DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

MUĞLA KENT MERKEZİ GELENEKSEL DOKUSUNUN ARAŞTIRILMASI: MUĞLA-MERKEZ, ULA ve YEŞİLYURT EVLERİNİN KARŞILAŞTIRMALI DEĞERLENDİRİLMESİ

Gözde DEĞER

Kasım, 2012
İZMİR

MUĞLA KENT MERKEZİ GELENEKSEL DOKUSUNUN ARAŞTIRILMASI: MUĞLA-MERKEZ, ULA ve YEŞİLYURT EVLERİNİN KARŞILAŞTIRMALI DEĞERLENDİRİLMESİ

Dokuz Eylül Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü
Yüksek Lisans Tezi
Restorasyon Bölümü, Mimarlık Anabilim Dalı

Gözde DEĞER

Kasım, 2012
İZMİR

YÜKSEK LİSANS TEZİ SINAV SONUÇ FORMU

GÖZDE DEĞER tarafından **PROF. DR. ETİ AKYÜZ LEVİ** yönetiminde hazırlanan **"MUĞLA KENT MERKEZİ GELENEKSEL DOKUSUNUN ARAŞTIRILMASI: MUĞLA-MERKEZ, ULA VE YEŞİLYURT EVLERİNİN KARŞILAŞTIRMALI DEĞERLENDİRİLMESİ"** başlıklı tez tarafımızdan okunmuş, kapsamı ve niteliği açısından bir Yüksek Lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

Prof. Dr. Eti Akyüz Levi

Yönetici

Prof. Dr. Hülya KOÇ

Jüri Üyesi

Y. Doç. Dr. Nezihat KÖŞKLÜK KAYA

Jüri Üyesi

Prof. Dr. Mustafa SABUNCU

Müdür

Fen Bilimleri Enstitüsü

TEŞEKKÜR

Yüksek lisans eğitimim ve tez hazırlık sürecimin her aşamasında desteğini esirgemeyen, akademik anlamda gelişmem için yol gösterici olan saygıdeğer tez danışmanım Prof. Dr. Eti Akyüz Levi'ye teşekkürü bir borç bilirim.

Lisans eğitimim ve yüksek lisans eğitimim boyunca desteklerini esirgemeyen ve ufkumu açan Sayın Seda Şimşek Tolacı'ya ve Sayın Behlül Şenyürek'e teşekkürlerimi sunarım.

Muğla'da sürdürdüğüm çalışmalarda yardımlarını esirgemeyen Muğla Kültür Varlıklarını Koruma Kurulu Müdürü Fikret Gürbüzer başta olmak üzere tüm kurul çalışanlarına, Muğla Belediye Başkanlığı ve KUDEB birimine, Muğla İl Valiliği'ne arşiv çalışmalarımda verdikleri desteklerden dolayı teşekkür ederim.

Ula'da yaptığım çalışmalara katkılarından dolayı Sayın Yusuf Şencebe'ye, Ula Belediye Başkanlığı'na ve çalışanlarına teşekkürlerimi sunarım.

Yeşilyurt'ta yürüttüğüm arşiv çalışmalarında destek veren Yeşilyurt Belediye Başkanlığı ve çalışanlarına, alan çalışmalarımda her zaman yanımda olan Karacan Yöresel El Dokuma'ya ve Zeynep Karacan'a teşekkürlerimi sunarım. Alan çalışmalarım için evlerinin kapılarını açan ve misafirperverlikleri ile yardımlarını esirmeyen Muğla halkına teşekkürü bir borç bilirim.

Tüm eğitim hayatım boyunca her zaman yanımda olan, her türlü zor şartta maddi, manevi katkılarını sunan sevgili anne ve babam başta olmak üzere aileme ve tüm yakınlarıma, arkadaşlarıma teşekkür ederim.

Gözde DEĞER

MUĞLA KENT MERKEZİ GELENEKSEL DOKUSUNUN ARAŞTIRILMASI
MUĞLA-MERKEZ, ULA VE YEŞİLYURT EVLERİNİN KARŞILAŞTIRMALI DEĞERLENDİRİLMESİ

ÖZ

Muğla, Türkiye'nin güneybatısında yer alan, Ege ve Akdeniz Bölgesi'nde toprakları olan bir ildir. Uzun kıyı şeridi olan Muğla'nın merkez ilçesinin denize kıyısı yoktur. Bu bakımdan kıyı ilçelerine göre, farklı fiziksel ve sosyo-ekonomik özellikler göstermektedir.

Antik çağda Karia Bölgesi'nde yer alan Muğla, birçok uygarlığa ev sahipliği yapmıştır. Bu bakımdan tarihsel süreçte burada yaşayan toplulukların farklı tarihsel ve kültürel birikimini taşımaktadır.

Muğla dağlık bir bölge olduğundan, eski çağlardan beri yerleşimin çevre ile bağlantısı kopuktur. Demiryolu ve deniz ticaretinde gelişim göstermezken, kervan yolları üzerinde olduğundan ticaret etkinliğini sürdürebilmiştir. Muğla, özellikle Osmanlı Dönemi'nde dışarıyla bağlantısını zayıflatarak kendi içine dönük bir yerleşim durumuna gelmiştir.

Muğla İli, Merkez İlçesi, diğer ilçelerinin yanında tarihi kent dokusunun yoğunluğu ve günümüze kadar yaşatılan gelenekselliği ile öne çıkmaktadır. Geleneksel Muğla Evleri, konut dokusunun damarları gibi organik gelişen ve yüksek bahçe duvarları ile sınırlandırılan dar sokakları, dik yokuşları, çıkmaz sokakları ile harmanlanarak çarpıcı bir tarihsel perspektif oluşturmaktadır.

19. yy Muğla geleneksel konutlarının oluşumunda, iklim, topografya, sosyo-ekonomik etkenler önemli rol oynamıştır. Muğla Evi kavramını oluşturan Müslüman-Türk Evleri, doku bütününde çoğunluğu oluşturmaktadır. 19. yy ortalarında ve sonlarında yörede etkin olan Rum halkın Batı etkisindeki konutları da,

yapı geleneğinde önemli bir yer tutar ve yüzyılın sonlarına doğru Müslüman-Türk evleri üzerindeki etkileri gözlenir.

Muğla geleneksel konutları yalnızca kent merkezinde değil, benzer merkeze yakın yerleşimlerde de varlığını sürdürmektedir. Odak alan olarak seçilen Ula ve Yeşilyurt'taki evler incelendiğinde, her yerleşimin birbirinden farklı niteliklerinin konutlar yanısıra, belirli tip konutların doku bütünündeki dağılımı ve yoğunluğunda değişmelere neden olduğu gözlenmiştir.

Muğla ve yakın çevresindeki yerleşimlerde tarihi çevre koruma politikalarının geliştirilmesi için var olan dokuların niteliklerinin algılanması, gerekli uygulamaların saptanmasında önemli bir adımdır. Muğla geleneksel dokusunun sürdürülebilir politikalarının geliştirilerek, çevre yerleşimlerle birlikte bütüncül korunmasının sağlanması gerekmektedir.

Anahtar Sözcükler: Muğla, tarihi doku, geleneksel konut, koruma.

RESEARCH OF THE TRADITIONAL FABRIC IN THE TOWN CENTER OF MUĞLA:
TO COMPARE WITH MUĞLA-CENTRUM, ULA and YEŞİLYURT HOUSES

ABSTRACT

Muğla had been located in Karia Region in antique ages and it has received for a lot of civilizations. So in this historical process, it carries lived civilizations' various historical and cultural richness.

The central county of Muğla city, has been come into prominence when it has been compared to other counts of city with its density of urban fabric and also still lived traditions.

Muğla traditional houses, climate, topography, socio-economic factors had been played fundamental roles. Muslim-Turk Houses that constitutes the origin of Muğla House notion, have a large majority in urban fabric. Building tradition has been affected by western impacts of Greek society and also its fundamental impacts can be followed on Muslim-Turk houses.

The continuity of Muğla Traditional houses can be investigated also in close settlements to Muğla Central County. Ula and Yeşilyurt settlements display similar physical characteristics with Muğla city center. When traditional houses and house fabric of these two settlements have been compared, each settlement's different qualifications had been caused on entity of housing and as result of this housing entity significant typical houses had affected the distribution and the density of urban fabric.

In Muğla and closed settlements, by giving livability to historical fabrics for the development of conservation policies, the perception of existing fabrics' characteristics is a milestone in the determination of required practices. For that

reason, in meanwhile the sustainable policies of Muğla traditional fabric has been developed, creating tendency for common conservation with Muğla and its surrounded settlements should also be provided.

Keywords: Muğla, historical fabric, traditional house, conservation.

İÇİNDEKİLER

Sayfa

YÜKSEK LİSANS TEZİ SINAV SONUÇ FORMU ii

TEŞEKKÜR iii

ÖZ iv

ABSTRACT vi

BÖLÜM BİR - GİRİŞ 1

1.1 Konunun Önemi 1

1.2 Çalışmanın Amacı 3

1.3 Çalışmanın Yöntemi 4

1.4 Çalışmanın Kapsamı 6

1.5 Çalışmanın İlgili Literatür İçindeki Yeri 7

1.6 Çalışmanın Kurgusu 14

BÖLÜM İKİ – MUĞLA'YA İLİŞKİN GENEL BİLGİLER 17

2.1 Muğla Adının Kaynağı 17

2.2 Coğrafi Konum 17

2.3 Fiziki Yapı 19

2.3.1 Topografya 19

2.3.2 İklim 21

2.3.3 Bitki Örtüsü 22

2.3.4 Jeolojik Yapı 22

2.4 Ulaşım Durumu 24

2.5 İdari Yapı 25
2.6 Sosyal ve Ekonomik Yapı 28
2.6.1 Nüfus Hareketleri 28
2.6.2 Ekonomik Yapı 30
2.7 Tarihsel Gelişim 32

BÖLÜM ÜÇ – MUĞLA GELENEKSEL KONUT MİMARİSİ 37

3.1 Geleneksel Muğla Evi Kavramı 37
3.2 Muğla Geleneksel Konut Mimarisini Etkileyen Faktörler 40
3.2.1 İklim 40
3.2.2 Topografya 44
3.2.3 Ekonomik Etkenler 45
3.2.4 Sosyal Etkenler 46
3.3 Geleneksel Muğla Evi Çevresel Özellikleri 48
3.4 Geleneksel Muğla Evi Parsel Deseni 50
3.5 Geleneksel Muğla Evi Mimari Özellikleri 52
3.5.1 Plansal ve Mekansal Özellikler 53
3.5.2 Yapım Sistemi ve Malzeme 71
3.5.3 Cephe Özellikleri 82
3.5.3.1 Cephe Ögeleri 87

BÖLÜM DÖRT – MUĞLA KENT MERKEZİ VE MERKEZE YAKIN YERLEŞİMLERİN GELENEKSEL KONUT MİMARİSİ BAĞLAMINDA İNCELENMESİ 106

4.1 Muğla Kent Merkezi 106

4.1.1 Muğla Kent Merkezi Tarihsel Gelişim Evreleri 106
4.1.2 Muğla Kent Merkezi'nde Yer Alan Tarihi Yapılar 114
4.1.2.1 Anıtsal Yapılar 114
4.1.2.2 Konutlar 123
4.1.2.2.1 Muğla Kent Merkezi'nde Seçilen Odak Alanlar 123
4.1.2.2.2 Muğla Kent Merkezinde Yer Alan Tescilli Konutların Tipolojik İrdelemesi 163
4.2 Ula 194
4.2.1 Coğrafi Konum 195
4.2.2 Fiziki Yapı 196
4.2.3 Sosyal Yapı 197
4.2.4 Ekonomik Yapı 199
4.2.5 Tarihsel Gelişim 199
4.2.6 Ula Tarihi Dokusu 201
4.2.7 Ula'da Yer Alan Tarihi Yapılar 201
4.2.7.1 Anıtsal Yapılar 203
4.2.7.2 Konutlar 204
4.2.7.2.1 Ula'da Yer Alan Tescilli Konutlar ve Tipolojik İrdelemesi ... 218
4.3 Yeşilyurt 249
4.3.1 Coğrafi Konum 249
4.3.2 Fiziki Yapı 250
4.3.3 Sosyal Yapı 251
4.3.4 Ekonomik Yapı 252
4.3.5 Tarihsel Gelişim 254
4.3.6 Yeşilyurt Tarihi Dokusu 255
4.3.7 Yeşilyurt'ta Yer Alan Tarihi Yapılar 255

4.3.7.1 Anıtsal Yapılar 256

4.3.7.2 Konutlar 258

4.3.7.2.1 Yeşilyurt'ta Yer Alan Tescilli Konutlar ve Tipolojik İrdelemesi 269

BÖLÜM BEŞ – MUĞLA KENT MERKEZİ VE MERKEZE YAKIN YERLEŞİMLERİN GELENEKSEL KONUT MİMARİSİ BAĞLAMINDA KARŞILAŞTIRMALI OLARAK DEĞERLENDİRİLMESİ 297

5.1 Muğla Kent Merkezi, Ula ve Yeşilyurt Yerleşimlerinde Tipolojik İrdelemesi Yapılan Geleneksel Konutların Karşılaştırılması 297

5.2 Muğla Geleneksel Konutunun 20. yy Muğla Konut Mimarisindeki Yansımalarının İrdelenmesi 323

BÖLÜM ALTI – DEĞERLENDİRME VE SONUÇ 342

6.1 Muğla Geleneksel Konutu Hakkında Elde Edilen Verilerin Değerlendirilmesi 342

6.2 Muğla Geleneksel Konut Dokusunun Korunmuşluk Durumu ve Karşılaşılan Sorunlar 346

6.3 Muğla Kent Merkezi ve Çevre Yerleşimlerde Uygulanan Anketlerin Değerlendirilmesi 349

6.4 Sonuç ve Öneriler 360

KAYNAKLAR 362

EKLER 370

Ek 1 Muğla-Merkez, Ula ve Yeşilyurt Envanter Fişleri 370

Ek 2 Muğla-Merkez, Ula ve Yeşilyurt Tescilli Konut Örnekleri Rölöveleri 473

Ek 3 Muğla Kent Merkezi ve Çevre Yerleşimlerde Uygulanan Anket Formu …474

Ek 4 Muğla-Merkez Koruma Amaçlı İmar Plan Notları .... ……..……478

Ek 5 Yeşilyurt Tescilli Yapılar ve Sit Alanı Koruma Planı Yapılanma Koşulları.....507

BÖLÜM BİR
GİRİŞ

1.1 Konunun Önemi

Muğla, Türkiye'nin güneybatısında, Ege ile Akdeniz Bölgesi'nin kesiştiği alanda konumlanmıştır. Verimli toprakları ile tarımda, denize kıyısı olan ilçelerindeki turizm etkinliği ile, antik çağlarda bölgede yaşamış medeniyetlerin kültürel ve tarihi zenginlikleri ile, dağlık alanlardan oluşan arazi yapısından kaynaklanan ormanlık alanlarının çokluğu ile Türkiye'nin potansiyeli yüksek illeri arasında yer almaktadır.

Anadolu toprakları, tarihsel süreçte çok sayıda medeniyete ev sahipliği yapmış; birçok kültürü barındırmıştır. Batı Anadolu'nun önemli tarihi merkezlerinden olan Muğla, antik çağda Karia olarak adlandırılan bölgede yer almıştır. Yerleşimin ilk çağlara kadar uzanan geçmişinde, Pers, Helen, Bergama Krallığı, Roma, Bizans egemenlikleri sürmüşken, Menteşe Beyliği ile Muğla'nın Türk devrine geçişinin gerçekleştiği ve sancak merkezi olması ile de en parlak dönemini yaşadığı bilinmektedir (Atilla ve Öztüre, 2003). Aydın Vilayeti'nin Menteşe Sancağı olarak anılan Muğla, kervan yolları üzerinde konumlanması nedeni ile kısmen ticari etkinliğe katılabilmiştir (Oktik ve Öztürk, 2007).

Osmanlı Döneminde, Asar Dağı eteklerinden başlayarak güneye doğru ilerleyen Muğla geleneksel konut dokusunun oluşumunda ilk olarak toprak damlı evler, arkasından tahta damlı evler ve kiremit çatılı evlerin varlığından söz edilmektedir (Aladağ, 1991) . Buradaki ilk örnekler olan toprak damlı evler günümüzde mevcut değildir. Yerleşimin en yüksek noktalarında ve en eski sokaklarındaki konutlar, geleneksel Türk Evi'nin 18. yy sonlarında yapılan örneklerde olduğu gibi, bağımsız odalardan ve bu odaların açıldığı açık sofalardan oluşmaktadır (Eldem, 1987). Dokunun ilk yerleşme alanlarında açık sofalı örneklerin yoğunluğu gözlenmektedir. Zaman içinde ovaya doğru ilerleyen yerleşimde konut yapım tekniği gelişmiş, konutlar çeşitlenmeye başlamıştır. 19. yy ortalarında bölgede yerleşik düzende bulunan farklı etnik kökende topluluklar bulunmaktadır. Rumlar, şehrin

ekonomisinde, mimari biçimin değişmesinde ve gelişimindeki farklı üslupların oluşmasında önemli rol oynamıştır. Bu dönemde yapılan geleneksel konutlar, Batı Etkisinde, dışa açık örneklerdir. Rum yapı ustalarının yaptığı bu tipteki konutlar, dokuda çeşitlenmeyi arttırdığı gibi, Müslüman Türk Evleri'ni de 19. yy sonlarına doğru etkilemeye başlamıştır. Burada yapı ustalarının çoğunun Rum olmasıyla ve bu ustaların yapı sanatı ile yetişen çırakların bu tarzı sürdürmeleriyle açıklanmaktadır. Muğla, yapı geleneğinde olduğu gibi sosyal ilişkilerde de gayrimüslim halk ile Müslüman-Türk halkın iç içe yaşadığı bir bölge olmuştur. Rum halkın Mübadele sonrasında Muğla'dan ayrılması sonrasında da bu konutlar varlığını sürdürmüş ve günümüzde Türk Evleri ile birlikte Muğla geleneksel konut dokusunu oluşturmuştur.

Muğla kent merkezi tarihi dokusu, yaşatılarak korunan ender yerlerdendir. Muğla Türkiye'deki diğer tarihi yerleşmeler arasında, korumacılık bağlamında yapılan çalışmaları ile, yörede yaşayan halkın tarihi ve kültürel geçmişine saygısıyla örnek gösterilecek şehirler arasındadır. Duyarlı ve eskiye saygılı oluşu, günümüzde tarihi konut dokusu içinde yaşamın sürdürülüyor olması ve Cumhuriyet Dönemi kent merkezi ve 20. yy güncel konut dokusu ile tamamen koparılmamış olmasından kaynaklanmaktadır.

Koruma kavramının yaygınlaşması ve mevcut tarihi dokuların zarar görmeden korunması ve yaşatılmasında, yöre halkının bilinçli olması, yaşadığı tarihi çevreyi sevmesi önemli bir etkendir. Bu nedenle korumada yaşatma kavramı üzerinde vurgu kuvvetlendirilmek istendiğinde öncelikle halkın tutumu üzerinde durulmalıdır. Muğla halkı ve yerel yönetimler bu konuda oldukça duyarlı davranmaktadırlar. Muğla kent merkezi geleneksel konut dokusunun araştırılmasındaki birincil merak uyandırıcı neden yaşayan bir tarihi yerleşme olmasıdır. Bunun yanında, dokudaki konut tipolojilerinin çarpıcı şekilde çevresel faktörlerle olan ilişkisinin karakterize bir biçimde konutlara yansıtılmış olması, sosyal çeşitliliğin yansımalarının rahatlıkla gözlenebilir olması, çalışmada odak alanın Muğla kent merkezi olarak seçilmesinde etkili olmuştur.

Odak alan olarak seçilen Muğla kent merkezinde yer alan tarihi doku özelliklerinin, konut tipolojilerinin, koruma bilincinin, yakın çevreye olan etki alanının saptanması, burada mevcut dokuların açığa çıkarılması ve Muğla il merkezi tarihi dokusu gibi bu alanların da korunmuşluk seviyelerinin yükseltilmesi çabasıyla iki yerleşim incelenmiştir. Bu bağlamda Muğla merkez çevresinde geleneksel konut çeşitliliği, benzer ve farklı yönleri ile doku özellikleri belgelenerek çalışma zenginleştirilmiştir.

1.2 Çalışmanın Amacı

Antik çağlardan günümüze şehir dokuları, insanların yaşamlarını sürdürmek için çeşitli ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik biçimlendirdikleri, çevresel etkenlerle, toplumların yaşam biçimleri ve inanışları ile değişkenlik gösterebilen yapılı alanlardır. Bu alanlar, tarihsel süreçte yok olabilmekte, korunarak geleceğe aktarılabilmektedir. Kent kimliğinin önemli bir ögesi olan tarihsel ve kültürel değer katmanları bir bakıma o yerleşimin geçirdiği dönemlerin, toplumların izlerini yansıtmaktadır. Tarihi dokusu ile günümüze aktarılan şehirler bu bağlamda, geleneksel yaşantıların geçtiği bu alanları koruyarak, geçmişine sahip çıkmakla kalmayıp, tarihsel süreçteki gelişim zincirinin geleceğe eksiksiz aktarımını da sağlamış olmaktadır.

Muğla, tarihi ve kültürel değerler bakımından oldukça zengin bir bölgededir. İl merkezinde en eski tarihi yerleşme olarak Muğla Kalesi kalıntıları bulunmaktadır. Yapı yoğunluğu ve geniş bir alanda yayılmış olması bakımından merkez tarihi dokusunu Selçuklu-Osmanlı Dönemi yapıları oluşturmaktadır. Kentsel sit alanı içine alınarak koruma altına alınmış olan bu bölgede konut yoğunluğu oldukça dikkat çekicidir. Çoğunluğu 19. yy geleneksel konutlarından oluşan bu alanda konut geleneğinin deşifre edilmesi amacıyla seçilen Muğla merkez dokusu çalışmada odak alan niteliğindedir. Burada, geleneksel Muğla Evlerinin oluşum evrelerinde yapım tekniğini, konut tipini, cephe karakterini, plan biçimlenişini etkileyen çarpıcı unsurların saptanması amaçlanmaktadır. Bu tespit, yalnızca tek bir alanla sınırlı kalınmadan kent merkezi ile benzer özellikleri olan ve yakın çevresinde yer alan

yerleşimlerdeki geleneksel konut yansımaları ile birlikte incelenerek değişken paradigmalar karşısında konutların biçimsel değişmeleri açığa çıkarılmaya çalışılmıştır. Aynı zamanda koruma politikaları bağlamında oldukça gelişmiş olan Muğla kent merkezi yakınındaki yerleşimlerin bu durumdan ne derece etkilendikleri ve mevcut durumları saptanarak, seçilen bu yerleşimlerin tarihi dokularının tanıtılması ve merkez ile korumacılık çemberine girmelerinin sağlanması hedeflenmiştir.

Mevcut tarihi dokuların seçilen odak alan ve yakın çevresindeki yerleşmelerdeki durumu gözlenirken, geleneksel dokunun güncel doku ile entegrasyonu, etkileşim durumu da merak uyandırmıştır. Bu bağlamda Muğla Evinin 20. yy konut mimarisi üzerindeki etkisinin gözlenmesi amacıyla farklı bir yaklaşım geliştirmiş durumda olan Akyaka örneği incelenmiştir. Bu örnekle eskinin yenide yorumlanmasının ne biçimde gerçekleştirildiği ve bu tutumun korumacılıktaki yerinin ne olduğunun irdelenmesi amaçlanmıştır.

1.3 Çalışmanın Yöntemi

Araştırma, Muğla kent merkezi odaklı bir çalışma olup, yakın çevre yerleşimlerle karşılaştırmalı değerlendirme ve sosyal ölçekte koruma durumunun saptanması gerçekleştirilmiştir. Bu amaç doğrultusunda yapılan araştırmalar sistematik bir şekilde sıralanarak, bölüm bölüm aktarılmıştır. Çalışmada yer alan bölümlerin her birinde istenilen verilere ulaşmak için, bir veya birden fazla bilimsel yöntem kullanılmıştır.

Tez kapsamında seçilen çalışma alanlarının tanımlanması amacıyla, literatür çalışması yapılmıştır. Her bölgenin fiziksel, sosyal yapıları ve tarihsel gelişimleri araştırılmıştır. Tarihsel yöntem kullanılarak elde edilen veriler bir araya getirilmiş, istenilen sonuca ulaşmak amacıyla bazı noktalarda sınıflandırmalar yapılmış, sonuç için de genel söylemler geliştirilmiştir (Armağan, 1983).

Odak alan seçilen Muğla kent merkezinde yer alan ve tarihi dokunun önemli bir parçası durumunda olan geleneksel konutların özelliklerinin aktarılması için, alan çalışmaları ve mevcut yazılı kaynaklar kullanılmıştır. Alan çalışmalarında fotoğraflarla belgeleme, lazer metre ve şerit metre yardımı ile ölçümler yapılmıştır. Bu veriler bir araya getirilerek mevcut tarihi dokunun ve geleneksel konutların özellikleri tablolar, şekiller ve çizimlerle desteklenerek sunulmuştur. Çalışmanın üçüncü bölümünde izlenen bu yöntem, eldeki kaynaklardan okunan bilgilerle, alan çalışmalarında saptanan mevcut durumun karşılaştırılarak, güncel olanın aktarılması amacıyla sentez niteliğinde oluşturulmuştur.

Çalışmanın temel söyleminin açığa çıkarıldığı bölümler, odak alan ve çevre yerleşimlerin tarihi dokularındaki geleneksel konutların verilerinin incelendiği ve üç yerleşimdeki verilerin karşılaştırıldığı bölümlerdir. Bu bölümlerde ağırlıklı olarak arşiv bilgilerine, alan çalışmalarına başvurulmuştur. Buradan elde edilen niteliksel ve niceliksel veriler bir araya getirilip neden sonuç ilişkisi göz önünde bulundurularak alanın mevcut haritaları üzerine işlenip tablolaştırılmıştır. Bu durumda geleneksel konutların tipolojik irdelemesinin alandaki durumu tespit edilmiştir. Bir yandan da, sayısal veriler grafiklere dönüştürülüp, saptanan durumların kanıtlara dayandırılarak açıklanması ve nedenlerinin daha rahat araştırılması sağlanmıştır.

Karşılaştırmalı yöntem, neden-sonuç ilişkileri kurularak araştırılan konu üzerinde karşılaştırılan bulguların genel geçer söylemlere dönüştürülmesi için başvurulan yöntemlerdendir (Armağan, 1983). Tez çalışmasının en vurgulu bölümü odak alan Muğla ve yakın çevre yerleşimlerindeki geleneksel konut tipolojilerinin karşılaştırılması ve burada saptanan benzerlik ve farklılıkların, neden sonuç ilişkileri bağlamında yorumlanarak değerlendirilmesidir.

Tez çalışmasında veri toplama, gözlem yapma, tespit ve belgeleme, analiz etme, sayısal veriler oluşturma gibi yöntemlerin yanında, anketlerle dokuda yaşayan kişilerin konu ile ilgili tutumları araştırılmış, sonuçları analizlerle yorumlanmıştır.

Çalışmada kullanılan yöntemlerin ışığında ulaşılan sonuç verileri değerlendirilmiş, bu bağlamda incelenen alanlar için koruma önerileri geliştirilmiştir.

1.4 Çalışmanın Kapsamı

Muğla, geleneksel dokusunun yaşatılarak korunmuşluğu bakımından Türkiye'de üst seviyedeki korumacı yaklaşımı ile örnek olarak gösterilebilecek bir ildir. Kent merkezi tarihi dokusu, kale kalıntısı gibi antik çağlara tarihlenen ve sonrasında gelişen kültürel katmanları bir arada içermektedir. Osmanlı-Selçuklu dönemi camileri, hanları, hamamları, arastası ile de dikkat çekmektedir. Anıtsal yapılarının çoğunun bugüne aktarılmış olması bakımından nitelikli olan bölgede, geleneksel konut yoğunluğu en fazladır. Geleneksel konutlar, kent merkezinde yamaca yerleşmiş olup, tarihi dokuyu taçlandırırcasına bir görsellik oluşturmaktadırlar.

Muğla kent merkezi geleneksel dokusunun araştırılması kapsamında, merkez odak alan; 19. yy Muğla geleneksel konutları ise, çalışma kapsamında irdelenecek yapılar olarak belirlenmiştir. Bu bağlamda, Muğla geleneksel dokusu içinde yer alan geleneksel konutlar bütünüyle ele alınıp incelendiği gibi, kent merkezinde seçilen üç ayrı sokaktaki konutların durumu da tespit edilmiştir. Böylelikle çalışma kent merkezi içerisindeki konut geleneğinin çeşitliliğini, tarihsel süreç içinde sergilediği değişimleri gözlemek mümkün olmuştur.

Çalışmada hedeflenen, Muğla kent merkezi odak alanının yanında farklı yerleşimlerdeki geleneksel konutların biçimlenişlerinin incelenmesi ve birbirleri ile karşılaştırılmalarının yapılmasıdır. Bu amaçla odak alana yakın tarihi yerleşimlerin seçilmesi ise, benzer nitelikteki dokuların karşılaştırılmasıyla konut geleneğindeki benzer-farklı noktaların ortaya çıkarılmak istenmesindendir. Çalışma, seçilen alanlardaki geleneksel konutların tamamını kapsamaktadır.

Muğla geleneksel konut özelliklerinin, Muğla kent merkezinde ve seçilen yakın yerleşimler olan Ula ve Yeşilyurt'ta tespit edilmesi ve birbirleri arasında karşılaştırılarak değerlendirilmelerinin ardından, geleneksel konutların Muğla'da 20.

yy konut mimarisindeki etkileri üzerine bir inceleme yapılmıştır. Burada 20. yy konut geleneğinde gelenekselin yansımaları yalnızca merkez ilçede değil, çevre yerleşimlerde de araştırılmıştır. Bu bağlamda gelenekselin güncelde farklı yorumunu içeren, Ağa Han Mimarlık Ödülü ile gündeme gelmiş ve mimari çehresi bu ödülle birlikte büyük ölçüde şekillenmiş Akyaka Beldesi konutları araştırılmıştır. Akyaka, Muğla geleneksel konutları ile karşılaştırmalı biçimde ele alınarak değerlendirilmişlerdir.

Sonuç olarak, tez çalışmasında odak alan Muğla kent merkezi ve çevre yerleşimler Ula ve Yeşilyurt'ta yer alan geleneksel konutlar incelenmiştir. Bu veriler ışığında konut geleneği, yakın çevresine etkileri deşifre edilmeye çalışılmıştır. Buradan gelenekselin güncele etkisi araştırılarak, 20. yy konutları bağlamında incelenmiştir. Böylelikle farklı boyutlarda geleneksel konutlar ele alınmıştır. Bu kapsamda hazırlanan veriler bir araya getirilerek, çalışılan alanlardaki koruma probleminde yeni söylemler geliştirmek ve yaşayan tarihi çevrelerin oluşturulmasında katkı sağlamak amaçlanmıştır.

1.5 Çalışmanın İlgili Literatür İçindeki Yeri

Muğla İline ilişkin birçok yazılı kaynak bulunmaktadır. Tarihsel gelişimi, sosyal yapısı, ekonomik durumu üzerine hazırlanmış nitelikli tez, makale ve kitaplar mevcuttur. Çalışmanın literatür araştırması bölümünde incelenen kaynaklar;

- Muğla ile ilgili yayınlar,
- Geleneksel konut mimarisine ilişkin çalışmalar,
- Muğla Evi ve kent dokusuna ilişkin araştırmalar,

olmak üzere gruplandırılarak incelenmiştir.

Muğla ile İlgili Yayınlar;

İlhan Tekeli'nin, editörlüğünü yaptığı "Tarih İçinde Muğla" adlı çalışma, yedi bölümden oluşmaktadır. Her bölüm bir yazarın anlatımlarını içermektedir. İlkçağ, ortaçağ, özellikle 19. yy ve Cumhuriyet Döneminde Muğla'nın ekonomik, sosyal ve

kültürel durumu üzerinde durulmaktadır. Aynı zamanda bu etkenlerin Muğla geleneksel dokusu üzerindeki etkileri değerlendirilmektedir. Yedinci bölümde de, kentin tarihi dokusunun korunması için alınan kararlara yer verilmektedir. Kitapta yer alan konu başlıkları ve yazarlar aşağıda verilmektedir;

1. Bölüm: Sevim BULUÇ-İlkçağ'da Muğla,
2. Bölüm: Ömür BAKIRER-Ortaçağ'da Muğla,
3. Bölüm: Suraiya FAROQHI-Menteşeoğullarından Osmanlılara Muğla,
4. Bölüm: Sevgi AKTÜRE-19. yy'da Muğla,
5. Bölüm: İlhan TEKELİ: 1923-1950 Döneminde Muğla'da Olan Gelişmeler,
6. Bölüm: Sevin OSMAY-1950-1987 Döneminde Muğla Kenti,
7. Bölüm: Necva AKÇURA-Muğla'da Geleceğe Yönelik Çabalar Tarihi Çevre Koruması (Tekeli, 1993).

Ekrem Uykucu, "16. yy'da Menteşe Sancağı" başlıklı doktora tezinde; 16. yy'a kadar Menteşe Bölgesi'nin tarihsel gelişimini genel hatlarıyla anlatmıştır. Özellikle Menteşe Beyliği Dönemi ve Osmanlı Egemenliğiyle bu beyliğin Menteşe Sancağı'na dönüşmesi üzerinde durmuştur. 16. yy tapu tahrir defterlerine göre sancağın idari yapısı, sosyal yapısı, nüfusu, toprak idaresi, ekonomisi hakkında bilgi vermiştir (Uykucu, 1974).

Ekrem Uykucu, "Muğla Tarihi" kitabında, Muğla'nın tarihini ilkçağlardan başlayarak Kurtuluş Savaşı sonlarına kadar kapsamlı bir biçimde sunmuştur. Burada yerleşimin idari ve ekonomik yapısı, toprak idaresi, sosyal yapısı, gelenekler üzerinde durulmuştur. Son bölümde ise, Muğla'nın ilçelerinin konumu, tarihçesi hakkında bilgilendirme yapılıp tarihi eserlerine yer verilmiştir (Uykucu, 1983).

"Kurtuluş Savaşında Muğla", iki cildin birleştirilmesiyle oluşturulmuş bir eserdir. Ünal Türkeş, kitabın birinci cildini oluşturan bölümlerinde Kurtuluş Savaşı öncesinde Muğla'da yaşayan halkın etnik yapısını, nüfus yapısını incelemiştir. Farklı etnik kökende insanları tanıtmış, yöreye yerleşmelerinin ve buradaki etkilerinin üzerinde durmuştur. İkinci ciltte Kurtuluş Savaşı, İtalyan işgali ve Muğla'da Kuva-yi

Milliye ve birliklerine yer verilmiştir. Eser, Kurtuluş Savaşı Döneminde Muğla'yı derinlemesine inceleyen özellikli bir kaynaktır (Türkeş, 1973).

Zekai Eroğlu'nun 1939 basımı "Muğla Tarihi" kitabı, Muğla hakkında hazırlanan en eski kaynaklardandır. Kitapta, Muğla kazası ve nahiyelerinin ilkçağlardan, Cumhuriyetin ilk yıllarına kadar tarihi, nüfus yapısı, yöneticileri ve tarihi eserlerinden söz edilmektedir (Eroğlu, 1939).

Mübahat Kütükoğlu "Menteşe Sancağı 1830" başlıklı eserinde, modern anlamda ilk nüfus sayımının yapıldığı 1830-1831 yılını temel almıştır. Osmanlı kayıtlarından elde edilen veriler, tablolar ve grafiklerle sayısal olarak aktarılmıştır. Çalışmada idari teşkilatlanma, sancağın nüfusu, yörede kullanılan isim ve lakaplar, meslekler ve yaşanan göçlere yer verilmiştir (Kütükoğlu, 2010).

Volkan Levent Akgünlü, "Muğla'nın Sosyo-Ekonomik Yapısı" adlı çalışmasında, 19. yy ortalarında Muğla'yı ele almaktadır. Çalışmada Osmanlı Devleti'nde halkın, emlak, hayvanat ve gelirlerinin tespit edildiği Temettüat defterleri, 1845 kayıtları temel alınmıştır. Bu bağlamda 19. yy'da Muğla'nın sosyal ve ekonomik yapısı incelenmiştir (Akgünlü, 2008).

Ali Abbas Çınar'ın, "Muğla Kitabı" adlı eserinde Muğla ve ilçeleri bütününün tarihi, coğrafyası, kültürü, örf-adetleri, folkloru, el sanatları, yemekleri gibi birçok konu, uzman kişilerin makaleleri ile anlatılmıştır (Çınar 2004).

1983 tarihli Yurt Ansiklopedisi'nin sekizinci cildinde yer alan Muğla maddesinde ilin coğrafyası, tarihi, iklimi, sosyo-ekonomik yapısı, nüfusu, kültürü, idari yapısı, tarihi eserleri, eğitim, sağlık gibi çeşitli yelpazedeki yönleriyle yerleşime ilişkin veriler sunulmaktadır (Yurt Ansiklopedisi, 1983).

Muğla adına hazırlatılan il yıllıklarının ilki, 1967 basımlı yıllıktır. Bunu, 1973 ve 1998 Muğla İl Yıllıkları izlemiştir. Yıllıklar İçişleri Bakanlığı tarafından konularında uzman kişilerden oluşan bir ekip tarafından hazırlatılmıştır. Muğla ili ve ilçelerinin

tamamı fiziksel yapı, sosyal ve kültürel yapı gibi birçok alt başlıkta incelenmiştir (Muğla İl Yıllığı, 1967; Muğla İl Yıllığı, 1973; Muğla İl Yıllığı, 1998).

Geleneksel konut mimarisine ilişkin çalışmalar;

Geleneksel konutların incelenmesinde, Sedad Hakkı Eldem'in Türk Evi çalışmaları önemli bir yer tutmaktadır. Üç ciltten oluşan eserin, 1987 tarihli üçüncü cildinde, Türk Evinde odalar, sofalar ve bunları oluşturan mimari elemanlar detaylı bir biçimde incelenmiştir. Eldem'in Türk Evi plan tipleri eserinden de Türk Evi'nin plansal ve mekansal analizleri bağlamında yararlanılmıştır. Bu çalışmalar ışığında Muğla geleneksel konutunun yorumlanması ve Türk Evi içindeki yerinin saptanmasına çalışılmıştır (Eldem, 1954; Eldem 1987).

Ayda Arel, "Osmanlı Konut Geleneğinde Tarihsel Sorunlar" adlı kitabında, Osmanlı konut geleneğinde çevresel faktörlerin etkisini araştırmıştır. Osmanlı konut geleneğini ve şekillenmesini etkileyen etmenleri, tipolojilerini irdeleyen çalışmaları ve savundukları görüşleri sunmuştur. Bu söylemleri karşılaştırmalı değerlendirme yoluna giderek kendi söylemini geliştirmiştir (Arel, 1982).

"17-19. Yüzyıllarda Batı Anadolu'da Osmanlı-Türk Şehir Dokuları, Bu Dokuları Oluşturan Evler ve Korunmaları", Yılmaz Tosun'un Mimar Sinan Üniversitesi tarafından yayınlanan doktora tezi çalışmasıdır. Tezin ilk bölümünde, Batı Anadolu'daki Roma, Bizans, Selçuklu, Osmanlı şehir dokuları hakkında genel bilgiler verilmektedir. Batı Anadolu'daki Osmanlı-Türk şehir dokularını tanıtmak amacıyla da Muğla, Kula, Birgi, Manisa, Alaçatı, Çeşme, İzmir, Bergama geleneksel dokuları seçilmiştir. Muğla geleneksel dokusu genel hatları ile anlatılmış ve Saburhane semti seçilerek doku ölçeğinde, rölövelerle desteklenen bir çalışma yapılmıştır. Tez kapsamındaki Batı Anadolu Osmanlı-Türk şehir dokuları, son bölümde birbirleri ile karşılaştırılarak değerlendirilmekte ve dokuların korunma sorunlarına çözüm önerileri sunulmaktadır (Tosun, 1983).

Muğla Evi ve kent dokusuna ilişkin araştırmalar;

Ertuğrul Aladağ'ın "Muğla Evi" adlı eseri, doğrudan Muğla geleneksel konut mimarisini inceleyen ilk eserler arasındadır. Aladağ Muğla kentini, yerleşimin tarihsel süreçte geçirdiği evreleri anlatmakta ve konut dokusu üzerinde yoğunlaşmaktadır. Çalışma kapsamında Yusuf Efendi Sokak'ta seçtiği 12 evi ayrıntılı olarak incelemektedir. Muğla'daki Türk Evi tipindeki evlerin mimari özelliklerini anlatmaktadır. Son bölümde ise, Yusuf Efendi Sokak'a yönelik restorasyon önerisi sunmaktadır (Aladağ,1991).

Oktay Ekinci "Yaşayan Muğla" çalışmasında kentin geleneksel dokusunun içinde yaşayan halkla yaşatılan bir yerleşim olması özelliği üzerinde durmuştur. Muğla'nın İlkçağ'dan Cumhuriyet'e tarihsel gelişiminden söz etmiştir. Tarihsel süreçte kentsel mekanın oluşum evrelerini anlatarak Muğla geleneksel konutlarının özellikleri, kent dokusunu oluşturan etkenler, geleneksel konutu oluşturan mimari mekanlar ve elemanlar, plan tipleri (merdivenin konumuna göre), ele alınmıştır. Geleneksel dokunun korunmasına ilişkin kararlar, yerel basında çıkan yazılı haberler ve çeşitli makaleler ışığında tartışılmıştır (Ekinci, 1985).

Dürrin Süer'in 1990 yılında yayınlanan tez çalışmasında, Muğla geleneksel konutları örneği üzerinde, yapım sistemi ve teknikleri incelenmiş, taşıyıcı sistem ve yönetmeliklerin getirdiği sınırlamalar arasındaki benzerlik ve farklılıklar ortaya çıkarılmıştır (Süer, 1990).

T.C. Bayındırlık Bakanlığı Yapı İşleri Genel Müdürlüğü tarafından yayınlanan "Muğla İli Yapı Gereçleri ve Yöresel Koşullar" adlı çalışmada, Muğla ili genelinde 1967 yılında yapılan araştırmalara dayanmaktadır. Muğla ili, ilçeleri ve belediye bulunan kasabalarının coğrafyası, iklimi, jeolojik durumu, imar durumu, kamu ve kamuya yarar tesisleri, işçi durumu, malzemesi, yöresel yapı sistemleri tablolarla desteklenerek incelenmiştir (T.C. Bayındırlık Bakanlığı Yapı İşleri Genel Müdürlüğü, 1972).

Balamir Ali Güven, "Muğla İli (Merkez) Saburhane Semti Şehircilik Doku Araştırması" adlı çalışmasında, Muğla'nın en eski yerleşim yerlerinden olan Saburhane semtinde bulunan anıtsal yapıları ve sivil mimarlık örneklerinin özelliklerini anlatmaktadır. Çalışmada anlatımlar, fotoğraflarla desteklenmektedir. Ek olarak da, Saburhane semtinin tarihi dokusunu gösteren çizim (harita) yer almaktadır (Güven, 1972).

Ege Üniversitesi Ziraat Fakültesi Peyzaj Mimarlığı Bölümü'nden M. Bülent Özkan, Erhan V. Küçükerbaş, Adnan Kaplan, Şerif Hepcan, Emine Malkoçyiğit, Hatice Sönmez'den oluşan ekip; "Muğla Kent Merkezi Kamusal Dış Mekanlar Bağlamında Master Plan Çalışması"nı hazırlamıştır. Çalışmada, öncelikle kamusal dış mekan kavramı üzerinde durulmuştur. Muğla kent merkezi kamusal dış mekanları (kent girişleri, caddeler, sokaklar, meydanlar, parklar…gibi) tanıtılmıştır. Mevcut kamusal dış mekanlara öneri paftaları hazırlanmıştır (Ege Üniversitesi Ziraat Fakültesi Peyzaj Mimarlığı Bölümü, 2003).

"Geleneksel Muğla ve Milas Evlerinde İnce Yapı Elemanlarının Analizi", Hilmi Toker'in Mobilya Dekorasyon Eğitimi alanında hazırlamış olduğu yüksek lisans tezi çalışmasıdır. Tezde, Muğla merkez ve Milas ilçesi geleneksel evleri incelenmiş, her iki merkez evlerinde de görülen mobilya tipleri ve özellikleri araştırılmıştır. Bu bağlamda evlerin oda ve sofaları derinlemesine inceleme konusu olmuştur. Sonuç bölümünde de, iki yerleşimin evleri arasındaki farklılıklar, mobilyaların karşılaştırmalı değerlendirmelerine yer verilmektedir (Toker, 1999).

"Muğla'da Kültür ve Tabiat Varlıklarının Korunmasında Yaşanan Sorunlar, Kültürel ve Doğal Kaynak Yönetimi Ön Araştırması" adlı kitap Adnan Diler tarafından hazırlanan ve anketlere dayanan bir çalışmadır. Eserde öncelikle Muğla'nın çevre, tarihsel ve kültürel değerleri üzerinde durulmuştur. Tarihi çevre koruma konusuna yaklaşım, eski eser bilinci, mevcut koruma uygulamaları hakkında düşünceler gibi konularda Muğla ve ilçelerinde seçilen yerleşimlerde anketler uygulanmıştır. Ankete katılanların yaş, eğitim seviyesi, koruma konusundaki yaklaşımları birlikte değerlendirilmiştir (Diler, 2004).

“Sosyolojik Yapı Araştırmaları, Kültürel ve Doğal Kaynak Yönetimi Ön Araştırması II”, yukarıda tanıtılan “Muğla’da Kültür ve Tabiat Varlıklarının Korunmasında Yaşanan Sorunlar, Kültürel ve Doğal Kaynak Yönetimi Ön Araştırması” adlı kitabın ikincisidir. İki kitap da, Muğla Üniversitesi Karya Araştırma Merkezi çalışma ekibi tarafından hazırlanmıştır. Ancak iki kitapta yöntem aynı olsa da, seçilen konu ve alanlar farklılık göstermektedir. Birinci kitapta, Muğla kent merkezi ve ilçelerde seçilen yerleşimlerde uygulanan anket çalışmaları ele alınmışken, bu çalışmada Muğla kent merkezi, Konacık (Bodrum), Mazı (Bodrum), Çamlı Köyü (Marmaris), Damlıboğaz (Milas) yerleşimlerinde yapılan anketler ve değerlendirmelerine yer verilmiştir. Birinci kitapta tarihi çevre koruma bilinci üzerinde durulmuşken, bu kitapta sit alanında kalan yerleşimlerdeki sosyal yaşantı deşifre edilmiştir. Bu bağlamda söz konusu beş yerleşimdeki insanların yaşam biçimleri, çevre ile etkileşimleri, sorunları ve gelecekten beklentileri ele alınmıştır (Oktik ve Öztürk, 2007).

Muğla kent merkezi yakın çevresinde özellikli bulunan çalışma alanları; Ula ve Yeşilyurt’a ilişkin kaynak sayısı oldukça azdır. Muğla ve ilçelerinin birlikte ele alındığı yayınlarda Ula’nın fiziki yapısı, sosyal yapısı, nüfus hareketleri ve tarihsel gelişimine ulaşılabilmektedir. Ayrıca geleneksel dokuya ilişkin hazırlanmış lisans bitirme projesi niteliğinde bir tez bulunmaktadır. Belgin Yazar tarafından 1989 yılında hazırlanmış, “Koruma Olgusuna Genel Yaklaşım, Muğla-Ula Örneği Koruma Planlaması” başlıklı çalışma, lisans bitirme projesinin bir bölümü olarak tanımlanmıştır. Bu kapsamda, koruma olgusunun önemi, koruma ölçüt ve yöntemleri, Avrupa ve Türkiye’de koruma yaklaşımları ile Ula tarihi kentsel dokusu ve koruma planı hakkında bilgiler verilmiştir. Çalışmada ağırlıklı olarak koruma olgusunun üzerinde durulmuştur. Ula tarihi dokusuna örnekleme biçiminde yer verilmiştir. Bu nedenle de Ula geleneksel konutları üzerine üst ölçekte bir bakış içermektedir (Yazar, 1989).

Yeşilyurt yerleşimi daha kırsal ve çalışma alanı olarak sık değerlendirilmemiş bir bölge olduğundan nitelikli kaynak sayısı çok azdır. Muğla ile ilgili mevcut kaynaklarda da üstünde durulan bir alan olmamıştır. Muğla’nın nüfus hareketleri,

tapu tahrir defterleri kayıtları gibi belgelerde adına rastlanmaktadır. Yeşilyurt tarihi dokusuna ilişkin ise, hazırlanmış bir kaynak çalışması bulunmamaktadır. Yörenin öne çıkmasında büyük etkisi olan dokuma etkinliği üzerine hazırlanmış yüksel lisans tezi bulunmaktadır. Nuray Deligöz'ün "Muğla-Yeşilyurt El Dokumacılığı, Günümüzdeki Durumu ve Yeni Tasarımlar" isimli kaynağının, birinci bölümünde Yeşilyurt adının etimolojisi, coğrafi ve tarihi durumu, toplumsal ve ekonomik yaşamı hakkında bilgiler verilmiştir. Tezin ikinci bölümünde, Yeşilyurt el dokumacılığı ile araştırma sonuçlarına yer vermiştir. Bu bakımdan dokumacılığın tarihi, gelişimi ve Yeşilyurt'taki durumu hakkında araştırma sonuçlarına ulaşılmaktadır.

Muğla ve kent merkezi tarihi dokusuna ilişkin kaynaklar Muğla geleneksel kontunu merkez yerleşme bağlamında ele almaktadır, çevredeki yerleşimlerdeki geleneksel dokular üzerine de az çalışma vardır. Var olan az sayıdaki çalışma mimari analizlerce yeterli veri aktarmamakta, eski tarihli olmalarından dolayı güncel durumu yansıtmamaktadır. Bu bağlamda hazırlanan tez çalışmasında bu eksiği gidermesi, Muğla tarihi dokusunun, kent merkezi ve çevre yerleşimlerdeki geleneksel konut mimarisinin ve kent merkezinin Ula ve Yeşilyurt konut mimarisine etkilerinin ortaya çıkarılmasına kaynak oluşturması amaçlanmaktadır.

1.6 Çalışmanın Kurgusu

Çalışma, giriş, Muğla kentinin genel özellikleri, kent merkezi tarihi dokusunun ve dokuyu oluşturan 19. yy geleneksel konut mimarisinin tanıtılması, Muğla kent merkezi ve yakın çevresinde seçilen odak alanlardaki geleneksel konut tipolojilerinin tespiti, elde edilen tipolojik verilerin karşılaştırılması ve değerlendirilmesi ile koruma önerileri geliştirilmesi olmak üzere altı bölümden oluşmaktadır.

Birinci bölüm, konunun tanıtıldığı ve seçilme nedeninin belirtildiği "çalışmanın önemi", çalışmada elde edilmesi istenenlere değinilen "amaç", çalışmada tercih edilen bilimsel yöntemlerin anlatıldığı "yöntem", çalışmada belirlenen sınırların ve bunların nasıl saptandığının açıklandığı "kapsam", elde edilen verilerin çalışmada aktarım biçiminin belirtildiği "çalışmanın kurgusu" ve konu ile ilgili mevcut

çalışmaların çalışma ile ilişkilendikleri noktaların saptandığı "çalışmanın literatür içindeki yeri" alt başlıklarından oluşmaktadır.

İkinci bölüm, Muğla kentinin fiziki ve sosyo-ekonomik yapısı tarihsel süreçteki gelişimi hakkında genel bilgiler içermektedir. Bunun yanında Muğla kentsel sit alanının geçmişten günümüze geçirdiği evreler vurgulanmaktadır. Bu bölümde Muğla kent merkezi ve tarihi dokusu genel hatları ile ele alınmaktadır.

Üçüncü bölümde, Muğla geleneksel konutunu oluşturan çevresel etkenler araştırılmakta, bu evlerin mimari özellikleri genelden özele doğru anlatılmaktadır. Öncelikle geleneksel konutun içinde bulunduğu yapılı çevredeki meydan, mahalle, sokak oluşumları, sokak-konut ilişkisi ve konutun parsel deseni açıklanmaktadır. Geleneksel konutun ise, plan ve mekansal özellikleri, yapım sistemi ve malzemesi, cephe tipi ve cephe ögeleri örneklerle deşifre edilmektedir.

Dördüncü bölüm, Muğla kent merkezi ve seçilen çevre yerleşimlerdeki tescilli geleneksel konutların tipolojilerinin tablo ve grafiklerle sunulması ve değerlendirmesini içermektedir. Kent merkezinde yer alan tescilli konutlar üzerinde yapılan tipolojik analizler iki aşamalı olarak gerçekleştirilmiştir. Öncelikle alanın tamamında yer alan tescilli konutların verileri incelenmekte ve yorumlanmaktadır. İkinci olarak ise, kent merkezinde nitelikli bulunan ve birbirinden farklı özellikleri ile çarpıcı bulunan üç odak alanda tescilli konutlar detaylı olarak incelenmektedir. Böylelikle, elde edilen sayısal veriler ile desteklenen bazı çıkarımlarla Muğla kent merkezi geleneksel dokusu bütün olarak deşifre edilmekte ve alandaki geleneksel konutların tarihsel süreçte uğradığı değişimler ele alınmaktadır.

Muğla kent merkezine yakın olan ve tarihi doku bakımından nitelikli bulunan çalışma alanları; Ula ve Yeşilyurt için genel bilgilendirme yapılmaktadır. Muğla kent merkezinde gerçekleştirilen tipolojik incelemede, benzer yöntem izlenerek bu iki çevre yerleşimin geleneksel dokuları da analizler ve sayısal değerlerle irdelenmektedir. Kent merkezi ve iki çevre yerleşimde yapılan analiz çalışmaları dördüncü bölümde bir araya getirilmiştir.

Çalışma alanı olan Muğla kent merkezi ile çevre yerleşimlerden Ula ve Yeşilyurt'ta yapılan analizlerden elde edilen sonuçlar bir araya getirilerek karşılaştırmalı olarak beşinci bölümde ele alınmaktadır. 19. yy geleneksel konutları hakkında yapılan çalışmaların yanında, geleneksel konut mimarisinin 20.yy konutları üzerindeki etkileri araştırılmakta ve Akyaka örneği üzerinde irdelenmektedir.

Altıncı ve son bölümde, Muğla ve yakın çevresinde geleneksel yaşamın ve bunun bir parçası olan geleneksel konutların korunması ve geliştirilmesi, elde edilen veriler ve yapılan sosyal anketler yardımı ile yorumlanmakta, öneriler sunulmaktadır.

BÖLÜM İKİ
MUĞLA'YA İLİŞKİN GENEL BİLGİLER

2.1 Muğla Adının Kaynağı

Muğla tarihsel süreçte farklı isimler almıştır. Kentin en eski adı, Eroğlu'na göre Alinda (Eroğlu,1939), 1889 Salnamesi'nde Mobella, Real Ansiklopedi'de Mobolla, Helenistik bir tahkimat kitabesinde ise, Moğola olarak geçmektedir (Uykucu, 1983, s.33). Kentin günümüzde kullanılan adının ise, kenti fetheden Selçuklu komutanlarından Muğlu Bey'den geldiği belirtilmektedir (Yurt Ansiklopedisi, 1983, s.5862).

2.2 Coğrafi Konum

Muğla ili, Türkiye'nin güneybatısında yer almaktadır. İl topraklarının büyük bir kısmı Ege Bölgesi'nde, Fethiye ve Dalaman ilçeleri ise Akdeniz Bölgesi'ndedir. Kuzeyde Aydın, doğuda Denizli ve Burdur, güneydoğuda Antalya illerine komşudur.

Şekil 2.1 Muğla il sınırı ve ilçeleri haritası (http://www.cografya.gen.tr/tr/mugla/).

İl sınırları 36^0-37^0 kuzey paralelleri ile 27^0-29^0 doğu meridyenleri arasındadır. Yüzölçümü 13.338 km^2'dir. Güneyde Akdeniz, batıda Ege Denizi ile çevrili olup, kıyı uzunluğu 1124 km'dir. Kıyılar, Fethiye Körfezi'nden Mandalya (Güllük) Körfezi'ne kadar uzanır. Geniş kıyı şeridinde birçok koy ve körfez yer almaktadır (Muğla İl Yıllığı,1973, s.41).

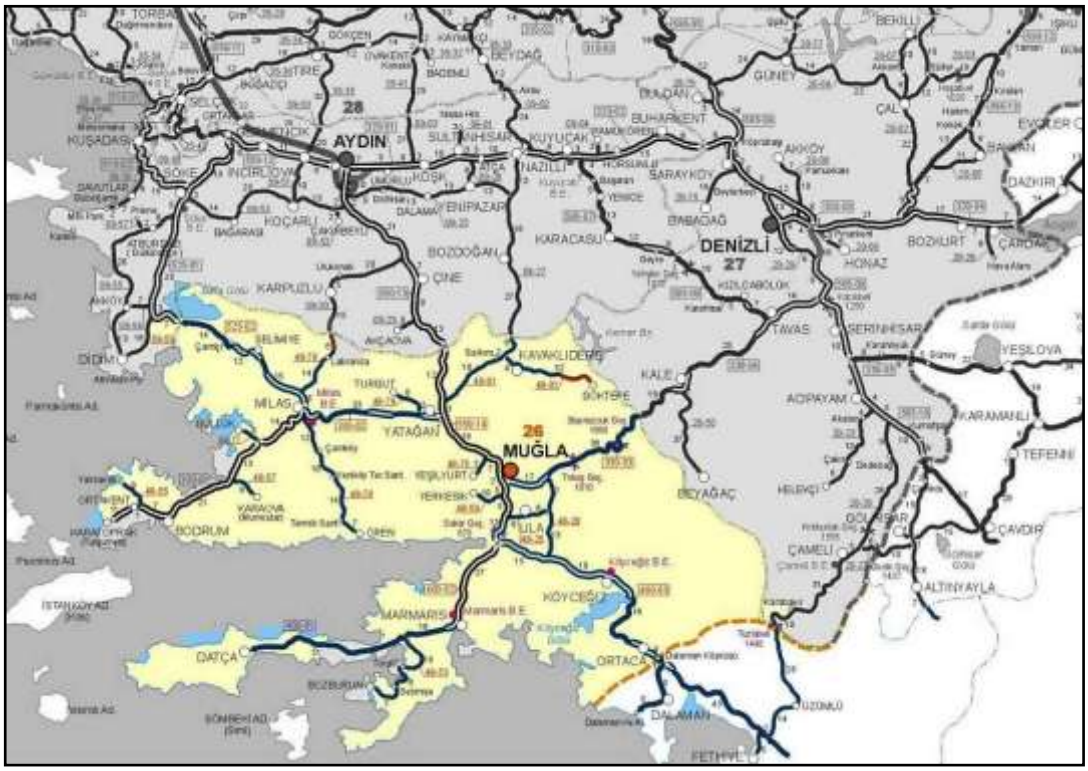

Şekil 2.2 Muğla ili yerleşimleri arası ulaşım ağı
(http://www.kgm.gov.tr/Sayfalar/KGM/SiteTr/Bolgeler/2Bolge/Iller/IlMugla.aspx).

Muğla ili il sınırları içinde kalan bölge eski çağlardan beri çeşitli medeniyetlere ev sahipliği yapmıştır. Kıyılar deniz ulaşımı ve ticaretinde gelişirken, iç kısımlar Aydın-Tavas (Denizli) kervan yolunun getirdiği ticari canlılığı yaşamaktaydı. Merkez ve yakın çevresinin dağlık ve deniz seviyesinden yüksek oluşu çevredeki kıyı yerleşimlere ve Aydın demiryolu hattına ulaşımı güçleştirmiştir. Bu da kent merkezinin kendi çevresinde gelişen, fazla büyüme gösteremeyen bir yapıda olmasına neden olmuştur. Bugün Muğla merkez ve ilçeleri arasında karayolu bağlantıları sağlanmış durumdadır. İl merkezine en yakın ilçeler Ula ve Yatağan iken, en uzak ilçeler Fethiye, Bodrum ve Datça'dır (Tablo 2.1).

Yerleşimler arası yakınlığın iklim, fiziksel yapı, geçim kaynakları, kültürel ve sosyal yapı gibi etkenlerin benzerliğini doğurduğu söylenebilir. Bu durum Muğla il merkezi ve yakın çevresi olarak adlandırılabilecek Ula ve Yatağan ilçeleri arasında görülmektedir. Diğer ilçelerin merkeze uzaklıklarının yanında, denize kıyılarının oluşu yerleşimlerin merkezle arasındaki yapısal farklılıkları arttırmıştır.

Tablo 2.1 İlçe merkezlerinin Muğla il merkezine uzaklıkları (Muğla Belediyesi, 2011).

İlçe Merkezlerinin Muğla İl Merkezine Uzaklıkları	
Muğla-Ula	18 km
Muğla-Yatağan	28 km
Muğla-Marmaris	52 km
Muğla-Kavaklıdere	53 km
Muğla-Köyceğiz	58 km
Muğla-Milas	63 km
Muğla-Ortaca	76 km
Muğla-Dalaman	86 km
Muğla-Bodrum	111 km
Muğla-Datça	121 km
Muğla-Fethiye	124 km

2.3 Fiziki Yapı

2.3.1 Topografya

Muğla ili, Türkiye yükselti ortalamasının üstünde olan dağlık bir bölgedir. Yerleşimin %77'si dağlarla kaplıdır (Yurt Ansiklopedisi, 1983, s.5848). Kuzeyi,

Anadolu'nun en eski arazilerinden olan Menderes Masifi, diğer kısımları ise Batı Toroslar kuşağı üzerinde bulunur. Buna bağlı olarak da başkalaşım kayaları ile kalkerler geniş yer tutar. Muğla il merkezinin doğusunda bulunan ve kireç yapımında kullanılan Hamursuz Tepesi kalkerleri buna örnek verilebilir (Muğla İl Yıllığı, 1967). Muğla'nın batısını, Yatağan dolaylarını geniş mermer yatakları kaplamaktadır.

Dağlar; Muğla ilinin kuzeybatısında Menteşe ve Beşparmak Dağları Aydın sınırını, güneydoğusundaki Akdağ ve Dumanlı Dağ Antalya sınırını, kuzey ve doğusundaki Göktepe ve Kapaklı Dağı da, Burdur sınırını oluşturmaktadır. Denizli sınırında Sandraz Dağları bulunur. Bu dağların dışında Muğla-Bodrum arasında Marçal Dağları, Milas'ın kuzeydoğusunda Kurukümes Dağı, güneydoğusunda Akdağ, Fethiye'nin güneyindeki Babadağı, Marmaris'in kuzeyindeki Balan Dağı önemli dağlarıdır. Muğla il merkezinin etrafı da dağlarla çevrilidir. Bunlar Oyuklu, Yılanlı ve Asar Dağlarıdır.

Vadiler ve Ovalar; Dağlık bir bölgede bulunan Muğla'da ovalar %10'luk bir alanı kaplar. En önemli vadileri Dalaman Vadisi, Eşen Vadisi ve Sarıçay Vadisi'dir. Dalaman Ovası, Eşen Ovası, Yatağan Ovası, Ören Ovası, Bodrum yöresinde Bitez, Karaova, Akçaalan ovaları, Ula yöresinde Gökova, Kızılyaka Ovası, Köyceğiz'de Kargın Ovası ve merkez ilçedeki Muğla Ovası ilin önemli ovalarıdır. Bu ovalar vadilerin ve çöküntü alanlarının akarsularla taşınmış alüvyonların birikmesiyle oluşmuştur (Yurt Ansiklopedisi, 1983, s.5848-5852).

Platolar; İl topraklarının %12'si platolardan oluşmaktadır. En önemli platoları Menteşe Platolarıdır. Ayrıca Fethiye'nin Seki yöresinde de önemli platolar vardır.

Akarsuları; İlin önemli akarsuları Dalaman Çayı ve Eşen Çayı'dır. Köyceğiz Gölü'ne dökülen Namnam Çayı yazın kurur. Kargıcak Çayı da, Köyceğiz Gölü'ne dökülen küçük bir akarsudur.

Gölleri; Muğla ilinin en önemli gölü Köyceğiz Gölü'dür. 65 km^2'lik bir alanı kaplar. Dalyan Boğazı ile Akdeniz'e bağlantısı vardır. Bafa Gölü, Milas ile Aydın, güney ve doğu kıyıları Muğla il sınırları içindedir. Yüzölçümü 64 km^2'dir. Ayrıca Milas'ta yüzölçümü az olan Denizcik ve Hacet Gölleri yer alır.

2.3.2 İklim

Muğla genelinde Akdeniz iklimi görülmektedir. Yazları sıcak ve kurak, kışları ılık ve yağışlı geçmektedir. İç kısımlar ise, deniz seviyesinden yükseklik, yeryüzü şekilleri gibi nedenlerle karasal iklim özellikleri göstermektedir. Rakımı fazla olan bölgelerde yazlar serin, kışlar ise soğuk geçmektedir. Kıyı bölgelerde kış aylarında kar yağışı yok iken, Muğla merkez, Ula, Yatağan ve Kavaklıdere'de kar yağışı görülmektedir. Yıllık ortalama sıcaklık Muğla kent merkezi, Ula, Yatağan'da 15^0C, Fethiye'de 25^0C, Bodrum'da 26^0C, Marmaris ve Köyceğiz'de 20^0C'dir. Muğla, Türkiye'nin il merkezleri içinde Rize, Giresun ve Zonguldak'tan sonra en fazla yağış alan ilidir. Rüzgarlar il merkezinde en çok batı ve kuzeybatıdan esmektedir (Yurt Ansiklopedisi,1983, s.5856).

MUGLA	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
	Uzun Yıllar İçinde Gerçekleşen Ortalama Değerler (1970 - 2011)											
Ortalama Sıcaklık (°C)	5.5	6.0	8.6	12.5	17.7	22.9	26.3	26.0	21.7	15.9	10.2	6.8
Ortalama En Yüksek Sıcaklık (°C)	10.2	10.9	14.4	18.6	24.4	29.8	33.4	33.4	29.3	23.1	16.2	11.3
Ortalama En Düşük Sıcaklık (°C)	1.6	1.8	3.6	7.0	11.3	16.2	19.7	19.6	15.2	10.2	5.4	2.8
Ortalama Güneşlenme Süresi (saat)	4.6	4.5	5.5	7.1	8.4	10.2	10.5	10.5	9.4	7.2	5.1	3.4
Ortalama Yağışlı Gün Sayısı	13.3	12.7	10.7	10.0	7.5	3.6	1.7	1.6	2.7	6.2	9.8	13.7
Aylık Toplam Yağış Miktarı Ortalaması (kg/m^2)	204.6	181.1	117.0	68.4	47.3	24.1	7.3	8.4	16.4	69.3	150.3	233.3

Şekil 2.3 Muğla ili ortalama sıcaklık durumu (http://www.mgm.gov.tr/veridegerlendirme/il-ve-ilceler-istatistik.aspx?m=MUGLA.).

Tabloya göre, en sıcak aylar Temmuz ve Ağustos olup, sıcaklık ortalaması 33,4 °C, en soğuk ay Ocak olup, sıcaklık ortalaması 1,6 °C'dir. Yöreye en fazla yağış da Ocak ayında düşmektedir.

2.3.3 Bitki Örtüsü

Muğla bölgesinin doğal bitki örtüsü makiler ve ormanlardır. Makiler, kısa boylu dikenli çalılıklardan oluşmaktadır. Ormanları oluşturan en önemli ağaç türleri kızılçam, sarıçam gibi iğne yapraklılardır. Ayrıca sandal, püren, akçakesme, çınar, söğüt, selvi, meşe palamudu, yabani zeytin, keçiboynuzu, çitlembik gibi geniş yapraklı ağaçlar da önemli yer tutmaktadır. Ayrıca ormanlık alanlarda mantar türleri, özellikle kuzugöbeği ve çıntar yetişmektedir.

Fethiye, Köyceğiz ve Milas yöresinde bulunan Günlük (sığla) ağaçlarından sığla yağı elde edilmektedir. Endemik bir ağaç türü olduğu için bu bölgelerdeki sığla ağaçları koruma altına alınmıştır.

İl topraklarının sulak bölgelerinde ve bataklıklarda sazlar ve kamışlar görülmektedir. Dağlarda ve bahçelerde yetişen çiçekler; nergis, sümbül, papatya, lale, sarıçiçek, gelinciktir (Muğla İl Yıllığı, 1967).

Yörenin bitki örtüsü bakımından zengin oluşu geleneksel mimaride de ahşap kullanımına yansımıştır. Doğal ahşap malzeme, taşıyıcı sistemde, bina karkasında, cephe süslemelerinde ve dekoratif ögelerde öne çıkmaktadır.

2.3.4 Jeolojik Yapı

Muğla ve yöresi eski formasyonlardan oluştuğu için madenler bakımından oldukça zengindir. Yatağan ve Milas Bölgesinde linyit, Fethiye ve Köyceğiz arasında krom yatakları önemli yer tutar. Zımpara taşı da çıkarılan önemli madenlerdendir.

Muğla kıyılarının girintili çıkıntılı olmasında, dağların denize dik uzanması, farklı aşınma ve tektonik hareketlere (depremler) maruz kalıp alçalması önemli rol oynamıştır (Uykucu,1983). Muğla toprakları faylar üzerindedir. Fethiye'nin doğusu, Ula, Köyceğiz, Marmaris arası, Yatağan'ın doğusu ve batısı ile Muğla Bodrum arası birinci derece deprem bölgesidir (Diler, 2004).

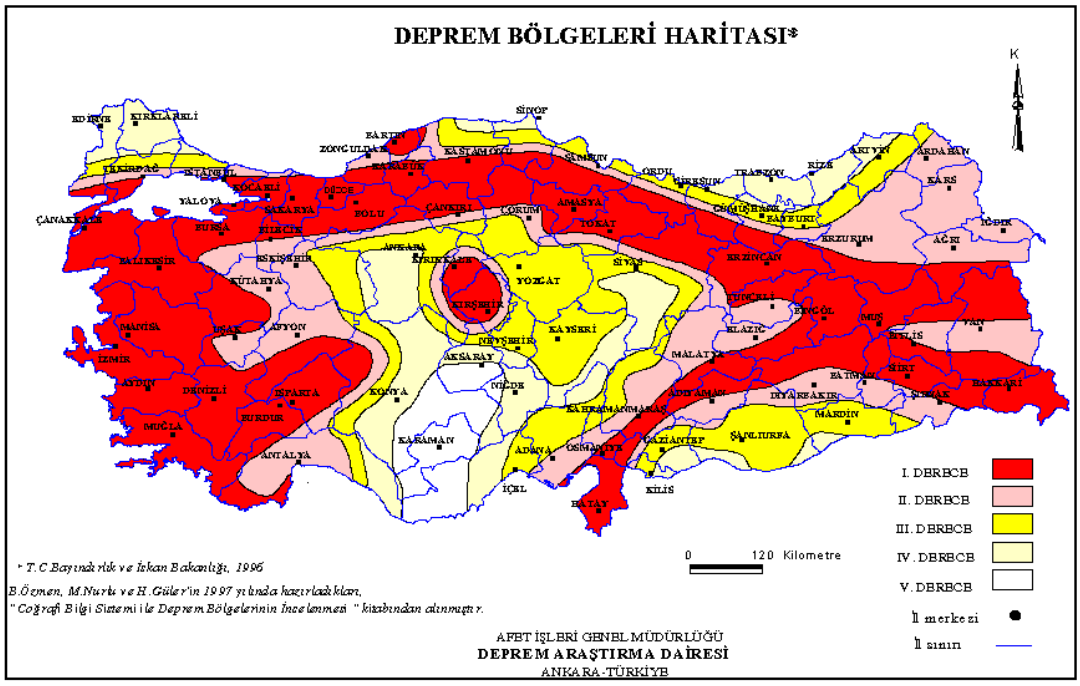

Şekil2.4 Deprem Bölgeleri Haritası (T.C. Başbakanlık Afet ve Acil Durum Yönetim Başkanlığı, 2012).

Muğla, kalker platosunda tektonik hareketler ile gelişen çukurluklar karstlaşmıştır. Yörenin en büyük kapalı havzası Muğla Polyesi'dir. Deniz seviyesinden 620 m. yükseklikte, KB - GD doğrultusunda uzanmakta, ortalama 12 km. uzunlukta, 4 km. genişliktedir. Tabanı oldukça düz olan polye, kuzey ve güneyden dik yamaçlar ile çevrilidir. Oldukça dik olan kuzey yamaçları KB doğrultulu bir fay yamacına karşılık gelmektedir. Kışın yağışların başlaması ile polyenin alçak kısımları sığ bir göle dönüşmekte ve tabanda toplanan sular Hamursuz Tepesi'nin doğusunda bulunan çayır düdeni ve tabandaki çatlaklar vasıtası ile boşaltılmaktadır. Yöredeki karstik depresyonlardan sızan sular Gökova Körfezi'nin kuzey yamaçlarındaki kaynaklardan çıkmaktadır (Gözenç, 1964; Kayan, 1979).

İl topraklarının % 83'ü sığ (kalınlığı 20-50cm.), ya da çok sığdır (0-20cm). Toprakların % 94,4'ü tarıma elverişlidir. Dağların yüksek kesimleriyle havza tabanları arasında kırmızı Akdeniz toprakları geniş yer kaplar. Bu topraklar, ormanlar ve fundalıklarla kaplıdır. Havza tabanlarında yani ovalarda alüvyal (akarsuların taşıdığı) topraklar vardır. Bu topraklar, tarıma oldukça elverişlidir.

Alüvyal toprakları çevreleyen az eğimli alanlar kolüvyal (yüzey sularının yakın yerlerde taşıdığı maddelerin, eğimin azaldığı yerlerde birikmesiyle oluşan) topraklarla kaplıdır. İlin dağlık kesiminde ana maddesi kireçli kalkerler olan kestane rengi topraklarla kahverengi orman toprakları görülür (Yurt Ansiklopedisi, 1983, s.5852-5853).

Kıyı bölgelerinde, ovaların yüksek eğimli kısımlarında rendzina toprakları bulunur. Bu toprakların bitki örtüsü makiler ve otsu bitkilerdir (Yurt Ansiklopedisi, 1983, 5853-5854).

2.4 Ulaşım Durumu

Muğla il topraklarının %77'si dağlık alandır. Bu durum Aydın, Denizli, Burdur, Antalya gibi çevre yerleşimlerle bağlantısını, güçleştirmiştir. Anadolu'nun güneybatı ucunda konumlanması da, özellikle Osmanlı Dönemi'nde dışarıyla bağlantısını zayıflatarak kendi içine dönük bir yerleşim olmasına neden olmuştur.

Dış ülkelerle yapılan ticarette Muğla'nın Gökova, Güllük, Fethiye gibi limanları kullanılsa da, yakın bölgeler arasında deniz ulaşımı ve yük taşımacılığından yeteri kadar faydalanılamamıştır.

1877 yılında, İzmir-Aydın demiryolunun yapılması, Muğla-Aydın arasında ticari ilişkilerin gelişmesini sağlamıştır. Muğla'da üretilen artı ürünler, develerle Aydın'a, dış ülkelerden ithal edilen ürünler de Aydın üzerinden Muğla'ya getirilmeye başlanmıştır. Oluşturulan ticari döngü ile bu hat üzerinde kervan taşımacılığı önem kazanmıştır. 19. yy'da Muğla ekonomisi için önemli olan başlıca kervan yolları;

1. Muğla-Aydın ana kervan yolu (23 saat),
2. Muğla-Marmaris kervan yolu (12 saat),
3. Muğla-Tavas kervan yolu (18 saat),
4. Muğla-Milas-Güllük kervan yoludur (16 saat).

Kervanlar, bir günde yaklaşık yedi-sekiz saat yol alabildiği için en yakın yerleşimlerden biri olan Aydın'a bile iki-üç günde ancak ulaşılabiliyordu (Tekeli, 1993).

20. yy'da ulaşımda motorlu taşıtlar hızla yaygınlaşmıştır. Muğla'da da ilk motorlu taşıt kullanımı 1925'li yıllarda başlamıştır. 1930'lu yıllarda, Muğla'daki kervan yolları araba yollarına dönüştürülmüştür. Karayolu ulaşımı, teknolojinin gelişmesine paralel olarak Muğla'da hızla gelişmiştir. Bu sırada çevre yerleşimlerin tamamına karayolu bağlantıları kurulmuş, eskiden günler süren ulaşım süresi kısaltılmıştır.

20. yy'da kara ulaşımının yanında hava ulaşımında da gelişmeler başlamıştır. Dalaman Havaalanı (1981) ve Milas-Bodrum (1997) havaalanının açılması, Muğla turizm ve ticaretinin gelişimine önemli katkıda bulunmuştur.

Muğla'nın coğrafi konumu ve fiziki yapısı ulaşımını güçleştirse de günümüzde, ilerleyen karayolu bağlantıları ve ilçelerin sağladığı hava ve deniz yolu ulaşım ağları ile kolay ulaşılabilen bir duruma gelmiştir.

2.5 İdari Yapı

Muğla'nın eski tarihlerden bugüne sınırlarında değişmeler olmuştur. Eski çağlarda Karia bölgesi içinde yer almıştır. 1071 Malazgirt Zaferi ile Türkler Anadolu'ya yerleşmiş ve Beylikler kurulmaya başlanmıştır. Beylikler döneminde il toprakları Menteşe Beyliği sınırları içindedir. Muğla, Menteşeoğlu Mehmet Bey zamanında beyliğin merkezi olmuştur.

1391 yılında Osmanlı hükümdarı Yıldırım Bayezid tarafından ele geçirilen Muğla, Fatih Sultan Mehmed zamanında kurulan Menteşe Sancağı'nın merkezi olmuş ve Anadolu Beylerbeyliği'ne bağlanmıştır.

II. Bayezid devrine ait 1481-1512 tarihli Tapu-Tahrir defterlerine göre Menteşe Sancağının sekiz kazası vardır.

Tablo 2.2 1481-1512 tarihli Tapu-Tahrir defterlerine göre Menteşe Sancağı'nın Kazaları (BATD, Uykucu, 1974, s.72-99).

1	2	3	4	5	6	7	8
Muğla	Tavas	Köyceğiz	Bozöyük	Pürnaz	Çine	Milas	Peçin

1517 tarihli Tapu-Tahrir defterine göre Menteşe Sancağı'nın kaza sayısı 12'ye çıkarılmıştır.

Tablo 2.3 1517 tarihli Tapu-Tahrir defterine göre Menteşe Sancağı'nın kazaları (BATD, Uykucu, 1974, s.72-99).

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Muğla	Tavas	Köyceğiz	Bozöyük	Pürnaz	Çine	Milas	Peçin	Mazon	Balat	Ayasuluk	Mekri

1562-1563 tarihli Tapu-Tahrir Defterlerine göre sancağa Eskihisar ve Eseravalos adlarında iki yeni kaza eklenmiştir. Bunun yanında Milas kazası Peçin'e, Ayasuluk kazası Aydın Sancağı'na bağlanmıştır.

Tablo 2.4 1562-1563 tarihli Tapu-Tahrir Defterlerine göre Menteşe Sancağı'nın kazaları (BATD, Uykucu, 1974, s.72-99).

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Muğla	Tavas	Bozöyük	Pürnaz	Peçin	Mazon	Balat	Mekri	Eskihisar	Eseravalos

Menteşe Sancağı'nın merkezi olan Muğla'da Sancak Beyi, Mütesellim bulunur. Bunun yanında da, her kazada bir kadı görev yapardı. Osmanlı'da idari yapı, 1836 yılına kadar bu şekilde sürmüştür. Bu tarihte Anadolu dört vilayete bölünmüştür. Menteşe Sancağı da, Aydın Vilayeti'ne bağlanmıştır.

1867 yılında yapılan bir değişiklikle Menteşe Sancağı tek başına Mutasarrıflık[1] olmuştur (Aydın Vilayet Salnamesi, sene 1299, Uykucu, 1983).

Ekonomik geliri iyi olan Çine, Tavas gibi kazalar, 18. yy'dan sonra Menteşe Sancağı'ndan ayrılmıştır. 1889-1890 yıllarında Muğla'nın merkez ilçe dışında beş

[1] Mutasarrıf: Tanzimattan sonra, Osmanlı yönetim örgütünde sancakların yöneticisine verilen ad (Baykal, 1974).

ilçesi, dokuz bucağı ve 361 köyü bulunmaktadır. İlçeler: Fethiye, Milas, Bodrum, Marmaris ve Köyceğiz'dir.

Bucaklar: Bozöyük, Ula, Saralos, Karaabat, Kerme, Mandalya, Güllük, Talhasan, Dadya ve Eşen'dir (Uykucu, 1983).

Cumhuriyet'in kurulması ile Muğla il olmuştur. Merkez ilçe dışında beş ilçesi bulunan Muğla'nın ilerleyen zamanlarda ilçe sayısı da artış göstermiştir. Bunlar:

Datça: 1938,

Yatağan: 1944,

Ula: 1954,

Dalaman: 1983,

Ortaca: 1987

Kavaklıdere: 1990'dır.

Bugün Muğla'nın merkez ilçe dışında 11 ilçesi bulunmaktadır.

1. Merkez ilçesi,
2. Bodrum,
3. Dalaman,
4. Datça,
5. Fethiye,
6. Kavaklıdere,
7. Köyceğiz,
8. Marmaris,
9. Milas,
10. Ortaca,
11. Ula,
12. Yatağan.

2.6 Sosyal ve Ekonomik Yapı

2.6.1 Nüfus Hareketleri

Muğla, iklim koşulları, yeraltı ve yerüstü kaynakları bakımından zengin ve yerleşime elverişli bir bölgedir. Buna karşın arazinin engebeli ve dağlık oluşu, ulaşımın zorluğu, tarım alanlarının azlığı gibi nedenlerle tarih boyunca yerleşimde yoğun nüfus hareketleri görülmemiştir.

Antik Çağda şehirler genellikle kıyıda kurulmaktadır. Muğla Bölgesi'nde de bu çağda nüfus yoğunluğu, Halikarnassos, Knidos, Iassos gibi kıyı şehirlerinde toplanmaktadır. Bugünkü kent merkezi bölgenin kıyı şeridinde yer almadığından nüfus daha sonraki dönemlerde bu bölgeye kaymaktadır.

Muğla'da ilk yerleşimin Romalılar Dönemi'nde, bugünkü Asar Dağı'nda yer alan Mobolla Kalesi'nde olduğu düşünülmektedir. Bu dönemde küçük bir kasaba niteliğindeki kent ilerleyen dönemlerde Menteşe Beyliği ve Osmanlı Dönemleri'nde önem kazanmaya başlamıştır.

Osmanlı Dönemi'nde Muğla sancak merkezi olmuş, devletin hazırlattığı tahrir defterlerinde de yer almaya başlamıştır. Başbakanlık Arşivi Tahrir Defterlerinden aktarılan 16.yy nüfus verileri Muğla genelindedir. Buna göre;

Tablo 2.5 16.yy Tahrir Defteri Kayıtlarına Göre Genel Nüfusu Gösteren Tablo (BATD, Uykucu, 1974).

KAZA İSMİ	II. BEYAZİD DÖNEMİ	H. 923 (1517) SENESİ TAHRİRİ	H. 970 (1562/63) SENESİ TAHRİRİ
MUĞLA	12010	8025	12730

Tahrir defterlerine vergi veren aile reisleri kaydedilmiştir. Nüfus sayımının yapılmadığı bu dönemlere ilişkin bilgiye ulaşmak için araştırmalarda tahrir defterlerinde yer alan vergi mükellef sayısı beş ile çarpılarak yaklaşık sayıya ulaşılmıştır. Yavuz Sultan Selim Dönemi'nde Muğla merkezinde on iki mahalle ve

590 vergi mükellefi kaydedilmiştir. Yaklaşık nüfus 2950 olarak aktarılmaktadır. 16. yy ortaları ve sonlarına doğru olasılıkla Anadolu'da görülen Celali İsyanları nedeni ile nüfus 2070'e düşmüştür (Akgünlü, 2008).

17. ve 18. yüzyıllarda tahrir defterleri kayıtlarına ulaşılamadığından, kaynaklarda kesin nüfus bilgisi verilmemiştir. 19. yy ortasında (1844-1845) yapılan sayımlarda, il merkezinde 13 mahalle, 1196 hane ve yaklaşık 5980 kişi kaydedilmiştir. Bu nüfusun 1144 hanesi Türk-Müslüman, 52 hanesi ise Rum'dur.

19. yy sonlarına doğru Muğla nüfusu artış göstermiştir. Bunun temel nedeni, Osmanlı Devleti'nin savaşlar sonucu kaybettiği topraklardan aldığı göçlerdir. 1806 yılında Kafkasya'nın Ruslar tarafından işgal edilmesiyle gelen Türkler, Köyceğiz ve Döğüşbelen'e yerleşmişlerdir. 1822 yılında Yunanistan'ın bağımsızlığını ilan etmesinden sonra, Girit Adası'nda yaşayan Türklerin bir kısmı Muğla'ya göç etmiştir. 1877-1878 Osmanlı-Rus Savaşı'nda Romanya'nın Osmanlı topraklarından ayrılmasıyla bölgeyi terk eden Plevneli Türkler, 1908 yılında Avusturya İmparatorluğu'nun eline geçen Bosna'dan ayrılan Boşnaklar ve 1912-1913 Balkan Savaşı'ndan sonra Anadolu'ya göçen Türklerin bir bölümü Muğla'ya yerleştirilmişlerdir.

Aydın Vilayet Salnamesi kayıtlarına göre, 1904 yılında Muğla ilinin nüfusu 15.391 kişidir.

19. yüzyıl sonlarında Muğla'da Müslüman olmayan farklı etnik kökenden insanlar da yaşamıştır. Bunlar Rumlar, Yahudiler ve Ermenilerdir. Rumların sayısı, diğerlerine oranla fazladır. 1920'li yıllarda 1000 ile 1200 dolaylarında Rum; 500'e yakın Yahudi; 117 Ermeni'nin yaşadığı tespit edilmiştir. Kurtuluş Savaşı'ndan sonra imzalanan Mübadele Antlaşması gereğince Rum nüfusunun tamamı Yunanistan'a gönderilmiştir.

1914-1918 yılları arasındaki I. Dünya Savaşı ve sonrasında gerçekleşen Kurtuluş Savaşı nedeniyle Muğla nüfusunda önemli bir azalma göze çarpmaktadır.

Cumhuriyet'in ilanı sonrasında 1927 yılında yapılan ilk nüfus sayımında Muğla il merkezinin nüfusu 10.090'dır. Kent merkezine bağlı köyleri ve bucakları ile birlikte toplam 57.613 kişidir.

İl merkezinin nüfusu Cumhuriyet Dönemi'nden sonra uzun yıllar Fethiye, Milas gibi ilçelerinin gerisinde kalmıştır. Ulaşımdaki gelişmeler, turizmin gelişmesi, üniversitenin kurulması, termik santrallerin açılması bölgede yaşayan insan sayısında artışa neden olmuştur. 2000'li yıllarda kent merkezinin nüfusu 80.000'lere ulaşmıştır.

Tablo 2.6 Muğla ili ve ilçelerinin 1927-2010 tarihleri arasındaki nüfus değişimini gösteren tablo. (Yurt Ansiklopedisi, 1983; Türkiye İstatistik Yıllığı, verileri esas alınarak oluşturulmuştur).

Yerleşim Adı	**Yerleşimlerin Merkez ve Kırsal Nüfusunun Toplamının Yıllara Göre Dağılımı**							
	1927	1950	1960	1970	1980	1990	2000	2010
Muğla ili	174687	241640	299611	368776	438145	562809	717384	817503
Merkez İlçe	57613	49181	45355	54393	60468	71155	83511	94960
Bodrum	15694	22034	24688	27383	32517	56821	97826	124820
Datça	-	5616	5805	6094	7532	10741	13914	16475
Fethiye	33698	54117	68209	81640	101879	127620	154209	188259
Köyceğiz	23328	22228	35384	56380	71194	25836	29196	32817
Marmaris	11477	9783	11820	13518	19249	41840	79302	77390
Milas	32877	49157	60959	73334	81643	98710	112808	125727
Ula	-	-	14005	15737	17550	19978	21944	23749
Yatağan	-	29524	33386	40297	46113	42376	46252	45830
Dalaman	-	-	-	-	-	26408	28148	33980
Ortaca	-	-	-	-	-	29287	35670	42364
Kavaklıdere	-	-	-	-	-	12037	12548	11132

2.6.2 Ekonomik Yapı

Muğla'nın ekonomik yapısını etkileyen temel unsurlar; coğrafi konumu, fiziki yapısı, iklimi ve sosyal yapısındaki farklılıklardır. 16. yy'da 2000 nüfuslu bir kasaba olan Muğla'da halk tarım ve hayvancılıkla uğraşmıştır. 17. yy'da İzmir'in ticari yönden canlanmaya başlaması Muğla'yı da ekonomik anlamda etkilemiştir. İzmir-Aydın-Çine-Denizli-Tavas kervan yolunun üzerinde bir ara merkez konumunda olması, kentte ticareti öne çıkarmıştır. Kente ulaşan kervanlar, kent merkezindeki

arastaya canlılık katmış, buradaki hanlarda konaklamışlardır. 18. yy'da Osmanlı'nın Rodos ile olan deniz ticaretinin Gökova Körfezi'nden yapılması Muğla'yı bir ara durak olarak etkilemiştir. 19.yy'da 6000'lere ulaşan kent nüfusunun büyük bir bölümü yine tarımla uğraşmayı sürdürmüştür. En önemli tarım ürünleri; buğday, arpa, mısır, çavdar, burçak ve tütündür. Bölgenin fiziki yapısının hayvancılığa elverişli olması nedeniyle büyük ve küçükbaş hayvan yetiştiriciliği ve arıcılık önemli geçim kaynakları olmuştur. Halkın konargöçer yapıda olmasından dolayı göç sırasında ve ticari yük taşımacılığında develer kullanıldığından, devecilik de öne çıkan mesleklerden olmuştur. Hayvancılığın yan kolu olan dericilik de, ekonomide önemli yer tutmuştur. Karamuğla deresinin kenarında tabakhane denilen deri işleme atölyelerinin varlığından söz edilmektedir. Bugün bölgede dericilik sürdürülmese de, halk arasında bölgenin adı Tabakhane olarak geçmektedir (Akgünlü, 2008). Tarihi kentin merkezinde yer alan ve geçmişte ticaretin kalbi olarak adlandırılabilecek olan "arasta", küçük esnaf ve zanaatkarların dükkanlarından oluşmaktaydı. Kervan yollarının canlılık kattığı bu alanda; bakırcılar, demirciler, eğerciler gibi aynı tip ticareti veya üretimi yapan dükkanlar bir arada bulunmaktaydı (Muğla Belediyesi Muğla Arastası Projesi, 2000).

19. yy'da Muğla ticareti büyük ölçüde azınlıkların elindedir. Özellikle de madenleri ve ormanları Rumlar işletiyorlardı. Türkeş'in de söz ettiği gibi; üretimi Türkler, ticaretini Rumlar ve Yahudiler yapmışlardır (Türkeş, 1973). 19. yy öncelerinde toprak damlı evlerin varlığının bilindiği bölgeye Rum yapı ustalarının Adalar mimarisini taşıdığı ve buradaki Türklere de inşaat tekniklerini öğrettikleri bilinmektedir.

Kurtuluş Savaşı sonrasında Mübadele ile ticaretin büyük bir bölümünde etkili olan Rumlar Muğla'dan ayrılmışlardır. Ülke de savaştan çıktığı için ekonomi eski canlılığını kaybetmiştir. Bu durum 1970'li yıllara kadar sürmüştür. 1970'li yıllardan bugüne ulaşımdaki gelişim ile Muğla dışa kapalı durumundan çıkmaya başlamıştır. Bunun yanında bölgede sanayileşmenin başlaması, turizmin gelişmesi, üniversitenin açılması gibi etkenler ekonominin canlanmasını sağlamıştır (Yurt Ansiklopedisi, 1983).

2.7 Tarihsel Gelişim

Antik Çağ;

Muğla, antik çağda Karia olarak bilinen bölgededir. Karia bölgesi bugünkü Muğla il sınırlarının büyük bir bölümünü kapsamakta, Dalaman ve Fethiye ise Likya bölgesi içinde yer almaktadır. Karia, Büyük Menderes Nehri'nin güneyi, Köyceğiz Gölü'nün kuzeyi ile Denizli İli'nin Tavas ve Acıpayam ilçeleri arasında kalan alan olarak tanımlanmaktadır.

Şekil 2.5 Karia Bölgesi sınırları ve Muğla ilini gösteren haritası (Eroğlu,1939).

Karia, adını M.Ö. 3400 yıllarında bölgeye gelen kavmin başkanı Kar'dan almıştır. M.Ö. 1209 Truva Savaşı'ndan sonra bölgeye sırasıyla Aiolialılar (M.Ö. 1124), İyonlar (M.Ö.1044) ve Dorlar (M.Ö. 1000) gelmişlerdir. Dorlar, bölgede aralarında Halikarnassos (Bodrum), ve Knidos'un (Datça) da bulunduğu dokuz şehir kurmuşlardır (Herodot, 1943).

Bölgenin coğrafi yapısı, iklimi burada yaşayan halkların zenginleşmesine neden olmuştur. Bu zenginlik Anadolu'nun iç bölgelerinde kurulan devletlerin de ilgisini çekmiştir (Muğla İl Yıllığı, 1967). Bugünkü İran topraklarında yaşamış olan Persler M.Ö. 546 yılında Lidya ile birlikte Karia Bölgesi'ni egemenliği altına almıştır (Uykucu, 1983). Persler'in egemenliği M.Ö. 334 yılında Makedonya Kralı Büyük İskender'in bölgeyi almasıyla sona ermiştir. Büyük İskender'in ölümüyle de bu topraklara Mısırlılar ve Suriyeliler sahip olmaya çalışmışlardır. Fakat bölge, Romalıların desteklediği Bergama Krallığı'nın eline geçmiştir. Bergama Kralı III. Attalos'un ölümü üzerine (M.Ö.133) vasiyetnamesine uyularak Bergama topraklarıyla birlikte, Karia da Roma'ya bırakılmıştır (Uykucu, 1983).

Muğla kent merkezinde ilk yerleşim bölgesi, Asar Dağı üzerindeki Mobolla Kalesi'dir. Yapılan araştırmalar kalenin Roma İmparatorluğu döneminde yapıldığını göstermektedir (Oktik ve Öztürk, 2007).

Roma İmparatorluğu M.S. 395 yılında Doğu ve Batı Roma olmak üzere ikiye ayrılınca Karia Bölgesi, Doğu Roma İmparatorluğu'nun (Bizans) egemenliğine girmiştir (Yurt Ansiklopedisi, 1983, s.5864).

Ortaçağ;

Ortaçağ'da Türkler Asya'nın batısında Büyük Selçuklu Devleti'ni kurmuşlardır. M.S. 1071 yılında Selçuklu Ordusu ile Bizans Ordusu Malazgirt'te karşı karşıya gelmişler ve Bizans Ordusu yenilmiştir. Anadolu'ya yayılan Türklerin uç beyleri çeşitli bölgelere yerleşmişlerdir. Menteşe Beyliği Muğla yöresine egemen olmuş ve Karia bölgesi, bu çağda Menteşe Bölgesi adını almıştır. Beyliğin ilk merkezi Milas'tır (Peçin) (Yurt Ansiklopedisi, 1983, s.5864-5865).

1299 yılında Osmanlı Beyliği, Osmanlı Devleti'ni kurmuştur. Diğer beylikleri de yavaş yavaş egemenliği altına almaya başlamıştır. 1390-1391 yıllarında Osmanlı Hükümdarı Yıldırım Bayezit, Menteşe Bölgesi'ni ele geçirmiştir. Yıldırım Bayezit, Moğol İmparatoru Timur'a 1402 Ankara Savaşı'nda yenilince Menteşe Beyliği biraz

daha varlığını sürdürse de, 1424 yılında II. Murat tarafından kesin olarak Osmanlı topraklarına katılmıştır (Uykucu, 1983,).

Osmanlı Dönemi;

Muğla hakkındaki bilgiler Osmanlı Dönemi'nde biraz daha netleşmektedir. Bu dönemde Muğla, Anadolu Beylerbeyliği'ne bağlı Menteşe Sancağı'nın merkezi olmuştur.

Şekil 2.6 Menteşe Sancağı ve köyleri haritası (Kütükoğlu, 2010).

Osmanlı Dönemi'nde Muğla'yı kapsayan ilk tahrir defteri II. Bayezit, ikinci tahrir defteri I. Selim döneminde hazırlanmıştır (1517). Bu defterlerde Muğla'ya bağlı kasabalar, köyler, hane sayısı, nüfusu ve toplanan vergiler yazılıdır. II. Bayezit döneminde hazırlanan, 1512 senesine ait tapu tahrir defterine göre, Muğla merkezde 12 mahalle, 608 hane vardır. 3040 Müslüman, 154 Hristiyan burada yaşamaktadır (Uykucu,1974). Evliya Çelebi, Seyahatnamesi'nde 17. yy'da kentte 2170 bakımlı evden ve burada 10000 kişinin yaşadığından söz etmektedir (Günümüz Türkçesiyle Evliya Çelebi Seyahatnamesi, 2011).

Menteşe Sancağı, 1841'de Kütahya Eyaleti'ne, 1847'de de Aydın Eyaleti'ne bağlanmıştır (Tekeli, 1993). Menteşe Sancağı'nda 19. yy'da önemli göç hareketleri görülmüştür. 1806 yılında Kafkasya'dan göç eden Çerkez Türkleri'nin bir bölümü Köyceğiz'in Döğüşbelen Ovası'na, 1863-1875 tarihleri arasında Girit'ten göç eden Türkler Muğla merkez, Pisi (Yeşilyurt Kasabası), Bodrum, Güllük ve Köyceğiz'e yerleşmişlerdir (Şimşir, bt). 1877-1878 Osmanlı Rus Savaşı, 1912-1913 Balkan Savaşı sonrasında da, pekçok Türk Muğla yöresine gelmiştir. 19. yy sonlarında Mısır Hidivi Abbas Hilmi Paşa Köyceğiz'e gelip Dalaman Çiftliği'ni kurmuş, burada çalıştırmak üzere Mısır'dan ve Sudan'dan köleler getirip bölgeye yerleştirmiştir (Türkeş, 1973, s.53). Muğla, ticaret yolları üzerinde olmadığından canlı bir kent değilken, Menteşe sancak merkezi olmasıyla birlikte nüfus, ticaret ve kültür yönünden gelişim göstermeye başlamıştır. Merkez, ticareti elinde tutan azınlıkların, asker ve sivil yöneticilerin, yerleşik halkın ve göçmenlerin oluşturduğu bir kent olmuştur (Oktik ve Öztürk, 2007).

Kurtuluş Savaşı;

Osmanlı-Rus ve Balkan Savaşlarında yıpranan Osmanlı Ordusu, 1914 yılında başlayan ve dört yıl süren I. Dünya Savaşı'ndan yenilgiyle ayrılmıştır. 30 Ekim 1918'de gerçekleşen Mondros Ateşkes Antlaşması ile Osmanlı Ordusu dağıtılmış, silahlarına el konulmuştur. Paris Konferansı sonrasında da, Anadolu toprakları galip devletler tarafından işgal edilmeye başlanmıştır. Yunanlılar 15 Mayıs 1919'da İzmir'e, İtalyanlar ise eski Roma İmparatorluğu'ndan kalma haklar öne sürerek Güneybatı Anadolu'ya gelmiş, 23 Temmuz 1919'da Muğla'ya asker çıkarmışlardır. Yunanlıların Ege Bölgesi'nin büyük bir bölümünü işgal etmesine karşı olan İtalya, işgal politikasını yumuşatarak Osmanlı ile silahlı çatışmaya girmemiştir. Yunanlıların İzmir ve Aydın'da Türk halkına karşı savaş başlatması Muğla'da tepkiyle karşılanmıştır. Muğla Belediye Başkanı Zorbazzade Ragıp Bey ve yirmi ileri gelen Muğlalı "Menteşeliler Müdafaa-i Vatan Cemiyeti"ni kurmuşlardır (16 Mayıs 1919). Cemiyete, dağıtılan Osmanlı Ordusu teğmenleri ile efelerin, zeybeklerin katılmasıyla Muğla'da ilk direniş örgütü "Muğla Serdengeçtiler Müfrezesi"

oluşturulmuştur. Bu müfreze, Aydın Bölgesi'ndeki direnişe önemli katkılar sağlamıştır. Bunun yanında Muğla halkı da Batı Cephesi'ne silah, hayvan, yiyecek, giyecek yardımı yapmıştır (Türkeş, 1973).

Muğla'daki İtalyan işgali 5 Temmuz 1921'de son bulmuştur. Kurtuluş Savaşı sonunda diğer işgal devletleri de Anadolu'dan çekilmişlerdir. 29 Ekim 1923'te de, Türkiye Cumhuriyeti Devleti kurulmuştur. Muğla da Türkiye Cumhuriyeti'nin bir ili olmuştur (Selek, 1965).

BÖLÜM ÜÇ
MUĞLA GELENEKSEL KONUT MİMARİSİ

Muğla kenti; Ege Bölgesi'ni Akdeniz'e bağlayan konumu, köklü geçmişi, kültürel zenginliği ile Batı Anadolu yerleşimleri arasında önemli bir yere sahiptir. Batı Anadolu yerleşim dokuları incelendiğinde, Osmanlı şehir düzeninin ve yapılaşmasının zengin örneklerinin benzerlikler taşıdığı görülmektedir. Bu temel benzerliklerin yanında, yörenin coğrafyası, iklimi, sosyal yaşantısı gibi etkenlerden dolayı dokular özgünleşmektedir. Muğla kent merkezi de, geleneksel dokusu bağlamında kendine has kimliğe sahip bir yerleşimdir. Tarihi dokuda; cami, han, hamam, saat kulesi gibi anıtsal yapıların yanında sivil mimarlık örnekleri de önemlidir. Geleneksel konutlar; Asar Dağı eteklerinden güneye (ovaya) doğru uzanan, Basmacı ve Karamuğla Dereleri arasındaki alanda dağınık olarak yerleşmişlerdir.

3.1 Geleneksel Muğla Evi Kavramı

Günümüzde kentsel sit alanı olarak belirlenen bölgede yer alan konutlar; yapım sistemi, yapılış tarihi, mimari biçimi gibi unsurlarla birbirlerinden farklılaşmışlardır. Yapım tarihi bakımından incelendiğinde, Aladağ'ın da belirttiği gibi kronolojik olarak; toprak damlı evlerden tahta damlı evlere, tahta damlı evlerden de kiremit çatılı evlere geçilmiştir (Aladağ, 1991, s.48). Kiremit çatılı evlere geçiş döneminde mevcut toprak damlı ve tahta damlı evlere de kiremit çatı oturtulduğu bilinmektedir. Bu bağlamda bugün geleneksel doku bütünüyle kiremit çatılı evlerden oluşmaktadır. Mevcut dokuda bulunan kiremit çatılı geleneksel konutlar mimari biçimleri bakımından da farklılık göstermektedirler. Bunlar; Türk evleri, 19. yy'da yöreye yerleşen farklı etnik kökenli insanların yaşadığı Batı Etkisindeki konutlardır.

Türk evi; Anadolu'da kurulan Osmanlı şehirlerinde Müslüman-Türk adetleri, gelenek-görenekleri, yaşam biçimlerine göre şekillenen konutlar olarak adlandırılabilir. Muğla geleneksel konut dokusunu oluşturan ilk örnekler Türk Evleridir. Yüksek avlu duvarları ile çevrelenmiş, dışa kapalı, bahçe içindeki

konutlardır. Aladağ, bu evlerin yapıldıkları dönemde genellikle tek katlı ve toprak damlı olduklarını belirtmektedir. Gelir seviyeleri arasında büyük farklılıklar olmayan yöre halkı, aile yapısındaki büyümeden kaynaklanan mekan gereksinimiyle iki katlı konutları kullanmaya başlamışlardır. Bunun, evin bahçeyle doğrudan ilişkisinin, zemin katta oluşturulma gereksiniminin bir sonucu olduğu söylenebilir (Aladağ, 1991).

Konut gereksinimi arttıkça değişen ihtiyaçlar ve gelişen işçilik ile Türk evleri farklılaşmaya başlamıştır. Önceleri toprak damlı olan evlerin üstü kiremit çatıyla örtülmüştür. Açık sofalı plan tipinin yerini merkezi kapalı sofalılar almaya başlamış, altıgen veya sekizgen sofa biçimleri ortaya çıkmıştır.

Müslüman-Türk halkın yaptığı bu konutlar kendi içinde gelişim ve değişim gösterirken; 18. yy sonu, 19. yy başlarında Muğla'ya yerleşen Rum, Ermeni, Yahudi azınlıklar da burada kendi kültürlerini ve mimari biçimlerini sergilemeye başlamışlardır. Özellikle Rum ustaların Adalar mimarisi etkisi altında yaptıkları konutlar doku içinde fark edilir durumdadır. Bunlar yapı ana malzemesi olarak taşın kullanıldığı, genellikle iki katlı, sokakla doğrudan ilişkili, dışa açık konutlardır. Cephe süslemeleri, sokağa bakan cumbaları ile kendi duruşlarını sergilemişlerdir.

19. yy sonlarına gelindiğinde, yöre halkının gelir seviyesinin yükselmesine bağlı olarak konut dokusunda, büyük bahçe içinde, genellikle iki katlı, sokakla doğrudan ilişkili, aynı zamanda avluya da açılan gösterişli konutlar görülmeye başlanmıştır.

Tablo 3.1 Muğla Geleneksel Konutlarının sınıflandırılması.

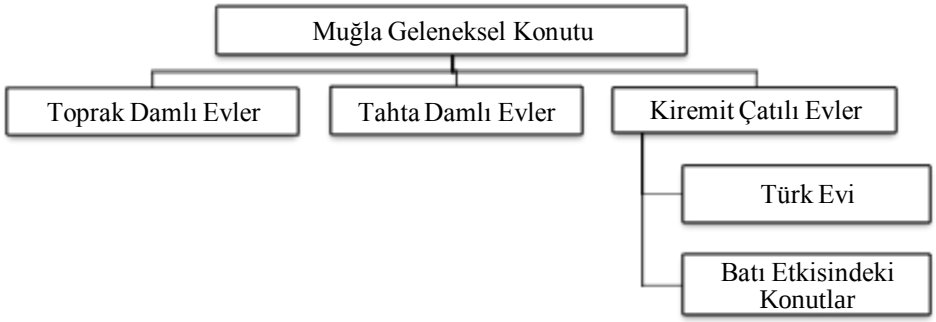

Tablo 3.2 Muğla geleneksel konut tipleri.

MUĞLA GELENEKSEL KONUT TİPLERİ
Muğla'da bir Türk Evi
Muğla'da Batı Etkisinde Gelişen bir konut

"Muğla Geleneksel Konutu" kavramı tarihi doku içerisinde yer alan ve yukarıda belirtilen bütün tipolojileri kapsayan genel bir kavram olarak ele alınmaktadır. İnceleme kapsamında, Muğla kent merkezi ve çevre yerleşimlerdeki geleneksel konutlar, dokuda yer alan 19.yy mimari miraslarını kapsamaktadır. Bölgenin mimari dokusu bu tipolojilerin tamamını kapsayan bir biçimde dördüncü bölümde ele alınmaktadır.

"Muğla Evi" kavramı, Muğla geleneksel konutu içinde yer alan daha özel bir kavramdır. Muğla Evi, bölge halkının yörenin koşullarına uygun oluşturduğu, Muğla'ya özgü konutları kapsamaktadır. Aynı zamanda bu evler, Anadolu'da pek

çok örneği olan Türk Evi'nin temel özelliklerini yansıtmaktadır. Bu bölümde Muğla Geleneksel Konut Dokusu içinde yer alan Muğla Evi'nin mimari özellikleri anlatılmaktadır.

3.2 Muğla Geleneksel Konut Mimarisini Etkileyen Faktörler

3.2.1 İklim

Geleneksel konut dokularının oluşumunda iklim belirleyici bir etkendir. Geleneksel dokuda araziye yerleşim, konutun ve mekanların yönlenmesi, plan kurgusunun oluşturulması, açık kapalı mekan kullanımı, malzeme seçimi gibi birçok unsur iklim etkisine bağlı olarak gelişmektedir. Geniş iklimsel çeşitliliğe sahip olan Anadolu coğrafyasında bu iklim tiplerinin de etkisi ile farklı özelliklerde konut dokularının oluştuğu gözlenmektedir.

İklimin geleneksel konutların oluşumundaki baskın karakteri Muğla geleneksel konutlarının oluşumunda da açıkça görülmektedir. Sıcak-nemli iklim kuşağında bulunan Muğla, Akdeniz iklimi özelliklerini göstermektedir. Yazları sıcak ve kurak, kışları ise ılık ve bol yağışlı geçmektedir. Muğla kent merkezi ve yakın çevresinde yer alan Ula, Yatağan gibi yerleşimlerde kışlar, kıyı yerleşimlerine göre daha soğuk ve bol yağışlı geçmektedir. Bu bölge Anadolu'nun Rize'den sonra en fazla yağış alan yöresi olarak da bilinmektedir.

Muğla'da güneş ışığından yararlanmak için evler genellikle güneye yönlenmektedir. Bu yönelim, ısı kaybının en aza indirilmesi için kuzey yönünde taş duvarlı ve sağır, güney ve doğu gibi sıcaklığın yüksek olduğu yönlerde ise, ahşap karkas duvarlı ve bol açıklıklı cephelerde kendini göstermektedir. Ayrıca ısının yüksek olduğu yönlerde çıkmalar yapılarak da güneş ışığından fayda sağlanmıştır. Yaz aylarında evdeki yaşam genellikle açıkta geçmektedir. Bu nedenle avlu ve açık sofalar yapıda önemli bir yer tutmaktadır (Şekil 3.1). Kış aylarında karasallaşan iklimden dolayı ise, evin hemen her odasında ocaklık oluşturulduğu gözlenmektedir.

Depolama, kiler gibi servis mekanları için ise, serin olan taş duvarlı zemin katlar seçilmektedir.

Şekil 3.1 Muğla Evi'nde yaşamın büyük bir bölümünün geçtiği açık sofa ve avlu.

Bölgede ormanlık alanlar yoğunluktadır ve burada yetişen kızılçam ve kavak doğal yapı malzemesi olması, kolay elde edilmesi bakımından konutlarda kullanılmıştır. Çatı, duvar, döşeme gibi strüktürel elemanların yanında dolap, raf, tavan süslemesi gibi konstrüktif elemanlarda da ahşap kullanımı öne çıkmaktadır.

Bol yağış alan bu yörede alaturka kiremit; çatılarda, avlu duvarı ve avlu kapısı üzerinde, cepheye taşan ocaklıkların üzerinde ve bacalarda koruyucu özelliğinden dolayı sıkça kullanılmıştır.

Muğla'nın bol yağış alması ve rüzgarın yıl içinde değişik yönlerden esmesi nedeniyle yöreye özgü Muğla bacası biçimlenişi ortaya çıkmıştır. Bu mimari öge Muğla geleneksel mimarisinin simgesi durumuna gelmiştir. Geniş ağızlı bacaların üzerinde Aladağ'ın anlatımına göre 28 alaturka kiremitten oluşan, dört yana delik bırakan ve üzeri alaturka kiremitlerle kapalı durumda olan baca biçimi oluşturulmuştur (Aladağ, 1991, s. 80).

Şekil 3.2 Geleneksel Muğla bacası.

Kış mevsiminin bol yağışlı geçmesi yapıdaki saçak kullanımını da etkilemiştir. Muğla evinde, sofalı ön cephe geniş saçaklıdır. Yağmur suyundan korunmak için 80-140 cm arasında değişen ahşap saçaklar kullanılmıştır. Bu saçaklara bazı evlerde çift saçak da eklenmektedir. Ahşap saçağın ucuna açılı bir biçimde çakılan kirişlerin üzerine sacın örtülmesiyle oluşturulmaktadır. Çift saçakla, sofaya gelen yağmur suyunun ve yazın doğrudan gelen güneş ışınlarının engellenmesi amaçlanmıştır.

Şekil 3.3 Geleneksel Muğla Evinde geniş ahşap saçak ve çift saçak.

Evin diğer üç cephesi ise, genellikle daha sade ve sağır duvarlı olduğundan bu gereksinim duyulmamıştır. Gumile adı verilen, genellikle kayrak taşından oluşturulan dar saçakla beden duvarları tamamlanmıştır. Yağmur ve güneşten korunmak için benzer bir uygulama da pencerelerde görülmektedir. Dar saçaklı olan cephelerde yer alan pencerelerin pervaz ve söveleri üzerine, genellikle çinko ve ahşaptan siperlikler oluşturulmuştur.

Şekil 3.4 Geleneksel Muğla Evinin dar saçaklı cephesindeki oluşturulan siperlikli pencereler.

3.2.2 Topografya

Konut mimarisinin oluşumunda etkin olan topografya, bölgenin yüksekliğini, zeminin niteliğini ve arazinin şeklini kapsamaktadır. Geleneksel Muğla konut mimarisinde bu özellikler bakımından topografyaya uyumun öncelikli olarak ele alındığı söylenebilir.

Şekil 3.5 Yamaca yerleşen geleneksel Muğla Evleri.

Muğla'da geleneksel konut dokusu bir tepe yerleşimi özelliği göstermektedir. Kent ilk olarak Asar Dağı'ndaki kale içinde kurulmuş, sonraları Asar Dağı eteklerine doğru yayılım göstermiştir. Basmacı ve Karamuğla Deresi kenarında genişleyen yerleşim alanının en önemli özelliği eğimli bir yamaçta konumlanıyor olmasıdır. Konutlar, eğime paralel biçimde, sırtlarını yamaca vererek yerleşmişlerdir. Bazı konutlar giriş aldığı sokaktan tek katlı görünürken, bir paralelindeki sokağa iki katlı olarak açılabilmektedirler. Ancak evler genellikle tek bir sokaktan giriş almaktadırlar. Konutlar arasında eğime uyumlu ve konutlarla sınırlanan organik sokaklar vardır. Birbirine paralel gelişen sokaklar dik yokuşlarla bağlanmıştır. Geleneksel konut dokularının karakteristiği olan çıkmaz sokaklar, arazinin daha çok düz kısımlarında yer almaktadır. Sokakların kesiştiği noktalarda topografyanın etkisi ile geniş meydanlar oluşmamış, küçük meydancıklarla doku bütünleşmiştir.

3.2.3 Ekonomik Etkenler

Muğla halkının 18. yy'dan önceki ekonomisi, tarım ve hayvancılığa dayanmaktadır. Kentin ekonomisi dışa kapalı olduğu için gelişememiştir. Gelir seviyesi düşük olan halkın barınacağı evi yaparken de, dışarıdan malzeme alması olası değildir. Bugün tarihi dokuyu oluşturan bu bölgede ilk konut tiplerinin toprak damlı olduğu bilinmektedir. Yörede bulunan doğal yapı malzemeleri ile fazla işçilik gerektirmeyen bu evleri kendi aralarında yardımlaşarak yapmışlardır. Konutların malzeme seçimi ve yapım sistemi yanında bölgeye yerleşimleri ve sokak bağlantıları da günlük gereksinimlere bağlı gelişmiştir. Günlük yaşantısının büyük bir bölümü tarlada veya yetiştirme bahçelerinde geçen halkın ulaşımını kolaylaştırmak için ana yollar Asar Dağı'ndan güneye doğru uzanmıştır. Genellikle evlerin ön cepheleri de bağ ve bahçelerin bulunduğu ovaya, yani güneye yönelmektedir. Bunun arazi eğiminin bir sonucu olduğu kadar, halkın tarımla bağlantısının da bir göstergesi olduğu söylenebilir. Muğla'da tarım ve hayvancılığın konut mimarisine önemli etkilerinden biri de, yöreye özgü kuzulu kapıdır. Kuzulu kapılar, ulaşımı sağlayan binek hayvanlarının ve at arabalarının avluya rahat geçişini sağlamak için oluşturulmuş işlevsel bir çözümdür. Açılabilen ahşap masif kapı kanadına, insan ölçeğinde, açılan küçük bir kanadın daha yerleştirilmesiyle oluşturulmuş bir sistemdir (Çınar, 2004).

Osmanlı Dönemi'nde Muğla ana ticaret yollarının dışında kalıyordu. Önemli ticari merkezlere ulaşım develerle sağlanıyordu. Deve kervanları kente girdiğinde, Yağcılar Hanı ve Koca Han'da konaklıyorlardı. Zaman içinde bu iki önemli han ve Arastanın bulunduğu bölge ticaretin merkezi durumuna gelmiştir. Ticaretle uğraşan kesimin önemli bir kullanım alanı olmuştur. Bununla birlikte yerleşim de burada yoğunlaşmaya başlamıştır.

18. yy sonlarına doğru Gökova İskelesi'nin Rodos ile yapılan deniz ticaretinde önem kazanması, Muğla ticaretini canlandırmıştır. Ticaretin gelişmesiyle zenginleşen aileler toprak damlı evler yerine, kendilerine kiremit çatılı, kesme taştan konutlar yaptırmışlardır. Toprak damlı evlerden oluşan eski yerleşimde de kiremit çatı

kullanımına geçilmiştir. Muğla geleneksel konut dokusunun çehresi de farklılaşmaya başlamıştır (Tekeli, 1993).

19. yy başlarında Muğla'ya yerleşen Rumlar, ticarette söz sahibi olmuşlardır. Kendi yaşam biçimlerini ve geldikleri yörenin mimari dilini yansıtan konutlar yapmaya başlamışlardır. Bunlar, genellikle iki katlı, kesme taştan, cumbalı, doğrudan sokağa açılan, dışa dönük evlerdir.

3.2.4 Sosyal Etkenler

Anadolu'daki Osmanlı şehir yapılaşmasının geçmişi Selçuklular ve Beylikler Döneminde başlamıştır. 13. yy'da Osmanlıların Batı Anadolu'yu egemenlikleri altına almasıyla da sürmüştür. Bunun en temel nedeni ise, Selçukluların, Beyliklerin ve Osmanlıların köklerinin, dinlerinin, örf ve adetlerinin aynı olmasıdır (Cezar, 1977).

Müslüman Türkler, gelenek, görenek, örf ve adetleri ile yaşadıkları şehir dokularının oluşumunu etkilemiştir. Muğla geleneksel konut dokusu da, Anadolu'daki diğer yerleşimler gibi, Osmanlı şehir dokusu özelliklerini yansıtmaktadır. Yerleşimin merkezinde Müslümanların toplanma yeri olan cami bulunmaktadır. Merkezde aynı zamanda tüccarların, zanaatkarların bulunduğu ticari bir bölge de yer almaktadır. Yerleşimin kalbi olarak adlandırılabilecek bu bölümden konut alanlarına dağılım, taş döşeli dar sokaklardan sağlanmakta, bu sokaklar da yer yer küçük meydancıklarla süslenmektedir. Müslüman inanışta mahremiyet kavramı öne çıkmaktadır. Bu da, Müslüman halkın yaşadığı özel alanları, yani konutlarını biçimlendirmiştir. Muğla geleneksel konutları yüksek taş duvarlarla çevrili bir avlu içine yerleşmektedir. Sokakla doğrudan ilişki kurulmamıştır. Avlu; sokak ile ev arasında bağlayıcı yarı özel bir alan olma niteliğine bürünmüştür. Konutun ön cephesi genellikle bu avluya yönelmektedir. Zemin katlarda sokakla görsel bağlantı yok denecek kadar azdır. Üst katlarda ise, avluya yönelen çıkmalar gözlenmektedir. Diğer yapıların güneş ışığını, manzarasını kesmeyecek biçimde parsele yerleşmek, komşu parsele bakan cephelerde pencere açmamak da İslami inanışta komşuluk ilişkilerine verilen değerden kaynaklanmaktadır. 18. yy'a kadar halkın gelir seviyesi

birbirine yakın olduğu için konutların büyüklükleri de yaklaşık olarak aynıdır. Ticaretin geçim kaynağı olması ile dış pazarlarla ilişkiler sonucunda oluşan sınıflaşma, gelir durumuna göre konutların da büyüklüklerinin malzeme ve cephe karakterinin değişmesine yol açmıştır.

Osmanlılar, özellikle 17. yy'da konargöçer halkı yerleşik düzene geçirmek için yerleşimin çeperindeki boş alanlara cami, çeşme, mescit, medrese, hamam gibi odak alan yaratabilecek yapılar yapmışlardır. Böylelikle yerleşimlerin genişlemesi, yeni mahallelerin oluşması sağlanmıştır (Orhonlu, 1963).

18. yy'dan sonra Osmanlı'nın Balkanlar'daki, Kafkasya'daki topraklarını kaybetmesi Anadolu'ya göçleri arttırmıştır. Bu göç hareketleri sırasında Girit, Bosna, Bulgaristan, Romanya ve Kafkasya'dan farklı etnik kökende insanlar Osmanlı'nın sancak merkezi olan Muğla'ya da yerleştirilmişlerdir. Böylelikle Müslüman Türklerin bulunduğu Muğla halkına, Rumlar, Yahudiler, Ermeniler de katılmışlardır. Önceleri Arasta ve çevresinde, ticaretle uğraşan küçük esnaf ve zanaatkarlardan oluşan zengin bir tabaka vardı. Buna, devlete düşük vergi verip, dış ticaretle uğraşarak zenginleşen azınlıklıkların oluşturduğu bir kesim daha eklenmiştir. Bu sosyal tabakalaşma kentsel gelişimini de etkilemiştir. Yerel esnafın iş yerleri Ulu Cami ile Kurşunlu Cami arasında, kuzey-güney doğrultusunda, Arasta çevresinde yoğunlaşmıştır (Tekeli, 1993). Bunun yanında dış ticaretle zengin olan azınlıkların oluşturduğu kesim de, Konakaltı ile Saburhane Meydanı arasında kentin doğusuna doğru yerleşmiştir. Ticarethanelerini, işyerlerini ve evlerini bu hat üzerine yapmışlardır. Önceleri Arasta merkezli ve kuzey-güney yönünde gelişen ticari merkeze, Arasta'dan başlayarak Saburhane'ye ulaşan, yeni bir kentsel mekan eklenmiştir. Saburhane, Rum Mahallesi durumuna gelmiştir (Ekinci, 1985).

Ticareti elinde bulunduran zengin kesimin evleri Geleneksel Muğla Evlerinden farklı bir kimlikle yapılmıştır. Bu konutlar genellikle bahçe içinde yer alan, büyük ölçekli ve gösterişli yapılardır. Sokağa doğrudan giriş veren evlerin bir kısmı, bahçeden de giriş almaktadır. Yapı malzemesi olarak kesme taş kullanılmış ve bazı örneklerde almaşık duvarlar cephede dekoratif nitelik kazanmıştır. Çatılarda kiremit

kullanımı yaygınlaşmıştır. Böylece eski dokuda yer alan toprak damlı evler de kiremit çatıya dönüşmeye başlamıştır.

Osmanlı Devleti, 1839 yılında Tanzimat Fermanı'nı yayınladıktan sonra devlet yönetiminde birtakım yenilikler yapmıştır. Yeni yönetim birimlerinin oluşturulması, Muğla gibi sancak merkezlerinde hükümet konağı, belediye, cezaevi, telgrafhane, ticaret odası gibi kamusal mekanların yapılmasına neden olmuştur. Böylece Muğla'da ticari merkezlerin yanında yeni bir yönetim merkezi oluşmuştur.

Sonuç olarak Muğla geleneksel dokusu önceleri tarım ve hayvancılıkla uğraşan Müslüman Türklerin toplumsal yaşam biçimlerine, gelenek göreneklerine göre şekillenmiştir. 18.yy'dan sonra ticaretin gelişmesiyle zenginleşen Müslüman halkla, ticarette söz sahibi olan azınlıkların farklı yaşam biçimleri konut yapılaşmasında değişimlere yol açmıştır. Ayrıca kentin gelişim ekseni de, bu sosyal etkenlerle farklılaşmıştır.

3.3 Geleneksel Muğla Evi Çevresel Özellikleri

Muğla'da Osmanlı şehir yapılaşması anlamında ilk yerleşimin, Muğla Kalesi'nin de bulunduğu Asar Dağı'nın eteklerinde başladığı bilinmektedir.

Geleneksel konut örnekleri çevresel koşullara bağlı olarak şekillenirken, çevresinde yer alan kamusal alanları da oluşturmuşlardır. Evler, eğime paralel şekilde yan yana ve alt alta sıralanarak dağın eteklerinden ovaya doğru ilerlemeye başlamışlardır. Bu yerleşim düzeni oluşurken, konutlar arası ulaşım aksları da arazinin farklı kotlarında, eğime paralel olarak biçimlenmiştir.

Tarım ve hayvancılıkla uğraşan yöre halkının, yamacın güneyinde yer alan ovaya ulaşım gereksinimi ortaya çıkmıştır. Bu nedenle eğime paralel sokakları dik kesen, topografik koşullara bağlı kıvrılarak güneye doğru uzanan organik sokak dokusu oluşmuştur.

Tarım ve hayvancılıkla uğraşan yöre halkı ulaşımını, yaya olarak, binek hayvanları veya at arabaları ile sağlamaktaydı. Bu gereksinim sonucunda parseller arasında, en fazla at arabasının geçebileceği genişlikte sokaklar var olmuştur. Konutların yüksek taş duvarlı, içe dönük yapısı, sokakların da konutlarla sınırlandırıldığı etkisini yaratmıştır. Özgün durumunda zemini taş kaplı, ortaya doğru eğimli Muğla sokakları, oluşturduğu etkileyici perspektif ile geleneksel dokunun karakteristik ögesi durumuna gelmiştir. Taş sokak kaplamaları zaman içinde yerini kilit parke veya beton kaplamaya bırakmıştır.

Tablo 3.3 Zemini taş kaplı özgün Muğla sokakları

ZEMİNİ TAŞ KAPLI ÖZGÜN MUĞLA SOKAĞI

Yerleşimin sokak örüntüsü içinde çıkmaz sokaklarla sık karşılaşılmaz. Bunun nedeninin de, parsel düzeni ile birlikte gelişim göstermesinin olduğu söylenebilir.

Geleneksel doku içindeki konut yerleşimi, genellikle bir odak alan çevresinde gelişim göstermektedir. Bu odak alan, Müslüman-Türk halkının yaşadığı mahallelerde toplanma merkezi olan camilerdir. İslam kültüründe toplu ibadet yeri olan camilerin konut alanları içinde de toplulukları bir araya getirme ve baskın olma karakteri ile kendini göstermektedir. Merkezde dini yapının yanı sıra, kahvehane, dükkan, hamam gibi kamusal mekanlar da yer almaktadır. Bazı örneklerde geniş meydanlar üzerinde oluşan bu şema, çınar ağacı gibi simgesel ögelerle de

tamamlanabilmektedir. Muğla geleneksel konut dokusu içinde de, Türk mahallelerinin simgesi olan ve o mahalleye adını veren camiler yer almaktadır. Mahallenin merkezi olarak adlandırılabilen bu alanların konutlar ile ilişkisi ise, dolaylı olarak sağlanmaktadır. Avlu içinde yer alan konutlar, kuzulu kapılarla sokağa açılmakta, bu sokaklar da arazi şekillerine göre ilerleyerek bu merkeze ulaşmaktadır. Doku bütününde bu şema farklı şekillerde olmasına karşın aynı sistem içinde kurulmuştur.

3.4 Geleneksel Muğla Evi Parsel Deseni

Muğla Evi'nin içinde yer aldığı parsel, açık ve kapalı alanlarla birlikte işlevselliği olan, sınırlı bir alan tanımlamaktadır. Ana yapı olan konutun yanında genellikle, servis birimlerinden oluşan müştemilat yapısı, hayvanların barınması ve depolama amaçlı dam bulunmaktadır. Yapıların dışında kalan alanların yaklaşık olarak tamamı da bahçe olarak kullanılmaktadır. Bahçe, genellikle meyve ağaçlarıyla çevrelenmektedir. Geniş parsellerde sebze yetiştiriciliği de yapılmaktadır.

Şekil 3.6 Taş duvarlarla çevrili, avlu içinde bir Muğla Evi.

Muğla Evi'nin sınırlarının belirleyicisi, boyu yaklaşık iki metre olan taş avlu duvarlarıdır. Müslüman-Türk aile yaşantısının gizliliğinin bir simgesi olan bu duvarlar sokakla bağlantıyı kesmektedir. Konut, parselin sokağa yaslandığı kenara

yerleşmiş olduğunda da, bu cephe tümüyle sağır taş duvarla kapatılmış ve mahremiyet sürdürülmüştür.

Şekil 3.7 Parsel kenarında konumlanan ve sokağa kapalı, avluya açılan tipik bir Muğla Evi.

Sokakla ev arasında doğrudan bir bağlantı yoktur. Genellikle çift kanatlı ahşap kuzulu kapı ile avluya girilmektedir. Özgün durumda zemini doğal malzeme (taş veya toprak) ile kaplı olan avludan eve geçilmektedir.

Ev, genellikle parselin bir kenarına yaslanmış durumdadır. Böylelikle bahçe için geniş bir alan kazanılmaktadır. Arazi koşullarına uyum kaygısının da burada etken olduğundan söz edilebilir. Yamaçta, eğime uygun yerleşen evlerin bazıları, sokaktan bakıldığında tek katlı iken, avlu cephesinde iki katlı olabilmektedir.

Muğla, ılıman iklim kuşağında yer aldığından, konutlarda açık ve yarı açık mekan kullanımı yaygındır. Muğla Evlerinin büyük bir bölümünü açık sofalı konutlar oluşturmaktadır. Sofa ve odalar, evin yaşanılan mahrem alanlarını içerdiğinden, avluya açılmaktadır. Açık alanların yoğunlukta olduğu bu cephe güney ve ara yönlerine yönlendirilmiş, diğer üç cephe ise yığma taştan, sağır bırakılmıştır. Böylelikle ısı kaybı da aza indirilmeye çalışılmıştır. Muğla Evleri'nin büyük bir bölümü bu koşullar gözetilerek parsele yerleşmiştir.

Tablo 3.4 Geleneksel Muğla Evi parsel deseni.

GELENEKSEL MUĞLA EVİ PARSEL DESENİ					
TEK SOKAKLA İLİŞKİLİ					
İKİ SOKAKLA İLİŞKİLİ	PARALEL İKİ SOKAK				
	KÖŞE PARSEL				

Geleneksel konutların parsel deseni, parselin sokakla ilişkisini, konutun da sokakla ve parselle olan ilişkisini yansıtmaktadır. Muğla geleneksel konut dokusunda parseller, sokak ile ilişkisi bakımından, tek sokakla ilişkili parseller ve iki sokakla ilişkili parseller olarak iki başlık altında incelenmiştir. Tek sokakla ilişkili parseller, üzerinde bulunan evin konumuna göre incelenmiştir. İki sokakla ilişkili parseller, paralel iki sokak arasında yer alan parseller ve köşe parseller olarak ikiye ayrılmıştır. Bu iki parsel düzeni, konutun bu parsele yerleşimine göre şekillenmiştir. Geleneksel konutların tipolojik irdelemesinde parsel deseni bağlamında bu sınıflandırma temel alınmıştır.

3.5 Geleneksel Muğla Evi Mimari Özellikleri

Muğla Evi, genel hatları ile Geleneksel Türk Evi özelliklerini taşımakla birlikte, yerleşimin bölgesel koşulları, tarihsel gelişim süreci ve bu süreçte yaşadığı değişimler mimari biçimi de şekillendirmiştir. Yüksek taş duvarlarla çevrili dar sokaklardan ulaşılan; yaşamı avlu içine çeken kuzulu kapısıyla, kiremit örtülü çatıları taçlandıran bacaları ile simgeleşen Muğla Evi, geleneksel dokunun temelini oluşturmaktadır.

Şekil 3.8 Geleneksel Muğla Evi.

3.5.1 Plansal ve Mekansal Özellikler

Mekansal Dağılım;

Muğla Evi'nde mekanlar arasında düzenli bir akış sağlanmaktadır. Bu sistem bir bakıma, evin dışa kapalılığının mekanlar arasındaki bağlantılara yansımasıdır. Kamusal alanlar olan sokaklardan özel alana, yani konuta geçiş, dış mekana göre yarı kamusal özelliği üstlenen avluyla sağlanmaktadır.

Tablo3.5 Dış mekana göre Muğla Evi'nde kamusal alan-özel alan geçiş şeması.

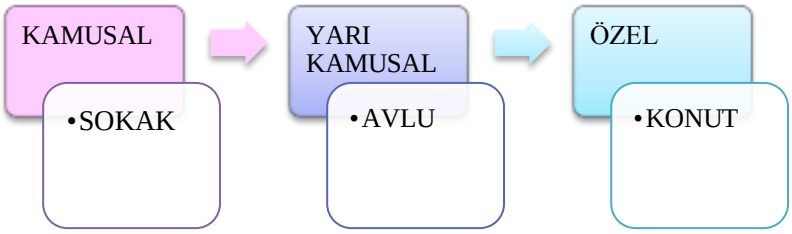

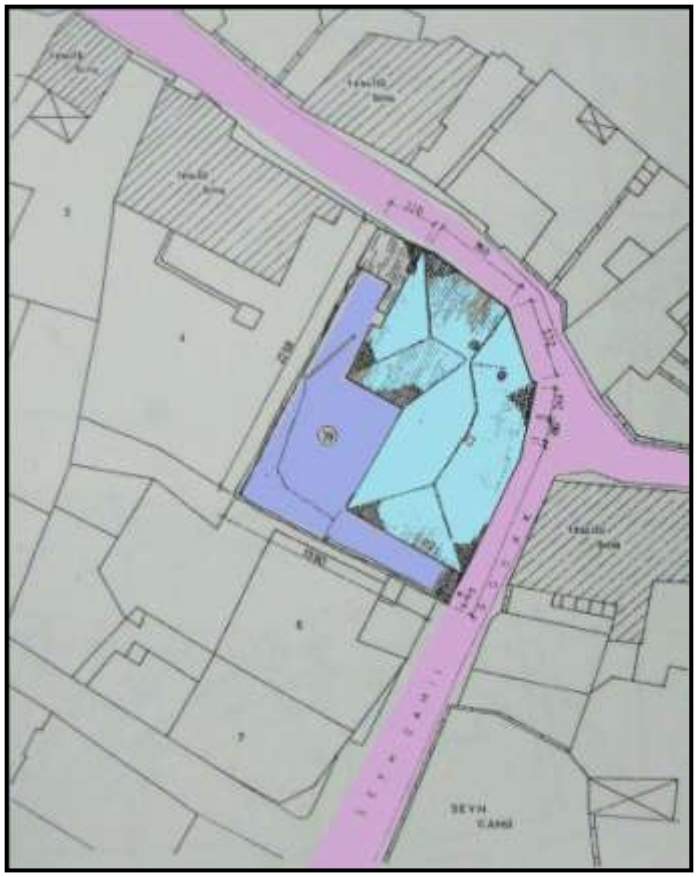

Şekil 3.9 Muğla-Özbekler Evi, dış mekana göre
kamusal alan-özel alan geçişi.
(Özbekler Evi, Rölöve Projesi Vaziyet Planı, Oğuz, 2010).

Muğla Evi, parsel içinde değerlendirildiğinde ise, evin dışı yani avlu kısmı, kamusal alan kimliğine bürünmektedir. Çünkü burası, hem aile bireylerinin, hem de dışarıdan gelen misafirlerin kullanabildiği bir yer olma özelliğine sahiptir.

Avludan evin odalarına geçiş sofa ile sağlanmaktadır. Parsel genelinde düşünüldüğünde, yarı kamusal bir nitelik kazanmaktadır. Muğla Evi'nin her odasının genellikle eşdeğer niteliklerde olması nedeniyle sofa, öne çıkan bir mekan olmuştur.

Açık sofalı konutlarda açıklıklı cepheyi oluşturmuştur. Kapalı sofalı konutlarda; dörtgen, altıgen veya sekizgen şekillenerek kütleye hareket kazandırmıştır.

Tablo 3.6 Muğla Evi'nde parsel genelinde kamusal mekan özel mekan geçişleri.

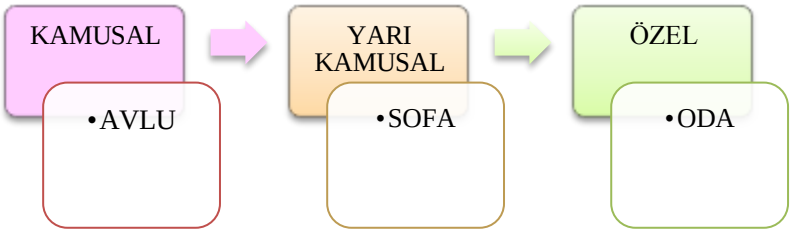

Şekil 3.10 Muğla-Özbekler Evi, parsel genelinde
kamusal alan-özel alan geçişi.
(Özbekler Evi, Rölöve Projesi Birinci Kat Planı, Oğuz, 2010).

Muğla Evi, avludan geçilerek ulaşılan bir sofa ve bu sofaya açılan odalardan meydana gelmiştir. Açık sofalı örneklerde eve giriş, çift kanatlı ahşap kapılar ile sağlanmaktadır. Kapalı sofalı örneklerde, genellikle gerek giriş kapısı, gerekse oda kapıları çift kanatlı ve ahşaptır. Sofadan odaya geçiş bu kapılarla sağlanırken, bazı

örneklerde sofaya açılan oda pencereleri ile dolaylı olarak avlu ile bağlantı sağlanmaktadır. Ayrıca doğal aydınlatma ve havalandırma olanağı elde edilmektedir.

Şekil 3.11 Bir Muğla Evinde sofa-oda ilişkisi.

Odalar;

Konutun en küçük ve temel birimi olan oda, Türk Evi'nin de en önemli birimidir ve kendi başına bir bütün oluşturur. 18. yy sonlarında odalar genellikle birbirinden ayrık ve açık bir mekana açılır düzende iken, ilerleyen zamanlarda bu açık alanlar açık sofa biçimine gelmiş, zaman içinde de sofa odaların tümünün açıldığı ortak mekan olmuştur (Eldem, 1987, s.15-16). Odalar, bir ailenin yaşaması için gereken bütün eylemlere (yeme-içme, oturma, yıkanma, uyuma gibi) uygun nitelikte düzenlenmiştir. Evdeki odaların her biri bu özellikleri taşımaktadır. Boyutları farklı olsa bile, odanın taşıdığı bu özellikler geleneksel yaşam biçimiyle ilişkili olduğundan uzun yıllar değişmemiştir (Günay, 1999, s.46).

Muğla Evi'nde de genellikle odalar nicelik ve nitelik bakımından özdeştir. Odalar arasındaki bu benzerlik, yalnızca evin odaları arasında değil, doku genelindeki farklı Muğla Evlerinin odaları arasında da gözlenmiştir.

Yöre halkı tarafından odalara "evin içi" de denilmektedir. Odalar modüler düzendedir, yalnızca bazı örneklerde giriş kapısının bulunduğu yerde duvar, 45^0 lik açıyla kırılmaktadır. Odanın bir duvarının genişliği, genellikle 3-4,5 m. arasındadır.

Tavan yüksekliği ise, 2,8 m. ile 3-3,5 m. arasında değişebilmektedir. Zemin kattaki odaların tavan yüksekliği ise, en az 1,9 m.'dir (Aladağ,1991, s. 57).

Muğla Evi'nde, Türk Evinde olduğu gibi oda, bir ailenin günlük yaşamının tamamının geçirilebileceği biçimde düzenlenmiştir. Oturma, yeme-içme, uyuma, yıkanma gibi eylemlerin hepsi bir odada yapılabilmektedir. Bütün bu gereksinimlerin bir arada gerçekleştirilebilmesi de sabit ve taşınabilir birimlerle sağlanmaktadır. Türk Evinde tavan ve döşemeler bezeme açısından yoğun ve özelliklidir, ocaklık ve yüklükler de dekoratif açıdan destekleyici niteliktedir (Eldem, 1987, s.15-16). Muğla Evi, tavan ve döşeme bakımından yalındır, odayı niteleyici unsurlar yüklük ve ocaklıktır.

Odada yer alan sabit mobilyalar genellikle ahşaptandır. Sağır duvarlardan en az birini, "yüklük" denilen kapaklı ahşap dolap kaplar. Ahşap dolaplar, sade çizgiler taşır, kapaklar düşeyde iki veya üç bölmelidir. Bazı örneklerde ahşap oymalı, zengin motifler içeren dolaplar da yer alır. Toker bu durumu şöyle açıklamaktadır; "*İlk aşamada dolaplar depolama görevi gördükleri için çok yalın ve özensiz ele alınmışlardır. Ancak, daha sonra sergilemeye yönelik davranışlara açık alanlar oluşturmuştur. Bu anlamda dolaplar, zengin bir bezeme anlayışıyla süslenmiştir. Son dönemlerde ağa konaklarında ithal mobilyalara gösterilen ilgi ile bu tür dolaplar tamamen işlevsiz, göstermelik elemanlara dönüşmüşlerdir* (Toker,1999, s.54)."

Yüklüğün genellikle orta kısmına yatak hazırlamak için gerekli malzemeler konur. Dolabın bir tarafında "çiçeklik" denilen, dolabın içine girinti yapan, üstü kemerli niş bulunur. Buraya aydınlatma gereçleri, mum veya gaz lambası koyulur. Ancak günümüzde bu kullanım olmadığından nişler dekoratif amaçlı kullanılmaktadır.

Şekil 3.12 Muğla Evlerinin çoğunda görülen yalın ahşap yüklük.

Şekil 3.13 Muğla-Özbekler Evi; ahşap işlemesi yoğun olan ahşap yüklük.

Yüklüğün sonlanıp duvarla birleştiği köşede yıkanma eyleminin gerçekleştirildiği "gusülhane" bulunmaktadır. Gusülhaneye yüklüğün ahşap kapaklarına benzeyen ancak yere kadar uzanan bir kapakla girilir. Yaklaşık bir m^2'lik bu alan, duvar kenarındadır. Gusülhane, yüklükten görsel olarak ayrı tutulmak için bazı örneklerde 10-15 cm dışarı taşma yapmıştır. Bugün, gusülhaneler işlev kaybına uğramıştır. Bazı örneklerde evin başka bölümlerine banyo, tuvalet gibi ıslak hacimler eklenmiştir.

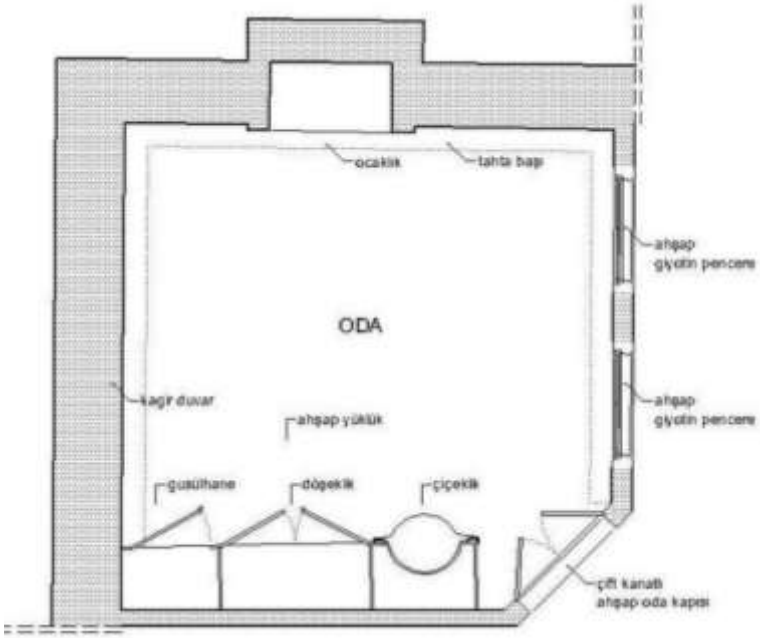

Şekil 3.14 Muğla Evinde oda; plan kurgusu.

Odadaki yüklük düzeni, Muğla evindeki en yaygın şekliyle; odaya girince en başta çiçeklik, ortada yüklük, duvar kenarında da gusülhane olarak sıralanmıştır. Çiçeklik ve/veya gusülhanenin olmadığı örneklerle karşılaşıldığı gibi, bunların farklı dizilişlerde bir araya geldiği örnekler de vardır.

Şekil 3.15 Gusülhane-döşeklik-çiçeklik düzenindeki bir yüklük örneği.

Ahşap yüklükler, oda tavanından düşük bir kotta genelde ahşap bir silme ile taçlanarak sonlanmaktadırlar. Bazı örnekler yüklüğün sonlandığı kotta, odanın bütün sağır duvarları boyunca dönen “tahta başı” veya “almalık” diye tabir edilen 20 cm. genişliğinde ve zeminden 2.00-2.10 m. yükseklikte bütüncül ahşap raflar içerir. Tek parça uzayan ahşap raflar alttan ahşaptan konsollarla desteklenmektedirler (Aladağ, 1991, s.57). Türk Evinde de sergen olarak adlandırılan bu ahşap raflar yaygın olarak görülmektedir (Eldem, 1987, s.15-16). Buraya meyveler, kurutulacak hububatlar konur, kap-kacaklar sıralanırdı. Yöre halkı, kavun gibi kokulu meyveleri tahtabaşına koyarak odada aromalı hoş bir koku da elde etmektedir. Tahtabaşı, aynı zamanda oda içinde dekoratif bir öge durumundadır.

Tablo 3.7 Farklı iki tip Muğla Evinde ocaklık-yüklük-dolap düzenleri.

FARKLI 2 TİP MUĞLA EVİNDE OCAKLIK-YÜKLÜK-DOLAP DÜZENLERİ
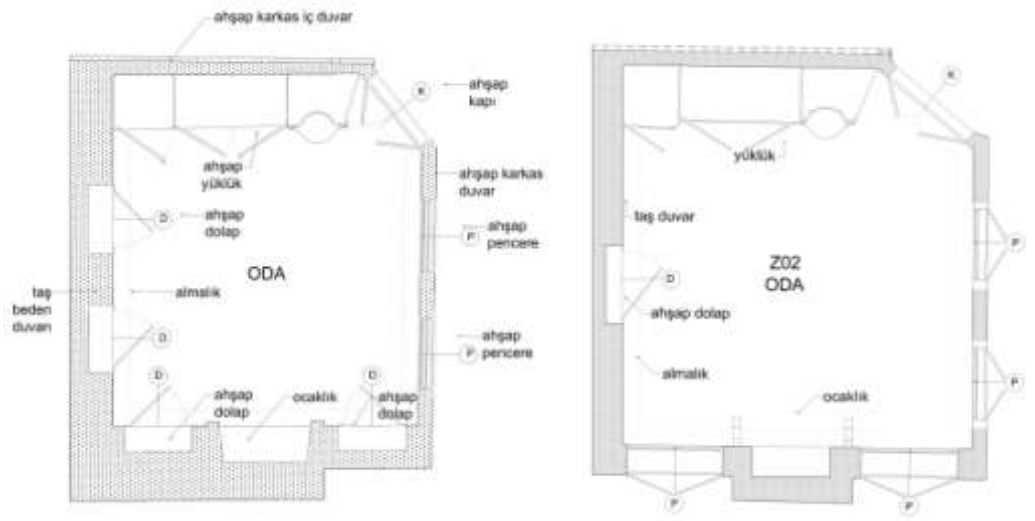

Odalarda yüklüğün yanında, kagir duvar içine yaklaşık 25 cm. gömülen dolaplar da görülebilmektedir. ½ oranındaki pencere oranlarına yakın dolaplar, genellikle ocaklığın iki yanında yer alırlar. Bazı örneklerde evin sağır taş duvarında da dolaplara rastlanır. Ahşap dolaplar, bir veya iki raflı, ahşap kapaklı, küçük eşyaların saklanmasında kullanılan birimlerdir.

Şekil 3.16 Odanın bütün duvarlarında dönen ahşap raf; tahtabaşı veya almalık.

Tablo 3.8 Ahşap almalık (tahtabaşı) detay fotoğraf ve çizimi.

AHŞAP ALMALIK (TAHTABAŞI) DETAY FOTOĞRAF VE ÇİZİMİ

Odaların değişmeyen elemanlarından biri de, “ocaklık” tır. Türk Evi geleneğinde ocaklıklar özel bir yer tutmaktadır. Rumeli’deki bazı örneklerde ocaklık, yüklüklü duvarın bir parçası durumdadır ve ahşap kapaklarla kapatılarak dolap görünümüne de bürünebilmektedirler (Eldem, 1987, s.66). Muğla Evinde genellikle evin her odasında ocaklık vardır. Bunun nedeni, her odanın ayrı aile tarafından kullanılması dolayısıyla ısınma gereksiniminin olmasıdır. Ocaklık odanın taş kagir duvarının ortasında konumlanmaktadır. Bu duvarda, dış cepheye genellikle baca çıkıntısı yaparak dekoratif bir öge olarak yansır. Ocağın haznesi yaklaşık 1 m. genişliğinde, 60 cm. derinliğindedir. Yangından korunmak amacıyla, yaklaşık 15 cm. lik odaya doğru bir çıkıntı yapmaktadır. Ocağın duvara sıfır olduğu örnekler de vardır.

Tipik Muğla Evi oda kurgusuna bakıldığında, ocaklık duvarda tek başına bulunabildiği gibi, iki yanında pencere veya benzer açıklık oranlarında ahşap dolap bulunabilmektedir.

Tablo 3.9 Ocaklık bulunan duvarda ocaklık-dolap- pencere biçimleniş tipleri.

OCAKLIK BULUNAN DUVARDA OCAKLIK-DOLAP-PENCERE KURGUSU	
Tip-1 Yalnızca ocaklık bulunan örnekler	Tip-2 Ocaklığın iki yanında pencere bulunan örnekler
Tip-3 Ocaklığın iki yanında dolap bulunan örnekler	

Muğla Evinde ocaklık, oda duvarının yaklaşık 1x1,5 m'lik alanını kaplamaktadır. Genellikle yalın nitelikteki bu kısımda çiçek motifleri de yer alabilmektedir. Odun yakılan, duvara doğru derinleşen kısım kemerli oluşturulmuştur. Duvardan 5 cm. çıkıntı yapılarak ocaklık cephesi vurgulanmaktadır. En yüksek noktasında "ocak başı" denilen bir çıkma daha yapmaktadır ve buraya kibrit, küçük eşyalar konulmaktadır. Ayrıca ocaklığın iki yanında "ocak taşı" denilen destek elemanları bulunmaktadır (Aladağ, 1991, s.57).

Tablo 3.10 Muğla Evi'nde ocaklık

MUĞLA EVİ'NDE OCAKLIK	
	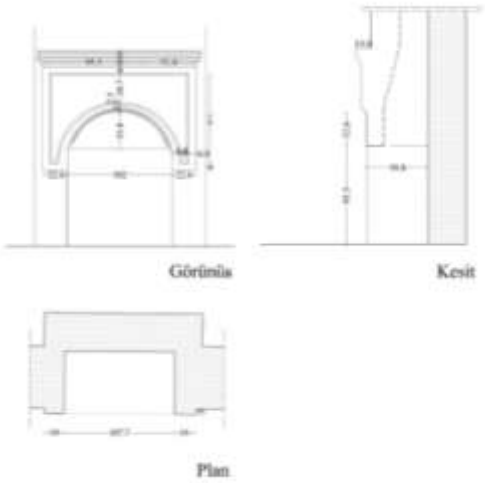

Ocaklıklar, Türk Evlerinde ahşap yüklük ile birlikte veya tek başına bir duvarda konumlanabilmektedir. Ahşap yüklüklerle tamamlanan ahşap ocaklıklar olduğu gibi alçı ocaklıklara da rastlanmaktadır (Eldem, 1987, s.66). Ocak, Türk Evindeki örneklere göre Muğla Evi'nde yalın tarzda biçimlenmektedir. Anadolu'daki Türk Evi örneklerinde ahşap süslemeli ocaklar bulunurken, Muğla Evi'nde ocaklıkta ahşap süsleme yoktur. Yalnızca bazı örneklerde ocaklığın iki yanında kol koymak için yapılan ocak taşı bölümlerinin ahşap olduğu örnekler bulunur.

Ahşap malzeme, sabit mobilyalar dışında tavanlarda ve döşemelerde de kullanılmıştır. Ahşap işçiliği bakımından özellikli tavan süslemeleri bazı evlerde bulunsa da, genel olarak çıtalı ahşaptan, sade biçimdedir.

Muğla Evlerinde odalar dış mekana, beden duvarındaki pencerelerle doğrudan açılabildiği gibi, sofa duvarındaki pencerelerle dolaylı olarak da açılabilir.

Sofalar;

Türk Evinde planı oluşturan birimler, odalar ve odaların açıldığı ortak mekan olan sofadır. Odaların özellikleri fazla değişim göstermezken, sofalar tüm özellikleri ile değişkendirler. Bu yüzden de, evin plan tipinde belirleyici olan sofadır (Günay, 1999,

s.59). Muğla Evi de, odaların ve sofanın farklı şekillerde bir araya gelmesi mantığıyla oluşturulmuştur. İlk örnekler genellikle açık sofalıdır. Açık sofaya Muğla'da "evin önü" de denmektedir. Zaman içinde açık sofa kullanımından kapalı sofaya geçiş görülmektedir (Aladağ, 1991, s.63). Mevcut açık sofalı evlerden bazıları da zamanla çeşitli malzemelerle kapatılmıştır.

Muğla Evinde sofa, ortak yaşantının geçtiği, dışa dönük, avlu ile odaların bağlantısını kuran açık, yarı açık ve kapalı olarak çeşitlenen mekan anlamını taşımaktadır. Avluyla doğrudan ilişkili olan bu alan, manzaraya da açılmaktadır. Açık sofa doğrudan, kapalı sofa ise sayıca fazla pencereleriyle doğal ışık ve hava almaktadır. Böylece değişik yönlere yönelim de sağlanmaktadır.

Sofa, günlük yaşantının geçtiği ortak kullanım alanıdır. Bu bakımdan da, sofalar odalara göre daha geniş ve daha dışa dönük mekanlardır. Burada misafirler ağırlanır, ortak yaşam eylemleri gerçekleştirilirdi. Muğla Evi'nde sofa, odalara göre daha az sabit mobilya içermektedir. Açık sofalı örneklerde, sofada taht, abdestlik gibi sabit mobilyalar görülmektedir. Odada yer alan ocaklığın benzeri bazı örneklerde sofada bulunurken, yüklüklerde yaygın olarak kullanılan çiçekliğin de sofada tek başına duvarda yer aldığı örneklerle karşılaşılabilmektedir.

Şekil 3.17 Muğla Evi'nde çokgen formlu kapalı sofa örneği.

Muğla evlerinde sofa mekanı, mekan öğeleri açısından odalara göre nitelik ve nicelik bağlamında genelde daha yalındır.

Cephe zenginliği yaratmak için sofa mekanı Muğla Evi'nde ön planda tutulmuş, cephe karakterinin belirleyicisi olmuştur. Bununla beraber kimi zaman kapalı sofalı örneklerde sofada, oda pencerelerine göre daha bezemeli pencereler kullanılmıştır. Açık sofalı örneklerde ise, farklı motiflerde ahşap korkuluklar, ahşap dikmeler ve furuşlar dikkat çekmektedir. Açık sofanın renkli camlarla yarı açık mekan haline getirildiği örnekler de bulunmaktadır. Bazı örneklerde ise, açık sofanın tavanı da bezemelidir ve mekanı bu bağlamda zenginleştirmektedir.

Tablo 3.11 Muğla Evi'nde sofa elemanları.

SOFA ELEMANLARI	
Açık Sofada Taht Ögesi	Açık Sofada Renkli Camlı Bölücü
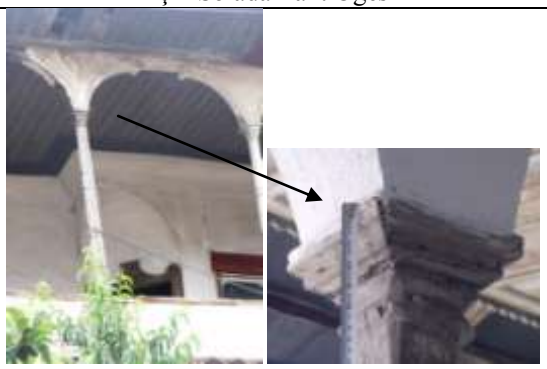 Bursa Kemeri ve Ahşap Dikme	Ahşap Dikme Başlığı (Vuruş)
Açık Sofa ve Kapalı Sofada Çiçeklik	
Korkuluk	Taht Abdestlik

Plan Tipleri;

Türk Evi'nde plan tipleri ilk olarak Eldem tarafından sofa biçimlenişine göre, sofasız, dış sofalı, iç sofalı, merkezi sofalı olarak sınıflandırılmıştır (Eldem, 1954). Muğla Evi plan tipi için, Ekinci ve Aladağ'ın plan tipi sınıflandırmaları bulunmaktadır. Aladağ, plan tiplerini merdivenin konumuna, oda sayısına, sofanın açık veya kapalı olma durumuna göre birbirinden ayırmıştır. Bunlar;

1. Yandan merdivenli ön sofalı ev tipi,
2. Yandan merdivenli ön sofalı (iki odalı) ev tipi,
3. Ortadan merdivenli, ön sofalı (iki odalı) ev tipi,
4. Ortandan merdivenli, yarım ön sofalı (üç odalı) ev tipi,
5. Ortadan merdivenli, orta ön sofalı (iki odalı) ev tipi,
6. Ortadan merdivenli, orta ön kapalı sofalı (iki odalı) ev tipidir (Aladağ, 1991, s.55,56).

Ekinci de, evleri merdivenin yerine göre önce iki gruba ayırmış, bu sınıfların da alt açılımlarını tanımlamıştır. Bunlar;

1. Ortadan merdivenli tipler,
   1.1. Orta merdivenli kapalı sofalı plan,
   1.2. Orta merdivenli açık-boydan sofalı plan,
   1.3. Orta merdivenli açık-orta sofalı plan,
2. Yandan merdivenli tipler,
   2.1. Yandan merdivenli boydan-açık sofalı plan,
   2.2. Yandan merdivenli yarım sofalı plan,
   2.3. Yandan merdivenli "T" sofalı plandır (Ekinci, 1985, s.54-55).

Muğla geleneksel kent dokusu içinde yer alan konutlar, Türk Evi, Batı Etkisinde gelişen konutlar olarak sınıflandırılmıştır. Mimari biçimleniş açısından farklılık içeren bu tiplerin, plan tipi bakımından da çeşitlendikleri gözlenmiştir. Türk Evi özelliği taşıyan Muğla Evleri sofa biçimine, açık ve kapalı olma durumuna göre, Batı

Etkisinde gelişen konutlar ise hol ara mekanının biçimiyle ayrılmaktadır. Bu bağlamda Muğla Evi için plan tipleri başlığı altında bir "plan tipleri tablosu" düzenlenmiştir. Burada oda sayılarındaki artış ile sofa biçimindeki farklılaşma vurgulanarak konutun dönemsel değişimi deşifre edilmek istenmiştir.

Tablo 3.12 Muğla Evi plan tiplerini gösteren tablo.

GELENEKSEL MUĞLA EVİ PLAN TİPLERİ	AÇIK SOFALI	LİNEER
		L TİPİ
		ÇOKGEN FORMLU
		DÖRTGEN FORMLU
	KAPALI SOFALI	LİNEER
		ÇOKGEN FORMLU
		DÖRTGEN FORMLU

Muğla Evinde genellikle zemin kat ve üst katlar aynı plan tipindedir. Plan tiplerinde sofanın durumu üst kattaki durumuna göre tanımlanmaktadır. Ancak bazı örneklerde plan tipi her katta aynı olsa da, sofanın açık ve kapalı olma durumu değişebilmektedir. Bu durumun yansıtılması açısından tabloda plan tipleri oluşturulurken, sofanın açık, kapalı olmasının yanında bu durum da ek olarak belirtilmiştir.

1. *Lineer açık sofalı;*

   İlk örneklerinin tek odalı olduğu belirtilen bu tipin mevcut durumda en yaygın örneği ise, sofaya yönelen iki odalı olandır.

2. *L tipi açık sofalı;*

   Genellikle üç odanın L tipindeki sofanın bir koluna yöneldiği bu tipte ahşap merdiven de bu kolun ucunda konumlanmaktadır.

3. *Çokgen formlu açık sofalı;*

Cephenin ortasında bulunan ve genellikle sekizgen formlu açık sofalı örneklerdir. Her katta odalar açık sofaya açılmaktadır. Katlar sofanın tam karşısındaki ahşap merdivenle bağlanmaktadır.

4. *Dörtgen formlu açık sofalı;*

Lineer tipte, genellikle cephe boyunca veya cephenin bir bölümünü kaplayan sofa, cephenin tam ortasında konumlanmaktadır. Genellikle iki odalıdır ve odalar da açık sofaya bakmaktadır. Katlar da sofanın tam karşısındaki merdivenle birbirine bağlanmaktadır.

5. *Lineer kapalı sofalı;*

Kapalı sofaya açılan iki odadan oluşmaktadır. Merdiven sofanın bir kenarında veya iki odanın arasında konumlanabilmektedir.

6. *Çokgen formlu kapalı sofalı;*

Çokgen sofanın sekizgen formlu ve kapalı olduğu örnekler yaygın örneklerdendir. Odalar kapalı sofaya açılmakta ve sofanın karşısında merdiven yer almaktadır. Plan tipini belirleyen asıl yaşam katı olan üst katta sofa mekanı kapalı iken, alt katta sofaaltı açık olabilmektedir.

7. *Dörtgen formlu kapalı sofalı;*

Odalar dörtgen formlu kapalı sofaya açılmakta ve sofanın karşısında merdiven yer almaktadır. Sofa mekanının zemin katta açık, üst katta kapalı olduğu örnekler de mevcuttur.

Tablo 3. 13 Muğla Evi şematik plan tiplerini gösteren tablo.

LİNEER AÇIK SOFALI	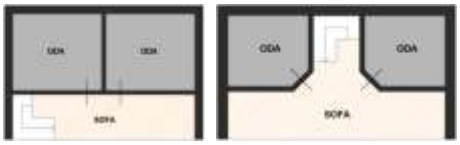
L TİPİ AÇIK SOFALI	
ÇOKGEN FORMLU AÇIK SOFALI	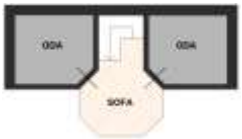
DÖRTGEN FORMLU AÇIK SOFALI	
LİNEER KAPALI SOFALI	
ÇOKGEN FORMLU KAPALI SOFALI	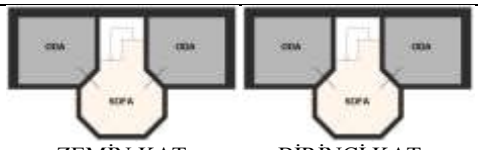 ZEMİN KAT BİRİNCİ KAT ZEMİN KAT BİRİNCİ KAT
DÖRTGEN FORMLU KAPALI SOFALI	ZEMİN KAT BİRİNCİ KAT ZEMİN KAT BİRİNCİ KAT

3.5.2 Yapım Sistemi ve Malzeme

Geleneksel konutların yapım sistemi, genellikle bulunduğu bölgenin iklimi, topografik özellikleri ve doğal kaynakları ile doğrudan ilişkilidir. İklim ve topografik özellikler ne tür yapılaşmayı gerektiriyorsa o doğrultuda, yörede bulunan doğal yapı malzemesi birincil kaynak olarak seçilmektedir. Bu bağlamda taş ocakları bakımından zengin bölgelerde taş evler, bol yağış alan, ormanlık arazisi bol bölgelerde ise, ahşap evlerin oluşturulması doğal bir sonuç olmaktadır.

Muğla, dağlık bir bölge oluşu, toprağının cinsi ve ormanlık arazilerinin bolluğu nedeni ile doğal yapı malzemesi konusunda zengindir. Ayrıca Hamursuz Tepesi'nde taş ocakları bulunmaktaydı. Doğal malzeme kaynakları köy envanter etütlerine göre hazırlanan haritalarda da açıkça görülmektedir.

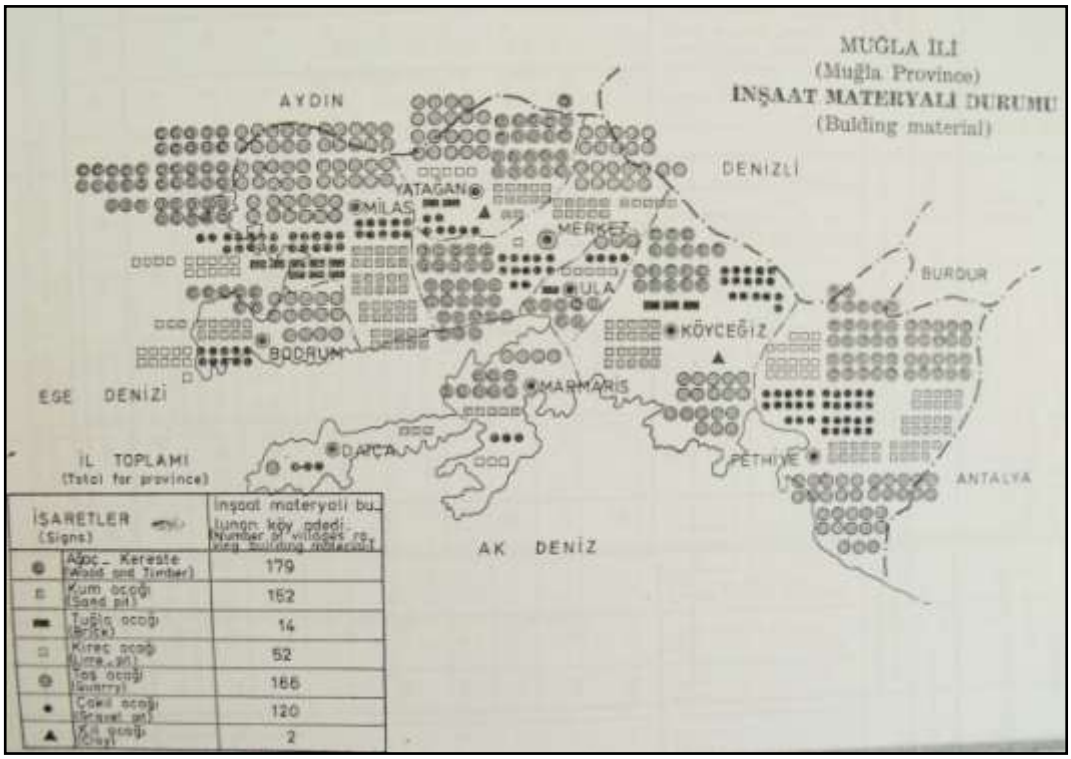

Şekil 3.18 1969 yılında Muğla ve ilçelerinde inşaat malzemesi durumunu gösteren harita (1969 yılı köy envanter etütlerine göre Muğla, 1970, s.106).

1969 verilerine göre Muğla genelinde, ağaç ve kerestenin elde edildiği 179 yerleşimle en yoğun görülen malzeme olduğu, 166 yerleşimdeki taş ocaklarının da

bunu izlediği görülmektedir. Tuğla ocakları ise, diğerlerine oranla sayıca oldukça azdır (1969 yılı köy envanter etütlerine göre Muğla, 1970).

Aynı çalışma kapsamında, Muğla ve ilçelerindeki toplam verilere göre yapılan genel değerlendirmenin yanında, merkez ilçe ve diğer ilçelerin kendi içindeki durumu da sayısal verilerle tabloya dökülmüştür.

Tablo 3.14 1969 yılı Muğla ve ilçelerinde yapı malzemeleri ve inşaat ustaları durumunu gösteren tablo.
(1969 yılı köy envanter etütlerine göre Muğla, 1970, s.105).

İlçe	**Köy Sayısı**	**İnşaat Malzemesinin Bulunduğu Köy Sayısı**							**1967 Yılında Köylerde Bulunan İnşaat Ustası Sayısı**				
		Ağaç-Kereste	**Kum Ocağı**	**Tuğla Ocağı**	**Kil**	**Taş Ocağı**	**Çakıl Ocağı**	**Kireç Ocağı**	**Duvarcı**	**Demirci**	**Taşçı**	**Marangoz**	**Kuyucu**
Merkez	55	28	15	-	-	22	12	1	338	29	160	251	32
Bodrum	31	7	13	-	-	14	10	11	184	10	23	59	45
Datça	9	-	3	-	-	1	3	-	81	6	1	26	15
Fethiye	83	47	39	-	-	33	33	18	815	72	20	444	54
Köyceğiz	44	13	20	3	1	18	16	-	141	17	21	119	9
Marmaris	16	8	5	-	-	4	3	3	14	5	1	13	3
Milas	104	43	40	8	-	52	32	14	543	36	12	283	61
Ula	13	7	5	1	-	3	4	-	55	5	-	51	5
Yatağan	48	21	12	2	1	19	7	5	752	36	24	246	80
TOPLAM	403	179	152	14	2	166	120	52	2923	216	262	1492	304

Tabloya göre; Muğla merkezde, 55 köy arasında yapılan araştırmada doğal malzemelerin görülme sıklığı en fazla olanlar, 28 köyde bulunan ahşap ve 22 köyde bulunan taş malzemedir.

Muğla kent merkezi köylerinin %50'sinde ağaç ve kereste üretimi, %27'sinde kum ocakları, %40'ında taş ocakları, %22'sinde çakıl ocakları, %2'sinde de kireç ocakları vardır. Bu veriler de Muğla merkez ilçede doğal yapı malzemelerinin yapılarda kullanıma elverişli durumunu göstermektedir. Geleneksel yapılara bakıldığında, ana malzemenin taş ve ahşap olması da bu durumun bir sonucudur. Ahşap ve taşın yörede bol miktarda bulunması, taş ustalarının ve marangozların sayısını arttırmaktadır. Muğla Evi'nde doğal malzemeler farklı işlev ve şekillerde ustalarca işlenerek yalnızca yapım sistemini değil, yapının bütününü oluşturmuşlardır.

Muğla'nın ilçesi olan ve çalışma kapsamında incelenen Ula'nın 13 köyünde yapılan incelemelerde en sık karşılaşılan doğal malzemenin yedi köyde bulunan ahşap ve beş köyde bulunan kum olduğu söylenebilir. Taş malzeme ise, üç köyde kayıtlara geçmiş ve sayıca diğer kaynaklara göre az sayıda kalmıştır. Bu durumda Ula geleneksel konut dokusunda taş malzemenin kullanım oranının merkeze göre az olması da beklenecek sonuçlar arasında olabilir. Ancak geleneksel konutların yapı malzemesinde taşın en az ahşap kadar sık kullanılmış olması, Ula'nın Muğla kent merkezine yakınlığı dolayısıyla merkezin taş rezervinden faydalanmış olabileceğini düşündürmektedir.

Temeller;

Geleneksel konutların birçoğunda olduğu gibi Muğla Evi de taş temeller üzerinde yapılanmaktadır. Bayındırlık Bakanlığı'nın 1967 yılı verilerine göre hazırladığı çalışmada geleneksel konutların temellerinin; ortalama 60-70 cm kalınlığında, 60-120 cm derinliğinde, kireç harçlı moloz taş duvar olduğu belirtilmiştir (Muğla ili yapı gereçleri ve yöresel koşullar, 1972).

Duvarlar;

Geleneksel konutlarda duvarlar, mekanlar arası bölücü ve taşıyıcı sistemin bir parçası durumundadırlar. Yapım sistemi ile ilgili yapılan araştırmalarda Muğla Evini

oluşturan duvarlar sınıflara ayrılarak incelenmiştir. Süer, Muğla geleneksel konutunun taşıyıcı duvarlarının ahşap ve taştan meydana geldiğini belirtmekte ve duvarları iki ana başlıkta toplamaktadır. Birinci sınıfta taş duvarlar yer almaktadır. Yerel malzeme olan moloz taş ile yığma sistemde uygulanmıştır. İkinci sınıfta da, ahşap karkas duvarlar vardır. Ahşap dikmeler arasında ahşap çatkılar ve dolgu malzemesinden oluşmaktadırlar. Dolgu malzemesi olarak ise, genellikle taş, kerpiç ve ağaç kabukları kullanılmıştır (Aladağ, 1991; Süer, 1990, s.36).

Aladağ da, geleneksel konutlarda duvarları iki grupta toplamaktadır. Bunlar moloz taş duvarlar ve çatı denilen hımış duvarlar olarak sınıflandırılmaktadır. Taş duvarları da, kendi içinde ikiye ayıran Aladağ, eski tarihlerde moloz taş örgüsü arasına ahşap hatıllar atılarak oluşturulan "çivileme" duvarlarını ve yakın dönemli yalnızca moloz taş duvarları bu sınıf içinde belirtir. Ayrıca moloz taş örgüsünün derzleri arasına alaturka kiremit parçalarının yatay konumlandığı almaşık duvar tekniğindeki..örneklere "kiremit duvar" denildiğinden söz etmektedir. Bu duvar örgüsü, cephelerde dekoratif bir etki de yaratmaktadır. Halk arasında "çatı" denilen duvarlar ise, ahşap karkas sistemde oluşturulan ince duvarlardır (Aladağ, 1991, s.68).

Tablo 3.15 Muğla Geleneksel Konutlarında farklı yapım tekniklerindeki taş duvarlar.

TAŞ DUVARLAR		
Moloz Taş Duvarlar	Ahşap Hatıllı "*Çivileme*" Taş Duvarlar	Taş-Tuğla Almaşık Duvarlar *"Kiremit Duvarlar"*

Tablo 3.16 Muğla Geleneksel Konutlarında ahşap karkas duvar sistemi.

AHŞAP KARKAS DUVARLAR	
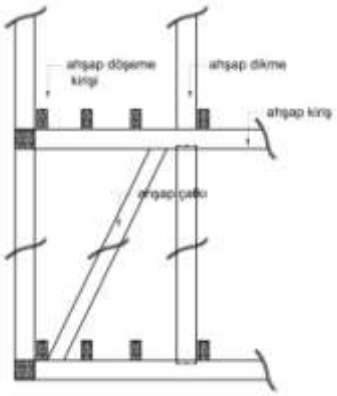 Süer'in ahşap karkas sistem çizimi esas alınarak hazırlanmıştır (Süer, 1990, s.41).	

Muğla Evi'nin strüktürünü oluşturan bu duvar sistemlerinin kullanım yerleri de, yapının kendi içinde değişiklik göstermektedir. Sistem ve malzeme, katlar arasında, beden duvarları ve iç duvarlarındaki değişime göre incelenebilir.

Genellikle evin zemin kat dış duvarları 50-60 cm. kalınlığında moloz taş duvarlı, iç duvarları ise 15-18 cm. kalınlığında ahşap karkastır. Üst katlarda beden duvarları çoğunlukla moloz taş olup, yalnızca avluya bakan sofa cephesi ahşap karkas duvarlıdır. Üst kat duvarlarının tamamının ahşap karkas olduğu örnekler de bulunmaktadır. Bu iki biçim de, yörenin iklim ve topografyasının bir etkisi olarak ortaya çıkmıştır. Genellikle sıcak yönlere (güney ve ara yönleri) yönelen avlu cephesinde ahşap karkas, soğuk yönlere (kuzey ve ara yönleri) yönelen beden duvarlarında moloz taş kullanılmıştır. Kimi zaman arazideki eğimden dolayı da yapının toprağa gömülen kısımları ortaya çıkmaktadır. Bu duvarlar da moloz taştır.

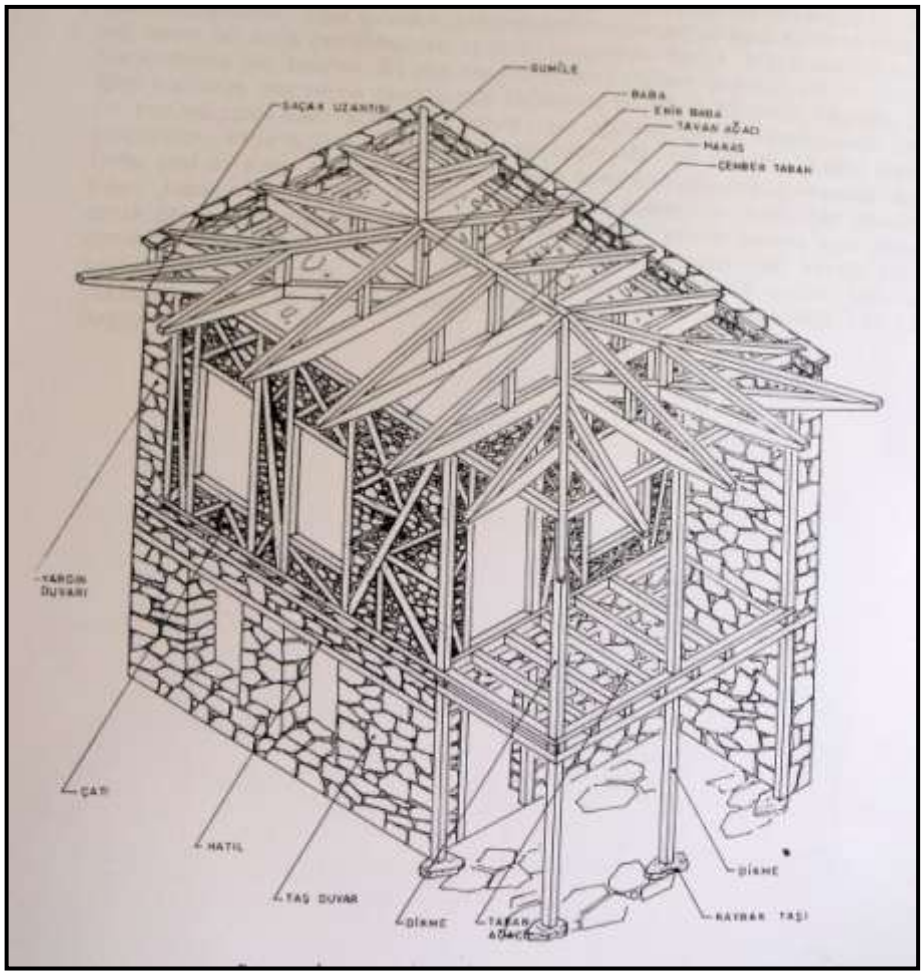

Şekil 3.19 Muğla Evi'nde yapım sistemi çizimi (Aladağ, 1991, s.69).

Yapının avlu çevresini saran bahçe duvarları da moloz taş duvardır. Bu duvarlar da yığma tekniğiyle yapılmıştır. Kireç harcı ile örülen duvarların çoğu beyaz badanalıdır. Duvar bitimi genellikle yalın bırakılmaktadır. Taş harpuştalı, alaturka kiremit sundurmalı örnekler de, bulunmaktadır.

Tablo 3.17 Metruk bir Muğla Evi örneğinde yapım sisteminin gösterimi.

MUĞLA EVİ YAPIM SİSTEMİ

Döşeme ve Zemin Kaplamaları;

Muğla Evi'ne ulaşım avlu ile sağlanmaktadır. Taş duvarların açıldığı avlu, doğal toprak zeminli veya kimi yerleri doğal taş, kayrak taşı kaplıdır. Evin zemin katı bahçe ile doğrudan ilişkili işlevler barındırmakta ve avluya açık mekanlar içermektedir. Ayrıca zemin kattaki nemden dolayı döşemeler buradaki mekanlarda da doğal toprak bırakılmış veya taş kaplama yapılmıştır (Aladağ, 1991, s. 65).

Şekil 3.20 Bahçe ile ilişkili mekanlardan oluşan zemin kat.

Bazı örneklerde ise, zeminden gelen nemin kesilmesi için subasman veya bodrum katı oluşturulduğu ve zemin kat döşemesinin ahşap kiriş üzeri ahşap rabıtalı olduğu görülmüştür.

Şekil 3.21 Zeminden yükseltilerek oluşturulmuş bodrum kat.

Zemin katın döşemelerindeki bu değişken durumun yanında yapının diğer bütün döşemeleri ahşaptır. Ahşap döşemeler, ahşap kirişler üzerine çakılan kalın ahşap rabıtalardan (20-25 cm.'lik) oluşan yalın bir sistemdir.

Tablo 3.18 Muğla Evi Ahşap Döşeme Detayı.

AHŞAP DÖŞEME DETAYI	
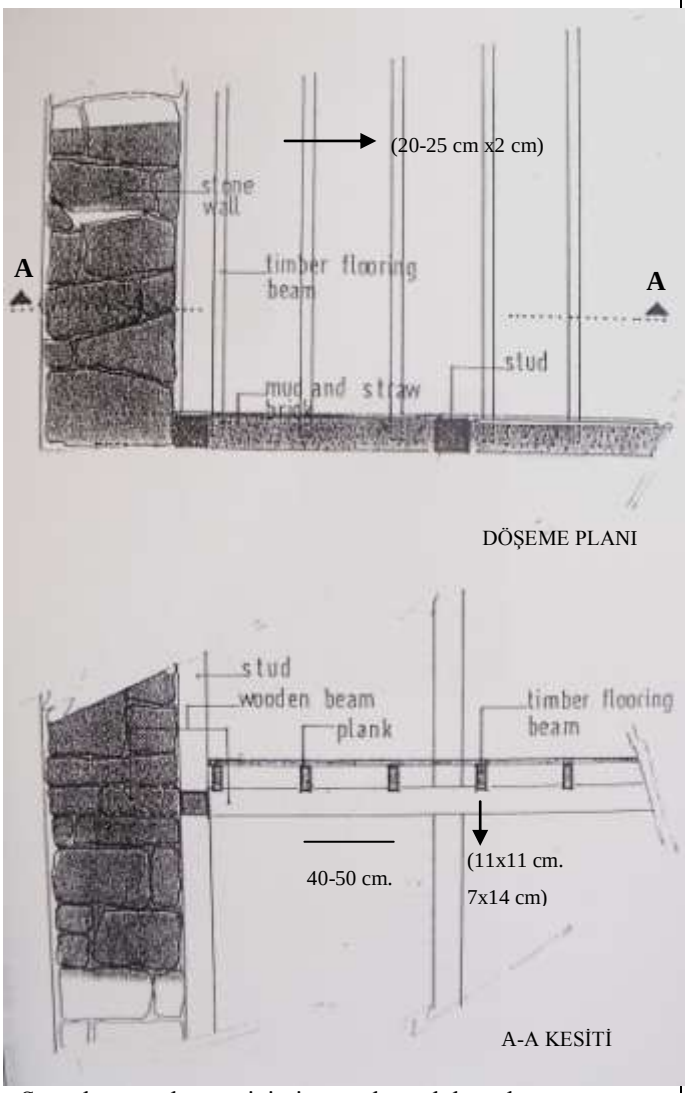 Süer döşeme detayı çizimi esas alınarak hazırlanmıştır (Süer, 1990, s.45).	Ahşap döşeme kirişleri Ahşap döşeme rabıtaları

Tavanlar;

Muğla Evinde tavanlar ahşaptır. Genellikle ahşap kaplamalı olan tavanlar, zemin katta ahşap kirişleme şeklinde de görülebilmektedir. Ahşap kaplamalı tavanlar, yalın hatlar taşımakla birlikte, tavan göbeği, baklava dilimi motifli, duvar dibi pervaz köşe birleşimleri geometrik motifli olabilmektedir. Bu tür tavanlar başoda gibi, evin özellikli odalarında yoğunlaşmıştır.

Tablo 3.19 Muğla Evi ahşap tavanları.

TAVANLAR		
Ahşap Kirişleme	Çıtalı Ahşap Tavanlar	Çeşitli Motiflerle Bezeli Ahşap Tavanlar

En sık görülen tavan kaplaması ise, yalın hatları olan çıtalı ahşap tavanlardır. Aladağ, bu tavanları şöyle anlatmaktadır; "*Çatıyı taşıyan bırakma kirişlerin alttan yaklaşık 30 cm. ara ile çakılan, 5x5 cm.'lik kadronlar üzerine, 1,5 cm. kalınlığında 20 cm. genişliğindeki tahtaların çakılmasıyla tavan oluşturulur. Tavan, duvar kenarında 10 cm. pervazla sınırlıdır. Pervazdan sonra bir veya iki tahta ile çerçeve (hane) oluşturulup tahtalar düz çakılır, tahta araları motifli çıtalarla kapatılır. Bazen çerçeve oluşturulmaz"*(Aladağ,1991, s.65).

Çatılar;

Muğla Evi önceleri toprak damlıyken, bugün geleneksel dokuyu oluşturan bütün konutlar, eğimli çatılarla örtülüdür. Evlerin konumuna ve formuna göre beşik çatılı veya kırma çatılı olup; alaturka kiremit kaplıdır.

Şekil 3.22 Muğla'nın alaturka kiremitli evleri.

Çatı, ahşap konstrüksiyonludur. Muğla Evi genelinde görülen çatı sisteminde; evin beden duvarının iç kısmında ahşap yastıklar bulunmaktadır. Bırakma kirişleri yaklaşık 130 cm. aralıkla yerleştirilmiştir. Bırakma kirişlerinin saçak kısımlarına gelen uçları 5-6 cm. kalacak şekilde, alt kısımdan dışa doğru yontulmuştur. Bırakma kirişleri üzerine ahşap babalar konularak çatı makası oluşturulmuştur. Makasların üzerine de, 35 cm. aralıkla yatay mertekler çakılmıştır. Merteklerin üzeri kiremit altı tahtası ile kaplanmış ve alaturka kiremit örtülmüştür (Aladağ, 1991, s.66).

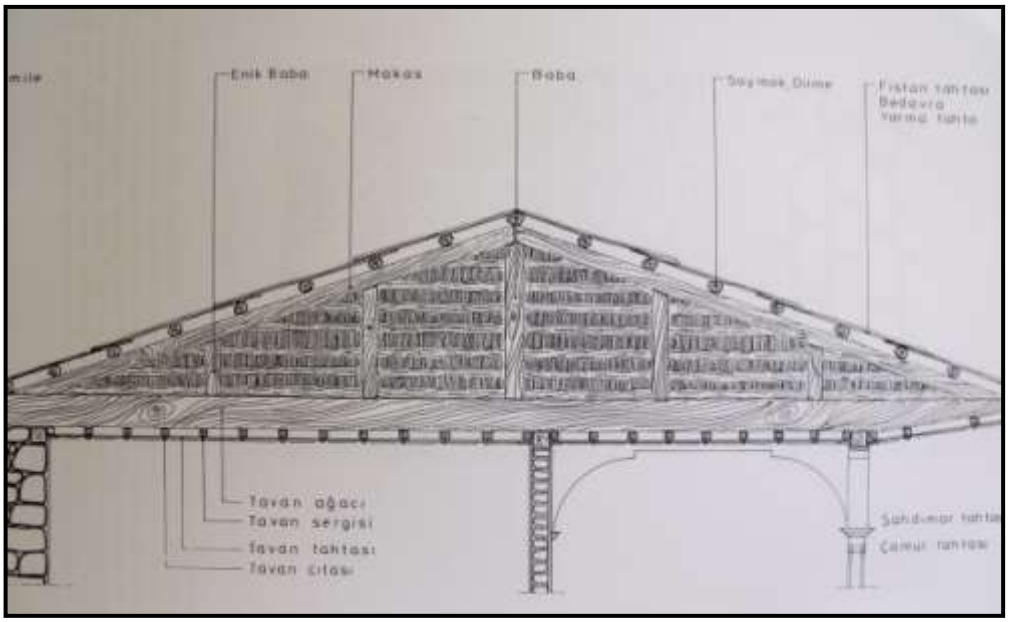

Şekil 3.23 Muğla Evi ahşap çatı kesiti çizimi (Aladağ, 1991, s.67).

3.5.3 Cephe Özellikleri

Muğla geleneksel konut dokusu Asar Dağı eteklerinden başlayarak Muğla Ovası'na doğru ilerleyen bir gelişim göstermiştir. Muğla Evi olarak nitelendirilen ve Asar Dağı eteklerine, yamaca yerleşen Türk Evi özelliğindeki konutlar, dışa kapalı ve topografyaya uyumlu bir yerleşim özelliği göstermektedir. Konutun parsele yerleşimi ise, birincil olarak arazi koşulları, coğrafi yön ve manzara etkenlerine göre şekillenmiştir. Eğimli arazideki parsellerin genellikle bir yanı yamaca veya sokağa yaslanmaktadır. Böylelikle evin parsel içindeki yerleşimi de dört cephesi serbest olacak biçimde değil, bir yanı ile parsel sınırına yaslanacak biçimdedir. Bu tip parsele ayrık yerleşmiş geleneksel konutlarda dört cephenin özellikli olması beklenirken, Muğla Evinde açıklıklı tek cephe bulunur. Diğer üç cephe de çoğunlukla sağırdır. Bunun başlıca nedenleri arasında aşağıdaki etkenler belirtilebilir:

- Muğla'da yaşayan Müslüman-Türk halkın dışarı kapalı yaşam biçimi:
  Sokağa, komşu parsele bakan cepheleri sağırdır,
- Yamaç yerleşimi olması nedeniyle doğal arazi eğimi:
  Evler, yamaca bir cephenin bütünüyle yaslanabilmektedir,

- Coğrafi yönlenme etkeni:

  İklimsel konforu sağlamak için soğuk olan kuzey yönünde cephe taş duvarlı ve sağır, sıcak olan güney yönünde ise ahşap karkas ve dışa açılan özellikte cepheler kurgulanabilmektedir,
- İmar durumu etkeni:

  Parsellerde ayrık nizamda yerleşen konutlar olduğu gibi, bitişik nizamda yerleşen konutlar da bulunmaktadır. Bitişik iki cephe ve komşu diğer parsele veya sokağa bakan cephe yine sağırdır. Açıklıklı tek cephe görülmektedir.

Tablo 3.20 Muğla Evi Açıklıklı Cephe Oluşumu.

MUĞLA EVİNİN PARSEL İÇİNDEKİ YERLEŞİM DURUMUNA GÖRE CEPHE OLUŞUMU	
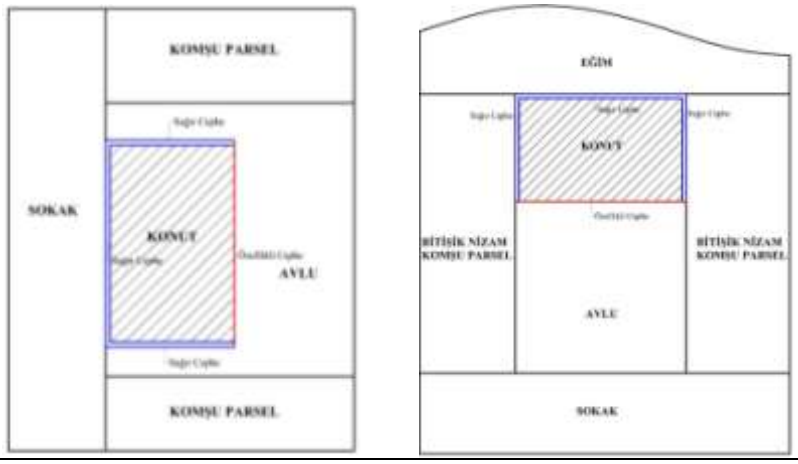	Sağır Cephe Açıklıklı Cephe

Muğla Evi Cephe Tipleri;

Muğla Evinde, avluya açılan açıklıklı tek bir cephe olsa da, bu cephenin farklı tipte yorumlandığı örnekler bulunmaktadır. Cephe tipleri; sofanın konumuna, biçimine, ailenin büyüklüğüne, iklimsel verilere, manzaraya göre şekillenmektedir.

Müslüman-Türk konutlarında cephe tipolojisi Ekinci ve Aladağ'ın çalışmalarında farklı yönlerden ele alınmıştır. Ekinci, konutların avlu cephelerini plan tipleri sınıflandırmasında yaptığı gibi, sofa ve merdivenin yerine göre ayırmıştır. Bunlar; yandan merdivenli yarım sofalı, ortadan merdivenli orta sofalı, yandan merdivenli boydan sofalı, ortadan merdivenli orta sofalı cephe tipleridir (Ekinci, 1985, s. 58-60).

Tablo 3.21 Ekinci'ye göre Muğla Evi cephe tipleri, Ekinci'nin cephe tipi çizimleri esas alınarak hazırlanmıştır (Ekinci, 1985, s.59-60).

Yandan Merdivenli Yarım Sofalı			
Ortadan Merdivenli Orta Sofalı			
Yandan Merdivenli Boydan Sofalı			
Ortadan Merdivenli Orta Sofalı			

Aladağ, konutların avlu cephesi tipolojisinin plan tipolojisi ile birlikte düşünmüş ve aynı kurguyla sınıflandırmıştır. Bunlar; yandan merdivenli ön sofalı ev tipi, yandan merdivenli ön sofalı iki odalı ev tipi, Y tipi ortadan merdivenli ön sofalı iki odalı ev tipi, ortadan merdivenli yarım ön sofalı üç odalı ev tipi, ortadan merdivenli orta ön sofalı iki odalı ev tipi, ortadan merdivenli orta ön kapalı sofalı iki odalı ev tipidir (Aladağ, 1991, s. 55-56).

Tablo 3.22 Aladağ'a göre Muğla Evi cephe tipleri, Aladağ'ın cephe tipi çizimleri esas alınarak hazırlanmıştır (Aladağ, 1991, s.55-56).

Yandan Merdivenli Ön Sofalı Ev Tipi	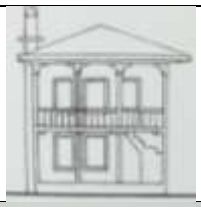
Yandan Merdivenli Ön Sofalı İki Odalı Ev Tipi	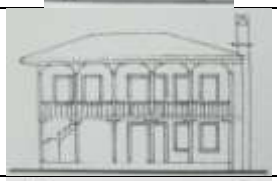
Y Tipi Ortadan Merdivenli Ön Sofalı İki Odalı Ev Tipi	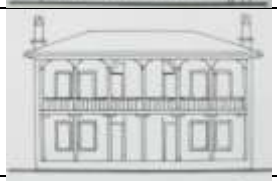
Ortadan Merdivenli Yarım Ön Sofalı Üç Odalı Ev Tipi	
Ortadan Merdivenli Orta Ön Sofalı İki Odalı Ev Tipi	
Ortadan Merdivenli Orta Ön Kapalı Sofalı İki Odalı Ev Tipi	

İki çalışmada da görüldüğü gibi, cephe tipolojisi plan tipolojisinden yola çıkılarak ve birlikte tanımlanmaktadır. Cephe tipini plan tipinden ayırmadan, doğrudan cephe kurgusu bakımından sınıflandırılıp bu gruplamada da planın cepheye yansıyan biçimlenişlerini ayırmak mümkün olmaktadır. Bu durum, plan tipine bağlı oluşan cephe karakterini yalnızca kendi sınıfı altında inceleyebilmeyi olanaklı kılmaktadır.

Tablo 3.23 Muğla Evi cephe tipleri.

SİMETRİK CEPHE KURGUSU	Cephe boyunca ve her katta simetri eksenine göre aynı sistemde gelişen
	Kütle hareketi cephe ortasında gelişen
	Çıkması cephe ortasında gelişen
ASİMETRİK CEPHE KURGUSU	Cephe boyunca ve her katta simetri eksenine göre aynı sistemde gelişen yandan merdivenli
	Cephenin bir yanına dayalı gelişen sofalı

Cephe Boyunca ve Her Katta Simetri Eksenine Göre Aynı Sistemde Gelişen Simetrik Cephe Tipi: Muğla Evinin en yaygın lineer sofalı örneklerinden ortadan merdivenlileri içine almaktadır. Genellikle açık sofalı örnekler gözlenirken, dönem müdahalelerince; üst kat açık sofaları yarı açık, her iki katın sofası da kapalı veya bir katınki açık diğerinin kapalı olma durumları ortaya çıkabilmektedir.

Kütle Hareketi Cephe Ortasında Gelişen Simetrik Cephe Tipi: Yakın dönemlerde ortaya çıkan çokgen formlu sofalı örneklerin oluşturduğu cephe tipidir. Cephenin ortasında çoğunlukla çokgen gelişen sofa mekanı yer almaktadır. Sofanın açık veya kapalı oluşu katlar arasında değişiklik gösterebilmektedir.

Çıkması Cephe Ortasında Gelişen Simetrik Cephe Tipi: Dörtgen formlu sofalı örneklerin zemin katında girişin oluşturulduğu, üst katta da çıkmanın girişin üzerinde yer aldığı simetrik düzendeki cephe tipidir. Bu cephe tipi genellikle 19. yy sonlarındaki örneklerde gözlenmektedir.

Cephe Boyunca ve Her Katta Simetri Eksenine Göre Aynı Sistemde Gelişen Yandan Merdivenli Asimetrik Cephe Tipi: Lineer sofası cephe boyunca uzanan ancak merdiveni cephenin bir yanına dayalı bulunan bu yüzden de asimetri özelliği taşıyan cephe tipidir.

Cephenin Bir Yanına Dayalı Gelişen Sofalı Asimetrik Cephe Tipi: Lineer sofalı ve ortadan merdivenli simetrik cephe kurgusu olan ev tipindeki oda sayısının zamanla ev halkına yetmemesi ve oda sayısının artırılması gereksinimiyle ortaya çıkan, lineer sofalı örneklere göre geç dönemli örnekleri içine alan bir cephe tipidir. Cephenin bir yanına dayalı lineer gelişen sofa bulunur, diğer yanı ise doludur.

3.5.3.1 Cephe Ögeleri

Muğla Evi cepheleri, tipolojik düzenlerinin yanında barındırdıkları mimari ögeleri açısından da çeşitlilik göstermektedir. Bir yanıyla yineleyen Osmanlı-Türk mimarisi cephe unsurlarını içerirken, bir yandan da kendine özgü karakterize ögeleri bünyesinde barındırmaktadır. Evler, Muğla sokaklarına sırtını dönerken, hem sokağı görsel açıdan zengin bir betimlemeye açmış, hem de kendi saklı bahçelerinde zengin cepheleri ile yaşanılır mekanlar sunmuşlardır.

Cephe ögeleri, cephelerin temel unsurları ve dekoratif ögeleri olarak iki başlık altında incelenebilir. Bu bağlamda öncelikle cephelerin temel unsurları olan kapılar, pencereler, çıkmalar, saçaklar, bacalar ele alınmaktadır.

Kapılar;

Muğla Evinde kullanım yeri açısından ayrı tutulması gereken iki ana kapı tipi bulunmaktadır. Bunlar içe dönük evlerin sokağa açılan *bahçe kapıları* ve konut ile mekanlarına açılan *giriş kapıları*dır.

Tablo 3.24 Muğla Evinde Kapılar.

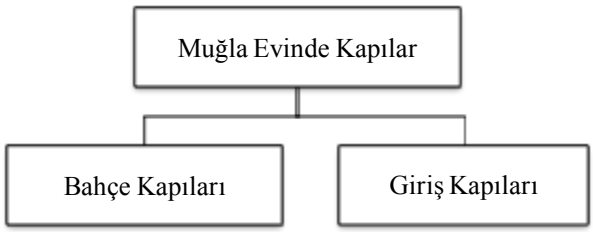

Bahçe kapıları, genellikle moloz taş duvardan bir sundurma ile veya kemerli bitişleriyle duvara hareket kazandırarak kendi varlığını dışa vuran, heybetli kapılardır. Aynı zamanda böyle etkileyici bir karşılama, Müslüman-Türk toplumunda misafire verilen önemin bir parçası olduğunu düşündürmektedir.

Genellikle ahşaptan olan bahçe kapılarının genişlikleri 60-100 cm., yükseklikleri ise 140-210 cm.'dir. Kapılar genellikle ahşap masif çift kanatlı düzendedir. Kapı

kanadı iki veya üç bölümlü olabilmektedir. Ahşap masif tek kanatlı örnekler de, görülmektedir.

Tablo 3.25 Muğla Evinde ahşap masif çift kanatlı bahçe kapıları.

Ahşap Masif Çift Kanatlı Bahçe Kapıları	

Kuzulu kapılar, Muğla'nın karakteristik bahçe kapısı olarak nitelendirilebilirler. Bu kapıların en önemli özelliği insan ve at arabasının farklı zamanlarda avluya geçişini sağlayabilir nitelikte olmasıdır. Kuzulu kapılar çift kanatlı masif ahşap bahçe kapısı özelliklerini taşımaktadır. Ancak bu kanatların birinde veya ikisinde daha küçük boyutlarda kanatlar yer almaktadır. Aladağ, bu kanatların genişliğini 60-70 cm., yüksekliğini 140-150 cm, üzerine çakılı olduğu büyük kanadın yerden yüksekliğini ise 20 cm olarak belirtmektedir (Aladağ, 1991, s.70). Kuzuluk olarak adlandırılabilecek olan bu kanat, genellikle sivri kemerli, çevresi bitkisel motiflidir. Kuzulu kapıların tek kanadında kuzuluk varsa da, açılır bu kanat genellikle girişin sağında veya solunda bulunabilmektedir.

Tablo 3.26 Muğla Evinde ahşap masif, çift kanatlı kuzulu bahçe kapıları.

Ahşap Masif Çift Kanatlı Kuzulu Bahçe Kapıları	

Kuzulu kapıları özellikli kılan bir diğer unsur da, kapı kanadının arkasına demir bir kol dayatılarak oluşturulan kilit sistemi ve kuzuluğun üstüne konulan çan sistemidir. Bazı kapılarda tokmaklar da bulunmaktadır (Aladağ, 1991, s.70).

Giriş kapıları ise, kendi içinde konut giriş kapıları ve oda giriş kapıları olarak ikiye ayrılabileceği gibi, açık sofalı konutlarda konuta giriş için ayrıca bir kapı olmadığından her bir odanın giriş kapısı eve giriş kapısı niteliğine bürünmektedir. Ancak bu kapılar da oda kapısı olarak değerlendirmeye alınmışlardır. Muğla Evinde konut giriş kapıları, genellikle ahşap çift kanatlı düzendedir. Masif ahşap kapı kanadı iki veya üç bölümlü tablalıdır. Bazı örneklerde en üst parça havalandırma bölümü veya sabit cam olabilmektedir. Ahşap kapının çevresinde de ahşap pervaz dönmektedir. Kapılar genellikle düz atkılıdır. Bahçe kapılarında olduğu gibi konut giriş kapılarında da şıkkırak, tokmak, halka görülebilmektedir.

Tablo 3.27 Muğla Evinde oda kapıları ile eşdeğer giriş kapıları.

Oda Kapıları ile Eş Değer Giriş Kapıları	

Tablo 3.28 Muğla Evinde kapı tokmağı ve şıkrakları.

Kapı Tokmağı ve Şıkrakları	

Türk Evlerinde odalar kendi başlarına birer birim olduklarından ayrı bir hane gibi sofaya açılan kapıları vardır (Eldem, 1987, s.80). Bu kapılar açık sofalı örneklerde kendi başlarına konut giriş kapısı özelliğindedir. Muğla Evinde oda giriş kapıları, genellikle çift kanatlı ahşap masif düzende olup, düz atkılıdır. İki veya üç tablalı ahşap çift kanatlı bu örneklerin yanında tek kanatlı ahşap kapılar da bulunmaktadır. Kapıların çevresini ahşap pervaz dönmektedir. Bazı örneklerde ise, ahşap pervaz kapının üstünde ahşap motifli bir silme ile sonlanmaktadır. Türk Evlerinde eve giriş kapısı ile oda giriş kapıları arasında nitelik olarak benzerlik gözlenmektedir. Farklı ölçülerde olsalar da, bezeme ve malzeme bakımından benzer olduklarından söz edilebilir.

Tablo 3.29 Muğla Evinde benzer nitelikteki oda ve giriş kapıları.

Benzer Nitelikteki Oda ve Giriş Kapıları	**Eve Giriş Kapısı**	**Oda Giriş Kapısı**
	Ula- Memduh Ülkü Evi Örneği	

Batı Etkisinde gelişen konutlarda ve 19. yy son dönem Türk evlerinde eve doğrudan sokaktan girilirken, hem sokaktan, hem de bahçeden girişli konutlar da bulunmaktadır. Sokaktan girişli konutların sokağa açılan giriş kapıları ahşap veya demir malzemedendir. Türk evlerinde oda kapıları ile eş değer olan giriş kapıları, Batı Etkisindeki konutlarda ve 19. yy son dönemi Türk evlerinde oda kapılarına göre daha yoğun bezemeler içermektedir. Ağırlıklı olarak düz atkılı bitimler görülse de, kemerli bitişler doku bütününde farklılık yaratır. Giriş kapıları genellikle çift kanatlıdır. Üstte açılır veya sabit bir bölme yaygın olarak görülür. Kapının açılır kanat kısımları ise, masif veya camlı olabilmektedir. Camlı kısımlarda koruma amaçlı kapak veya parmaklık bulunur.

Tablo 3.30 Doğrudan sokağa açılan giriş kapıları.

Doğrudan Sokağa Açılan Giriş Kapıları	

Pencereler;

Muğla geleneksel konutlarında çok çeşitli pencere tipleri bulunmaktadır. Ancak Muğla Evinde çoğunlukla ahşap giyotin düşey sürmeli, ½ oranında (70-80 cm. x140-160 cm.) dikey gelişen pencere görülmektedir. Bunun yanında üstü sabit, altı açılır çift kanat, açılır çift kanat, doğramalar da görülmektedir. Bazı doğramaların sabit üst kısımları renkli camlı ve geometrik motifli olabilmektedir.

Pencereler yapıların cephe karakterine göre taş söveli, ahşap pervazlı ve sıva ile oluşturulmuş yarım söveli düzendedir. Batı Etkisindeki konutlarda taş söve, Türk evlerinde ahşap pervaz yaygın olarak kullanılmıştır. Taş söveler yalın olabildikleri gibi, sıvalı, taç kısımlarında bezemeli örnekleri de barındırmaktadır. Türk Evlerinde ahşap pervazlı pencereler sıklıkla kullanılmaktadır. Ahşap pervazlı pencerelerin bitimleri oda kapılarıyla uyumlu olarak motifli veya yalın ahşap silmelidir.

Geleneksel dokuda yaygın olarak kullanılmış olan ½ oranında dikey gelişen pencereler, 20. yy'da yerini enine gelişen pencerelere bırakmaya başlamıştır. Geleneksel dokuda mevcut pencerelerin de genişletilmesiyle özgün açıklığın değiştirildiği, günümüz gereksinimleri doğrultusunda oranlarının farklılaştığı gözlenmektedir.

Tablo 3.31 ½ oranında dikey gelişen pencereler.

½ Oranında Dikey Gelişen Pencereler	

Tablo 3.32 Enine gelişen pencereler.

Enine Gelişen Pencereler	

Muğla Evinin açıklıklı cephelerinde yer alan pencereler dışında, açıklıkların az olduğu sokak cephesi gibi cephelerde saçağın daralmasından dolayı pencerelerde yağmurdan ve güneş ışınlarından korunmak amacıyla siperlikler oluşturulmuştur.

Yörenin iklim koşulları ile şekillenen siperlikli pencereler, Muğla geleneksel dokusunda görülen karakteristik cephe ögeleri arasındadır. Siperlikler, ahşap pencerenin pervazının sonlandığı en üst kodunda ahşap veya çinko ile

oluşturulabilmektedir. Dikdörtgen ince bir levha durumundaki yalın siperliklerin bazılarının çevresi dekoratif yalın motiflerle nihayetlenmektedir.

Tablo 3.33 Siperlikli pencereler.

Siperlikli Pencereler			

Doku genelinde, cephelerin ana karakterini oluşturan iki pencere tipine yukarıda değinilmiştir. Bunun yanında bazı konutlarda genellikle dairesel formlu boyutları değişken küçük tepe pencereleri ve bodrum pencerelerine rastlanmaktadır. Bunlar genellikle elips şeklinde olup, evin farklı katlarında farklı işlev, boyut ve şekillerde bulunabilmektedir. Bodrum kat pencereleri, subasman seviyesinde yer alır ve aydınlatma amaçlıdır. Zemin katta bulunan tepe pencereleri, sokağa bakan cepheleri sağır olan bazı konutların sofa mekanında aydınlatma amaçlı kullanılmıştır. Bazı evlerde ise, çatı arasının havalandırılması amacıyla saçak altı seviyesinde tepe pencerelerinin kullanıldığı gözlenmiştir.

Doku genelinde pencereler, ahşap parmaklıklar, metal parmaklıklar, ahşap kafesler, ahşap kapaklar, Venedik panjuru ve metal kepenklerle tamamlanabilmektedir. Kepenkler yaz aylarında güneş ışınlarından, kış aylarında ise rüzgar ve yağmurdan korunma ve görsel mahremiyeti sağlama amaçlı kullanılmıştır.

Tablo 3.34 Bodrum Kat Pencereleri ve Tepe pencereleri.

Bodrum Pencereleri ve Tepe Pencereleri	Bodrum Penceresi	Tepe Pencereleri	

Kafesler, evin içine güneş ışınlarını dolaylı olarak alırken, temel olarak mahremiyeti sağlamak amaçlı kullanılmıştır. Muğla geleneksel dokusunda ahşap kapak ve metal kepenklerin kullanım oranı yüksekken, kafesler pek yaygın kullanılmamaktadır. Evlerin zemin kat pencerelerinde koruma amaçlı parmaklıklar bulunmaktadır. Ahşap ve demir malzemeden yapılmış parmaklıkların en yaygınları demir olanlarıdır. Demir parmaklıklar, kimi zaman alt kısımda dışa doğru bombeli, cumba kafes biçimindedir. Yaygın olarak parmaklıklarda çiçek deseni ve geometrik motiflere de rastlanır. Pencere ögeleri, bezemeli yapılarıyla cepheyi zenginleştiren ve hareket kazandıran unsurlar durumundadır.

Tablo 3.35 Pencere ögeleri; kepenkler, kapaklar, kafes ve parmaklıklar.

Pencere Ögeleri	

Çıkmalar;

Geleneksel Muğla konutlarında çeşitli çıkma tipleri bulunmaktadır. Bunlar açık, kapalı ve yarı açık çıkmalar olarak sınıflandırılabilirler. Doku içindeki konutlardan Batı Etkisinde gelişenlerde sık görülen çıkma ögesine, Türk Evlerinde sık rastlanmamakla birlikte sofanın cepheye farklı düzenlerde taşma yaparak vurgulu bir öge olarak dışa yansıdığı gözlenir. Çıkması bulunan örneklerde de, genellikle çıkmanın sofayı cephede vurguladığı görülmektedir. Bu örnekler arasında, yarı açık ve açık çıkmalar bulunmazken, kapalı çıkmalı olanlar öne çıkmaktadır.

Kapalı çıkmalar Batı Etkisindeki konutlarda cumba niteliğindedir. Genellikle ahşap olan bu cumbalar yapının çatısından bağımsızdır. Kendi çatısı ve saçağı vardır. Yaklaşık 25 cm. olan saçağın bitiminde metal dantela yer alabilmektedir. Cumbanın alt kısmında da, ahşap veya metal bezemeler göze çarpmaktadır. Bazı örneklerde cumbanın pencere altlarındaki ahşap yüzeyleri ve köşe birleşimleri bezemelerle

süslenmiştir. Cumbada alttan destek elemanı olarak, yalın bir metal çubuk veya değişik formlarda metal konsol kullanılmıştır.

Tablo 3.36 Muğla Evinde çıkmalar.

Muğla Geleneksel Dokusunda Kapalı Çıkma; Cumbalar	

Tablo 3.37 Muğla Evinde açık ve yarı açık çıkmalar.

Muğla Geleneksel Dokusunda Açık ve Yarı açık Çıkmalar	**Açık Çıkmalar (Balkonlar)**	
	Yarı açık Çıkmalar	

Tablo 3.38 Muğla Evinde çıkmalar.

Muğla Evinde Kapalı Çıkmalar; Şahnişin		

Saçaklar;

Muğla Evinde saçaklar en çarpıcı cephe ögelerindendir. Geniş ahşap saçak ve gumile tipi dar saçakçık, evlerdeki saçakların iki temel sınıfını oluşturmaktadır. Bunun yanında geniş saçaklara ek olarak çift saçak, koruyucu ve dekoratif amaçlı olan teneketuralar yardımcı saçaklar olarak ele alınabilirler.

Muğla Evinin açıklıklı olan cephesi yaklaşık 150 cm'lik geniş ahşap saçaklıdır. Bu cephe, sofanın da bulunduğu cephe olması ve yaşama mekanlarını barındırması nedeniyle iklimsel koşullara daha dayanıklı duruma getirilmiştir. Bunun bir göstergesi de, sofanın bulunduğu açıklıklı bu cephedeki geniş ahşap saçağın ucuna, aşağıya doğru eğim verilerek eklenen ikinci bir metal saçaktır. Çift saçak denilen bu sistemle sofaya kışın yağmur sularının, yazın dik gelen güneş ışınlarının gelmesi engellenmeye çalışılmıştır.

Diğer üç cephesi ise az açıklıklı veya sağırdır. Bu nedenle de, bu cephelerde gumile tipinde (kayrak taşıyla oluşturulan) dar saçakçıklar görülmektedir.

Tablo 3.39 Muğla Evinde saçaklar.

Muğla Evinde Saçaklar	**Geniş Ahşap Saçak**	
	Gumile Tipi Dar Saçak	

Şekil 3.24 Muğla Evinde çift saçak.

Çokgen formlu sofalı örneklerde teneketura kullanımı yaygındır. Teneketura, çokgen formlu sofanın zemin kat ile birinci katı arasında yer alan metal saçakçıktır. Zemin kat açık sofalı ise, sofayı iklim koşullarından korumakta, kapalı sofalı ise de giriş kapısının üzerinde koruyucu işlev üstlenmektedir. Bunun yanında teneketuraların uçları dantel görüntüsünde işli oldukları için işlevselliğinin yanı sıra dekoratif bir öge durumuna da gelmektedirler.

Şekil 3.25 Muğla Evinde teneketura.

Bacalar;

Muğla Evi'nin karakteristik cephe ögeleri arasında en çarpıcı olanı bacalarıdır. Tarihi doku içerisinde baca tipleri çeşitlilik gösterse de, tek bir baca tipi zaman içerisinde Muğla ilinin simgesi durumuna gelmiştir. "Geleneksel Muğla Bacası" tanımlamasıyla yöreye özgü bir unsur niteliğine bürünmüştür.

Muğla Belediyesi logosu olarak da kullanılan Muğla Bacası, günümüzde sembolleşmiş durumdadır. 20.yy ve 21.yy konut mimarisine de etkileri süregelmektedir.

Şekil 3.26 Muğla Geleneksel Dokusu içinde Muğla Bacası.

Şekil 3.27 Muğla Belediyesi resmi logosu; Muğla Bacası (http://www.mugla-bld.gov.tr).

Geleneksel Muğla Bacası'nın oluşumunda iklim faktörü önemli yer tutmaktadır. Bacanın yapısı incelendiğinde, farklı yönden esen rüzgarlardan ve yağıştan etkilenmeyecek biçimde oluşturulduğu gözlenmektedir. Baca kaidesi kare tabanlı ve kagir düzende oluşturulmuştur. Bacanın ağzı geleneksel dokunun yaygın örtü malzemesi olan alaturka kiremitle kapatılmıştır. Kiremitler, kare kesitli kaidenin üzerinde dört yöne açılan üçgenler biçiminde yerleştirilmiştir. Üzeri yatay kiremitlerle örtülü, aralar harç dolgudur. Bacanın planına bakıldığında da, haçvari bir form algılanmaktadır. Bacalar genellikle tekildir, ancak bazı çoklu baca düzenleriyle de karşılaşılmaktadır. İşlevsel gereksinimler doğrultusunda oluşturulan bacalar günümüzde doku bütününde dekoratif bir ögedir ve simge niteliğini korumaktadır.

Şekil 3.28 Tekil ve çoklu Muğla Bacası örnekleri.

Muğla geleneksel dokusu, Geleneksel Muğla Bacası yanında farklı tiplerde bacaları da barındırmaktadır. Bunlar genellikle Batı Etkisinde gelişmiş örneklerdir. Adalar mimarisi etkileri taşıyan, kare veya yuvarlak kesitli kagir düzendedirler. Bu tip bacalarda kiremit örtüsü yaygın değildir, külahları genellikle yalındır.

Tablo 3.40 Batı Etkisi taşıyan baca örnekleri

BATI ETKİSİ TAŞIYAN BACA ÖRNEKLERİ

Muğla Evi'nde baca, yalnızca çatıyı taçlandıran bir eleman değildir. Genellikle her katta bulunan ocaklığın cepheye 30-35 cm taşma yapması ile cephede de vurgulu bir öge konumuna gelmektedir. Baca çıkıntısı, saçağın hemen altında daralarak baca kaidesinin kesit genişliğine ulaşmakta ve çatıda mahya seviyesinde sonlanmaktadır. Cephede dekoratif özelliğe bürünen baca, evin duvarının durumuna göre sıvalı veya taş örgülü olabilmektedir.

Tablo 3.41 Batı Etkisi taşıyan baca örnekleri

CEPHEYE TAŞAN OCAKLIK VE BACA ÖGESİ

Dekoratif Cephe Örnekleri;

Muğla geleneksel dokusunda yer alan konutlar, genellikle cepheleri bakımından yalındır. Avluya dönük biçimlenen Muğla Evleri genellikle sokağa sağır cepheler vermektedir. Bu cephede doğal taş örgüsü, cepheye taşan ocaklık, köşe silmesi, saçak bordürü gibi ögeler dekoratif niteliktedir. Konutlarda almaşık duvar tekniği ile cephede dekoratif etki yaratan örnekler vardır.

Şekil 3.29 Taş dokusunun cephede bezeme niteliği kazandırıldığı bir örnek.

Batı Etkisinde gelişen konutların cepheleri Türk Evlerine göre daha yoğundur. Cephelerde dekoratif taş dokusu, kat silmesi, saçak silmesi, köşe plastırı, üçgen alınlıklı veya kemerli giriş detayları dikkat çekmektedir.

Tablo 3.42 Batı Etkisinde gelişen konutlarda dekoratif cephe örnekleri.

BATI ETKİSİNDE GELİŞEN KONUTLARDA DEKORATİF CEPHE ÖRNEKLERİ	

Tablo 3.43 Muğla Evlerinde cephe ögeleri detay çizimi (Akyüz Levi, E. ve Değer, G. 2010).

Açık sofa, taht ve saçak detayı

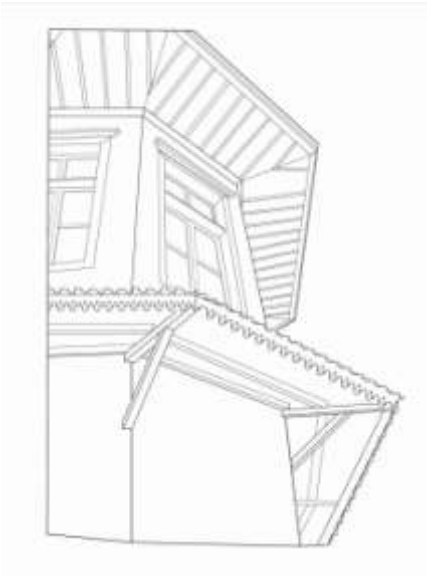

Kat arası saçağı (teneketura) detayı

Açık sofa dikme ve kornez detayı

Vuruş detayı

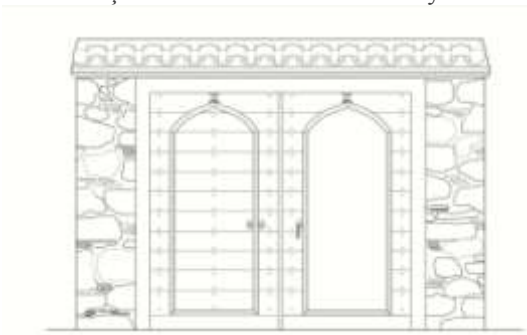

Kuzulu kapı detayı

Masif çift kanatlı kapı detayı

Ahşap kanat ve parmaklık detayı

Siperlikli pencere detayı

BÖLÜM DÖRT
MUĞLA KENT MERKEZİ VE MERKEZE YAKIN YERLEŞİMLERİN GELENEKSEL KONUT MİMARİSİ BAĞLAMINDA İNCELENMESİ

Muğla kent merkezi geleneksel dokusu bağlamında, Muğla geleneksel konut dokusu üzerinde yapılan incelemeler bütünüyle üçüncü bölümde ortaya konmuştur. Muğla Geleneksel konutlarının karakteristik özellikleri, bu özelliklerin olası nedenleri deşifre edilmiştir. Dördüncü bölümde ise, Muğla kent merkezi geleneksel dokusunun kendine özgülüğünün çevre yerleşimlerle olan ilişkisi, etkileşimleri, benzerlik ve farklılıkları nedenleriyle ortaya çıkarılmıştır. 19. yy tescilli Muğla geleneksel konutları üzerinde yapılan araştırma kapsamında Muğla kent merkezi, Ula ve Yeşilyurt yerleşim dokuları ele alınmıştır. Bu alanlar, Muğla Evlerinin benzer coğrafya, iklim, sosyo-ekonomik yapılardaki yerleşimlerde gözlenebilmesi amacıyla seçilmiştir.

Dördüncü bölüm kurgusunda, seçilen üç yerleşim hakkında genel bilgilendirme, tarihi dokunun tanıtılması, anıtsal yapıların, tescilli konutların irdelenmesi, konutların tipolojik irdelenmesi ve değerlendirmelerine yer verilmiştir.

4.1 Muğla Kent Merkezi

Muğla kent merkezi, Muğla ilinin merkez ilçesidir. Tarihi dokusu ile çarpıcı nitelikteki merkez ilçe hakkında genel bilgiler ikinci bölümde, geleneksel doku özellikleri ve tarihi konutları hakkında bilgilendirme üçüncü bölümde yapılmıştır. Bu nedenle dördüncü bölümde, Muğla kent merkezi geleneksel dokusunun tarihsel gelişimi, tarihi yapıları ve konutlarının detaylı tipolojik irdelemesine yer verilmiştir.

4.1.1 Muğla Kent Merkezi Tarihsel Gelişim Evreleri

Geçmişten bu yana yaşamış toplulukların yerleşimleri, aynı coğrafya üzerinde olmasına karşın farklılık gösteren dini inanç, geçim kaynakları, gelenekler, değişen planlama anlayışı gibi etkenlerle birbirinden farklılaşmışlardır.

Batı Anadolu'da Antik Çağ yerleşimleri genellikle deniz kıyısı odaklıdır ve savunma ön plandadır. Kare, dikdörtgen gibi rasyonel formlardan oluşan planlama geleneği şehirlere egemen olmuştur. Arazi koşulları gözetilmeden yapılan bu uygulamalarda, eğime dik gelişen sokaklar, kare formlu meydanlar oluşturulmuştur. Romalılar da, bu planlama geleneğini sürdürmüş, kıyı kesimlerinden çok iç kesimlerde yol kenarlarında şehirler kurmuşlardır. Roma'nın ikiye ayrılması ile Doğu Roma (Bizans) egemenliği Batı Anadolu'da süregelmiştir. Bizans şehirleri Helen Dönemi, Roma etkisinde, ancak antik çağın katı kare formlu planlama anlayışından sıyrılmış, Hıristiyanlığın benimsenmesiyle yeni bir sentez niteliğine bürünmüştür. Ticaretin yapıldığı pazarlar, dini yapı olan kilise odaklı merkezler oluşmaya başlamıştır. Selçuklular Döneminde ise, mevcut şehir dokusu kullanılmakla beraber, kale içine sığmayan yerleşim kale dışına taşmıştır. Dini yapı ve ticaret alanı etrafında oluşan merkez anlayışına bu dönemde de devam edilmekte, kiliselerin yerini İslami kültürünün getirdiği camiiler almaya başlamaktadır. Selçuklu ve Beylikler döneminde gelişmiş olan kentlerin devamı niteliğinde olan Osmanlı şehirlerinde tamamen kale yerleşimi terk edilmiştir. Kent, bağımsız, ticaret ve dini merkez etrafında gelişen bir yerleşim dağılımı göstermektedir. Dokuda genellikle mahremiyeti kendi içinde yaşatmış, camiiler etrafında toplanılan meydanlar oluşurken, konutlar kendi içinde kapalılıklarını korumuştur. Sosyal yapıdaki farklılıklar nedeni ile farklı etnik kökenden insanların bir arada yaşadığı mahalleler oluşsa da, bu mahalleler arası ilişkiler de tamamen kesilmemiştir (Tosun,1983, s.17-24).

Eski yerleşimlerin kale içinden başlayıp kale dışına doğru gelişim gösterdiği ve farklı toplulukların yaşam biçimiyle de değişim gösterdiği belirtilmiştir. Tarihsel süreçte Muğla kent dokusunda da, benzer bir sürecin yaşandığı bilinmektedir. Kent merkezinde Asar Dağı'nın tepesindeki kale duvarı izlerinden ilk yerleşimin burada kurulduğu düşünülmektedir. Kale içi yaşamın terk edildiği dönemlerde kent, Asar Dağı'nın doğu ve batı yönlerinde yer alan Karamuğla ve Basmacı derelerini takip edip, arazi eğiminin elverdiği ölçüde güneye doğru ilerleme göstermiştir. Yörenin Menteşe Beyliği'ne katılmasıyla İslami kültürün getirdiği camiler yapılmaya başlanmıştır. Bunlara ilk örnek, 1334 yılında Menteşe Emiri İbrahim Bey tarafından

yaptırılan ve bugün ayakta olan Ulu Camii'dir. Süreç içinde oluşan dini ve ticari merkezle, Asar eteklerinde yayılımı süren sivil yerleşim birbirini tamamlamış ve kentin ilk çekirdeği oluşmuştur. Kentin, Menteşe Beyliği ve Osmanlı dönemlerinde merkez olması nedeniyle gelişim göstermesi beklenirken Muğla, dışarıya çok fazla taşmamış, kendi içinde büyüme göstermiştir. Bunun nedeni olarak da, Muğla'nın coğrafi konumu nedeniyle ulaşılabilirliğinin güç olması gösterilebilir.

Kent merkezi, dini yapı ile toplanma yeri olma özelliğini, arastası (çarşı) ile de ticari işlevi içinde barındırmaktadır. Dışa kapalı kentin merkezine canlılık kazandıran en önemli etken İzmir-Aydın-Çine-Tavas-Denizli kervan yoludur. Sekibaşı Sokak'tan kente giren kervanlar merkeze ulaşıp buradaki hanlarda konakladıktan sonra Saburhane'den geçip Yılanlı Dağı'ndan Tavas'a ulaşmışlardır.

Ticaretin kervan yolu üzerinden gelişimi 18. yüzyılda Osmanlı'nın Rodos'la olan deniz ticaretinin Gökova Körfezi'nden yapılması ile deniz ticaretine yönlenmiştir. Gökova Körfezi'ne ulaşmadan önceki konaklama yeri olarak Muğla, dolaylı olarak bu ticari akstan faydalanmış, ancak merkez bu dönemde ara bir durak olmaktan öteye geçememiştir. Arastanın ticari canlılığı azalmaya başlamıştır. Ancak deniz ticaretinin önemini yitirmesiyle, yerleşim tekrar arasta merkezli işleyişine kavuşmuştur (Ekinci, 1985, s.18-20).

19. yüzyılda geçim kaynakları, Rumların bölgeye gelmesiyle çeşitlenmiştir. Ticarette söz sahibi olan Rumlar, Saburhane'de yerleşmiş ve burada üretimi sürdürmüşlerdir. Türkler ve Rumların bir arada yaşadığı bu dönemde mimari de bu kültür çeşitliliğinin sentezinden etkilenmiştir. Toprak damlı, sade ve dışa kapalı Türk evlerinin yanında, dışa açık, daha görkemli Rum evleri kendini göstermiştir. İki farklı üslupta gelişen sivil mimarlık yapılarını, 19. yüzyıl ortalarına doğru zenginleşen Türk tüccarların Rum yapı ustalarına yaptırdığı evler izlemektedir. Bu yapılar ağırlıklı olarak Konakaltı Bölgesi'nde (ticaretin burada olmasından dolayı) görülmüş ve Türk-Rum etkileşiminin izlerini bugüne taşımıştır. Aynı zamanda bu bölge tarihi dokudaki gelişimin Cumhuriyet Dönemi'ne kadar gelişme gösteren son bölgesi olmuştur (Aladağ, 1991).

Cumhuriyetin ilk yıllarında, kentlerde yapılaşma planlı duruma getirilmiş ve denetim altına alınmaya başlanmıştır. Bu görev de Bayındırlık Bakanlığı ve belediyeler tarafından yürütülmüştür. 1936 yılında Muğla kent merkezi için 1/1000 ölçekli imar planı hazırlatılmıştır. Bu plana göre, kentin mekansal gelişiminin güneye doğru olması öngörülmüştür. Böylelikle merkezde birtakım değişiklikler yapılmıştır. Kurşunlu Camii'nin güneyindeki şehir mezarlığı, Hamursuz Tepesi'nin kuzeyine taşınmıştır. Mezarlığın yerine ise, bugünkü Cumhuriyet Meydanı yapılmıştır. Meydanın etrafı da Cumhuriyet yönetiminin önemli kurumları olan Hükümet Konağı, Halk Evi ve ilkokul ile çevrelenmiştir. Muğla kent merkezinde yönetimin merkezi de buraya kaydırılmıştır. Dairesel formda oluşturulmuş olan kent merkezi meydanının ortasında Atatürk heykeli yer almıştır. Meydana saplanan beşi ayrı ana yol ile şehrin farklı yönlerine çıkış sağlanmıştır. Özellikle Aydın-Marmaris ulaşım aksı merkezden geçirilerek meydanın ve merkezin önem kazanması sağlanmıştır (Tekeli, 1993, s.169).

Şekil 4.1 Cumhuriyet'in ilk yıllarında Muğla Cumhuriyet Meydanı (Eroğlu, 1939).

Kamu yapılarının ve ulaşım akslarının meydanda buluşması ile birlikte kent merkezi, 1960'lı yılların başında yerleşim bağlamında da güneye kaymıştır. Bu durumun başlıca nedenleri arasında; devletin Aydın-Marmaris yolunun güneyinde kalan bu alandaki arazilerini satışa sunması, belediyenin imar planında bu arsalarda çok katlı yapılaşma izni vermesi, Emlak ve Kredi Bankası'nın konut kredisi vermesi sayılabilir. Ayrıca Belediyenin gecekondulaşmayı önlemek amacıyla yapı kooperatiflerine arsa yardımında bulunması da alanın yapılaşma artışını hızlandırıcı etken olmuştur.

Tarihi dokudan yeni yerleşim merkezine doğru genişleme gösteren kentte yalnızca yapılaşma bağlamında değil, nüfus ve sosyal yapıda da değişmeler görülmeye başlanmıştır. Kentin yeni gelişim alanına geleneksel konutların bulunduğu tarihi bölgeden gelir durumu iyi olan pek çok insan taşınmıştır. Eski yerleşim, gelir seviyesi daha düşük olan bir yerleşim durumuna gelmeye başlamıştır. Yeni yapıları tercih eden nüfus yoğunluğu fazla olsa da, geleneksel doku bütünüyle terk edilmemiştir. İçinde yaşanan tarihi konutlar korunmuşlardır. İçinde yaşayanların bakımıyla ayakta duran geleneksel konutların bulunduğu eski yerleşim dokusu, 1960'lı yıllarda belediyenin katkılarıyla Anıtlar Yüksek Kurulu (günümüz Kültür Varlıklarını Koruma Kurulu) tarafından "kentsel sit alanı" ilan edilmiştir (Tekeli,1993, s.219). Böylelikle buradaki tarihi evlerin korunması devlet kontrolü altına alınmıştır. Bu da geleneksel konut dokusunun bugüne ulaşmasında önemli rol oynamıştır.

Muğla Ovası, kışın yağışın toplanmasına olanak sağlayan çanak şeklindeki formu ve tarıma elverişli toprakları dolayısıyla korunmuştur. Bu yüzden 1960'larda yapılaşma Muğla Otogarı ile sınırlanan güney çepere doğru gelişmiştir. 1961 ve 1982 imar planındaki kararlarla yerleşime elverişli olmayan ovanın güney kısmına yerleşimin yayılması engellenmiştir. Böylelikle kentin doğu ve batı uçlarındaki yamaçlarda toplu konut yapımı artış göstermiştir. Ayrıca kent merkezinde şehirlerarası trafiğin kenti olumsuz etkilememesi için Aydın-Muğla-Denizli, ve aynı zamanda Marmaris ve Fethiye yolunun Muğla Ovası'nın güneyine çekilmesi ile yolun çevresinde ve Kötekli'deki Muğla Üniversitesi kampüs yerleşiminin yakınlarında konut yapılaşması yaygınlaşmıştır. Sonuç olarak Asar Dağı eteklerinde başlayan konut yerleşimi, Muğla Ovası'nda belirli bir ilerleme gösterdikten sonra 21.yy başlarına kadar Muğla kenti güney, doğu ve batı girişlerindeki yamaç alanlarında gelişim göstermiştir.

Muğla Kentsel Sit Alanı

Türkiye'de koruma kavramının 1960'lı yıllarda gelişme göstermesi ile birlikte önce anıtsal yapılar, zamanla da konut dokusu tescillenerek koruma altına alınmıştır.

1975 yılında Kültür Bakanlığı Muğla'da cami, han, hamam gibi anıtsal eski eserleri korunmaya değer bulmuştur. Bunu da yasalarla desteklemiştir. Anıtsal yapıların koruma altına alındığı süreçte, bir yandan da sivil mimarlık örneklerinin bulunduğu konut alanlarındaki imar planındaki eksiklik ve yanlış uygulamaları doğuran etkenlerden dolayı, yeni bir imar planı hazırlatılması belediye tarafından istenmiştir. Kültür Bakanlığı, İller Bankası ve Gayrımenkul Eski Eserler ve Anıtlar Yüksek Kurulu tarafından yapılan çalışmalar sonucunda ise, Muğla geleneksel dokusunda anıt yapıların ve konutların içinde kalan alanın bütünüyle korunması gerektiğine ve belirlenen alanın sit alanı olmasına karar verilmiştir. Sit alanı; Asar Dağı'nın eteklerinden başlayıp, Karamuğla ve Basmacı Dereleri ile güneye doğru sınırlandırılan alanı, bu bölgenin doğu ve batısında kalan yeni yapılarla birlikte geleneksel konutların karmaşık bulunduğu çevreyi, güneyde Cumhuriyet Meydanı ve Cumhuriyet dönemi kamusal yapılarını içeren modern mimarlık kapsamındaki yapıların bulunduğu yerleri kapsamaktadır (Karabulut, 1983-1984).

Muğla kentsel sit alanı, farklı nitelikte ve yoğunluktaki tarihi yapıların bulunduğu birbirinden ayrılan alanları içermektedir. Uygulamada kolaylık sağlanması ve sit alanında uygulanacak kararların her bölgede farklıklaşması gereğinden sit alanı bölgelere ayrılmıştır (Karabulut, 1983-1984).

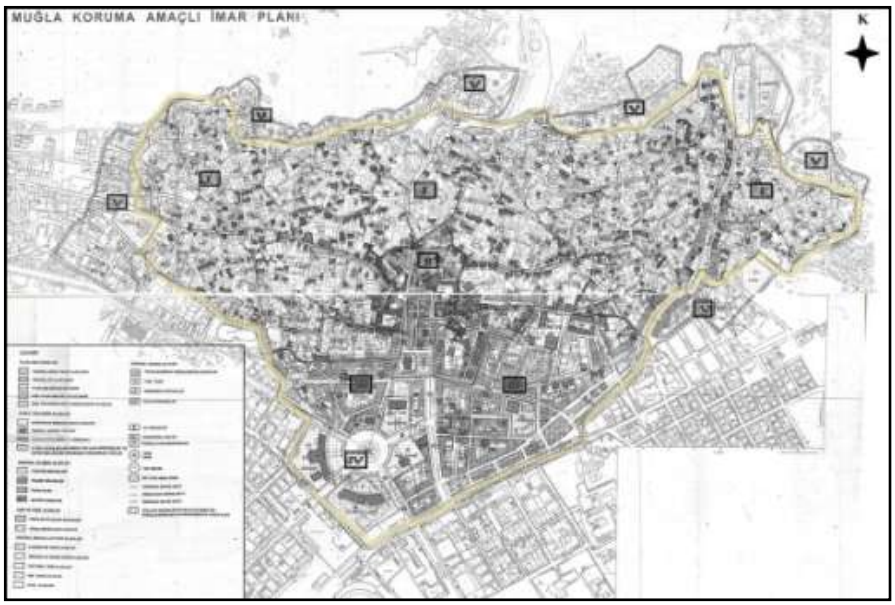

Şekil 4.2 Muğla Kent Merkezi Kentsel Sit Alanı ve bölgeleri (1/1000 Ölçekli Muğla Koruma Amaçlı İmar Planı).

Birinci bölge; korunmuş sivil mimarlık örneklerinin en yoğun olduğu alanlardır. Asar Dağı eteklerinde Saburhane, Sekibaşı Sokak ile yamaç yerleşimlerindeki konutları kapsamaktadır.

Tablo 4.1 Muğla Kent Merkezi Kentsel Sit Alanı; Birinci Bölge.

BİRİNCİ BÖLGE
Saburhane'den Muğla Ovası'na Bakış
Saburhane Meydanı

İkinci bölge; arastayı da içine alan ticaret alanlarını kapsar. Sivil mimarlık örnekleri bu alanda az sayıdadır. Arasta, tek katlı ticaret yapıları ve zemin katı ticaret, birinci katı konut işlevli yapılardan oluşmaktadır.

Tablo 4.2 Muğla Kent Merkezi Kentsel Sit Alanı; İkinci Bölge.

İKİNCİ BÖLGE
Arasta Genel Görünüm

Üçüncü bölge; kuzeyde arasta, güneyde Cumhuriyet Meydanı arasında kalan ve batı-doğu aksında uzanan, 19. yy sonlarına doğru yapılmış yapıları, Gayrimüslim ve Müslüman ailelerin evlerini kapsayan bir alandır. Buradaki yapılar, Muğla'nın 19.yy geleneksel konutları ile bezeli birinci bölgeye göre daha yakın tarihli ve gösterişli yapıları içermektedir. Sokak dokuları farklılaşmış olup, ulaşımdaki gelişmeler sonucunda konutlarla kaynaşmış bir sokak örgüsü okunmaktadır. Birinci bölgede kendi içine dönük olan Türk Evleri de sokağa açılmaktadır. Böylelikle zaman içinde doku bütününde, aynı yöre halkının yaşayış tarzının ve yapılaşmasının birbirine paralel değişimi gözlenebilmektedir.

Tablo 4.3 Muğla Kent Merkezi Kentsel Sit Alanı; Üçüncü Bölge.

ÜÇÜNCÜ BÖLGE
Belediye Meydanı ve paralelindeki geç dönem yapılarıyla sınırlanan sokaklar.

Dördüncü bölge; Cumhuriyet'in ilk yıllarında oluşturulan meydan ve çevresinde yer alan kamusal yapılarla tanımlanır, ağırlıklı olarak 20. yy modern mimarlık mirası örneklerini içine almaktadır.

Tablo 4.4 Muğla Kent Merkezi Kentsel Sit Alanı; Dördüncü Bölge.

DÖRDÜNCÜ BÖLGE
Muğla Cumhuriyet Meydanı.

Beşinci bölge; sit alanı sınırları dışında kalan ve yeni yapılaşmaya açık olan alanlara geçişin keskin bir biçimde olmamasının sağlanması için geçiş bölgesi niteliğindeki alanlardır.

4.1.2 Muğla Kent Merkezi'nde Yer Alan Tarihi Yapılar

Muğla kent merkezi kentsel sit alanında yer alan anıtsal ve sivil mimari örnekleri ile tarihi dokusunu büyük ölçüde korumuş durumdadır. Alandaki dini yapılar, hanlar, hamamlar, saat kulesi, sarnıçlar, arasta ve geleneksel konutlar günümüze ulaşabilen en belirgin örneklerdendir.

4.1.2.1 Anıtsal Yapılar

Kültür Varlıklarını Koruma Kurulu resmi kayıtlarına göre, Muğla merkezde 26 tane anıtsal tescilli eser, 296 tane ise tescilli sivil mimari örneği bulunmaktadır (http://www.korumakurullari.gov.tr/belge/1-88458/tasinmaz-kultur-ve-tabiat-varliklari-koruma-alanlari.html). Anıtsal yapıların büyük bir kısmını camiler oluştururken, han, hamam, mescit gibi yapılar da yer almaktadır. Birçoğu kentsel sit alanı içinde yer alan bu yapılar şöyle sıralanmaktadır;

Tablo 4.5 Muğla Kent Merkezinde yer alan anıtsal yapılar listesi (Ekinci, 1985, s.33-39).

Tescilli Anıtsal Yapılar Listesi			
1	Ulu Camii	14	Yeni Hamam
2	Şeyh Camii	15	Saburhane Hamamı
3	Şahidi Camii	16	Hacı Mustafa Kitaplığı
4	Konakaltı Camii	17	Atatürk Anıtı
5	Saburhane Camii	18	Yukarı Tabakhane Köprüsü (Mevcut değil.)
6	Hacı Şerif Ağa Camii	19	Nufaki Dergahı Köprüsü (Mevcut değil.)
7	Sekibaşı Camii	20	Nufaki Tekkesi
8	Pazar Camii	21	Hacı Abdi Oğlu Su Kemeri
9	Kurbanzade Camii	22	Saburhane Köprüsü (Mevcut değil.)
10	Kurşunlu Camii	23	İtalyan Mektebi
11	Saatli Kule	24	Vali Konağı Binası
12	Yağcılar Hanı	25	Abide Hanım Konağı
13	Tüccar Hoca Mescidi	26	Üç Erenler

Ulu Camii

Camiye halk arasında Elvan Bey Camii denildiğinden bahsedilir. Evliya Çelebi'nin de üzeri toprak örtülü eski camii diye Ulu Camii'yi seyahatnamesinde belirttiği bilinmektedir (Günümüz Türkçesiyle Evliya Çelebi Seyahatnamesi, 2011). Camii kitabesinde 1344 yılında Menteşeoğlu İbrahim Bey tarafından yaptırıldığı yazmaktadır. Onarım kitabelerinden de 1838 ve 1880 senelerinde iki kez onarım gördüğü anlaşılmaktadır (Uzunçarşılıoğlu, 1929). Tescilli camiler arasında en eski tarihli olan Ulu Camii, bugün oldukça iyi durumdadır. Eğimli araziye yerleşen camii, meydandaki baskın karakteriyle öne çıkmaktadır. Kırma çatılı, tek minareli camii oldukça yalındır. Revak kısmında ahşap dikmeler ve Selçuklu kemerleri mevcuttur.

Şekil 4.3 Ulu Camii.

Kurşunlu Camii

Günümüzde Muğla'nın merkezinde odak noktası olarak gösterilebilecek konumda olan camii, aynı zamanda yerleşimin en heybetli ve en büyük camisi olma özelliklerini de taşımaktadır. Kaynaklarda 1493 yılında Menteşe Beyi Şucaeddin Bey tarafından yaptırıldığı ve yapıldığı dönemlerde bir medresesinin de bulunduğu belirtilmektedir. Ancak bugün caminin yalnızca şadırvanı bulunmaktadır. Külliyesi yoktur. Camii oldukça bakımlı durumdadır. Merkez camisi olmasının da etkisiyle oldukça heybetlidir. Bir tane minaresi bulunmaktadır. Kubbesi, kurşun kaplıdır.

Şekil 4.4 Kurşunlu Camii.

Şeyh Camii

Saat Kulesi'nden kuzey yönünde Şeyh Camii Sokağa da adını veren camii, hafif eğimli bir arazide konumlanmıştır. 1565 yılında Şeyh Bedrettin tarafından, minaresinin ise 1806 yılında yaptırıldığı bilinmektedir (Ekinci, 1985). Camii günümüzde bakımlı durumdadır. Giriş cephesi revaklıdır. Revak, ahşap dikme ve Bursa tipi kemerlidir. Kırma çatılı ve geniş ahşap saçaklıdır.

Şekil 4.5 Şeyh Camii.

Şahidi Camii

Kaynaklarda caminin önceleri Seyit Kemalettin adına kurulan bir mescit olduğu, 1848 yılında Hacı Osman Ağa tarafından camiye çevrildiği belirtilmektedir (Ekinci, 1985).

Konakaltı Camii

Konakaltı Sokağın tanımlayıcısı niteliğindeki camii, 1829 yılında yapılmış bir mescit iken, 1863'te Zorbaz Hacı Mehmet Ağa tarafından yıktırılarak camii olarak inşa edilmiştir (Ekinci, 1985). Küçük bir mahalle camisi niteliğindeki cami köşe parsele yerleşmiş, oldukça küçük ve yalındır. Günümüzde kullanılan camii bakımlıdır, fakat esaslı bir onarım geçirmemiştir.

Şekil 4.6 Konakaltı Camii.

Saburhane Camii

Saburhane Meydanı'nda yer alan camii, 1848 yılında Hacı Osman Ağa tarafından yaptırılmıştır (Ekinci, 1985). Camii kullanılır durumdadır, esaslı onarım görmemiştir. Tek minareli, ahşap geniş saçaklı, kırma çatılı ve oldukça yalın cephelidir.

Şekil 4.7 Saburhane Camii.

Sekibaşı Camii

Kentsel sit alanı içinde Sekibaşı mevkiinde yer alan camiinin yapım tarihi kaynaklarda belirtilmemiştir. Ancak 1872 yılında onarım geçirdiği bilinmektedir (Ekinci, 1985).

Pazar Camii

Yapım tarihi kaynaklarda geçmemektedir. Ancak minaresinin 1866 yılında yapıldığı bilindiği için yapımının bu tarihten eskiye dayandığı tahmin edilmektedir. Onarımı ise, 1942 yılında yaptırılmıştır (Ekinci, 1985).

Kurbanzade Camii

Camii, Muğla'nın 19. yy sonunda yapılan konutların ağırlıklı olduğu, kentsel sit bölgeleri arasında üçüncü bölgede yer almaktadır. Ancak yerleşimde caminin daha eskilere dayandığı, 1875 yılı öncelerinde inşa edildiği düşünülmektedir. Caminin Hacı Süleyman Efendi tarafından yaptırıldığı belirtilmektedir (Ekinci, 1985).

Cami, tek minareli, oldukça küçük ve yalın bir mahalle camisidir. Esaslı onarım görmemiştir, günümüzde kullanılmaktadır.

Şekil 4.8 Kurbanzade Camii.

Yağcılar Hanı

Muğla'dan geçen kervan yolu üzerinde bulunan ve arasta çevresinde iki tane büyük han bulunmaktadır. Bunlardan biri olan Yağcılar Hanı'nın 1493 yılında yapıldığı belirtilmektedir (Ekinci, 1985). Geniş bir avlusu bulunan han, iki katlı, U

tipi planlıdır. Beden duvarları kagir taş, avlu tarafına açılan duvarları ise, ahşap karkas sistemdir. Muğla'da yer alan açık sofalı Türk evi örneklerinin cephe karakteristiğini kısmen yansıttığı söylenebilir. 1980 yılında restore edilen han, bugün ticari işlevleri ve açık oturma alanları ile birlikte kamusal bir mekan niteliğindedir.

Şekil 4.9 Yağcılar Hanı.

Konakaltı Hanı (Konakaltı Kültür Merkezi)

Konakaltı Hanı bugün belediyenin arkasında Konakaltı mevkiinde yer almaktadır.

Şekil 4.10 Konakaltı Hanı.

Bölgeye ticaret amaçlı gelenlerin konakladığı bu hanın yapılışının 19. yy'a tarihlendiği belirtilmektedir (http://www.muglakulturturizm.gov.tr/belge/1-95818/mugla.html). İki katlı han, geniş bir avluya sahiptir. Zemin katın dükkan, üst katların konaklama amaçlı kullanıldığı düşünülmektedir. Bugün han, restore edilmiş ve kültür merkezi olarak yeniden işlevlendirilmiştir.

Saatli Kule

Muığla'nın nirengi yapılarından biri olan saatli kule, Hacıkadızade Süleyman Efendi tarafından 1895'te yaptırılmıştır. Rum yapı ustasına yaptırılan saat kulesi, kesme taş ve tuğla almaşık örgülü kagir sistemde yapılmıştır. Kulenin bir de hayır çeşmesi yer almaktadır.

Şekil 4.11 Saatli Kule.

İzmir II Numaralı Kültür Varlıklarını Koruma Kurulu 1998 tarihli tescilli anıtsal mimarlık örnekleri listesinde ise, 20 yapı bulunmaktadır. Bunlar arasında yıkılarak bu listeden çıkan veya yeni eklenen eserler de mevcuttur.

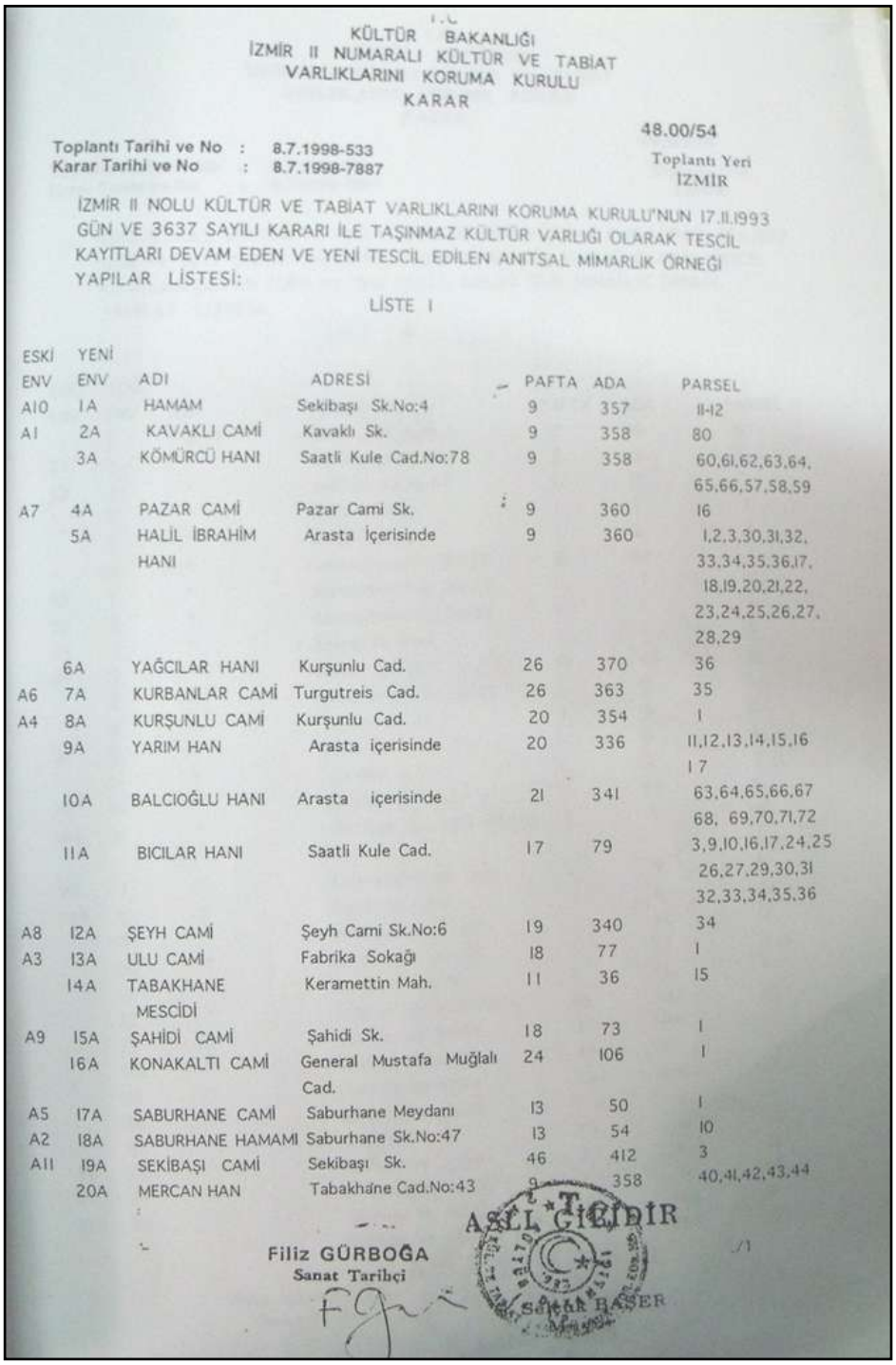

T.C.
KÜLTÜR BAKANLIĞI
İZMİR II NUMARALI KÜLTÜR VE TABİAT VARLIKLARINI KORUMA KURULU
KARAR

48.00/54

Toplantı Tarihi ve No : 8.7.1998-533
Karar Tarihi ve No : 8.7.1998-7887

Toplantı Yeri
İZMİR

İZMİR II NOLU KÜLTÜR VE TABİAT VARLIKLARINI KORUMA KURULU'NUN 17.11.1993 GÜN VE 3637 SAYILI KARARI İLE TAŞINMAZ KÜLTÜR VARLIĞI OLARAK TESCİL KAYITLARI DEVAM EDEN VE YENİ TESCİL EDİLEN ANITSAL MİMARLIK ÖRNEĞİ YAPILAR LİSTESİ:

LİSTE I

ESKİ ENV	YENİ ENV	ADI	ADRESİ	PAFTA	ADA	PARSEL
A10	1A	HAMAM	Sekibaşı Sk.No:4	9	357	11-12
A1	2A	KAVAKLI CAMİ	Kavaklı Sk.	9	358	80
	3A	KÖMÜRCÜ HANI	Saatli Kule Cad.No:78	9	358	60,61,62,63,64, 65,66,57,58,59
A7	4A	PAZAR CAMİ	Pazar Cami Sk.	9	360	16
	5A	HALİL İBRAHİM HANI	Arasta İçerisinde	9	360	1,2,3,30,31,32, 33,34,35,36,17, 18,19,20,21,22, 23,24,25,26,27, 28,29
	6A	YAĞCILAR HANI	Kurşunlu Cad.	26	370	36
A6	7A	KURBANLAR CAMİ	Turgutreis Cad.	26	363	35
A4	8A	KURŞUNLU CAMİ	Kurşunlu Cad.	20	354	1
	9A	YARIM HAN	Arasta içerisinde	20	336	11,12,13,14,15,16 17
	10A	BALCIOĞLU HANI	Arasta içerisinde	21	341	63,64,65,66,67 68, 69,70,71,72
	11A	BICILAR HANI	Saatli Kule Cad.	17	79	3,9,10,16,17,24,25 26,27,29,30,31 32,33,34,35,36
A8	12A	ŞEYH CAMİ	Şeyh Cami Sk.No:6	19	340	34
A3	13A	ULU CAMİ	Fabrika Sokağı	18	77	1
	14A	TABAKHANE MESCİDİ	Keramettin Mah.	11	36	15
A9	15A	ŞAHİDİ CAMİ	Şahidi Sk.	18	73	1
	16A	KONAKALTI CAMİ	General Mustafa Muğlalı Cad.	24	106	1
A5	17A	SABURHANE CAMİ	Saburhane Meydanı	13	50	1
A2	18A	SABURHANE HAMAMI	Saburhane Sk.No:47	13	54	10
A11	19A	SEKİBAŞI CAMİ	Sekibaşı Sk.	46	412	3
	20A	MERCAN HAN	Tabakhane Cad.No:43	9	358	40,41,42,43,44

Filiz GÜRBOĞA
Sanat Tarihçi

ASLI GİBİDİR

Selçuk BAŞER

Şekil 4.12 1998 yılı anıtsal mimarlık örnekleri listesi
(Muğla Kültür Varlıklarını Koruma Kurulu Arşivi).

4.1.2.2 Konutlar

Muğla kent merkezinde yer alan konutlar, üçüncü bölümde Muğla geleneksel konutlarının özelliklerinde anlatılmıştır. Bu bölümde de Muğla kent merkezinde yer alan konutlar, farklı nitelikte seçilen odak alanlardaki tescilli evler üzerinden detaylı olarak incelenmiştir. Aynı zamanda Muğla merkezde yer alan tescilli konutların özellikleri, Muğla Kültür Varlıklarını Koruma Kurulu arşivinde yer alan tescil fişlerinden yararlanılarak tespit edilmiştir. Kent merkezi geleneksel konut dokusunun özellikleri tipolojik olarak ve sayısal dökümlerle deşifre edilmiştir. Odak alanlarda ve Muğla kent merkezi bütününde tescilli konutlarda yapılan bu araştırma sonuçları ile Muğla kent merkezi doku bütünündeki durum ve farklı sokaklarda gözlenen değişik niteliklerin birlikte açığa çıkarılması amaçlanmıştır.

4.1.2.2.1 Muğla Kent Merkezi'nde Seçilen Odak Alanlar

Muğla kent merkezinin tarihsel gelişimi incelendiğinde, farklı özellikler yansıtan bölgeler olduğu saptanmıştır. Tarihsel süreçteki gelişmeler, yaşayan toplulukların kültürü, yaşam biçimi, bölgenin arazi koşulları gibi etkenlere göre nitelikleri farklılaşan alanlar mevcuttur. Muğla kent merkezi geleneksel dokusunda tescilli 296 konutun tipolojik incelemesinin yanında, konut özelliklerinin detaylı anlatımı ve bölgede gözlenen farklı konut alanlarının oluşumunun gözlenmesi için merkez yerleşimden üç özellikli sokak "odak alanlar" olarak seçilmiştir. Bu sokakların seçilmesinde en önemli etkenlerden biri, Muğla geleneksel dokusunun farklı dönem ve üsluptaki konutlarının bu alanlarda yoğunlaşmış olmasıdır. Bunun yanında evlerin tipolojik farklılıkları, korunmuşluk durumları ve işlevsel çeşitlilikleri çarpıcı olarak göze çarpmaktadır.

Çalışma için seçilen bu odak alanlar, öncelikle nitelikleri bakımından tanıtılmakta, konutların envanter fişleri ile özellikleri saptanmaktadır, son olarak da bu konutlar arasındaki benzerlik ve farklılıklar, nedenleriyle birlikte deşifre edilmektedir. Bu bağlamda incelenen sokaklar; Hekimbaşı Sokak, Şeyh Camii Sokak ve Ragıp Bey Caddesi'dir.

Tablo 4.6 Muğla Kent Merkezi'nde seçilen odak alanlar (Muğla Koruma Amaçlı İmar Planı üzerinde düzenleme yapılmıştır).

ODAK ALANLAR

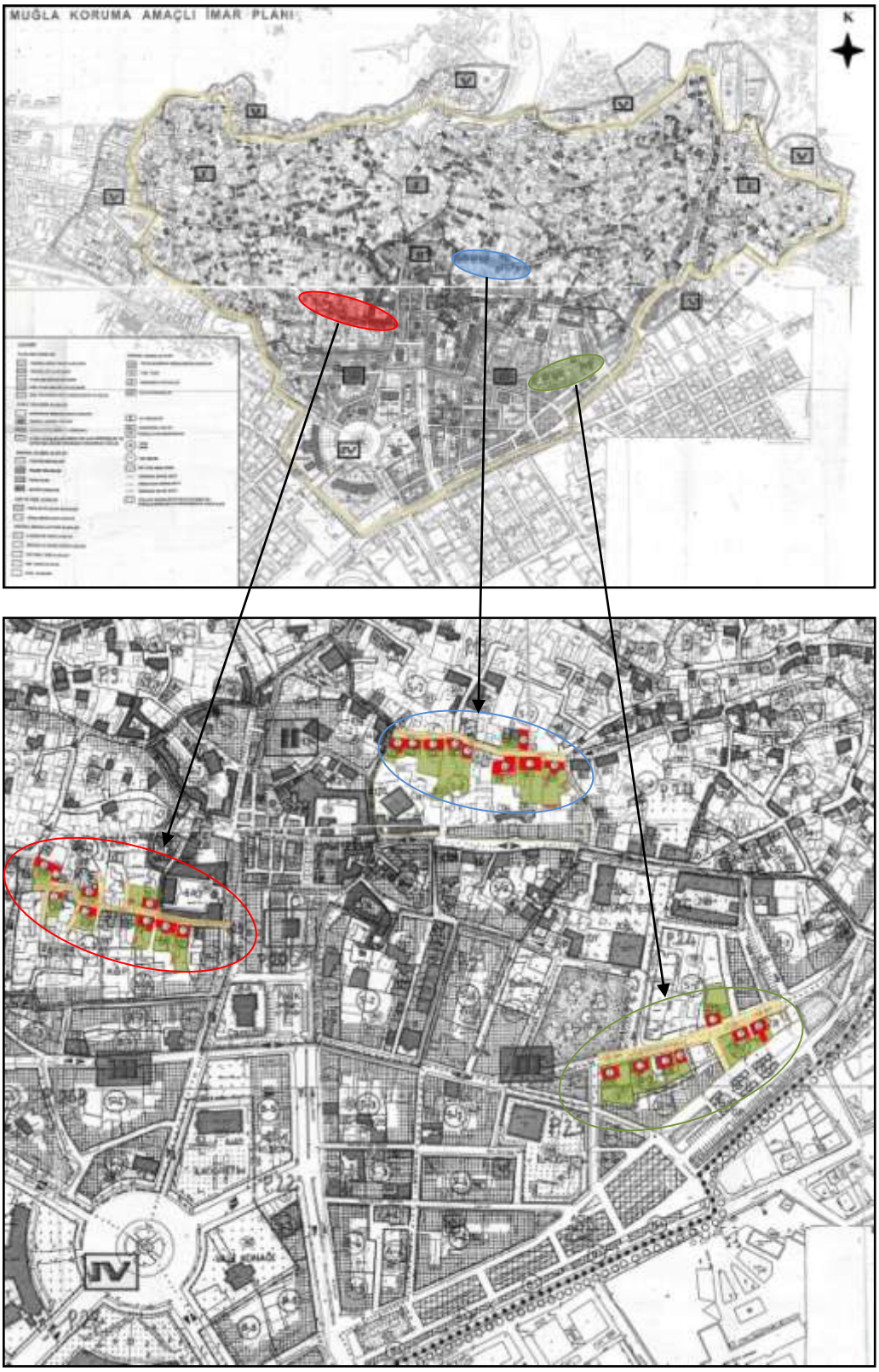

Hekimbaşı Sokak

Muğla geleneksel konut dokusu içerisinde önemli yer tutan ve 19. yy'da burada yaşayan gayrimüslim halkın kendi yaşam biçimini yansıtır biçimde oluşturdukları evler Batı Etkisinde gelişen konutlar olarak nitelendirilmişlerdir. Bu tip evler, genellikle Rum ustaları tarafından 19. yy ortaları ve sonlarında yapılmıştır. Türk evleri ile birbirinden mimari biçim ve kullanım özellikleri bakımından farklılaşmaktadır. Türk evlerinin yoğun olduğu Muğla geleneksel konut dokusunda Batı Etkisinde gelişen konutlar farklı üslupları ile algılanır durumdadır. Batı Etkisindeki konutlar genellikle Rum halkın yoğun olarak yaşadığı Saburhane bölgesinde yoğunlaşmaktadır. Bu alan Muğla için önemli bir yer tutmakta ve Rum evlerinin yoğunlaştığı özgün niteliğini koruyan sokakları ile dikkat çekmektedir. 19. yy. ortalarında Rum halkın işlettiği kamusal mekanları ile odak olan bu alan, 19.yy sonlarına doğru yerleşimin güneye ilerlemesi ve arasta çevresinde zengin kesimin konutlarının yaygınlaşması ile kentsel sit alanı sınıflandırmasında da 3.bölge olarak adlandırılan alana ilerlemiştir. Hekimbaşı Sokak, Yağcılar Hanı'nın güneyinden başlayan alandadır. Bu bakımdan ticaretin kalbi sayılabilecek bir bölgedir. Sokağa girildiğinde, iki yanda cephesinde Batı Etkisindeki konutların sıralandığı, sokağa açılan, sokakla iç içe yaşayan evlerin bir arada olduğu alandır. Ayrıca sokak bütününe bakıldığında, Türk Evleri'nin de varlığı göze çarpmaktadır. Bu da farklı etnik kökende ailelerin aynı sokakta yaşamını sürdürürken farklı yaşam biçimlerini mimari biçim değişmeleri ile nasıl yansıttıklarını göstermektedir. Bu bağlamda Hekimbaşı Sokak çalışmada odak alan olarak nitelikli bulunmuştur. Batı Etkisindeki konutların, Saburhane Bölgesi'nden ticari merkeze kadar gelişimini göstermesi, son dönem konutlarında eskiye oranla değişimlerin algılanması bağlamında karşılaştırmalı değerlendirmelerin yapılması bakımından tipolojik veriler incelenmiştir.

Şekil 4.13 Hekimbaşı Sokak vaziyet planı (Muğla Koruma Amaçlı İmar Planı üzerinde düzenleme yapılmıştır).

.

Kentsel sit alanı içinde yer alan ve ana ulaşım akslarından olan Kurtuluş Caddesi'ni dik kesen Hekimbaşı Sokak, doğu-batı yönünde lineer biçimde gelişmiştir. Sokağın bulunduğu alan eğimli değildir. Çalışma alanının doğu ucu olan Kurtuluş Sokak girişinde Yağcılar Hanı yer almaktadır. Sokağın kuzey cephesinin bir kısmını Yağcılar Hanı beden duvarı sınırlandırmaktadır. Kuzey ve güneyinde çıkmaz sokaklara oldukça sık rastlanır. Sokağın zemin döşemesi betondur. Bahçeli geniş parsellerle sınırlandırılmış olan sokağın sınırlandırıcısı bahçe duvarları değil, konutların sokağa açılan giriş cepheleridir. Bahçeye ulaşım bahçe kapıları ile veya doğrudan konuttan sağlanmaktadır.

Şekil 4.14 Hekimbaşı Sokak güney cephesi.

Hekimbaşı Sokak'ta inceleme için seçilen altı tane tescilli konut vardır. Sokağın doğu ucundaki girişinde, kuzey ve güney cephelerinde Batı Etkisindeki konutlar sıralanmaktadır. Sokakla doğrudan ilişkili bu konutlar; cumba, köşe plastırı, saçak bordürü, yer yer kemerli ve içeriye çekilmiş girişleri ile özgünlüğünü yansıtmaktadır. Havana Sokak ile kesiştiği nokta, çalışma alanının sınırı olarak belirlenmiştir. Bu noktada yer alan çıkmaz sokakta tescilli Türk Evi köşe parselde yer almaktadır. Kuzeyindeki parselde de, tescilli Türk evi bulunur. Çalışma alanı sınırları içinde tescilli konutların yanında tescilli olmayan örneklere de rastlanmaktadır. Ancak tescilli yapılar yoğunlukta olduğundan sokağın karakteristik niteliği okunabilmektedir.

Şeyh Camii Sokak

Muğla kent merkezi geleneksel dokusunun çarpıcı özellikleri arasında yüksek bahçe duvarlı evleri ve bu evler arasındaki dar sokakları akla gelmektedir. Kentsel sit alanı sınıflamasında 1. Bölge, Asar Dağı eteklerinden başlayarak güneye doğru ilerleme gösteren konut dokusunun 19. yy konutları ele alındığında, en eski örneklerini barındırmaktadır. Odak alanlar arasında çalışmaya değer görülen Şeyh Camii Sokak, 19.yy geleneksel Muğla kent dokusu sokağı niteliğini bütünüyle yansıtmaktadır. Oldukça dar olan bu sokağa girildiğinde iki cephesinde de yüksek bahçe duvarları, bazı konutların sağır beden duvarları ile karşılaşılmaktadır. Çoğu kendi parselinde bahçeye dönük yerleşmiş, sokakla ilişkisi dolaylı kurulan konutlar bu sokağı diğer sokaklar arasında nitelikli kılmaktadır. Öte yandan, arazinin eğimli oluşu ve sokağın güney ve kuzey olmak üzere iki cephesindeki konutların farklı yerleşim, yönelim durumları sergiliyor olması çalışmada yapılan tespitler ve karşılaştırma için özellikli bulunmuştur.

Şekil 4.15 Şeyh Camii Sokak vaziyet planı (Muğla Koruma Amaçlı İmar Planı üzerinde düzenleme yapılmıştır).

.

Kentsel sit alanı içinde yer alan Şeyh Camii Sokak; adını aldığı Şeyh Camii'nin bulunduğu 340 numaralı imar adasını çevrelemektedir. Çalışma için nitelikli bulunduğu için seçilen kısmı ise; doğu-batı yönünde lineer gelişen, batı yönünde Özbekler Evi'nin köşe parseli, doğuda Dibektaşı Sokak ile sınırları tanımlanan alandır. Eğimli arazideki sokak, eğime paralel gelişmiştir. Zemini niteliksiz beton kaplıdır.

Şekil 4.16 Şeyh Camii Sokak güney cephesi.

Sokağın çalışma için seçilen kısmında on tane tescilli konut bulunmaktadır. Sokak üzerinde yer alan tescilli konutların parsel deseni, sokağın kuzey ve güney cephelerinde farklılık göstermektedir. Güney cephesinde yer alan konutlar; yamaca yerleşmiş, güneye yönlenen, sokak cepheleri sağır ve yüksek avlu duvarlarıyla sınırlıdır. Bu sırada yer alan konutlar, bahçe kapısından girilen geniş avlular içinde güneye doğru açılmaktadır. İçe dönük konutlar Geleneksel Türk Evi özelliklerini yansıtması bakımından sokağı nitelikli kılmaktadır. Sokağın kuzey cephesinde yer alan konutlar ise, arazi koşulları bakımından sokağın güney cephesi gibi tek bir yöne yönelerek sokağa yaslanmamışlar, farklı yerleşimler göstermişlerdir. Sokakla doğrudan ilişkili olmayan evler, kendi içlerinde farklı yönlere yönelmişlerdir. Doğu yönünde lineer ilerleyen sokağın Dibektaşı Sokak ile kesiştiği noktadan sonra konut tipleri farklılık göstermektedir. Bu nedenle çalışma alanı bu noktada sınırlandırılmıştır.

Ragıp Bey Caddesi

Muğla kent merkezinin tarihsel gelişim sürecinde konut dokusundaki değişimler araştırıldığında önemli bir süreç de 19. yy sonlarında gözlenmiştir. Kentsel sit alanı sınıflandırmasında 3. Bölge, 19. yy sonlarında geleneksel konutların ticaret merkezine yakın yerleşmeye başladığı, zengin tüccarların büyük ölçekli ve gösterişli konutlar yaptırdığı görülmektedir. Ragıp Bey Caddesi, 19. yy sonu geleneksel konutlarının farklılığını yansıtmaktadır. Konut geleneğindeki değişimin belirgin bir biçimde gözlenebildiği sokak, bu bakımdan nitelikli bulunmuştur. Ayrıca yerleşim merkezinde olması dolayısıyla günümüzde yeniden işlevlendirilen bu evlerin işlev çeşitliliği ve korunmuşluk durumu bakımından çarpıcı özellikler içermesi bakımından bu aks, diğer sokaklar arasında incelenmeye değer bulunmuştur.

Şekil 4.17 Ragıp Bey Caddesi vaziyet planı (Muğla Koruma Amaçlı İmar Planı üzerinde düzenleme yapılmıştır).

.

Kentsel sit alanı içinde yer alan ve ana ulaşım akslarından olan İnönü Caddesi'ni dik kesen Koca Mustafa Efendi Caddesi'nin doğu yönde uzanarak Pazar yerine ulaşan kısmı olan Ragıp Bey Caddesi, doğu-batı yönünde lineer gelişim gösteren bir akstır. Koca Mustafa Efendi Sokak ve Pazar Yeri Sokak arasındaki bölüm, çalışma için seçilen sınırlandırılmış odak alandır. Kuzeyinde, Muğla Belediyesi Binası ve müzenin de yer aldığı kültürel alan yer alır.

Şekil 4.18 Ragıp Bey Caddesi'nden bir görünüş.

Muğla kent merkezi için önemli olan bu aksta çalışma için seçilen sınırlı alanda yedi tescilli konut bulunmaktadır. Türk Evleri ve Batı Etkisindeki konutların bir arada bulunduğu caddede ayrıca bar, kreş gibi farklı işlevlerle yeniden işlevlendirilmiş geleneksel konutlar da bulunmaktadır. 1. Bölge'nin sokak dokusu özelliklerinden farklılaşmış olan bu alan, günümüz ulaşım standartlarına uygun geniş ve parke döşeli sokakla sınırlandırılmıştır. Sokağın iki yanında yerleşmiş konutlar sokakla doğrudan ilişkili olup, avlu kullanımı da görülmektedir. Sokakla doğrudan ilişkili konutlara bahçeden ayrı bir giriş verilmektedir.

Muğla Kent Merkezi'nde Seçilen Odak Alanlardaki Tescilli Konutların Tipolojik İrdelemesi

Muğla geleneksel konut dokusu içinde nitelikleri, farklı üslup ve dönem yansıtma özellikleri bağlamında ele alınan üç sokak seçilme nedenleri, konumları ve seçilen tescilli yapıları ile belirtilmiştir. Hekimbaşı Sokak, Şeyh Camii Sokak ve Ragıp Bey Caddesi olmak üzere üç bölgede yer alan toplam yirmi üç tescilli konut verileri, vaziyet planı üzerinde analizlerle değerlendirilmişlerdir. Bu bağlamda yapılan tipolojik analizlerle, her bir sokağın mevcut durumu deşifre edilmiş aynı zamanda üç sokağın birbiri ile benzer ve farklılaşan noktaları karşılaştırmalı yöntem ile tespit edilmiştir. Böylelikle, Muğla kent merkezi geleneksel konut dokusunun kendi içinde benzerlik ve farklılık yansıtan yönleri nedenleri ile birlikte ortaya çıkarılmıştır.

Tablo 4.7 Muğla merkezdeki seçilen odak alanlarda yer alan tescilli evler (Muğla Belediyesi'nden alınan 1/1000 Ölçekli Muğla Koruma Amaçlı İmar Planı üzerinde düzenleme yapılmıştır).

MUĞLA MERKEZ-SEÇİLEN ODAK ALANLARDA YER ALAN TESCİLLİ KONUTLAR

MUĞLA-MERKEZ YERLEŞİM PLANI Ö:1/3000

HEKİMBAŞI SOKAK'TA SEÇİLEN TESCİLLİ KONUTLAR LİSTESİ	
Envanter Numarası	Yapı Adı
MH1	Mukaveletçiler Evi
MH2	Konut
MH3	Kafe-Bar
MH4	Bar
MH5	Konut
MH6	Topçu Evi

ŞEYH CAMİİ SOKAK'TA SEÇİLEN TESCİLLİ KONUTLAR LİSTESİ	
Envanter Numarası	Yapı Adı
MS1	Konut
MS2	Konut
MS3	Konut
MS4	Konut
MS5	Konut
MS6	Konut
MS7	Konut
MS8	Balcılar Evi
MS9	Konut
MS10	Konut

RAGIP BEY CADDESİ'NDE SEÇİLEN TESCİLLİ KONUTLAR LİSTESİ	
Envanter Numarası	Yapı Adı
MR1	Saadet Hanım Evi
MR2	Konut
MR3	Haluk Özsoy Evi
MR4	Bar
MR5	Bar
MR6	Kreş

LEJANT		TESCİLLİ KONUTLAR		TESCİLLİ KONUT PARSELLERİ		YOLLAR

HAZIRLAYAN: GÖZDE DEĞER
DANIŞMAN: PROF. DR. ETİ AKYÜZ LEVİ

Tablo 4.8 Muğla merkezdeki seçilen odak alanlarda yer alan tescilli parsel büyüklükleri (Muğla Belediyesi'nden alınan 1/1000 Ölçekli Muğla Koruma Amaçlı İmar Planı üzerinde düzenleme yapılmıştır).

MUĞLA MERKEZ-SEÇİLEN ODAK ALANLARDA YER ALAN TESCİLLİ KONUTLAR

MUĞLA MERKEZ YERLEŞİM PLANI Ö:1/3000

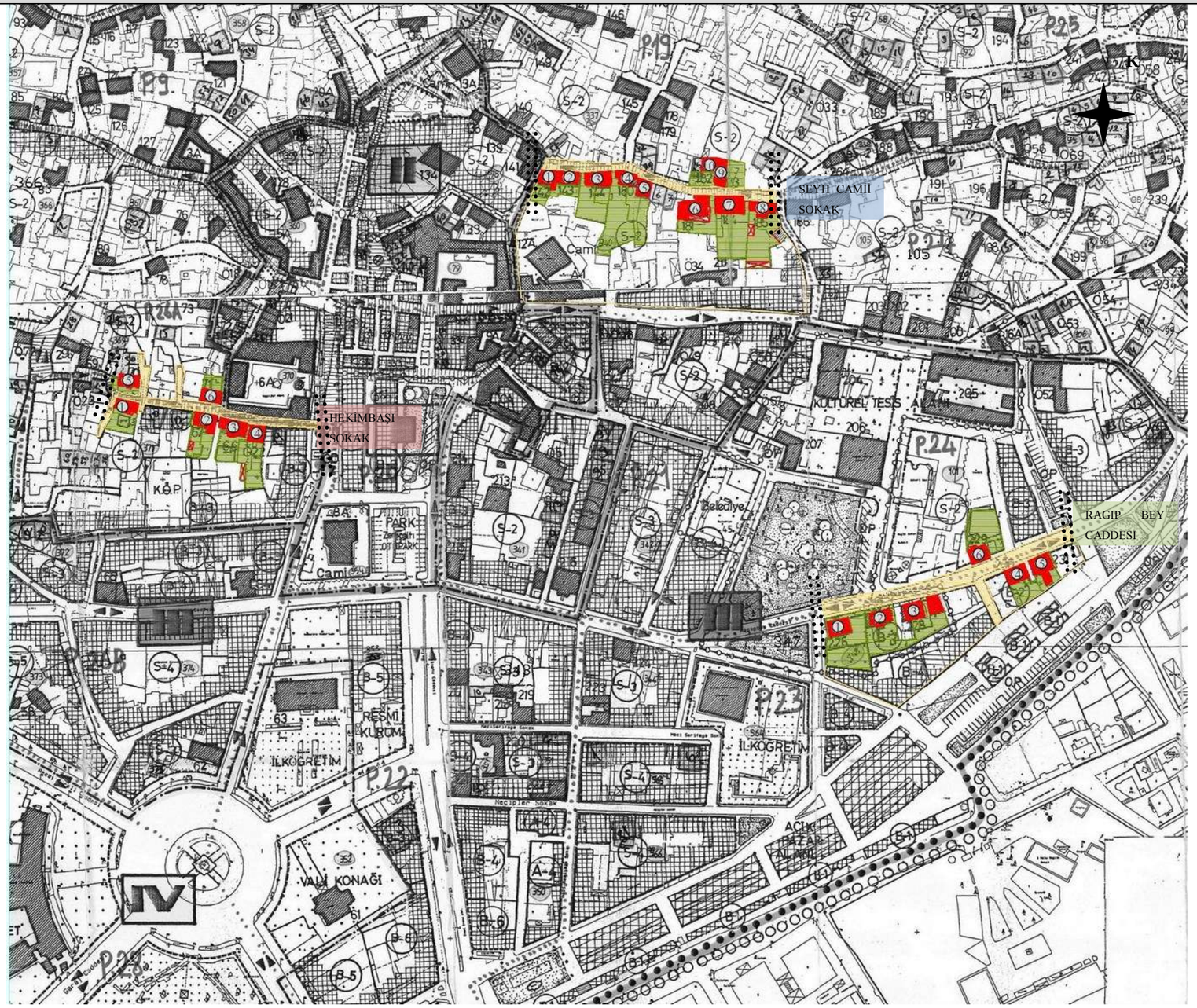

TESCİLLİ KONUTLARIN İÇİNDE BULUNDUĞU YAPI ADALARI VE PARSELLER					
	Ada	Parsel		Konut	
	No	No	Alan (m^2)	E. .No	Yapı Taban Alanı (m^2)
HEKİMBAŞI SOKAK	371	8	239	MH1	84
	371	13	301	MH2	101
	371	74	304	MH3	117
	371	17	374	MH4	74
	369	22	140	MH5	74
	369	14	152	MH6	78
ŞEYH CAMİİ SOKAK	340	1	180	MS1	88
	340	2	160	MS2	70
	340	3	434	MS3	108
	340	4	538	MS4	84
	340	5	314	MS5	67
	340	8	373	MS6	159
	340	9	564	MS7	153
	340	10	543	MS8	96
	340	37	160	MS9	53
	340	36	230	MS10	90
RAGIP BEY CADDESİ	348	1	626	MR1	103
	348	27	436	MR2	103
	348	19	165	MR3	88
	348	6	256	MR4	100
	348	23	211	MR5	101
	100	30	442	MR6	83

LEJANT		TESCİLLİ KONUTLAR		TESCİLLİ KONUT PARSELLERİ		YOLLAR

HAZIRLAYAN: GÖZDE DEĞER
DANIŞMAN: PROF. DR. ETİ AKYÜZ LEVİ

Tablo 4.9 Muğla merkezdeki seçilen odak alanlarda yer alan tescilli konutlara ilişkin parsel deseni analizi (Muğla Belediyesi'nden alınan 1/1000 Ölçekli Muğla Koruma Amaçlı İmar Planı üzerinde düzenleme yapılmıştır).

MUĞLA MERKEZ-SEÇİLEN ODAK ALANLARDA YER ALAN TESCİLLİ KONUTLARA İLİŞKİN ANALİZLER

MUĞLA-MERKEZ YERLEŞİM PLANI Ö:1/3000

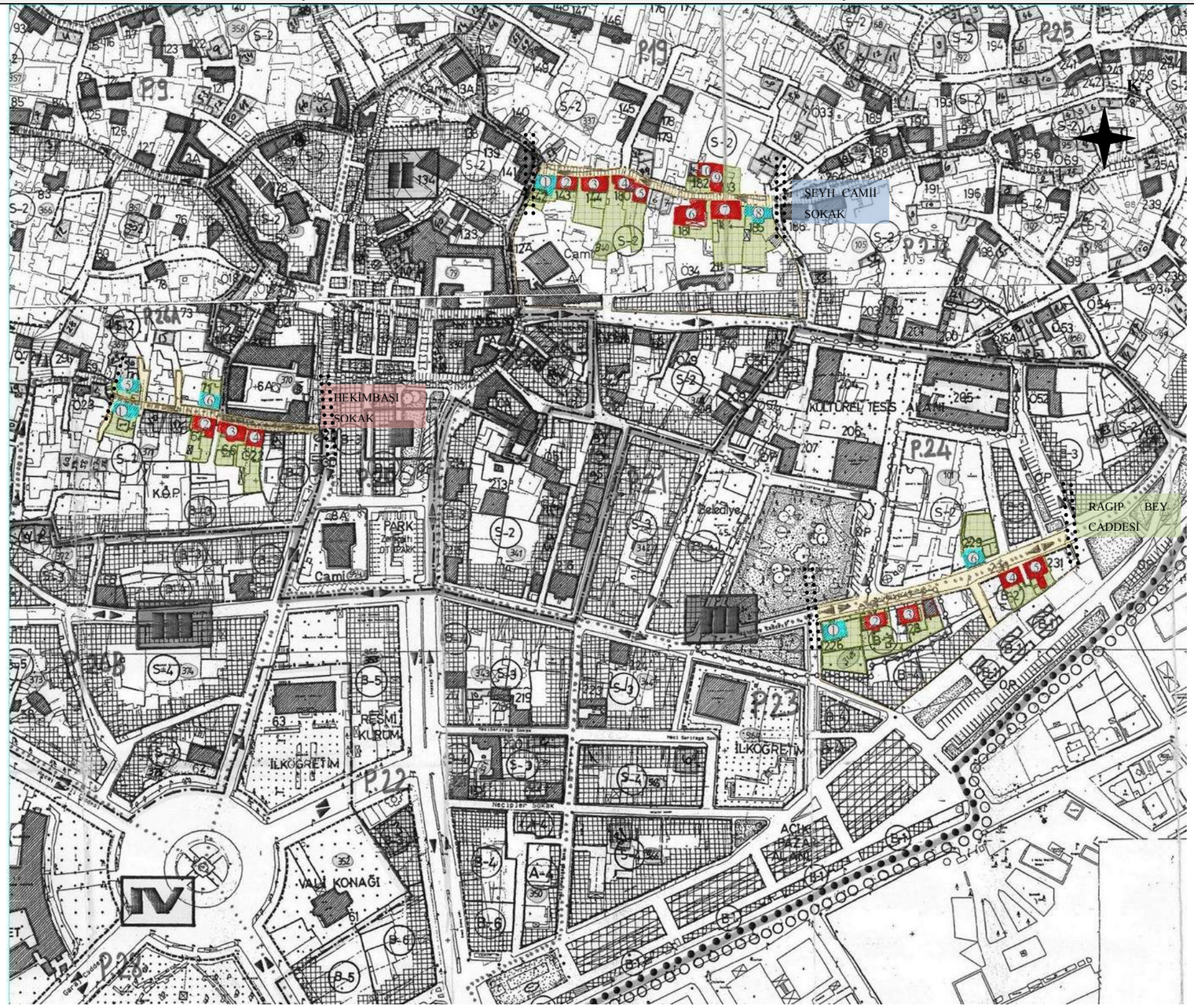

LEJANT	TEK SOKAKLA İLİŞKİLİ	İKİ SOKAKLA İLİŞKİLİ/ PARALEL İKİ SOKAK	İKİ SOKAKLA İLİŞKİLİ/ KÖŞE PARSEL

PARSEL DESENİ ANALİZİ

HEKİMBAŞI SOKAK'TA YER ALAN TESCİLLİ KONUTLARIN PARSELE DESENİ ANALİZİ

Parsel Deseni	Tescilli Konutların		
	Envanter Numaraları (MH)	Sayısı	Yüzdesi
Tek Sokak İle İlişkili	2, 3, 4	3	% 50
İki Sokakla İlişkili/Paralel İki Sokak	-	-	%-
İki Sokakla İlişkili/Köşe Parsel	1, 5, 6	3	% 50

ŞEYH CAMİİ SOKAK'TA YER ALAN TESCİLLİ KONUTLARIN PARSEL DESENİ ANALİZİ

Parsel Deseni	Tescilli Konutların		
	Envanter Numaraları (MS)	Sayısı	Yüzdesi
Tek Sokak İle İlişkili	2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 10	8	% 80
İki Sokakla İlişkili/Paralel İki Sokak	-	-	%-
İki Sokakla İlişkili/Köşe Parsel	1, 8	2	% 20

RAGIP BEY CADDESİ'NDE YER ALAN TESCİLLİ KONUTLARIN PARSELE DESENİ ANALİZİ

Parsel Deseni	Tescilli Konutların		
	Envanter Numaraları (MR)	Sayısı	Yüzdesi
Tek Sokak İle İlişkili	2, 3, 4, 5	4	% 67
İki Sokakla İlişkili/Paralel İki Sokak	-	-	%-
İki Sokakla İlişkili/Köşe Parsel	1, 6	2	% 33

HAZIRLAYAN: GÖZDE DEĞER
DANIŞMAN: PROF. DR. ETİ AKYÜZ LEVİ

Tablo 4.10 Muğla merkezdeki seçilen odak alanlarda yer alan tescilli konutlara ilişkin kat adedi analizi (Muğla Belediyesi'nden alınan 1/1000 Ölçekli Muğla Koruma Amaçlı İmar Planı üzerinde düzenleme yapılmıştır).

MUĞLA MERKEZ-SEÇİLEN ODAK ALANLARDA YER ALAN TESCİLLİ KONUTLARA İLİŞKİN ANALİZLER

MUĞLA-MERKEZ YERLEŞİM PLANI Ö:1/3000

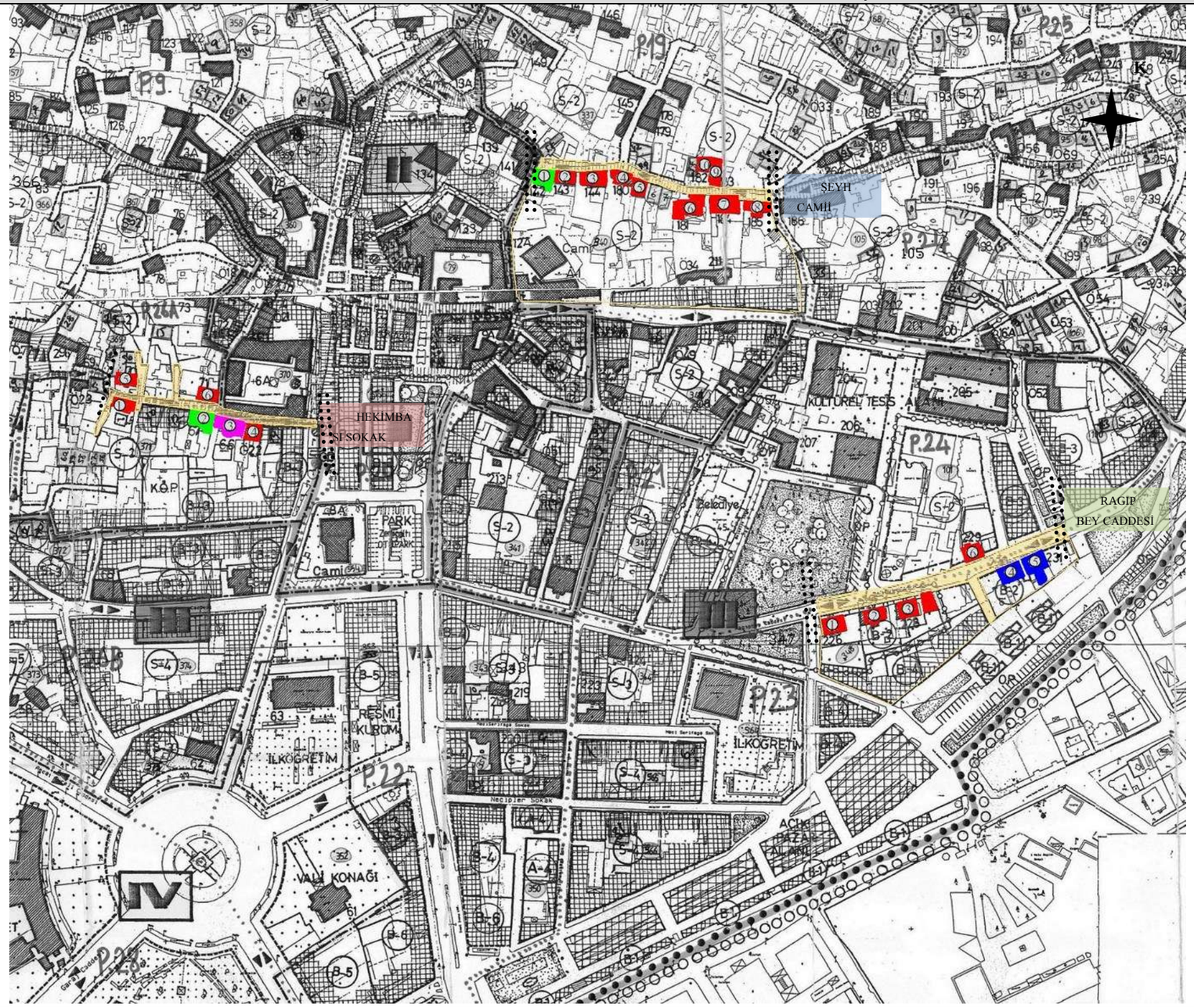

LEJANT	1 KATLI	B+1 KATLI	2 KATLI	B+2 KATLI	ÇOK KATLI

KAT ADEDİ ANALİZİ

HEKİMBAŞI SOKAK'TA YER ALAN TESCİLLİ KONUTLARIN KAT ADEDİ ANALİZİ			
Kat Adedi	Tescilli Konutların		
	Envanter Numaraları (MH)	Sayısı	Yüzdesi
1 Katlı	-	-	% -
B+1 Katlı	2	1	% 17
2 Katlı	1, 4, 5, 6	4	% 66
B+2	3	1	% 17
Çok Katlı	-	-	%-

ŞEYH CAMİİ SOKAK'TA YER ALAN TESCİLLİ KONUTLARIN KAT ADEDİ ANALİZİ			
Kat Adedi	Tescilli Konutların		
	Envanter Numaraları (MS)	Sayısı	Yüzdesi
1 Katlı	-	-	%-
B+1 Katlı	1	1	% 10
2 Katlı	2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10	9	% 90
B+2	-	-	%-
Çok Katlı	-	-	%-

RAGIP BEY CADDESİ'NDE YER ALAN TESCİLLİ KONUTLARIN KAT ADEDİ ANALİZİ			
Kat Adedi	Tescilli Konutların		
	Envanter Numaraları (MR)	Sayısı	Yüzdesi
1 Katlı	4, 5	2	% 33
B+1 Katlı	-	-	%-
2 Katlı	1, 2, 3, 6	4	% 67
B+2	-	-	%-
Çok Katlı	-	-	%-

HAZIRLAYAN: GÖZDE DEĞER
DANIŞMAN: PROF. DR. ETİ AKYÜZ LEVİ

Kat Adedi Analizi

Tablo 4.11 Muğla Kent Merkezi odak alanlar-kat adedi analizi.

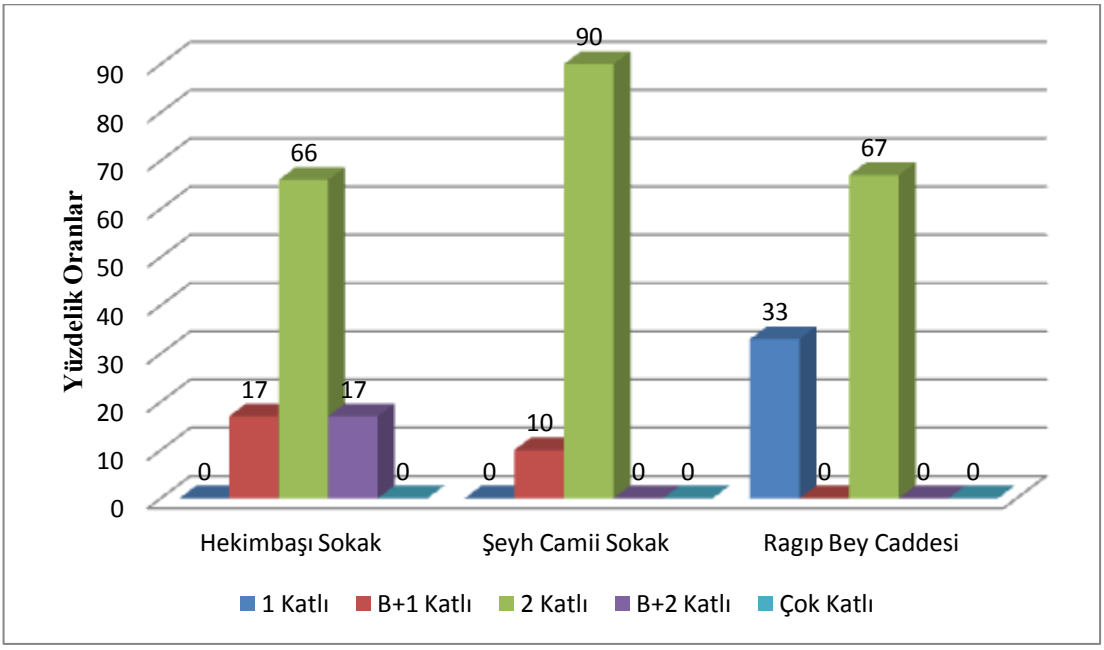

Hekimbaşı Sokak'ta verileri incelenen altı tane konut bulunmaktadır. Bu sokağın en önemli özelliklerinden biri, Muğla geleneksel dokusunda yaygın olan sokağı bahçe duvarlarının sınırlandırması durumunun burada konutun bir cephesi ile sokağı sınırlandırması şeklinde olmasıdır. Sokak silüetlerine bakıldığında, iki katlı konutların baskın olduğu gözlenir. Konutlar en fazla B+2 katlıdır. Geleneksel konutların gabarisini aşan yeni yapı bulunmamaktadır. Tescilli konutlardan dördü iki katlı, biri B+1 katlı, biri de B+2 katlıdır. Geleneksel Muğla Evleri'nde en yaygın görülen iki katlı konutlar burada da çoğunluktadır. İki katlı evler, Türk Evleri ve Batı Etkisindeki konutlardır. B+1 katlı ve B+2 katlı tescilli konutlar ise, Batı Etkisindeki konutlardır.

Şeyh Camii Sokak'ta incelenen on tescilli ev vardır. Sokağın batı yönündeki girişinde, köşe parselde yer alan Batı Etkisindeki MS1 envanter numaralı konut dışındaki evlerin tamamı iki katlıdır. Sokağın güney cephesi silüetinin büyük bir bölümü iki katlı konutların sokak cepheleri ile sınırlıdır. Çoğunlukla Türk Evleri yer aldığı için de, sokak cepheleri büyük ölçüde sağır taş duvarlıdır. İki katlı evlerin bir kısmı sokak cephesinde tek katlı olarak algılanır; ancak eğim yönünde iki katlıdır.

Sokağın kuzey cephesinde konutlar genellikle parselin sokaktan ayrı köşelerine yerleştiklerinden bahçe duvarları sınırlayıcı etki yaratmaktadır. Böylelikle sokağın iki yanı da kapalı hatlarda olsa da, güney cephesinin gabarisi iki katlı konutlardan dolayı daha yüksektir.

Ragıp Bey Caddesi'nde altı tane tescilli yapı incelenmiştir. Caddenin kuzey tarafında park ve askeri alan bulunduğundan bu yönde konut yoğunluğu azdır. Güney cephesindeki parsellerde sıralanan beş ev bulunmaktadır. Caddenin batı yönünden girildiğinde, MR1, MR2 ve MR3 envanter numaralı konutların birbirine benzer tipolojide yan yana sıralanmış oldukları görülür. Bu üç eve benzer tipte ve kat adedindeki MR6 numaralı konut sokağın kuzey cephesinde yer almaktadır. Bu dört örnek dışında kalan iki ev ise tek katlıdır. Bu evler cephe karakteri ve kat adedi bakımından benzerlik göstermektedir. Konutların yakın parsellerde oluşu da yakın dönemlerde birbirlerinden etkilenerek yapıldıklarını düşündürmektedir.

Seçilen odak alanlardaki konutların kat adedi verileri bir arada incelendiğinde, iki katlı konutların sayıca fazla oluşu dikkat çekmektedir. Üç sokakta da en yüksek oranda iki katlı evler vardır. Birbirinden farklı eğimdeki alanlarda yapılan bu çalışmada, kat adedi verisinin geleneksel konutların çoğunlukla mimari biçimiyle ilişkili olduğu gözlenmiştir. İki katlı konutların büyük çoğunluğunun Türk Evi olması, tek katlı, B+1 katlı ve B+2 katlı örneklerin ise tamamının Batı Etkisindeki evler olması bu geleneksel doku içinde de yaygın olan iki katlı Türk Evlerinin durumunu yineler niteliktedir.

Tablo 4.12 Muğla merkezde seçilen odak alanlarda yer alan tescilli konutlara ilişkin onarım durumu analizi (Muğla Belediyesi'nden alınan 1/1000 Ölçekli Muğla Koruma Amaçlı İmar Planı üzerinde düzenleme yapılmıştır).

MUĞLA MERKEZ-SEÇİLEN ODAK ALANLARDA YER ALAN TESCİLLİ KONUTLARA İLİŞKİN ANALİZLER

MUĞLA-MERKEZ YERLEŞİM PLANI Ö:1/3000

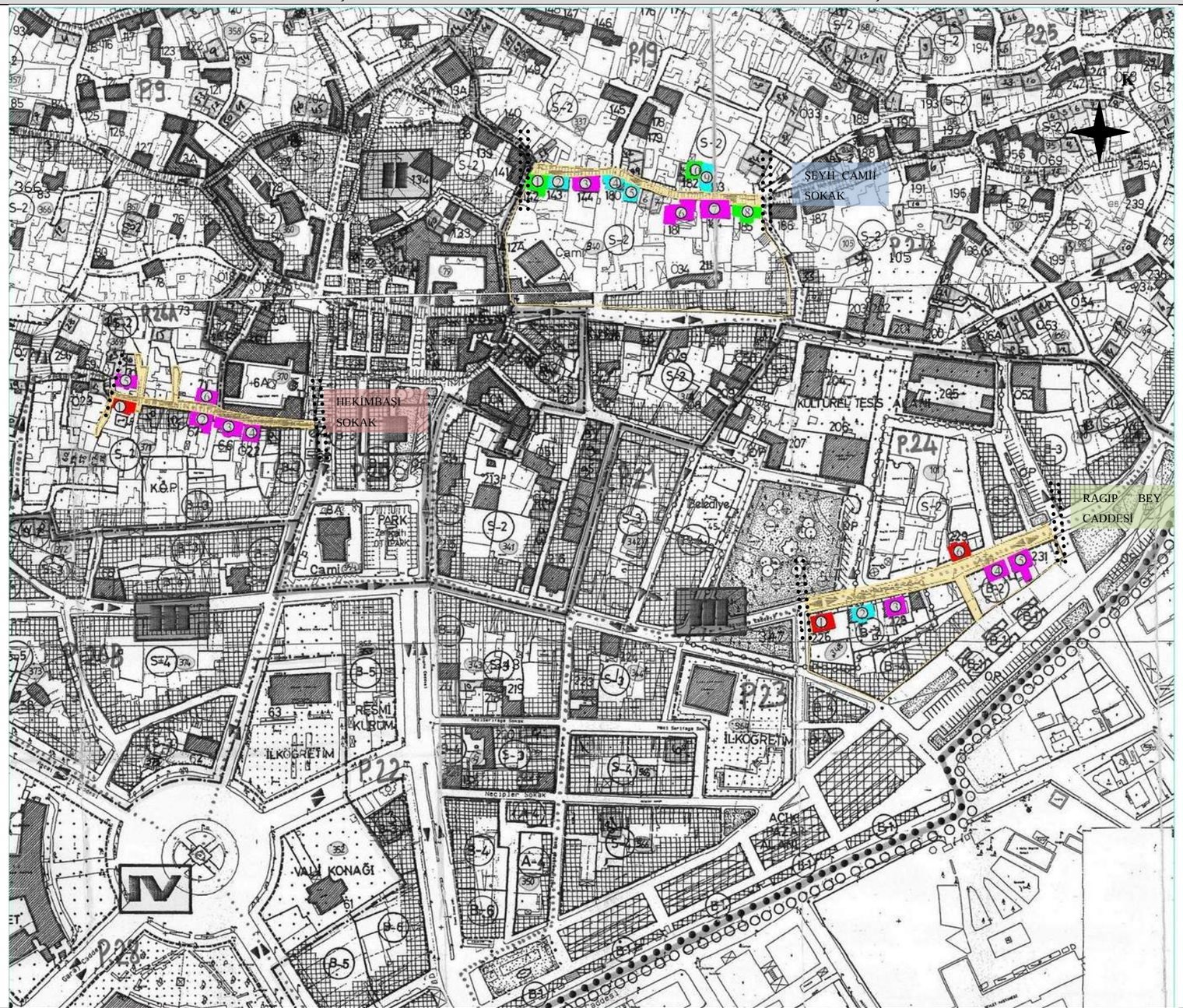

ONARIM DURUMU ANALİZİ

HEKİMBAŞI SOKAK'TA YER ALAN TESCİLLİ KONUTLARIN ONARIM DURUMU ANALİZİ			
Onarım Durumu	Tescilli Konutların		
	Envanter Numaraları (MH)	Sayısı	Yüzdesi
Esaslı Onarım Görmüş	1	1	% 17
Basit Onarım Görmüş	2, 3, 4, 5, 6	5	% 83
Onarım Görmemiş	-	-	%-
Metruk	-	-	%-

ŞEYH CAMİİ SOKAK'TA YER ALAN TESCİLLİ KONUTLARIN ONARIM DURUMU ANALİZİ			
Onarım Durumu	Tescilli Konutların		
	Envanter Numaraları (MS)	Sayısı	Yüzdesi
Esaslı Onarım Görmüş	-	-	%-
Basit Onarım Görmüş	3, 6, 7	3	% 30
Onarım Görmemiş	2, 4, 5, 9	4	% 40
Metruk	1, 8, 10	3	% 30

RAGIP BEY CADDESİ'NDE YER ALAN TESCİLLİ KONUTLARIN ONARIM DURUMU ANALİZİ			
Onarım Durumu	Tescilli Konutların		
	Envanter Numaraları (MR)	Sayısı	Yüzdesi
Esaslı Onarım Görmüş	1, 6	2	% 28
Basit Onarım Görmüş	3, 4, 5	3	% 58
Onarım Görmemiş	2	1	% 14
Metruk	-	-	%-

LEJANT | ESASLI ONARIM GÖRMÜŞ | BASİT ONARIM GÖRMÜŞ | ONARIM GÖRMEMİŞ | METRUK

HAZIRLAYAN: GÖZDE DEĞER
DANIŞMAN: PROF. DR. ETİ AKYÜZ LEVİ

Onarım Durumu Analizi

Tablo 4.13 Muğla kent merkezi odak alanlar-onarım durumu analizi.

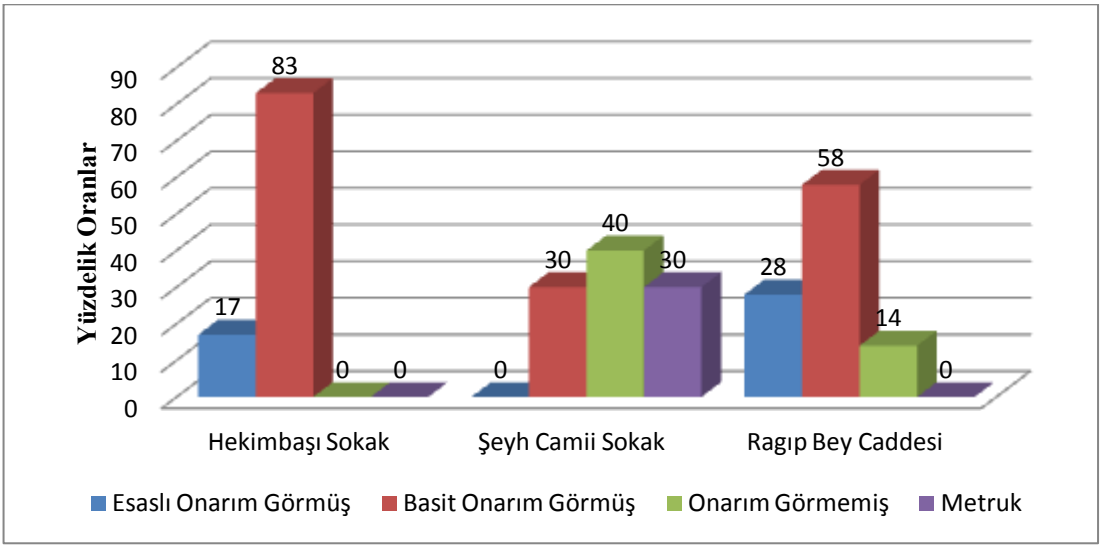

Hekimbaşı Sokak, tescilli konutların yoğunlukta olduğu özgün bir sokaktır. Tarihi çekim merkezlerinden biri olan Yağcılar Hanı arkasında bulunmasına karşın, buradaki altı tescilli evin beş tanesi basit onarım görmüştür. Basit onarımlar kapsamında yaygın olarak niteliksiz malzeme ile kapı-pencere doğramalarının yenilenmesi, pencere oranlarının değiştirilmesi ve özgün dokuya uyum sağlamayan renklerde cephelerin boyanması sayılabilir.

Tablo 4.14 Hekimbaşı Sokak'taki tescilli konutlardaki müdahaleler.

MH6 MH2 Kapı ve pencerede niteliksiz malzeme ile onarım.	MH1 Özgünlüğü korunarak gerçekleştirilmiş nitelikli esaslı onarım.

Bu tür müdahalelerin sokakta yüksek oranda görülüyor olması, evlerin çoğunun işlevini sürdürmesinden dolayı birtakım ihtiyaçları karşılamasının istenmesinden

kaynaklanabilmektedir. Aynı zamanda özgün işlevleri olan konut kullanımı yanı sıra, bar gibi yapının kullanım sınırını zorlayan işlevlerle kullanılıyor olması ile de açıklanabilir. Hekimbaşı Sokak'ın doğu yönde, çalışma alanı olarak sınırlandırılan alanın sonunda yer alan MH1 envanter numaralı konut esaslı onarım görmüştür. Restore edilerek Muğla Sosyal Dayanışma ve Yardımlaşma Vakfı olarak kullanılmaya başlanmıştır. Uygulama bakımından, sokağın durumu değerlendirildiğinde olumlu bir örnek niteliğindedir.

Şeyh Camii Sokak, seçilen sokaklar arasında merkezden en uzakta olan, konut kullanımının yoğun olduğu bir yamaç yerleşimidir. Merkezden uzak olması ve konut bölgesinde olması, tescilli konutların özgün işlevini sürdürmesinde en önemli etkenlerdendir. Tescilli evlerin konut olarak kullanılmasının onarım durumuna etkisi, evde yaşayan kişilerin korumaya yaklaşımı ile, yapıdan beklenen ihtiyaçlarla bağlantılı olarak farklılık göstermektedir. MS1 ve MS10 envanter numaralı evlerde yaşayan olmaması ve onarımı yapılmamış olmasından dolayı bakımsız ve metruk durumdadırlar. MS8 ise, geçirdiği yangın nedeniyle hasarlı durumdadır. Diğer sekiz tescilli evin dört tanesi onarım görmemiştir. Ancak bu evler, içinde yaşayan kimse bulunduğundan iyi durumdadırlar. Basit onarım görmüş üç eve niteliksiz bazı müdahaleler yapılmıştır. Bunlar arasında, pencere oranlarının değiştirilmesi, özgün kapı- pencere malzemelerinin niteliksiz malzemeler ile yenilenmesi, cepheye kapı veya pencere boşlukları açılması en dikkat çekenlerindendir.

Şekil 4.19 MS9- Onarım görmemiş konut.

Ragıp Bey Caddesi, Muğla Belediyesi'nin de içinde bulunduğu yönetimsel ve kültürel merkeze yakınlığı bakımından koruma açısından önemli bir noktadadır. Ancak buna karşın koruma ve onarım çalışmalarına bakıldığında göz önündeki bu alanın korunmuşluk durumunun yeterli seviyede olmadığı gözlenmektedir. Özgün konut işlevi yanında bar, kreş gibi işlevler yüklenmiş olan konutların dört tanesi bar olarak kullanılmaktadır. Yeni işlev yüklenen konutların tamamına da basit onarım yapıldığı görülmektedir. Bu onarımlar arasında cephelerin boyanması gibi olumlu müdahaleler vardır. Ancak yapıların plan şemasında değişiklikler, kapı-pencere doğramalarının iç mekan ve dış cephede değiştirilmiş olması yapılara yapılan yanlış müdahaleler arasında yer almaktadır. Burada bar işlevinin niteliksiz müdahalelere yol açmasından dolayı tescilli konutlara olumsuz etkisi olduğu söylenebilir.

Altı tescilli evden bir tanesi onarım görmemiştir, ancak özgünlük korunarak uygulanacak basit onarımlarla iyileştirilebilir. Ragıp Bey Caddesi'nde iki konut, esaslı onarım görmüştür. Bunlardan MR1 numaralı Saadet Hanım Evi, restore edilmiştir ve Muğla Mimarlar Odası tarafından "2005 Yılı En İyi Korunan ve Yaşatılan Muğla Evi" seçilmiştir. Yapı bugün de oldukça bakımlı durumdadır. Çevredeki yapılara da örnek teşkil etmektedir. Esaslı onarım görmüş bir diğer konut ise, MR6 numaralı evdir. Mevcut durumda kreş olarak kullanılan yapı oldukça iyi durumdadır. Özgün girişi mevcut durumda garaj kapısı olarak değiştirilmiştir. MR3 numaralı konut için 2012 yılında projelendirme yapılarak restorasyon çalışmaları konusunda ilk adımların atıldığı bilinmektedir.

Muğla kent merkezinin farklı bölgelerinde yer alan sokaklardaki tescilli konutların onarım durumu incelendiğinde, üç alanın farklı müdahaleler içerdiği tespit edilmiştir. Basit onarım görmüş konutların farklı oranlarda olsa da her sokakta var olduğu görülmüştür. Esaslı onarım görmüş tescilli ev sayısının az olması, hatta konut yoğunluğunun fazla olduğu Şeyh Camii Sokak'ta hiç bulunmaması da konut dışında işlev çeşitlenmesi ve merkeze yakınlıkla paralel gelişim gösterdiklerini düşündürmektedir. Ayrıca bar gibi konutun mekansal organizasyonunu ve özgün malzemelerin korunmasını zorlayıcı işlevlerin bulunması yapıları tehdit etmektedir.

Tablo 4.14 Muğla merkezde seçilen odak alanlarda yer alan tescilli konutlara ilişkin mevcut işlev analizi (Muğla Belediyesi'nden alınan 1/1000 Ölçekli Muğla Koruma Amaçlı İmar Planı üzerinde düzenleme yapılmıştır).

MUĞLA MERKEZ-SEÇİLEN ODAK ALANLARDA YER ALAN TESCİLLİ KONUTLARA İLİŞKİN ANALİZLER

MUĞLA-MERKEZ YERLEŞİM PLANI Ö:1/3000

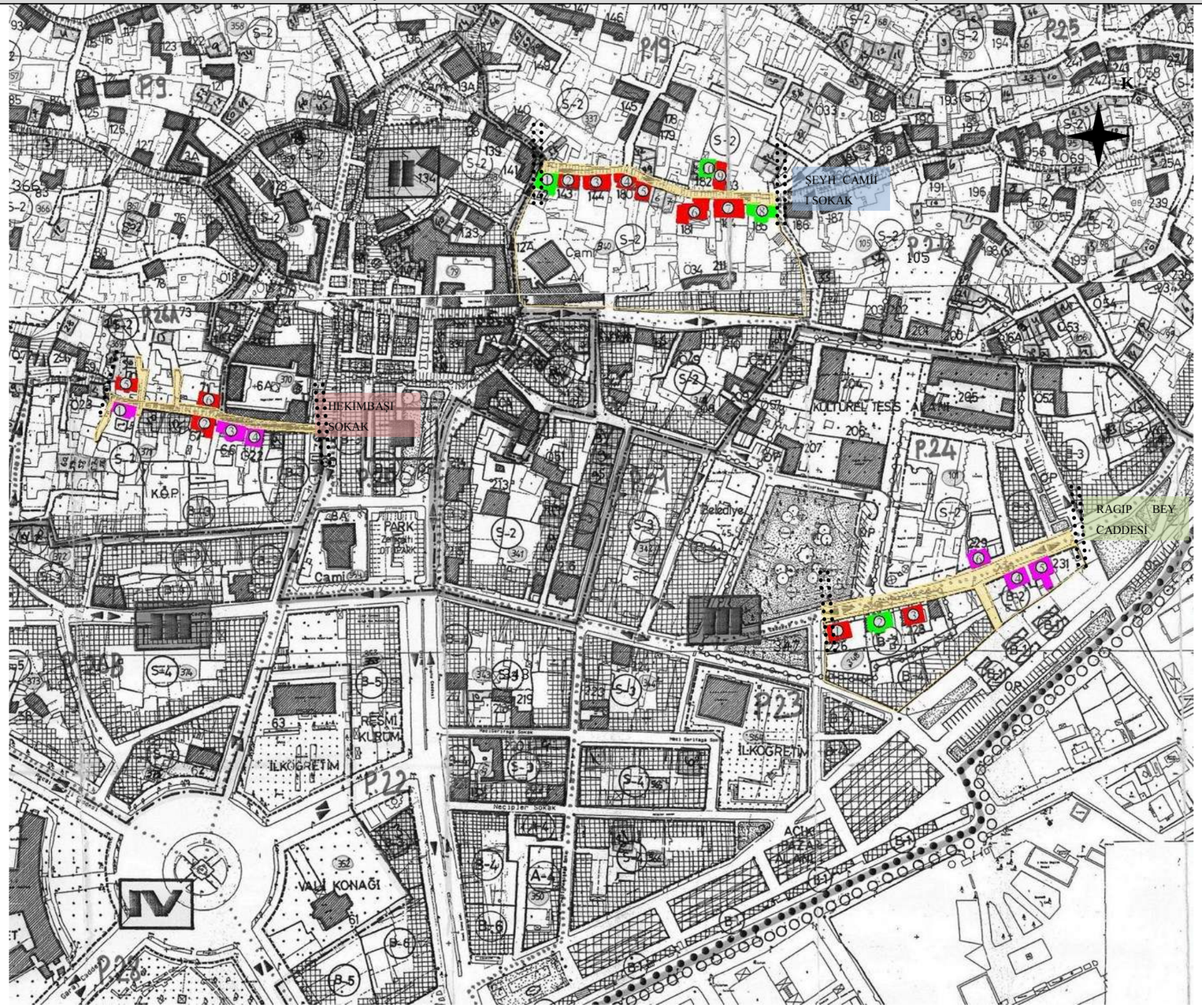

MEVCUT İŞLEV ANALİZİ

HEKİMBAŞI SOKAK'TA YER ALAN TESCİLLİ KONUTLARIN MEVCUT İŞLEV ANALİZİ			
İşlev	Tescilli Konutların		
	Envanter Numaraları (MH)	Sayısı	Yüzdesi
Konut	2, 5, 6	3	% 50
Kafe-Bar	3	1	% 16,6
Bar	4	1	% 16,6
Vakıf	1	1	% 16,6
Boş	-	-	%-

ŞEYH CAMİİ SOKAK'TA YER ALAN TESCİLLİ KONUTLARIN MEVCUT İŞLEV ANALİZİ			
İşlev	Tescilli Konutların		
	Envanter Numaraları (MS)	Sayısı	Yüzdesi
Konut	2, 3, 4, 5, 6, 7, 9	7	% 70
Boş	1, 8, 10	3	% 30

RAGIP BEY CADDESİ'NDE YER ALAN TESCİLLİ KONUTLARIN MEVCUT İŞLEV ANALİZİ			
İşlev	Tescilli Konutların		
	Envanter Numaraları (MR)	Sayısı	Yüzdesi
Konut	1, 3	2	% 36
Bar	4, 5	2	% 36
Kreş	6	1	% 14
Boş	2	1	% 14

LEJANT		KONUT		BOŞ		DİĞER

HAZIRLAYAN: GÖZDE DEĞER
DANIŞMAN: PROF. DR. ETİ AKYÜZ LEVİ

Mevcut İşlev Analizi

Tablo 4.15 Muğla kent merkezi odak alanlar-mevcut işlev analizi.

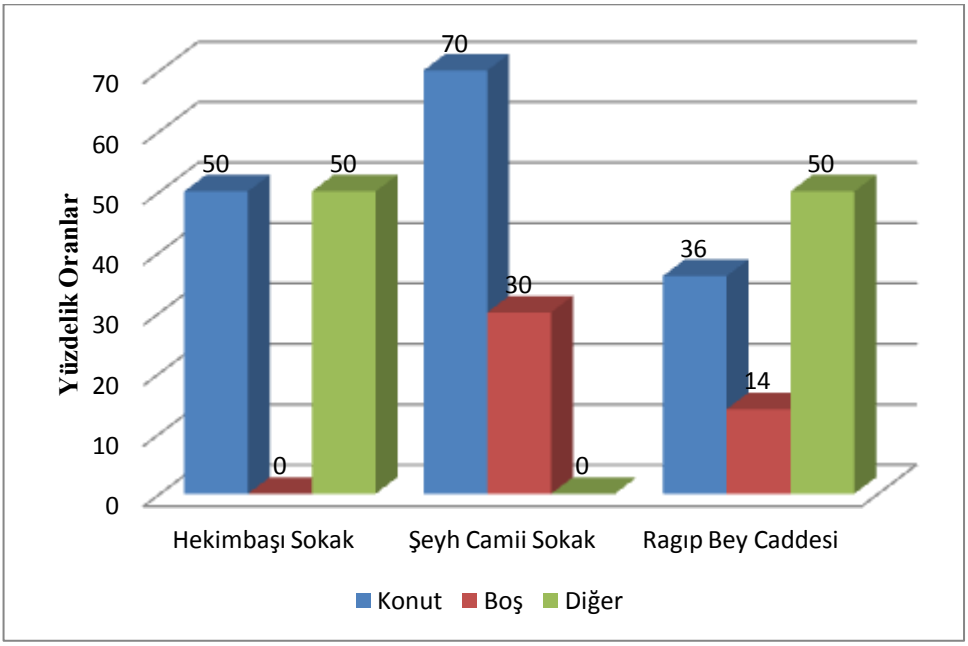

Muğla kent merkezi geleneksel konut dokusu temel alınan çalışmada, özgün işlevi konut veya konut ve ticaret olan bu yapıların günümüzde farklı işlevlerle sürdürüldükleri görülmektedir. Bu durum tarihi evlerin yaşatılmasına olumlu katkılar sağlayabileceği gibi, zarar da verebilmektedir. Mevcut işlev durumu analiz edildiğinde odak alanlarda birbirinden farklı durumlar ortaya çıkmıştır.

Hekimbaşı Sokak, merkezi konumu nedeniyle işlevsel çeşitliliğin fazla olması beklenen bir bölgedir. İncelenen altı tescilli konutun mevcut işlev durumuna bakıldığında konut kullanımı ile farklı işlevlerde kullanılan konut sayıları birbirine eşittir. Üç ev günümüzde de özgün işlevi ile kullanılmaktadır. MH1 vakıf binası olarak, MH3 geniş bir bahçesi olan kafe-bar, MH4 ise bar olarak sürdürülmektedir. İşlev çeşitlenmesinin sokak bütünündeki dağılım şemasına bakıldığında da, merkezi alana, Yağcılar Hanı'na, açılan batı ucundaki konutların kafe ve bar gibi sosyal mekanlara dönüştürüldüğü gözlenir.

Şeyh Camii Sokak, merkezden geleneksel konutların yoğun olduğu yamaç bölgesine geçişte konumlandığından özgün işlevi ile korunan yapılar yoğunluktadır.

Bunun yanında yeniden işlevlendirmeye bu alanda rastlanmamaktadır. Tescilli on evden yedi tanesinin içinde yaşam sürerken, üç tanesi boştur. Boş evlerden ikisi, içinde yaşanılabilecek durumda iken kullanılmamakta olup, bir tanesi ise yangın nedeniyle ağır hasarlı durumda olduğu için boştur.

Ragıp Bey Caddesi, diğer iki alanın yanında mevcut işlev bakımından en çok çeşitliliği olan bölgedir. Bir yandan da özgün konut işlevini sürdüren yapı oranı en düşük olandır. İncelenen altı tescilli yapının iki tanesi bar, bir tanesi ise kreş olarak kullanılmaktadır. MR1 ve MR3 özgün işlevini sürdürürken, MR2 numaralı konut onarım görmemiş ve boştur. Ragıp Bey Caddesi'nde işlev çeşitlenmesinin başlıca nedenlerinden biri de, Muğla'nın yönetim ve kültürel merkezine olan yakınlığıdır.

İnceleme kapsamında ele alınan üç alandaki konutların mevcut işlev durumuna bakıldığında, doku bütününde olduğu gibi, tescilli konutların içinde yaşamın sürdüğü ve bu nedenle de özgün işlevin yanı sıra özgün yaşam biçiminin ve kültürünün de korunduğu göze çarpmaktadır. Muğla geleneksel konut dokusunun korunmuşluğu da bunun en önemli sonuçlarındandır. Ragıp Bey Caddesi'nde yüksek oranda görülen işlev çeşitlenmesi de konutların korunmasında olumlu ve olumsuz katkılar sağlayabilmektedir. Belediye ve Kültür Varlıklarını Koruma Kurulu denetiminde yüklenen yeni işlevler ve uygulamalar yapılar için olumlu olurken, tescilli evlere yapılan niteliksiz müdahalelerle birtakım zorlama işlevler yüklenmesi de olumsuz sonuçlar ortaya çıkarabilmektedir.

Tablo 4.16 Muğla merkezde seçilen odak alanlarda yer alan tescilli konutlara ilişkin konut tipi analizi (Muğla Belediyesi'nden alınan 1/1000 Ölçekli Muğla Koruma Amaçlı İmar Planı üzerinde düzenleme yapılmıştır).

MUĞLA MERKEZ-SEÇİLEN ODAK ALANLARDA YER ALAN TESCİLLİ KONUTLARA İLİŞKİN ANALİZLER

MUĞLA-MERKEZ YERLEŞİM PLANI Ö:1/3000

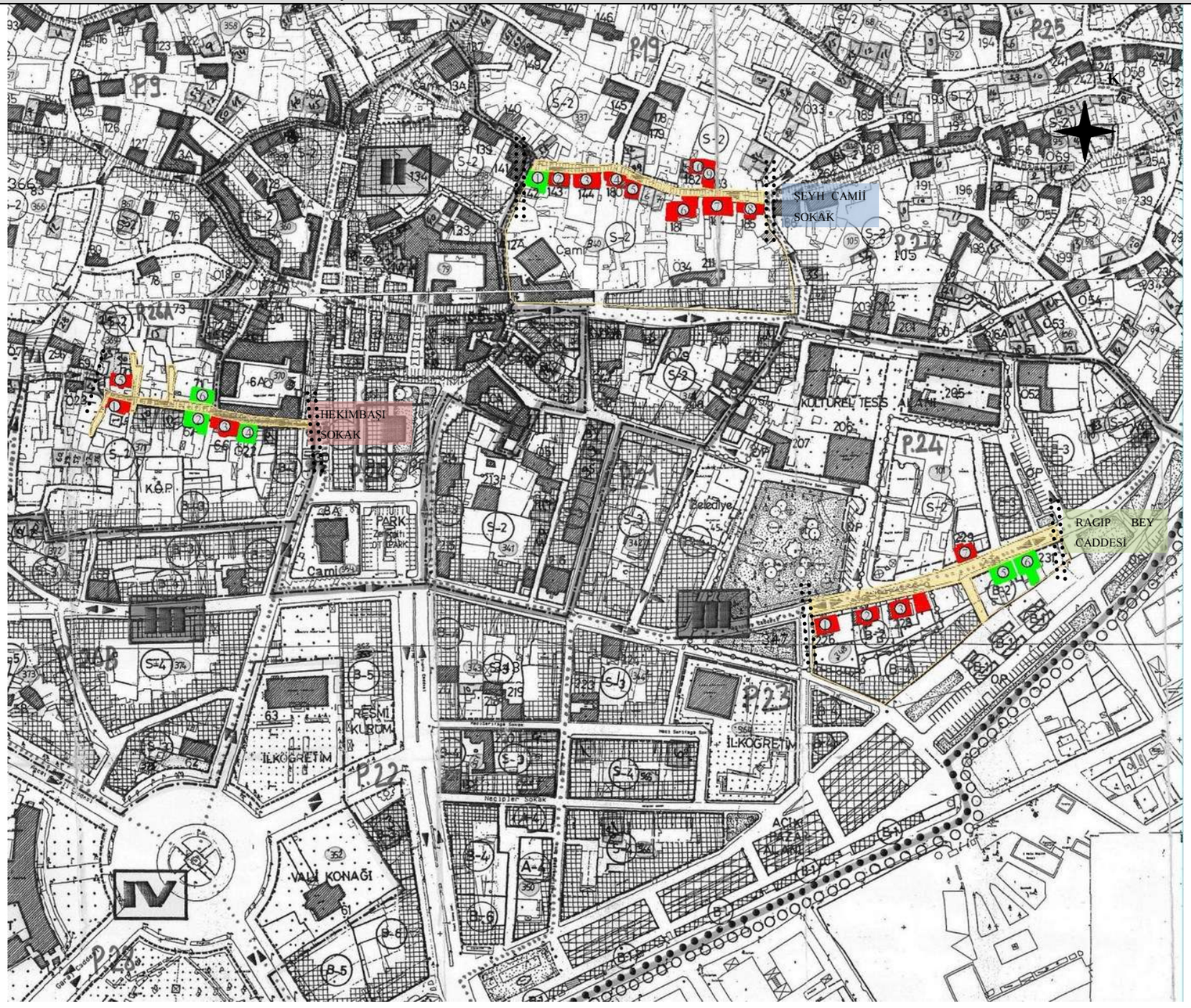

LEJANT TÜRK EVİ BATI ETKİSİNDEKİ KONUT

KONUT TİPİ ANALİZİ

HEKİMBAŞI SOKAK'TA YER ALAN TESCİLLİ KONUTLARIN KONUT TİPİ ANALİZİ

Konut tipi	Tescilli Konutların		
	Envanter Numaraları (MH)	Sayısı	Yüzdesi
Türk Evi	1, 3, 5	3	% 50
Batı Etkisindeki Konut	2, 4, 6	3	% 50

ŞEYH CAMİİ SOKAK'TA YER ALAN TESCİLLİ KONUTLARIN KONUT TİPİ ANALİZİ

Konut tipi	Tescilli Konutların		
	Envanter Numaraları (MS)	Sayısı	Yüzdesi
Türk Evi	2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10	9	% 90
Batı Etkisindeki Konut	1	1	% 10

RAGIP BEY CADDESİ'NDE YER ALAN TESCİLLİ KONUTLARIN KONUT TİPİ ANALİZİ

Konut tipi	Tescilli Konutların		
	Envanter Numaraları (MR)	Sayısı	Yüzdesi
Türk Evi	1, 2, 3, 6	4	% 67
Batı Etkisindeki Konut	4, 5	2	% 33

HAZIRLAYAN: GÖZDE DEĞER
DANIŞMAN: PROF. DR. ETİ AKYÜZ LEVİ

Konut Tipi Analizi

Tablo 4.17 Muğla kent merkezi odak alanlar-konut tipi analizi.

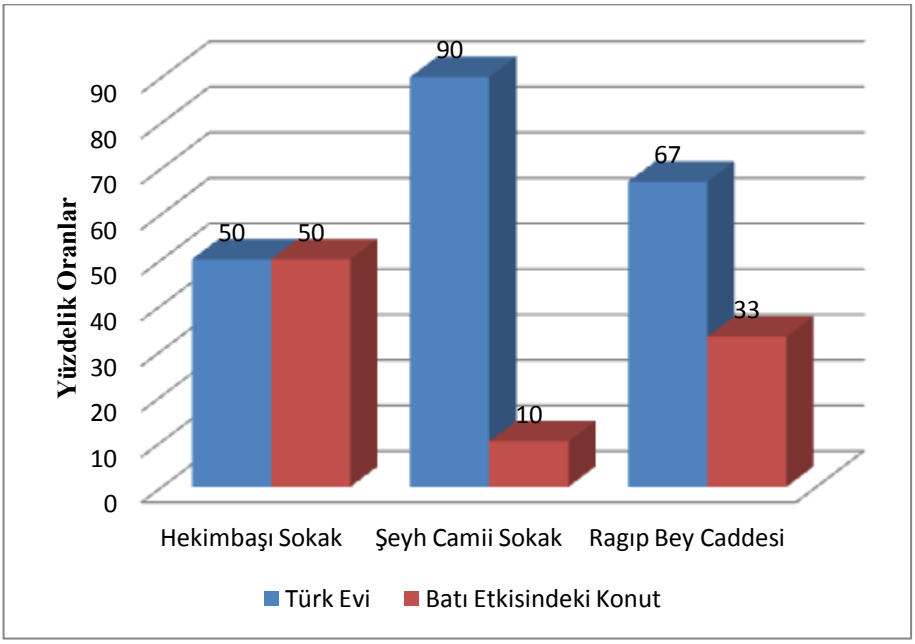

Kent merkezinde çalışma kapsamında incelenen odak alanların seçilme nedenleri arasında yapıların mimari biçimleri ve yapıldıkları dönem özelliklerini yansıtmaları yer almaktadır. Yukarıdaki tabloda da belirgin olarak gözleniyor ki, üç alan da birbirinden farklı üsluptaki konutları farklı yoğunlukta içermektedir.

Hekimbaşı Sokak, üç odak alan arasında Batı Etkisindeki konutların yoğunluk gösterdiği, ancak Türk Evleri ile de iç içe yerleşmiş bölge olma özelliğini taşımaktadır. 19. yy sonlarında ticari merkez çeperinde yapılaşmanın yaygınlaşmasıyla Rum ustalar tarafından yapılan ve Rum tüccarlara ait olduğu düşünülen bu konutlar sokağın özgün karakterini de oluşturmaktadır. Verilere göre, altı tescilli konutun üç tanesi Batı Etkisinde gelişen tarzda yapılmıştır. Bu konutların yerleşme düzenlerine de bakılırsa, sokağın merkeze yakın olan doğu ucunda sıralandıkları dikkat çekmektedir. Burada da ticari merkezle olan ilişkinin bu tip bir yerleşim düzeninde etken olduğu söylenebilir. Sokağın doğu ucunda Batı Etkisindeki konutlarla etkileşim sonucu yakın üslupta yapılmış bir Türk Evi bulunur. Batısında, çalışma sınırlarının sonlandığı noktada iki tane geleneksel Türk Evi vardır. Bu evler de 19.yy başları veya ortalarında yapılan Muğla geleneksel Türk Evi özelliklerini

yansıtmaktadır. Hekimbaşı Sokak'taki mimari biçim çeşitlenmesi farklı dönemlerde yapılmış da olsa, Muğla'da farklı etnik kökende insanların bir arada yaşadığı bir bölge özelliği taşıdığından söz edilebilir.

Şeyh Camii Sokak, bütün olarak ele alındığında tipik bir Osmanlı-Türk mahalle geleneğini yansıtmaktadır. Şeyh Camii'nin çevresinde yerleşen, yüksek bahçe duvarları veya sokağa sağır cephelerini veren ve böylelikle mahremiyet olgusunu koruma yaklaşımını öne çıkaran geleneksel konut bölgesidir. Sokak bütününde ele alınan on tescilli evin dokuz tanesi geleneksel Türk Evi özellikleri yansıtmaktadır. MS1 envanter numaralı, sokağın batı yönündeki girişinde bulunan tescilli yapı Batı Etkisindeki konut niteliğindedir. Bodrum ve üzeri bir katlı olan yapı, sokakla doğrudan ilişkilidir. Bahçe girişi de bulunan yapı köşe parselde yerleşmiştir. Sokağa açılan konut giriş kapısı içeri çekilmiş, kemerli bir yarı açık giriş mekanı oluşturulmuştur. Taş söveleri, saçak silmeleri, orta hollü plan şeması ile Batı Etkisinde gelişim göstermiştir. Yapının üslubu 19.yy son dönemlerinde yapıldığını göstermektedir.

Şekil 4.21 MS1-Şeyh Camii Sokak- Batı Etkisinde Gelişen Konut.

Ragıp Bey Caddesi, 19.yy sonlarında konutlarda belirgin değişmelerin gözlendiği dönemde yapılaşmış bir bölge olmasından dolayı, Türk Evi ve Batı Etkisinde gelişen konutların bir arada bulunduğu bir akstır. Değişen yaşam biçimi ve Rum ustalarının etkisi ile, burada yapılan geleneksel konutlar, bahçeye ve sokağa açılan, büyük ölçekli, gösterişli cepheleri olan evlerdir. İncelenen tescilli konutların dört tanesi bu özellikleri yansıtan Türk Evi'dir. İki tescilli konut ise, Batı Etkisinde gelişen örnektir. Bunlar, tek katlı orta hollü plan şemasında içeri çekilmiş girişleri olan, yalın konutlardır. Mevcut durumda bar olarak kullanılmaktadırlar.

Seçilen üç sokaktaki tescilli yapıların tamamında, doku bütününde görülen iki konut tipi de mevcuttur. Alanları birbirinden farklı kılan noktalar; Hekimbaşı Sokak'ta Batı Etkisindeki konutların baskın karakterde olması ve bir arada konumlanmış olmalarıdır. Şeyh Camii Sokak için geleneksel Türk-Osmanlı yerleşim dokusu özelliklerini taşıyor olması, dolayısıyla da Türk Evi karakteristik özelliklerini yansıtan sokak özellikleri ve konutlarını barındırmasıdır. Ragıp Bey Caddesi de, konut tipi çeşitliliği bakımından birbirine yakın sayılarda konut içerse de, Türk Evleri'nin konut tipi bakımından Batı Etkisine yönelimi ve farklı üslup denemeleri ile dikkat çekmektedir.

Tablo 4.18 Muğla merkezde seçilen odak alanlarda yer alan tescilli konutlara ilişkin sokak-bahçe-konut ilişkisi analizi (Muğla Belediyesi'nden alınan 1/1000 Ölçekli Muğla Koruma Amaçlı İmar Planı üzerinde düzenleme yapılmıştır).

MUĞLA MERKEZ-SEÇİLEN ODAK ALANLARDA YER ALAN TESCİLLİ KONUTLARA İLİŞKİN ANALİZLER

MUĞLA-MERKEZ YERLEŞİM PLANI Ö:1/3000

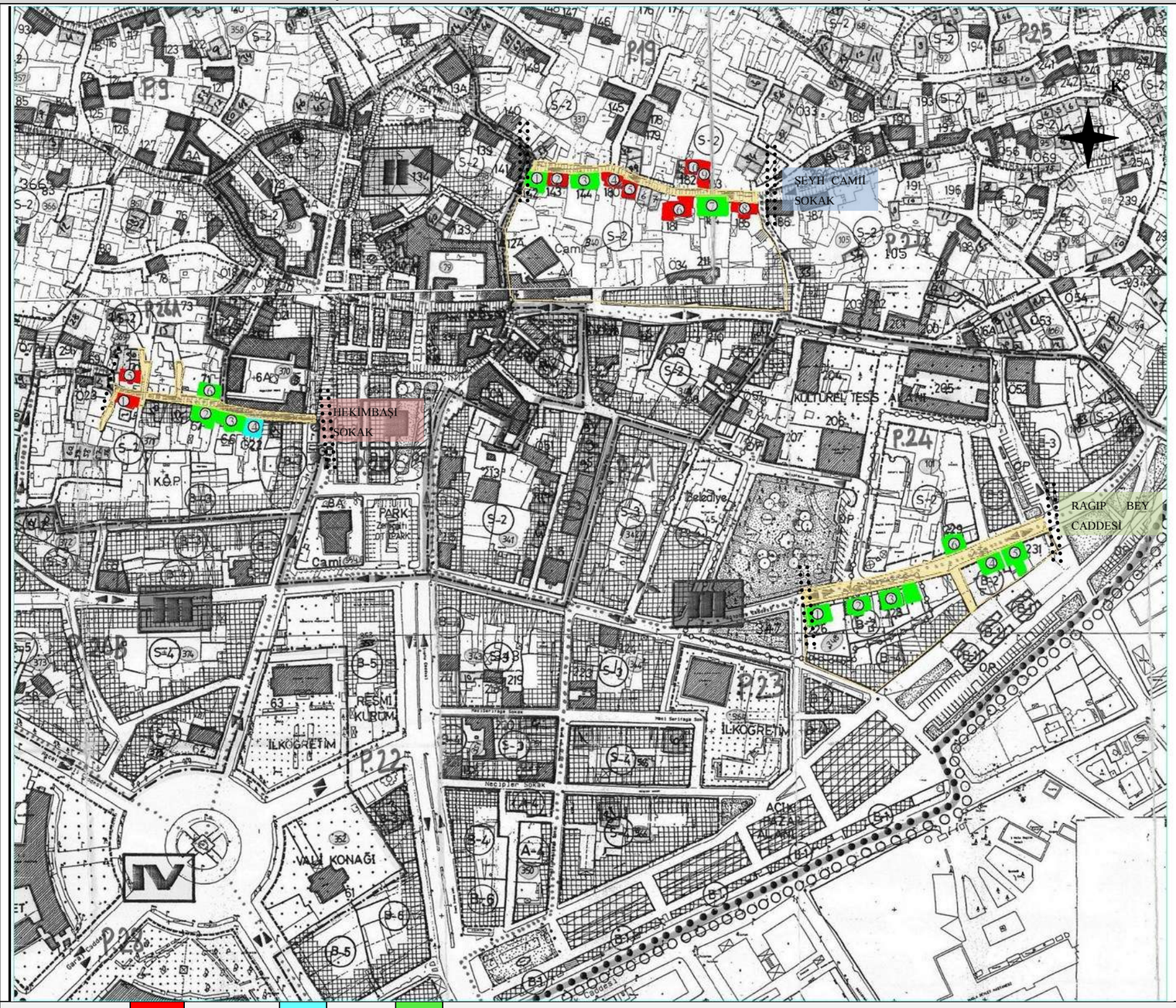

LEJANT S-B-K | S-K-B | S-B-K ve S-K-B

SOKAK-BAHÇE-KONUT İLİŞKİSİ ANALİZİ

HEKİMBAŞI SOKAK'TA YER ALAN TESCİLLİ KONUTLARIN SOKAK-BAHÇE-KONUT İLİŞKİSİ ANALİZİ

Sokak-Bahçe-Konut İlişkisi	Tescilli Konutların		
	Envanter Numaraları (MH)	Sayısı	Yüzdesi
Yalnız S-B-K	1, 5	2	% 33
Yalnız S-K-B	4	1	% 17
S-B-K ve S-K-B	2, 3, 6	3	% 50

ŞEYH CAMİİ SOKAK'TA YER ALAN TESCİLLİ KONUTLARIN SOKAK-BAHÇE-KONUT İLİŞKİSİ ANALİZİ

Sokak-Bahçe-Konut İlişkisi	Tescilli Konutların		
	Envanter Numaraları (MS)	Sayısı	Yüzdesi
Yalnız S-B-K	2, 4, 5, 6, 8, 9, 10	9	% 70
Yalnız S-K-B	-	-	%-
S-B-K ve S-K-B	1, 3, 7	3	% 30

RAGIP BEY CADDESİ'NDE YER ALAN TESCİLLİ KONUTLARIN SOKAK-BAHÇE-KONUT İLİŞKİSİ ANALİZİ

Sokak-Bahçe-Konut İlişkisi	Tescilli Konutların		
	Envanter Numaraları (MR)	Sayısı	Yüzdesi
Yalnız S-B-K	-	-	% -
Yalnız S-K-B	-	-	%-
S-B-K ve S-K-B	1, 2, 3, 4, 5, 6	6	% 100

HAZIRLAYAN: GÖZDE DEĞER
DANIŞMAN: PROF. DR. ETİ AKYÜZ LEVİ

Tablo 4.19 Muğla merkezde seçilen odak alanlarda yer alan tescilli konutlara ilişkin konut girişleri analizi (Muğla Belediyesi'nden alınan 1/1000 Ölçekli Muğla Koruma Amaçlı İmar Planı üzerinde düzenleme yapılmıştır).

MUĞLA MERKEZ-SEÇİLEN ODAK ALANLARDA YER ALAN TESCİLLİ KONUTLARA İLİŞKİN ANALİZLER/ BAHÇE VE KONUT GİRİŞLERİ

MUĞLA- MERKEZ YERLEŞİM PLANI Ö:1/3000

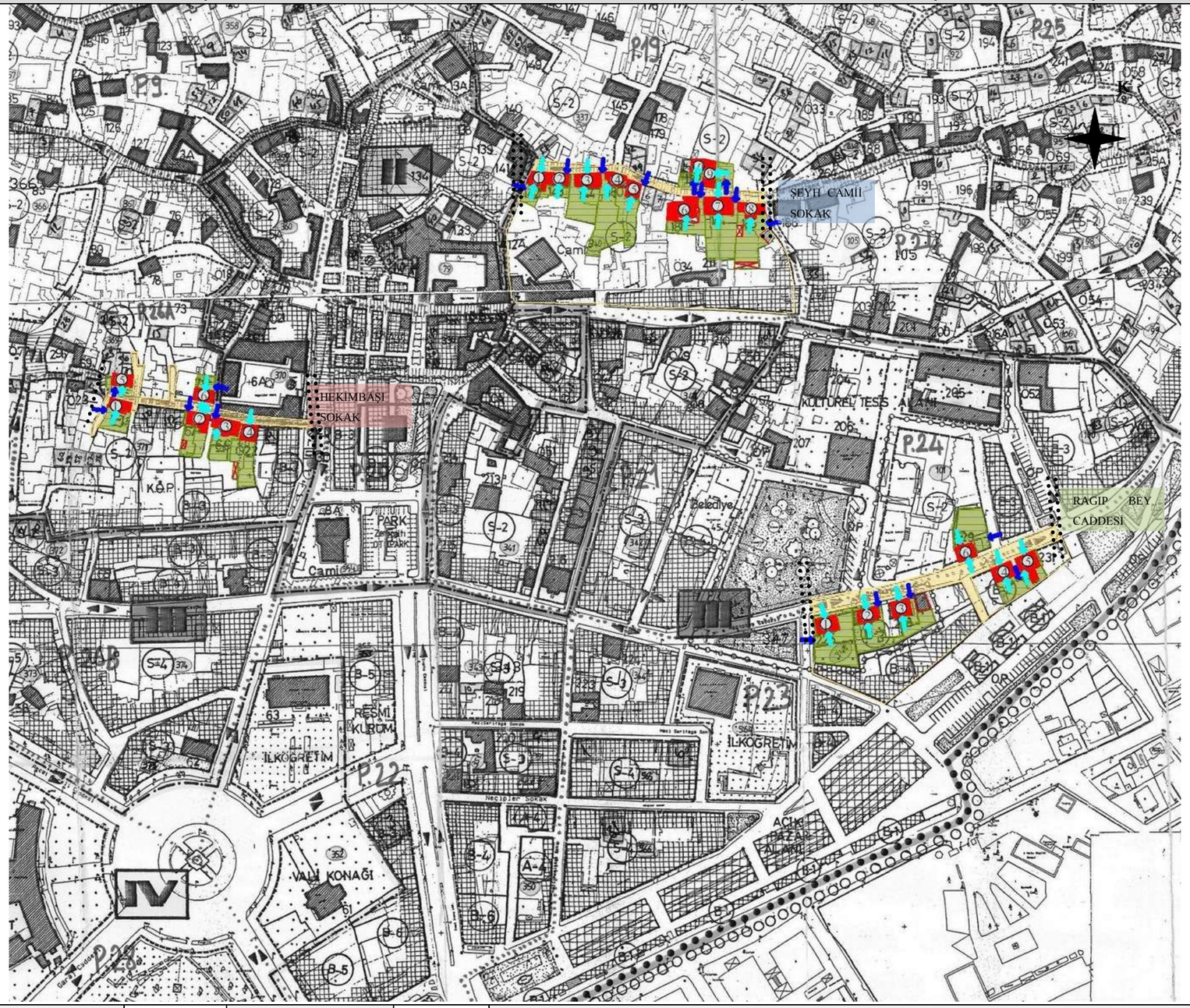

LEJANT	→	BAHÇE GİRİŞİ	→	KONUT GİRİŞİ

HAZIRLAYAN: GÖZDE DEĞER
DANIŞMAN: PROF. DR. ETİ AKYÜZ LEVİ

Sokak-Bahçe-Konut İlişkisi Analizi

Tablo 4.20 Muğla kent merkezi odak alanlar, Sokak-Bahçe-Konut ilişkisi analizi.

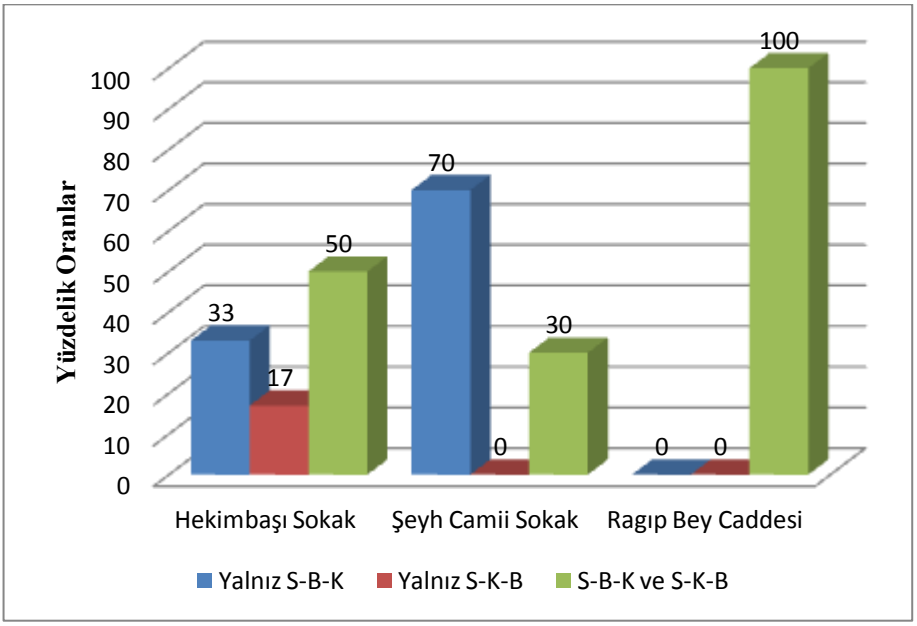

Sokak-Bahçe-Konut ilişkisi analizi, evin sokakla olan ilişkisinin doğrudan, dolaylı veya her iki yoldan da kurulduğunu açığa çıkarmaktadır. Bu da konutun mimari biçimi, parsele yerleşimi ve yapıldığı dönemin yaşam biçimleri ile bağlantılı sonuçlar ortaya koymaktadır.

Seçilen odak alanlardan Hekimbaşı Sokak'ta yer alan tescilli konutların iki tanesine yalnızca bahçeden ulaşılmaktadır. Üç tanesine hem sokaktan hem de bahçeden ulaşılmaktadır. Bir tanesi ise yalnızca sokaktan giriş almaktadır. Konutların mimari biçimi ile paralel biçimde Sokak-Bahçe-Konut ilişkilerinin de farklılık gösterdiği görülmüştür. Öyle ki, MH1 ve MH5 numaralı Türk Evleri yalnızca bahçeden giriş almaktadır. Batı Etkisinde gelişen beş evin ise, dördünde bahçe ve sokak girişinin bir arada, bir tanesinde ise yalnız sokaktan girişin olduğu görülmektedir.

Şeyh Camii Sokak'ın büyük bir çoğunluğu geniş bahçeler içindeki evlerden oluştuğundan bahçeden ulaşılan konutlar yoğunluktadır. Tescilli konutların yedi tanesine yalnızca bahçeden ulaşılırken, üç tanesinin hem sokaktan hem de bahçeden

girişi bulunur. MS1 Batı Etkisindeki konutun özgün durumda sokağa açılım yaptığı gözlenmektedir. Diğer iki Türk Evi'nde ise bahçe girişinin yanında günümüz ihtiyaçları doğrultusunda, dönem müdahalesi olduğu kabul edilen, sokakla doğrudan ilişkili giriş kapıları açılmıştır.

Ragıp Bey Caddesi'ndeki tescilli konutların tamamı bahçelidir. Bu parsellerde yerleşmiş konutların bir kısmı Batı Etkisinde gelişen konutlar, bir kısmı ise Türk Evi'dir. Ancak bu caddede yer alan 19.yy sonlarına doğru yapılmış olan Türk Evleri, 19.yy başları ve ortalarında yapılan geleneksel Muğla Evleri gibi sokağa kapalı gelişim gösteren ve yalnızca bahçeden girişli değillerdir. Sokaktan doğrudan girişleri vardır, zemin ve üst katlarda sokağa açılım yapmaktadırlar. Böylece bahçeden giriş alan konut, bir yandan da sokakla doğrudan ilişkilidir. Bu da Ragıp Bey Caddesi'nde Sokak-Bahçe-Konut ve Sokak-Konut-Bahçe kullanımının yoğunluk gösterdiği bir alan olmaktadır. İncelenen altı tescilli konutun tamamı hem bahçeden hem de sokaktan ulaşılır durumdadır.

Seçilen alanlar arasında yapılan analiz sonuçları, Muğla'da çoğunluğu bahçe içinde yerleşmiş durumda olan konutların, yalnız veya sokak girişi ile birlikte bahçeden ulaşımının olduğu görülmektedir. Konutun mimari biçimi burada yalnızca sokağa açılım varlığı bağlamında değerlendirmeyi etkilemektedir. Onun dışında sokağa doğrudan açılım yapan Batı Etkisindeki konutların bazıları ek olarak bahçe girişi de bulundurmaktadır. Bu da Muğla geleneksel konutlarında bahçe kullanımının önemini vurgulayıcı nitelikte bir bulgudur.

Tablo 4.21 Muğla merkezde seçilen odak alanlarda yer alan tescilli konutlara ilişkin coğrafi yönlenme analizi (Muğla Belediyesi'nden alınan 1/1000 Ölçekli Muğla Koruma Amaçlı İmar Planı üzerinde düzenleme yapılmıştır).

MUĞLA MERKEZ-SEÇİLEN ODAK ALANLARDA YER ALAN TESCİLLİ KONUTLARA İLİŞKİN ANALİZLER

MUĞLA-MERKEZ YERLEŞİM PLANI Ö:1/3000

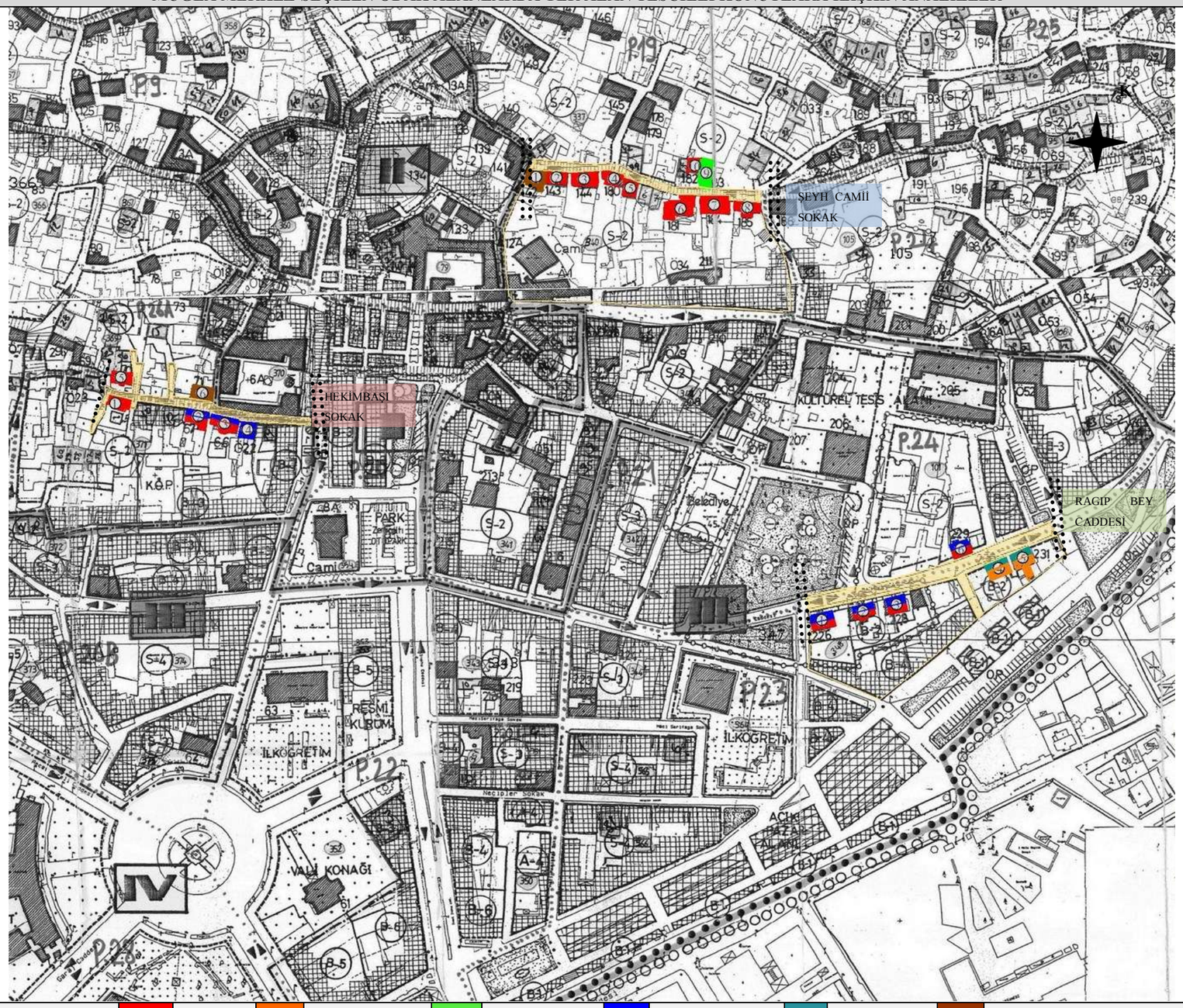

COĞRAFİ YÖNLENME ANALİZİ

HEKİMBAŞI SOKAK'TA YER ALAN, HAKİM TEK VEYA İKİ YÖNLÜ TESCİLLİ KONUTLARIN COĞRAFİ YÖN ANALİZİ

Coğrafi Yönlenme	Tescilli Konutların		
	Envanter Numaraları (MH)	Sayısı	Yüzdesi
Güney	1, 2, 3, 5	3	% 50
Güneydoğu	-	-	%-
Güneybatı	-	-	%-
Kuzey	2, 3, 4	2	% 33
Kuzeydoğu	-	-	%-
Kuzeybatı	-	-	% -
Doğu	-	-	%-
Batı	-	-	%-

ŞEYH CAMİİ SOKAK'TA YER ALAN, HAKİM TEK VEYA İKİ YÖNLÜ TESCİLLİ KONUTLARIN COĞRAFİ YÖN ANALİZİ

Coğrafi Yönlenme	Tescilli Konutların		
	Envanter Numaraları (MS)	Sayısı	Yüzdesi
Güney	2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10	8	% 80
Güneydoğu	-	-	%--
Güneybatı	-	-	% -
Kuzey	-	-	%-
Kuzeydoğu	-	-	% -
Kuzeybatı	-	-	% -
Doğu	9	1	% 10
Batı	-	-	%-

RAGIP BEY CADDESİ'NDE YER ALAN, HAKİM TEK VEYA İKİ YÖNLÜ TESCİLLİ KONUTLARIN COĞRAFİ YÖN ANALİZİ

Coğrafi Yönlenme	Tescilli Konutların		
	Envanter Numaraları (MR)	Sayısı	Yüzdesi
Güney	1, 2, 3, 6	2	% 33
Güneydoğu	4, 5	1	% 17
Güneybatı	-	-	%-
Kuzey	1, 2, 3, 6	2	% 33
Kuzeydoğu	-	-	% -
Kuzeybatı	4, 5	1	% 17
Doğu	-	-	%-
Batı	-	-	%-

LEJANT GÜNEY | GÜNEYDOĞU | DOĞU | KUZEY | KUZEYBATI | ÇOK YÖNLÜ

HAZIRLAYAN: GÖZDE DEĞER
DANIŞMAN: PROF. DR. ETİ AKYÜZ LEVİ

Coğrafi Yönlenme Analizi

Tablo 4.22 Muğla kent merkezi odak alanlar-coğrafi yönlenme analizi.

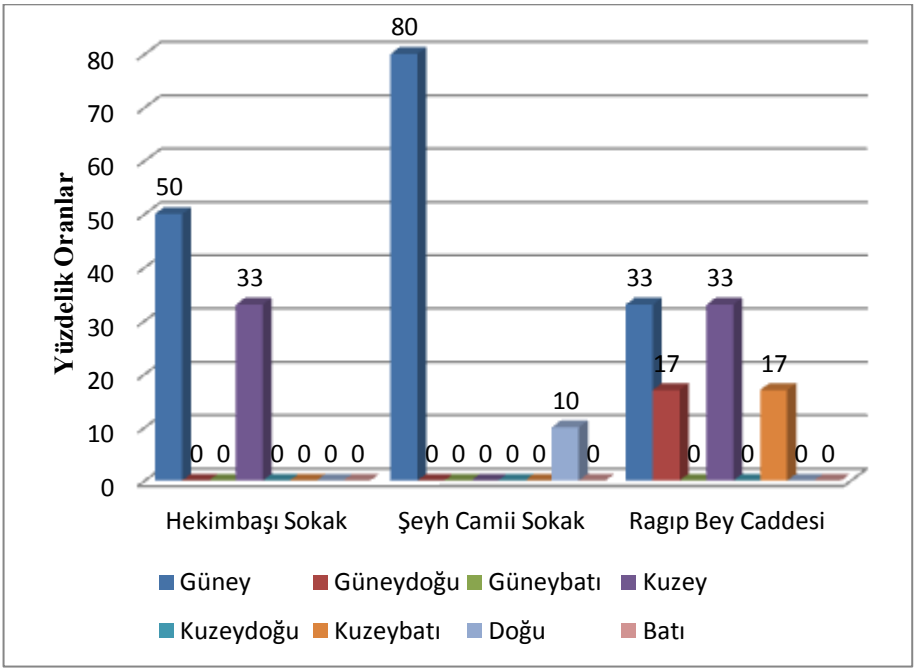

Muğla geleneksel konutlarının yönlenme tercihinde güney ve ara yönlerinin ağırlıklı olarak tercih edildiği görülmektedir. Topografya, klimatik etkenler başta olmak üzere manzara etkisi gibi nedenlerle bu yöne yönelimin çok olduğu söylenebilir. Geleneksel konutların yön seçiminde incelenen bir diğer konu ise, konutların hakim tek bir yöne, iki yöne birlikte veya dört cephede de yönelim göstermeleri durumudur. Burada coğrafi yönelimdeki sayısal veriler konutun tek yöne yönelimi veya birden fazla yön tercihinin olması gibi durumlar göz önünde bulundurularak hesaplanmıştır.

Hekimbaşı Sokak'ta yer alan tescilli yapıların Türk Evi olan iki tanesi hakim tek yöne, güneye, yönelim gösterirler. İki farklı cephesiyle hem kuzeye, hem de güneye yönelen iki tane konut vardır. MH4 numaralı ev yalnızca kuzeye yönelmişken, MH6 ise çok yönlüdür. Düz bir alanda yerleşmiş olan bu konutların coğrafi yönlenmeleri de, ortaya koyuyor ki, evlerin açılımında öncelikli olarak sıcak yönler seçilmektedir. Kuzey yönlerin tercih edildiği cepheler de, genellikle sokaktan girişin verildiği evlerdir. Bu evlerin güney yönünde de açılım gösteren cepheleri mevcuttur.

Şeyh Camii Sokak, yamaç yerleşimi özelliği taşıdığından burada yönlenmede topografik etkinin yüksek olduğu söylenebilir. Sokağın güney cephesinde yer alan konutların tamamı eğim nedeniyle güney yöne yönelim göstermiştir. Bir kısmı kuzey cephesine yönelse de, tamamı bir cephesiyle bile olsa güney yönünü tercih etmiştir. Bu durumun eğimle ilgili olması, sokağın kuzey cephesindeki konutların farklı yönlere yönelimi ile de kanıtlanmaktadır. Tescilli on evin sekiz tanesi tek cephesi ile yalnızca güneye yönlenmişken, MS1 Batı Etkisindeki konut çok yönlü, MS9 Türk Evi de doğu yönünde hakim tek yönlüdür.

Ragıp Bey Caddesi, dışa açılımın yaygınlaştığı geleneksel konutları içeren bir bölge olduğundan hakim tek yöne yönelim gözlenmemektedir. Tescilli konutların, dört tanesinde iki yöne, kuzey ve güney, yönelim vardır. Caddenin kıvrımlı ilerlemesinden dolayı parsellerin de yönleri değişmekte ve MR4 ve MR5 numaralı konut parselleri ve üzerindeki evler iki yöne, güneydoğu ve kuzeybatıya, yönelmişlerdir. Sayısal verilerin de gösterdiği gibi, manzara ve topografik koşul etkenlerinin bulunmadığı bu alanda iklimsel faktörler nedeniyle güney ve ara yönlere yönelim baskındır.

Muğla geleneksel konut dokusu bütününde olduğu gibi, seçilen odak alanlarda da güney ve ara yönlerine yönelim baskındır. Aynı zamanda konutların hakim tek cepheye yönelimleri de yaygın bir durum olarak gözlenmektedir.

Tablo 4.23 Muğla merkezde seçilen odak alanlarda yer alan tescilli konutlara ilişkin plan tipi analizi (Muğla Belediyesi'nden alınan 1/1000 Ölçekli Muğla Koruma Amaçlı İmar Planı üzerinde düzenleme yapılmıştır).

MUĞLA MERKEZ-SEÇİLEN ODAK ALANLARDA YER ALAN TESCİLLİ KONUTLARA İLİŞKİN ANALİZLER

MUĞLA-MERKEZ YERLEŞİM PLANI Ö:1/3000

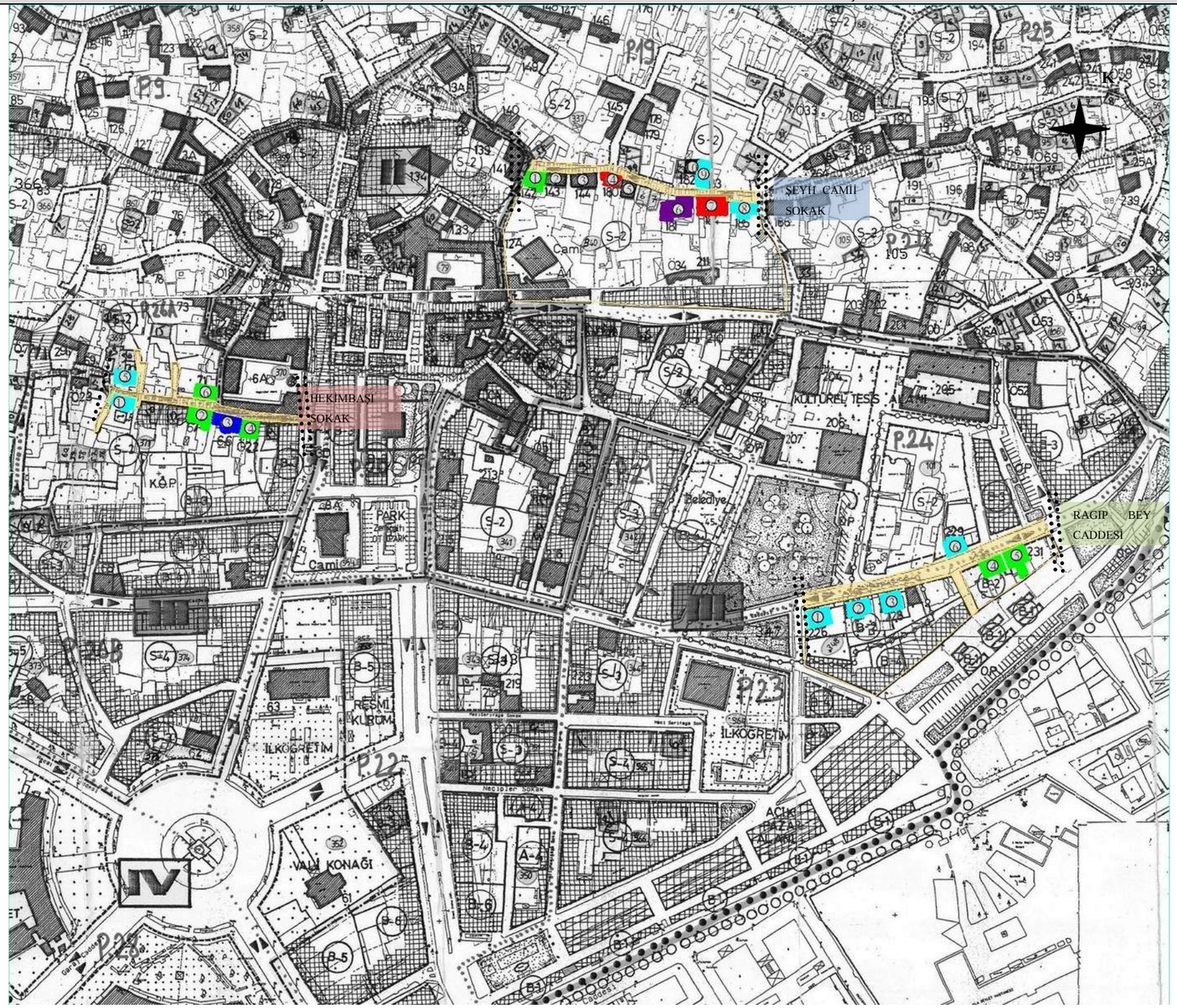

PLAN TİPİ ANALİZİ

HEKİMBAŞI SOKAK'TA YER ALAN TESCİLLİ KONUTLARIN PLAN TİPİ ANALİZİ			
Plan Tipi	Tescilli Konutların		
	Envanter Numaraları	Sayısı	Yüzdesi
Çokgen Formlu Kapalı Sofalı	3	1	% 17
Dörtgen Formlu Kapalı Sofalı	1, 5	2	% 33
Orta Hollü	2, 4, 6	3	% 50
Tipoloji Dışı	-	-	% -

ŞEYH CAMİİ SOKAK'TA YER ALAN YER ALAN TESCİLLİ KONUTLARIN PLAN TİPİ ANALİZİ			
Plan Tipi	Tescilli Konutların		
	Envanter Numaraları	Sayısı	Yüzdesi
Lineer Açık Sofalı	4, 7	2	% 20
Dörtgen Formlu Kapalı Sofalı	8, 9	2	% 20
L Tipi Açık Sofalı	6	1	% 10
Orta Hollü	1	1	% 10
Tipoloji Dışı	-	-	% -

RAGIP BEY CADDESİ'NDE YER ALAN TESCİLLİ KONUTLARIN PLAN TİPİ ANALİZİ			
Plan Tipi	Tescilli Konutların		
	Envanter Numaraları	Sayısı	Yüzdesi
Dörtgen Formlu Kapalı Sofalı	1, 2, 3, 6	4	% 67
Orta Hollü	4, 5	2	% 33
Tipoloji Dışı	-	-	

LEJANT

LİNEER AÇIK SOFALI	ÇOKGEN FORMLU KAPALI SOFALI	L TİPİ AÇIK SOFALI	DÖRTGEN FORMLU KAPALI SOFALI	ORTA HOLLÜ

HAZIRLAYAN: GÖZDE DEĞER
DANIŞMAN: PROF. DR. ETİ AKYÜZ LEVİ

Plan Tipi Analizi

Tablo 4.24 Muğla kent merkezi odak alanlar-plan tipi analizi.

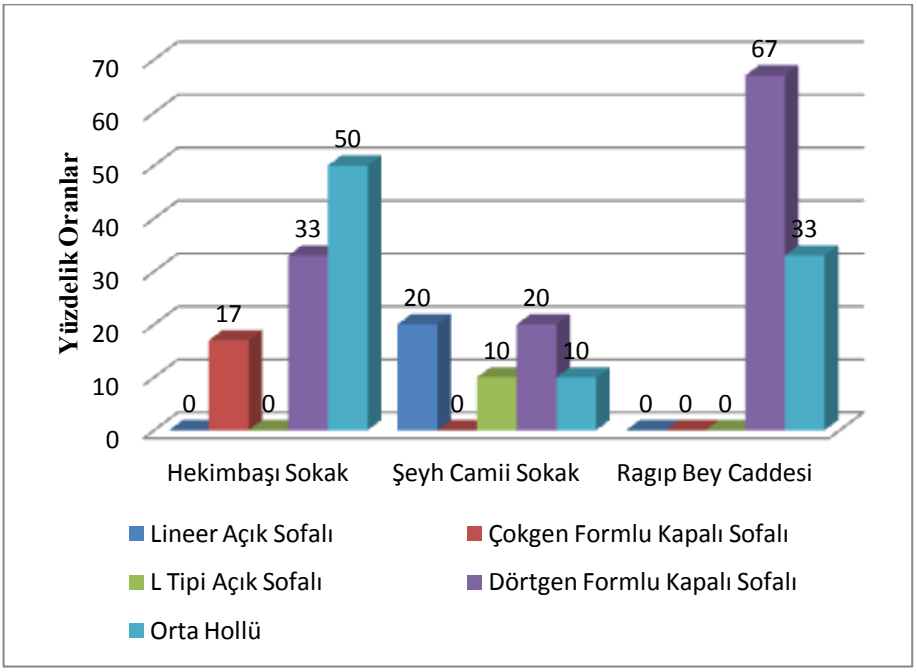

Muğla kent merkezi geleneksel dokusunda yer alan tescilli konutlar, plan tipi çeşitliliği bakımından oldukça zengindir. Çalışmanın üçüncü bölümünde yapılan Geleneksel Muğla Evi plan tipleri sınıflandırması göz önünde bulundurularak yapılan tipolojik sınıflandırmaya göre, alanda seçilen tescilli konutlar incelenmiştir. Lineer açık sofalı, dörtgen formlu kapalı sofalı, çokgen formlu kapalı sofalı, L tipi açık sofalı ve Batı Etkisindeki konutlarda görülen orta hollü plan tipleri saptanmıştır.

Hekimbaşı Sokak'ta, tescilli üç Batı Etkisindeki konut orta hollü plan tipindedir. Plan tipleri konut tipi de göz önünde tutulursa; Batı Etkisindeki üç ev orta hollüdür. Üç Türk Evi'nin bir tanesi çokgen formlu kapalı sofalıdır. İki tanesi ise, alanın batı ucunda karşılıklı parsellerdedir ve dörtgen formlu kapalı sofalıdır. Farklı mimari biçimdeki konutların birbiriyle etkileşiminin yanında aynı mimari biçimdeki konutların da birbirleri ile etkileşim içinde yapıldıklarını düşündürmektedir.

Şeyh Camii Sokak'ta incelenen konutların dört tanesine girilemediğinden plan tipi analizleri yapılamamıştır. Tescilli altı ev arasında bir tane L tipi açık sofalı, iki tane

lineer açık sofalı, iki tane dörtgen formlu kapalı sofalı, bir tane de orta hollü ev vardır. Bu sokak, diğer çalışma alanları arasında plan tipi bakımından en çok çeşitlilik gösteren bölgedir.

Ragıp Bey Caddesi, cephe tipi ve plan tipi bakımından birbirine benzer tipolojide örnekler içermektedir. MR1, MR2, MR3, MR6 dörtgen formlu kapalı sofalıdır. MR4 ve MR5 de orta hollüdür. Bu örnekler, hem birbirleri ile yakın parsellerde olmaları, hem de benzerlikleri bakımından yakın dönemde yapılmış, aynı yapı ustalarına yaptırılmış veya yakın akrabalara ait konutlar olabilirler.

Muğla kent merkezinde yer alan geleneksel konutlar plan tipleri bakımından çok çeşitlidir. Alandaki tescilli konutların tamamında lineer açık sofalı plan tipi yaygın olarak görülürken, seçilen odak alanlarda plan tipleri farklı oranlarda görülebilmektedir. Bu sonucun ortaya çıkmasına, alanda yaşayan toplulukların benimsedikleri mimari biçimler, diğer konutlarla etkileşimlerin etken olduğu düşünülmektedir.

Tablo 4.25 Muğla merkezde seçilen odak alanlarda yer alan tescilli konutlara ilişkin cephe tipi analizi (Muğla Belediyesi'nden alınan 1/1000 Ölçekli Muğla Koruma Amaçlı İmar Planı üzerinde düzenleme yapılmıştır).

MUĞLA MERKEZ-SEÇİLEN ODAK ALANLARDA YER ALAN TESCİLLİ KONUTLARA İLİŞKİN ANALİZLER

MUĞLA-MERKEZ YERLEŞİM PLANI Ö:1/3000

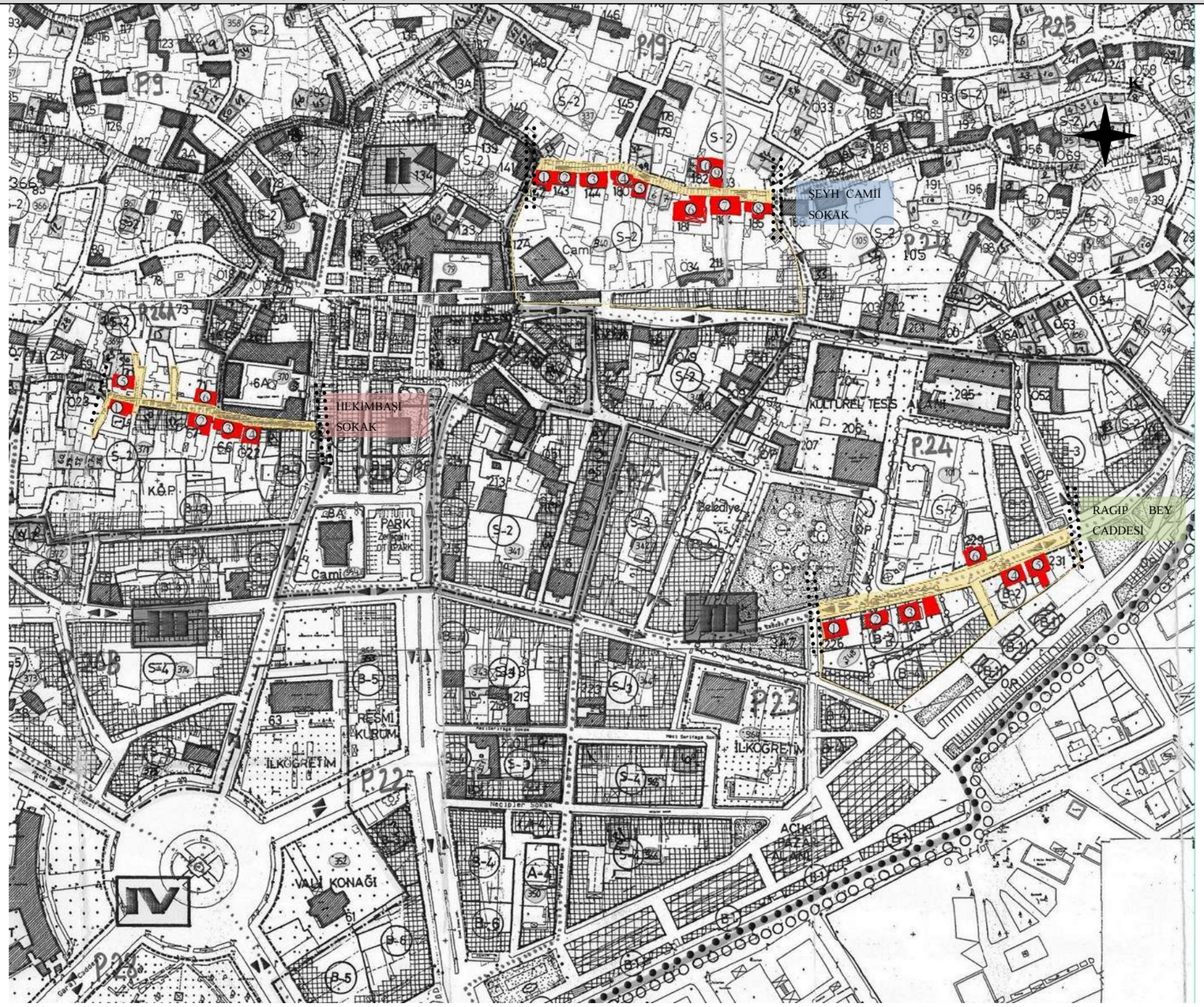

CEPHE TİPİ ANALİZİ

HEKİMBAŞI SOKAK'TA YER ALAN TESCİLLİ KONUTLARIN CEPHE TİPİ ANALİZİ			
Cephe Tipi	Tescilli Konutların		
	Envanter Numaraları (MH)	Sayısı	Yüzdesi
Simetrik Cephe Düzeni	1, 2, 3, 4, 5, 6	6	%100
Asimetrik Cephe Düzeni	-	-	%-

ŞEYH CAMİİ SOKAK'TA YER ALAN TESCİLLİ KONUTLARIN CEPHE TİPİ ANALİZİ			
Cephe Tipi	Tescilli Konutların		
	Envanter Numaraları (MS)	Sayısı	Yüzdesi
Simetrik Cephe Düzeni	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10	10	% 100
Asimetrik Cephe Düzeni	-	-	% -

RAGIPBEY CADDESİ'NDE YER ALAN TESCİLLİ KONUTLARIN CEPHE TİPİ ANALİZİ			
Cephe Tipi	Tescilli Konutların		
	Envanter Numaraları (MR)	Sayısı	Yüzdesi
Simetrik Cephe Düzeni	1, 2, 3, 4, 5, 6,	6	% 100
Asimetrik Cephe Düzeni	-	-	% -

LEJANT | SİMETRİK CEPHE DÜZENİNDE | ASİMETRİK CEPHE DÜZENİNDE

HAZIRLAYAN: GÖZDE DEĞER
DANIŞMAN: PROF. DR. ETİ AKYÜZ LEVİ

Tablo 4.26 Muğla merkezde seçilen odak alanlarda yer alan tescilli konutlara ilişkin açıklıklı cephe durumu analizi (Muğla Belediyesi'nden alınan 1/1000 Ölçekli Muğla Koruma Amaçlı İmar Planı üzerinde düzenleme yapılmıştır).

MUĞLA MERKEZ-SEÇİLEN ODAK ALANLARDA YER ALAN TESCİLLİ KONUTLARA İLİŞKİN ANALİZLER

MUĞLA-MERKEZ YERLEŞİM PLANI Ö:1/3000

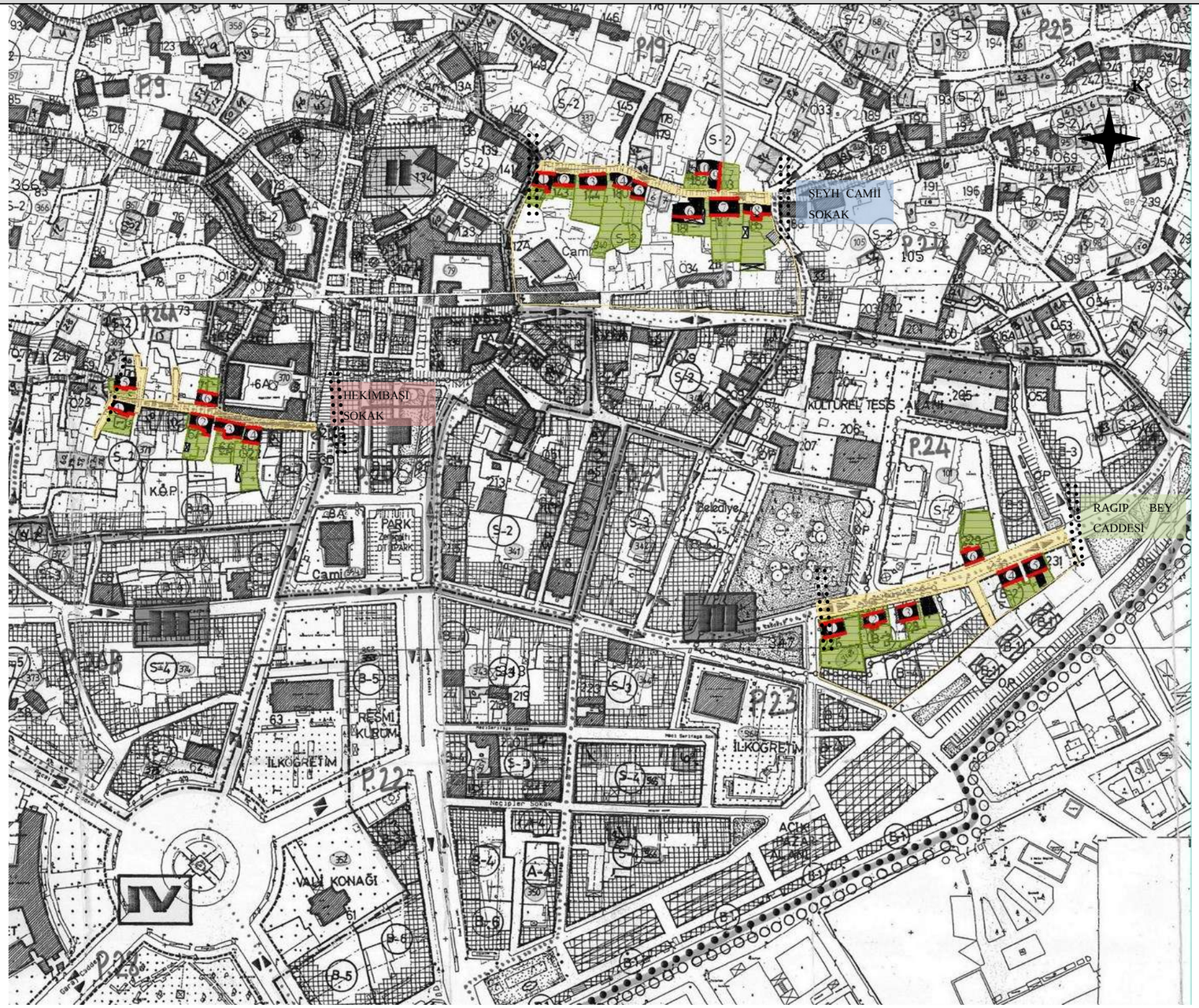

LEJANT		KONUTUN AÇIKLIKLI CEPHESİ		TESCİLLİ KONUT PARSELLERİ

AÇIKLIKLI CEPHE DURUM ANALİZİ

HEKİMBAŞI SOKAK'TA YER ALAN TESCİLLİ KONUTLARIN AÇIKLIKLI CEPHE DURUM ANALİZİ			
Açıklıklı Cepheler	Tescilli Konutların		
	Envanter Numaraları (MH)	Sayısı	Yüzdesi
Açıklıklı Tek Cephesi Olan Konutlar	1, 5	2	% 33
Açıklıklı İki Cephesi Olan Konutlar	2, 3, 4, 6	4	% 67
Eş Özellikli Cepheleri Olan Konutlar	-	-	%-

ŞEYH CAMİİ SOKAK'TA YER ALAN TESCİLLİ KONUTLARIN AÇIKLIKLI CEPHE DURUM ANALİZİ			
Açıklıklı Cepheler	Tescilli Konutların		
	Envanter Numaraları (MS)	Sayısı	Yüzdesi
Açıklıklı Tek Cephesi Olan Konutlar	2, 4, 6, 8, 9, 10	6	% 60
Açıklıklı İki Cephesi Olan Konutlar	1, 3, 5, 7	4	% 40
Eş Özellikli Cepheleri Olan Konutlar	-	-	%-

RAGIP BEY CADDESİ'NDE YER ALAN TESCİLLİ KONUTLARIN AÇIKLIKLI CEPHE DURUM ANALİZİ			
Açıklıklı Cepheler	Tescilli Konutların		
	Envanter Numaraları (MR)	Sayısı	Yüzdesi
Açıklıklı Tek Cephesi Olan Konutlar	-	-	% -
Açıklıklı İki Cephesi Olan Konutlar	1, 2, 3, 4, 5, 6	6	% 100
Eş Özellikli Cepheleri Olan Konutlar	-	-	% -

HAZIRLAYAN: GÖZDE DEĞER
DANIŞMAN: PROF. DR. ETİ AKYÜZ LEVİ

Cephe Tipi Analizi

Tablo 4.27 Muğla kent merkezi odak alanlar-cephe tipi analizi.

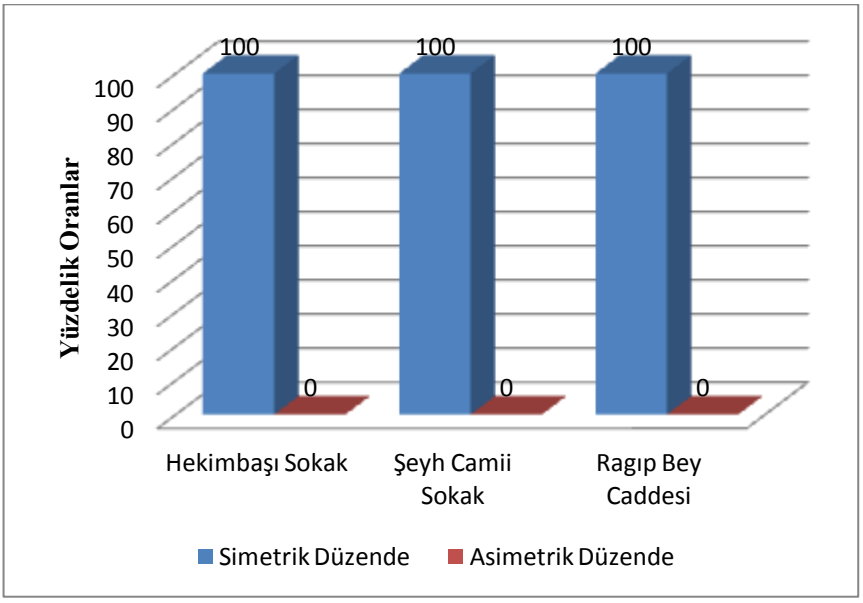

Tablo 4.28 Muğla kent merkezi odak alanlar-açıklıklı cephe durum analizi.

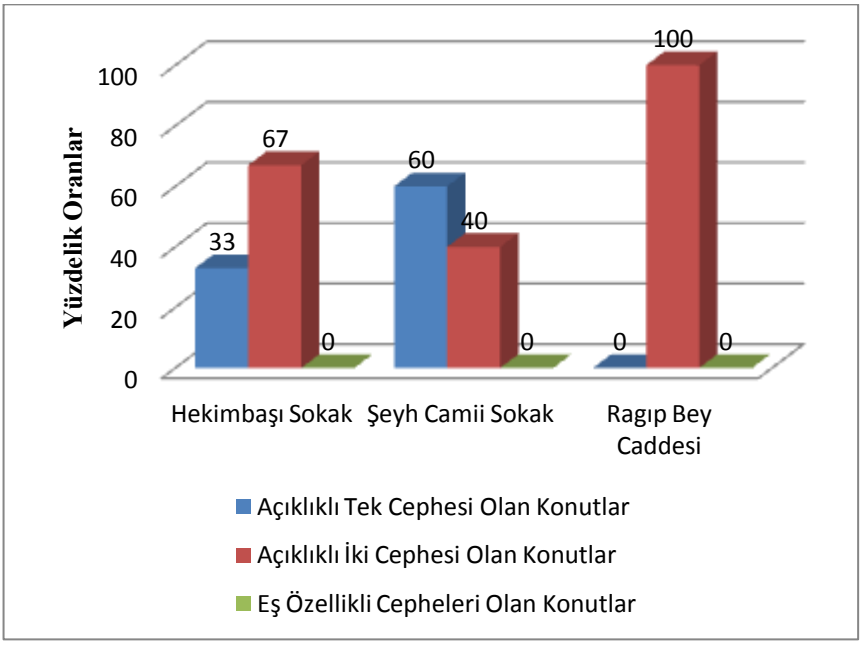

Muğla geleneksel konut dokusunda cephe tipi açıklıklı cephe bağlamında değerlendirilmiştir. Açıklıklı cephenin simetrik veya asimetrik düzende olmasına göre sınıflandırma yapılmıştır. Bunun yanında açıklıklı cephe durumu da incelenmiştir. Açıklıklı cephenin tek olduğu konutlar, iki tane açıklıklı cephesi olup biri sokağa, biri avluya açılan konutlar ve eş özellikte dört cephesi olan konutlar olarak gruplandırılmışlardır.

Verileri incelenen üç sokaktaki tescilli yapıların açıklıklı cephelerinin tamamının simetrik düzende olduğu saptanmıştır.

Hekimbaşı Sokak'ta yer alan tescilli yapıların büyük çoğunluğunun iki tane açıklıklı cephesi bulunmaktadır. Yedi konutun dört tanesinin iki açıklıklı cephesi vardır. Bu örneklerde bahçe ve sokağa açılım bir aradadır. İki tanesinin ise, tek açıklıklı cephesi bulunmaktadır. Bu cephe de avluya açılmaktadır. Bu evler de Türk Evi olduklarından sokaktan sağır cephesi ve bahçe duvarı ile ayrılmaktadır.

Şeyh Camii Sokak, Türk Evlerinin yoğun olduğu bir alan olduğundan, açıklıklı tek cephesi bulunan konutlar yer almaktadır. Bu evler de avluya açılmaktadır. Tescilli on konutun altı tanesi açıklıklı tek cepheli iken, dört tanesi açıklıklı iki cephelidir.

Ragıp Bey Caddesi, Batı Etkisindeki konutların ve Batı Etkisinde değişen Türk konutlarının bulunduğu bir alan olmasından ve sokakla ilişkili cephelerin yoğunluğunun artmasından dolayı, iki açıklıklı cepheli tescil evlerin yoğun gözlendiği bir caddedir. Tescilli yapıların tamamı açıklıklı iki cephelidir.

Muğla Geleneksel konut dokusu bütününde ise, açıklıklı tek cepheli evlerin yaygın olarak gözlendiği söylenebilir. Bu durum da, kentsel sit alanı sınıflarından 1. Bölge'de yer alan 19.yy geleneksel Türk Evlerinin çoğunlukta olmasından kaynaklanmaktadır.

4.1.2.2.2 Muğla Kent Merkezi'nde Yer Alan Tescilli Konutların Tipolojik İrdelemesi

Muğla kent merkezindeki konutların tipolojik özelliklerinin deşifre edilmesi amacıyla 19. yy sivil mimarlık örnekleri seçilmiştir. Bu bağlamda tescil altındaki konutlar çalışmanın temelini oluşturmaktadır. Muğla Kültür Varlıklarını Koruma Kurulu arşivinde yer alan tescilli sivil mimarlık örneği 296 konutun listesi ve tescil fişleri üzerinde yapılan incelemelerle, konutların bazı özellikleri araştırılmış ve tablolar, sayısal sonuçlarla ortaya konmuştur. Çalışmaya temel teşkil eden 296 konut, 1998 tarihli kararla tescillendikleri için hazırlanan tablolar da tescil tarihindeki durumun tespiti niteliğindedir.

T.C
KÜLTÜR BAKANLIĞI
İZMİR II NUMARALI KÜLTÜR VE TABİAT
VARLIKLARINI KORUMA KURULU
KARAR

48.00/54

Toplantı Tarihi ve No : 8.7.1998-533
Karar Tarihi ve No : 8.7.1998-7887

Toplantı Yeri
İZMİR

İZMİR II NOLU KÜLTÜR VE TABİAT VARLIKLARINI KORUMA KURULU'NUN 17.II.1993 GÜN VE 3637 SAYILI KARARI İLE TAŞINMAZ KÜLTÜR VARLIĞI OLARAK TESCİL KAYITLARI DEVAM EDEN VE YENİ TESCİL EDİLEN SİVİL MİMARLIK ÖRNEĞİ YAPILAR LİSTESİ:

LİSTE -II-

ESKİ ENV	YENİ ENV	ADI	ADRESİ	PAFTA	ADA	PARSEL
	1	KONUT	Tütüncüler sk.No:5	2	16	6
67	2	"	Tütüncüler sk.No:3	2	16	7
68	3	"	Sekibaşı Sk.No:62	1	12	7
	4	"	Gedik Sk.No:6	1	5	1
	5	"	Gedik Sk.No:2	1	5	2
	6	"	Karamehmet sk. No:38	10	42	1
95	7	"	Karamehmet Sk. No:29	1	7	7
92	8	"	Karamehmet Sk. No:28	1	7	8
93	9	"	Savran sk. No:2	1	7	9
94	10	"	Savran Sk. No:4	10	42	16
	11	"	Karamehmet Sk. No:23	1	8	3
	12	"	Toparlar sk. No:2	1	8	2
91	13	"	Karamehmet Sk. No:	1	9	3
	14	"	Çatallar sk.No:8	1	9	1
107	15	"	Çatallar sk. No:17	1	10	8
106	16	"	Sekibaşı Sk.I Nolu Çıkmaz No:14	1	9	38
90	17	"	Karamehmet Sk. No:15	1	9	5
105	18	"	Dağlar sk. No:4	1	9	34
	19	"	Sekibaşı Sk. No:44	1	11	12
	20	"	Sekibaşı Sk. No:40	1	11	7,11
	21	"	Dağlar sk. No:36	1	11	9
	22	"	Sekibaşı Sk No:37/37A	46	413	10
	23	"	İmeciler Sk. No:54	46	414	1
	24	"	Sekibaşı Sk. No:25	46	414	5
	25	"	Üçler Sk. No:47,49	46	414	6
	26	"	Sekibaşı Sk. No:24	1	9	17
	27	"	Üçler sk. No:57	46	414	10
72	28	"	Sekibaşı Sk. No:18	1	9	13
71	29	"	Sekibaşı Sk. No:29	1	9	14
154	30	"	Sekibaşı Sk. No:21	26	365	8
	31	"	Sekibaşı Sk. No:19	26	365	10

./1

Filiz GÜRBOĞA
Sanat Tarihçi

ASLI GİBİDİR
Selçuk BAŞER
Müdür

Şekil 4.22 1998 yılı sivil mimarlık örnekleri listesi-1 (Muğla Kültür Varlıklarını Koruma Kurulu Arşivi).

T.C
KÜLTÜR BAKANLIĞI
İZMİR II NUMARALI KÜLTÜR VE TABİAT
VARLIKLARINI KORUMA KURULU
KARAR

48.00/54

Toplantı Tarihi ve No : 8.7.1998-533
Karar Tarihi ve No : 8.7.1998-7887

Toplantı Yeri
İZMİR

Liste II- Sahife -2-

ESKİ ENV	YENİ ENV	ADI	ADRESİ	PAFTA	ADA	PARSEL
	32	KONUT	Sekibaşı Sk.No:17	26	365	11
	33	"	Üçler Sk. No:42	26	365	5
	34	"	Mestanlar ÇıkmazıNo:9,9A	26	365	30
	35	"	Mestanler ÇıkmazıNo:4	26	365	29
	36	"	Mestanlar ÇıkmazıNo:2	26	365	19
	37	"	Mestalar Çıkmazı No:3	26	365	34
	38	"	Mestanlar Çıkmazı No:1	26	365	33
104	39	"	Üçler sk. No:32	26	365	35
	40	"	Üçler sk. No:37	46	415	1
101	41	"	İmeciler Sk. No:24	46	415	47,48
100	42	"	Üçler Sk. No:41	46	414	11
	43	"	Ücler sk. No:	46	414	12
102	44	"	İmeciler Sk. No:21	46	413	24
	45	"	İmeciler Sk. No:16	46	415	43
	46	"	İmeciler Sk. No:14	46	415	42
	47	"	İmeciler Çıkmazı No:1	46	413	36
	48	"	İmeciler Sk. No:15	46	413	37
103	49	"	İmeciler Sk. No:13	46	413	39
	50	"	İmeciler Sk. No:8	46	413	38-39
	51	"	Üçler Sk. No:3	26	364	66
32	52	"	Mestanlar Sk.Çıkmazı No:13	26	364	6
33	53	"	" " No:7	26	364	11
34	54	"	Kurbanlar sk. No:38	26	364	39
24	55	"	" "No:40	26	364	40
23	56	"	" No:19	26	362	11
22	57	"	" No:17	26	362	2
21	58	"	Recai Güreli Cad.No:2	26	373	18,19
	59	Hükümet Konağı	Cumhuriyet Meydanı	28	377	-
	60	OTELCİLİK TURİZM MESLEK LİSESİ	"	28	380	-
69	61	VALİ KONAĞI	"	22	352	1
150	62	HALK BANKASI	Kurşunlu Cad.No:1	26	375	7
	63	ATATÜRK İLKOKUL	Cumhuriyet Meydanı	22	353	1
18	64	ESKİ ŞEHİR KULÜBÜ	Kurşunlu Cad.No:15	26	371	36

ASLI GIBIDIR

Filiz GÜRBOĞA
Sanat Tarihçi

./2

S. Selçuk BAŞER
Müdür

Şekil 4.23 1998 yılı sivil mimarlık örnekleri listesi-2 (Muğla Kültür Varlıklarını Koruma Kurulu Arşivi).

T.C
KÜLTÜR BAKANLIĞI
İZMİR II NUMARALI KÜLTÜR VE TABİAT
VARLIKLARINI KORUMA KURULU
KARAR

48.00/54

Toplantı Tarihi ve No : 8.7.1998-533
Karar Tarihi ve No : 8.7.1998-7887

Toplantı Yeri
İZMİR

Liste II- Sahife -3-

ESKİ ENV	YENİ ENV	ADI	ADRESİ	PAFTA	ADA	PARSEL
	65	KONUT	Turgutreis Cad.No:14,DA,B,C	26	371	45-46
28	66	MİLLİ GENÇLİK VAKFI	Hekimbaşı Sk.No:9	26	371	16
	67	KONUT	" NO:11	26	371	13
27	68	"	" No:21	26	371	8
25	69	"	" No:26	26	369	25
26	70	"	" No:2	26	369	22
30	71	"	" No:4	26	369	14
			Sucular Sk. No:1			
29	72	"	Sucular Sk. No:6	26	369	10
31	73	"	Sucular Sk. No:9	26	369	10
	74	Şehir Kulübü	Saatli Kule Cad.	26	370	6
148	75	KONUT	Kabaklı Sk. No:4	26	367	24
	76	"	" No:10	26	367	25
	77	"	" No:14	26	367	27
147	78	"	" No:11	26	369	5
	79	"	Havana Sk. No:40	26	369	30
	80	"	" No:44	26	367	32
	81	"	Süleyman Bey Sk. No:8	26	366	25
	82	"	" No:10	26	366	26
146	83	"	Havana Sk. II Nolu Çıkmaz N:6	26	366	10
75	84	"	Sekibaşı Sk. No:4	9	357	6
74	85	"	" No:6	9	357	8
	86	"	Sekibaşı ve Şarlak Sk.KöşesiN:4	9	357	15
99	87	"	Şarlak Sk. No:8	9	357	16
	88	"	" No:3	10	38	7
98	89	"	" No:5	10	38	6
	90	"	Karamehmet Sk. No:2	10	38	10
96	91	"	Şarlak Sk. No:9	10	38	5
97	92	"	Uçarlar sk. No:5	9	357	2
110	93	"	" No:1	9	357	3
	94	"	" SkÇıkmazı No:1	10	37	49

ASLI GİBİDİR

./3

Filiz GÜRBOĞA
Sanat Tarihçi

S. Selçuk BASER

Şekil 4.24 1998 yılı sivil mimarlık örnekleri listesi-3 (Muğla Kültür Varlıklarını Koruma Kurulu Arşivi).

T.C
KÜLTÜR BAKANLIĞI
İZMİR II NUMARALI KÜLTÜR VE TABİAT
VARLIKLARINI KORUMA KURULU
KARAR

48.00/54

Toplantı Tarihi ve No : 8.7.1998-533
Karar Tarihi ve No : 8.7.1998-7887

Toplantı Yeri
İZMİR

Liste II- Sahife -4-

ESKİ ENV	YENİ ENV	ADI	ADRESİ	PAFTA	ADA	PARSEL
113	95	KONUT	Üçler Sk. No:5	10	37	47
111	96	"	Uçarlar Sk. No:6	10	37	67
112	97	"	" No:9	10	37	45
	98	"	Basmacı Sk. No:14/A	10	37	5
	99	"	" No:3	10	34	9
	100	"	Şarlak Sk. No:36	10	34	1
	101	"	Kayaaltı Sk No:59	10	32	5
122	102	"	Baskı Sk. No:32	11	31	46-47
76	103	"	' No:27	10	37	19
121	104	"	"	10	37	21
	105	"	" No:4	11	36	42
	106	"	" No:13	9	358	18
120	107	"	" No:7	9	358	16
118	108	"	Kavaklı Sk. No:45	10	37	24
119	109	"	Baskı Sk. No:17	10	37	16
117	110	"	Kavaklı Sk. No:29	10	37	31
116	111	"	" No:27	10	37	32-33
114	112	"	" No:21	10	37	35
	113	"	" No:23	10	37	36
115	114	"	Tabakhane Cad.No:65	9	358	12
109	115	"	Kavaklı Sk. No:8	9	358	1
	116	"	" No:10	9	358	1
	117	"	" No:14	9	358	2
	118	"	" No:16	9	358	3
	119	"	Kuzular Çıkmazı No:18	9	358	6
145	120	"	Tabakhane Sk. No:67	9	358	11
149	121	"	Kurşunlu Çıkmazı No:11	9	358	51
	122	"	Kavaklı Çıkmazı No:7	9	358	5
	123	"	Kavaklı Sk. No:18	9	358	70-4
108	124	"	Kavaklı Çıkmazı No:2	9	358	79
	125	"	Kavaklı Sk. No:2	9	358	78
	126	"	Saatlikule Cad.No:100	9	358	76
	127	"	" No:90	9	358	73
	128	"	Pazar Cami Sk. No:17	9	360	9

./4

ASLI GİBİDİR

Filiz GÜRBOĞA
Sanat Tarihçi

S. Şükrü HASER

Şekil 4.25 1998 yılı sivil mimarlık örnekleri listesi-4(Muğla Kültür Varlıklarını Koruma Kurulu Arşivi).

T.C
KÜLTÜR BAKANLIĞI
İZMİR II NUMARALI KÜLTÜR VE TABİAT
VARLIKLARINI KORUMA KURULU
KARAR

48.00/54

Toplantı Tarihi ve No : 8.7.1998-533
Karar Tarihi ve No : 8.7.1998-7887

Toplantı Yeri
İZMİR

Liste II- Sahife -5-

ESKİ ENV	YENİ ENV	ADI	ADRESİ	PAFTA	ADA	PARSEL
82	129	KONUT	Pazar Cami sk.No:10	9	359	1-2
	130	"	Arasta sk Çıkmazı No:1	17	78	18-19
	131	"	" no:3	17	78	16,17,37
	132	"	Arasta Sk. No:10	17	79	6
135	133	"	" No:14	17	79	8
134	134	"	" No:9	17	78	12
	135	ASMALI KAHVE	Fabrika Sk.	17	89	1
144	136	KONUT	Fabrika Sk. No:11	18	91	17
	137	"	Ulucami Sk. no:22	19	337	67
	138	"	" No:8	17	78	3
	139	"	" No:1	17	78	4
	140	"	"	19	337	61
84	141	"	" No:11	17	78	39
	142	"	Şeyh Cami Sk.No:14/A	19	340	1
	143	"	"	19	340	2
	144	"	" No:16-18	19	340	3
136	145	"	İskender Çıkmazı no:3	19	337	53
	146	"	" No:9	19	337	51
142	147	"	Yusuf Efendi I Nolu Çıkmazı No:7	19	337	74
141	148	"	" No:5	19	337	75
143	149	"	" No:8	19	337	71
	150	"	" No:3	19	337	76
140	151	"	" No:1	19	337	77
129	152	"	Yusuf Efendi Sk. No: 15	18	91	7
128	153	"	Dere Sk. No:5	18	91	3
127	154	"	" No:10	18	70	18
	155	"	Yusuf Efendi Sk. No:17	18	70	13
	156	"	Dere Sk. No:12-12A	18	70	19
	157	"	" No:16	18	70	21
	158	"	" No:18	18	70	22
77	159	"	Yusuf Efendi Sk. No:43	18	70	1

ASLI GİBİDİR

./5

Filiz GÜRBOĞA
Sanat Tarihçi

S. Selçuk BAŞER
Müdür

Şekil 4.26 1998 yılı sivil mimarlık örnekleri listesi-5
(Muğla Kültür Varlıklarını Koruma Kurulu Arşivi).

T.C
KÜLTÜR BAKANLIĞI
İZMİR II NUMARALI KÜLTÜR VE TABİAT
VARLIKLARINI KORUMA KURULU
KARAR

48.00/54

Toplantı Tarihi ve No : 8.7.1998-533
Karar Tarihi ve No : 8.7.1998-7887

Toplantı Yeri
İZMİR

Liste II - Sahife -6-

ESKİ ENV	YENİ ENV	ADI	ADRESİ	PAFTA	ADA	PARSEL
78	160	KONUT	Yusuf Efendi Sk. No:41	18	70	2
79	161	"	" No:22	18	71	41
126	162	"	" No:18	18	76	38
80	163	"	Kurtuluş Sk. No:27	18	76	6
	164	"	" No:5	18	71	30
	165	"	Şahidi Sk. No:9	18	71	28
81	166	"	Kurtuluş Sk.II Nolu Çıkmaz N:3	18	74	43
	167	"	Topaltı Sk. No:12	18	74	9
89	168	"	Emir Sait Sk. No:27	16	66	1-2
	169	"	Kahvecioğlu Sk.I Nolu Çıkmaz N:18	16	65	24
	170	"	Emir Sait Sk. No:34	16	66	47,48,49
125	171	"	Embekirler Sk. No:20	25	94	1
124	172	"	Topaltı Sk.No:45	16	67	3,4,5
130	173	"	Hacı Abdi Çıkmazı No:4	18	76	12,13
	174	"	" Sk.No:15	18	76	21,22
	175	"	" No:11	18	74	23
138	176	"	İskender Çıkmazı No:17	19	337	9
139	177	"	" No:19	19	337	10
137	178	"	" No:8	19	337	44
	179	"	" No:4	19	337	43
	180	"	Şeyh Cami Sk.No:22-26	19	340	5
85	181		" No:30	19	340	8
	182	"	" No:25	19	337	38
	183	"	" No:27	19	337	37
	184	"	" No:32-34	19	340	9
86	185	"	" No:36	19	340	10-11
87	186	"	" No:2	24	105	1
	187	"	Dibektaşı Sk.No:4	24	105	2
	188	"	" No:7	19	338	5-6
	189	"	Mescit Cami Sk.No:11	19	337	20-21

ASLI GİBİDİR

./6

Filiz GÜRBOĞA
Sanat Tarihçi

S. Selçuk BAŞER
Müdür

Şekil 4.27 1998 yılı sivil mimarlık örnekleri listesi-6 (Muğla Kültür Varlıklarını Koruma Kurulu Arşivi).

T.C
KÜLTÜR BAKANLIĞI
İZMİR II NUMARALI KÜLTÜR VE TABİAT
VARLIKLARINI KORUMA KURULU
KARAR

48.00/54

Toplantı Tarihi ve No : 8.7.1998-533
Karar Tarihi ve No : 8.7.1998-7887

Toplantı Yeri
İZMİR

Liste II- Sahife -7-

ESKİ ENV	YENİ ENV	ADI	ADRESİ	PAFTA	ADA	PARSEL
88	190	KONUT	Mescit Sk. No:21	25	108	19
	191	"	Dibektaşı Sk.No:10/A	24	105	5
131	192	"	" No:15	25	108	17
	193	"	" No:13	25	108	4-5
123	194	"	Embekirler Sk.No:1	25	92	6
	195	"	Dibektaşı Sk. No:21	25	95	17
	196	"	Yayla Sk. N0:21	24	105	8-9
	197	"	" No:26	24	107	7
	198	"	" No:15/A	24	105	12
	199	"	" No:20	24	98	14
66	200	"	General Mustafa Muğlalı Cad.No:47	24	105	25-34
2	201	Muğla Belediyesi (Kültür Merkezi)	" No:59 D-E	24	105	26
1	202	"	" No:59A-B-C	24	105	28
	203	KONUT	" No:57	24	105	29
	204	KÜLTÜR MÜD	"	24	100	2
		Eski Garnizon	" "	24	100	69,71,9
	205	Kültür Merkezi (Eski Cezaevi)				5-6-7-8
13	206	Adliye Binası	Kütüphane Sk.No:15 ABC	24	100	3
7	207	Özel İdare	Belediye Sk.No:4	24	100	36
	208	KONUT	" no:13	21	341	36
	209	"	" No:17	21	341	34
	210	"	General Mustafa Muglalı Cad.No:38	21	341	30
	211	"	" No:43	19	340	16
14	212	"	Kütüphane Sk. No:9	21	341	16
	213	"	Bankalar Cad.No:108	21	341	109
16	214	"	" no:106	21	341	57
20	215	"	" No:100	21	341	55
15	216	"	Koca Mustafa Efendi Cad.No:11	21	341	46

ASLI GİBİDİR

./7

Filiz GÜRBOĞA
Sanat Tarihçi

S. Selçuk BAŞER
Müdür

Şekil 4.28 1998 yılı sivil mimarlık örnekleri listesi-7 (Muğla Kültür Varlıklarını Koruma Kurulu Arşivi).

T.C
KÜLTÜR BAKANLIĞI
İZMİR II NUMARALI KÜLTÜR VE TABİAT
VARLIKLARINI KORUMA KURULU
KARAR

48.00/54

Toplantı Tarihi ve No : 8.7.1998-533
Karar Tarihi ve No : 8.7.1998-7887

Toplantı Yeri
İZMİR

Liste II- Sahife -8-

ESKİ ENV	YENİ ENV	ADI	ADRESİ	PAFTA	ADA	PARSEL
19	217	KONUT	Bankalar Cad.No:92	22	343	11
12	218	"	Hacı Şerif Ağa Sk.No:7	22	343	8
	219	"	" No:9	22	343	7
11	220	"	" No:4	22	351	2
8	221	"	Bankalar Cad.No:84	22	351	19
	222	"	Hacı Şerif Ağa Sk.No:15	22	351	14
	223	"	" No:10	23	344	7
17	224	"	Koca Mustafa Efendi Sk. No:22/22/A	23	344	2
10	225	"	" "	23	564	1
6	226	"	Ragıpbey Cad.No:2	23	348	1
5	227	"	" No:4	23	348	27
4	228	"	" No:6-6A	23	348	19
	229	"	" No:7	24	100	56
3	230	"	" No:14	23	348	6
157	231	"	" No:16	23	348	23
9	232	KIZ MESLEK Lisesi	Recai Güreli Cad.	27	387	1
	233	KONUT	Pirinççiler Sk. No:10	24	99	7
	234	"	"	24	99	5
62	235	"	Şemsi Ana Sk.no:14	24	99	3
62	236	"	" No:16	24	99	4
65	237	"	Pirinççiler Sk No:5	24	97	18
64	238	"	" No:1	24	97	20
	239	"	Konakaltı Sk. No:35	24	98	6
	240	"	Şemsi Ana Sk. No:20	25	108	15
133	241	"	" No:16	25	108	12
	242	"	" No:18	25	108	14
132	243	"	Çınarlı Sk. No:14	13	59	17
	244	"	" No:12	13	59	4-5
57	245	"	Karapınar Sk. No:5	13	59	7
58	246	"	" No:2	13	59	1
35	247	"	Saburhane Sk. No:11	13	58	28
	248	"	" No:4	24	97	3
			Mantarlar Sk. Köşesi			

ASLI GİBİDİR

./8

Filiz GÜRBOĞA
Sanat Tarihçi

S. Selçuk BAŞER
Müdür

Şekil 4.29 1998 yılı sivil mimarlık örnekleri listesi-8 (Muğla Kültür Varlıklarını Koruma Kurulu Arşivi).

T.C
KÜLTÜR BAKANLIĞI
İZMİR II NUMARALI KÜLTÜR VE TABİAT
VARLIKLARINI KORUMA KURULU
KARAR

48.00/54

Toplantı Tarihi ve No : 8.7.1998-533
Karar Tarihi ve No : 8.7.1998-7887

Toplantı Yeri
İZMİR

Liste II - Sahife -9-

ESKİ ENV	YENİ ENV	ADI	ADRESİ	PAFTA	ADA	PARSEL
	249	KONUT	Saburhane Sk.No:4	---	---	---
			Mantarlar Sk.köşesi	24	97	4
			" no:11	24	97	4
61	250	"	" No:5	13	57	26
	251	"	Karamuğla Sk.No:25	13	57	23
	252	"	" No:31	13	57	19
59	253	"	" No:37	13	57	17
60	254	"	Saburhane Mey.No:23,25,27	13	58	17,8,19,20
156	255	"	Bahçe Sk. No:7/7A	13	58	32
54	256	"	Karapınar Sk. No:19	13	60	26
56	257	"	" No:16	13	58	13
36	258	"	Bahçe Sk. No:17	13	60	11
55	259	"	" No:21	13	60	6
	260	"	" no:23	13	60	7
152	261	"	Topaltı II Nolu Çıkmaz No:1	14	62	23
38	262	"	" No:13	14	62	24
153	263	"	Topaltı Sk.No:2	14	62	21,22
42	264	"	Bahçe Sk. No:33	13	60	8-9
	265	"	" No:73	13	54	1
41	266	"	" No:35	14	62	20
	267	"	" No:37	14	62	18-19
	268	"	" No:53	14	62	9
39	269	"	" No:55	14	62	8
	270	"	Saburhane Sk. No:89	14	51	1
40	271	"	" No:87	14	51	2
	272	"	" No:85	14	51	3
43	273	"	" No:42	13	55	2
	274	"	" No:40	13	55	3
44	275	"	" No:38	13	55	4
	276	"	" No:32	13	55	6
45	277	"	Kayabaşı Sk. no:22	38	132	1
53	278	"	" No:15	38	131	7
52	279	"				

./9

ASLI GİBİDİR

Filiz GÜRBOĞA
Sanat Tarihçi

S. Selçuk BAŞER
Müdür

Şekil 4.30 1998 yılı sivil mimarlık örnekleri listesi-9 (Muğla Kültür Varlıklarını Koruma Kurulu Arşivi).

T.C
KÜLTÜR BAKANLIĞI
İZMİR II NUMARALI KÜLTÜR VE TABİAT
VARLIKLARINI KORUMA KURULU
KARAR

48.00/54

Toplantı Tarihi ve No : 8.7.1998-533
Karar Tarihi ve No : 8.7.1998-7887

Toplantı Yeri
İZMİR

Liste II- Sahife -I0-

ESKİ ENV	YENİ ENV	ADI	ADRESİ	PAFTA	ADA	PARSEL
	280	KONUT	Kayabaşı Sk.Yanı Çıkmaz No:I8	38	I31	5
	28I	"	Saburhane Sk. No:35	I3	54	I4
	282	"	" No:28	I3	55	8
	283	KAHVEHANE	" Meydanı Karamuğla Sk.	37	I29	I
	284	Şarap İmalathanesi	Hacı Karaliler Sk.	37	I28	9
47	285	KONUT	" No:5	37	I22	70,7I,72
46	286	"	" No:I0	37	I28	3
	287	"	" No:I9	37	I22	78
37	288	"	Cel Ali Sk.no:I0	37	I22	7
	289	"	II Nolu Yaka Çıkmazı No:2	38	I3I	I9
5I	290	"	Cel Ali Sk. No:7	37	I24	2
	29I	"	Çay Sk.	37	I25	27,28
50	292	"	Bayır Çıkmazı No:4	37	I25	7
49	293	"	" No:I8	37	I25	I3
48	294	"	" No:2	37	II8	I7
73	295	"	Sekibaşı Sk.No:IA-B	I	9	I3
I55	296	"	Havana Sk.No:I0	26	369	26

ASLI GİBİDİR

Filiz GÜRBOĞA
Sanat Tarihçi

Başkan
Prof.Dr.Orcan GÜNDÜZ
İMZA

S. Selçuk BAŞER
Müdür

Başkan Yardımcısı
Doç.Dr.Zeynep MERCANGÖZ
İMZA
KARŞI OY

Üye
Yard.Doç.Dr.Turgay ÖNBİLGİN
BULUNMADI

Üye
Yard.Doç.Dr.Cumhur TANRIVER
İMZA

Üye
Yrd.Doç.Dr.Nurcan UYDAŞ
İMZA

Temsilci
Üye
ORHAN ÇAKIR
Muğla Bel.Bşk.

Temsilci
Üye

Temsilci
Üye

Şekil 4.31 1998 yılı sivil mimarlık örnekleri listesi-10 (Muğla Kültür Varlıklarını Koruma Kurulu Arşivi).

Tablo 4.29 Muğla-Merkezde yer alan tescilli konutların tipolojik durum tablosu.

NO	ADRESİ	YERLEŞİM BİLGİLERİ			ONARIM DURUMU	İŞLEV		MİMARİ BİÇİM	SOKAK- KONUT İLİŞKİSİ			YÖNLENME				KAT ADEDİ					PLAN TİPİ	CEPHE TİPİ	MÜDAHALE DURUMU	
		Pafta	Ada	Parsel		Özgün	Mevcut		S-B-K	S-K-B	S-K	Tek Yön	İki yönlü Avlu Cephesi	İki yönlü Sokak Cephesi	Çok Yönlü	1	B+1	2	B+2	Çok Katlı			Var	Yok
1	Çatallar Sokak No: 8	1	9	1	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Türk Evi	*			G						*			Lineer Kapalı Sofa	Simetrik	*	
2	Sekibaşı Sok. No: 1/A-B	1	9	13	Esaslı Onarım Görmüş	Konut	Konut	Türk Evi	*			GB						*			Lineer Açık Sofa	Simetrik		*
3	Karamehmet Sok.	1	9	3	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Türk Evi	*			G					*				Lineer Kapalı Sofa	Simetrik		*
4	Sekibaşı Sok. 1 No'lu Çıkmazı No:14	1	9	38	Basit Onarım Görmüş	Konut	Konut	Türk Evi	*			G						*			Çokgen Formlu Kapalı Sofa	Simetrik	*	
5	Karamehmet Sok. No: 15	1	9	5	Basit Onarım Görmüş	Konut	Konut	Türk Evi	*			G						*			Lineer Açık Sofa	Simetrik	*	
6	Bağlar Sok. No: 4	1	9	34	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Türk Evi	*			G						*			Lineer Açık Sofa	Simetrik		*
7	Sekibaşı Sok. No: 24	1	9	17	Basit Onarım Görmüş	Konut	Konut	Türk Evi	*			G						*			Dörtgen Formlu Kapalı Sofa	Simetrik	*	
8	Sekibaşı Sok.No: 18	1	9	13	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Türk Evi	*			G							*		Çokgen Formlu Kapalı Sofa	Simetrik	*	
9	Sekibaşı Sok. No: 20	1	9	14	Basit Onarım Görmüş	Konut	Konut	Türk Evi	*			G						*			Lineer Açık Sofa	Simetrik	*	
10	Sekibaşı Sok. No: 40	1	11	7-11	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Türk Evi	*			D						*			Lineer Açık Sofa	Simetrik	*	
11	Taşçılar Sok.	1	11	19	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Türk Evi	*			D						*			Lineer Açık Sofa	Simetrik		*
12	Taşçılar Sok. No: 1	1	11	5	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Batı Etkisi		*		G				*					-	-		*
13	Sekibaşı Sok. No: 44	1	11	12	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Türk Evi	*			G						*			Lineer Açık Sofa	Simetrik	*	
14	Dağlar Sok. No: 36	1	11	9	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Türk Evi	*			G						*			Lineer Açık Sofa	Simetrik	*	
15	İmeciler Sok. No: 8	46	413	38-89	Metruk	Konut	Boş	Türk Evi	*			D						*			Lineer Açık Sofa	Simetrik		*
16	Kavaklı Sok. No: 2	46	413	37	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Türk Evi	*			G						*			Lineer Açık Sofa	Simetrik	*	
17	Inceciler Sok. No: 1	46	413	43	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Türk Evi	*			G						*			Lineer Açık Sofa	Simetrik		*
18	Sekibaşı Sok. No: 37-37/A	46	413	10	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Türk Evi	*	*			G	K					*		Lineer Açık Sofa	Simetrik	*	
19	Imeciler Sok. No: 21	46	413	24	-	Konut	Konut	Türk Evi	*			G									-	-		
20	Imeciler Çıkmazı No: 1	46	413	36	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Türk Evi	*			GD						*			L Tipi Açık Dış Sofa	Asimetrik	*	
21	Imeciler Sok. No: 15	46	413	37	Basit Onarım Görmüş	Konut	Konut	Türk Evi	*			GD								*	Lineer Açık Sofa	Simetrik	*	
22	Imeciler Sok. No: 13	46	413	39	Esaslı Onarım	Konut	Konut	Türk Evi	*										*		Çokgen Formlu Kapalı Sofa	Simetrik	*	
23	Sucular Sok. No: 6	26	368	10	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Türk Evi	*			G						*			Dörtgen Formlu Kapalı Sofa	-		*
24	Kabaklı Sok. No: 10	26	367	25	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Türk Evi	*			G						*			Lineer Açık Sofa	Simetrik		*
25	Kabaklı Sok. No: 14	26	367	27	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Türk Evi	*			G						*			Lineer Açık Sofa	Simetrik		*
26	Kabaklı Sok. No: 4	26	367	24	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Türk Evi	*									*			L Tipi Açık Dış Sofa	Asimetrik		*
27	Havana Sok. No:44	26	367	32	Basit Onarım Görmüş	Konut	Konut	Türk Evi	*	*			G	K				*			Dörtgen Merkezi Açık Dış Sofa	Simetrik	*	
28	Havana Sok. No:40	26	369	1	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Türk Evi	*			K					*				Lineer Açık Sofa	Simetrik		*
29	Havana Sok. No:10	26	369	26	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Türk Evi	*			G						*			Lineer Açık Sofa	Simetrik		*
30	Hekimbaşı Sok. No: 26	26	369	25	Basit Onarım Görmüş	Konut	Konut	Türk Evi	*			D							*		Çokgen Formlu Kapalı Sofa	Simetrik	*	
31	Hekimbaşı Sok. No: 2	26	369	22	Basit Onarım Görmüş	Konut	Konut	Türk Evi	*			G						*			Dörtgen Formlu Kapalı Sofa	Simetrik		*
32	Hekimbaşı Sok. No: 4	26	369	14	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Batı Etkisi	*	*					*			*			Orta Hollü	Simetrik	*	
33	Sucular Sok. No: 9	26	369	10	Metruk	Konut	Boş	-				G						*			-	Asimetrik		
34	Kabaklı Sok. No: 11	26	369	5	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Türk Evi	*			GD						*			Lineer Açık Sofa	Simetrik		*
35	Karamehmet Sok. No: 2	10	38	6	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Türk Evi	*			G						*			Lineer Açık Sofa	Simetrik	*	
36	Şarlak Sok. No: 5	10	38	7	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Türk Evi	*			G						*			-	-	*	
37	Şarlak Sok. No: 3	10	38	67	Basit Onarım Görmüş	Konut	Konut	Türk Evi	*			KB						*			Lineer Açık Sofa	Simetrik	*	
38	Şarlak Sok. No: 9	10	38	5	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Türk Evi	*			GD						*			Lineer Açık Sofa	Simetrik		*
39	Uçarılar Sok. No: 6	10	37	66-67	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Türk Evi	*			G						*			Çokgen Formlu Kapalı Sofa	Simetrik		*
40	Kavaklı Sok. No: 45	10	37	24	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Türk Evi	*			GD						*			Lineer Açık Sofa	Simetrik		*

NO	ADRESİ	YERLEŞİM BİLGİLERİ			ONARIM DURUMU	İŞLEV		MİMARİ BİÇİM	SOKAK- KONUT İLİŞKİSİ			YÖNLENME				KAT ADEDİ					PLAN TİPİ	CEPHE TİPİ	MÜDAHALE DURUMU	
		Pafta	Ada	Parsel		Özgün	Mevcut		S-B-K	S-K-B	S-K	Tek Yön	İki yönlü Avlu Cephesi	İki yönlü Sokak Cephesi	Çok Yönlü	1	B+1	2	B+2	Çok Katlı			Var	Yok
41	Kavaklı Sok. No: 29	10	37	31	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Türk Evi	*			G				*					Dörtgen Formlu Açık Sofa	Simetrik		*
42	Kavaklı Sok. No: 23	10	37	36	Basit Onarım Görmüş	Konut	Konut	Türk evi	*			G						*			Lineer Açık Sofa	Simetrik	*	
43	Kavaklı Sok. No: 21	10	37	35	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Türk evi	*			G						*			Lineer Açık Sofa	Simetrik		*
44	Baskı Sok. Çıkmazı No:17	10	37	16	Basit Onarım Görmüş	Konut	Konut	Türk Evi	*			GD						*			Lineer Açık Sofa	Simetrik	*	
45	Baskı Sok. No: 27	10	37	19	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Türk Evi	*			G						*			Lineer Açık Sofa	Simetrik		*
46	Baskı Sok.	10	37	21	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Türk Evi	*			GD						*			Lineer Açık Sofa	Simetrik	*	
47	Uçarılar Çıkmazı No: 1	10	37	49	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Türk Evi	*			GB						*			Lineer Açık Sofa	Simetrik		*
48	Üçler Sok. No: 5	10	37	47	Basit Onarım Görmüş	Konut	Konut	Türk Evi	*			GD						*			Lineer Açık Sofa	Simetrik	*	
49	Uçarılar Sok. No: 9	10	37	45	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Türk Evi	*			G						*			Dörtgen Formlu Açık Sofa	Simetrik		*
50	Basmacı Sok. No:14/A	10	37	5	Basit Onarım Görmüş	Konut	Konut	Türk Evi	*			G						*			Lineer Açık Sofa	Simetrik	*	
51	Baskı Sok. No: 7	9	358	16	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Türk Evi	*			D						*			Lineer Açık Sofa	Simetrik		*
52	Kavaklı Sok. No: 8	9	358	1	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Türk Evi	*			G						*			Lineer Açık Sofa	Simetrik		*
53	Kavaklı Sok. No: 10	9	358	2	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Türk Evi		*								*			-	-		*
54	Kavaklı Çıkmazı No: 7	9	358	70	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Türk Evi	*			G						*			-	-		*
55	Kavaklı Sok. No: 14	9	358	3	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Türk Evi	*			G						*			-	-		*
56	Kavaklı Sok. No: 16	9	358	6	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Türk Evi	*			K						*			Lineer Açık Sofa	Simetrik		*
57	Kuzular Çıkmazı No : 18	9	358	5	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Türk Evi	*			G					*				Dörtgen Formlu Açık Sofa	Simetrik		*
58	Kavaklı Sok. No: 18	9	358	4	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Türk Evi	*			D						*			-	-	*	
59		9	358	14	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Türk Evi	*			G						*			-	-		*
60	Tabakhane Cad. No: 65	9	358	12	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Türk Evi	*			D						*			Dörtgen Formlu Kapalı Sofa	Simetrik		*
61	Baskı Sok. No: 13	9	358	18	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Türk Evi	*			D						*			-	-		*
62	Kurşunlu Çıkmazı No:11	9	358	51	Esaslı Onarım Görmüş	Konut	Konut	Türk Evi	*			G						*			Çokgen Formlu Kapalı Sofa	Simetrik		*
63	Kavaklı Çıkmazı No: 2	9	358	79	-	Konut	Konut	Türk Evi	*			G									-	-		*
64	Saatli Kule Cad. No: 100	9	358	76	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Türk Evi	*			G					*				Lineer Açık Sofa	Simetrik		*
65	Saatli Kule Cad. No: 90	9	358	73	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Türk Evi	*			KD						*			Lineer Açık Sofa	Simetrik	*	
66	Arasta Çıkmazı Sok No: 1	17	78	18-19	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Türk Evi	*			G						*			-	-		*
67	Ulu Camii Sok. No: 11	17	78	39	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Türk Evi	*												Lineer Açık Sofa	Simetrik		*
68	Ulu Camii Sok. No: 1	17	78	4	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Türk Evi	*									*			Lineer Açık Sofa	Simetrik		*
69	Ulu Camii Sok. No: 8	17	78	3	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Türk Evi	*			D						*			-	-		*
70	Arasta Sok. No: 9	17	78	12	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	-	*									*			-	-		*
71	Arasta Sok. No: 14	17	79	8	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Türk Evi	*			GB						*			Lineer Açık Sofa	Simetrik		*
72	Arasta Sok. No: 10	17	79	6	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Türk Evi	*			GB						*			Lineer Açık Sofa	Simetrik	*	
73	Ulu Camii Sok.	19	337	66	Onarım Görmemiş	Konut	Ticaret	Türk Evi	*			GB						*			Lineer Açık Sofa	Simetrik	*	
74	İskender Çıkmazı No: 8	19	337	44	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Türk Evi	*			G						*			Lineer Açık Sofa	Simetrik	*	

NO	ADRESİ	YERLEŞİM BİLGİLERİ			ONARIM DURUMU	İŞLEV		MİMARİ BİÇİM	SOKAK- KONUT İLİŞKİSİ			YÖNLENME				KAT ADEDİ					PLAN TİPİ	CEPHE TİPİ	MÜDAHALE DURUMU	
		Pafta	Ada	Parsel		Özgün	Mevcut		S-B-K	S-K-B	S-K	Tek Yön	İki yönlü Avlu Cephesi	İki yönlü Sokak Cephesi	Çok Yönlü	1	B+1	2	B+2	Çok Katlı			Var	Yok
75	Şeyh Camii Sok. No: 25	19	337	38	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Türk Evi	*			G						*			Lineer Açık Sofa	Simetrik	*	
76	Şeyh Camii Sok. No: 27	19	337	37	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Türk Evi	*			D							*		Dörtgen Formlu Kapalı Sofa	Simetrik		*
77	Mescit Sok. No: 7	19	337	23	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Türk Evi	*			GB						*			Lineer Açık Sofa	Simetrik	*	
78	Iskender Çıkmazı No: 3	19	337	53	Rekonstrüksiyon	Konut	Konut	Türk Evi	*			GB						*			Lineer Açık Sofa	Simetrik	*	
79	Iskender Çıkmazı No: 9	19	337	51	Metruk	Konut	Boş	Türk Evi	*			G						*			Dörtgen Formlu Açık Sofa	Simetrik		*
80	Yusuf Efendi 2. Çıkmazı No: 8	19	337	71	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Türk Evi	*			GB									Dörtgen Formlu Kapalı Sofa	Simetrik		*
81	Yusuf Efendi Çıkmazı No: 5	19	337	75	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Türk Evi	*			GB						*			Lineer Açık Sofa	Simetrik	*	
82	Yusuf Efendi Sok. No: 7	19	337	74	Basit Onarım Görmüş	Konut	Konut	Türk Evi	*			GB						*			Dörtgen Formlu Kapalı Sofa	Simetrik		*
83	Yusuf Efendi Çıkmazı No: 7	19	337	76	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Türk Evi	*			GB									Çokgen Formlu Kapalı Sofa	Simetrik		*
84	Ulu Camii Sok. No: 22	19	337	67	Metruk	Konut	Boş	Türk Evi	*			K						*			Lineer Açık Sofa	Simetrik		*
85	Iskender Çıkmazı No: 17	19	337	9	Basit Onarım Görmüş	Konut	Konut	Türk Evi	*			GB						*			Lineer Açık Sofa	Simetrik	*	
86	Iskender Çıkmazı No: 19	19	337	10	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Türk Evi	*			GB						*			Çokgen Formlu Kapalı Sofa	Simetrik		*
87	Iskender Çıkmazı No: 4	19	337	43	Basit Onarım Görmüş	Konut	Konut	Türk Evi	*			G						*			Lineer Açık Sofa	Simetrik	*	
88	Mescit Camii Sok. No: 11	19	337	20-21	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Türk Evi	*			D						*			Lineer Açık Sofa	Simetrik		*
89	Hacı Abdi Çıkmazı No: 4	18	76	12-13	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Türk Evi	*			KD						*			-	-	*	
90	Yusuf Efendi 2. Çıkmazı	18	76	37	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Türk Evi	*			GD						*			Lineer Açık Sofa	Simetrik	*	
91	Yusuf Efendi Sok. No: 18	18	76	38	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	-	*			GB									-	-		*
92	Kurtuluş Sok. No: 27	18	76	6	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Türk Evi	*									*			Lineer Açık Sofa	Simetrik		*
93	Haci Abdi Sok. No: 15	18	74	21-22	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Türk Evi	*			GB						*			Lineer Açık Sofa	Simetrik		*
94	Haci Abdi Sok. No: 11	18	74	23	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Türk Evi		*		KD						*			-	-		*
95	Karahisar Sok. No: 51	18	74	19	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Türk Evi	*			GB						*			Lineer Açık Sofa	Simetrik		*
96	Karahisar Sok. No: 4	18	74	18-19	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Türk Evi	*			GB						*			Lineer Açık Sofa	Simetrik		*
97	Kurtuluş Sok. No: 4	18	74	35	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Türk Evi	*			GB						*			Lineer Açık Sofa	Simetrik		*
98	Topaltı Sok. No: 12	18	74	9	Basit Onarım Görmüş	Konut	Konut	Türk Evi	*			GB							*		Lineer Açık Sofa	Simetrik		*
99	Kurtuluş 2 No'lu Çıkmazı No: 3	18	74	43	-	Konut	Konut	Türk Evi	*			GB									-	-		*
100	Şeyh Camii Sok. No: 22	19	340	5	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Türk Evi	*			G						*			Lineer Açık Sofa	Simetrik	*	
101	Gen. M. Muğlalı Cad. No: 43	19	340	17	Esaslı Onarım Görmüş	Konut	Dernek	Türk Evi	*			G					*				Çokgen Formlu Kapalı Sofa	Simetrik		*
102	Gen. M. Muğlalı Cad. No: 37	19	340	50	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Türk Evi	*			G						*			Dörtgen Formlu Açık Sofa	Simetrik	*	
103	Şeyh Camii Sok. No: 16-18	19	340	3	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	-	*	*		G						*			-	-		*
104	Şeyh Camii Sok.	19	340	2	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	-	*			G						*			-	-	*	

NO	ADRESİ	YERLEŞİM BİLGİLERİ			ONARIM DURUMU	İŞLEV		MİMARİ BİÇİM	SOKAK- KONUT İLİŞKİSİ			YÖNLENME				KAT ADEDİ					PLAN TİPİ	CEPHE TİPİ	MÜDAHALE DURUMU	
		Pafta	Ada	Parsel		Özgün	Mevcut		S-B-K	S-K-B	S-K	Tek Yön	İki yönlü Avlu Cephesi	İki yönlü Sokak Cephesi	Çok Yönlü	1	B+1	2	B+2	Çok Katlı			Var	Yok
105	Şeyh Camii Sok. No:14/A	19	340	1	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Batı Etkisi	*	*			G	K				*			-	-		*
106	Şeyh Camii Sok. No: 30	19	340	8	-	-	-	-	*			G									-	-		*
107	Şeyh Camii Sok. No: 32-34	19	340	9	-	-	-	-	*	*		G									-	-		*
108	Şeyh Camii Sok. No: 36	19	340	10-11	Metruk	Konut	Boş	Türk Evi	*			G									Çokgen Formlu Kapalı Sofa	Simetrik	*	
109	Bahçe Sok. No: 17	13	61	11	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Türk Evi	*			G						*			-	-		*
110	Bahçe Sok. No: 23	13	61	7	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Türk Evi	*			D						*			Dörtgen Formlu Kapalı Sofa	Simetrik	*	
111	Karamuğla Sok. No: 25	13	57	23	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Türk Evi	*			GB						*			Lineer Açık Sofa	Simetrik		*
112	Mantarlar Sok. No: 6	13	57	26	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Türk Evi	*			KD						*			-	-		*
113	Karamuğla Sok. No: 31	13	57	19	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Türk Evi	*			GB						*			Lineer Açık Sofa	Simetrik	*	
114	Karamuğla Sok. No: 37	13	57	17	Esaslı Onarım Görmüş	Konut	Konut	Türk Evi	*			GB						*			Lineer Açık Sofa	Simetrik		*
115	Saburhane Sok. No: 12	13	57	36	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Türk Evi	*			GD						*			Lineer Açık Sofa	Simetrik	*	
116	Gen. M. Muğlalı Cad. No: 57	24	105	29	Metruk	Konut	Boş	Batı Etkisi	*			G							*		-	-		*
117	Şeyh Camii Sok. No: 2	24	105	1	Basit Onarım Görmüş	Konut	Konut	Türk Evi	*				G	K				*			Lineer Açık Sofa	Simetrik	*	
118	Dibektaşı Sok. No: 4	24	105	2	-	-	-	-													-	-		
119	Dibektaşı Sok. No: 10/A	24	105	5	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Türk Evi	*	*		G						*			Dörtgen Formlu Kapalı Sofa	Simetrik	*	
120	Yayla Sok. No: 21	24	105	8-9	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Türk Evi	*	*		B						*			Çokgen Formlu Kapalı Sofa	Simetrik	*	
121	Yayla Sok. No: 15/A	24	105	12	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	-	*			GB						*			-	-		
122	Gen. M. Muğlalı Cad. No: 47	24	105	25-34	Basit Onarım Görmüş	Konut	Konut	Türk Evi	*			D						*			Dörtgen Formlu Kapalı Sofa	Simetrik	*	
123	Belediye Sok. No: 13	21	341	36	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Batı Etkisi		*		KB					*				Orta Hollü	Simetrik		*
124	Belediye Sok. No: 17	21	341	34	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Türk Evi		*		GB						*			Çokgen Formlu Kapalı Sofa	Simetrik	*	
125	Gen. M. Muğlalı Cad. No: 38	21	341	30	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Batı Etkisi	*	*								*			Orta Hollü	Simetrik		*
126	Kütüphane Sok. No: 9	21	341	16	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Türk Evi	*			G						*			Çokgen Formlu Kapalı Sofa	Simetrik	*	
127	Bankalar Cad. No: 100	21	341	55	Onarım Görmemiş	Konut + Ticaret	Konut + Ticaret	Batı Etkisi			*	GB						*			Orta Hollü	Simetrik		*
128	Gen.M. Muğlalı Cad.No:22	21	341	24	-	Konut + Ticaret	Konut + Ticaret	Türk Evi	*				G	K				*			Dörtgen Formlu Kapalı Sofa	Simetrik	*	
129	Kütüphane Sok. No:7/A	21	341	17	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Türk Evi	*			G						*			Çokgen Formlu Kapalı Sofa	Simetrik	*	
130	Kocamustafa Ef.Cad. No:9	21	341	50	Basit Onarım Görmüş	Konut	Kafe	Batı Etkisi	*			G						*			-	-		*
131	Bankalar Cad. No: 92	22	343	11	Metruk	Konut	Boş	Türk Evi	*			G						*			Lineer Açık Sofa	Simetrik	*	
132	Hacışerifağa No: 9	22	343	7	Esaslı Onarım Görmüş	Konut	Kütüphane	Batı Etkisi		*		G									Orta Hollü	Simetrik	*	
133	Hacışerifağa Sok. No: 2-4	22	351	2	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Türk Evi	*	*		G						*			Çokgen Formlu Kapalı Sofa	Simetrik		*
134	Bankalar Sok. No: 84	22	351	19	Esaslı Onarım Görmüş	Konut	Banka	Batı Etkisi		*		B							*		Orta Hollü	Simetrik		*
135	Hacışerifağa Sok. No: 15	22	351	14	Onarım Görmemiş	Konut	Huzurevi	Batı Etkisi		*		D						*			Orta Hollü	Simetrik		*

NO	ADRESİ	YERLEŞİM BİLGİLERİ			ONARIM DURUMU	İŞLEV		MİMARİ BİÇİM	SOKAK- KONUT İLİŞKİSİ			YÖNLENME				KAT ADEDİ					PLAN TİPİ	CEPHE TİPİ	MÜDAHALE DURUMU	
		Pafta	Ada	Parsel		Özgün	Mevcut		S-B-K	S-K-B	S-K	Tek Yön	İki yönlü Avlu Cephesi	İki yönlü Sokak Cephesi	Çok Yönlü	1	B+1	2	B+2	Çok Katlı			Var	Yok
136	Ragıpbey Cad. No: 2	23	348	1	Esaslı Onarım Görmüş	Konut	Konut	Batı Etkisi	*				G	K				*			Orta Hollü	Simetrik	*	
137	Ragıpbey Cad. No: 4	23	348	27	Metruk	Konut	Boş	Batı Etkisi	*				G	K				*			Orta Hollü	Simetrik	*	
138	Ragıpbey Cad.No:6,6/A	23	348	19	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Batı Etkisi	*				G	K				*			Orta Hollü	Simetrik	*	
139	Ragıpbey Cad. No: 14	23	348	6	Onarım Görmemiş	Konut	Kafe	Batı Etkisi			*	K				*					Orta Hollü	Simetrik		*
140	Ragıpbey Cad. No: 16	23	348	23	Onarım Görmemiş	Konut	Kafe Bar	Batı Etkisi			*	K				*					Orta Hollü	Simetrik		*
141	Kocamustafaefendi Sok.No:22	23	344	2	Metruk	Konut	Boş	Batı Etkisi			*	K						*			Orta Hollü	Simetrik	*	
142	Ragıpbey Cad. No: 14	24	100	56	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Batı Etkisi			*							*			Orta Hollü	Simetrik	*	
143	Belediye Sok. No: 8	24	100	53	Basit Onarım Görmüş	Konut	Konut	Türk Evi	*			K						*			-	-	*	
144	Gen. M. Muğlalı Cad.	21	100	82	Esaslı Onarım Görmüş	Konut	Konut	Batı Etkisi	*						*			*			-	-		*
145	Pirinççiler Sok. No: 10	24	99	7	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Türk Evi	*			GB						*			Lineer Açık Sofa	Simetrik		*
146	Pirinççiler Sok.	24	99	5	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Türk Evi	*			GB					*				Çokgen Formlu Kapalı Sofa	Simetrik	*	
147	Şemsiana Sok. No: 14	24	99	3	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Batı Etkisi			*	KB							*		Orta Hollü	Simetrik		*
148	Şemsiana Sok. No: 16	24	99	4	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Türk Evi	*	*		KB						*			Dörtgen Formlu Kapalı Sofa	Simetrik		*
149	Yayla Sok. No: 18	24	99	1	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Türk Evi	*			GB						*			Lineer Açık Sofa	Simetrik	*	
150	Pirinççiler Sok. No: 5	24	97	18	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Batı Etkisi	*	*		KD					*				Orta Hollü	Simetrik	*	
151	Pirinççiler Sok. No: 1	24	97	20	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Türk Evi	*			GD									-	-		*
152	Saburhane Sok. No: 4	24	97	3	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Türk Evi		*		GD						*			Çokgen Formlu Kapalı Sofa	Simetrik	*	
153	Mantarlar Sok. No: 11	24	97	4	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Türk Evi	*			GD						*			Lineer Açık Sofa	Simetrik		*
154	Konakaltı Sok. No: 35	24	98	6	Metruk	Konut	Boş	Türk Evi	*			G						*			L Tipi Açık Dış Sofa	Asimetrik		*
155	Yayla Sok. No: 20	24	98	14	Basit Onarım Görmüş	Konut	Konut	Batı Etkisi	*	*		G						*			Orta Hollü	Simetrik		*
156	Şemsiana Sok. No: 20	25	108	15	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Türk Evi	*			GD						*			Lineer Açık Sofa	Simetrik	*	
157	Şemsiana Sok. No: 16	25	108	12	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Türk Evi	*			GD						*			Lineer Açık Sofa	Simetrik		*
158	Şemsiana Sok. No: 18	25	108	14	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Türk Evi	*			GD						*			Lineer Açık Sofa	Simetrik		*
159	Dibektaşı Sok. No: 15	25	108	17	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Türk Evi	*									*			-	-		*
160	Dibektaşı Sok. No: 13	25	108	4-5	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Türk Evi	*			G						*			Lineer Açık Sofa	Simetrik	*	
161	Çınarlı Sok. No: 14	13	59	17	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Türk Evi	*			G						*			Lineer Açık Sofa	Simetrik		*
162	Çınarlı Sok.	13	59	4-5	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	-	*	*		G								*	-	-	*	
163	Karapınar Sok. No: 5	13	59	7	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Türk Evi	*			D						*			Dörtgen Formlu Kapalı Sofa	Simetrik	*	
164	Çınarlı Sok.	13	59	3	Basit Onarım Görmüş	Konut	Konut	Batı Etkisi	*	*			G	K				*			-	-	*	
165	Karapınar Sok. No: 2	13	58	1	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Türk Evi	*			G						*			Lineer Açık Sofa	Simetrik	*	
166	Karapınar Sok. No: 16	13	58	13	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Türk Evi	*			GD						*			Lineer Açık Sofa	Simetrik		*
167	Karapınar Sok. No: 19	13	60	26	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Türk Evi	*			GD						*			Lineer Açık Sofa	Simetrik	*	
168	Bahçe Sokak No: 21	13	60	6	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	-	*			D									-	-		*
169	Topaltı Sok. No: 13	13	60	5	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Türk Evi	*			GD						*			Lineer Açık Sofa	Simetrik		*
170	Çınar Sok.	13	60	34	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Türk Evi	*			G						*			Lineer Açık Sofa	Simetrik		*
171	Bahçe sok. No: 33	13	60	8-9	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Türk Evi	*	*		GD					*				Dörtgen Formlu Kapalı Sofa	Simetrik		*
172	Topaltı I I No'lu Çıkmaz, No:13	14	62	24	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Türk Evi	*			D						*			Lineer Açık Sofa	Simetrik	*	
173	Bahçe sok. No: 37	14	62	18-19	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Türk Evi	*			D							*		Lineer Açık Sofa	Simetrik	*	
174	Bahçe sok. No: 53	14	62	9	Esaslı Onarım Görmüş	Konut	Konut	Türk Evi	*			GD						*			Lineer Açık Sofa	Simetrik		*
175	Bahçe sok. No: 55	14	62	8	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	-	*			G						*			-	-		*

NO	ADRESİ	YERLEŞİM BİLGİLERİ			ONARIM DURUMU	İŞLEV		MİMARİ BİÇİM	SOKAK- KONUT İLİŞKİSİ			YÖNLENME				KAT ADEDİ					PLAN TİPİ	CEPHE TİPİ	MÜDAHALE DURUMU	
		Pafta	Ada	Parsel		Özgün	Mevcut		S-B-K	S-K-B	S-K	Tek Yön	İki yönlü Avlu Cephesi	İki yönlü Sokak Cephesi	Çok Yönlü	1	B+1	2	B+2	Çok Katlı			Var	Yok
176		14	62	30	Esaslı Onarım Görmüş	Konut	Konut	Türk Evi	*			B						*			-	-	*	
177	Topaltı Çıkmazı	14	62	23	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Türk Evi	*									*			-	-		*
178	Bahçe Sok. No: 73	13	54	1	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Türk Evi	*			D						*			Lineer Açık Sofa	Simetrik		*
179	Saburhane Sok. No: 35	13	54	14	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Batı Etkisi			*	D					*				-	-		*
180	Bahçe Sok.	13	54	21	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Türk Evi	*			GD						*			-	-		*
181	Karamuğla Cad. No: 63	13	54	4	Metruk	Konut	Boş	Batı Etkisi	*	*						*					-	-		*
182	Saburhane Sok. No: 89	14	51	1	Esaslı Onarım Görmüş	Konut	Konut	Türk Evi	*			G				*					Lineer Açık Sofa	Simetrik		*
183	Saburhane Sok. No: 89	14	51	2	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Türk Evi	*			D						*			Lineer Açık Sofa	Simetrik		*
184	Saburhane Sok. No: 85	14	51	3	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Türk Evi	*			D						*			Çokgen Formlu Kapalı Sofa	Simetrik	*	
185	Saburhane Sok. No: 38	14	51	4	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Türk Evi	*									*			-	-	*	
186	Saburhane Sok. No: 42	13	55	2	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Türk Evi	*			G						*			Lineer Açık Sofa	Simetrik		*
187	Saburhane Sok. No: 41	13	55	3	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Türk Evi	*			K						*			Lineer Açık Sofa	Simetrik	*	
188	Saburhane Sok. No: 32	13	55	6	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Türk Evi	*			GB						*			Çokgen Formlu Kapalı Sofa	Simetrik	*	
189	Saburhane Sok. No: 28	13	55	8	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Batı Etkisi	*			D						*			-	-	*	
190	Karamuğla Cad. No: 36	13	55	5	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Türk Evi	*			K						*			Lineer Açık Sofa	Simetrik	*	
191	Kayabaşı Sok. No: 22	38	132	1	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Türk Evi	*			G						*			Dörtgen Formlu Kapalı Sofa	Simetrik		*
192	Kayabaşı Sok. No: 15	38	131	7	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Türk Evi	*			B						*			Çokgen Formlu Kapalı Sofa	Simetrik		*
193	Kayabaşı Yanı Çıkmazı No: 18	38	131	5	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Türk Evi	*			GB						*			Lineer Açık Sofa	Simetrik		*
194	II No' lu Yaka Çıkmazı No: 2	38	131	19	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Türk Evi	*			GB						*			Dörtgen Formlu Kapalı Sofa	Simetrik	*	
195	Hacı Koreliler Sok. No: 19	37	122	78	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Türk Evi	*			KB						*			Lineer Açık Sofa	Simetrik		*
196	Celali Sok. No: 7	37	124	2	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Türk Evi	*			KB						*			L Tipi Açık Dış Sofa	Asimetrik	*	
197	Bayır Çıkmazı No: 4	37	125	7	Esaslı Onarım Görmüş	Konut	Konut	Türk Evi	*									*			Lineer Açık Sofa	Simetrik	*	
198	Bayır Çıkmazı No: 18	37	125	13	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Türk Evi	*			GB				*					-	-		*
199	İmeciler Sok. No: 8	46	415	40	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Türk Evi	*			G						*			Dörtgen Formlu Kapalı Sofa	Simetrik		*
200	Camcı Sok. No: 38	46	415	1-30	Basit Onarım Görmüş	Konut	Konut	Türk Evi	*			GB						*			Çokgen Formlu Kapalı Sofa	Simetrik	*	
201	Camcı Sok. No: 36	46	415	1-29	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Türk Evi	*			GB						*			Çokgen Formlu Kapalı Sofa	Simetrik		*
202	İmeciler Sok. No: 2	46	415	36	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Türk Evi	*			G						*			Lineer Açık Sofa	Simetrik	*	
203	Camcı Sok. No: 16	46	415	1-21	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Türk Evi	*			G						*			Lineer Açık Sofa	Simetrik		*
204	Üçler Sok. No: 19/B	46	415	51	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Türk Evi	*			G						*			Lineer Açık Sofa	Simetrik	*	
205	Üçler Sok. No: 11	46	415	16	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Batı Etkisi	*			G						*			Lineer Açık Sofa	Simetrik	*	
206	Üçler Sok. No: 9	46	415	1-17	Basit Onarım Görmüş	Konut	Konut	Batı Etkisi	*			GB						*			-	-	*	
207	Üçler Sok. No: 37	46	415	1	Basit Onarım Görmüş	Konut	Konut	Türk Evi	*			D						*			Dörtgen Formlu Kapalı Sofa	Simetrik	*	
208	İmeciler Sok. No: 24	46	415	47-48	Basit Onarım Görmüş	Konut	Konut	Türk Evi	*				G	K				*			Dörtgen Formlu Kapalı Sofa	Simetrik	*	
209	İmeciler Sok. No: 16	46	415	43	Basit Onarım Görmüş	Konut	Konut	Türk Evi	*			GB						*			Lineer Açık Sofa	Simetrik	*	

NO	ADRESİ	YERLEŞİM BİLGİLERİ			ONARIM DURUMU	İŞLEV		MİMARİ BİÇİM	SOKAK- KONUT İLİŞKİSİ			YÖNLENME				KAT ADEDİ					PLAN TİPİ	CEPHE TİPİ	MÜDAHALE DURUMU	
													İki yönlü											
		Pafta	Ada	Parsel		Özgün	Mevcut		S-B-K	S-K-B	S-K	Tek Yön	Avlu Cephesi	Sokak Cephesi	Çok Yönlü	1	B+1	2	B+2	Çok Katlı			Var	Yok
210	İmeciler Sok. No: 14	46	415	42	Basit Onarım Görmüş	Konut	Konut	Türk Evi	*			KD						*			Dörtgen Formlu Kapalı Sofa	Simetrik	*	
211	Hekimbaşı Sok. No: 7	26	371	17	Esaslı Onarım Görmüş	Konut	Kafe	Batı Etkisi	*	*			G	K				*			-	-		*
212	Hekimbaşı Sok. No: 17	26	371	10	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Batı Etkisi	*				G	K					*		-	-		*
213	Hekimbaşı Çıkmazı	26	371	4	Esaslı Onarım Görmüş	Konut	Konut	Türk Evi	*			G						*			-	-		*
214	Hekimbaşı Sok. No: 9	26	371	16	Basit Onarım Görmüş	Konut	Kafe	Türk Evi	*	*			G	K					*		Çokgen Formlu Kapalı Sofa	Simetrik		*
215	Hekimbaşı Sok. No: 11	26	371	14	Basit Onarım Görmüş	Konut	Konut	Batı Etkisi	*								*				-	-		*
216	Hekimbaşı Sok. No: 21	26	371	8	Basit Onarım Görmüş	Konut	Konut	Türk Evi	*			G						*			Çokgen Formlu Kapalı Sofa	Simetrik	*	
217	Karamehmet Mah.	1	3	1-15	-	Konut	Konut	Türk Evi	*			GD						*						*
218	Karamehmet Sok.No: 33	1	3	12	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Türk Evi	*			G					*				Çokgen Formlu Kapalı Sofa	Simetrik		*
219		10	41	12	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Türk Evi	*			GD						*			Çokgen Formlu Kapalı Sofa	Simetrik		*
220	Ömür Said Sok. No: 26	16	66	45	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Türk Evi	*			G						*			Lineer Açık Sofa	Simetrik	*	
221	Emir Sait Sok. No: 27	16	66	1-2	Metruk	Konut	Boş	Türk Evi	*			G						*			Lineer Açık Sofa	Simetrik		*
222	Emir Sait Sok. No: 34	16	66	47-48-49	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Türk Evi	*			GD						*			Lineer Açık Sofa	Simetrik		*
223	Bağaltı Sok.No: 47	16	67	1-2	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Türk Evi	*			B						*			Çokgen Formlu Kapalı Sofa	Simetrik		*
224	Topaltı Sok. No: 45	16	67	3-4-5	Esaslı Onarım Görmüş	Konut	Konut	Türk Evi	*			G									Lineer Açık Sofa	Simetrik	*	
225	Dere Sok. No: 12-12/A	18	70	19	Basit Onarım Görmüş	Konut	Konut	Türk Evi	*			B						*			Dörtgen Formlu Kapalı Sofa	Simetrik	*	
226	Dere Sok. No: 18	18	70	22	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Türk Evi	*			G						*			Lineer Açık Sofa	Simetrik		*
227	Dere Sok. No: 16	18	70	21	Basit Onarım Görmüş	Konut	Konut	Türk Evi	*			G						*			Lineer Açık Sofa	Simetrik	*	
228	Yusufefendi Sok. No: 17	18	70	13	Basit Onarım Görmüş	Konut	Konut	Türk Evi	*			GB						*			L Tipi Açık Dış Sofa	Asimetrik		
229	Yusufefendi Sok. No: 43	18	70	1	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Türk Evi	*									*			-	-		*
230	Yusufefendi Sok. No: 41	18	70	2	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Türk Evi	*									*			-	-		*
231	Dere Sok. No: 10	18	70	18	Basit Onarım Görmüş	Konut	Konut	Türk Evi	*			G						*			Lineer Açık Sofa	Simetrik	*	
232	Tabakhane cad. No: 2	18	91	1	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Türk Evi	*			KD						*			Lineer Açık Sofa	Simetrik		*
233	Fabrika Sok. No: 11	18	91	17	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Türk Evi	*			G						*			Çokgen Formlu Kapalı Sofa	Simetrik	*	
234	Yusufefendi Sok. No: 15	18	91	7	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Türk Evi	*			G						*			Lineer Açık Sofa	Simetrik		*
235	Dere Sok. No: 5	18	91	3	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	-	*									*			-	-		*
236	Dibektaşı Sok. No: 17	25	95	1	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Türk Evi	*			G						*			Lineer Açık Sofa	Simetrik		*
237		25	95	2	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Türk Evi	*			G						*			Lineer Açık Sofa	Simetrik		*
238	Dibektaşı Sok. No: 21	25	95	17	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Türk Evi	*			G						*			Lineer Açık Sofa	Simetrik	*	

NO	ADRESİ	YERLEŞİM BİLGİLERİ			ONARIM DURUMU	İŞLEV		MİMARİ BİÇİM	SOKAK- KONUT İLİŞKİSİ			YÖNLENME				KAT ADEDİ					PLAN TİPİ	CEPHE TİPİ	MÜDAHALE DURUMU	
		Pafta	Ada	Parsel		Özgün	Mevcut		S-B-K	S-K-B	S-K	Tek Yön	İki yönlü Avlu Cephesi	İki yönlü Sokak Cephesi	Çok Yönlü	1	B+1	2	B+2	Çok Katlı			Var	Yok
239	Konakaltı Sok. No: 10	24	106	5	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Batı Etkisi	*			GD						*			-	-		*
240	Yıldırım Sok. No: 4	38	135	13	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Türk Evi	*			GB					*				Çokgen Formlu Kapalı Sofa	Simetrik		*
241	Saburhane Sok. No: 12	13	57	36	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Türk Evi	*			GD						*			Lineer Açık Sofa	Simetrik	*	
242		26	364	18	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Türk Evi	*									*			Lineer Açık Sofa	-		*
243	Üçler Sok. No:3	26	364	66	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Türk Evi	*			D					*				Çokgen Formlu Kapalı Sofa	Simetrik		*
244	Mestanlar Çıkmazı No:13	26	364	6	Esaslı Onarım Görmüş	Konut	Konut	Türk Evi	*			G						*			Çokgen Formlu Kapalı Sofa	Simetrik	*	
245	Mestanlar Çıkmazı No:7	26	364	11	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Türk Evi	*			G						*			Lineer Açık Sofa	Simetrik	*	
246	Kurbanlar Sok. No:38	26	364	39	-	-	-	Türk Evi	*			G						*			Lineer Açık Sofa	Simetrik		*
247	Kurbanlar Sok. No:40	26	364	40	-	Konut	Konut	Türk Evi	*									*			-	-		*
248	Kayaaltı Sok. No: 59	10	32	5	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Türk Evi	*			GD						*			Lineer Açık Sofa	Simetrik		*
249	Şahadi Sok. No: 9	18	71	28	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Türk Evi	*			G						*			Lineer Açık Sofa	Simetrik	*	
250	Kahvecioğlu I No' lu Çıkmazı No: 18	16	65	24	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Türk Evi	*			G						*			Lineer Açık Sofa	Simetrik		*
251	Embekirler Sok. No: 20	25	94	1	Basit Onarım Görmüş	Konut	Konut	Türk Evi	*			G						*			Lineer Açık Sofa	Simetrik		*
252	Topaltı Sok. No: 45, Embekirler Sok. No: 13	16	67	3-4-5	Basit Onarım Görmüş	Konut	Konut	Türk Evi	*			G						*			Lineer Açık Sofa	Simetrik	*	
253	Embekirler Sok. No: 1	25	92	6	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Türk Evi	*			G						*			Lineer Açık Sofa	Simetrik		*
254	Dibektaşı Sok. No: 21	25	95	17	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Türk Evi	*			G						*			Lineer Açık Sofa	Simetrik	*	
255	Yayla Sok. No: 26	24	107	7	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Türk Evi	*			G						*			Dörtgen Formlu Kapalı Sofa	Simetrik	*	
256	Dibektaşı Sok. No: 7	19	338	5-6	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Türk Evi	*			G						*			Dörtgen Formlu Kapalı Sofa	Simetrik		*
257	Tütüncüler Sok. No: 5	26	16	6	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Türk Evi	*			D						*			L Tipi Açık Sofa	Asimetrik		*
258	Tütüncüler Sok. No: 3	26	16	7	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Türk Evi	*									*			Lineer Açık Sofa	Simetrik		*
259	Gedik Sok. No: 6	1	5	1	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Türk Evi	*			GB						*			Dörtgen Merkezi Karma Dış Sofalı	Simetrik		*
260	Gedik Sok. No: 2	1	5	2	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Türk Evi	*			GD						*			Lineer Açık Sofa	Simetrik	*	
261	Karamehmet Sok. No: 38	10	42	1	Basit Onarım Görmüş	Konut	Konut	Türk Evi	*			GD						*			Lineer Açık Sofa	Simetrik	*	
262	Savran Sok. No: 4	10	42	16	Basit Onarım Görmüş	Konut	Konut	Türk Evi	*									*			Lineer Açık Sofa	Simetrik	*	
263	Karamehmet Sok. No: 29	1	7	7	Basit Onarım Görmüş	Konut	Konut	Türk Evi	*			GB						*			Lineer Açık Sofa	Simetrik	*	
264	Karamehmet Sok. No: 28	1	7	8	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Türk Evi	*			GB						*			Lineer Açık Sofa	Simetrik		*
265	Savran Sok. No: 2	1	7	9	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Türk Evi	*			GB						*			-	-	*	
266	Karamehmet Sok. No: 23	1	8	3	Basit Onarım Görmüş	Konut	Konut	Türk Evi	*			GD						*			Çokgen Formlu Kapalı Sofa	Simetrik	*	
267	Toparlar Sok. No: 2	1	8	2	Basit Onarım Görmüş	Konut	Konut	Türk Evi	*			GD						*			Lineer Açık Sofa	Simetrik	*	
268	Çatallar Sokak No: 17	1	10	8	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Türk Evi	*									*			-	-		*
269	İmeciler Sok. No: 54	26	414	1	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Türk Evi	*			G						*			Lineer Açık Sofa	Simetrik	*	
270	Sekibaşı Sok. No: 25	46	414	5	Basit Onarım Görmüş	Konut	Konut	Türk Evi		*		G						*			Dörtgen Formlu Kapalı Sofa	Simetrik	*	
271	Üçler Sok. No: 57	46	414	10	Basit Onarım Görmüş	Konut	Konut	Türk Evi	*				D	G				*			Lineer Açık Sofa	Simetrik	*	
272	Üçler Sok. No: 41	46	414	11	Basit Onarım Görmüş	Konut	Konut	Türk Evi	*			GB						*			Lineer Açık Sofa	Simetrik	*	
273	Üçler Sok.	46	414	12	Basit Onarım Görmüş	Konut	Konut	Türk Evi	*				KD	GD				*			Lineer Açık Sofa	Simetrik	*	
274	Sekibaşı Sok. No: 21	26	365	8	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Türk Evi	*	*		G							*		Çokgen Formlu Kapalı Sofa	Simetrik	*	
275	Sekibaşı Sok. No: 19	26	365	10	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Türk Evi	*			GB						*			Lineer Açık Sofa	Simetrik		*

NO	ADRESİ	YERLEŞİM BİLGİLERİ			ONARIM DURUMU	İŞLEV		MİMARİ BİÇİM	SOKAK- KONUT İLİŞKİSİ			YÖNLENME				KAT ADEDİ					PLAN TİPİ	CEPHE TİPİ	MÜDAHALE DURUMU	
		Pafta	Ada	Parsel		Özgün	Mevcut		S-B-K	S-K-B	S-K	Tek Yön	İki yönlü Avlu Cephesi	İki yönlü Sokak Cephesi	Çok Yönlü	1	B+1	2	B+2	Çok Katlı			Var	Yok
276	Sekibaşı Sok. No: 17	26	365	11	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Türk Evi	*			G							*		Lineer Açık Sofa	Simetrik		*
277	Üçler Sok. No: 42	26	365	5	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Türk Evi	*			G							*		Çokgen Formlu Kapalı Sofa	Simetrik	*	
278	Mestanlar Sok. No: 9-9/A	26	365	30	Basit Onarım Görmüş	Konut	Konut	Türk Evi	*			GB						*			Lineer Açık Sofa	Simetrik	*	
279	Mestanlar Çıkmazı No: 2	26	365	19	Basit Onarım Görmüş	Konut	Konut	Türk Evi	*			GD						*			Lineer Açık Sofa	Simetrik	*	
280	Mestanlar Sok. No: 4	26	365	29	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Türk Evi	*			K							*		Çokgen Formlu Kapalı Sofa	Simetrik	*	
281	Mestanlar Çıkmazı No: 3	26	365	34	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Türk Evi	*			G						*			Lineer Açık Sofa	Simetrik		*
282	Mestanlar Çıkmazı No: 1	26	365	33	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Türk Evi	*			GD						*			Lineer Açık Sofa	Simetrik	*	
283	Kurbanlar Sok. No: 19	26	362	11	Metruk	Konut	Boş	Türk Evi	*			GD						*			-	-		*
284	Kurbanlar Sok. No: 17	16	362	2	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Türk Evi	*			B						*			Lineer Açık Sofa	Simetrik	*	
285	Recai Güreli Cad. No: 2	26	373	18-19	Basit Onarım Görmüş	Konut	Konut	Türk Evi	*			GB						*			Lineer Açık Sofa	Simetrik	*	
286	Süleyman Bey Sok. No: 8	26	366	25	Onarım Görmemiş	Konut	Boş	Türk Evi	*			G							*		Çokgen Formlu Kapalı Sofa	Simetrik		*
287	Süleyman Bey Sok. No: 10	26	366	26	Basit Onarım Görmüş	Konut	Konut	Türk Evi	*			B					*				Çokgen Formlu Kapalı Sofa	Simetrik	*	
288	Havana Sok III No' lu Çıkmazı No: 6	26	366	10	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Türk Evi	*			G							*		Çokgen Formlu Kapalı Sofa	Simetrik		*
289	Sekibaşı Sok. No: 4	9	357	6-7	Esaslı Onarım Görmüş	Konut	Konut	-	*			G						*			-	-		*
290	Sekibaşı Sok. No: 6	9	357	8	Metruk	Konut	Boş	Türk Evi	*			D						*			-	-		*
291	Sekibaşı Sok. ve Şarlak Sokak Kesiştiği Meydan No:4	9	357	15	Basit Onarım Görmüş	Konut + Ticaret	Konut + Ticaret	-	*	*			K	GB				*			-	-	*	
292	Şarlak Sokak No: 8	9	357	16	Basit Onarım Görmüş	Konut	Konut	Türk Evi	*			D						*			Çokgen Formlu Kapalı Sofa	Simetrik		*
293	Uçarılar Sok. No 5	9	357	2	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Batı Etkisi	*	*			G	K				*			-	-		*
294	Uçarılar Sok. No: 1	9	357	3	-	Konut	Konut	Türk Evi	*			GB						*			-	-		*
295	Basmacı Sok. No: 3	10	34	9	Esaslı Onarım Görmüş	Konut	Konut	Türk Evi	*			G						*			Dörtgen Formlu Kapalı Sofa	Simetrik	*	
296	Şarlak Sok. No: 36	10	34	1	Basit Onarım Görmüş	Konut	Konut	Türk Evi	*			G						*			Lineer Açık Sofa	Simetrik	*	
297	Çiftçiler Sok. No: 1			5	Basit Onarım Görmüş	Konut	Konut	Türk Evi	*			GB						*			Çokgen Formlu Kapalı Sofa	Simetrik		*

Kat Adedi Analizi

Tablo 4.30 Muğla kent merkezindeki tescilli konutların kat adedi analizi .

TESCİLLİ KONUTLARIN KAT ADEDİ ANALİZİ		
Kat Adedi	Tescilli Konutların	
	Sayısı	Yüzdesi
1 Katlı	7	% 2
B+1 Katlı	15	% 5
2 Katlı	241	% 85
B+2 Katlı	18	% 6
Çok Katlı	2	% 0,7
Toplam	283	-

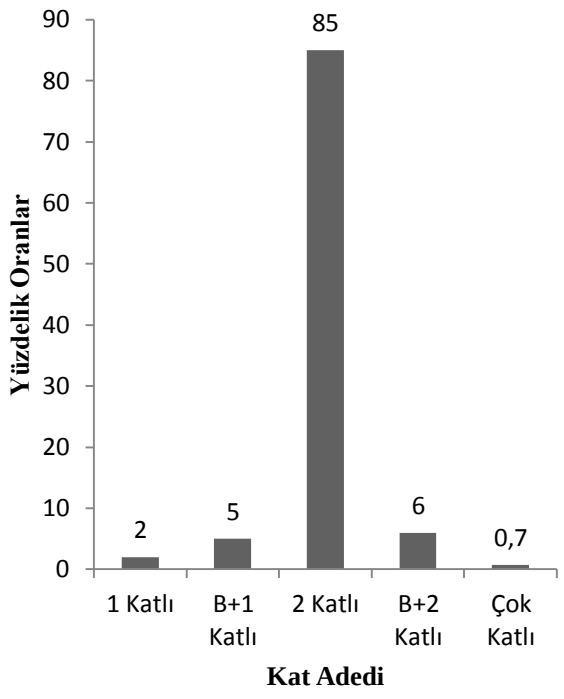

Muğla geleneksel konut dokusuna bakıldığında, kat adedi bakımından çeşitlilik vardır; ancak çok katlı ve büyük ölçekli konak tipi yapılarla karşılaşılmaz. Muğla halkının geçim kaynağının ağırlıklı olarak tarım olması, yörenin deprem hareketlerinin fazla olması ve konum bakımından çevre yerleşimlere uzak olması nedeniyle geleneksel konutları da en fazla iki katlı olup, az da olsa üç katlı örneklere rastlanmaktadır. Verileri incelenen 283 konut arasında en yüksek oranlılar, 241 konut ile iki katlı örneklerdir. Doku bütün olarak ele alındığında da, iki katlı örneklerin baskın olduğu hissedilmektedir. Bazı iki katlı örneklerde bodrum katı bulunmaktadır. Bu örnekler de sayıca fazladır. Tescilli konutların 18 tanesi bodrum üzeri iki katlıdır. Bu tip örnekler genellikle 19. yy sonuna tarihlenen örnekleri kapsamaktadır. Tek katlı örnekler, merkezde yoğunluk göstermemektedir. Tescilli konutların yedi tanesi tek katlıdır. Tek katlı örneklerin, daha çok yazlık olarak kullanılan, Ula, Karabağlar gibi yerlerde bulunması dolayısıyla, merkezde yaygın olmadığı düşünülmektedir. 15

konut bodrum ve tek katlıdır. Tescilli konutlar arasında tek katlı örneklere göre daha yaygın durumdadır.

Sonuç olarak iki katlı örneklerin baskın olduğu doku bütününde kat adedinin çeşitlenmesinin, ailenin gelir durumuna, topografyaya, konut yapım geleneğine ve gereksinime göre şekillendiği söylenebilir.

Onarım Durumu Analizi

Tablo 4.31 Muğla kent merkezindeki tescilli konutların onarım durumu analizi.

TESCİLLİ KONUTLARIN ONARIM DURUMU ANALİZİ

Onarım Durumu	Tescilli Konutların	
	Sayısı	Yüzdesi
Esaslı Onarım Görmüş	19	% 7
Basit Onarım Görmüş	55	% 19
Onarım Görmemiş	197	% 69
Metruk	14	% 5
Rekonstrüksi-yon	1	% 0,3
Toplam	286	-

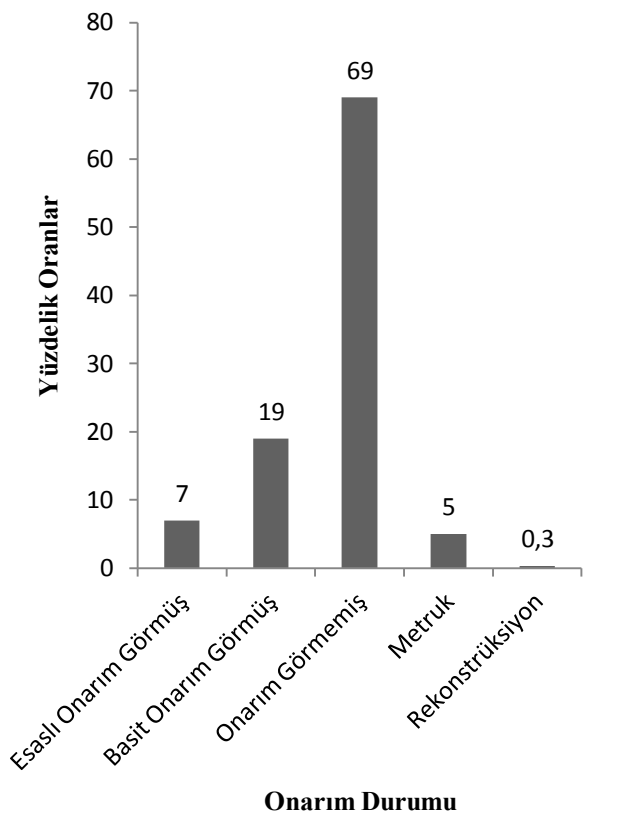

Muğla kent merkezi kentsel sit alanı, geleneksel dokusunun korunmuşluğu bakımından Türkiye genelinde öne çıkan örneklerdendir. Doku bütünü geleneksel konutlar açısından değerlendirildiğinde bu durumun en önemli nedeni olarak bugün de geleneksel konutların içinde yaşamın sürüyor olması belirtilebilir. Bu bağlamda geleneksel konut, ilk sahibinden bugünkü sahibine ulaşana kadar farklı mülkiyete geçmiş olsa bile, içinde yaşayanlar tarafından terk edilmemiştir. İçinde yaşayan

kişiler oturdukları bu evlere bakım yapmışlardır. Onarım bazen boya, kiremit aktarma gibi özgün yapıya zarar vermez iken, zaman zaman niteliksiz birtakım müdahaleler de olabilmektedir. Basit onarım kapsamında değerlendirilen bu tip müdahaleler genellikle, kapı-pencere oranlarının veya malzemesinin değiştirilmesi, ıslak hacim eklenmesi, mekan organizasyonu değişiklikleri olabilmektedir.

Tescil tarihinde yapılan inceleme gözetilerek yapılan bu istatistik verilere göre; doku genelinde onarım görmemiş özgün örnekler 197 tanedir. Basit onarım görmüş 55 ev vardır. 19 ev esaslı onarım görmüştür. Bunun yanında bir ev rekonstrüksiyon ile yeniden ayağa kaldırılmıştır. 14 evin ise, metruk durumda olduğu tespit edilmiştir.

Özgün İşlev Analizi

Tablo 4.32 Muğla kent merkezindeki tescilli konutların özgün işlev analizi.

TESCİLLİ KONUTLARIN ÖZGÜN İŞLEV ANALİZİ

Özgün İşlev	Tescilli Konutların	
	Sayısı	Yüzdesi
Konut	290	% 99
Konut+Ticaret	3	% 1
Toplam	293	-

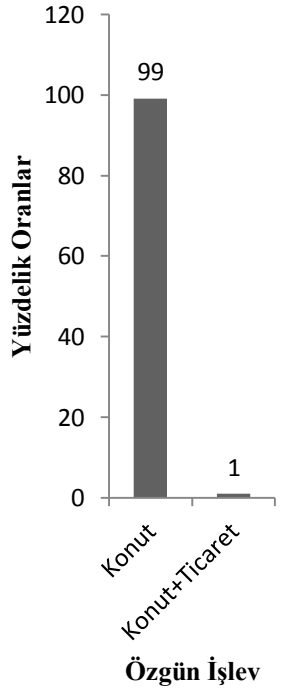

Tipolojik çalışma, 19. yy tescilli konutları üzerinden yapılmıştır. Verileri incelenen konutların tamamının özgün işlevi konuttur. Geçim kaynağı tarıma dayalı olan yörede zaman içinde ticari amaçlı kullanımlar da öne çıkmıştır. Konutun zemin

katlarına dükkan işlevi yüklendiği görülmeye başlanmıştır. Verilerine ulaşılan 293 konutun üç tanesi bu tip konut ve ticaretin bir arada bulunduğu örneklerdendir. Alanın bütününe bakıldığında %1'lik oranda konut ve ticaret işlevinin bir arada olduğu görülür. Ancak bu durumu arasta bölgesi için ayrı tutmak gerekmektedir. Çünkü ticaretin merkezi sayılabilecek olan arastada bu tip örnekler baskın olarak görülmektedir.

Mevcut İşlev Analizi

Tablo 4.33 Muğla kent merkezindeki tescilli konutların mevcut işlev analizi.

TESCİLLİ KONUTLARIN MEVCUT İŞLEV ANALİZİ

Mevcut İşlev	Tescilli Konutların	
	Sayısı	Yüzdesi
Konut	265	% 90
Ticaret	1	% 0,3
Konut+ Ticaret	3	% 1
Kafe	4	% 1
Kafe-Bar	1	% 0,3
Banka	1	% 0,3
Kütüphane	1	% 0,3
Dernek	1	% 0,3
Huzurevi	1	% 0,3
Boş	15	% 5
Toplam	293	-

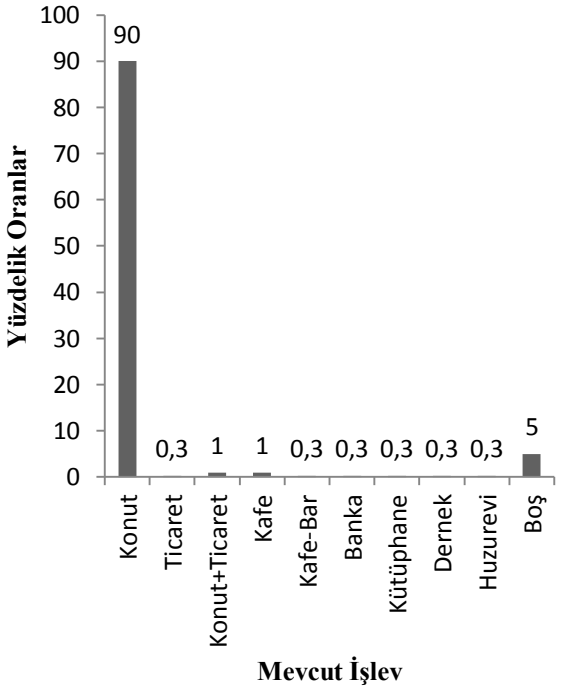

Özgün durumda konut, ya da konut ve ticaret işlevini üstlenmiş olan yapılar günümüzde özgün işlevleri ile korunabildikleri gibi, farklı işlevlerle de yaşatılabilmektedirler. Yapının özgün işlevi konut ise, konut olarak işlevinin sürdürülmesi, yapının nitelik ve nicelik bakımından değiştirilmeye zorlanmadan

korunması bakımından önemlidir. Muğla merkezde yer alan konutların %90'ının konut olarak korunduğu tespit edilmiştir. Burada yaşayan halkın, eski evlerini terk etmeyip günümüzde de yaşamını burada geçiriyor olması tarihi yapıların özgün işlevini sürdürmesi ve doku bütünlüğünün bozulmadan korunması bakımından önemli bir etkendir.

Verileri incelenen tescilli konutlar arasında özgün işlevini sürdürenlerin yanı sıra yeniden işlevlendirilen konutlar da bulunmaktadır. Merkez ilçe, çalışma kapsamında ele alınan diğer yerleşimlere göre, yeniden işlevlendirme bağlamında çeşitlilik göstermektedir. Bu da merkezde nüfusun fazla oluşu, farklı sektörlerin bir arada yer alması, turizm gibi etkenlerin sonucudur. Elde edilen veriler ışığında yeniden işlevlendirilen konutların mevcut işlevleri arasında; kafe, bar gibi ticari amaçlı özel mülkiyetteki mekanlar, kütüphane, dernek, huzurevi gibi kamusal yarar sağlayan mekanlar bulunmaktadır. Özgün veya yeni işlev ile yaşayan konutların yanında herhangi bir işlev barındırmayan ve genellikle metruk durumda olan boş evler de mevcuttur. 293 konut arasında boş olduğu tespit edilen 15 ev vardır. Yeni işlev yüklenmiş konutlar arasında ise, en yaygın kullanım ticari işlevler olarak tespit edilmiştir. Konut+ticaret, yalnızca ticaret (dükkan), kafe ve bar işlevleri öne çıkmaktadır. Bunun yanında %0,3'lük düşük bir oranla da tekil örneklerde rastlanan işlevler; banka, kütüphane, dernek, huzurevi yer almaktadır.

Konut Tipi Analizi

Uzun yıllar boyunca Muğla'da Müslüman ve gayrimüslim halk iç içe yaşamıştır. Müslüman halktan farklı yaşam biçimi ve kültürdeki bu etnik grupların, yerleşimde kendine özgü yaşadığı alanlar ve özgün konut tipinde evleri oluşmaya başlamıştır. Yaşam biçimi, geçim kaynakları, mimari tarzları bağlamında halk birbiri ile etkileşim de göstermiştir. Bu bağlamda 19.yy son dönemlerinde Türk evleri Batı Etkisinde gelişen gayrimüslim konutları ile benzerlikler taşımaya başlamıştır.

Tablo 4.34 Muğla kent merkezindeki tescilli konutların konut tipi analizi.

TESCİLLİ KONUTLARIN KONUT TİPİ ANALİZİ		
Konut tipi	Tescilli Konutların	
	Sayısı	Yüzdesi
Türk Evi	251	% 89
Batı Etkisindeki Konut	32	% 11
Toplam	283	-

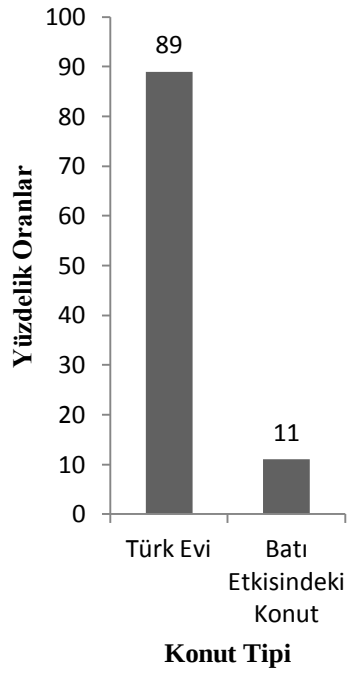

İncelenen tescilli konutlara bakıldığında, 283 konutun 251 tanesinin Türk evi özelliği taşıyan Muğla Evi olduğu saptanmıştır. Burada yaşayan Müslüman halkın yoğunluğu da buradan anlaşılmaktadır. 32 ev ise, Batı Etkisinde gelişen mimari tarzdadır. Genellikle Rum yapı ustalarının Ada mimarisinden esinlenerek yaptıkları düşünülen bu evler, işlev ve biçim bakımından Türk Evlerinden belirgin olarak ayrılmaktadırlar.

Sokak-Bahçe-Konut ilişkisi Analizi

Muğla geleneksel konutlarında yaşam alanı yalnızca konutun kendisi olarak düşünülmemelidir. Evlerin avlu ile bütünleşik kullanımı söz konusudur. Geniş bir ova niteliğindeki Muğla merkez yerleşiminde geçmişte tarım birincil geçim kaynağı durumundadır. Tarım arazileri ovada bulunan halk yerleşim yeri olarak dağ eteği sırtlarını tercih etmiştir. Ekili arsaları ovada bulunsa da, evlerinde de geniş bahçelere yer vermişlerdir. Büyük ölçekli tarım yapılmasa da, sebze, meyve yetiştiriciliğini kendi evinin bahçesinde sürdürmüştür. Dolayısıyla tarımla uğraşan toplumun toprakla ilişkisi kopmamıştır.

Tablo 4.35 Muğla kent merkezindeki tescilli konutların Sokak-Bahçe-Konut İlişkisi analizi.

TESCİLLİ KONUTLARIN SOKAK-BAHÇE-KONUT ANALİZİ		
Sokak-Bahçe-Konut İlişkisi	Tescilli Konutların	
	Sayısı	Yüzdesi
Yalnız S-B-K	256	% 87
Yalnız S-K-B	10	% 3
S-B-K ve S-K-B	22	%8
S-K	7	%2
Toplam	295	-

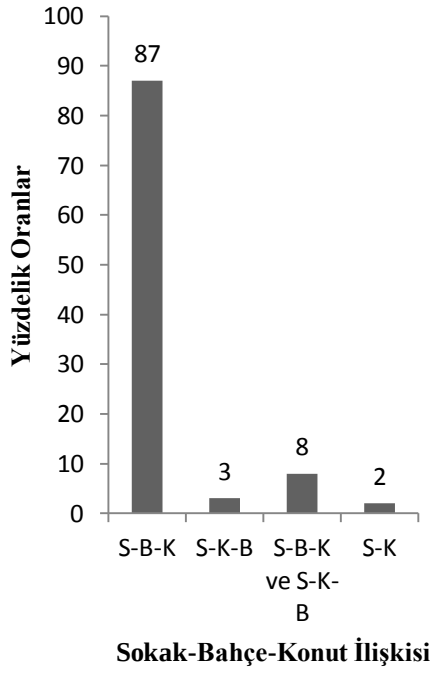

Muğla geleneksel konutları bahçe içinde yerleşmişlerdir. Sokağa kapalı, kendi avlusuna dönük konutlar, dokuda algılanır bir yoğunluk sergiler. Türk Evlerinin, Batı Etkisindeki konutların gelir seviyesi gibi ayrım olmaksızın büyük bir çoğunluğu bahçelidir. Bahçe içinde konumlanmayan evlere bakıldığında, ticaret işlevi yüklenmiş oldukları ve/veya arastada yer aldıkları gözlenmiştir. İncelenen 295 evin arasında bu tipte yedi örnek tespit edilmiştir.

Bahçe içinde konumlanan konutlar, bahçe ile ilişkisi bağlamında sınıflandırılmışlardır. Sokaktan bahçe aracılığı ile konuta ulaşılan örnekler, Sokak-Bahçe-Konut, sokaktan doğrudan ulaşılan örnekler, Sokak-Konut-Bahçe, her iki biçimde de konuta ulaşılan durumda da Sokak-Bahçe Konut ve Sokak-Konut-Bahçe tanımlaması yapılmıştır. Bu durumda verilerine ulaşılan 295 evin, 256 tanesi yalnızca bahçeden ulaşılan konut, 10 tanesi yalnızca sokaktan ulaşılan konut, 22 tanesi ise, hem sokaktan hem bahçeden ulaşılan konut olarak saptanmıştır. Bu

durumda tescilli yapıların %85 oranında Sokak-Bahçe-Konut ilişkisi kurularak kullanıldığı belirlenmiştir. Bu durum, Türk Evlerinin doku içinde yoğunluk göstermesi, evlerin büyük bir çoğunluğunun bahçeli olması ile açıklanabilir. Bahçe ile ilişki, sokağa doğrudan açılım bağlamında incelendiğinde mahremiyet olgusunu yansıttığı için konut tipi analizi ile de paraleldir. Sokağa açılan Batı Etkisindeki konutların büyük çoğunluğu da bahçe ile ilişkilidir. Bu evler sokaktan ve bahçeden giriş almaktadır. 19. yy sonlarında yapılan Türk evleri de benzer niteliktedir, sokaktan ve bahçeden ayrı girişleri mevcuttur.

Coğrafi Yönlenme Analizi

Tablo 4.36 Muğla kent merkezindeki tescilli konutların coğrafi yönlenme analizi.

TESCİLLİ KONUTLARIN COĞRAFİ YÖNLENME ANALİZİ		
Coğrafi Yönler	Tescilli Konutların	
	Sayısı	Yüzdesi
Güney	117,5	% 43
Güneydoğu	35,5	% 13
Güneybatı	48,5	% 18
Kuzey	15,5	% 6
Kuzeydoğu	7,5	% 3
Kuzeybatı	6	% 3
Doğu	27,5	%10
Batı	8	% 4
Toplam	278	-

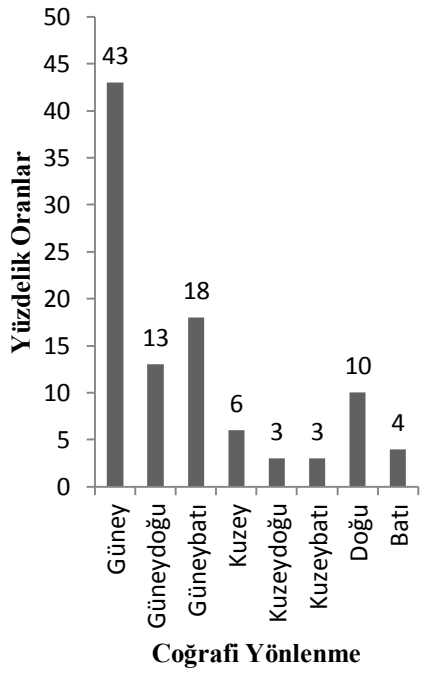

Geleneksel konutların yönlenme analizi açıklıklı cephelerine göre yapılmıştır. Büyük bir çoğunluğu açıklıklı tek cepheli olan evlerdir ve genellikle açık sofalıdır. Hakim tek cephe güney ve ara yönlerine yönlendirilmiştir. Sağır cepheleri kuzey ve diğer yönlere yönlendirilerek iklimsel veriler en üst düzeyde değerlendirilmiştir.

Konutlar böylelikle doğal şartlara uyumlu ve sağlıklıdır. İncelenen tescilli konutların oranlarına bakıldığında, konutların açıklıklı cephelerinin %74'ü güney ve ara yönlerine yönlenmiştir. %10'u doğu, %4'ü batı, %12'si ise kuzey ve ara yönlerine yönelmiştir. Bu durumda analizler de gösteriyor ki, Muğla geleneksel konutlarının karakteristik özelliği olarak görülebilecek bir niteliği de iklimsel veriler göz önünde bulundurularak ağırlıklı olarak güney yönünün tercih edilmiş olmasıdır.

Plan Tipi Analizi

Tablo 4.37 Muğla kent merkezindeki tescilli konutların plan tipi analizi.

TESCİLLİ KONUTLARIN PLAN TİPİ ANALİZİ

Plan Tipi	Tescilli Konutların	
	Sayısı	Yüzdesi
Lineer Kapalı Sofalı	2	% 0,8
Lineer Açık Sofalı	141	% 59
Çokgen Formlu Kapalı Sofalı	40	% 17
Dörtgen Formlu Kapalı Sofalı	26	% 11
Dörtgen Formlu Açık Sofalı	6	% 2
L Tipi Açık Sofalı	6	% 2
Orta Hollü	17	% 7
Toplam	238	-

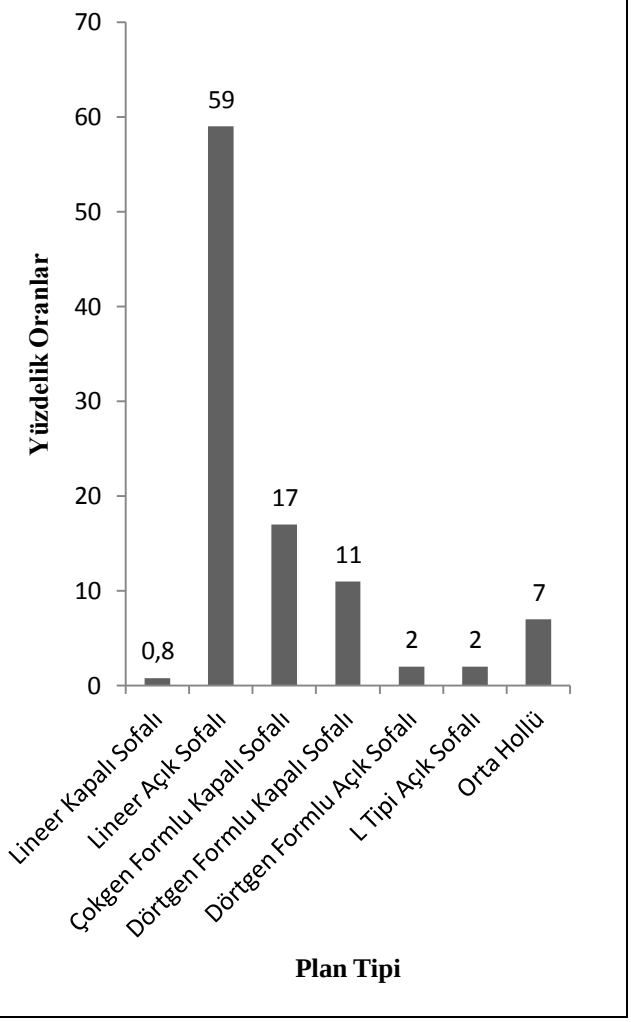

Muğla geleneksel konutları Türk evi ve Batı Etkisinde gelişen konutlar olarak iki ana başlıkta incelenmiştir. Evlerin plan tipleri de Türk evi ve Batı Etkisindeki konutlar için farklı düzende olduğundan kendi sınıflarında, ancak bir arada değerlendirilmişlerdir. Türk Evleri sofalarının tipine ve biçimlenişine göre, çalışmanın üçüncü bölümünde yapılan plan tipi sınıflandırmasında yer alan tipler doğrultusunda değerlendirilmiştir. Batı Etkisindeki konutlar da, holün biçimine ve konumuna göre tanımlanmıştır. Bat etkisindeki konutların tamamı orta hollüdür. Bu tip örnekler tescilli yapılar arasında 17 tanedir. Türk evlerinde plan tiplerinin dağılımına bakıldığında, 141 tane konutun lineer açık sofalı, altı tanesinin L tipi açık sofalı altı tanesinin dörtgen formlu açık sofalı tipte olduğu gözlenmiştir. Açık sofa kullanımının yaygın oluşu, yörenin yazları oldukça sıcak geçirmesi, bahçe ile doğrudan ilişki kurulabilmesi ve erzakların burada kurutulabilmesi gibi durumlardan kaynaklandığını göstermektedir. Kapalı sofalı örneklerde farklı sofa biçimlenişleri bulunmaktadır. Bunlar arasında en yaygın olanı, 40 evde görülen çokgen formlu sofa tipidir. Bu tip tek katlı veya iki katlı olabilmektedir. Bunun yanında 26 ev dörtgen formlu kapalı sofalıdır. Bu tipte yaygın olarak birinci katta şahnişin ögesine rastlanmaktadır. Dörtgen formlu sofalı örnekler iki katta da kapalı olabildiği gibi, zemin katta açık, üst katta kapalı biçimde de olabilmektedir. Doku içinde var olan bu tip örneklerden tescilli konutlar arasında bir tane tespit edilmiştir. Lineer açık sofalı örneklerin sayısı oldukça fazla olmasına karşın, lineer kapalı sofalı iki örnek bulunmaktadır. Ancak doku genelinde yapılan müdahalelere bakıldığında, yakın dönem uygulamalarında açık sofanın kapatılarak kapalı sofalı kullanımın tercih edildiği de gözlenmiştir.

Cephe Tipi Analizi

Geleneksel konutların bahçeye veya sokağa yönlenen özellikli tek veya iki cephesi bulunmaktadır. Bu cepheler dışındaki cepheler genellikle sağırdır. Bu durumda açıklıklı cepheler bağlamında düşünülen cephe tipi analizi, cephe kurgusunun simetrik veya asimetrik düzende oluşuna göre sınıflandırılmıştır. Verileri incelenen 234 konutun 227 tanesinin simetrik cepheli, yedi tanesinin ise asimetrik düzende olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 4.38 Muğla kent merkezindeki tescilli konutların cephe tipi analizi.

TESCİLLİ KONUTLARIN CEPHE TİPİ ANALİZİ		
Cephe Tipi	Tescilli Konutların	
	Sayısı	Yüzdesi
Simetrik	227	% 97
Asimetrik	7	% 3
Toplam	234	-

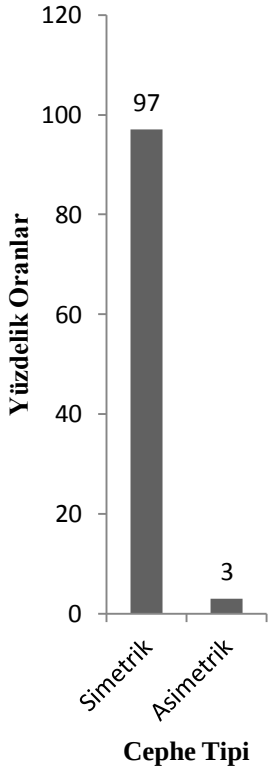

Müdahale Durumu Analizi

Onarım durumu analizinde onarım görmemiş ve basit onarım görmüş konutların doku bütününde sayıca fazla olduğu saptanmıştır. Burada, genellikle basit onarım görmüş konutları kapsayan müdahalelerin varlığı araştırılmıştır. Günümüz kullanım gereksinimleri, eski malzeme ve mimari elemanların kullanılamaz duruma gelmesi gibi nedenlerle müdahaleler bulunmaktadır. Bunlar; ıslak hacim eklenmesi, mekan eklenmesi, açık sofa kapatılması, pencere ve kapı oranlarının değiştirilmesi, malzeme değişiklikleri gibi müdahaleleri kapsamaktadır.

Tescilli konutlar incelendiğinde bu tip uygulamaların varlığı özgün olan konutlarla yakın oranlı çıkmıştır. 292 evin 132 sinde bu ve benzeri müdahalelere rastlanırken, 160ında müdahale olmadığı tespit edilmiştir. 1998 tarihli verilere göre hazırlanan bu tablonun güncel durumda farklılaşmış olabileceği de düşünülmelidir.

Kültür Varlıklarını Koruma Kurulu tarafından tespit edilen konutlarda yanlış uygulamaların yapılması engellenmeye çalışılsa da, mevcut müdahaleler ve birtakım hatalı uygulamalar da göze çarpmaktadır. Günümüzde Muğla merkezinde müdahale görmüş konutların sayısının çok daha fazla olduğu belirtilebilir.

Tablo 4.39 Muğla kent merkezindeki tescilli konutların müdahale durumu analizi.

TESCİLLİ KONUTLARIN MÜDAHALE DURUMU ANALİZİ		
Müdahale	Tescilli Konutların	
	Sayısı	Yüzdesi
Var	132	% 45
Yok	160	% 55
Toplam	292	-

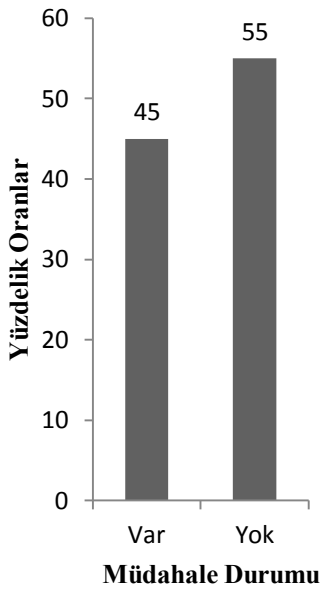

4.2 Ula

Ula, Muğla'nın ilçesidir. İlçe, bu çalışmada karşılaştırma yapılacak alanlardan biri olarak belirlenmiştir. Çalışma alanı olarak seçilmesindeki nedenler; Merkez ilçeye en yakın ilçe olması, merkez ilçede yaşayan halkın burada da yazlık evlerinin bulunması, iklim özellikleri ve fiziki yapısı bakımından merkezle benzerlikler taşıması ve ilçenin zaman içinde tarımsal, ticari birçok önemli faaliyetinin azalmasıdır. Tarihi yerleşim dokusu bakımından da çarpıcı örnekleri barındıran ilçenin tarihi ve kültürel değerlerinin tespit edilmesi, korunması ve geliştirilerek geleceğe aktarımı için koruma önerileri geliştirilmesi bu çalışma kapsamında amaçlanmaktadır.

Şekil4.32 Ula genel görünümü.

4.2.1 Coğrafi Konum

Ula, Muğla'nın güneyinde, Kestane Dağı ile Gökova Körfezi arasındaki ovada 28,25'-28,75' kuzey paralelleri ve 37'-15' doğu meridyenleri arasında konumlanmaktadır. Muğla'nın merkezine en yakın ilçelerinden olup, uzaklığı 18 km'dir (Bayındırlık Bakanlığı Yapı İşleri Genel Müdürlüğü, 1972). Muğla kent merkezine yakınlığı ile konum olarak önemli bir yer tutmaktadır.

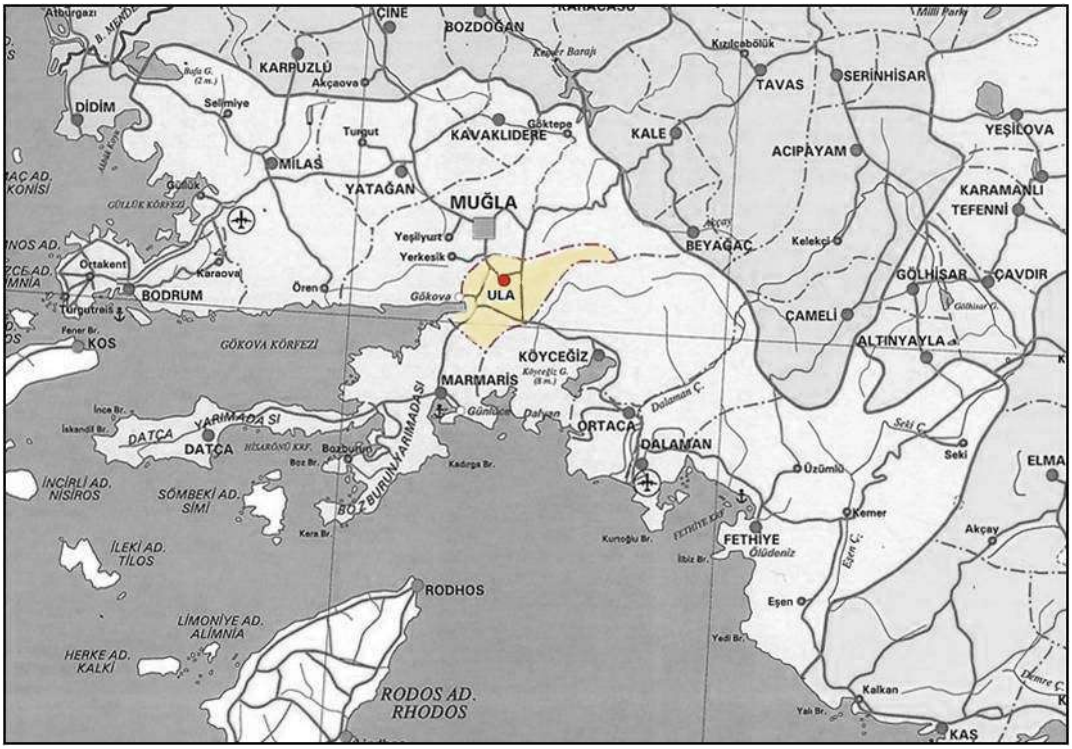

Şekil4.33 Ula'nın coğrafi konumu (http://www.cografya.gen.tr/tr/mugla/).

Ulaşım bakımından tarih boyunca Muğla-Denizli kervan yolu üzerinde bulunmuştur. Karayolu ulaşımının yaygınlaşması ile, Muğla-Fethiye karayolu kentin içinden geçmiştir. Kente canlılık kazandıran bu yol, Sakar Geçidi'nin açılması ile tali duruma gelmiştir. Sakar Geçidi bağlantısı, Muğla'dan başlayıp, Ula'nın batısında yer alan girişinden teğet geçerek Gökova Körfezi'ne inmektedir. Bu durumda konum olarak geride kalan ve ulaşım ağı dışında olan Ula'nın, sosyo-ekonomik durum ve nüfus bakımından da gerileme gösterdiği söylenebilir.

Şekil 4.34 Türkiye Cumhuriyeti Karayolları 2. Bölge (İzmir) Haritası üzerinde düzenleme yapılmıştır (http://www.kgm.gov.tr/Sayfalar/KGM/SiteTr/Bolgeler/2Bolge/Iller/IlMugla.aspx).

4.2.2 Fiziki Yapı

Ula kent merkezi deniz seviyesinden 600 m. yükseklikte, Muğla Ovası'ndan dağlarla bağlantısı kopmuş ve iç kesimde kalmış bir alanda yerleşmiştir. Çevresi dağlarla çevrili olduğundan kapalı bir ova niteliğindedir (Yabanlı, 2003). Merkezde yerleşim alanı olarak da bu düzlük ova seçilmiştir. Yamaçta yerleşim görülmez iken dağ eteklerinde az sayıda eve rastlanmaktadır.

Ula ilçe sınırları Gökova Körfezi'ne uzansa da, merkez yerleşimin denize kıyısı yoktur. Muğla'nın denize kıyısı olan ilçelerinde Akdeniz iklimi görülür, yazlar sıcak ve kurak, kışlar ise ılık ve yağışlıdır. Ula ise, denize kıyısı olmayışı ve deniz

seviyesinden yüksek oluşu bakımından Muğla kent merkezi ile benzer iklim özellikleri taşımaktadır. Akdeniz ikliminin karasal özellikler gösterdiği bu bölge, kış aylarında bol yağış almaktadır. Ayrıca kış aylarında kar yağışı da görülmektedir. Muğla merkeze yakınlığı, iklim benzerliği, geniş arazileri nedeniyle Muğla kent merkezinde evi olan ailelerin genellikle Ula'da yazlık evleri bulunmaktadır.

Muğla kent merkezi ile benzer iklim özellikleri taşıyan Ula ilçesi merkezini de Akdeniz iklimi özelliği taşıyan bölgelere has olan maki ve ormanlık alanlar kaplamaktadır. Toprak bakımından da verimli olan bölge, kırmızı Akdeniz toprağına sahiptir. Verimli toprakları ve geniş arazileri olan ilçenin özellikle Kızılyaka, Gökova ve Ula ovalarında tarımla yoğun olarak uğraşılmaktadır. Yabanlı'nın çalışmasında aktardığına göre; Ula'da 3316 hektar tarla arazisi, 1352 hektar zeytinlik, 529 hektar sebze arazisi ve 461 hektar meyve bahçesi olmak üzere toplamda 5658 hektar tarım arazisi bulunmaktadır (Yabanlı, 2003).

Muğla kalker platosunda tektonik hareketler ile gelişen Ula çukuru karstlaşmıştır. Önceleri kapalı bir depresyon olarak gelişen Ula, Çamköy ve Yeşilyurt depresyonları daha sonra dış drenaja bağlanarak flüvio - karstik depresyonlar haline gelmiştir (Kayan, 1979). 1. Derece deprem bölgesinde yer alan Muğla kent merkezi ile yakınlığı benzer oluşumlar sergilemesinden dolayı deprem hareketleri görülmektedir. Ula'da kaydedilmiş önemli tarihi depremler vardır.

Ula çukurunun özelliklerine bakıldığında kuvaterner (4. Dönem) yakın dönem özelliği gösterdiği görülmektedir. Toprak cinsi bakımından alüvyonlu yani verimi yüksek topraklar görülmektedir. Bu nedenle de orman arazileri çoktur ve tarım da yaygındır.

4.2.3 Sosyal Yapı

Ula, nüfus bakımından Muğla'nın en küçük ilçelerindendir. İlçe merkezinin nüfusu 5227, köylerinin toplam nüfusu 16687'dir (Çınar, 2004). Yerleşimin tarıma elverişli topraklarının sınırlı olması, ana ulaşım yolları üzerinde bulunmaması ve göç

almayıp sürekli olarak dışarıya göç vermesi gibi nedenlerle ilçede önemli bir nüfus artışı gözlenmemiştir.

Geçmişi Bizans Dönemine kadar uzanan Ula, Menteşe Beyliği ve sonrasında Osmanlı Dönemi ile Türk nüfusun yoğun olduğu bir yerleşim durumuna gelmiştir. Bu süreçte Ula'ya Kütahya, Konya, Horasan gibi yörelerden göç olmuştur. Bunun başlıca nedenleri, Celali İsyanları ve Mevleviliği yayma düşüncesidir (Türkeş, 1973).

Peter Benedict'in yaptığı Ula sosyal yapı araştırmaları sonuçlarına göre, Ula halkı Sünni Müslüman'dır. Benedict, Ula halkının farklı etnik köken ve dini anlayıştaki insanlara karşı kapalı bir tutum sergilediklerinden söz etmektedir. Köyceğiz'e bağlı Döğüşbelen Köyü'nden gelin olarak Ula'ya getirilen Çerkez kızlarının, etnik kökenlerini gizlediklerini örnek olarak vermektedir. Bunun yanında Muğla kent merkezi, Milas, Fethiye gibi yerleşimlerdeki Rum, Yahudi azınlıklara Ula'da rastlanmadığını belirterek yerleşimin dışa kapalılığını vurgulamaktadır (Benedict, 1974, s.52).

Osmanlı Devleti'nin 1838 yılında çıkardığı Arazi Kanunnamesi ile, devlete ait miri topraklar satılmaya başlanmıştır. Varlıklı kişilerin veya devlet görevlisi olan kadı, ayan ve sipahilerin toprak alım gücü olduğundan toprakların büyük bölümünü satın almışlardır. Ula topraklarının çoğunluğunu Hacı Ali Beyler, Hacı Hüseyinler, Hacı Yusuflar ve Gölcüklüler gibi zengin aileler satın almıştır.Daha sonra bu aileler, ellerindeki toprakları tarımla uğraşan çiftçi ve köylülere satmışlardır. Böylelikle Ula'nın bugünkü toprak düzeni oluşmuştur (Türkeş, 1973, s.117). 1989 yılında yapılan çalışmadan aktarıldığına göre, Ula'da hane başına düşen toprak miktarı 3030 m^2'dir (Yazar, 1989, s.43).

Ula 1893 yılında belediyelik, 1954 yılında ilçe olmuştur. İlçede eğitim, ilk ve ortaöğretim kurumları seviyesinde yürütülürken, 1994 yılında Muğla Üniversitesi'ne bağlı Ali Koçman Meslek Yüksek Okulu açılmıştır (Yazar, 1989).

Ula kent merkezini doğu-batı yönünde uzanarak ikiye bölen Köprübaşı Caddesi, günümüzde yerleşimde ticari ve sosyal yaşamın en yoğun olduğu alandır. Kamu yapıları, bankalar, kahveler ve dükkanlar bu cadde üzerinde sıralanmaktadır.

4.2.4 Ekonomik Yapı

Ula yerleşiminde başlıca geçim kaynakları, tarım ve ticarettir. Ticaret faaliyeti, kervan yolları üzerindeki konumuyla önemli olduğu günlerden sonra Muğla-Fethiye karayolu üzerinde oluşuyla sürmüştür. Yörenin sosyal yapısını inceleyen Benedict de burada kurulan pazarların öneminden çalışmasında söz etmiştir (Benedict, 1974). Ula'nın önemli isimlerinden olan Dr. İsmail Bey ile yapılan sözlü tarih çalışmasında da öğrenildiğine göre, yöre geçimini önceleri ayakkabıcılıkla sağlarken, ürettiği malları da kurulan pazarlarda satmakta, bir kısmını ise çevre pazarlara göndermektedir. Zanaatkarların bulunduğu arastaların da varlığından söz edilmektedir (kişisel iletişim, 14 Mayıs 2010). Tarım ise, bölgede bugün de önemli yer tutan geçim kaynağı durumundadır. Geniş arazilerde yapılan tarımın yanı sıra, sebze ve meyve yetiştiriciliği konutların bahçelerine kadar girerek geniş bir alanda gerçekleştirilmektedir. Ancak bu faaliyet de, günümüzde giderek eski önemini yitirmektedir. Bu durum tarıma dayalı ticaretin de gerilemesine neden olmaktadır.

4.2.5 Tarihsel Gelişim

Ula'nın antik çağ tarihi hakkında yazılı arşivlere ulaşılamamaktadır. Kesin olmamakla birlikte, Atina'da yapılan kazılarda çıkarılan ve M.Ö. 440'larda İyonlarla anlaşma yapan şehirlerin isimlerinin bulunduğu bir kitabede Karia şehirleri arasında Ola isminde önemli bir şehrin isminin geçtiğinden söz edilmektedir (Eroğlu, 1939). Bu şehrin de Ula olduğu tahmin edilmektedir. Kentin Ula ismiyle yazılı kaynaklara geçişinin ise, Kanuni'nin Rodos Seferi sırasında burada konakladığı sırada tutulan kayıtlarda yer aldığı belirtilmektedir (Eroğlu, 1939). Evliya Çelebi de, seyahatnamesinde Ula isminin, 1349'da Ula Kalesi'ni ele geçirerek kenti Türk egemenliğine geçiren fethi gerçekleştiren Menteşe Beyi Ulama Bey'den aldığına değinmektedir (Akbulut, 2008, s.131). Uykucu ise, fetih tarihinin 1349'dan önce

olduğunu şu sözlerle savunmaktadır: *"Menteşe Bey Karya'yı Bizans'ın elinden alıp Türk fethini Fethiye'ye değin götürürken Muğla'nın pek yakınında stratejik önemi büyük olan Ula'yı fethetmemesi imkansızdır. Kaldı ki seyyahın verdiği tarihte Menteşe'nin başında Menteşe Bey'in torunu İbrahim Bey vardır. Düşüncemize göre bu fetih hadisesi Menteşe Bey'in son zamanlarında veya oğlu Mesut Bey'in ilk zamanlarında olmalıdır. Ula'yı fetheden de bu Bey'in kumandanlarından Ulama Bey'dir. Ulama Bey kasabayı alınca kalenin surlarını yıktırmış ve açık bir şehir haline getirmiştir"* (Uykucu, 1983).

Menteşe'ye bağlı olan Ula 17.yy'da on iki mahalle ve üzeri toprak ile tahta örtülü iki bin evden meydana gelmekte ve her biri bahçe içinde yer almaktadır (Uykucu, 1983). Evliya Çelebi, Ula'nın dört bir yanının bağlık ve bahçelik olduğundan, kentte yetişen üzüm ve incir kurusunun Marmaris Limanı'ndan Mısır'a gönderildiğinden söz etmektedir (Akbulut, 2008). 17.yy'da ticaretin hakim olduğu kentin merkezinde camilerin, mekteplerin, medreselerin, hamamların ve hanların bulunduğu söylenmektedir.

17.yy daki parlak ticari dönemini yitiren Ula, küçük bir kasaba durumuna gelmiştir. Kurtuluş Savaşı sırasında kente İtalyanlar girmiş ve savaşın sonunda geri çekilmişlerdir. Savaş sırasında kasabada Kuva-yi Milliye'ye destek verilmiştir. Kentteki Kuva-yi Milliye evi olarak bilinen Hamza Menteşeoğlu Konağı varlığını sürdürmektedir.

Cumhuriyet döneminde Muğla'ya bağlı bir yerleşim olan Ula'nın ilçe olma tarihi ise 1954'tür (Uykucu, 1983, s.224).

4.2.6 Ula Tarihi Dokusu

4.2.7 Ula'da Yer Alan Tarihi Yapılar

17. yy'da kentin merkezinde bulunduğu belirtilen iki medrese, iki hamam, iki han, üç camii ve 2000 konutun hepsinden bugün söz etmek mümkün değildir (Yurt Ansiklopedisi, 1983). Kent merkezinde günümüze ulaşan anıtsal yapılar arasında yalnızca Ağalar Camii, Hüsamettin Efendi Camisi ve Türbesi sayılabilmektedir. Sivil mimarlık örneklerinden ise, on dokuz tane tescilli 19. yy geleneksel konut örneği yer almakta, dokuda tescilli olmayan nitelikli örneklere de rastlanmaktadır.

Ula yerleşim merkezi, Muğla yolu ile Köyceğiz Şosesi'nin kesiştiği yerde oluşan meydandır. Köşede yer alan Merkez (Ağalar) Camii, Muğla yolu üzerinde yer alan bir ve iki katlı dükkan yapıları, Ula Belediyesi Binası merkezdeki önemli yapılar arasındadır. Yerleşimin merkezi iki ana ulaşım aksının kesiştiği noktada olup, mevcut durumda taşıt ve yaya trafiği bakımından yerleşimin en yoğun noktasıdır.

Tablo 4.40 Ula yerleşim merkezi.

ULA YERLEŞİM MERKEZİ	
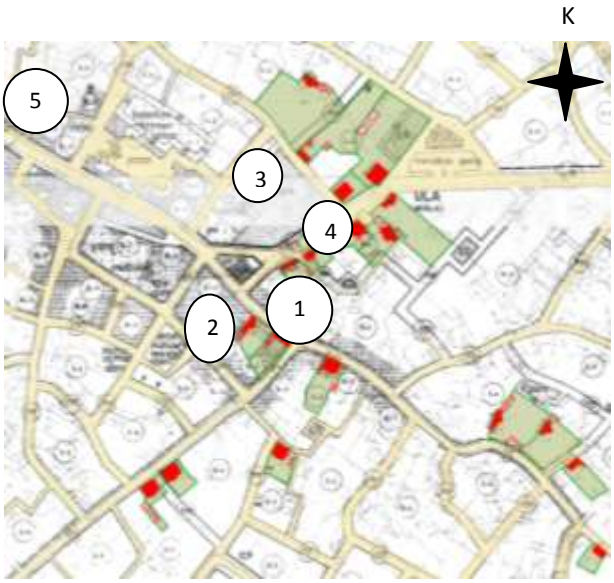	 1.Ağalar Camii
	 2. Tek ve İki Katlı Ticaret Yapıları
 3. Belediye Binası	 4. Köyceğiz Şosesi
 5. Hüsamettin Efendi Camii	 Hüsamettin Efendi Türbesi

4.2.7.1 Anıtsal Yapılar

Ula kent merkezi, anıtsal yapılar bakımından çeşitlilik göstermemektedir. Merkezde yer alan dini yapılar bu sınıfta verilebilecek örnekler arasındadır. Merkezde Ağalar Camii, Hüsamettin Efendi Camii ve Türbesi yer almaktadır.

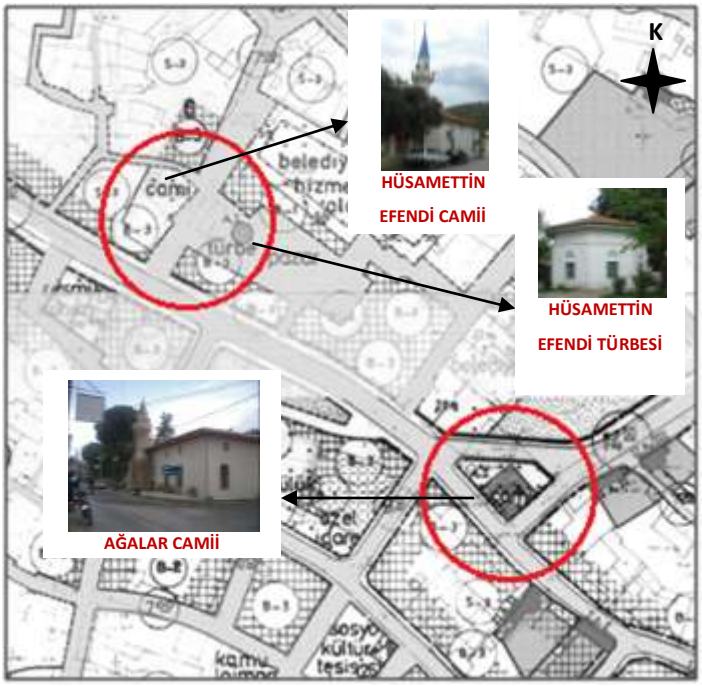

Şekil 4.36 Ula'da Yer Alan Anıtsal-Dini Yapılar
(Ula İmar Planı üzerinde düzenleme yapılmıştır).

Merkez Ağalar Camii

Ağalar Camii, Muğla yolu ile Köyceğiz Şosesi kesişiminde köşede yer almaktadır. Konum bakımından Ula'nın merkez camisi niteliğindedir. Camii küçük ölçekli, tek katlı, kırma çatılı yalın bir camidir. 1549 yılında Hacı Ali Ağa tarafından yaptırıldığı belirtilen caminin minaresi ise 1897 yılında yapılmıştır (Uykucu, 1983). 1926 yılında geçirdiği yangın sonucu hasar gören camii esaslı onarım görmüştür (http://www.ula.gov.tr/turistik.html).

Hüsamettin Efendi Camii ve Türbesi

Adına camii ve türbesi bulunan Hüsamettin Efendi'nin Ula için önemli bir din adamı olduğu söylenmektedir. Caminin 1622 yılında Hüsamettin Efendi tarafından yaptırıldığı ve çeşitli dönemlerde onarım geçirdiği bilinmektedir (Ula'da yer alan anıtsal yapılar, (b.t.). www.ula.gov.tr, 2012). Bugün de kullanılan camii ve türbe karşılıklı konumlanmaktadırlar. Cami tek katlı kare planlı ve kırma çatılı yalın cephelidir. Türbe ve camii bakımlı durumdadır.

4.2.7.2 Konutlar

Ula'nın tarihi dokusunu anıtsal yapılar ve geleneksel konutlar oluşturmaktadır. Geçmişten bugüne ayakta kalan mimari mirasa bakıldığında, konutların öne çıktığından söz edilebilir. Geleneksel konutların sayısı oldukça azdır ve doku içinde merkezde yoğunlaşmakla birlikte, dağınık biçimdedirler. Bu bağlamda geleneksel doku bütününün algılanmasına tarihi yapılar kadar, kısmen korunmuş organik sokak dokusunun da katkısı vardır. Taş döşeli dar sokaklar, evleri çevreleyen yüksek avlu duvarları ile bütünleşmekte ve zaman zaman da çıkmaz sokaklarla sonlanarak dokudaki dinamiği yaşatmaktadırlar. Sokaklar, günümüzde asfalt döşeli ve genişletilmiş olsalar da, yüksek avlu duvarları ile kendi içine dönen Ula Evleriyle geleneksel dokunun yaşadığını hissettirmektedirler. Dokunun çekici duruma getirilerek mevcut tarihi yapıların korunarak yaşatılması gerekmektedir.

Ula Evi kavramıyla iki farklı tipte konut algılanmaktadır. Öncelikle Ula tarihi dokusunun büyük bir kısmını oluşturan ve 19. yy sonu, 20. yy başlarında yapılmış olan yalın nitelikteki evleri akla gelmektedir. Yüksek, beyaz badanalı bahçe duvarları ile çevrelenen, genellikle tek katlı bahçe içindeki taş evlerdir. Bu evler bütün olarak sokağa kapalıdır. Sokağa bakan cephede sağır duvarlar varken, bahçeye açılan cephede kapı, pencere açıklıkları, yani hareket bulunmaktadır. Evler, içe dönük bir karakter yansıtmaktadır. Ula halkının bahçe içinde sürdürülen ve tarıma dayalı yaşam biçimine göre şekillenmiş olan bu yalın cepheli evler, doku bütününde tarihi niteliğinden çok bu yönüyle değer kazanmaktadır.

Şekil 4.37 Doku içinde yoğunluk gösteren tek katlı Ula Evleri.

Ula Evi yukarıda belirtilen örneklerin yanında, Nail Çakırhan'a 1983 yılında Aga Han Uluslararası Mimarlık Ödülü kazandıran evi tasarlamasında esin kaynağı olan Ula'da yaşadığı Türk Evi'dir. Büyük bir bahçe içindeki bu ev, çokgen formlu kapalı sofalı bodrum kat ve bir yaşam katından oluşmaktadır. Ula'da yaşadığı bu konuttaki bazı unsurları temel alarak mevcut yaşam biçimine uyarlamış ve tasarımıyla ödüle layık görüldükten sonra Akyaka mimarisinde de önemli bir değişime yol açmıştır. Bu bağlamda Nail Çakırhan'ın çocukluğunun geçtiği Ula'da yaşadığı bu ev, Ula Evi olarak anılmaktadır.

Şekil 4.38 Nail Çakırhan'ın çocukluğunu geçirdiği Ula Evi.

Bu bölümde, Ula Evi modelini de içine alan 19. yy geleneksel konut örnekleri incelenerek bölgenin konut oluşumundaki karakteristik nitelikler ortaya çıkarılmaktadır. Yerleşimde yer alan geleneksel konut tipinin tanımlanması için de tescilli konutlar üzerinde durulmaktadır. Öncelikle dokudaki konutları Türk evleri ve Batı Etkisindeki evler olarak sınıflandırmak mümkündür.

Tablo 4.41 Ula'da yer alan tescilli konutların konut tipi bakımından sınıflandırılması.

Konut tipi	Ula'da yer alan tescilli konutlar
Türk Evi	14 adet
Batı Etkisinde Gelişen Konut	5 adet

Ula yerleşimi genelindeki tescilli konutlara bakıldığında, on dokuz tane tescilli yapının on dördünün Türk evi özelliklerini yansıttığı, beş tanesinin ise Batı Etkisinde mimari özellikler taşıdığı saptanmıştır. Tescilli olmayan nitelikli örnekler de, Türk Evi özelliği taşımaktadır. Batı Etkisinde gelişen konut örneklerinin tamamı tescillidir.

Ula'da Yer Alan Türk Evleri

Yerleşimde çoğunluğu oluşturan Türk evleri, karakteristik Türk evi özelliklerini yansıtmakla birlikte yöreye özgü nitelikler de taşımaktadır. Ula evleri, sokakları ile bir bütün oluşturmaktadır. Yüksek avlu duvarlarının tanımladığı tarihi Ula sokakları organik dokudadır. 20.yy ile birlikte karayollarının gelişimi ile birlikte Ula'da yer alan bazı sokaklar da genişletilmiş ve asfalt kaplanmıştır.

Tablo 4.42 Ula'da yer alan Türk Evleri.

ULA'DA YER ALAN TÜRK EVLERİ	
	E.NO:U3 E.NO:U4 E.NO:U5 E.NO:U6
	E.NO:U7 E.NO:U8 E.NO:U9 E.NO:U10
	E.NO:U11 E.NO:U12 E.NO:U14 E.NO:U17
	E.NO:U18 E.NO:U19

Konutlar, yüksek moloz taş örgülü bahçe duvarları ile sokaktan ayrılmış, geniş yetiştirme bahçeleri içinde yer alırlar. Konutun sokakla ilişkisini kuran bahçe kapıları, düz atkılı veya kemerli ahşap çift kanatlıdır. Ahşap kapıların bazıları müdahale görmüştür. Kapı kanatları ve sundurmalar niteliksiz malzeme ile, genellikle demir ve çinko ile yenilenmiştir. Türk evlerinin tamamına bahçeden ulaşılmaktadır. Bahçeden girişin yanında sokaktan doğrudan giriş alan konutlar, Batı Etkisindeki konutlardır.

Tablo 4.43 Ula geleneksel dokusunda ahşap masif çift kanatlı bahçe kapıları.

Ahşap Masif Çift Kanatlı Bahçe Kapıları	

Tablo 4.44 Ula geleneksel dokusunda ahşap masif, çift kanatlı, kuzulu bahçe kapıları.

Ahşap Masif Çift Kanatlı Kuzulu Bahçe Kapıları	

Konutlar genellikle geniş parseller üzerinde konumlanmaktadır. Yapı yoğunluğu az tutularak bahçeye ayrılan alanlar arttırılmıştır. Bu da, Ula geleneksel yaşamında küçük ölçekli tarımın ev yaşantısıyla doğrudan ilişkili oluşunun bir yansımasıdır. Parselde hem bahçeyle, hem de evle ilişkili müştemilat yer almaktadır. Büyük konutlarda, hizmetlilerin konaklama mekanı olan bu tek katlı yapılar, bazı konutlarda da ıslak hacimlerin bulunduğu bir mekan niteliğini taşımaktadır. Müştemilat yapısı, konuta bitişik ve doğrudan geçişli olabildiği gibi konuttan ayrı, parselin başka bir yerinde de konumlanabilmektedir.

Türk evlerinde bahçe içerisinde müştemilat ile birlikte yörede dam olarak bilinen, ürünlerin saklandığı ve hayvanların barındığı tek katlı mekanlara da rastlanmaktadır. Bazı konutlarda da, bahçenin sulanması için kullanılan havuzlar yer almaktadır.

Şekil 4.39 Bahçe içinde konut ile bitişik nizamdaki müştemilat yapısı.

Havuzlar genellikle konuta yakın mesafede konumlanmaktadır. Dikdörtgen, dairesel veya çiçek formlu havuzlar bulunmaktadır.

Tablo 4.45 Ula geleneksel dokusunda bahçede yer alan farklı formlardaki sulama havuzları.

Sulama Havuzları		

Ula'da yer alan Türk evleri tek katlı, bodrum ve bir yaşam katı olan veya iki katlı örneklerden oluşmaktadır. İki kattan yüksek Türk Evi yoktur.

Türk evleri genellikle zemin katı taş kagir, üst katı ahşap karkas veya taş kagir ve ahşap karkas sistemin farklı duvarlarda kullanıldığı karma sistemde olabilmektedir. İki katlı örneklerde, üst katta yer alan çıkmalar da bağdadi düzendedir.

Genellikle avluya açılan evler, bu yönde açıklıklı cepheler vermektedir. Coğrafi yönelim açısından tek veya iki yöne de (sokak ve avlu) açılan ve açıklıklı olarak ele alınmış cepheleri vardır. Bu anlamda Türk Evleri, genellikle avlu yönüne ve ender

olarak da avlu cephesinin yanında sokak cephesine yönelmişlerdir. Coğrafi yön seçimi olarak ise, ağırlıklı olarak sıcaklığın yüksek olduğu güney ve ara yönleri seçilmiştir. Açıklıklı cephelerde pencere sayısında artış, çıkma, ahşap geniş saçak, çift saçak, teneketura, kat silmesi kullanımı görülür.

Tablo 4.46 Ula geleneksel dokusunda saçaklar.

Saçaklar			
	Ahşap Geniş Saçak	Çift Saçak	Teneketura

Ula Türk Evi, plan şemaları Muğla kent merkezi ile benzerlik göstermektedir. Buradaki örneklerde, çokgen formlu kapalı sofalı örnekler yoğunluktadır. Açık lineer sofalı örneklere de sıklıkla rastlanmaktadır.

Evlere giriş, genellikle ahşap bir kapı ile bahçeden sağlanmaktadır. Konuta giriş kapıları genellikle düz atkılı ahşap çift kanatlı masiftir. Kemerli kapılar da, göze çarpmaktadır. Çoğu örnekte kapılar, pencerelerle uyumlu malzemeden ve motiflerden oluşmaktadır. Pencerelerde olduğu gibi ahşap pervazları bulunur ve kimi zaman ahşap taç ile sonlanırlar.

Tablo 4.47 Ula Türk Evlerinde konut giriş kapıları.

Konut Giriş Kapıları			

Zemin kat sokak yönünde tamamen sağır duvarlarla kapalı olmasına karşın, bahçe cephesi sofaya ve odalara açılan pencerelerle şeffaflaştırılmıştır. Doku genelinde pencereler ½ oranında, dikey gelişen düz atkılı düzendedir. Genellikle giyotin (düşey sürme) olsa da, üstü sabit, altı açılır çift kanat veya yalnızca açılır çift kanatlı örnekler de görülür. Pencere doğramaları genellikle ahşap pervazlıdır. Pervaz üstlerindeki silmeler ile taçlandırılarak cephe zenginleştirilmiştir. Bazı pencerelerin üstünde yazın sıcaktan, kış aylarında ise yağmurdan korunmak amacıyla yapılan siperlikler görülmektedir. Siperlik malzemesi olarak ahşap, çinko ve taş malzeme kullanımı göze çarpmaktadır. Pencerelerin tamamlayıcı bir başka ögesi de, ahşap kapaklar ve Venedik panjurudur. Pencerelerde demir parmaklıklara da rastlanır. Doku genelinde bazı örneklerde pencere oranları yapılan müdahaleler sonucu genişletilmiştir. Enine gelişen pencere tipinde uygulanmış olan pencereler, ahşap veya demir malzemedendir.

Tablo 4.48 Ula Türk Evlerinde pencereler.

Pencereler	

Sofaya açılan odalarda genellikle ocaklık, ahşap yüklük, lambalık, gusülhane, odayı çepeçevre dönen almalık yer almakta ve odayı zenginleştirmektedir. Ocaklıklar cepheye de taşma yapıp, Muğla bacası ile sonlanarak çarpıcı bir cephe öğesi durumuna gelmektedir.

İki katlı örneklerde ahşap bir merdiven ile çıkılan üst kat da zemin kat plan şemasının aynısıdır. Bazı örneklerde ise, sokağa açılan kapalı çıkma (şahnişin) yer almaktadır.

Tablo 4.49 Ula Türk Evlerinde kapalı çıkmalar (şahnişinler).

Çıkmalar	

Cepheler çoğunlukla simetrik düzende olup, parseldeki konutun ayrık nizamda olmasından dolayı dört yönünde farklı nitelikler taşımaktadır. Cephe öğeleri arasında şahnişinler, ahşap pervazlı pencereler, ahşap kanatlar, katlar arası metal saçaklar (teneketura), çift saçaklar ve geniş ahşap saçaklar dikkat çekmektedir.

Ula'da Yer Alan ve Batı Etkisinde Gelişen Konutlar

Batı Etkisinde gelişen konutların korunmuş örnekleri sayıca az olsa da, Ula geleneksel dokusunu Türk evleri ile birlikte oluşturmaktadırlar. İki konut tipi arasındaki temel benzerlik ve farklılıklar günümüze ulaşan beş örnek üzerinde yapılan inceleme ile deşifre edilmektedir.

Tablo 4.50 Ula'da Yer Alan Batı Etkisinde Gelişen Konutlar.

ULA'DA YER ALAN BATI ETKİSİNDEKİ KONUTLAR	E.NO:U1 E.NO:U2 E.NO:U13 E.NO:U15 E.NO:U16

Büyük bahçeler içinde, genellikle iki katlı ve büyük ölçekli yapılardır. Türk evlerine göre daha büyük ölçekli ve gösterişli yapılar olmaları nedeniyle, yerleşimin önde gelenleri ve gelir seviyesi yüksek aileler tarafından yaptırıldıkları düşünülmektedir. Günümüzde, bu örneklerin iki tanesi esaslı onarım geçirmiş ve kullanılmakta, biri onarım görmemiş fakat kullanılmakta, ikisi ise metruk durumdadır.

Yerleşim genelinde olduğu gibi büyük parsele yerleşen konutlar, bahçeden ve sokaktan olmak üzere iki ayrı girişli veya sadece bahçeden girişli olabilmektedir. Yalnızca bahçeden girilen konutların bahçe kapıları duvar hizasında bir harpuşta ile sonlanan, düz atkılı çift kanatlıdır. Mevcut örneklerin bahçe kapılarının büyük bir kısmı niteliksiz demir malzeme ile değiştirilmiştir.

Tablo 4.51 Batı Etkisindeki evlerde niteliksiz demir bahçe kapıları.

Bahçe Kapıları	

Sokaktan doğrudan konuta girilen, yoldan birkaç basamakla yükseltilmiş, yarı açık giriş mekanı oluşturulmuş evlerde, giriş cephenin vurgulu bir öğesi niteliğindedir. Burada bulunan basamaklarla girişe ulaşılır. Giriş kapılarında tümü ile masif olan örnekler pek görülmemekte, yere kadar veya altı masif, üstü parmaklıklı düzende şekillenen tiplere rastlanılmaktadır.

Tablo 4.52 Batı Etkisindeki evlerde giriş mekanı ve konut giriş kapısı.

Konut Giriş Mekanı ve Giriş Kapısı	

Yüksek duvarlı bahçe içinde müştemilat ve havuz öğeleri Türk evlerine benzer olarak dikkat çekmektedir. Müştemilatlar, Türk evlerine göre daha kapsamlıdır. Burada konutta yaşayan aileye hizmet eden kişilerin kaldığı bilinmektedir. Bu nedenle oda sayısında artış görülür. Aynı zamanda müştemilatta ocaklık da bulunur. Söz konusu mekanlardaki bu öğe, hem yemek pişirme, hem de ısınma amaçlı kullanılır.

Konutta zemin kat ve birinci kat yaşama mekanı olarak kullanılmakta, servis mekanları ise bahçede, müştemilat yapısı içinde yer almaktadır (Şekil 4.40).

Konutlar, çoğunlukla iki katlıdır. Tek katlı örnek yoktur. Bodrum kat üzeri iki katlı örnekler yanı sıra iki katlı ve en üst katın üzerinde yükselen fenerin bulunduğu, cihannüöalı bir ev de vardır (Şekil 4.41).

Şekil 4.40 Konuttan ayrık tek katlı müştemilat yapısı.

Şekil 4.41 İki katlı ve cihannümalı bir ev.

Konutların zemin kat dış duvarları yığma moloz taş, ara duvarlar kerpiç dolgulu ahşap karkastır. Üst katlar ahşap karkas düzende olup, tekil bir örnekte dış duvarlar yığma taş, iç duvarlar ahşap karkastır. Döşeme ve tavanlar ahşaptır. Bazı örneklerde birinci kat tavanlarında ahşap süslemeler göze çarpmaktadır.

Parsele ayrık nizamda yerleşen konutların, dört yönde farklı nitelikli cepheleri bulunur. Hakim tek coğrafi yöne yönelen konutlar olduğu gibi çok yönlü örnekler de bulunur. Bahçeye ve sokağa bakan cepheler, çıkmalar ve süslemelerle açıklıklı duruma getirilmiştir.

Örneklerin tamamı orta sofalı plan şemasına sahiptir. Zemin katta orta sofaya açılan eşdeğer büyüklükte dört oda yer almaktadır. Odalar, sofanın karşılıklı iki uzun kenarında sıralanmaktadır. Sofanın kısa iki yüzünde ise, eve girişler yer almaktadır. Konutta sokak ve bahçe girişi bir arada ise, iki yönde iki ayrı giriş bulunmaktadır. Yalnızca bahçe girişi varsa, bahçe yönünde kapı yer alır. Sokağa bakan duvar ise, sağır veya tepe pencereli olabilmektedir. Sofaya açılan odaların bazılarında ahşap yüklük, gusülhane, ocaklık yer almaktadır. Üst kata ahşap merdiven ile çıkılmakta, merdiven altı dolap olarak kullanılabilmektedir. Birinci katta, zemin katın orta sofalı plan şemasının sürdüğü gözlenmektedir. Odaların iç mekan düzeni de zemin kata benzer niteliktedir. Sofa, dar cephesi ile çıkma yapmakta ve bu yüzde geniş açıklıklar yer almaktadır. Bu çıkmalar da, genellikle açık çıkma düzenindedir. Bu açıklık ve çıkmalar, bahçe ve sokağa açılan iki cephede olabildiği gibi, yalnız bahçe veya yalnız sokak cephesinde yer alabilirler.

Dört cephesi de algılanan evlerin, nitelik durumu birbirinden farklılık gösterir. Açıklıklı tek veya iki cephe mevcuttur. Bu cepheler de, simetrik düzende oluşturulmaktadır. En belirgin cephe öğeleri arasında yer alan açık çıkmalar bahçe veya sokak girişi üzerinde konumlanıp, girişleri vurgular niteliktedir. Sıvalı furuşlarla desteklenmiş veya desteksiz olup, dövme demir korkuluklarla taçlandırılmışlardır.

Tablo 4.53 Batı Etkisindeki evlerde açık çıkmalar (balkonlar).

Açık Çıkmalar (Balkonlar)	

Batı Etkisindeki evlerin pencere oranları da dokudaki Türk evleri gibi ½ oranında dikey gelişen düz atkılı düzende ve giyotin (düşey sürme) dir. Pencere doğramaları, genellikle ahşap pervazlı, bazıları ise taş sövelidir. Yalın örnekler yanısıra, bezemeli olanlara da rastlanır. Bazı pencerelerde sivri kemerli taş veya tuğla örgüsünden motiflerle sövenin bezemeli olduğu gözlenmektedir. Pencerelerin tamamlayıcı bir başka ögesi de, ahşap panjur ve demir kepenklerdir. Pencerelerdeki demir parmaklıklar da dekoratif niteliktedir. Balkonlara açılan kapılar kemerli veya düz atkılı olup, genellikle kapı yanında pencerelidir. Bodrum kat pencereleri ve tepe pencerelerine de rastlanmaktadır. Kat silmeleri, köşe plastırları ve saçak silmeleri örnekler arasında ortak özellik oluşturmaktadır. Türk evinde görülen geniş saçakların yerine dar saçaklar ve stüko saçak silmeleri kullanılmıştır.

Tablo 4.54 Batı Etkisindeki evlerde pencereler.

Pencereler	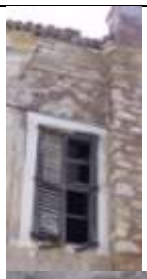

Konutlar genellikle kırma çatılı ve alaturka kiremitlidir. Cepheye taşan bacalar da, dokunun genel karakterini taşımakta, Muğla bacasından farklı tipte baca modelleri ile sonlanmaktadır.

Tablo 4.55 Batı Etkisindeki Konutlarda baca modelleri.

Bacalar	

4.2.7.2.1 Ula'da Yer Alan Tescilli Konutlar ve Tipolojik İrdelemesi

Ula geleneksel konut dokusu, Türk evi ve Batı Etkisindeki konutlar olmak üzere iki grupta tanımlanmıştır. Doku içinde yer alan konutların tamamının genel özellikleri bu biçimde yansıtılmaktadır. Dokuda yer alan konutların mevcut durumları ise, tescilli on dokuz konut üzerinde yapılan detaylı tipolojik araştırma ve hazırlanan envanter fişleri ile deşifre edilmektedir.

Bu araştırma ile dokudaki konutların oluşum nedenleri, birbirleri arasındaki benzerlik ve farklılıkları ortaya konulmaktadır, Ula Evlerinin karakteristik özellikleri açığa çıkarılmaktadır. Bu amaçla belirli başlıklar altında tipolojik analiz paftaları hazırlanmıştır.

Tablo 4.56 Ula kent merkezinde yer alan tescilli konutların yerleşim planında gösterilmesi (Ula İmar Planı üzerinde düzenleme yapılmıştır).

ULA KENT MERKEZİNDE YER ALAN TESCİLLİ KONUTLAR

ULA KENT MERKEZİ YERLEŞİM PLANI Ö:1/3000

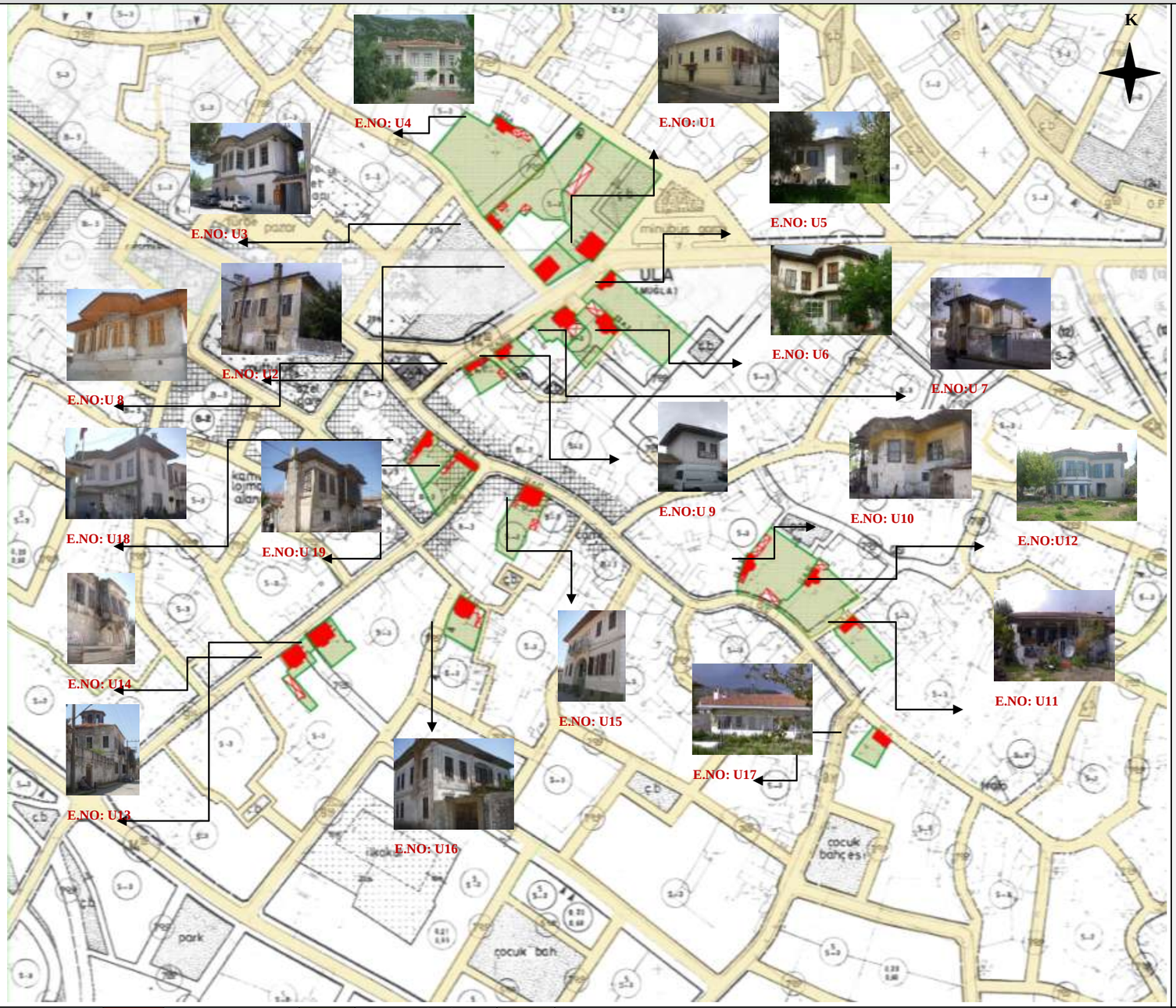

ULA'DA YER ALAN TESCİLLİ KONUT LİSTESİ	
Envanter Numarası	Yapı Adı
U1	Engin Akın Evi
U2	Konut
U3	Türk Evi Restoran
U4	Şevki Alem Evi
U5	Memduh Ülkü Evi
U6	Nuri Uluskar Evi
U7	Ali Yanık Evi
U8	Fatma Gündüz Evi
U9	Arife Şatıroğlu Evi
U10	Özkan Coşkun Evi
U11	Ali Çakıroğlu Evi
U12	Nail Çakırhan Evi
U13	Hamza Menteşeoğlu Evi
U14	Muammer Öztürk Evi
U15	Şevket Akıncı Evi
U16	Niyazi Gölcüklü Evi
U17	Tavaslı Ali Evi
U18	Fuat Akman Evi
U19	Hakkı Özbay Evi

LEJANT		TESCİLLİ KONUTLAR		TESCİLLİ KONUT PARSELLERİ		YOLLAR

HAZIRLAYAN: GÖZDE DEĞER
DANIŞMAN: PROF. DR. ETİ AKYÜZ LEVİ

Tablo 4.57 Ula kent merkezinde yer alan tescilli konutların içinde bulunduğu yapı adaları (Ula İmar Planı üzerinde düzenleme yapılmıştır).

ULA KENT MERKEZİNDE YER ALAN TESCİLLİ KONUTLAR

ULA KENT MERKEZİ YERLEŞİM PLANI Ö:1/3000

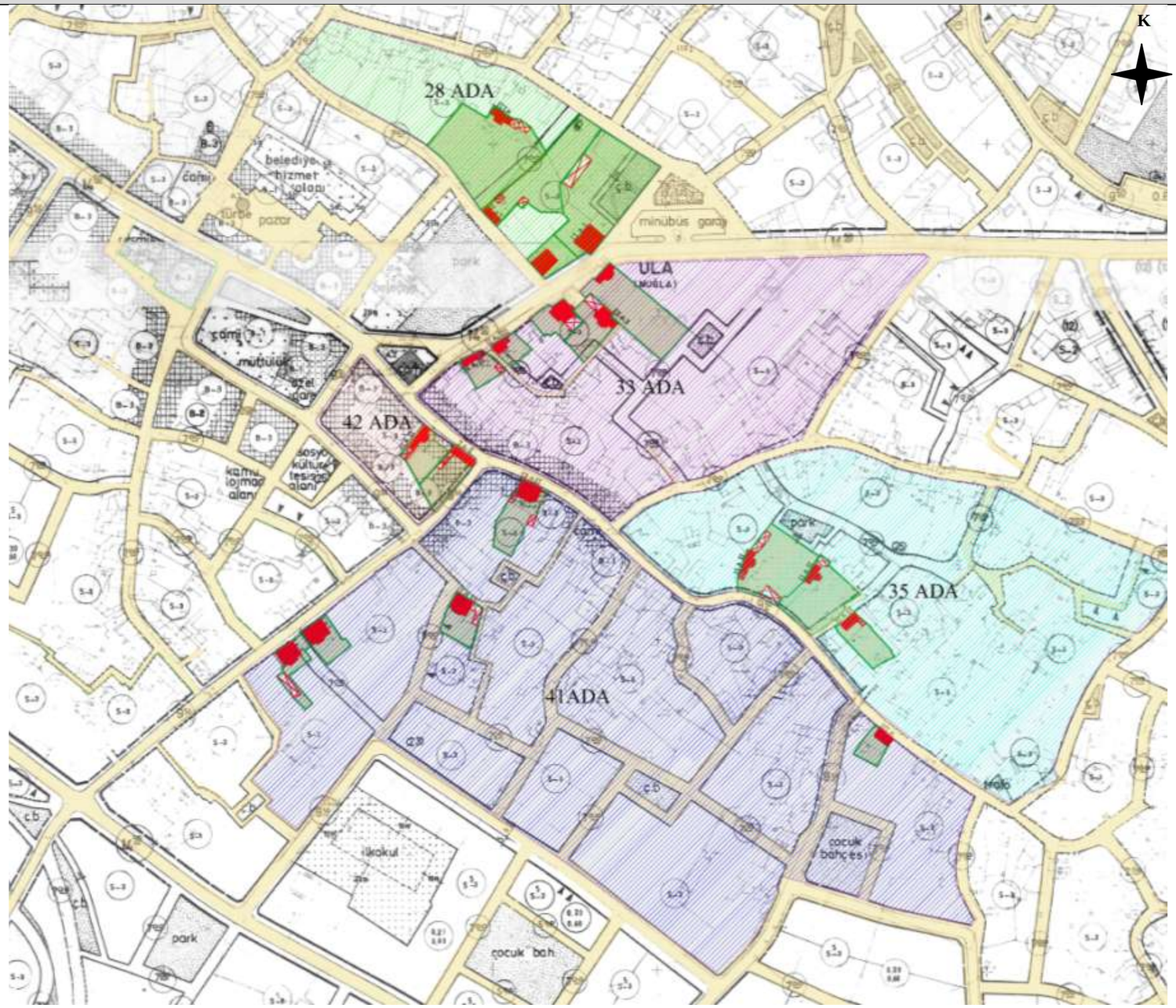

TESCİLLİ KONUTLARIN İÇİNDE BULUNDUĞU YAPI ADALARI	
Yapı Adası	Yapı Adasındaki Tescilli Konutlar
28	E.NO: U1 E.NO:U2 E.NO:U3 E.NO:U4
33	E.NO:U5 E.NO:U6 E.NO:U7 E.NO:U8 E.NO:U9
35	E.NO:U10 E.NO:U11 E.NO:U12
41	E.NO:U13 E.NO:U14 E.NO:U15 E.NO:U16 E.NO:U17
42	E.NO:U18 E.NO:U19

LEJANT		TESCİLLİ KONUTLAR		TESCİLLİ KONUT PARSELLERİ		YOLLAR

HAZIRLAYAN: GÖZDE DEĞER
DANIŞMAN: PROF. DR. ETİ AKYÜZ LEVİ

Tablo 4.58 Ula kent merkezinde yer alan tescilli parsel büyüklükleri (Ula İmar Planı üzerinde düzenleme yapılmıştır).

ULA KENT MERKEZİNDE YER ALAN TESCİLLİ KONUTLAR

ULA KENT MERKEZİ YERLEŞİM PLANI Ö:1/3000

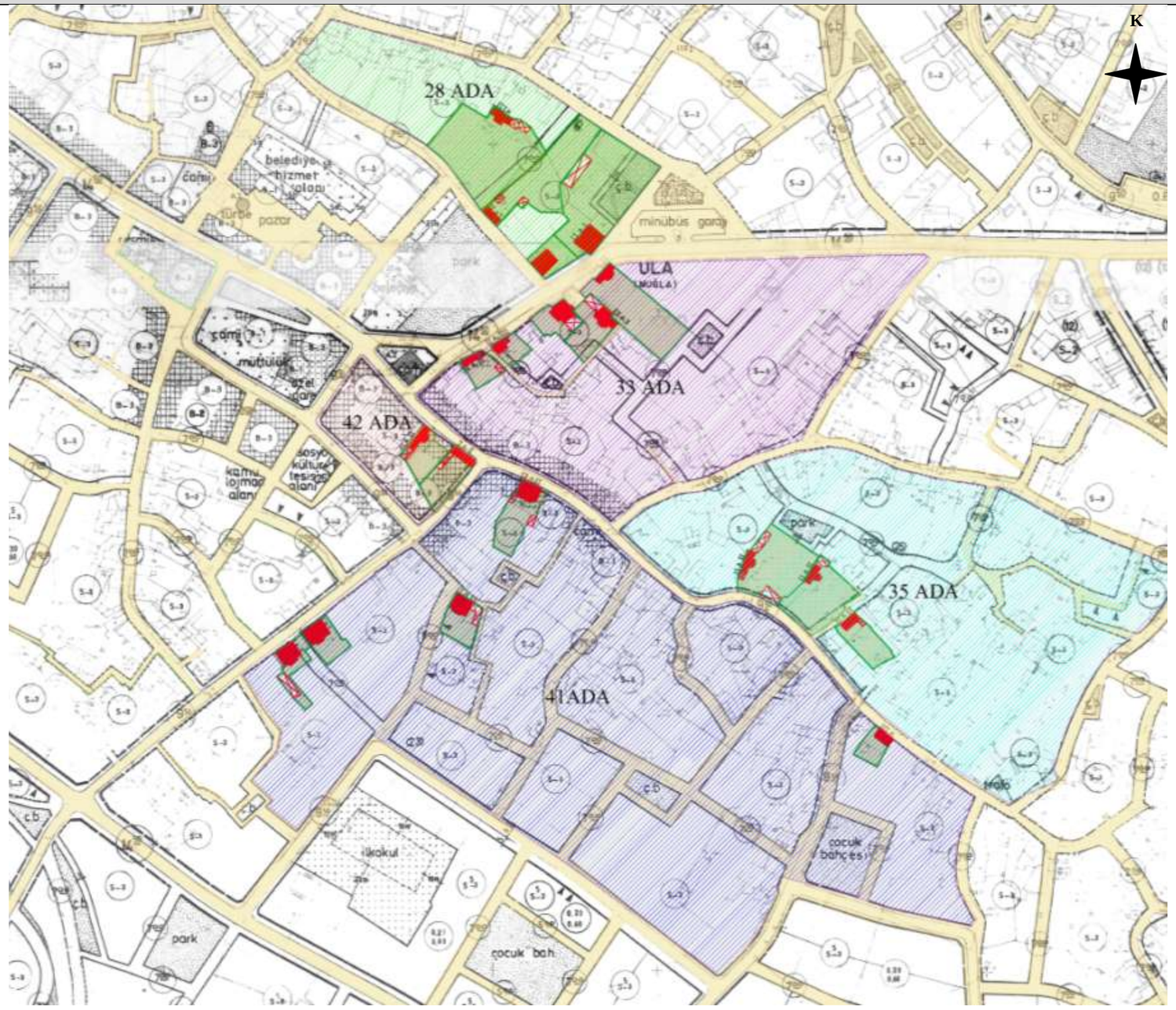

TESCİLLİ KONUTLARIN İÇİNDE BULUNDUĞU YAPI ADALARI VE PARSELLER					
Yapı Adası		Parsel		Konut	
No	Alan (m^2)	No	Alan (m^2)	E. .No (U)	Yapı Taban Alanı (m^2)
28	11149	28	2052	1	132
		29	331	2	102
		31	1191	3	42
		32	1678	4	59
33	22196	10	1180	5	57
		9	542	6	95
		8	335	7	103,5
		3	286	8	45,5
		6	210	9	39,5
35	28400	119	1124	10	67
		109	436	11	48
		117	896	12	50
41	52976	27	318	13	126
		26	1858	14	139
		48	610,5	15	107
		41	419,5	16	97
		99	239	17	46,5
42	3466	45	412	18	65,5
		46	483	19	59,5

LEJANT | TESCİLLİ KONUTLAR | TESCİLLİ KONUT PARSELLERİ | YOLLAR

HAZIRLAYAN: GÖZDE DEĞER
DANIŞMAN: PROF. DR. ETİ AKYÜZ LEVİ

Tablo 4.59 Ula kent merkezinde yer alan tescilli konutlara ilişkin parsel deseni analizi (Ula İmar Planı üzerinde düzenleme yapılmıştır).

ULA KENT MERKEZİNDE YER ALAN TESCİLLİ KONUTLARA İLİŞKİN ANALİZLER

ULA KENT MERKEZİ YERLEŞİM PLANI Ö:1/3000

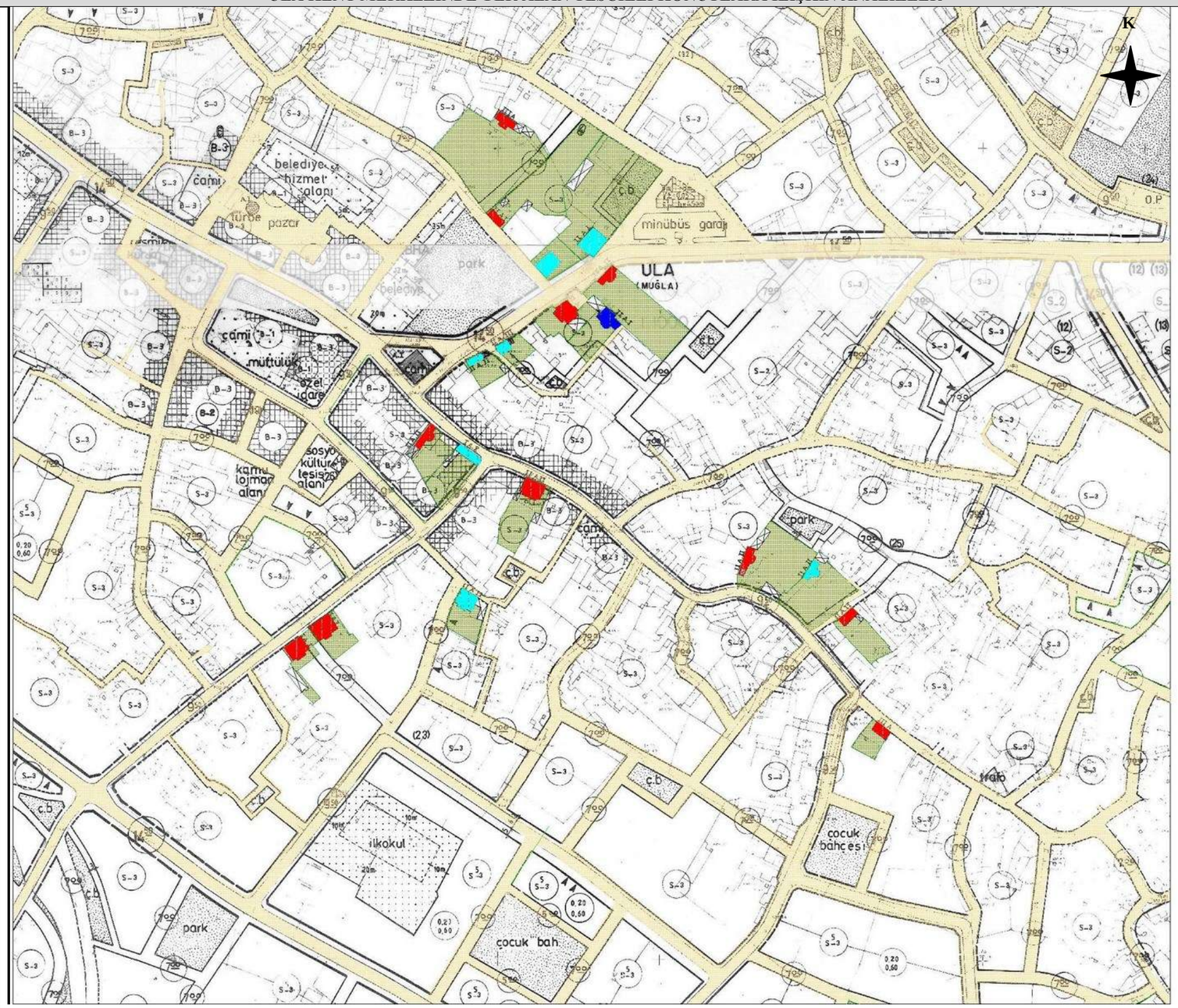

PARSEL DESENİ ANALİZİ

TESCİLLİ KONUTLARIN PARSEL DESENİ ANALİZİ

Parsel Deseni		Tescilli Konutların		
		Envanter Numaraları (U)	Sayısı	Yüzdesi
Tek Sokak İle İlişkili		3, 4, 5, 7, 10, 11, 13, 14, 15, 17, 18	11	% 58
İki Sokak ile İlişkili	Paralel İki Sokak	6	1	% 5
	Köşe Parsel	1, 2, 8, 9, 12, 16, 19	7	% 37

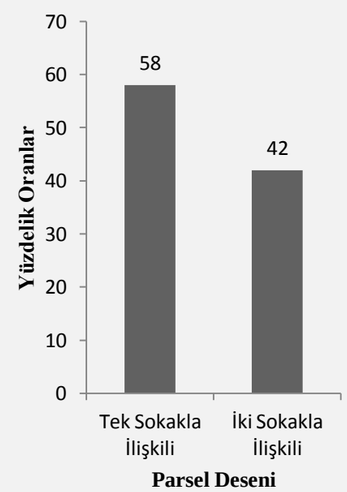

LEJANT

	TEK SOKAKLA İLİŞKİLİ	İKİ SOKAKLA İLİŞKİLİ/PARALEL İKİ SOKAK	İKİ SOKAKLA İLİŞKİLİ/ KÖŞE PARSEL

HAZIRLAYAN: GÖZDE DEĞER
DANIŞMAN: PROF. DR. ETİ AKYÜZ LEVİ

Tablo 4.60 Ula kent merkezinde yer alan tescilli konutlara ilişkin kat adedi analizi (Ula İmar Planı üzerinde düzenleme yapılmıştır).

ULA KENT MERKEZİNDE YER ALAN TESCİLLİ KONUTLARA İLİŞKİN ANALİZLER

ULA KENT MERKEZİ YERLEŞİM PLANI Ö:1/3000

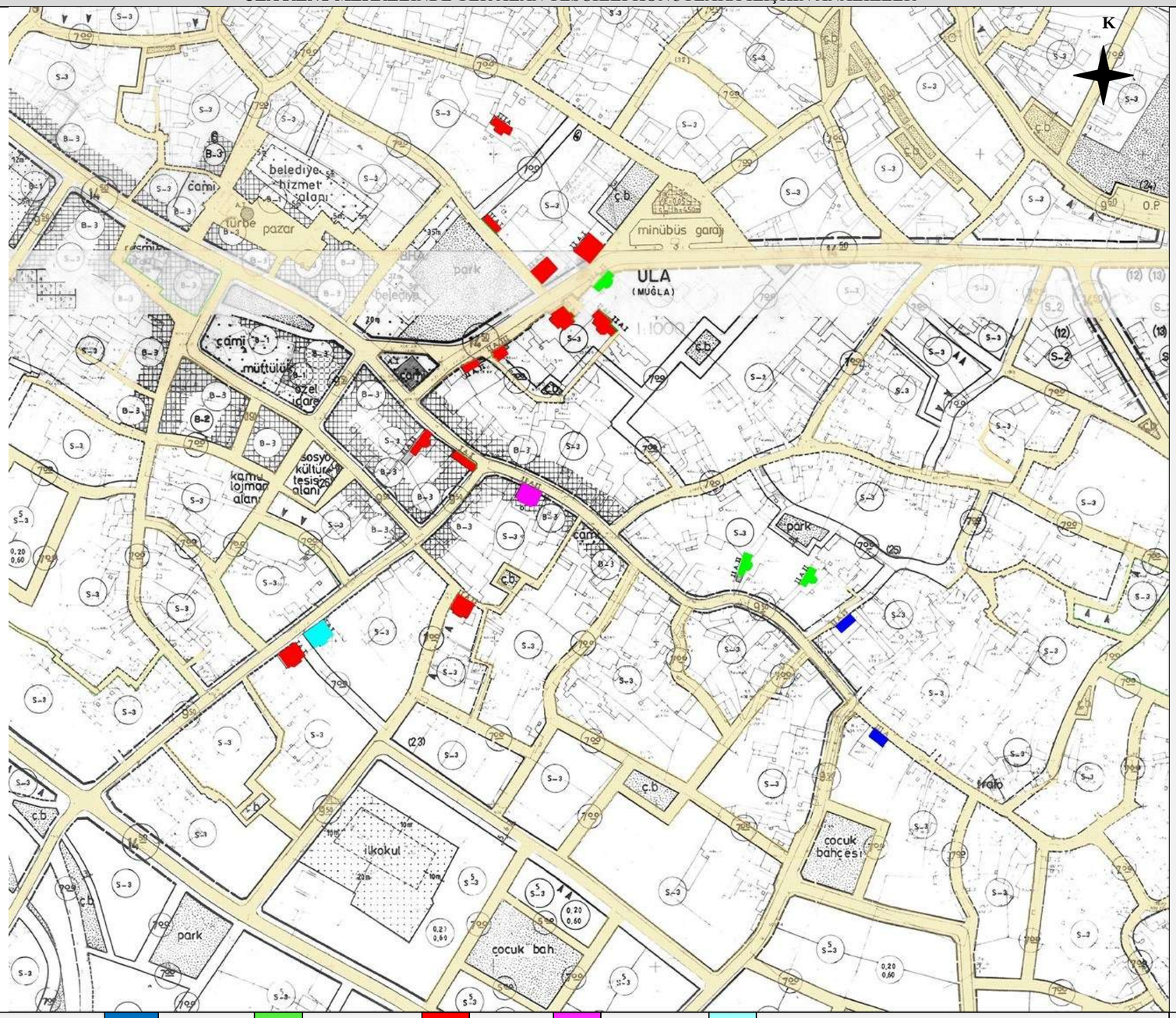
K
ULA
(MUĞLA)
minübüs garajı
park
belediye hizmet alanı
cami
türbe
pazar
müftülük
özel idare
sosyo kültürel tesisler alanı
kamu lojman alanı
ilkokul
çocuk bahçesi
çocuk bah.
çarşı
park
çarşı
park
çarşı
çarşı
çarşı

Kat Adedi Analizi

Muğla genelinde geleneksel konutlar, genellikle iki katlı, bazı örnekler de bodrum ve iki katlıdır. Osmanlı Şehir dokularının bazılarında görülen üç katlı büyük konaklara burada rastlanmamaktadır. Muğla ve çevresinin konumu nedeni ile uzun süre dışarıya kapalı kalması, tarımla uğraşması, bu nedenle de uzun süre zenginleşememesi yalın hatlardaki geleneksel dokunun oluşumuna yol açmıştır.

Ula'da yapılan incelemede, geleneksel konutların iki tanesinin tek katlı, üç tanesinin bodrum ve bir katlı, on iki tanesinin iki katlı, bir tanesinin bodrum ve iki katlı, bir tanesinin de iki katlı ve son katın üzerinde fenerli olduğu görülmüştür. Bodrum ve iki katlı olan yapı, U15 envanter numaralı Şevket Akıncı Evi'dir. İncelenen yapıların içinde en yüksek ve iki kat üzeri fenerli olan (cihannümalı) tekil örnek ise, U13 envanter numaralı Hamza Menteşeoğlu Evi'dir.

Elde edilen sayısal veriler bir araya getirildiğinde, iki kat ve altında kat adedine sahip konutlar % 89'luk oranla yoğunluktadırlar. İki kat üzerindeki evler ise, % 11'lik oranla tekil örnekleri içinde barındırmaktadırlar. Bu örneklere bakıldığında, her iki örneğin de Batı Etkisindeki konutlar olduğu görülmektedir. Bu durumda Türk evlerinin geleneksel dokudaki kat adedi gabarisini korudukları, ancak Batı Etkisindeki konutların bu kalıbın dışında uygulandıkları söylenebilir.

Geleneksel konutların kat adedi analizine yerleşim planı üzerinde bakıldığında da, kat adedi iki ve üzeri olan konutların yerleşimin merkezinde yoğunlaştığı, tek katlı iki örneğin ise merkezden uzakta kaldığı söylenebilir. Merkezden uzaklaştıkça bağ evi tarzında daha çok yetiştirme amaçlı kullanılan konutların yaygınlaştığı söylenebilir.

Tablo 4.61 Ula kent merkezinde yer alan tescilli konutlara ilişkin onarım durumu analizi (Ula İmar Planı üzerinde düzenleme yapılmıştır).

ULA KENT MERKEZİNDE YER ALAN TESCİLLİ KONUTLARA İLİŞKİN ANALİZLER

ULA KENT MERKEZİ YERLEŞİM PLANI Ö:1/3000

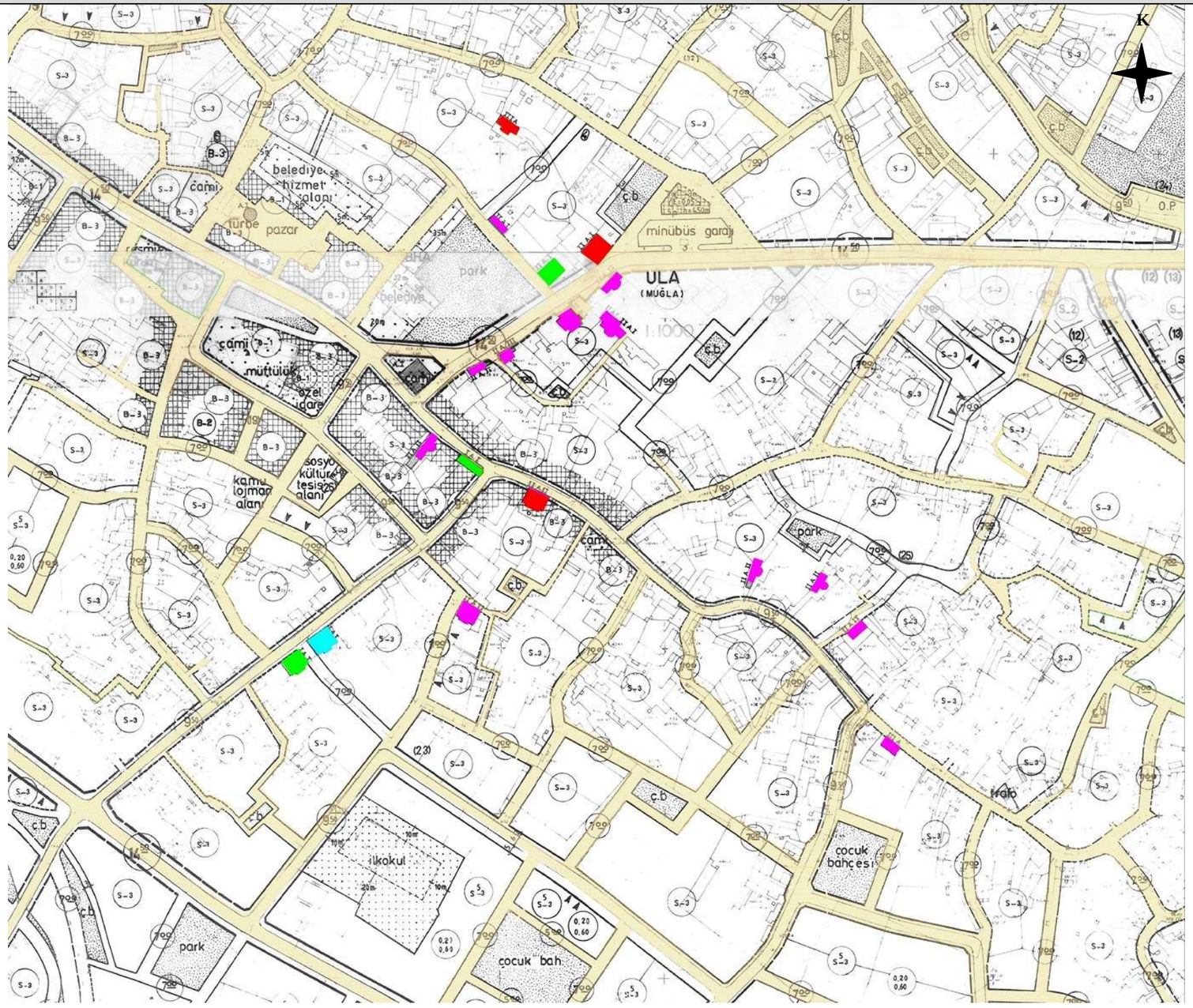

LEJANT | ESASLI ONARIM GÖRMÜŞ | BASİT ONARIM GÖRMÜŞ | ONARIM GÖRMEMİŞ | METRUK

ONARIM DURUMU ANALİZİ

TESCİLLİ KONUTLARIN ONARIM DURUMU ANALİZİ			
Onarım Durumu	Tescilli Konutların		
	Envanter Numaraları (U)	Sayısı	Yüzdesi
Esaslı Onarım Görmüş	1, 4, 15	3	% 15,5
Basit Onarım Görmüş	3, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 16, 17, 18	12	% 63,5
Onarım Görmemiş	13	1	% 5,5
Metruk	2, 14, 19	3	% 15,5

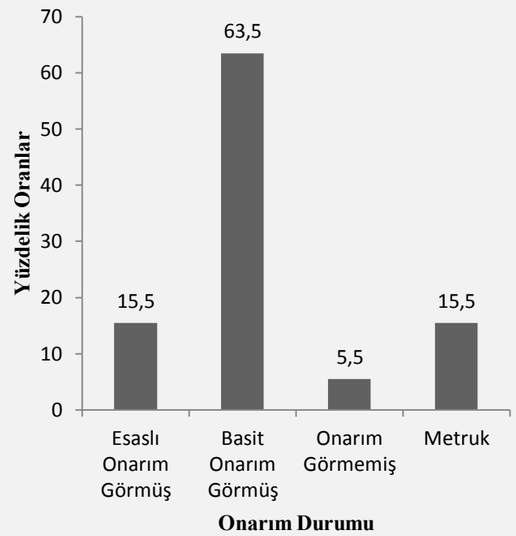

HAZIRLAYAN: GÖZDE DEĞER
DANIŞMAN: PROF. DR. ETİ AKYÜZ LEVİ

Onarım Durumu Analizi

İncelenen tescilli yapıların büyük bölümü konut kullanımını sürdürdüğü için, içinde günlük yaşam devam etmektedir. Bu nedenle de yapıların içinde yaşayanlar, yapıya birtakım müdahalelerde bulunmaktadırlar. Sofa kapatılması, balkon eklenmesi, oda eklenmesi, ıslak hacim eklenmesi, kapı pencere boyutlarının veya malzemelerinin değiştirilmesi gibi ihtiyaç doğrultusunda yapılan doğruluğu tartışılacak uygulamalar basit onarım kapsamında değerlendirilmişlerdir. Bu tip basit onarımdan geçen on iki konut vardır. U13 envanter numaralı Hamza Menteşeoğlu Evi, içinde oturulmakta olduğu halde onarım görmemiştir. Üç tane konut ise, onarım görmemiş ve metruk durumdadır. Bunun yanında esaslı onarım gören, restorasyon çalışması yapılmış veya yapıya büyük oranda müdahale edilmiş bir grup oluşturulmuştur. Üç yapı bu sınıfta yer almaktadır. U1 envanter numaralı Engin Akın Evi ile U15 numaralı Şevket Akıncı Evi restore edilmiş ve konut olarak kullanılmaktadır. U4 envanter numaralı Şevki Alem Evi ise, büyük oranda müdahale geçirdiği için bu grupta yer almıştır.

% 63,5'luk oranla basit onarımın dokudaki tescilli yapıların büyük çoğunluğunda görülmüş olması, bu yapıların hepsinin korundukları anlamını taşımamaktadır. Çünkü bilinçsiz uygulamalar yapıya fayda yerine zarar getirebilmektedir. Bu nedenle yapının özgün niteliği dışına çıkan niteliksiz malzeme müdahaleleri, niteliksiz ekler ve oransal bozukluklara yol açabilecek uygulamalardan kaçınmak gerekmektedir.

Esaslı onarım geçiren örnekler, Ula yerleşimi içinde önemlidir. Sayısal verilerin de gösterdiği gibi, özellikle kaderine terk edilmiş evlerin de korunması ve yaşatılmasına destek verilmesi gerekmektedir.

Tablo 4.62 Ula kent merkezinde yer alan tescilli konutlara ilişkin mevcut işlev analizi (Ula İmar Planı üzerinde düzenleme yapılmıştır).

ULA KENT MERKEZİNDE YER ALAN TESCİLLİ KONUTLARA İLİŞKİN ANALİZLER

ULA KENT MERKEZİ YERLEŞİM PLANI Ö:1/3000

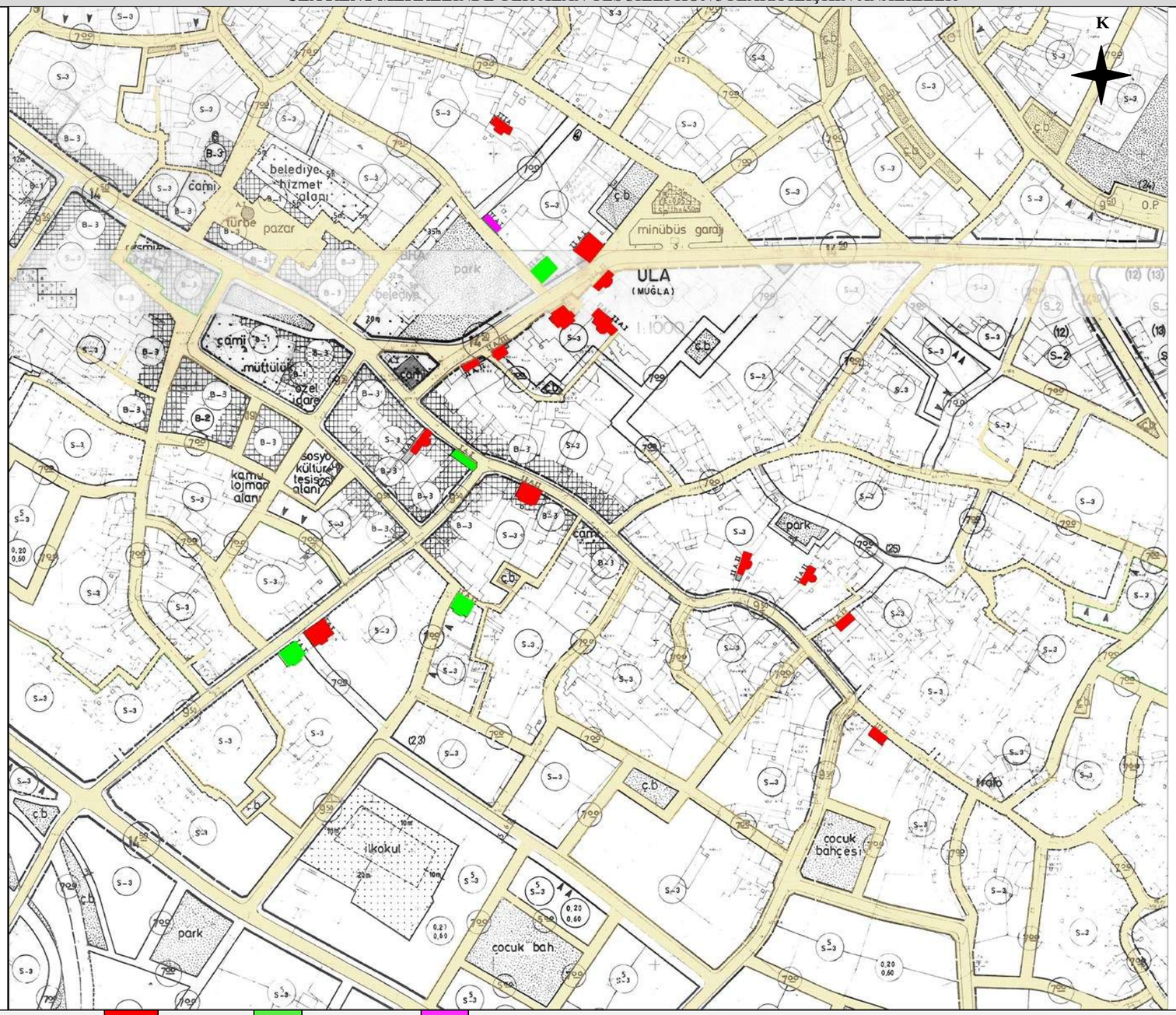

MEVCUT İŞLEV ANALİZİ

TESCİLLİ KONUTLARIN MEVCUT İŞLEV ANALİZİ			
İşlev	Tescilli Konutların		
	Envanter Numaraları (U)	Sayısı	Yüzdesi
Konut	1, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 15, 17, 18	14	% 73,5
Depo	3	1	% 5,5
Boş	2, 14, 16, 19	4	% 21

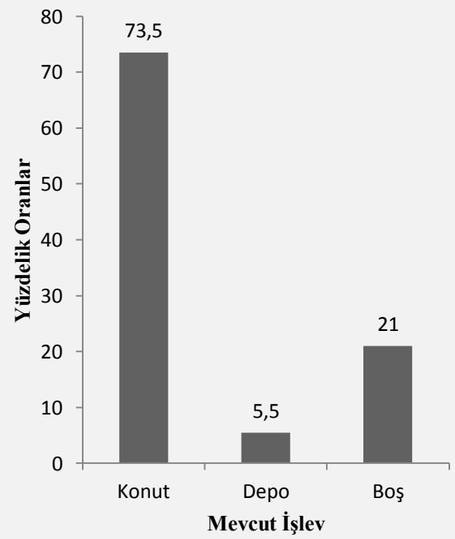

LEJANT KONUT BOŞ DİĞER

HAZIRLAYAN: GÖZDE DEĞER
DANIŞMAN: PROF. DR. ETİ AKYÜZ LEVİ

Mevcut İşlev Analizi

Tarihi yapılarda işlev değişikliği günümüzde sıkça tartışılan bir konudur. Bugün işlevi geçerli olan konutların konut olarak kullanımı mümkün olduğu gibi, müze, kültür ve sanat evi, otel, restoran gibi birçok işlevle yaşatılmaktadırlar. Ancak bu işlev çeşitlenmesi genellikle turistik yönüyle ağır basan Safranbolu gibi doku örneklerinde veya büyük şehirlerde korunması öngörülen Odunpazarı Evleri'nde olduğu gibi farklı açılardan değerlendirilebilmektedirler. Ula, Türkiye'nin tarım ve turizm potansiyeli bakımından önemli illeri arasında yer alan Muğla'ya en yakın ilçesi konumda iken kendi içinde küçük bir yerleşim özelliği göstermeyi sürdürmektedir. Turizmin de etkisinin az olduğu merkez yerleşimde yer alan konutların farklı işlevlerle değerlendirilmesi söz konusu olmamıştır. Geleneksel dokuyu oluşturan konutlar özgün işlevleri olan konut işlevi ile korunmuşlardır.

Yerleşimdeki 19. yy geleneksel konutları konut işlevi ile korunurlarken, yerleşim merkezinde Belediye'nin arkasında yer alan U3 Envanter numaralı ev, restoran olarak işlevlendirilmiştir. Yöre halkının dışarıda yemek yeme ihtiyacı olmadığından kente dışarıdan gelenler için gerekli görülen restoran işlevi yapının bahçesine yüklenmiştir. Otantik bir ortam yakalamak amaçlanmasına karşın, bahçesi kullanılan bu konut işlevin bir parçası olamamaktadır. Mutfak, yemek yeme alanları bahçe içerisinde düzenlenirken, çeşitli niteliksiz onarımlara maruz kalan ev de depo olarak kullanılmaktadır. Bu bağlamda işlevi depo olarak değerlendirilmiştir. Geleneksel doku içindeki diğer konutların bir kısmı kullanılırken, bir kısmı da boştur. On dokuz konutun dört tanesi kullanılmamaktadır. Bunlar; U2, U14, U16, U19 envanter numaralı evlerdir. Atıl kalma nedenleri olarak, sahiplerinin başka evlerinin de bulunması, bakımsızlık veya ortak hisseli durumları gösterilebilir.

Konut olarak özgün işlevini sürdüren konutlar arasında yazlık konaklama için kullanılanlar da bulunmaktadır. Bunlar U6, U7, U17 ve U18 envanter numaralı evlerdir.

Sonuç olarak Ula'da yer alan konutların mevcut işlev durumlarına bakıldığında %73,5 oranla özgün işlevi olan konut olarak korunan konutlar baskındır. %21 oranla boş evler bulunmaktadır. % 5,5 oranla da tek bir konut örneği üzerinde depo işlevi ve bahçenin restoran olarak değerlendirildiği görülür. İşlev çeşitliliğinin azlığı, bölgede farklı işlev gereksiniminin az olduğunu ve turizm amaçlı yatırımların var olmadığı sonucunu doğurabilir.

Tablo 4.63 Ula kent merkezinde yer alan tescilli konutlara ilişkin konut tipi analizi (Ula İmar Planı üzerinde düzenleme yapılmıştır).

ULA KENT MERKEZİNDE YER ALAN TESCİLLİ KONUTLARA İLİŞKİN ANALİZLER

ULA KENT MERKEZİ YERLEŞİM PLANI Ö:1/3000

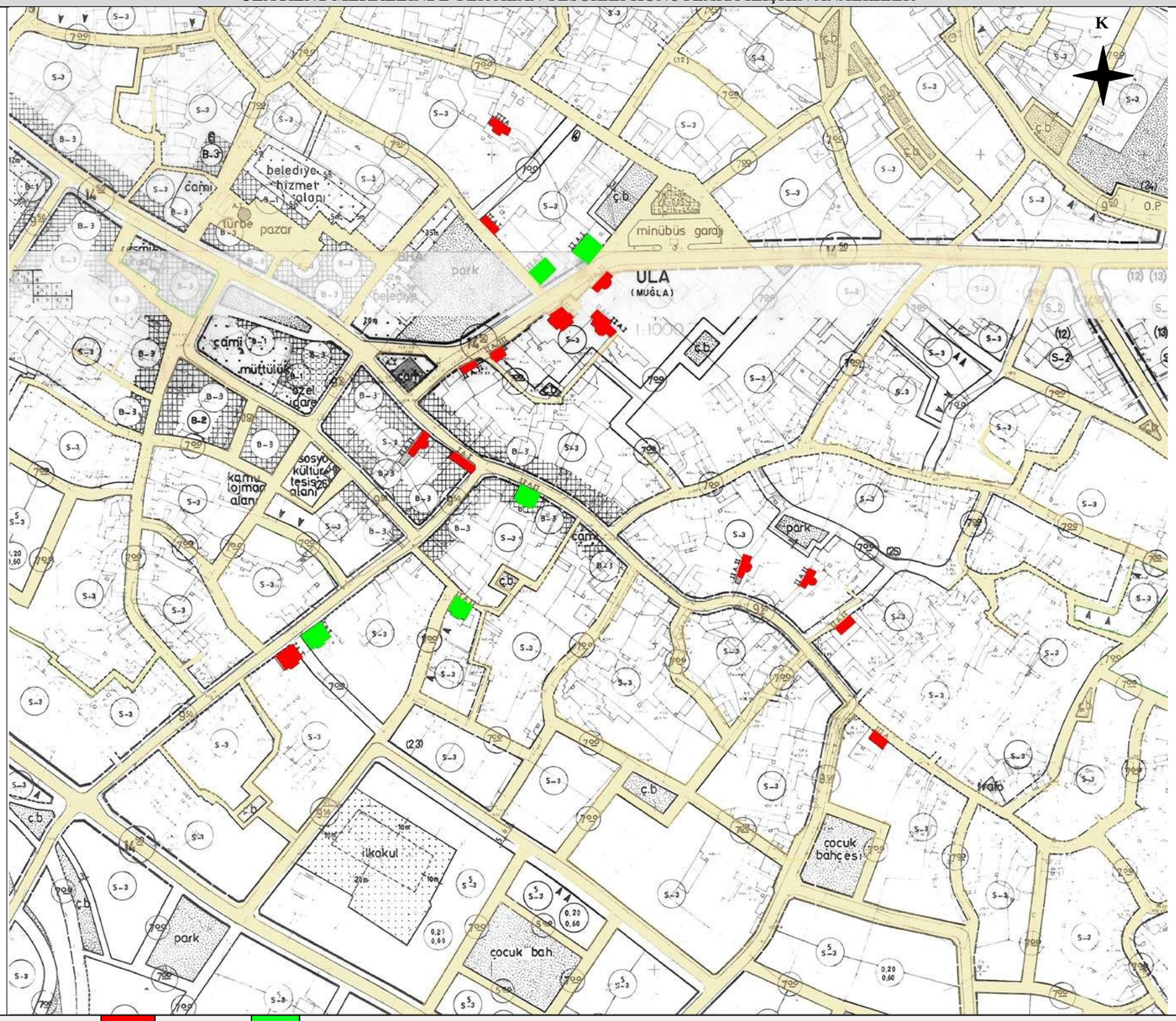

LEJANT TÜRK EVİ — BATI ETKİSİNDEKİ KONUT

KONUT TİPİ ANALİZİ

TESCİLLİ KONUTLARIN KONUT TİPİ ANALİZİ			
Konut tipi	Tescilli Konutların		
	Envanter Numaraları (U)	Sayısı	Yüzdesi
Türk Evi	3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 14, 17, 18, 19	14	% 73,5
Batı Etkisindeki Konut	1, 2, 13, 15, 16	5	% 26,5

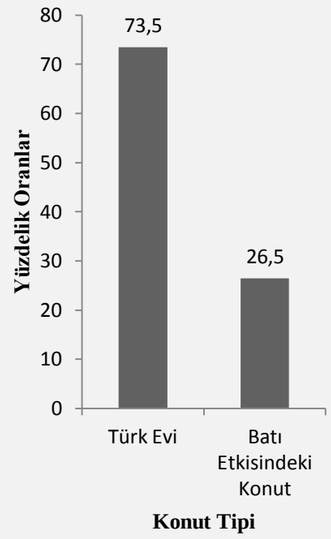

HAZIRLAYAN: GÖZDE DEĞER
DANIŞMAN: PROF. DR. ETİ AKYÜZ LEVİ

Konut Tipi Analizi

Ula tarihi dokusunda bulunan ve günümüze ulaşmış tescilli on dokuz konutun on dört tanesi Türk Evi (U3, U4, U5, U6, U7, U8, U9, U10, U11, U12, U14, U16, U17, U18, U19), beş tanesi ise Batı Etkisinde gelişen konuttur (U1, U2, U13, U15). Birbirine oranlanırsa; %73,5 Türk Evi, %26,5 Batı Etkisinde gelişen konut bulunmaktadır.

Batı Etkisindeki beş konut yerleşim dokusu içinde bir arada bulunmazlar. Ancak üç ev (U13, U15, U16) 41 Ada'da, diğer iki ev de (U1, U2) 28 Ada'dadır.

Ula'nın sosyal yapısı farklı etnik kökende grupları içermemektedir (Benedict, 1974). Batı Etkisinde gelişen konut tiplerinin bu yerleşimde görülme nedeni ise, Muğla kent merkezinde yer alan Batı Etkisindeki konutların ve Rum yapı ustalarıyla çalışan Ulalı çırakların bu mimari tarzı Ula'nın zengin ailelerine yaptıkları konutlarda yansıtmalarıdır.

Tablo 4.64 Ula kent merkezinde yer alan tescilli konutlara ilişkin sokak-bahçe-konut ilişkisi analizi (Ula İmar Planı üzerinde düzenleme yapılmıştır).

ULA KENT MERKEZİNDE YER ALAN TESCİLLİ KONUTLARA İLİŞKİN ANALİZLER

ULA KENT MERKEZİ YERLEŞİM PLANI Ö:1/3000

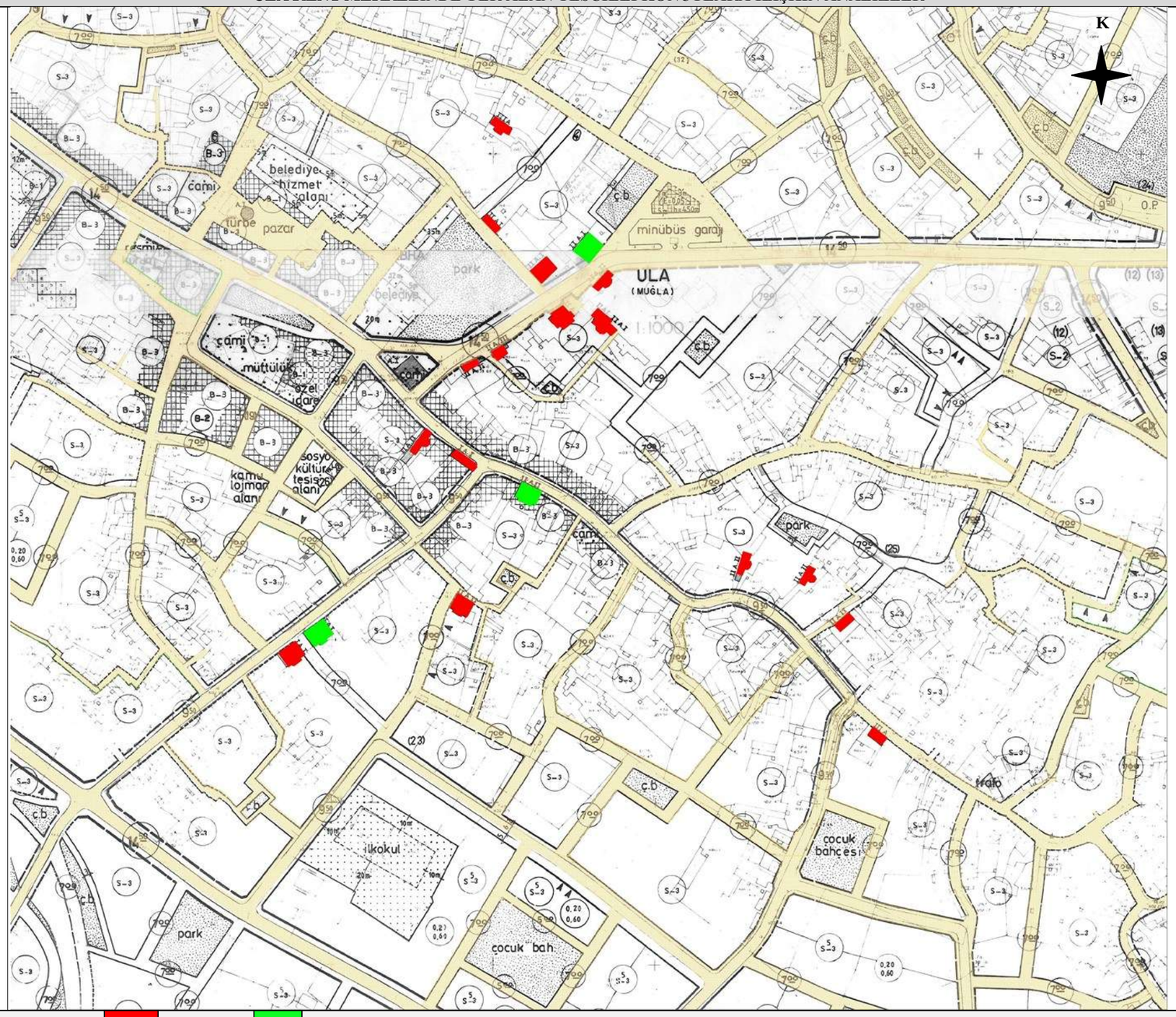
K
belediye hizmet alanı
cami
türbe
pazar
park
belediye
minübüs garajı
ULA
(MUĞLA)
çamiı
müftülük
özel idare
kamu lojman alanı
sosyo kültürel tesisler alanı
park
çocuk bahçesi
ilkokul
çocuk bah
park
çamiı
çamiı
çamiı

Sokak-Bahçe-Konut İlişkisi Analizi

Ula geleneksel dokusundaki konutların en çarpıcı özelliklerinden biri de, geniş parsellerde, bahçe içinde konumlanmalarıdır. Yetiştirme bahçeleri olarak da tanımlanabilen bu alanlar, evde yaşayan kişilerin tüketeceği ürünün yanı sıra ticari faaliyete katılacağı ürünleri de sunabilmektedir. Bu bağlamda yerleşimdeki geleneksel konutların önemli bir parçası olan bahçeler, bir yandan da konutun ve konutta yaşayanların mahremiyetini koruduğu alanlara dönüşebilmektedir. Türk Evlerinin karakteristik özelliği olan mahremiyet, konutlarda sokaktan bahçeye geçilip oradan eve ulaşımın sağlanması şeklinde kurgulanmaktadır. Bahçeden geçilerek konuta ulaşım şeması Ula'da yalnızca Türk Evlerinde değil, Batı Etkisinde gelişen bazı örneklerde de bulunmaktadır. Tescilli on dokuz konutun arasında sokak-bahçe-konut ilişkisi olan on altı tane bulunmaktadır. Bunlar; U2, U3, U4, U5, U6, U7, U8, U9, U10, U11, U12, U14, U16, U17, U18 ve U19 envanter numaralı örneklerdir. Batı Etkisindeki konutlarda ise genellikle sokağa doğrudan açılım söz konusudur ve bahçe var ise kullanım biçimi sokak-konut-bahçe biçiminde olmaktadır. Ancak Ula geleneksel dokusu içinde yer alan Batı Etkisindeki konutlara bakıldığında doğrudan eve giriş olanağının yanında bahçe girişine de yer verildiği gözlenmektedir. Sokak-bahçe-konut ve sokak-konut-bahçe olarak nitelendirilen bu durumdaki evler üç tanedir. Bunlar; U1, U13 ve U15 envanter numaralı örneklerdir.

Dokudaki tescilli konut örneklerine bakıldığında, konuta ulaşımda bahçeden geçiş durumu her türlü göze çarpmaktadır. Konuta doğrudan sokaktan giriş verildiği durumlarda bile bahçe geçişinin yer alması, bahçenin mahremiyet olgusunun yanında tarımsal işlevinin yöre halkı için öncelikli bir kullanım gereksinimi olduğunu anlatmaktadır. %84 oranlı sokak-bahçe-konut ilişkisi durumu, mahremiyet olgusu ile bahçe kullanımını vurgularken, %16'lık sokak-konut-bahçe ve sokak-bahçe-konut ilişkisi ise bahçe kullanımının ön planda tutulduğunu kanıtlayan örnekler olarak gösterilebilir.

Tablo 4.65 Ula kent merkezinde yer alan tescilli konutlara ilişkin konut girişleri analizi (Ula İmar Planı üzerinde düzenleme yapılmıştır).

ULA KENT MERKEZİNDE YER ALAN TESCİLLİ KONUTLARA İLİŞKİN ANALİZLER/ BAHÇE VE KONUT GİRİŞLERİ

ULA KENT MERKEZİ YERLEŞİM PLANI Ö:1/3000

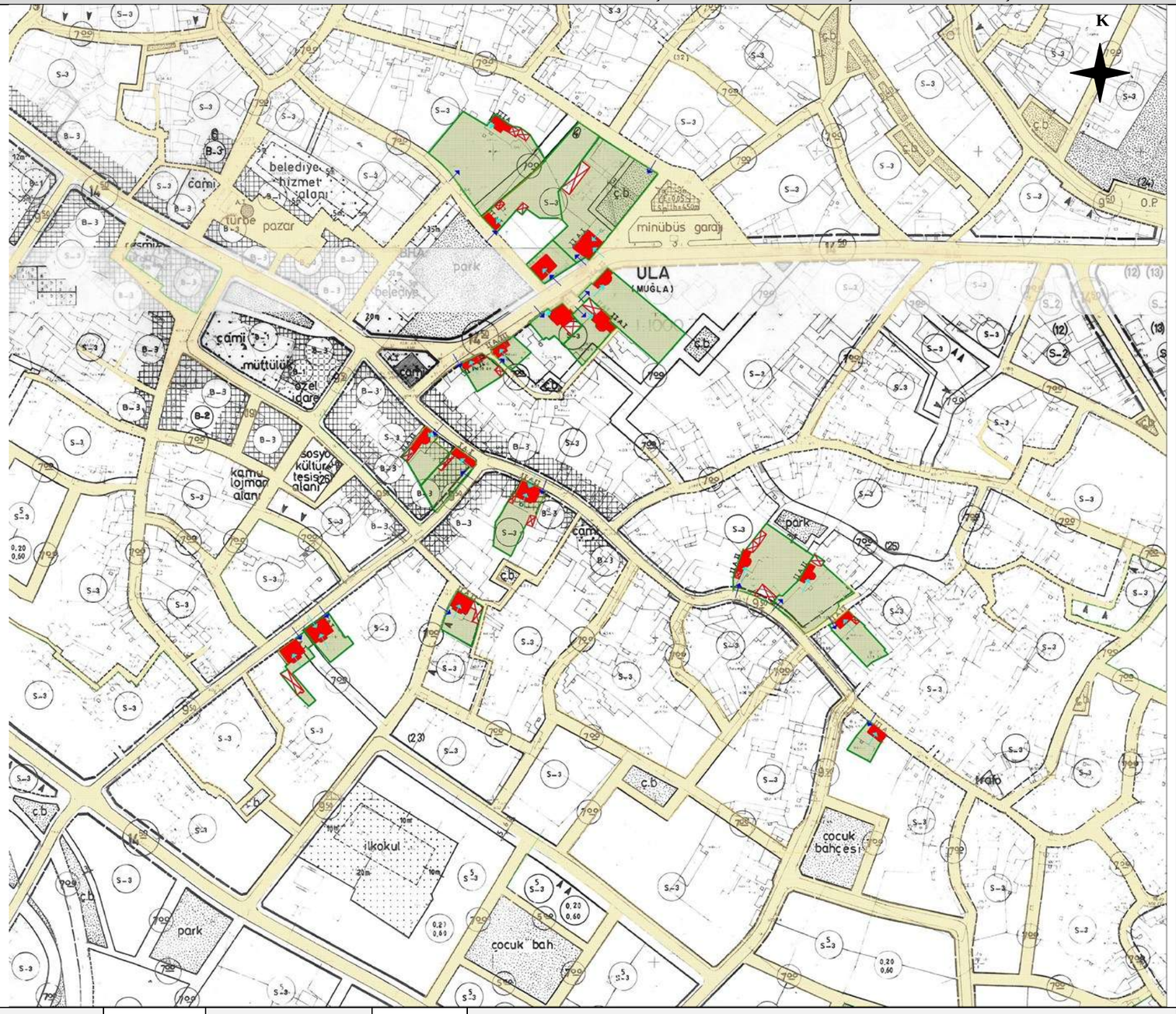
K
ULA
(MUĞLA)
minübüs garajı
park
çamlı
müftülük
özel idare
sosyo kültürel tesisler alanı
kamu lojman alanı
ilkokul
çocuk bahçesi
çocuk bah.
çamlı
park
çamlı
park
çamlı
çamlı
çamlı
turbe
pazar
belediye hizmet alanı
belediye
çamlı
çamlı
çamlı

Konut Girişleri Analizi

Doku içinde yer alan konutların eve girişleri farklı iki cepheden olabildiği gibi tek bir cepheden de sağlanabilmektedir. İki farklı cepheden giriş alan konutlar da genellikle sokaktan ve bahçeden ayrı girişi olanlardır. Tescilli konutlar arasında bu tip kullanımı olan üç tane ev bulunmaktadır. Bu evlerin de ortak özelliği sokaktan giriş alan Batı Etkisi konutları olmalarıdır. İki cephede ayrı girişi bulunmayan on altı evin tamamı da yalnızca bahçe cephesinden eve giriş almaktadır. Yalnızca sokak cephesinden giriş alan ev tespit edilmemiştir.

Tablo 4.66 Ula kent merkezinde yer alan tescilli konutlara ilişkin coğrafi yönelme analizi (Ula İmar Planı üzerinde düzenleme yapılmıştır).

ULA KENT MERKEZİNDE YER ALAN TESCİLLİ KONUTLARA İLİŞKİN ANALİZLER

ULA KENT MERKEZİ YERLEŞİM PLANI Ö:1/3000

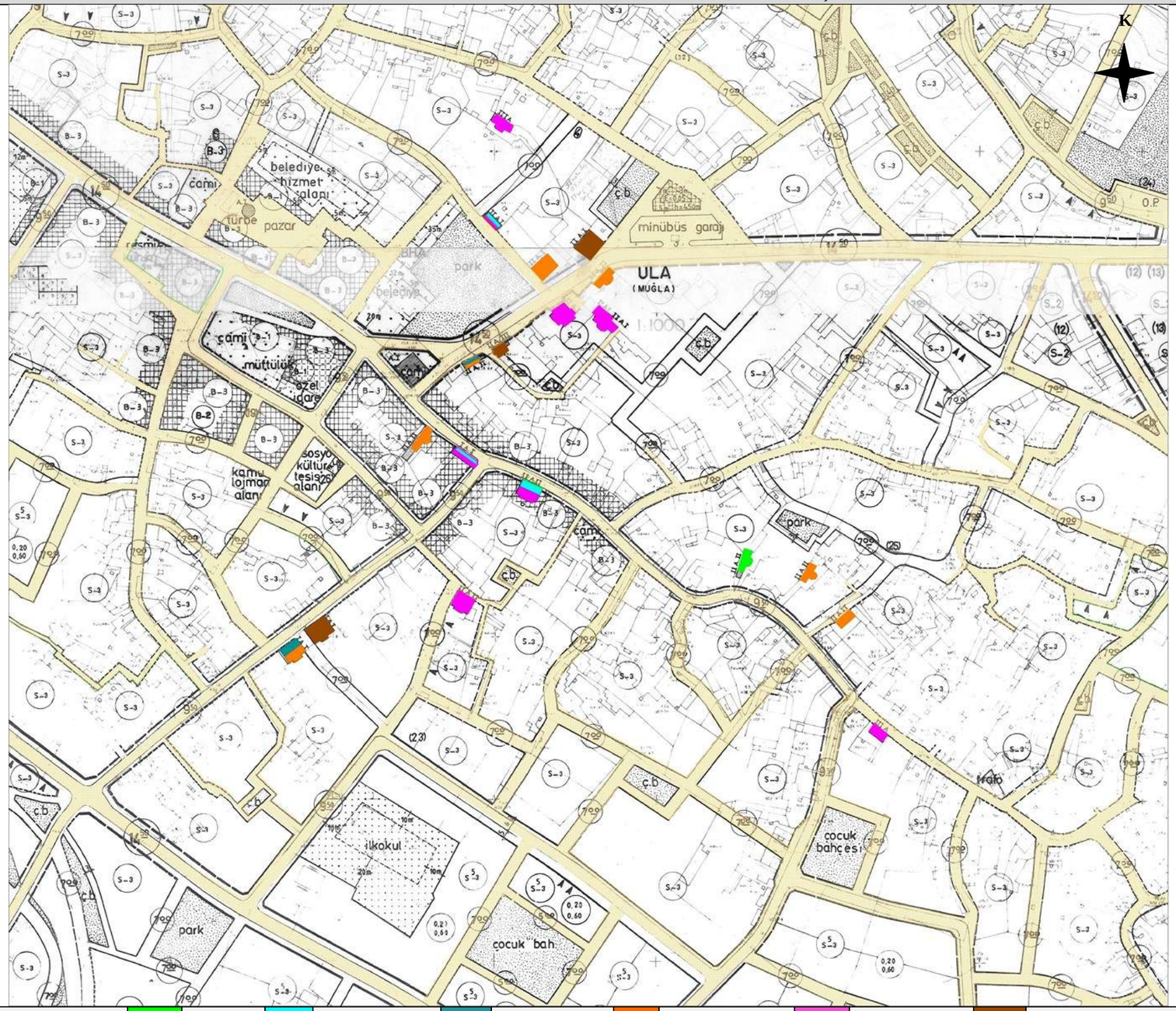

LEJANT		DOĞU		KUZEYDOĞU		KUZEYBATI		GÜNEYDOĞU		GÜNEYBATI		ÇOK YÖNLÜ

COĞRAFİ YÖNLENME ANALİZİ

TESCİLLİ KONUTLARIN COĞRAFİ YÖNLENME ANALİZİ			
Coğrafi Yönlenme	Tescilli Konutların		
	Envanter Numaraları (U)	Sayısı	Yüzdesi
Hakim tek veya iki yönlü	2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 11, 12, 14, 15, 16, 17, 18, 19	16	%84,5
Çok yönlü	1, 9, 13	3	%15,5

HAKİM TEK VEYA İKİ YÖNLÜ TESCİLLİ KONUTLARIN COĞRAFİ YÖN ANALİZİ			
Coğrafi Yönlenme	Tescilli Konutların		
	Envanter Numaraları	Sayısı	Yüzdesi
Doğu	10	1	%6,5
Kuzeydoğu	3, 15, 19	½ + ½ + ½	%9
Kuzeybatı	8, 14	½ + ½	%6,5
Güneydoğu	2, 5, 8, 11, 12, 14, 18	5 + ½ + ½	%37
Güneybatı	3, 4, 6, 7, 15, 16, 17, 19	5 + ½ + ½ + ½	%41

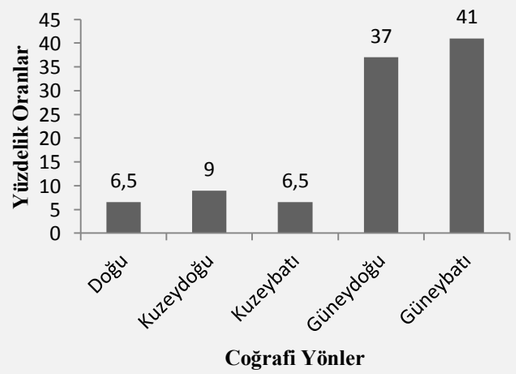

HAZIRLAYAN: GÖZDE DEĞER
DANIŞMAN: PROF. DR. ETİ AKYÜZ LEVİ

Coğrafi Yönlenme Analizi

Geleneksel konutlarda sürdürülebilirlik bağlamında da çoğu zaman ele alınan önemli konular arasında iklimlendirme amaçlı coğrafi yön seçimleri yer almaktadır. Yamaç yerleşimlerinde topografyanın da etken olduğu bu faktör, Ula gibi ova yerleşimlerinde yön seçimini baskın olarak ortaya çıkarmaktadır. Ula'da konutlar ayrık nizamda, bahçe içinde geniş parsellerde konumlandığından yön seçimlerinin bazı kriterler doğrultusunda belirlendiği sonucuna ulaşılabilir. Bu kriterler arasında da, iklimlendirme, manzara ve mahremiyet gibi olgular yer almaktadır.

Tescilli konutlar arasında yapılan incelemede, yönlenme evin yönlendiği cephe sayısına ve bu cephelerde coğrafi yön tercihine göre ele alınmıştır. Konutların tek bir cephede veya iki cephede açılım gösterebilirken, bütün cephelerde açılım gösterdiği de tespit edilmiştir. Bu bağlamda, hakim tek yönlü veya iki yönlü örnekler coğrafi yönelimin tespitinde kullanılmıştır.

Konutun dört cephesinde de açılım gösterdiği durumlarda yön tercihi kaygısı görülmemektedir. Ancak iklimlendirmenin burada da kepenk gibi mimari elemanlarla sağlanmaya çalışıldığı söylenebilir. Tescilli konutlardan U1, U9 ve U13 envanter numaralı örnekler dört cephede açılım gösteren örneklerdir. Türk Evlerinde genellikle bahçeye yönelim veya üst katta sokağa yönelim görüldüğünden çok yöne yönelim gösteren örneklerin Batı Etkisindeki konutlar olduğu söylenebilir. Ancak U9 Türk evi olmasına karşın zemin katta sağır iken, üst katta farklı cephelere sonradan açıldığı düşünülen açıklıklarla yöneldiği için sonradan bu gruba girmiş olduğu düşünülmektedir.

On dokuz konutun on altı tanesi hakim tek yöne veya iki yöne yönelim göstermektedir. %84,5 oranlı bu grubun içinde yapılan değerlendirme doğrultusunda ise, yön tercihleri belirlenmiştir. On altı konutun %41'i güneybatı, %37 güneydoğu olmak üzere en çok tercih edilen yön güney ara yönleridir. %6,5 kuzeybatı, %9 kuzeydoğu ile kuzey ara yönleri daha az tercih edilirken, en az % 6,5 ile doğu yönüne yönelim tespit edilmiştir. Güney ara yönleri ve doğu yönünün sıcak yönler

olduğu, kuzeye yönelimin de doğrudan kuzey değil de ara yönleri oluşu iklim koşulları bakımından daha ılıman olan yönlere yönelimin ağırlıkla tercih edildiği görülmektedir.

Tablo 4.67 Ula kent merkezinde yer alan tescilli konutlara ilişkin mülkiyet durumu analizi (Ula İmar Planı üzerinde düzenleme yapılmıştır).

ULA KENT MERKEZİNDE YER ALAN TESCİLLİ KONUTLARA İLİŞKİN ANALİZLER

ULA KENT MERKEZİ YERLEŞİM PLANI Ö:1/3000

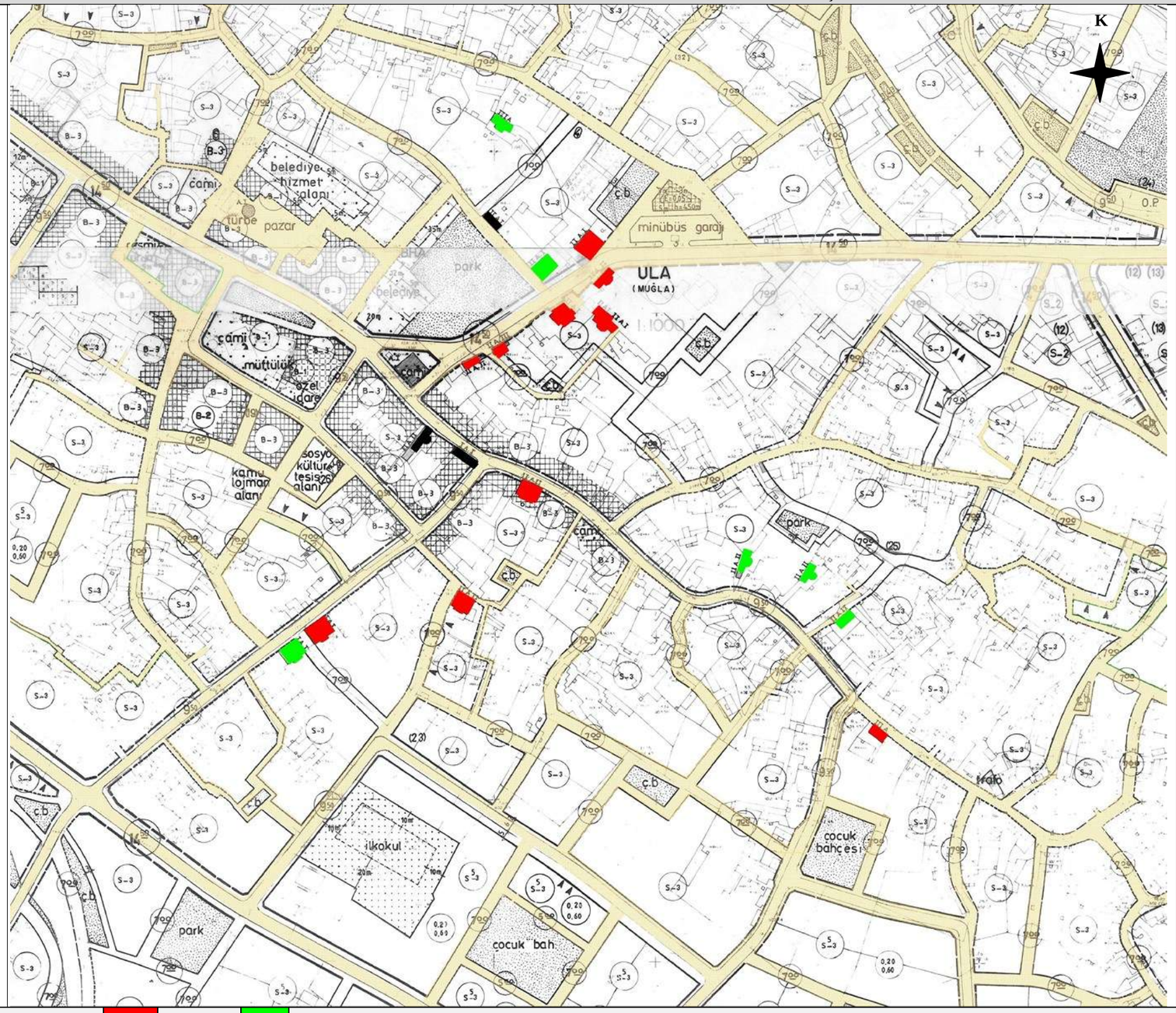

MÜLKİYET DURUMU ANALİZİ

TESCİLLİ KONUTLARIN MÜLKİYET DURUMU ANALİZİ			
Mülkiyet Durumu	Tescilli Konutların		
	Envanter Numaraları (U)	Sayısı	Yüzdesi
Tek Sahipli	1, 5, 6, 7, 8, 9, 13, 15, 16, 17	10	%52,5
Birden Fazla Hisseli	2, 4, 10, 11, 12, 14	6	%31,5
Bilgisine Ulaşılamayan	3, 18, 19	3	%16
Ula Tapu Sicil Müdürlüğü'nden elde edilen verilere göre düzenlenmiştir.			

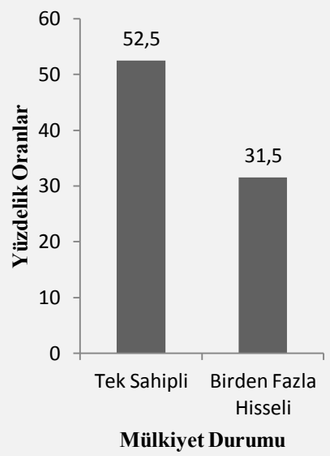

LEJANT TEK SAHİPLİ — BİRDEN FAZLA HİSSELİ

HAZIRLAYAN: GÖZDE DEĞER
DANIŞMAN: PROF. DR. ETİ AKYÜZ LEVİ

Mülkiyet Durumu Analizi

Mülkiyet durumu analizi, Ula'da yer alan tescilli konutların tapu kayıtlarında özel mülk veya kamusal oluşunu, tek sahipli veya hisseli oluşunun tespiti amacıyla yapılmıştır. Burada amaçlanan mülkiyet durumunun konutların korunması üzerinde etkisinin olup olmadığının ortaya çıkarılmasıdır.

Ula yerleşimi geleneksel dokusunda yer alan bütün tescilli konutlar özel mülktür. Kamulaştırılma veya vakıf mülkü olan bir konuta rastlanmamıştır.

Tapu kayıtlarında on tane konutun tek sahipli, altı tanesinin birden fazla hisseli olduğu, üç evin ise tapuda kaydının olmadığı belirlenmiştir.

Tescilli konutların korunmasında ortaya çıkan önemli problemler arasında korunacak yapının miras malı olması yer almaktadır. Birden fazla hisse sahibi olması durumunda miras olan yapı bölüşülemezken, korunması veya içinde yaşanılarak bakılması pek mümkün olmamaktadır. Ula'da yer alan konutların durumuna bakıldığında ise, bu durum baskın olarak gözlenmemektedir. Boş olan konutlarla, birden fazla hisseli evler eşleştirildiğinde boş olan dört evden iki tanesinin birden fazla hisseli olduğu görülmektedir. U2 ve U14 envanter numaralı örneklerden U2 dört varisli, U14 ise yedi varisli olarak kayıtlanmıştır.

Tablo 4.68 Ula kent merkezinde yer alan tescilli konutlara ilişkin plan tipi analizi (Ula İmar Planı üzerinde düzenleme yapılmıştır).

ULA KENT MERKEZİNDE YER ALAN TESCİLLİ KONUTLARA İLİŞKİN ANALİZLER

ULA KENT MERKEZİ YERLEŞİM PLANI Ö:1/3000

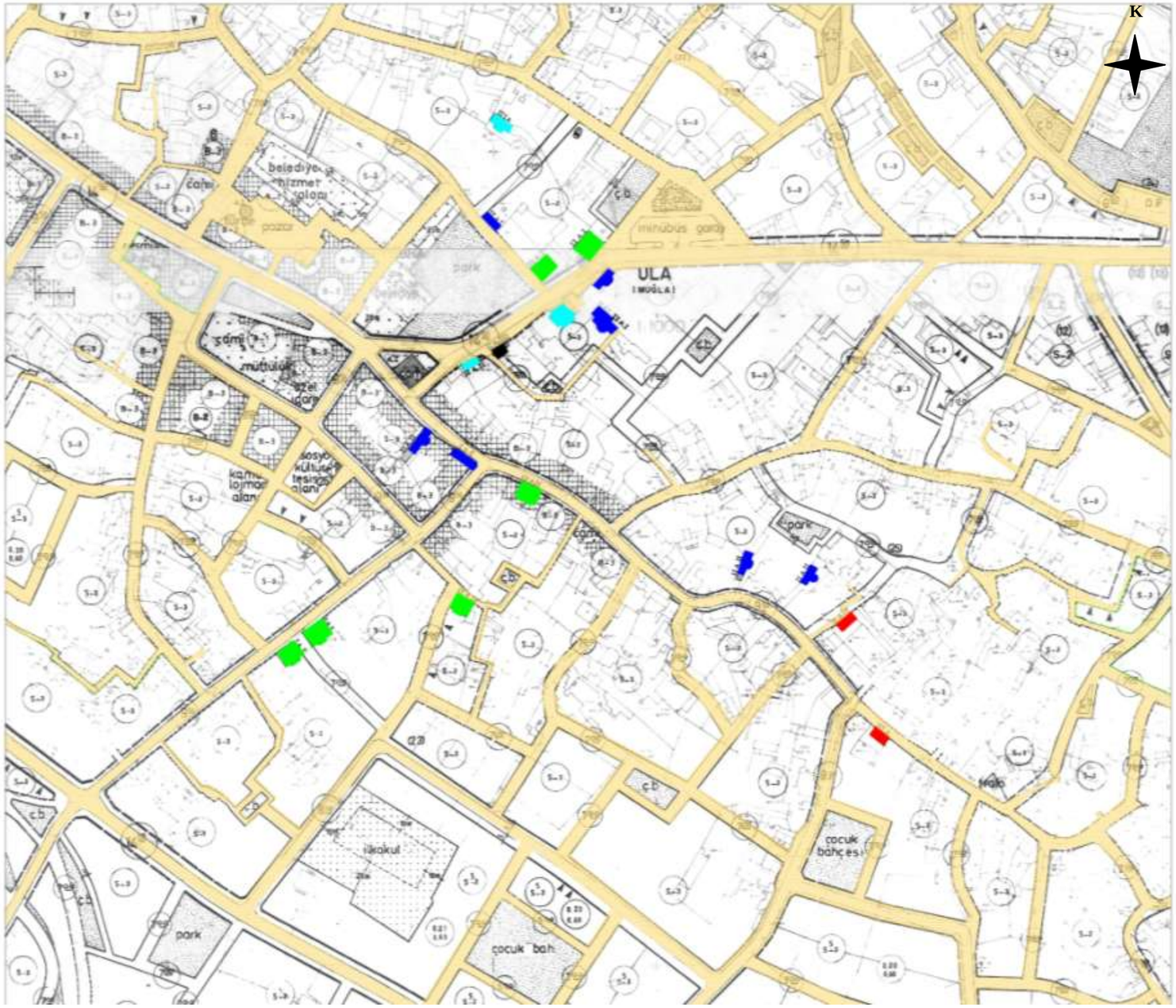

LEJANT	LİNEER AÇIK SOFALI	ÇOKGEN FORMLU KAPALI SOFALI	DÖRTGEN FORMLU KAPALI SOFALI	ORTA HOLLÜ	TİPOLOJİ DIŞI

PLAN TİPİ ANALİZİ

TESCİLLİ KONUTLARIN PLAN TİPİ ANALİZİ			
Plan Tipi	Tescilli Konutların		
	Envanter Numaraları (U)	Sayısı	Yüzdesi
Lineer Açık Sofalı	11, 17	2	% 11
Çokgen Formlu Kapalı Sofalı	3, 5, 6, 10, 12, 18, 19	7	% 39
Dörtgen Formlu Kapalı Sofalı	4, 7, 8	3	% 17
Orta Hollü	1, 2, 13, 14, 15, 16	6	% 33
Tipoloji Dışı	9	1	-

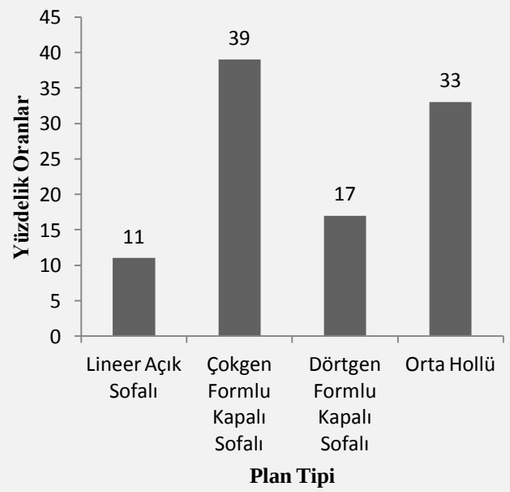

HAZIRLAYAN: GÖZDE DEĞER
DANIŞMAN: PROF. DR. ETİ AKYÜZ LEVİ

Plan Tipi Analizi

Plan tipleri, üçüncü bölümde Muğla Evi kavramı ile birlikte, Türk Evlerinin sofa biçimlenişine göre sınıflandırılmıştır. Plan tipinin tipolojik irdelenmesinde de sofa biçimli sınıflandırma temel alınmışken, alanda yer alan Batı Etkisindeki konutlar da hol biçimlenişine göre plan tipi analizi içerisine alınmıştır. Çalışma kapsamında ele alınan konutlardan U9 envanter numaralı ev ise, dönem müdahaleleri ile özgün plan şemasını yansıtmaz durumda olduğundan tipoloji dışında tutulmuş, değerlendirme on sekiz konut üzerinde yapılmıştır.

Ula'da yer alan tescilli konutlar arasında yapılan incelemede, Türk evi niteliğindeki evlerin lineer açık sofalı, çokgen formlu kapalı sofalı, dörtgen formlu kapalı sofalı olduğu, Batı Etkisindeki konutların tamamının da orta hollü plan şemasında olduğu tespit edilmiştir.

On sekiz ev arasında en yaygın plan tipi, yedi evde görülen çokgen formlu kapalı sofalı plan tipidir. Tek katlı veya iki katlı örnekleri bulunan bu plan tipinde sofa her zaman kapalıdır. Altı adet evin plan şeması ise, orta hollü olarak biçimlenmiştir.

Dörtgen formlu kapalı sofalı olan üç örneğin ikisinde sofa iki katta da cepheye taşarken, U8'de yalnızca üst katta çıkma yapmıştır. Lineer açık sofalı örnekler iki tane olup, genele bakıldığında sayıca azdır. İki örnek de tek katlıdır. Muğla kent merkezinde yaygın görülen bu plan tipi Ula'da daha az uygulanmıştır.

Tablo 4.69 Ula kent merkezinde yer alan tescilli konutlara ilişkin cephe tipi analizi (Ula İmar Planı üzerinde düzenleme yapılmıştır).

ULA KENT MERKEZİNDE YER ALAN TESCİLLİ KONUTLARA İLİŞKİN ANALİZLER

ULA KENT MERKEZİ YERLEŞİM PLANI Ö:1/3000

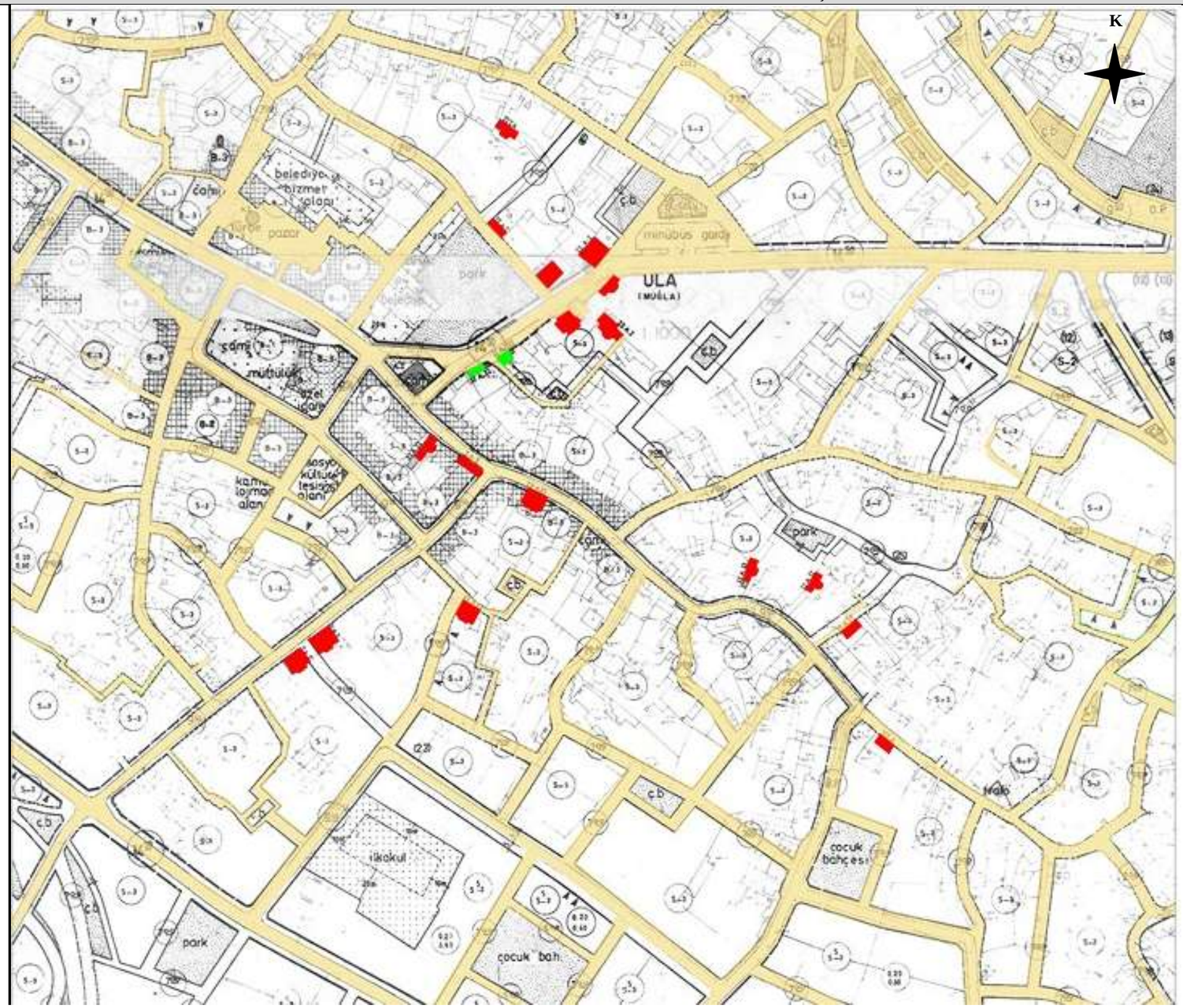

LEJANT

	SİMETRİK CEPHE DÜZENİNDE
	ASİMETRİK CEPHE DÜZENİNDE

CEPHE TİPİ ANALİZİ

TESCİLLİ KONUTLARIN CEPHE TİPİ ANALİZİ

Cephe Tipi	Tescilli Konutların		
	Envanter Numaraları (U)	Sayısı	Yüzdesi
Simetrik Cephe Düzeni	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19	17	% 89
Asimetrik Cephe Düzeni	8, 9	2	% 11

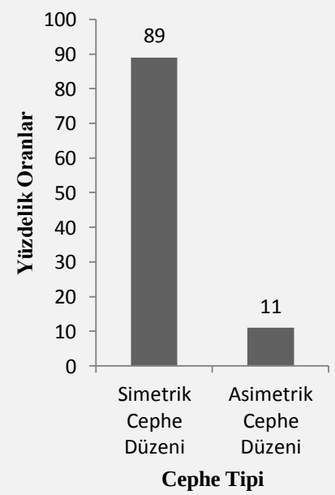

HAZIRLAYAN: GÖZDE DEĞER
DANIŞMAN: PROF. DR. ETİ AKYÜZ LEVİ

Cephe Tipi Analizi

Açıklıklı cephesi bakımından konutların cephe tipi, simetrik veya asimetrik oluşuna göre sınıflandırılmıştır. Tescilli konutların on yedi tanesi simetrik, iki tanesi ise asimetrik cephe kurgusundadır. U9 envanter numaralı ev, üzerinde çok fazla dönem müdahalesi barındırmaktadır. Bu nedenle de, özgün cephe kurgusu algılanmamakla birlikte, düzensiz bir cephe oluşumu vardır. Diğer asimetrik cephe kurgusundaki ev ise, U8 envanter numaralı evdir. Genel bakışta simetrik gibi algılanan cephe, çıkmanın bir yanında bir, diğer yanında iki penceresi ile tam simetriyi bozmaktadır.

Sonuç olarak, yerleşiminde yer alan tescilli konutlar %89 gibi yüksek bir oranla simetrik cephe kurgusu sergilemektedirler.

Tablo 4.70 Ula kent merkezinde yer alan tescilli konutlara ilişkin açıklıklı cephe durumu analizi (Ula İmar Planı üzerinde düzenleme yapılmıştır).

ULA KENT MERKEZİNDE YER ALAN TESCİLLİ KONUTLARA İLİŞKİN ANALİZLER

ULA KENT MERKEZİ YERLEŞİM PLANI Ö:1/3000

LEJANT | KONUTUN AÇIKLIKLI CEPHESİ | TESCİLLİ KONUT PARSELLERİ

AÇIKLIKLI CEPHE DURUM ANALİZİ

TESCİLLİ KONUTLARIN AÇIKLIKLI CEPHE DURUM ANALİZİ			
Açıklıklı Cepheler	Tescilli Konutların		
	Envanter Numaraları (U)	Sayısı	Yüzdesi
Açıklıklı Tek Cephesi Olan Konutlar	1, 2, 4, 5, 6, 7, 10, 11, 12, 16, 17, 18	12	%63,5
Açıklıklı İki Cephesi Olan Konutlar	3, 8, 13, 14, 15, 19	6	%31,5
Eş Özellikli Cepheleri Olan Konutlar	9	1	%5

Açıklıklı Tek Cephesi Olan Konutlar	Açıklıklı Cephesi Bahçeye Açılanlar	1, 2, 4, 5, 6, 7, 10, 11, 12, 16, 17, 18
	Açıklıklı Cephesi Sokağa Açılanlar	-

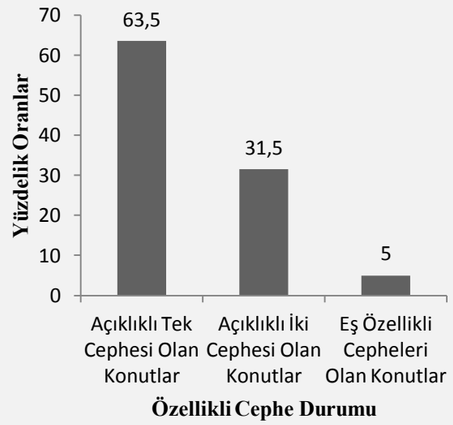

HAZIRLAYAN: GÖZDE DEĞER
DANIŞMAN: PROF. DR. ETİ AKYÜZ LEVİ

Açıklıklı Cephe Durum Analizi

Ula'da yer alan tescilli konutlar genellikle ayrık nizamda geniş parsellere yerleşmiş durumdadırlar. Bu nedenle dört cephesi de algılanır durumdadır. Ancak bu konutların dört cephesi de açıklıklı olmayabilir. Türk evleri, genellikle sokağa bakan cephelerinde sağır, bahçe tarafında açıklıklı cephesi olan evlerdir. Bazı Türk evleri ise, sokağa zemin katta kapalı iken, üst katta çıkma ile açılabilmektedir. Bu tip konutlarda açıklıklı iki cephenin varlığından söz edilebilir. Sayıca az olarak dört cephesi eş nitelikte konutlarla da alan içerisinde karşılaşmak mümkündür.

Tescilli on dokuz konut arasında on iki evin tek cephesi açıklıklıdır. Altı tanesinin iki tane açıklıklı cephesi vardır. U9 envanter numaralı örnek de eş nitelikli dört cephelidir. Burada en yüksek oran, tek cephesi açıklıklı olan konutlardır. Bu konutların yönelimi incelendiğinde ise, hepsinin bahçeye bakan cephelerinin nitelikli olduğu gözlenmiştir. Bu da aile mahremiyetinin ve Ula'da bahçe yaşantısına verilen önemin bir göstergesi durumundadır.

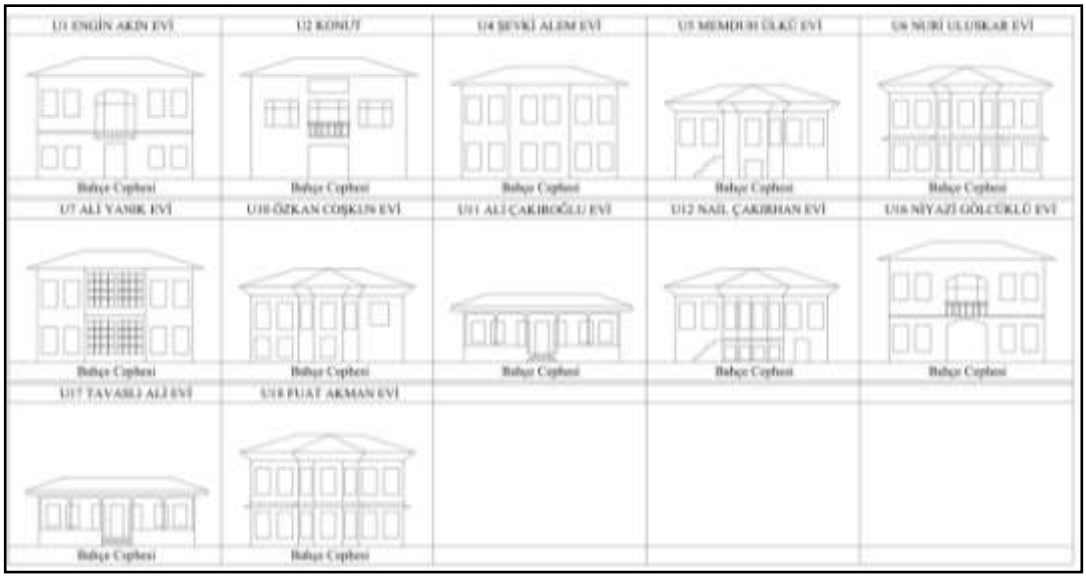

Şekil 4.42 Açıklıklı tek cephesi olan tescilli konutlar.

Tescilli konutların altı tanesi yani %31,5'u iki cephesi açıklıklı konutlardır. Bu konutların açıklıklı cephe yönelim durumuna bakıldığında, bahçeye ve sokağa yönelimin temel neden olduğu görülmektedir. Bahçeye açılan ev, eğer Türk evi ise sokağa bakan cephesinde birinci katta; Batı Etkisinde gelişen ev ise, her iki katta da sokağa açılım gösterebilir. Ayrıca bu iki cephede çarpıcı öge olan çıkmalar da yer almaktadır.

Şekil 4.43 Açıklıklı iki cephesi olan tescilli konutlar.

Tablo 4.71 Ula'da yer alan tescilli konutların tipolojik durum tablosu.

NO	YAPI ADI	ADRESİ	YERLEŞİM BİLGİLERİ			ONARIM DURUMU	İŞLEV		MİMARİ BİÇİM	SOKAK-KONUT İLİŞKİSİ		YÖNLENME				KAT ADEDİ					PLAN TİPİ	CEPHE TİPİ	MÜDAHALE DURUMU	
			Pafta	Ada	Parsel		Özgün	Mevcut		S-B-K	S-K-B	Tek Yön	İki yönlü		Çok Yönlü	1	B+1	2	B+2	Çok Katlı			Var	Yok
													Avlu Cephesi	Sokak Cephesi										
1	Engin Akın Evi	Ayazkıyı Mah. Köyceğiz Şosesi No:5	3	28	28	Esaslı Onarım Görmüş	Konut	Konut	Batı Etkisinde Konut	*	*				*			*			Orta Hollü	Simetrik	*	
2		Köyceğiz Şosesi No: 3	3	28	29	Metruk	Konut	Boş	Batı Etkisinde Konut	*		GD						*			Orta Hollü	Simetrik		*
3	Türk Evi	Ayazkıyı Mah. İzmirliler Cad. No:4	3	28	31	Basit Onarım Görmüş	Konut	Depo	Türk Evi	*			KD	GB				*			Çokgen Formlu Kapalı Sofa	Simetrik	*	
4	Şevki Alem Evi	Ayazkıyı Mah. İzmirliler Cad. No:4	3	28	32	Esaslı Onarım Görmüş	Konut	Konut	Türk Evi	*		GB						*			Dörtgen Formlu Kapalı Sofa	Simetrik	*	
5	Memduh Ülkü Evi	Alparslan Mah. Köyceğiz Şosesi No:28	36	33	10	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Türk Evi	*		GD					*				Çokgen Formlu Kapalı Sofa	Simetrik		*
6	Nuri Uluskar Evi	Alparslan Mah. Köyceğiz Şosesi no: 26	36	33	9	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Türk Evi	*		GB						*			Çokgen Formlu Kapalı Sofa	Simetrik	*	
7	Ali Yanık Evi	Alparslan Mah. Köyceğiz Şosesi No:24	36	33	8	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Türk Evi	*		GB						*			Dörtgen Formlu Kapalı Sofa	Simetrik	*	
8	Fatma Gündüz Evi	Alparslan Mah. Köyceğiz Şosesi No:16	36	33	3	Basit Onarım Görmüş	Konut	Konut	Türk Evi	*			GD	KB				*			Dörtgen Formlu Kapalı Sofa	Simetrik	*	
9	Arife Şatıroğlu Evi	Alparslan Mah. Köyceğiz Şosesi No:1	36	33	6	Basit Onarım Görmüş	Konut	Konut	Türk Evi	*					*			*			Tipoloji Dışı	Asimetrik	*	
10	Özkan Coşkun Evi	Alparslan Mah. Alpaslan Cad. No:23	37	35	119	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Türk Evi	*		D					*				Çokgen Formlu Kapalı Sofa	Simetrik	*	
11	Ali Çakıroğlu Evi	Alparslan Mah. Şahinler Çıkmazı No:2	37	35	109	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Türk Evi	*		GD				*					Lineer Açık Sofa	Simetrik		*
12	Nail Çakırhan Evi	Alparslan Mah. No:27	37	35	117	Basit Onarım Görmüş	Konut	Konut	Türk Evi	*		GD					*				Çokgen Formlu Kapalı Sofa	Simetrik		*
13	Hamza Menteşeoğlu Evi	Alparslan Mah. Atatürk (Köprübaşı) Cad. No:21	40	41	27	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Batı Etkisinde Konut	*	*		GD	KB						*	Orta Hollü	Simetrik		*
14	Muammer Öztürk Evi	Alparslan Mah. Atatürk (Köprübaşı) Cad. No:23	40	41	26	Metruk	Konut	Boş	Batı Etkisinde Konut	*			GD	KB				*			Orta Hollü	Simetrik		*
15	Şevket Akıncı Evi	Alparslan Mah. Alpaslan Cad. No:2	40	41	48	Esaslı Onarım Görmüş	Konut	Konut	Batı Etkisinde Konut	*	*		GB	KD					*		Orta Hollü	Simetrik	*	
16	Niyazi Gölcüklü Evi	Alparslan Mah. Gölcüklüler Çıkmazı No:19	40	41	41	Basit Onarım Görmüş	Konut	Boş	Batı Etkisinde Konut	*		GB						*			Orta Hollü	Simetrik		*
17	Tavaslı Ali Evi	Alparslan Mah. Alpaslan Cad. No:36	40	41	99	Basit Onarım Görmüş	Konut	Konut	Türk Evi	*		GB				*					Lineer Açık Sofa	Simetrik	*	
18	Fuat Akman Evi	Demirtaş Mah. Çarşı Cad. No:136	28	42	45	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Türk Evi	*		GD						*			Çokgen Formlu Kapalı Sofa	Simetrik		*
19	Hakkı Özbay Evi	Demirtaş Mah. Atatürk Cad. No:2	28	42	46	Metruk	Konut	Boş	Türk Evi	*			GB	KD				*			Çokgen Formlu Kapalı Sofa	Simetrik		*

4.3 Yeşilyurt

Yeşilyurt, Muğla merkez ilçesine bağlı belediyelik bir kasabadır. Yeşilyurt beldesi, çalışma kapsamında karşılaştırma amaçlı incelenen alanlar arasındadır. Muğla kent merkezi ve Ula ilçesi ile birlikte karşılaştırmalı çalışmada yer alan Yeşilyurt, diğer yerleşimler arasında en küçük yerleşimdir. Beldenin çalışma alanı olarak seçilmesindeki nedenler; Merkez ilçeye yakın bir alan olması, merkez ilçe ile iklim ve fiziki yapı benzerlikleri taşıması, kırsal bir yerleşim olması, önemli geçim kaynakları arasında dokumacılığın yer alması ve yörede dokumacılığın yok olmaya yüz tutmuş olmasıdır. Geleneksel dokusu, içinde yaşayan insanları, tarihi evleri ile Yeşilyurt çarpıcı bir yerleşim durumundandır. Yerleşimin tanıtılması, kaybolmaya yüz tutmuş dokumacılık faaliyetinin canlandırılması, tarihi ve kültürel değerlerinin tespit edilmesi, korunup geliştirilerek geleceğe aktarılması için koruma önerileri geliştirilmesi bu çalışma kapsamında amaçlanmaktadır.

Şekil 4.44 Yeşilyurt genel görünümü.

4.3.1 Coğrafi Konum

Yeşilyurt, Muğla kent merkezinin 10 km batısında yer alan ve il merkezine bağlı bir beldedir. Yerleşimin merkezi olarak nitelendirilebilecek olan ve çalışma alanı olarak seçilen bölge, Yeşilyurt Ovası'nın güney bölümünde 49 km^2'lik alana yayılmaktadır.

Şekil 4.45 Yeşilyurt coğrafi konumu
(http://www.kgm.gov.tr/Sayfalar/KGM/SiteTr/Bolgeler/2Bolge/Iller/IlMugla.aspx).

4.3.2 Fiziki Yapı

Deniz seviyesinden yüksekliği 460 m'dir. Ovanın etrafı dağlarla çevrili olup, kuzeyinde Aldıran Dağı (670m), güneyinde Demirci Dağı (700m), doğusunda Akçakavak Dağı (850m.), batısında Karadağ (800m.) yer almaktadır. Kasabanın kuzeyinde Akçaova Köyü, güneyinde Yerkesik Kasabası, doğusunda Akkaya Köyü ve Muğla il merkezi, batısında Kafaca ve Çiftlik Köyleri, güneybatısında Dağdibi Köyü yer almaktadır (Yeşilyurt Belediyesi Envanteri Kayıtları, aktaran Deligöz, 1996-1997). Dağlık yerleşimdeki konutlar kısmen ovaya, kısmen de yamaca yerleşmiş durumdadırlar.

Konumu ve coğrafi özellikleri bakımından Muğla kent merkezine benzer özellikler taşıyan kasabanın iklimsel özellikleri de benzerlik göstermektedir. Deniz seviyesinden yüksekte kalan bölgede karasallaşmış Akdeniz iklimi görülmektedir. Yaz ayları, kıyı kesimlerine oranla serin, kış ayları ise bol yağışlıdır. Ula ve

Karabağlar yaylasındaki evler, yoldan 50-100 cm kadar yükseltilerek, zeminden koparılmıştır.

Muğla kent merkezi ile benzer iklim özellikleri taşıyan Yeşilyurt, Akdeniz iklimi görülen bölgelere has olan maki ve ormanlık alanlarla kaplıdır. Toprak bakımından verimli olan bölgede tarım önemli gelir kaynakları arasındadır.

Yeşilyurt Ovası karstik alanda oluşmuş bir polye ovası niteliğindedir (Darkot ve Erinç, 1954). Birinci derece deprem kuşağında yer almaktadır. Muğla kalker platosunda tektonik hareketler ile gelişen Yeşilyurt çukuru karstlaşmıştır. Önceleri kapalı bir depresyon olarak gelişen Ula, Çamköy ve Yeşilyurt depresyonları daha sonra dış drenaja bağlanarak flüvio - karstik depresyonlar haline gelmiştir (Kayan, 1979).

Jeoloji haritasında da görüldüğü gibi farklı dönemleri içeren bir bölgedir. Muğla merkez ve Ula'dan farklı olarak pliyosen (3. Jeolojik Dönem) ve jurasik (2. Dönem) özelliğindeki çeşitli katmanları bir arada içermektedir. Toprak bakımından ise, Muğla merkez ve Ula gibi verimli topraklardır.

4.3.3 Sosyal Yapı

Yeşilyurt'un, yerleşim olarak antik çağlara uzanan bir geçmişi vardır. Burada Yunan ve Roma halkının yaşadığı bilinmektedir. Osmanlı döneminde ise, Türklerin yerleştiği bir bölge olmuştur. Türkeş'e göre, kasabada yaşayan Türk Ömer Efendiler, Hatipler ve Kadılar ailelerinin kökleri Akkoyunlu Türkleri'ne dayanmaktadır (Türkeş, 1973). Ayrıca 1875 yılında Girit'ten göç eden Türkler nüfusun bir bölümünü oluşturur (Türkeş, 1973).

Halkın başlıca geçim kaynakları, tarım ve hayvancılıktır. 19.yy'ın sonlarında devlet toprakları birkaç zengin ailenin elinde toplanmıştır. Türkeş bunu şu sözlerde anlatmaktadır; "*1822 Mora İsyanının Anadolu'ya serptiği aileler arasında olan Şevket Ağa, Yerkesik, Pisi Çiftliklerine sahip olur* (Türkeş, 1973)." Bunun

sonucunda bu aileler ve halk arasında çatışmalar yaşanmış, Kerimoğlu Eyüp Efe gibi halk türkülerine konu olan kişiler ortaya çıkmıştır (Altınsoy, 2006).

Muğla'daki halkın yıl içinde kullandığı iki ayrı evi bulunmaktadır. Bunlar kış aylarında kullanılan merkezdeki konutlar ve yaz aylarında ekilen topraklarının bulunduğu Karabağlar Yaylası'ndaki evlerdir. Yeşilyurt halkının da konut kullanımı Muğla halkıyla benzerlik göstermektedir. Yaz aylarında tarlalarının bulunduğu yerlerdeki yurt evlerinde kalan halk, kış aylarında da Yeşilyurt merkezindeki evlerini kullanmaktadırlar.

4.3.4 Ekonomik Yapı

Yeşilyurt Ovası verimli topraklara sahiptir ve yerleşimin kurulduğu tarihten bugüne dek tarım başlıca geçim kaynakları arasında yer almıştır. Türklerin bölgeye yerleşimi öncesinde üzüm yetiştiriciliği ve şarapçılık yapılmaktaydı (Deligöz, 1996,1997).

Yeşilyurt kasabasının ekonomisi, tarım ve hayvancılığa dayanmaktadır. En önemli tarım ürünleri badem, tütün, üzüm, zeytin, buğday, cevizdir. Bunun yanında meyve ağaçları da bulunmaktadır. Bu ürünlerin gereksinim fazlası, pazarlarda satılmaktadır. Hayvancılık ve arıcılık da, yöre ekonomisinde önemli bir yer tutmaktadır.

Dokumacılık, Yeşilyurt kasabasının ekonomik yönden gelişimini, dışarıya açılmasını ve tanıtımının yapılmasını sağlayan önemli bir unsurdur. Deligöz, yerleşimdeki el dokumacılığının 300 yıllık bir geçmişe dayandığını belirtmektedir. Konu ile ilgili yazılı kaynaklar bulunmamasına karşın yörede yaşayan ve bu işle ilgilenen halkın sözlü anlatımlarından dokumacılığın gelişimi hakkında bilgi edinilmiştir. Önceleri ipekböcekçiliği yapan halk kendi iplikleri ile dokuma yaparken, ipekböcekçiliğinin yapılmamaya başlanması nedeniyle dışarıdan alınan pamuk ipliklerle üretim sürdürülmüştür.

PİSİ'NİN SESİ

YEŞİLYURT BELEDİYE YAYIN ORGANI YIL : 1 SAYI : 1 30 NİSAN 1992

SİZLERLE ÖVÜNÜYORUZ

İnsanlar toplu yaşama alışık, daha doğrusu, muhtaç oldukları için bir takım yerleşim merkezlerinde; birbirlerine yakın olarak oturmuşlar ve buna bağlı olarak ilişkilerini geliştirmişlerdir.

Muğla yöresinin en eski yerleşim merkezlerinden biri de Yeşilyurt'tur. Eski adıyla Pisi... Ki tarihi milattan önce 500 yıllarına kadar uzanmaktadır. Bu yerleşim merkezinin 2500 yıllık olmasa da yaklaşık 200 yıllık demoğrafik yapısı hakkında bir takım bilgilere sahibiz.

Yeşilyurt'un nüfus artış hızı Türkiye'nin genel düzeyinin altında olmasına rağmen gene de belli bir ölçüde artıştan sözetmek olasıdır. Bu artış, yalnızca sayısaldır. Yani, birtakım resmi belgeler ve yazışmalarda böyle bir artıştan sözedilir. Gerçekte ise artış sözkonusu değildir. Yani reel bir artıştan bahsetmemiz çok zordur. Çünkü, Yeşilyurt'ta doğan her çocuğa karşılık ortalama 1,5 kişi Yeşilyurt dışında herhangi bir yere yerleşmekte; orada yaşamaya çalışmaktadır.

Muğla ve yöresinin en büyük sıkıntılarından biri olan "kapalı ekonomik yaşam" Yeşilyurtlu'yu da etkilmekte ve ister istemez insanlarımız dışarıda yaşamak zorunda kalmaktadır.

Yeşilyurt dışına yerleşen o kadar çok hemşehrimiz vardır ki, oturup da bunları kağıt üzerine dökmeye kalksak günlerce düşünmemiz gerekir...

Lütfen sayfa 4'ü çevirin

YEREL YÖNETİCİLERİMİZ

BELEDİYE BAŞKANLARIMIZ

SÜREYYA ALPER (1912-1970)

Süreyya Alper Kasabamız çocuklarından olup Os-

MUHTARLARIMIZ

SAFFET ÖNDER (1925 -

1925 yılında, Ali Önder ve Zeliha Önder'in oğulları

YEŞİLYURT'TA TÜTÜN FİDECİLİĞİ

Yeşilyurt kasabasında, bir asırı aşkın zamandır tütün üretimi yapılmaktadır. Bu nedenle bütün Yeşilyurtlular, tütün üretiminin inceliklerine sahip bulunmaktadır.

Tütün üreticiliğinin temel unsurlarından olan, tütün fidesi yetiştiriciliği de Yeşilyurt'ta uzun zamandır yapılmaktadır.

Fide yetiştiriliciği, kasabamızda daha çok üreticinin kendi ihtiyacını karşılamak için yapılmaktadır. Yeşilyurtlu üreticinin ihtiyacından fazla olan fideler ise yöredeki diğer tütüncülere satılmaktadır.

Yeşilyurtlu üreticiler, fideleri kendi ihtiyaçları için ürettiklerinden fideler teknik ziraat şartlarına uygun koşullarda yetiştirilmekte ve bakımlar, özenle

Devamı sayfa 5'de

23 NİSAN'I KUTLADIK...

Şekil 4.47 Yeşilyurt'ta tütün yetiştiriciliğinin önemini anlatan gazete yazısı (Pisi'nin Sesi, 1992).

Kasabadaki dokumacılığın yaygınlaştırılması için devlet de destek vermiştir. 1960'lı yıllarda 30 adet çekmeli dokuma tezgahı halka dağıtılmıştır. Dokuma yapan kadınlar aynı zamanda tütün yetiştiriciliği de yapmışlardır. Bu dönemde tütünün ekonomik getirisi fazla olduğu için tütüncülük, dokumacılığın önüne geçmiştir. Dokumacılık giderek önemini yitirmeye başlayınca 1992 yılında bu üretimi teşvik amaçlı YİDEKO "Yeşilyurt İpekçilik, Dokumacılık ve El Sanatları Kooperatifi" kurulmuştur (Deligöz, 1996-1997). Yeşilyurt dokumaları ünlü giyim markalarına da pazarlanarak ismini duyurmuştur. Bugün ise dokumacılık, yörede yalnızca bir aile tarafından, istek üzerine üretim şeklinde sürdürülmektedir.

Şekil 4.48 Yeşilyurt'ta Dokumacılık Faaliyetini sürdüren Ayşen Karacan ve dokuma tezgahı.

4.3.5 Tarihsel Gelişim

Yeşilyurt kasabasının tarihi antik devirlere dayanmaktadır. Kentin üzerinde bulunduğu topraklarda M.Ö. 1500 yıllarına tarihlenen Pisye Antik Kentinin varlığı bugün de ender karşılaşılan arkeolojik buluntularla belgelenmektedir. Eski Yunan ve Roma uygarlıklarının izlerini taşıyan bu yerleşime ait ilk yazılı kaynak M.Ö. 196'da Pisye'nin Rodos topraklarına katıldığını belirtmektedir (Yeşilyurt Belediyesi Envanteri Kayıtları, aktaran Deligöz, 1996-1997). Bölgenin antik dönemi hakkında Diler şu bilgileri vermektedir: "*Yeşilyurt Köyü'nün olduğu yerde Antik Pisye kenti yerleşikti. Köy yakın zamana kadar Pisi Köyü diye anılırdı. Hellenleşme döneminde Pisye'ye dönüşen adın olasılıkla Luvi ya da yerel Karia dilindeki Pissuwa'dan geldiği sanılmaktadır. Köye yönelen yol üzerinde yapılan kazıda bulunan çok sayıda girlandlı sunak, önemli bir Roma Çağı nekropolünden günümüze ulaşan kalıntılardır. Akropolisin bulunduğu tepe, Yeşilyurt'un 1,5 km. kadar güneyindedir. Çevresi surlarla kuşatılmış alanda yapı teras ve kalıntıları hala görülebilir* (Diler, 2004)."

Osmanlı döneminde Pisi olarak anılan kentin devlet salnamesi kayıtlarında hane ve nüfus bilgileri yer almaktadır (Uykucu, 1974).

Tablo 4.72 Osmanlı Devlet Salnameleri kayıtlarına göre Pisi Kasabası hane ve nüfus sayımları (Başbakanlık Arşivi Tapu Defteri, 61, s.264, BATD, 337, s.103, GNS, s.442).

	1517 Devlet Salnamesi	1562 Devlet Salnamesi
Hane	104	92
Nüfus	520	469

19.yy' da Osmanlı devletinin kaybettiği topraklarda yaşayan Türkler, Anadolu'nun çeşitli yerlerine göç etmişlerdir. 1875 yılında Girit'ten Muğla'ya göç eden Türklerin bir kısmı da Pisi'ye (Yeşilyurt) yerleştirilmişlerdir (Türkeş, 1973). Pisi, Cumhuriyetin ilanından sonra uzun süre köy olarak kalmış, 1951 yılında ise belediye teşkilatı kurulmuştur (1973 Muğla İl Yıllığı). 1962 yılına kadar Pisi olarak anılan kasabanın adı, Belediye Meclisi ve Bakanlar Kurulu kararı ile Yeşilyurt olarak değiştirilmiştir (Deligöz,1996-1997).

4.3.6 Yeşilyurt Tarihi Dokusu

4.3.7 Yeşilyurt'ta Yer Alan Tarihi Yapılar

Temelleri antik çağa uzanan yerleşimin çevresinde yapılan kazılarda buluntulara rastlanmaktadır. Bazı sütun başlıkları ve arkeolojik buluntular günümüzde de Merkez Camii'nin bahçesinde korunmaktadır.

Anıtsal yapı stoğu az olan yerleşimde en çarpıcı anıtsal yapı; merkezde yer alan büyük meydandaki Merkez Camiidir. Pisi Hoca Camii olarak da bilinen Camii, restorasyon geçirmiş olup günümüzde de merkezdeki büyük meydanı tanımlayan karakteristik niteliğini sürdürmektedir. Ayrıca meydanda yer alan çınar ağaçları da, tescillenerek koruma altına alınmıştır.

Tablo 4.73 Yeşilyurt Merkezi'nde meydanı oluşturan yapılar.

YEŞİLYURT YERLEŞİM MERKEZİ MEYDANI	
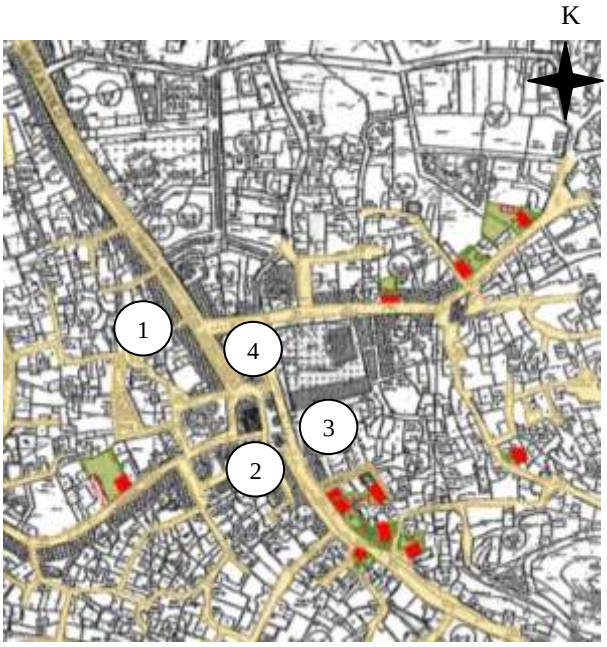	 1-Yeşilyurt merkezinde yer alan ticaret yapıları
	 2-Yeşilyurt Merkez Camii
 4-Muğla Yolu ve Yeşilyurt merkezi	 3-Meydanda yer alan tescilli çınar ağaçları

Sivil mimarlık örnekleri arasında tescilli on tane 19. yy geleneksel konut örneği, bir tane dükkan yapısı bulunmaktadır. Doku bütününde tescilli olmayan nitelikli örnekler de bulunmaktadır. Ancak bu örneklerin çoğu niteliksiz müdahaleler gördüğü için yerleşim genelinde bütünüyle korunmuş bir doku algısı yaratmamaktadır.

4.3.7.1 Anıtsal Yapılar

Yeşilyurt merkezi, anıtsal yapı stoğu bakımından çeşitlilik taşımamaktadır. Muğla'dan merkeze ulaşımın sağlandığı Muğla yolu aksı doğrudan yerleşimin

merkezini oluşturan meydana ulaşmakta ve bu aks, güneyde Merkez Camii ile sonlanmaktadır.

Merkez Camii (Pisili Hoca Camii)

Camii, meydanın güney kısmında konumlanmaktadır. Camide bulunan mermer taş üzerinde Pisili Hoca Camii 1530 yazısı bulunmaktadır. Camiinin Pisili Hoca tarafından 1530 tarihinde yaptırıldığı düşünülmektedir. İlk onarımını 1957 yılında geçiren camii bugün bakımlı ve iyi durumdadır.

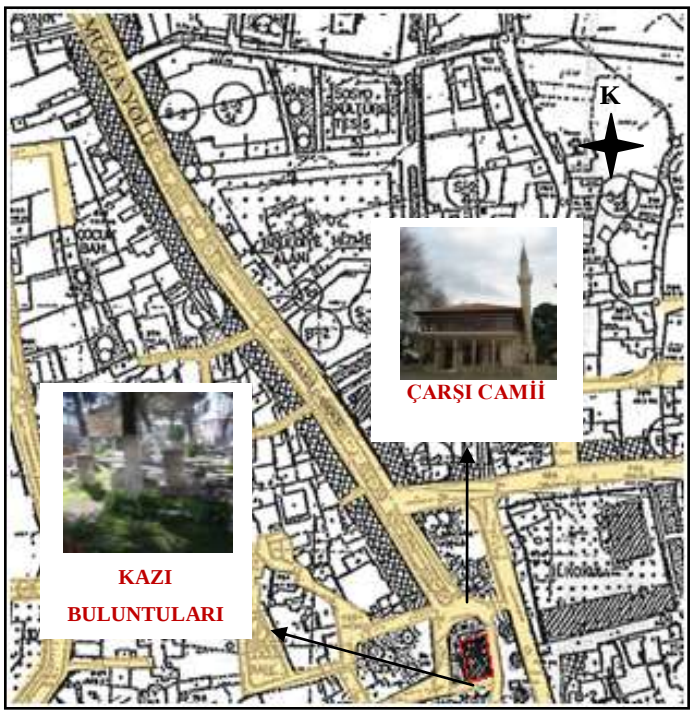

Şekil 4.49 Yeşilyurt Çarşı Camii (Yeşilyurt İmar Planı üzerinde düzenleme yapılmıştır).

Kare planlı caminin girişinde lineer uzanan revaklı son cemaat yeri yer almaktadır. Harim giriş kapısının üst kısmında camii kitabesi vardır. Harimin güney duvarında doğu-batı yönünde ahşap kürsü, mihrap ve ahşap minber bulunmaktadır. Üst katta yer alan kadınlar mahfiline harim içerisinden geçilmektedir.

Şekil 4.50 Merkez Camii (Pisili Hoca Camii)

Camii'nin üst örtüsü ahşap konstrüksiyonlu ve kırma çatılıdır. Kesme taş minaresi oldukça iyi durumdadır. Camii avlusunda abdestlik ve arka bahçesinde de sütun başlıkları gibi arkeolojik buluntuların sergilendiği bir alan ve Pisili Hoca'nın heykeli bulunmaktadır.

4.3.7.2 Konutlar

Yeşilyurt geleneksel dokusu, çoğunluğunu konutların oluşturduğu kırsal bir yerleşimdir. Muğla Yolu'ndan Yeşilyurt'a gelirken yol kenarında sıralanan ticaret yapıları, yolun sonunda ulaşılan Merkez Camii, meydanı, kahvehanesi ve çınar ağaçları ile Osmanlı-Türk şehir dokusundaki tipik mahalle özelliklerinin tamamını barındırmaktadır. Yeşilyurt'un merkezindeki bu meydanın korunmuş olmasının yanında yaşatılıyor olması da, yerleşimin kültürel özelliklerinin de yok olmamış olduğunu vurgular niteliktedir.

Yerleşim arazi özelliği bakımından düzlük ova yerleşimidir. Konutların bir kısmı meydanın çevresinde, büyük kısmı ise güneydeki yamaçta yerleşmiştir. Bu durum, ovanın ağırlıklı olarak tarım arazisi olarak kullanılmasından kaynaklanmaktadır. Yamaca sırtını veren evler, alaturka kiremitleri ve Muğla bacaları ile karakteristik

Muğla yöresi geleneksel doku özelliğini yansıtmaktadır. Yerleşimin eğimli bir alanda konumlanması, yapıların beşinci cephesi niteliğinde olan alaturka kiremitli çatıların da bütüncül algısına olanak tanımaktadır.

Şekil 4.51 Yamaca yerleşmiş geleneksel konutlar.

Kent merkezine ulaşan ana aks olan Muğla Yolu meydan ile sonlandıktan sonra konutlara ulaşım organik sokaklar düzeninde gelişmektedir. Bir kısmı sonradan asfalt kaplanmış yollar bulunsa da, özellikle yamaçtaki sokaklar eğime dik ve taş kaplıdır. Doku içindeki konutlar genellikle bahçe içinde olduğundan yüksek avlu duvarlı sokaklar geleneksel dokunun tamamlayıcısıdırlar.

Tablo 4.74 Yeşilyurt'ta taş döşeli geleneksel sokaklar.

AVLU DUVARLARI İLE TANIMLI TAŞ DÖŞELİ SOKAKLAR	
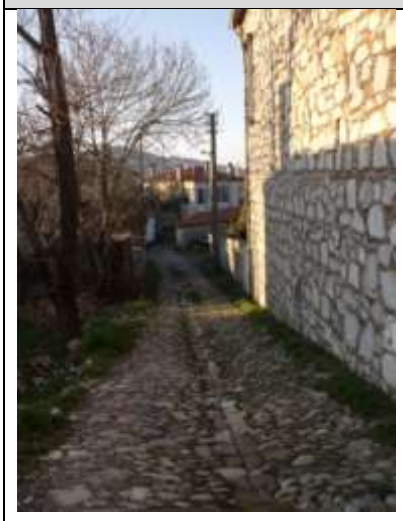	

Yeşilyurt, geleneksel konutlar bakımından zengindir. Ancak 19. yy mirası olan konutlar sayıca daha azdır. Muğla Kültür Varlıklarını Koruma Kurulu tarafından tescillenmiş on tane ev bulunmaktadır. Bunların yanında benzer tipolojide tescilli olmayan örneklerle de doku içinde karşılaşılmaktadır. 19. yy sonrasında yapılan konutlar da geleneksel yapım tekniği kullanıldığından, tek ve iki katlı olmalarından dolayı tarihsel dokunun bütüncül algısına olanak tanımaktadır.

Tescilli olan on tane konuta bakıldığında, geleneksel Yeşilyurt evi karakterini taşıdıkları gözlenmektedir. Bu nedenle de yapılan tipolojik irdeleme bu örnekler üzerinde gerçekleştirilmiştir. Yeşilyurt'taki tescilli evler, Türk Evi'dir. Türk Evi özelliklerinin yanı sıra Muğla yöresine has özellikleri de yansıtmaktadır.

Konutlar, yüksek moloz taş örgülü bir kısmı badanalı bahçe duvarları ile sokaktan ayrılmış, bahçeler içinde konumlanmaktadır. Konutun sokakla ilişkisi, bahçe aracılığı ile sağlanmaktadır. Türk Evlerinin özelliği olan mahremiyet, böylelikle sağlanmaktadır.

Bahçe kapıları, düz atkılı veya kemerli ahşap çift kanatlıdır. Muğla yöresinin karakteristik mimari elemanı olan kuzulu kapılara da doku içerisinde sıklıkla rastlanmaktadır. Ahşap kapıların bazıları müdahale görmüş, niteliksiz kapılarla

değiştirilmişlerdir. Bahçe kapılarının üzerinde, korunaklı bir mekan yaratmak ve girişi vurgulamak amacı ile kiremit kaplı, çinko veya beton sundurmalar yer almaktadır.

Tablo 4.75 Yeşilyurt geleneksel dokusunda ahşap masif çift kanatlı bahçe kapıları.

Ahşap Masif Çift Kanatlı Bahçe Kapıları	

Tablo 4.76 Yeşilyurt geleneksel dokusunda ahşap masif, çift kanatlı, kuzulu bahçe kapıları.

Ahşap Masif Çift Kanatlı Kuzulu Bahçe Kapıları	

Yeşilyurt'ta konutlar genellikle geniş parseller üzerinde konumlanmışlardır. Yapı yoğunluğu az olan parsellerde alanın büyük kısmı bahçeye bırakılmıştır. Bu da, tarımsal faaliyetin günlük yaşantıyla iç içe sürdürüldüğünün bir göstergesidir. Parselde konut dışındaki yapılar müştemilat, işlik veya dam olabilmektedir. Birkaç örnekte ise aynı parsel içinde birden fazla evle karşılaşılmıştır. Burada ikinci evin, ev sahibinin çocuklarına yapıldığı anlaşılmıştır. Parsel içine ikinci bir konut yapılsa da, parselin duvarla bölünmeden ortak kullanıldığı gözlenmiştir. Bir başka ifade ile, aynı bahçede aileye ait konutlar "bütün içinde ayrı" yaklaşımı ile yer almaktadır.

Şekil 4.52 Aynı parsel içinde bir konuta ek bir ev eklenmesi durumu.

Büyük konakların bulunmadığı yerleşimde müştemilatlar da büyük ölçekli değildir. Ürün depolama amaçlı kullanılan tek katlı derme çatma yapılardır bu nedenle depo olarak da anılmaktadırlar. Dam, büyükbaş hayvanların barınması için yapılmış tek katlı yapılardır. Dam ve depolar Yeşilyurt'ta yaygın olarak tek katlı bir yapının farklı odalara bölümlenmesi ile bir arada çözümlenmişlerdir.

Şekil 4.53 Evlerin bahçesindeki tek katlı depo-dam kullanımı.

Ula'da olduğu kadar yaygın olmamakla birlikte tekil bazı örneklerde avlu içerisinde sulama havuzu bulunmaktadır.

Şekil 4.54 Bahçede yer alan sulama havuzu.

İşlikler, yörenin geçim kaynağı olan dokumacılıkta kullanılan tezgah ve malzemelerin bulunduğu alanlar olarak tanımlanabilir. Bu alanlar genellikle evin avlusu içerisinde yer alan yarı açık alanlardır. Yani tezgahlar için geleneksel konutun içinde özellikli bir oda ayrılmamıştır. Kullanım alanı olarak avlu seçilmiştir.

Günümüzde dokuma faaliyeti, bir aile tarafından sürdürülmektedir. Burada tezgahlar evin önünde yani avluda konumlanmaktadır. Alan araştırması sırasında, dokuma yapılmayan, ancak tezgahı bulunan üç ev daha gezilmiştir. Bu evlerde de tezgahların kullanım yeri seçiminde benzer durumla karşılaşılmıştır. İki evde tezgah evin önünde tutulmaktadır.

Tablo 4.77 Günümüzde dokumacılık faaliyetinin sürdürüldüğü Karacan Ailesi evi ve dokuma tezgahları.

Dokumacılığın sürdüğü ev ve dokuma tezgahları	

Y6 envanter numaralı evde ise, evin birinci katında depo olarak kullanılan tavanı yarı açık havalandırmalı bir odada saklandığı sözlü verisine ulaşılmıştır. Tezgahı bulunan bu üç konutun yanında, Y5 tescilli evinin bahçesinde yer alan müştemilat kısmının bir odasının da, önceleri dokuma yapımı için kullanıldığı bilgisine ulaşılmıştır.

Tablo 4.78 Dokumacılığın yapılmadığı ancak tezgahları korunmuş evler.

Evin Önünde Yarı Açık Alanda Bulunan Dokuma Tezgahları	**Korunmuş ancak kullanılmayan dokuma tezgahları.**	Evinin Önünde tezgahın konumu Dokuma tezgahı
		Evinin Önünde tezgahın konumu Dokuma tezgahı
		Y6 envanter numaralı evde odada saklanan tezgah.

Sonuç olarak, Yeşilyurt'ta dokuma faaliyeti evlerin içine alınmamıştır. Böylelikle konutun mimari oluşumuna etkisi olmamıştır. Avluda gerçekleştirilen dokuma için tente gibi bir üst örtü ile oluşturulan yarı açık alan veya müştemilat yapısının bir odası kullanılmıştır. Anadolu yerleşimlerinde dokuma ile uğraşılan yörelerde geleneksel konutların içinde işlik mekanlarının bulunduğu kaynaklarda belirtilmektedir. Yeşilyurt'ta tezgahların evlerin içine alınmamış olması; dokumacı

için avludaki iklimsel koşulların uygunluğuna veya dokumacılık faaliyetinin küçük ölçekteki geleneksel konutların içine sonradan alınmak istense de, küçük alanların elverişsizliğinden kaynaklanmış olabilir.

Yeşilyurt'ta evler, en fazla iki katlı olarak yapılmıştır. Konutlar tek katlı, bodrum üzeri bir veya iki katlıdır. Tescilli örneklerde ise yalnızca bodrum üzeri bir katlı ve iki katlı örnekler vardır. Büyük ölçekli, gabarisi yüksek konutlarla karşılaşılmamaktadır.

Şekil 4.55 Geneli iki katlı geleneksel Yeşilyurt evleri.

Geleneksel konutlar, genellikle zemin kat taş kagir, üst katı ahşap karkas veya taş kagir ve ahşap karkas sistemin farklı duvarlarda kullanıldığı karma sistemde olabilmektedir. Çıkması bulunan örneklerde, üst katta yer alan çıkmalar da bağdadi sistemle yapılmıştır. Çatılar, ahşap kırma düzende ve doku genelinde alaturka kiremit kaplıdır.

Sokağa kapalı, bahçeye açılım yapan konutların açıklıklı cepheleri de, genellikle avlu yönünde olmaktadır. Nitelikli ve dışa açık olan bu cepheler aynı zamanda coğrafi yönlenme de göz önünde bulundurularak yapılmıştır. Yamaçta yer alan konutlar da, arazinin durumuna göre, sıcak yönlere yönelecek biçimde yerleşmişlerdir. Açıklıklı cephelerde pencere sayısında artış, çıkma, ahşap geniş saçak, kat silmesi kullanımı görülür. Ahşap saçaklar Merkez ve Ula yerleşimlerindeki kadar geniş olmamakla birlikte, çift saçak ögesine rastlanmaz. Kat arası teneketura saçak da, bazı tekil ticaret ve konut işlevli, merkezde yer alan yapılarda görülmektedir.

Tablo 4.79 Yeşilyurt geleneksel dokusunda çarpıcı cephe ögeleri.

Geniş ahşap saçak.

Cepheye taşan ocaklık ve baca.

Yeşilyurt'taki geleneksel konutların plan şemaları Muğla kent merkezindeki Türk Evleri ile benzerlik göstermektedir. Buradaki örneklerde, açık ve kapalı lineer sofalı örnekler yoğunluktadır. Bu örneklerin tamamı iki katlıdır. Bazılarında açıklıklı cephenin ortasında kapalı çıkma yer almaktadır.

Ev girişleri, genellikle bahçe cephesindendir. Sokaktan girişli örneklere sık rastlanmamaktadır. Konut giriş kapıları genellikle ahşap ve çift kanatlı masiftir. Genellikle ahşap kasalı kapıların pervazları da pencerelerle uyumlu ve üzeri genellikle ahşap taçlıdır.

Tablo 4.80 Yeşilyurt geleneksel dokusunda konut giriş kapıları.

Konut Giriş Kapıları		

Zemin katta odalar, sokak yönünde tümüyle sağır duvarlarla kapalı olmasına karşın, bahçe cephesinde sofaya ve odalara açılan pencerelerle şeffaflaştırılmıştır. Doku genelinde pencereler ½ oranında dikey gelişen düz atkılı düzendedir. Genellikle giyotin (düşey sürme) olsa da, üstü sabit, altı kanatlı açılır veya yalnızca açılır çift kanatlı örnekler de görülür. Pencere doğramaları genellikle ahşap pervazlıdır. Pencerelerin, cepheyi zenginleştiren ve pencereyi taçlandıran ögeler niteliğinde silmeli olan örnekleri vardır. Bazı pencerelerin üstünde yazın sıcaktan, kış aylarında ise yağmurdan korunmak amaçlı yapılan siperlikler az da olsa görülmektedir. Siperlik malzemesi olarak ahşap ve çinko kullanımı göze çarpmaktadır. Pencerelerin tamamlayıcı bir başka ögesi de, ahşap kapaklar ve demir kepenklerdir. Doku genelinde çok sık olmasa da, pencerelerde demir parmaklıklar da vardır. Bazı örneklerde pencere oranları yapılan müdahaleler sonucu genişletilmiş, oranları değişmiştir. Enine gelişen tipteki pencereler, ahşap veya demir malzemelidir.

Tablo 4.81 Yeşilyurt geleneksel dokusunda pencereler.

Pencereler	

Odalardaki ögeler, genellikle ocaklık, yüklük, lambalık, gusülhane, duvarlar, yüklük dışında çepeçevre dönen almalıktır. Türk Evinde odanın karakteristiklerini yansıtan bu ögelerden ocak ögesinin dış cepheye yansıyışı ve baca biçimi ile Muğla yöresini karakterize eder. Ocaklıklar cepheye taşma yapıp, Muğla bacası ile sonlanarak çarpıcı bir cephe öğesi durumuna gelmektedir. İki katlı örneklerde ahşap bir merdiven ile çıkılan üst kat da zemin kat plan şemasının genellikle aynısıdır. Bazı örneklerde ise, avlu cephesinde kapalı çıkma yer almaktadır.

Tablo 4.82 Yeşilyurt geleneksel dokusunda kapalı çıkmalar.

Çıkmalar	

Cepheler çoğunlukla simetrik düzende olup, genellikle bahçe cephesine yönelim göstermektedir. Sokak cephesi sağırdır. Sağır cephelerde de, kimi zaman düzgün taş örgüsü ile dekoratif etki yaratmak amaçlanmıştır. Çarpıcı cephe öğeleri arasında çıkmalar, ahşap pervazlı pencereler, ahşap kanatlar, geniş ahşap saçaklar, cepheye taşan ocaklıklar dikkat çekmektedir.

4.3.7.2.1 Yeşilyurt'ta Yer Alan Tescilli Konutlar ve Tipolojik İrdelemesi

Yeşilyurt geleneksel konut dokusunu oluşturan konutların mevcut durumları tescilli on ev üzerinde yapılan detaylı tipolojik araştırma ve hazırlanan envanter fişleri ile deşifre edilmektedir. Bu araştırma ile dokudaki konutların oluşum nedenleri, birbirleri arasındaki benzerlik ve farklılıkları ortaya konulmaktadır, Yeşilyurt'taki geleneksel konutların karakteristik özellikleri açığa çıkarılmaktadır. Bu amaçla belirli başlıklar altında tipolojik analiz paftaları hazırlanmıştır.

Tablo 4.83 Yeşilyurt yerleşim merkezinde yer alan tescilli konutların yerleşim planında gösterilmesi (Yeşilyurt İmar Planı üzerinde düzenleme yapılmıştır).

YEŞİLYURT YERLEŞİM MERKEZİNDE YER ALAN TESCİLLİ KONUTLAR

YEŞİLYURT MERKEZ YERLEŞİM PLANI Ö:1/3000

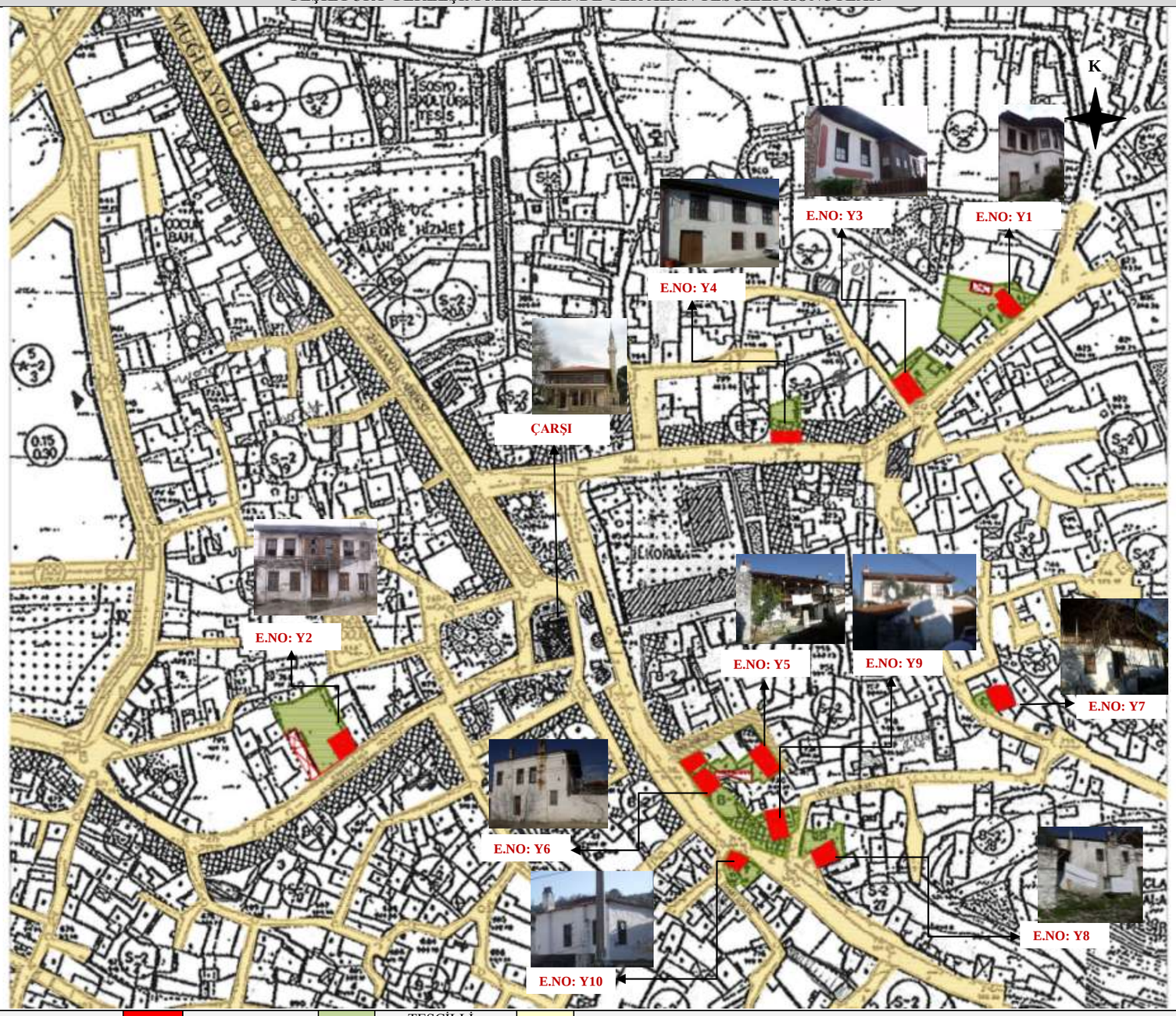

YEŞİLYURT'TA YER ALAN TESCİLLİ KONUT LİSTESİ	
Envanter Numarası	Yapı Adı
Y1	Bilal Özer Evi
Y2	İlker Tatar Evi
Y3	Kazım Giritli Evi
Y4	Konut
Y5	Mehmet Güner Evi (Türk Evi)
Y6	Konut
Y7	Rahime Bozkır Evi
Y8	Konut
Y9	Ayten Arslan Evi
Y10	Konut

LEJANT		TESCİLLİ KONUTLAR		TESCİLLİ KONUT PARSELLERİ		YOLLAR

HAZIRLAYAN: GÖZDE DEĞER
DANIŞMAN: PROF. DR. ETİ AKYÜZ LEVİ

Tablo 4.84 Yeşilyurt yerleşim merkezinde yer alan tescilli konutların içinde bulunduğu pafta numaralarına göre sınıflandırılması (Yeşilyurt İmar Planı üzerinde düzenleme yapılmıştır).

YEŞİLYURT YERLEŞİM MERKEZİNDE YER ALAN TESCİLLİ KONUTLAR

YEŞİLYURT MERKEZ YERLEŞİM PLANI Ö:1/3000

TESCİLLİ KONUTLARIN İÇİNDE BULUNDUĞU PAFTA NUMARALARINA GÖRE SINIFLANDIRILMASI

Pafta No	Paftada Yer Alan Tescilli Konutlar
77	E.NO: Y1 E.NO:Y3 E.NO:Y4
79	E.NO:Y5 E.NO:Y6 E.NO:Y7 E.NO:Y8 E.NO:Y9
80	E.NO:Y10
-	E.NO:Y2

LEJANT		TESCİLLİ KONUTLAR		TESCİLLİ KONUT PARSELLERİ		YOLLAR

HAZIRLAYAN: GÖZDE DEĞER
DANIŞMAN: PROF. DR. ETİ AKYÜZ LEVİ

Tablo 4.85 Yeşilyurt yerleşim merkezinde yer alan tescilli parsel büyüklükleri (Yeşilyurt İmar Planı üzerinde düzenleme yapılmıştır).

YEŞİLYURT YERLEŞİM MERKEZİNDE YER ALAN TESCİLLİ KONUTLAR

YEŞİL YURT MERKEZ YERLEŞİM PLANI Ö:1/3000

TESCİLLİ KONUTLARIN İÇİNDE BULUNDUĞU PARSELLER				
Pafta	Parsel		Konut	
No	No	Alan (m^2)	E. .No (Y)	Yapı Taban Alanı (m^2)
77	3395	484	1	75
77	3398	330	3	94
77	3351	231	4	61
79	3710	401	5	109
79	3709	274	6	79
79	3614	146	7	86
79	3717-3718	253	8	76
79	3707	337	9	95
80	3781	177	10	55
-	-	794	2	88

LEJANT		TESCİLLİ KONUTLAR		TESCİLLİ KONUT PARSELLERİ		YOLLAR

HAZIRLAYAN: GÖZDE DEĞER
DANIŞMAN: PROF. DR. ETİ AKYÜZ LEVİ

Tescilli Konutların İçinde Bulunduğu Paftalara Göre Sınıflandırılması

Yeşilyurt yerleşim merkezine gelen ana ulaşım aksı olan Muğla yolunun sonunda ulaştığı meydandan dağılan üç ana sokak üzerinde tescilli yapıların sıralandıkları gözlenmiştir. Tescilli beş ev, caminin güneydoğusunda uzanan sokakta, üç ev caminin doğusunda uzanan sokakta, bir ev ise caminin güneybatısında uzanan sokakta konumlanmıştır. Tescilli yapıların yoğunlukta olduğu bu merkeze yakın alanlardan da en yoğunu caminin güney kısmında yamaca uzanan bölgedir.

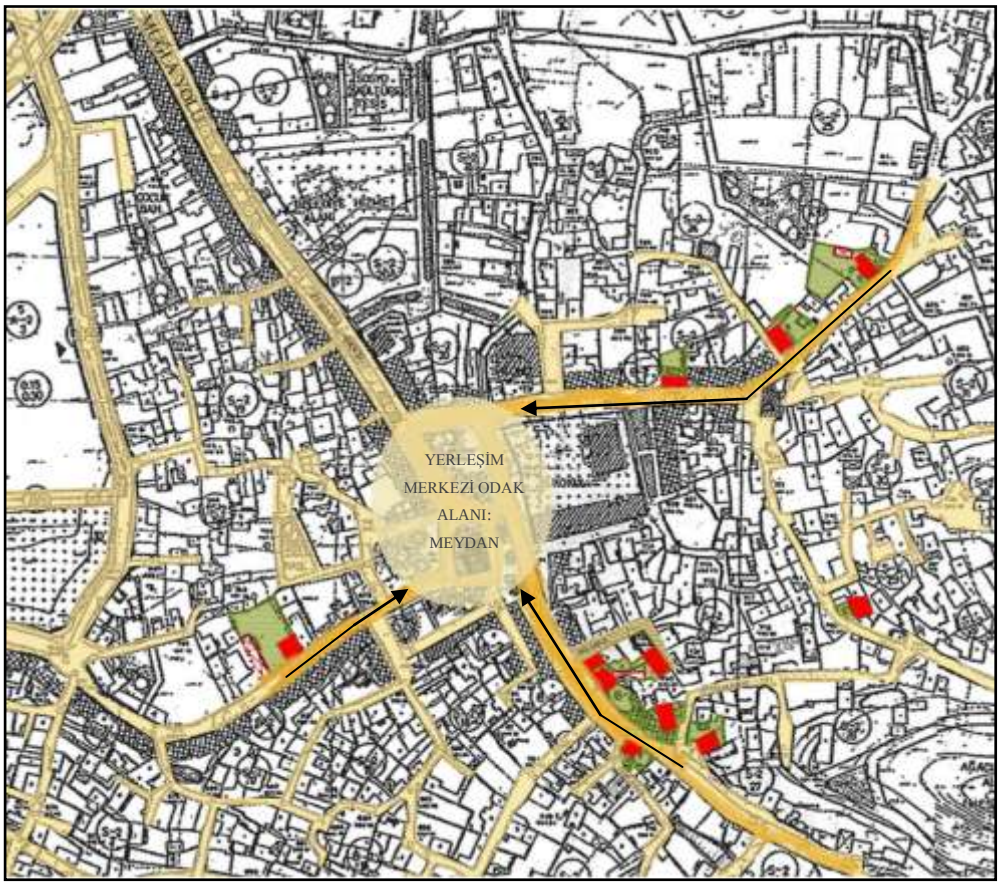

Şekil 4.56 Alandaki tescilli konutlar (Yeşilyurt İmar Planı üzerinde düzenleme yapılmıştır).

Tablo 4.86 Yeşilyurt yerleşim merkezinde yer alan tescilli konutlara ilişkin kat adedi analizi (Yeşilyurt İmar Planı üzerinde düzenleme yapılmıştır).

YEŞİLYURT YERLEŞİM MERKEZİNDE YER ALAN TESCİLLİ KONUTLARA İLİŞKİN ANALİZLER

YEŞİLYURT MERKEZ YERLEŞİM PLANI Ö:1/3000

LEJANT B+1 KATLI 2 KATLI

KAT ADEDİ ANALİZİ

TESCİLLİ KONUTLARIN KAT ADEDİ ANALİZİ			
Kat Adedi	Tescilli Konutların		
	Envanter Numaraları (Y)	Sayısı	Yüzdesi
1 Katlı	-	-	% -
B+1 Katlı	1, 8	2	% 20
2 Katlı	2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 10	8	% 80
B+2	-	-	% 0
Çok Katlı	-	-	% 0

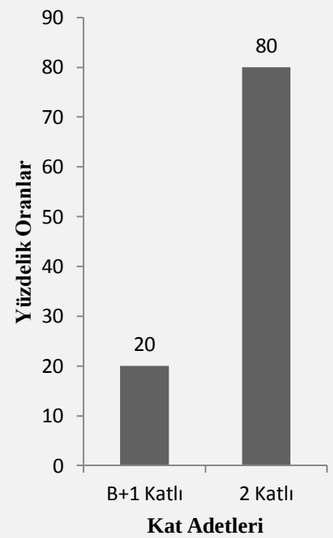

HAZIRLAYAN: GÖZDE DEĞER

DANIŞMAN: PROF. DR. ETİ AKYÜZ LEVİ

Kat Adedi Analizi

Yeşilyurt geleneksel dokusunda tek katlı ev bulunmamaktadır. Bodrum üzeri bir katlı ve iki katlı örneklerle karşılaşılmaktadır. Yerleşimde çok katlı konut bulunmamaktadır. Bu da kırsal yerleşimin geleneksel özelliklerini koruduğunun göstergesidir.

Şekil 4.57 Düz araziye yerleşmiş iki katlı bir ev örneği (E. No: Y2).

Tescilli yapıların sekiz tanesi iki katlı, iki tanesi ise bodrumlu ve tek katlıdır. Kat adedi analizine göre, plan ölçeğinde bakıldığında kat adedinin yamaca doğru farklılaştığı gözlenmiştir. İki katlı evler düzlük alandadır, bodrumlu ve tek katlı örnekler ise, eğimli araziye oturmaktadırlar. Bu da alt katın eğimden etkilenmesinin sonucudur.

Şekil 4.58 Eğimli araziye yerleşmiş B+1 katlı bir ev örneği (E. No: Y1).

Tablo 4.87 Yeşilyurt yerleşim merkezinde yer alan tescilli konutlara ilişkin onarım durumu analizi (Yeşilyurt İmar Planı üzerinde düzenleme yapılmıştır).

YEŞİLYURT YERLEŞİM MERKEZİNDE YER ALAN TESCİLLİ KONUTLARA İLİŞKİN ANALİZLER

YEŞİLYURT MERKEZ YERLEŞİM PLANI Ö:1/3000

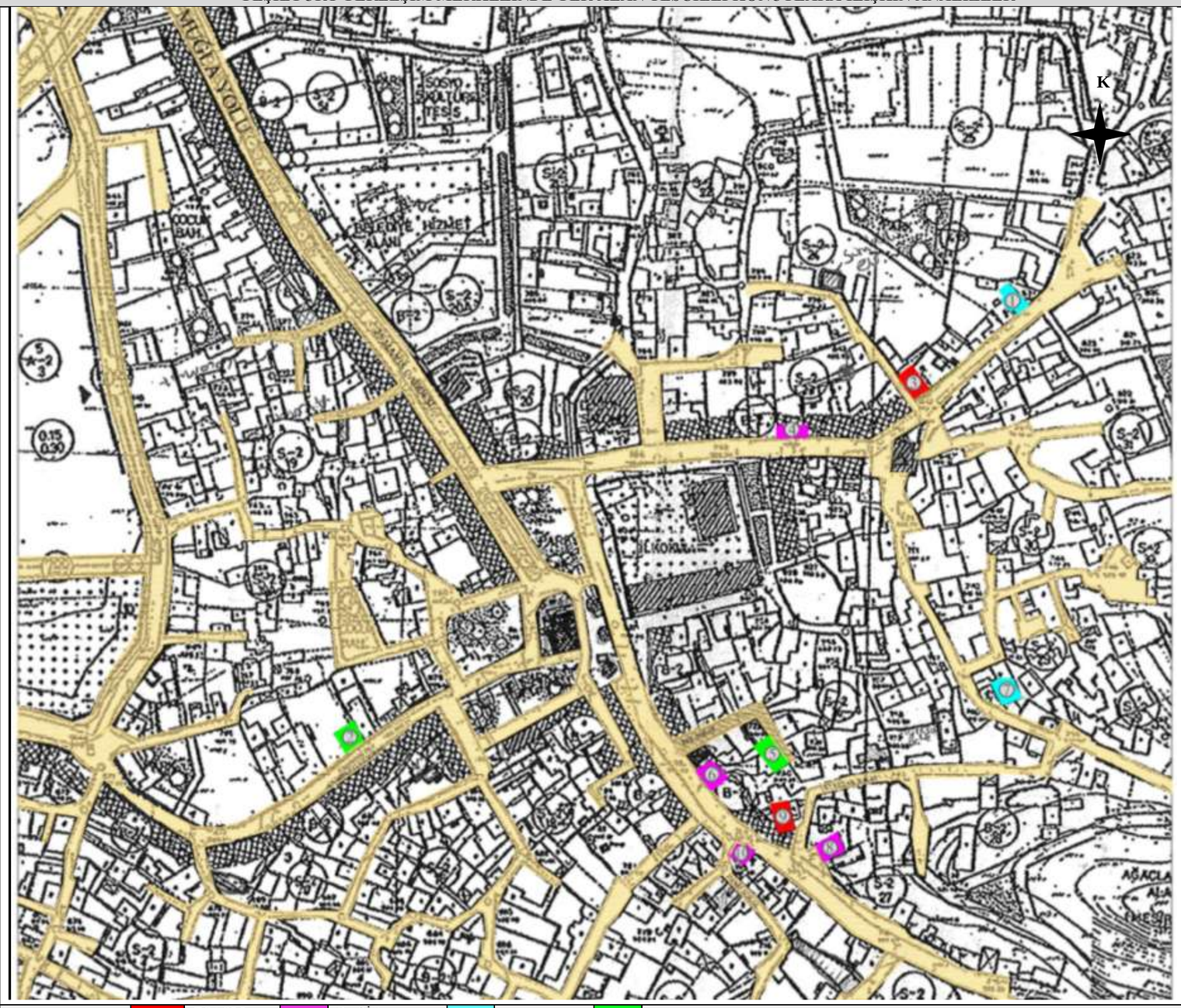

ONARIM DURUMU ANALİZİ

TESCİLLİ KONUTLARIN ONARIM DURUMU ANALİZİ			
Onarım Durumu	Tescilli Konutların		
	Envanter Numaraları (Y)	Sayısı	Yüzdesi
Esaslı Onarım Görmüş	3, 9	2	% 20
Basit Onarım Görmüş	4, 6, 8, 10	4	% 40
Onarım Görmemiş	1, 7	2	% 20
Metruk	2, 5	2	% 20

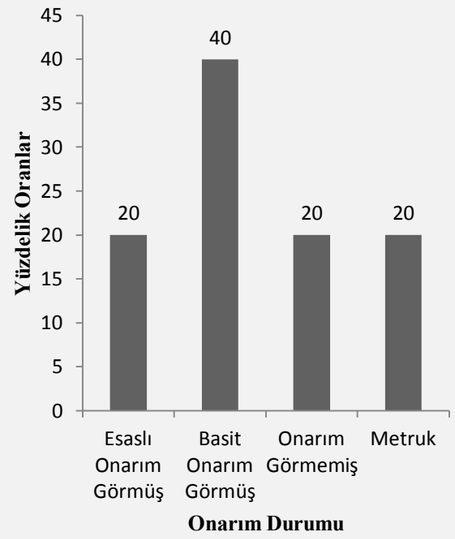

LEJANT		ESASLI ONARIM GÖRMÜŞ		BASİT ONARIM GÖRMÜŞ		ONARIM GÖRMEMİŞ		METRUK

HAZIRLAYAN: GÖZDE DEĞER

DANIŞMAN: PROF. DR. ETİ AKYÜZ LEVİ

Onarım Durumu Analizi

Yeşilyurt kırsal bir yerleşme olduğundan geleneksel konutların çoğu günümüzde de kullanılmaktadır. İçinde yaşanan evler de zaman içinde kullanım amaçları doğrultusunda bakım ve onarımdan geçirilmişlerdir. Açık sofa kapatılması, pencere ve kapı oranlarının değiştirilmesi, mekan eklenmesi veya bölünmesi gibi müdahaleler görülmektedir. Bu tip uygulamaların görüldüğü evler basit onarım görmüş sınıfında yer almaktadır. Tescilli yapılar arasında yaygın olarak görülen bu müdahaleler, dört evde izlenmektedir. Y4 envanter numaralı örnekte oda eklenmiş, pencere oranları değiştirilmiş, niteliksiz malzeme ile giriş kapısı yenilenmiştir. Y6'da pencere oranlarının bir kısmı değiştirilmiş, planda da birtakım değişiklikler yapılmış, ıslak hacim eklenmiştir. Y8'de pencere ve kapı tipleri değiştirilmiş, plan şeması bozulmuştur. Y10'da da plan şeması büyük oranda değiştirilmiş ve cephe oranları ile oynanmıştır. Basit onarım görmüş bu konutlarda en yaygın müdahaleler plan şeması değişikliği, pencere ve kapılarda oran değişikliği üzerinde yoğunlaşmıştır.

Tescilli yapıların iki tanesi onarım görmemiştir. Mevcut durumda içinde yaşayan kişiler vardır. İçinde yaşayan kimse olmadığı durumlarda, onarım görmeyen evler yıpranıp harap duruma geçerken, kullanılan konutlar onarım görmese de, boş evler kadar yıpranmamaktadır. İki ev metruk durumdadır. Ancak bu evlerin de hasar durumu az olduğundan basit onarım ile korunabilecek durumdadırlar. Y3 ve Y9 envanter numaralı konutlar da, esaslı onarım görmüş ve konut olarak kullanılmaktadır.

Tescilli konutlar arasında, basit onarım görmüş olanlar %40 oranında, yani en fazladır. Ancak basit onarımlar genelde evlerin sürdürülebilirliğine katkı sağlasa da, zaman zaman görülen niteliksiz müdahaleler yapıların özgünlüğünü zedelemekte, doku bütününde de algıyı olumsuz yönde etkilemektedir. Dolayısıyla bu konuda yapılarda ayıklama ve halkta bilinçlendirme gerekliliği ortaya çıkmaktadır.

Tablo 4.88 Yeşilyurt yerleşim merkezinde yer alan tescilli konutlara ilişkin mevcut işlev analizi (Yeşilyurt İmar Planı üzerinde düzenleme yapılmıştır).

YEŞİLYURT YERLEŞİM MERKEZİNDE YER ALAN TESCİLLİ KONUTLARA İLİŞKİN ANALİZLER

YEŞİLYURT MERKEZ YERLEŞİM PLANI Ö:1/3000

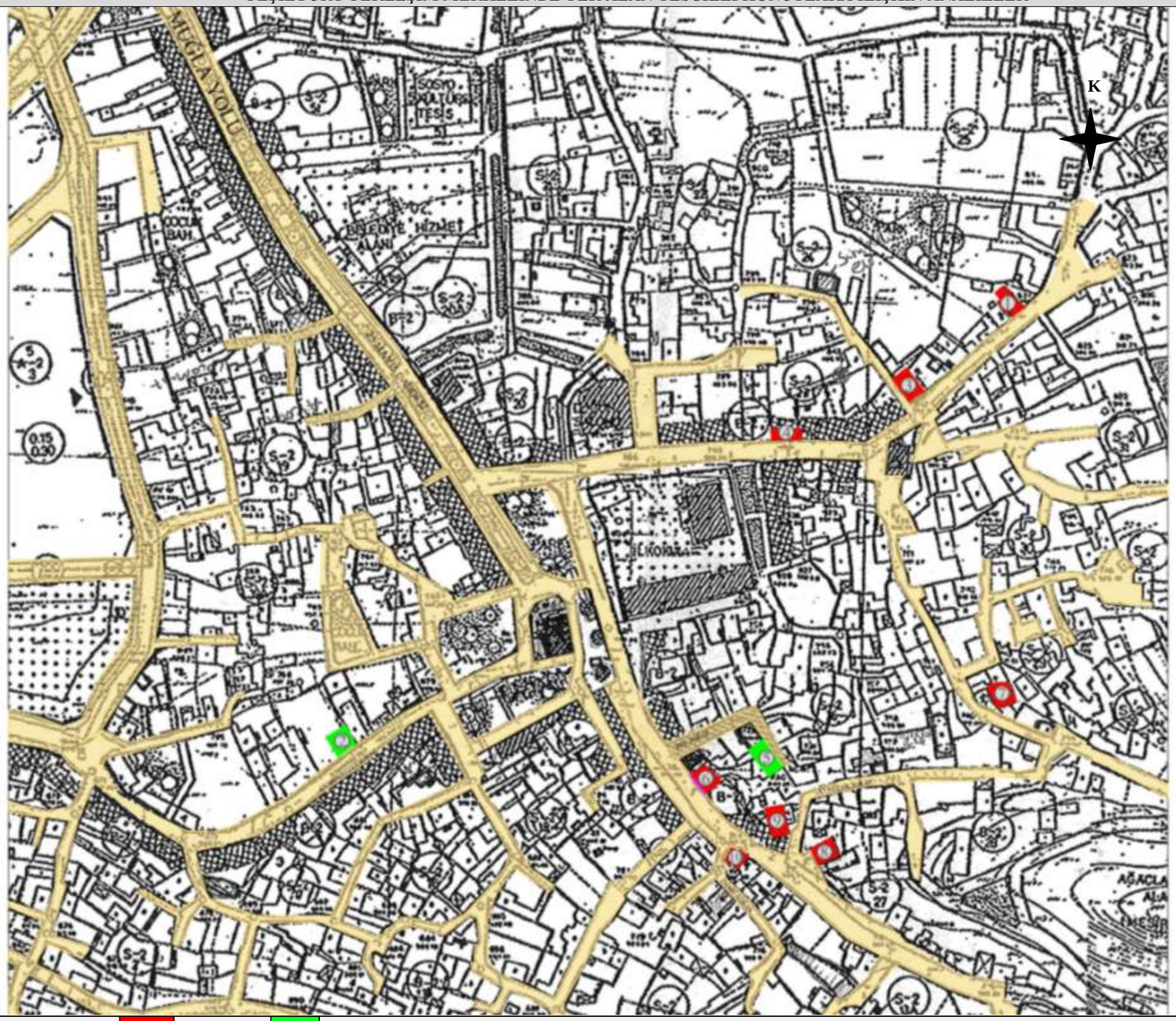

LEJANT KONUT BOŞ

MEVCUT İŞLEV ANALİZİ

TESCİLLİ KONUTLARIN MEVCUT İŞLEV ANALİZİ			
İşlev	Tescilli Konutların		
	Envanter Numaraları (Y)	Sayısı	Yüzdesi
Konut	1, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10	8	% 80
Boş	2, 5	2	% 20

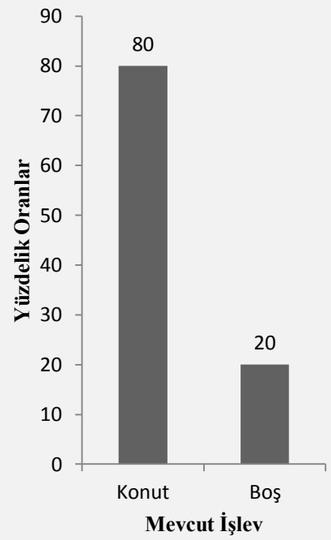

HAZIRLAYAN: GÖZDE DEĞER

DANIŞMAN: PROF. DR. ETİ AKYÜZ LEVİ

Mevcut İşlev Analizi

Yeşilyurt, yerleşim olarak Muğla kent merkezine yakın olmasına karşın, dışa kapalı kırsal bir alandır. Nüfusun az oluşu, iş potansiyelinin düşük olması ve turizm faaliyetlerinin geliştirilmemiş olması nedeniyle gelişim gösterememiştir. Burada yaşayan yerleşik halkın yanında, Muğla'dan gelen ve yazları burada konaklayanlar dışında bir göç hareketi görülmemektedir. Bu nedenle de farklı işlevsel gereksinimlere yörede gereksinim duyulmamıştır. Geleneksel dokuda konutlar özgün işlevleri ile korunmuştur. Mülk sahibinin ölmesi, yapının çok hisseli olması ya da ev sahibinin aynı yerde başka bir evinin daha bulunması gibi durumlarda evler boş kalabilmektedir. Tescilli konutlar arasında da, bu şekilde boş duran iki ev vardır. Bunlar; Y2 ve Y5 envanter numaralı evlerdir. Diğer tescilli sekiz evde konut işlevi sürmektedir.

Sonuç olarak Yeşilyurt'ta korunan tescilli evlere bakıldığında konut işlevi ile korunanlar %80'lik yüksek bir orandadır. Boş durumdaki evler de %20'lik bir dilimde yer almaktadır. Yapıların içinde insan yaşamadığında hızla harap duruma gelip yok olacakları bilindiğinden, söz konusu yapıların da kullanılmasına çalışılmalıdır.

Tablo 4.89 Yeşilyurt yerleşim merkezinde yer alan tescilli konutlara ilişkin konut tipi analizi (Yeşilyurt İmar Planı üzerinde düzenleme yapılmıştır).

YEŞİLYURT YERLEŞİM MERKEZİNDE YER ALAN TESCİLLİ KONUTLARA İLİŞKİN ANALİZLER

YEŞİLYURT MERKEZ YERLEŞİM PLANI Ö:1/3000

LEJANT TÜRK EVİ

KONUT TİPİ ANALİZİ

TESCİLLİ KONUTLARIN KONUT TİPİ ANALİZİ			
Konut tipi	Tescilli Konutların		
	Envanter Numaraları (Y)	Sayısı	Yüzdesi
Türk Evi	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10	10	% 100
Batı Etkisindeki Konut	-	-	% 0

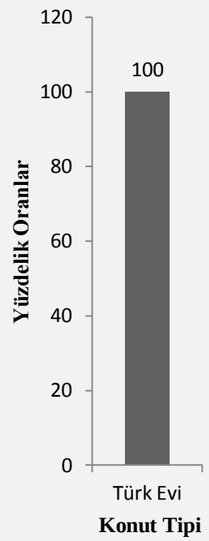

HAZIRLAYAN: GÖZDE DEĞER

DANIŞMAN: PROF. DR. ETİ AKYÜZ LEVİ

Konut Tipi Analizi

Yeşilyurt, Muğla kent merkezi ve Ula gibi karşılaştırmada yer alan yerleşimlerden farklı olarak Batı Etkisinde konut barındırmamaktadır. Buradaki bütün tescilli yapılar ve geleneksel doku içindeki diğer konutlar da, Batı Etkisi özelliği taşımamaktadır. Bu da yerleşimin kervan yolları üzerinde olmayışını, farklı etnik kökende yaşayan ailelerden yapı sanatı bakımından etkilenmediklerini ve yerleşik düzende farklı etnik grupların yörede bulunmadığını göstermektedir.

Tablo 4.90 Yeşilyurt yerleşim merkezinde yer alan tescilli konutlara ilişkin sokak-bahçe-konut ilişkisi analizi (Yeşilyurt İmar Planı üzerinde düzenleme yapılmıştır).

YEŞİLYURT YERLEŞİM MERKEZİNDE YER ALAN TESCİLLİ KONUTLARA İLİŞKİN ANALİZLER

YEŞİLYURT MERKEZ YERLEŞİM PLANI Ö:1/3000

LEJANT S-B-K S-K-B

SOKAK-BAHÇE-KONUT İLİŞKİSİ ANALİZİ

TESCİLLİ KONUTLARIN SOKAK-BAHÇE-KONUT İLİŞKİSİ ANALİZİ			
Sokak-Bahçe-Konut İlişkisi	Tescilli Konutların		
	Envanter Numaraları (Y)	Sayısı	Yüzdesi
Yalnız S-B-K	1, 2, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 10	9	% 90
Yalnız S-K-B	4	1	% 10
S-B-K ve S-K-B	-	-	%-

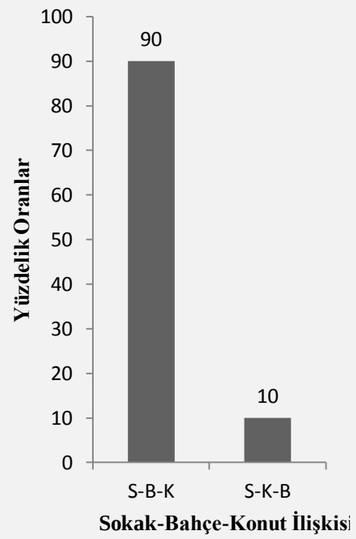

HAZIRLAYAN: GÖZDE DEĞER

DANIŞMAN: PROF. DR. ETİ AKYÜZ LEVİ

Sokak-Bahçe-Konut İlişkisi Analizi

Konutların sokakla ilişkisi incelendiğinde, tamamı bahçe içinde yer alan konutlara ulaşımın da büyük çoğunlukla bahçeden sağlandığı görülmektedir. Tescilli yapıların dokuz tanesinde sokak-bahçe-konut ilişkisi kurulmuştur. Bahçeden ulaşım dışında konutun sokakla görsel bir bağlantısı da bulunmamaktadır. Bu da komşuya saygıyı ve mahremiyet vurgusunu ortaya koymaktadır. Y4 envanter numaralı örnekte ise, konuta sokaktan doğrudan ulaşılmaktadır. Aynı zamanda bahçesinde de bir girişi olan konutun bahçesinin sokakla bağlantısı bulunmamaktadır. Bu durumda bahçe cephesindeki girişin yalnızca bahçeye ulaşmak için kullanıldığı söylenebilir. Bu tekil örnek incelendiğinde cephe özellikleri bakımından da pencere oranlarındaki farklılık, ahşap saçak altı süslemelerindeki farklılık gibi özellikleri bakımından diğer evlere göre geç dönemde yapıldığı ya da fazla müdahale gördüğü düşünülmektedir.

Tablo 4.91 Yeşilyurt yerleşim merkezinde yer alan tescilli konutlara ilişkin bahçe ve konut girişleri analizi (Yeşilyurt İmar Planı üzerinde düzenleme yapılmıştır).

YEŞİLYURT YERLEŞİM MERKEZİNDE YER ALAN TESCİLLİ KONUTLARA İLİŞKİN ANALİZLER/ BAHÇE VE KONUT GİRİŞLERİ

YEŞİLYURT MERKEZ YERLEŞİM PLANI Ö:1/3000

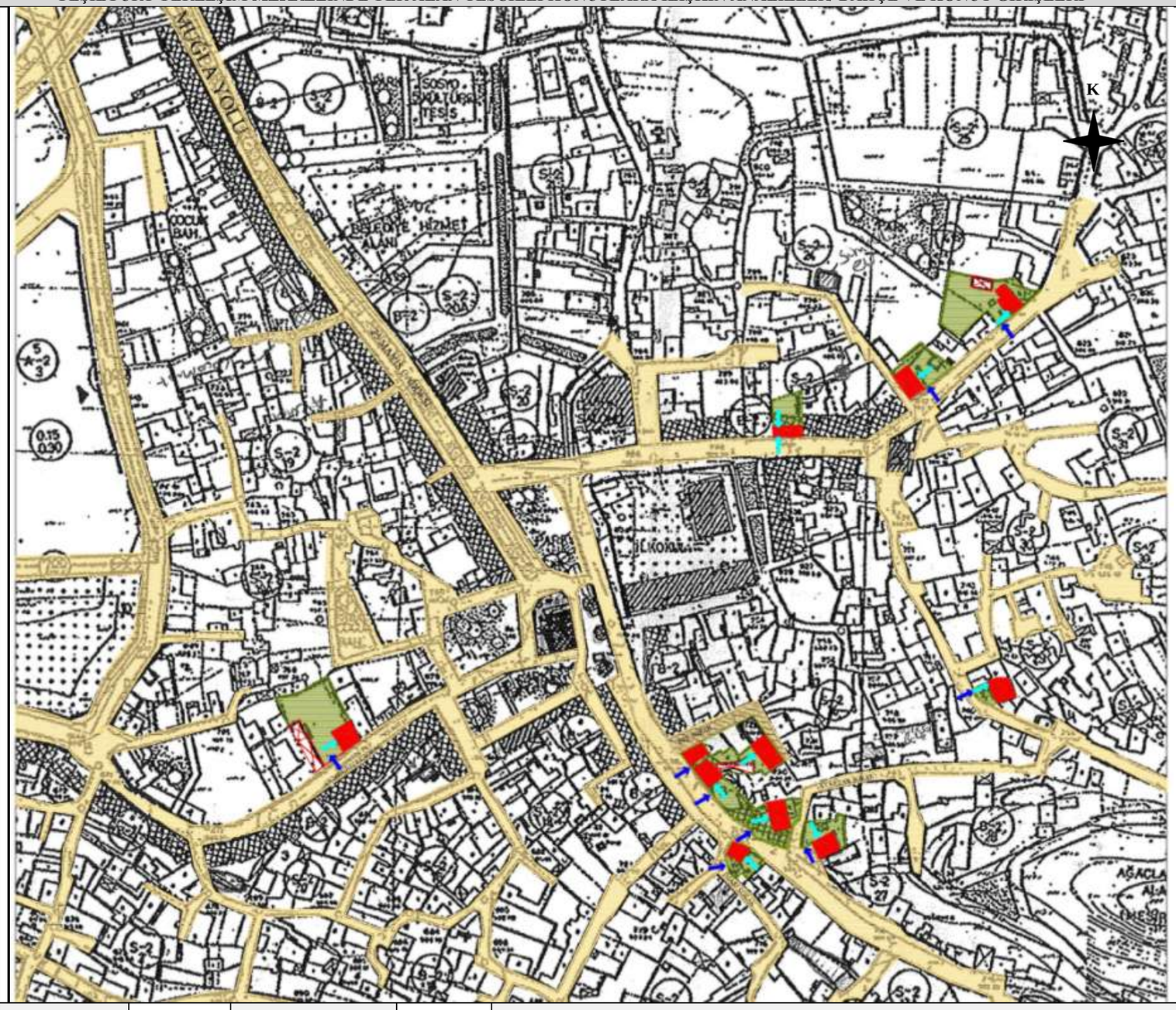

LEJANT	→	BAHÇE GİRİŞİ	→	KONUT GİRİŞİ

KONUT GİRİŞLERİ ANALİZİ

TESCİLLİ KONUTLARIN KONUT GİRİŞLERİ ANALİZİ				
Girişler		Tesciili Konutların		
		Envanter Numaraları (Y)	Sayısı	Yüzdesi
Çift Girişli Konutlar (Bahçe ve Sokak)		-	-	% -
Tek Girişli Konut-lar	Yalnız Bah-çeden Giriş Alanlar	1, 2, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 10	9	% 90
	Yalnız Sokak-tan Giriş Alanlar	4	1	% 10

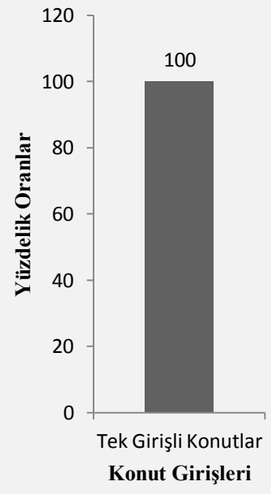

HAZIRLAYAN: GÖZDE DEĞER
DANIŞMAN: PROF. DR. ETİ AKYÜZ LEVİ

Konut Girişleri Analizi

Genellikle bahçe içinde yer alan konutlar, girişlerini de bahçeye yönelen açıklıklı cephesinden almaktadır. Bahçeden ulaşılan konutlar, sokaktan giriş almamaktadır. Tescilli konutlardan dokuz tanesi yalnızca bahçeden giriş almaktadır. Y4 envanter numaralı konut ise, yalnızca sokaktan giriş almaktadır. Diğer örnekler gibi bahçe içinde yer alan bu konutun bahçeye çıkan bir kapısı da bulunmaktadır. Ancak bahçenin sokakla bağlantısı olmadığı için, yalnızca sokaktan yapıya girişin bulunduğu belirtilmiştir.

Tablo 4.92 Yeşilyurt yerleşim merkezinde yer alan tescilli konutlara ilişkin coğrafi yönlenme analizi (Yeşilyurt İmar Planı üzerinde düzenleme yapılmıştır).

YEŞİLYURT YERLEŞİM MERKEZİNDE YER ALAN TESCİLLİ KONUTLARA İLİŞKİN ANALİZLER

YEŞİLYURT MERKEZ YERLEŞİM PLANI Ö:1/3000

LEJANT GÜNEY | GÜNEYDOĞU | GÜNEYBATI | KUZEYDOĞU | KUZEYBATI

COĞRAFİ YÖNLENME ANALİZİ

TESCİLLİ KONUTLARIN COĞRAFİ YÖNLENME ANALİZİ			
Coğrafi Yönlenme	Tescilli Konutların		
	Envanter Numaraları (Y)	Sayısı	Yüzdesi
Hakim tek veya iki yönlü	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10	10	% 100
Çok yönlü	-	-	% -

HAKİM TEK VEYA İKİ YÖNLÜ TESCİLLİ KONUTLARIN COĞRAFİ YÖN ANALİZİ			
Coğrafi Yönlenme	Tescilli Konutların		
	Envanter Numaraları	Sayısı	Yüzdesi
Güney	4	1	% 10
Güneydoğu	6, 10	2	% 20
Güneybatı	1, 2, 5, 7, 9	5	% 50
Kuzeydoğu	3	1	% 10
Kuzeybatı	8	1	% 10

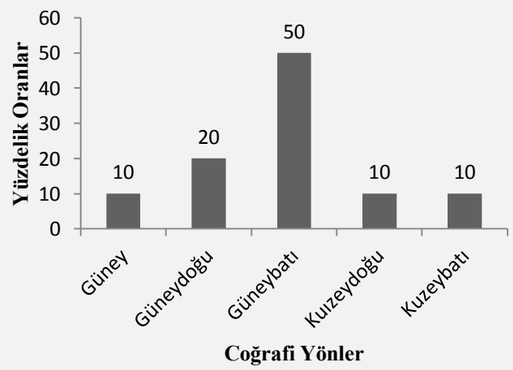

HAZIRLAYAN: GÖZDE DEĞER
DANIŞMAN: PROF. DR. ETİ AKYÜZ LEVİ

Coğrafi Yönlenme Analizi

Tescilli konutlar arasında yapılan incelemede, yönlenme evin açıldığı cephe sayısına ve bu cephelerde coğrafi yön tercihine göre ele alınmıştır. Konutlar tek cepheye, iki cepheye ya da dört cepheye açılım gösterebilirken, Yeşilyurt geleneksel dokusundaki tescilli yapılar, hakim tek bir yöne yönelmişlerdir. Tek yöne yönelimin nedenleri arasında arazi koşulları, parsele yerleşim, mahremiyet kaygısı, manzara ve coğrafi yönlenme ile doğal iklimlendirme sayılabilir. Doku içerisinde geleneksel konutların geneline bakıldığında, ovada yerleşen konutların yön çeşitliliğinin olduğu, yamaca yerleşen konutlarda ise tek yöne yönelimin ağırlıklı olduğu gözlenmiştir. Yerleşimin güneyinde yer alan bu yamaçta da paralel yerleşim tercih edilmesi durumunda kuzeye açılacak olan evler, özellikle bu yöne yönlendirilmemiş ve organik düzende sıcak yönlere yönlenme çabasıyla yerleşmişlerdir.

Söz konusu on ev arasında coğrafi yön tercihlerine bakıldığında da, klimatik olarak, sıcak coğrafi yönlere yönelimin baskın olduğu gözlenmektedir. Beş tane ev güneybatı yönüne yönelmektedir. Güneybatı yön seçimi olan konutlar incelendiğinde, coğrafi iklimlendirme kaygısı ortadadır. Örneğin Y1 envanter numaralı ev, bulunduğu parselin sokağa dayandığı yöne sağır dar cephesini vermiştir. Dört tarafı açık olan parselin sokak tarafına yaslanıp bahçe yönüne yani kuzeye yönlenebilecek iken konutun yerleşim tercihi mevcut durumdaki gibi güneybatı yönü olmuştur. Bu da coğrafi yönlenme kararının yapının oluşturulmasındaki payını açıkça ortaya koymaktadır.

Tablo 4.93 Yeşilyurt geleneksel konutlarında coğrafi yönelim.

Güneybatı yönelimi gösteren bir konut (E. No: Y1).

Güneydoğuya yönelen tescilli iki konut bulunmaktadır. Bu yönün seçiminde iklimlendirme kaygısı ile birlikte parselin konumunun da etkili olduğu söylenebilir. Örneğin Y6'nın üzerinde bulunduğu parsel, Y5 numaralı konutla komşudur. Komşu mahremiyeti de gözetilerek güneydoğu yönünün tercih edildiği anlaşılmaktadır. Ağırlıklı olarak güney ara yönlerine yönelen konutların yanında Y4 envanter numaralı ev ise güneye yönelmiştir.

%80'lik yüksek bir oranla güney ve ara yönlerine yönelimin gözlendiği tescilli konutlardan iki tanesi ise, kuzey ara yönlerine açılmaktadır. Doğrudan kuzeye yönelmeyip evlerden biri kuzeydoğu, biri ise kuzeybatıya açılmaktadır.

Tablo 4.94 Yeşilyurt yerleşim merkezinde yer alan tescilli konutlara ilişkin plan tipi analizi (Yeşilyurt İmar Planı üzerinde düzenleme yapılmıştır).

YEŞİLYURT YERLEŞİM MERKEZİNDE YER ALAN TESCİLLİ KONUTLARA İLİŞKİN ANALİZLER

YEŞİLYURT MERKEZ YERLEŞİM PLANI Ö:1/3000

LEJANT

LİNEER AÇIK SOFALI	LİNEER KAPALI SOFALI	ÇOKGEN FORMLU KAPALI SOFALI	TİPOLOJİ DIŞI

PLAN TİPİ ANALİZİ

TESCİLLİ KONUTLARIN PLAN TİPİ ANALİZİ			
Plan Tipi	Tescilli Konutların		
	Envanter Numaraları (Y)	Sayısı	Yüzdesi
Lineer Açık Sofalı	5, 7	2	% 25
Lineer Kapalı Sofalı	2, 3, 4, 6, 9	5	% 62,5
Çokgen Formlu Kapalı Sofalı	1	1	% 12,5
Tipoloji Dışı	8, 10	2	-

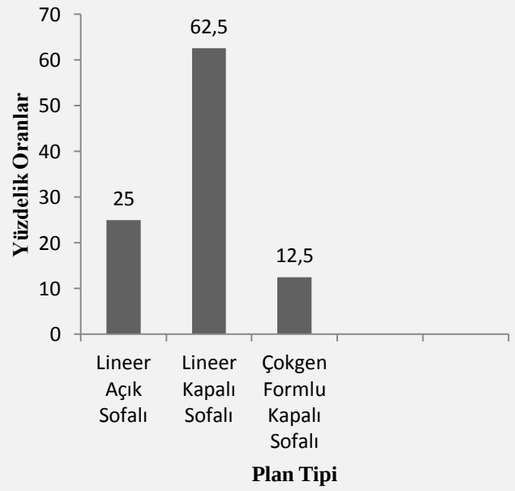

HAZIRLAYAN: GÖZDE DEĞER
DANIŞMAN: PROF. DR. ETİ AKYÜZ LEVİ

Plan Tipi Analizi

Plan tipleri, üçüncü bölümde Muğla Evi kavramı adı altında Türk Evlerinin sofa biçimlenişine göre sınıflandırılmıştır. Yeşilyurt'ta plan tiplerinin tipolojik irdelenmesinde de, sofa mekanının form ve niteliğine bağlı sınıflandırma temel alınmıştır. Çalışma kapsamında ele alınan konutlardan Y8 ve Y10 envanter numaralı evler, dönem müdahaleleri ile özgün plan şemasını yansıtmaz durumda olduğundan tipoloji dışında tutulmuş, değerlendirme sekiz tescilli konut üzerinden yapılmıştır.

Yeşilyurt'taki geleneksel konutların tamamı ve tescilli konutlar incelendiğinde, Türk evi niteliğindeki evlerin lineer açık ve kapalı sofalı, çokgen formlu kapalı sofalı örnekleri barındırdıkları görülmüştür. Yerleşimdeki plan tipi çeşitliliğinin Muğla kent merkezi ve Ula'ya göre daha az olması dikkat çekmektedir. Bu da yörenin dışa kapalı kırsal bir yerleşim olmasından dolayı farklı konut tiplerinden etkilenmeyişi ile açıklanabilir. Ayrıca yerleşimde farklı etnik gruptan ailelerin yaşamını yansıtan Batı Etkisinde konut da bulunmaması, dokunun kendine özgü ve çeşitlilik göstermeyen yapısını oluşturmuştur.

Tescilli konutların tipolojik irdeleme için kullanılan sekiz tanesi içinde en yaygın plan tipinin lineer sofalı olduğu anlaşılmıştır. Evlerden yedi tanesi lineer sofalı planlıdır. Bunlardan beş tanesi lineer kapalı sofalı iken, iki tanesi ise lineer açık sofalıdır. Doku bütününde yalnızca bir tane çokgen formlu kapalı sofalı örnek bulunmaktadır.

Sonuç olarak doku bütününde görüldüğü gibi plan tiplerinde çeşitlenme azdır. Muğla yöresinde sıklıkla karşılaşılan ve karakteristik nitelikli lineer açık sofalı yalın evler, Yeşilyurt doku bütününde de uygulanmıştır. Cephe ögeleri bağlamında benzerlikler içerse de, merkez ve Ula'da baskın olan lineer açık sofalı konutların bu yörede yerini lineer kapalı sofalı örneklere bıraktığı söylenebilir. Bunda yamaç yerleşimi olması dolayısıyla iklimin daha karasal niteliği etkili olmuş olabilir.

Tablo 4.95 Yeşilyurt yerleşim merkezinde yer alan tescilli konutlara ilişkin cephe tipi analizi (Yeşilyurt İmar Planı üzerinde düzenleme yapılmıştır).

YEŞİLYURT YERLEŞİM MERKEZİNDE YER ALAN TESCİLLİ KONUTLARA İLİŞKİN ANALİZLER

YEŞİLYURT MERKEZ YERLEŞİM PLANI Ö:1/3000

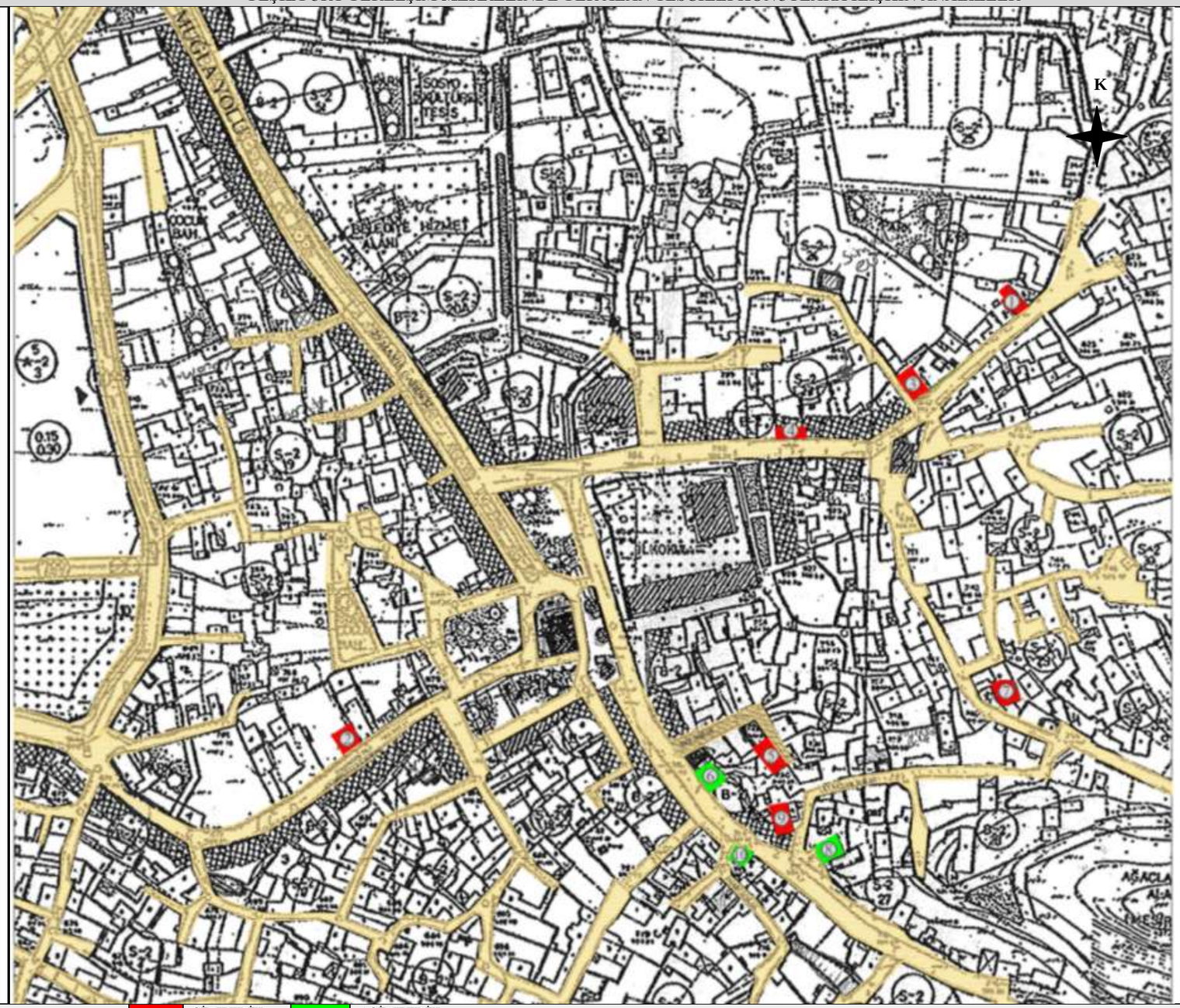

LEJANT

	SİMETRİK CEPHE DÜZENİNDE
	ASİMETRİK CEPHE DÜZENİNDE

CEPHE TİPİ ANALİZİ

TESCİLLİ KONUTLARIN CEPHE TİPİ ANALİZİ

Cephe Tipi	Tescilli Konutların		
	Envanter Numaraları (Y)	Sayısı	Yüzdesi
Simetrik Cephe Düzeni	1, 2, 3, 4, 5, 7, 9	7	% 70
Asimetrik Cephe Düzeni	6, 8, 10	3	% 30

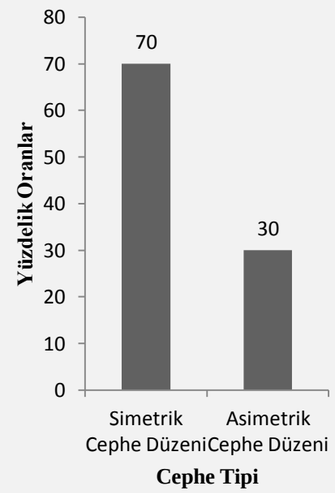

HAZIRLAYAN: GÖZDE DEĞER
DANIŞMAN: PROF. DR. ETİ AKYÜZ LEVİ

Cephe Tipi Analizi

Açıklıklı cephesi bakımından konutların cephe tipi, simetrik veya asimetrik oluşuna göre sınıflandırılmıştır. Tescilli konutların yedi tanesi simetrik cephe düzenindeyken, üç tanesi asimetrik cephe kurgusundadır. Açıklıklı cepheleri bağlamında düzeni değerlendirilen cephelerde asimetrik cephe kurgusuna sık rastlanmamaktadır. Bu üç örneğe bakıldığında da, mimari üslup kaygısı ile değil; niteliksiz dönem müdahaleleri sonucu oluşan asimetri göze çarpmaktadır.

Tablo 4.96 Yeşilyurt yerleşim merkezinde yer alan tescilli konutlara ilişkin açıklıklı cephe durum analizi (Yeşilyurt İmar Planı üzerinde düzenleme yapılmıştır).

YEŞİLYURT YERLEŞİM MERKEZİNDE YER ALAN TESCİLLİ KONUTLARA İLİŞKİN ANALİZLER

YEŞİL YURT MERKEZ YERLEŞİM PLANI Ö:1/3000

LEJANT		KONUTUN AÇIKLIKLI CEPHESİ		TESCİLLİ KONUT PARSELLERİ

AÇIKLIKLI CEPHE DURUM ANALİZİ

TESCİLLİ KONUTLARIN AÇIKLIKLI CEPHE DURUM ANALİZİ			
Açıklıklı Cepheler	Tescilli Konutların		
	Envanter Numaraları (Y)	Sayısı	Yüzdesi
Açıklıklı Tek Cephesi Olan Konutlar	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10	10	% 100
Açıklıklı İki Cephesi Olan Konutlar	-	-	% -
Eş Özellikli Cepheleri Olan Konutlar	-	-	% -

Açıklıklı Tek Cephesi Olan Konutlar	Açıklıklı Cephesi Bahçeye Açılanlar	1, 2, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 10
	Açıklıklı Cephesi Sokağa Açılanlar	4

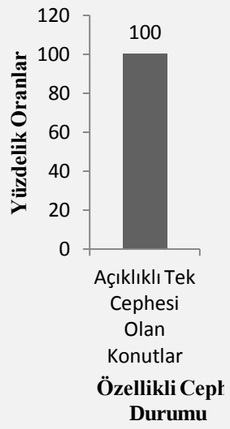

HAZIRLAYAN: GÖZDE DEĞER
DANIŞMAN: PROF. DR. ETİ AKYÜZ LEVİ

Açıklıklı Cephe Durum Analizi

Muğla yöresinde Türk evleri, genellikle sokağa bakan cephelerinde kapalı, bahçe tarafında açıklıklı cephesi olan evlerdir. Merkez ve Ula'da Türk evleri sokağa ikinci katta yer alan çıkma ile de açılım yapabilmektedir. Yalnızca Türk Evi örneklerini barındıran Yeşilyurt'ta da konutlar sokağa tamamen kapalı durumdadır. Diğer yerleşimlerden farklı olarak burada sokağa çıkma gibi bir mimari unsurla da açılma durumu gözlenmemektedir. Açıklıklı cephelerin tamamı bahçeye yönelmiştir. Sokak cephesi tamamen sağır duvarlı olup, bu cephe ocak çıkıntısı ile hareketlenmekte, sağır duvarı düzgün taş örgüsü ile dekoratif etkili veya sayıca az pencere ile sokağa açılır durumda olabilmektedir. Sokak cephelerinde çıkmaya rastlanmaz.

Yeşilyurt'taki tescilli konutların tamamı açıklıklı tek cephelidir. Açıklıklı tek cephenin de yönlendiği yer araştırıldığında, sekiz evin açıklıklı cephesinin bahçeye yönlendiği, Y4 envanter numaralı konutun ise, açıklıklı cephesinin girişin de bulunduğu sokak yönünde olduğu gözlenmiştir. Bu durumda Yeşilyurt geleneksel konutlarının içe, bahçeye dönük, sokakla bağlantısı koparılmış evler olduklarından söz edilebilir. Bu da yöre halkının mahremiyet olgusunun ve komşuya saygılı yerleşme düşüncesinin baskın olduğunu göstermektedir.

Tablo 4.97 Yeşilyurt'ta yer alan tescilli konutların tipolojik durum tablosu.

NO	YAPI ADI	ADRESİ	YERLEŞİM BİLGİLERİ			ONARIM DURUMU	İŞLEV		MİMARİ BİÇİM	SOKAK- KONUT İLİŞKİSİ		YÖNLENME				KAT ADEDİ					PLAN TİPİ	CEPHE TİPİ	MÜDAHALE DURUMU	
			Pafta	Ada	Parsel		Özgün	Mevcut		S-B-K	S-K-B	Tek Yön	İki yönlü Avlu Cephesi	İki yönlü Sokak Cephesi	Çok Yönlü	1	B+1	2	B+2	Çok Katlı			Var	Yok
1	Bilal Özer Evi	Okul Cad. No:41	77	-	3395	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Türk Evi	*		G					*				Çokgen Formlu Kapalı Sofa	Simetrik		*
2	İlker Tatar Evi	Cumhuriyet Sok. No:10/1				Metruk	Konut	Boş	Türk Evi	*		GB						*			Lineer Kapalı Sofa	Simetrik		*
3	Kazım Giritli Evi	Hocalar Sok. No:31	77	-	3398	Esaslı Onarım Görmüş	Konut	Konut	Türk Evi	*		KD						*			Lineer Kapalı Sofa	Simetrik	*	
4	Konut	Okul Cad. No:17/A	77	-	3351	Basit Onarım Görmüş	Konut	Konut	Türk Evi		*	G						*			Lineer Kapalı Sofa	Simetrik	*	
5	Mehmet Güner Evi	Kozludere Sok. No:25/1	79	-	3710	Metruk	Konut	Boş	Türk Evi	*		GB						*			Lineer Açık Sofa	Simetrik		*
6	Konut	Kozludere Sok.	79	-	3709	Basit Onarım Görmüş	Konut	Konut	Türk Evi	*		GD						*			Lineer Kapalı Sofa	Asimetrik		
7	Rahime Bozkır Evi	Hisar Sok. No:9	79	-	3614	Onarım Görmemiş	Konut	Konut	Türk Evi	*		GB						*			Lineer Açık Sofa	Simetrik		*
8	Konut	Kozludere Sok. No:35	79	-	3717-3718	Basit Onarım Görmüş	Konut	Konut	Türk Evi	*		KB					*				Tipoloji Dışı	Asimetrik	*	
9	Ayten Arslan Evi	Kozludere Sok. No:37	79	-	3707	Esaslı Onarım Görmüş	Konut	Konut	Türk Evi	*		GB						*			Lineer Kapalı Sofa	Simetrik	*	
10	Konut	Kozludere ve İmam Sok. Kesişimi	80	-	3781	Basit Onarım Görmüş	Konut	Konut	Türk Evi	*		GD						*			Tipoloji Dışı	Asimetrik	*	

BÖLÜM BEŞ
MUĞLA KENT MERKEZİ VE MERKEZE YAKIN YERLEŞİMLERİN GELENEKSEL KONUT MİMARİSİ BAĞLAMINDA KARŞILAŞTIRMALI OLARAK DEĞERLENDİRİLMESİ

5.1 Muğla Kent Merkezi, Ula ve Yeşilyurt Yerleşimlerinde Tipolojik İrdelemesi Yapılan Geleneksel Konutların Karşılaştırılması

Muğla kent merkezi geleneksel konut dokusunu, burada yer alan Muğla Evi kavramının tanıtılması ve özgün karakterinin vurgulanması, çevrede yer alan yerleşimlere olan etkisi, geleneksel konut tipi bakımından oluşan etki alanı merak uyandıran bir konu olmuştur. Bu bağlamda Muğla kent merkezine ulaşım bakımından en yakın, fiziki yapı bakımından da benzerlik gösteren Ula ve Yeşilyurt seçilmiştir. Kent merkezine yakın alanların seçilme nedeni, fiziki durum, sosyal yapı, iklim durumu gibi faktörlerin benzediği bu alanlarda konut tipolojisinin benzer veya değişken tutumunun gözlenebilmesidir. Çalışmanın Dördüncü bölümde bu nedenlerle incelenen üç alan da geleneksel konut dokusu bütünüyle ele alınmış, verileri detaylı bir biçimde incelenmiş, çeşitli tablo ve grafiklerle sayısal sonuçlara ulaşılmıştır. Elde edilen sonuçlar nedenleri araştırılarak yorumlanmıştır. Beşinci Bölüm ise incelenen alanların çeşitli özellikleri bakımından karşılaştırılması, burada incelenen geleneksel konutların tipolojik özelliklerinin birbirleri ile karşılaştırılması, benzerlik ve farklılıkların değerlendirilmesi ve sonuç olarak da odak alan olan Muğla kent merkezinin çevre yerleşimler Ula ve Yeşilyurt'a olan etkisinin ortaya çıkarılmasını içermektedir.

Yerleşimler, konum, fiziki yapı, sosyal yapı gibi mevcut durumları bakımından birbirlerine göre durumlarının ortaya çıkarılması için, sonrasında da konut tipolojileri açısından karşılaştırılmıştır. Tipolojik karşılaştırmada diğer bölümlerde yapılan inceleme başlıkları kullanılmıştır. Bunlar; parsel ve yapı alanı büyüklükleri, parsel deseni, kat adedi, onarım durumu, işlev, konut tipi, sokak-bahçe-konut ilişkisi, konut girişleri, coğrafi yönlenme, plan tipi, açıklıklı cephe durumu ve cephe tipi analizleridir.

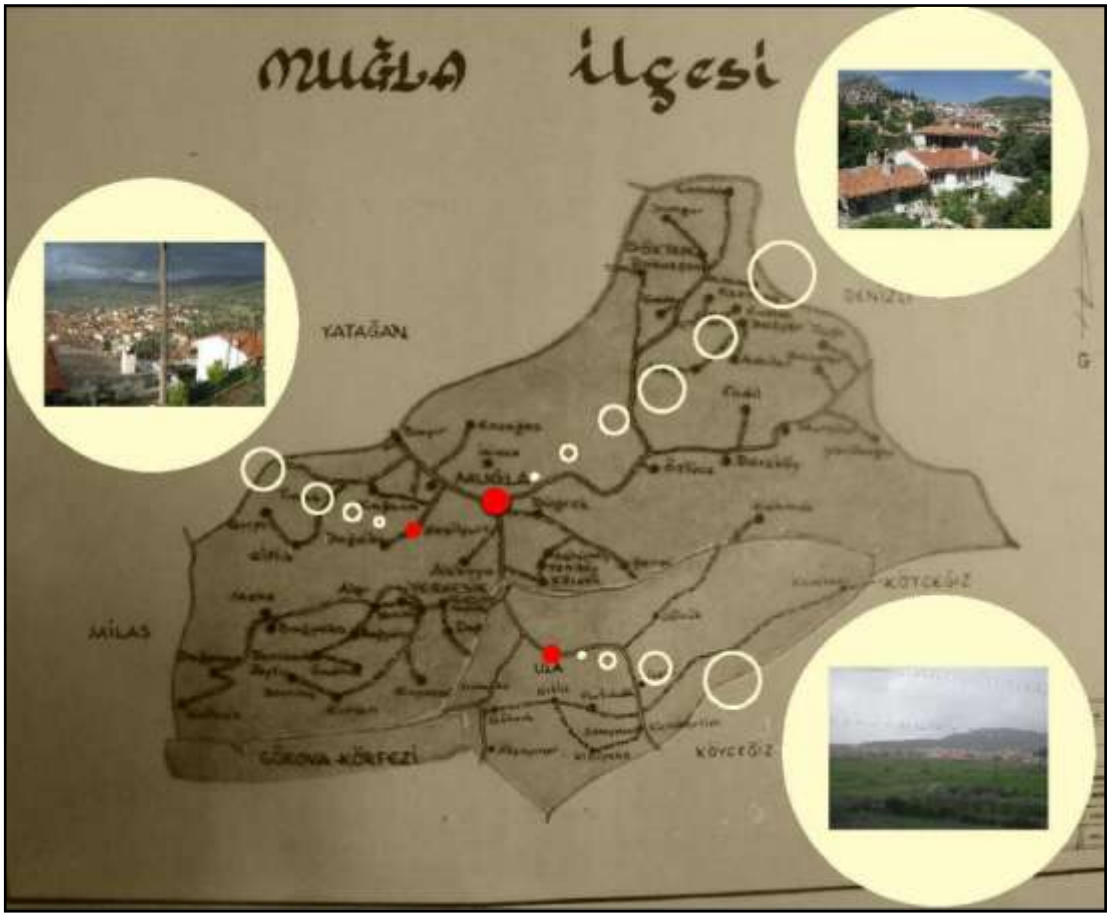

Şekil 5.1 Karşılaştırmalı Çalışma Alanları; Muğla Kent Merkezi, Ula ve Yeşilyurt
(Muğla İl Yıllığı, 1973, Muğla ilçesi haritası üzerinde düzenleme yapılmıştır).

Muğla İli'nin, denize kıyısı olsa da merkez ve çevresi denizden yüksekte, bazı ilçeler ise deniz kıyısındadır. Muğla kent merkezi deniz seviyesinden 620 m yüksekte konumlanmaktadır. Karşılaştırmalı çalışma için seçilen Ula ve Yeşilyurt, kent merkezi ile aynı rakımdadır. Kent merkezine en yakın ilçe olan Ula, merkez yerleşimin güneyindedir ve karayolu uzaklığı 18 km'dir. Yeşilyurt ise, Muğla kent merkezinin batısındadır ve 10 km uzaklıktadır. Çalışma için seçilen bu iki alan, Muğla kent merkezine en yakın tarihi yerleşmeler olma özelliği de göstermektedir.

Çalışma alanı olan Muğla, dağlık bir yerleşmedir. Kent merkezi dağlarla çevrili ova niteliğindedir. İlk yerleşim Asar Dağı'ndan başlayarak zamanla yamaçlara yayılmış ve günümüzde ovaya kadar ulaşmıştır. Benzer durum seçilen çevre yerleşimlerde de görülmektedir. Ula, dağlık bir yerleşme olmasına karşılık, Muğla kent merkezinde görülen yamaç yerleşimine burada rastlanmaz. Tarihi doku

gelişiminin ovada olması dikkat çekmektedir. Merkez ilçede yerleşme ovaya doğru ilerlerken, Ula'da yapılaşma geliştikçe yamaçlara taşma görülmüştür. Yeşilyurt'un, kısmen Muğla kent merkezi ile topografik açıdan benzer nitelikte olduğu söylenebilir. Yamaçta ve ovada tarihi konut dokusu mevcuttur.

Muğla ili, Akdeniz iklim özelliği taşımaktadır. Ancak denize kıyısı olan ilçelerinin aksine Muğla kent merkezi ve seçilen çevre yerleşimlerde karasal Akdeniz iklimi hakimdir. Yazları sıcak, kışları bol yağışlıdır. Bol yağış alan bu bölgede kar yağışı da görülmektedir.

İklim özellikleri bakımından benzerlik gösteren çalışma alanlarının üçünde de, bitki örtüsü de özdeştir. Maki ve ormanlık alanlar yoğunluktadır. Dağlar ve ovaları çevreleyen tepeler ormanlıktır. İncelenen alanların tamamında ova ve yerleşimin yakın çevresi ağaçlıklıdır, arazilerin çoğu tarıma elverişlidir.

Muğla kent merkezi, Ula ve Yeşilyurt toprak ve jeolojik yapısı bakımından benzer karakterde yerleşimlerdir. Üç bölge de yakın dönemde oluşmuştur, toprak yapısı bakımından tarıma elverişli kırmızı Akdeniz toprağı bulunur. Bu bakımdan üç yerleşimde de geçim kaynakları arasında tarım öne çıkmıştır.

Geçim kaynakları bakımından Muğla kent merkezi ve çevre yerleşimlerin birbirlerinden farklılaştıkları söylenebilir. Kent merkezi, Ula ve Yeşilyurt'ta en eski ve değişmeyen geçim kaynağı tarımdır. Muğla Ovası, Karabağlar Yaylası geniş arazileri ile tarımsal faaliyet açısından elverişlidir. Yağış alan bölgede ovada yaşanan su baskınları nedeniyle yerleşim yamaçlarda yoğunluk göstermiştir. Bu nedenle de, merkezde konut parselleri tarımsal amaçlı kullanılmamaktadır. Ula'da ise, konut parselleri ovadadır. Geniş yetiştirme bahçeleri içinde yer alan konutlar tarımsal faaliyetle iç içedir. Bu durumun bir sonucu olarak Ula'daki geleneksel konutların bahçesinde sulama havuzları yer almaktadır. Yaygın olarak kullanılan havuzlara diğer yerleşimlerde sık rastlanmamaktadır. Yeşilyurt'ta da tarım ön plandadır. Ovada ve yamaçta dağılım gösteren geleneksel konutların bazıları geniş bahçeler içindedir ve tarıma elverişli durumdadır. Ula'da tarımsal faaliyetin konutla iç içe bütünleşmiş

durumda olmasına karşın, Yeşilyurt'ta benzeri bir durum görülmemektedir. Muğla kent merkezi ise, daha yoğun yerleşim düzeni yansıtmakta olup, yaşama alanları ve tarımsal alanlar farklı noktalarda odaklanmıştır.

Tarımın yaygın olduğu yerleşimlerden Muğla kent merkezi, 19.yy ortaları ve sonlarına doğru ticaret ağırlıklı konuma gelmiştir. Bu da yerleşimde zengin bir sınıfın oluşması ile birlikte konutların da büyümesine ve gösteriş simgesi durumuna gelmesine neden olmuştur. Ula'da da benzer bir durum söz konusudur. Ula'nın da kervan yolu üzerinde bulunması nedeniyle ticari faaliyetler burada da öne çıkmıştır. Ancak tarım Ula halkı için öncelikli konumunu yitirmemiştir. Yeşilyurt'ta ise, dokumacılık uğraşı etkin duruma gelmiştir. Yöre halkı ipekböceği yetiştirerek ürettiği ipliklerle dokumacılıkta ileri gitmiştir. Konutların avlusunda sürdürülen bu işlemler, konutun mekansal düzeni için önemli bir değişikliğe neden olmamıştır. Ancak avlu içinde farklı kullanım, kapalı veya yarı açık mekan, gereksinimlerinin oluşmasına yol açmıştır.

İnceleme alanlarının yakın olması, sosyal yapının da benzerlik göstermesini kaçınılmaz kılmaktadır. Merkez ilçe, çeşitli etnik kökende halkı bünyesinde barındırmıştır. 19. yy'da yoğunluk gösteren bu çeşitlilik konut geleneğinde de farklı üslupların oluşmasında etken olmuştur. Ula'da da yaşamış farklı etnik kökenli grupların etkisini geleneksel konutlardan okumak mümkündür. Yerleşimler arasında Yeşilyurt bu bağlamda farklılık göstermektedir. Dışa kapalı bir kasaba durumunda olmuş olan yerleşimde sosyal yapıda çeşitlilik gözlenmediğinden yapı geleneği de farklı tarzları bünyesinde barındırmaz.

Sonuç olarak üç yerleşim de kendi içinde benzerlikler taşımaktadır, bazı özellikleri bakımından da özelleşmektedir. Bu durumun konut tipolojisi bakımından ne gibi sonuçlar ortaya çıkardığı ise, yapılan tipolojik analiz karşılaştırmaları ile ortaya konulmaktadır.

Muğla kent merkezi, Ula ve Yeşilyurt tarihi yerleşmeler olmalarına karşın, geleneksel doku kimliği, tarihi yapı potansiyeli bakımından birbirinden farklı

özellikler göstermektedirler. Üç yerleşim de tarihi doku niteliği taşımaktadır; ancak Muğla kent merkezinde tarihi yapılar bir doku bütünlüğü göstermektedir. Yamaçlara yerleşmiş geleneksel konutları, merkezde yoğunlaşan camiler, hanlar, hamamlar, saat kulesi gibi anıtsal yapıları ile de dokudaki tarihi kimlik kendini hissettirmektedir. Geleneksel konutlar mevcut dokunun neredeyse tamamında yayılım gösterir ve konutların içinde yaşam sürmektedir. Bu bağlamda kent merkezi geleneksel dokusu, yapıların bir arada oluşu ile tarihi algı bakımından ve tarihi yapı stoğu bakımından oldukça zengindir. Çevre yerleşimlere bakıldığında, aynı tarihi doku bütünlüğünden söz etmek mümkün olmaz. Ula ilçesi, geniş bir ovaya yerleşmiş olmasına karşılık anıtsal yapıları ve geleneksel konutları ile bir bütünlük yansıtmamaktadır. Ovada dağınık halde bulunan yapılar sayıca az ve tarihi algı oluşturacak biçimde yerleşmemişlerdir. Yeşilyurt, diğer iki yerleşimden farklı olarak anıtsal yapı, merkez camii, etrafında oluşan meydan ve çevresinde gelişim gösteren bir düzendedir. Diğer iki yerleşimden en belirgin farkı kırsal kimliğin burada baskın olmasıdır. Geleneksel konutlar dokunun büyük bir bölümünü kaplamaktadır. Ancak 19. yy tescilli konutları bakımından nitelikli olabilecek evler sayıca azdır. Kent merkezinin yakın çevresinde yer alan bu iki bölgede farklı yoğunlukta ve nitelikte tarihi konutların bulunması, çevre yerleşimlerde nüfusun az olması, koruma bilincinin merkez ilçedeki kadar gelişmemiş olması, tarihi yapıların yaşatılması için yapılan çalışmaların az olması ile açıklanabilir.

Merkez ilçe, geleneksel sokak dokusu bağlamında özgün bir karakter yansıtmaktadır. Kentsel sit alanı 1. Bölgesinde yoğunlaşan, evlerin yüksek bahçe duvarları ve sağır cepheleri ile sınırlandırılmış dar sokakları çarpıcı bir etki sunar. Kentsel sit alanında yapılan müdahaleler denetlendiğinden özgün sokak dokusu, döşeme malzemelerindeki değişmeler dışında özelliğini kaybetmeden süregelmiştir. Ula tarihi sokaklarının niteliği de merkez ilçe ile benzerlik gösterir. Ancak bu bölgede değiştirilen imar planına göre genişletilen bazı sokaklar mevcuttur. Özgün sokak dokusu yer döşemesinin farklılaştırılması, sokakların kimi yerlerde genişletilmesi gibi müdahalelerle bozulsa da, doku bütüncül olarak tarihi etkisini sürdürmektedir. Yeşilyurt, diğer iki yerleşimin yanında sokak dokusunun özgünlüğü ve korunmuşluğu bakımından öne çıkmaktadır. Taş döşeli, organik dokusu ile

korunmuş, özgün dar sokaklar mevcut durumda niteliğini kaybetmemiştir. Bu bağlamda geleneksel dokunun algısını da arttırdığı söylenebilir.

Tablo 5.1 Muğla kent merkezi, Ula ve Yeşilyurt geleneksel sokak dokusu.

Muğla-Merkez	Ula	Yeşilyurt

Yerleşim dokusunda yer alan geleneksel konutların, parsellere yerleşimi ve sokakla ilişkileri, parsel içindeki konumları ve yapı yoğunlukları parsel desenleri bağlamında incelenmiştir. Geleneksel konut, genellikle parselin bir veya iki kenarına dayalı durumdadır. Yapının sokakla ilişkili bir veya iki duvarı olabildiği gibi, tamamen sokaktan bağımsız, komşu parsele dayalı da olabilmektedir. Alan içinde değeri yüksek olan, cephe zenginliği olan köşe parseller üç yerleşimde de sık görülen tiplerdir. Parsel deseni bakımından birbirine benzer nitelikte olan merkez ilçe, Ula ve Yeşilyurt, parseli içinde yer alan yapı yoğunluğu bakımından da benzerdir. Parsel içinde konut, müştemilat, dam görülürken, özellikle Ula'da hemen hemen her evde sulama havuzu vardır. Diğer iki yerleşimde de havuz ögesi tekil örneklerde görülmektedir, yaygın kullanım yoktur.

Çalışma kapsamında incelenen üç yerleşimdeki tescilli yapıların parsel içinde yer alan yapı elemanları ve oranları grafikleştirilerek, yaygın kullanım durumları ortaya çıkarılmıştır.

Tablo 5.2 Muğla kent merkezi ve çevre yerleşimlerinde yer alan tescilli konutların **"Parseldeki Yapısal Ögeler"** bağlamında karşılaştırılması.

YERLEŞİM ADI / YAPISAL ÖGELER		MUĞLA-MERKEZ (Odak Alanlar)	ULA	YEŞİLYURT
Müştemilat	Var	% 50	% 79	% 20
	Yok	% 50	% 21	% 80
Dam	Var	-	% 21	-
	Yok	% 100	% 79	% 100
Havuz	Var	-	% 47	-
	Yok	% 100	% 53	% 100

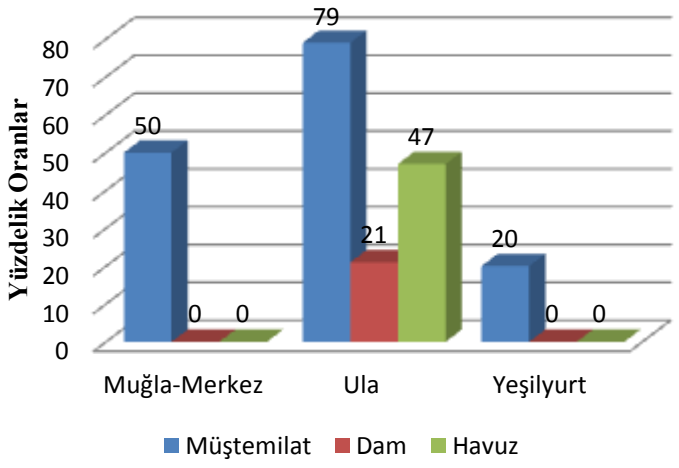

Üç geleneksel dokuda parseldeki yapısal ögeler benzerlik göstermektedir. Ancak bu ögelerin kullanım sıklığı değişkendir. Tablodaki sayısal veriler de gösteriyor ki, parselde konutun yanında ikincil bir işlevsel mekan ihtiyacını müştemilat karşılamaktadır ve hemen hemen her yerleşimdeki konut parsellerinde bulunmaktadır. Ula'da müştemilatların sayıca fazla olmasının nedeni olarak da konut parsellerinin diğer yerleşimlere oranla büyük olması, parsel içinde tarımsal faaliyetin sürdürülmesi gösterilebilir. Dam ögesi, asıl olarak kırsal alanlarda hayvancılıkla uğraşılan evlerde yaygın olan tek katlı yapılardır. Muğla'da hayvancılık yaygın değildir, ancak bazı konutlarda küçük çaplı hayvancılık yapıldığı da gözlenmektedir. Merkez ilçede parsel büyüklükleri yeterli olmadığından, tarım ve hayvancılık gibi uğraşlar konut bahçesinde yer bulmamıştır. Ancak Ula'da tarım ve hayvancılığın parsel içinde olması sonucunda, az da olsa dam yapısının varlığı gözlenmektedir.

Yeşilyurt'ta ise tescilli konutlarda tespit edilmese de, dam, doku içindeki konutlarda mevcuttur. Parsel deseni içinde dekoratif ve işlevsel bir unsur olan sulama havuzları ise, Ula geleneksel dokusu ile özdeşleşmiş durumdadır. Diğer yerleşimlerde karşılaşılsa da, Ula'daki tescilli ve tescilli olmayan konutların çoğunda havuz ögesi bulunmaktadır.

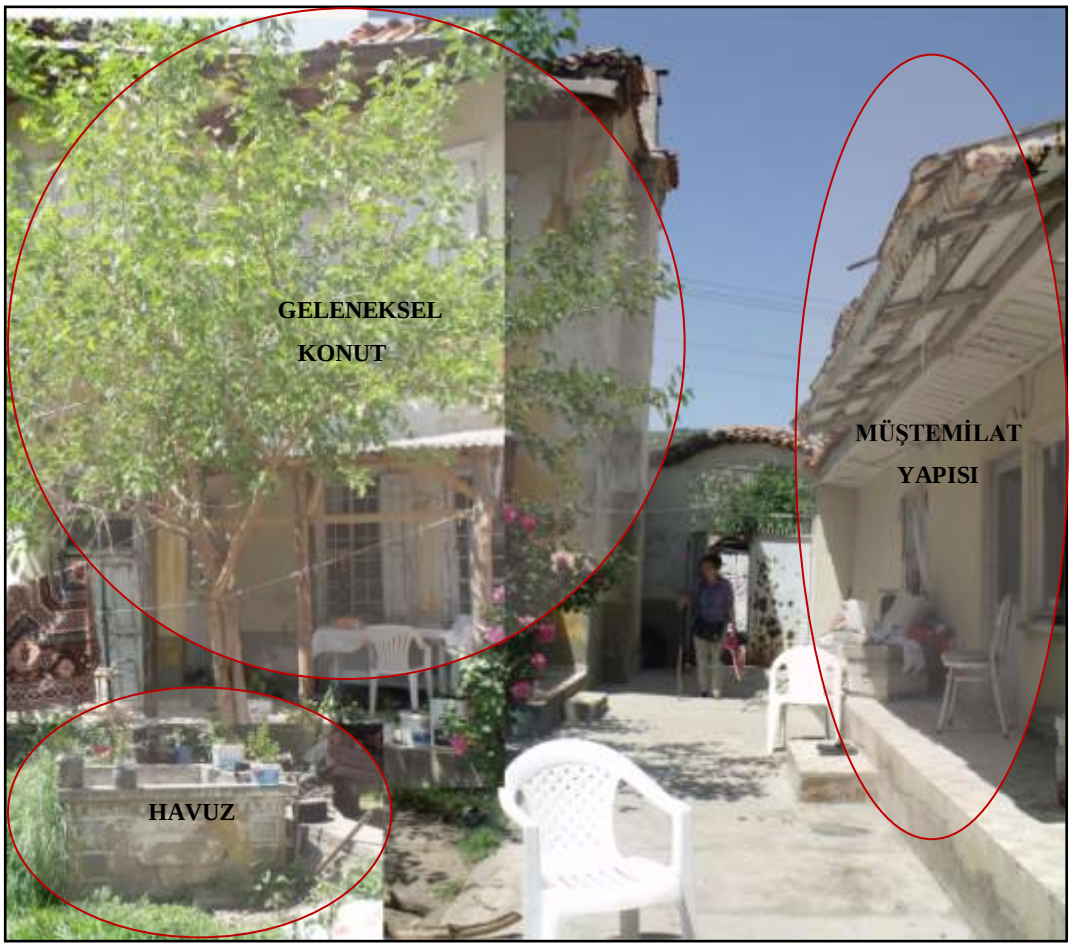

Şekil 5.2 Ula'da geleneksel konut parseli.

Geleneksel konut parselleri, barındırdıkları yapısal ögelerin yanında parsel ve yapı büyüklükleri bakımından da farklılıklar gösterebilirler. Çalışma alanlarından Muğla kent merkezi, nüfus bakımından oldukça yüksek ve yoğun yapılaşmanın olduğu bir bölge olduğundan zaman içinde parseller bölünmeye başlamış ve parsel içindeki yapı yoğunluğu artmıştır. Ula ve Yeşilyurt'taki durumun merkeze oranla daha büyük parsellerde, yapı yoğunluğu bakımından daha az olduğu gözlenmektedir. Üç yerleşimde bahçe içindeki yapısal elemanlar ve yapı taban alanları çok fazla

değişmese de parsel alanlarına bağlı olarak yapı yoğunluğu da doğal olarak farklılaşmaktadır.

Tablo 5.3 Muğla kent merkezi ve çevre yerleşimlerinde yer alan tescilli konutların **"Parsel ve Yapı Alanı Büyüklükleri"** bağlamında karşılaştırılması.

MUĞLA-MERKEZ			ULA			YEŞİLYURT		
E.No	Parsel Alanı	Yapı Taban Alanı	E.No	Parsel Alanı	Yapı Taban Alanı	E.No	Parsel Alanı	Yapı Taban Alanı
MH1	239	84	U1	2052	132	Y1	484	75
MH2	301	101	U2	131	102	Y2	794	88
MH3	304	117	U3	1191	42	Y3	330	94
MH4	374	74	U4	1678	59	Y4	231	61
MH5	140	74	U5	1180	57	Y5	401	109
MH6	152	78	U6	542	95	Y6	274	79
MS1	180	88	U7	335	103.5	Y7	146	86
MS2	160	70	U8	286	45.5	Y8	253	76
MS3	434	108	U9	210	39.5	Y9	337	95
MS4	538	84	U10	1124	67	Y10	177	55
MS5	314	67	U11	436	48			
MS6	373	159	U12	896	50			
MS7	564	153	U13	318	126			
MS8	543	96	U14	1858	139			
MS9	160	53	U15	610.5	107			
MS10	230	90	U16	419.5	97			
MR1	626	103	U17	239	46.5			
MR2	436	103	U18	412	65.5			
MR3	165	88	U19	483	59.5			
MR4	256	100						
MR5	211	101						
MR6	442	83						

Geleneksel konutların içinde bulundukları tescilli parsellerin büyüklüklerine bakıldığında, Ula'daki parsel büyüklüklerinin farkı algılanmaktadır. Muğla merkez ilçesi ve Yeşilyurt beldesindeki parsel büyüklükleri ortalama değerler olarak birbirlerine yakındır. Bu durumun, Ula'da parselin yalnızca yaşam alanı değil, geçim kaynağı olan tarımsal etkinliğin sürdürüldüğü mekan niteliği yansıtmasından, ovaya yerleşimin yaygın olmasından kaynaklandığı söylenebilir. Muğla kent merkezinde ve Yeşilyurt'ta farklı nüfus ve yapı yoğunluğu olsa da, parsel büyüklüklerinin yakın oluşu arazinin eğimli oluşuyla açıklanabilir.

Muğla geleneksel yerleşim dokusunda iki katlı konutlar baskındır. Tescilli konutları incelenen alanlardan Muğla kent merkezi, Ula ve Yeşilyurt'ta en yaygın kat adedi ikidir. Tek katlı, bodrum üzeri tek katlı, iki katlı, bodrum üzeri iki katlı gibi örnekler de mevcuttur. Geleneksel konutlarda çok katlı örnekler görülmez. Bazı konutlarda çatı fenerle taçlanarak vurgulu bir öge oluşturmaktadır. Bununla birlikte fener çatılı örnekler az sayıdadır.

Tablo 5.4 Muğla kent merkezi ve çevre yerleşimlerinde yer alan tescilli konutların **"Kat Adedi"** bağlamında karşılaştırılması.

YERLEŞİM ADI / KAT ADEDİ	MUĞLA-MERKEZ	ULA	YEŞİLYURT
1 Katlı	% 2	% 10.5	-
B+1 Katlı	% 5	% 15.5	% 20
2 Katlı	% 85	% 63	% 80
B+2 Katlı	% 6	% 5.5	-
Çok Katlı	% 0.7	% 5.5	-

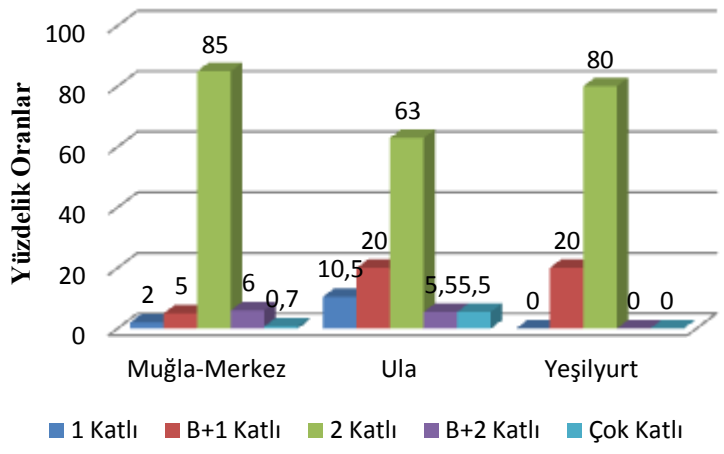

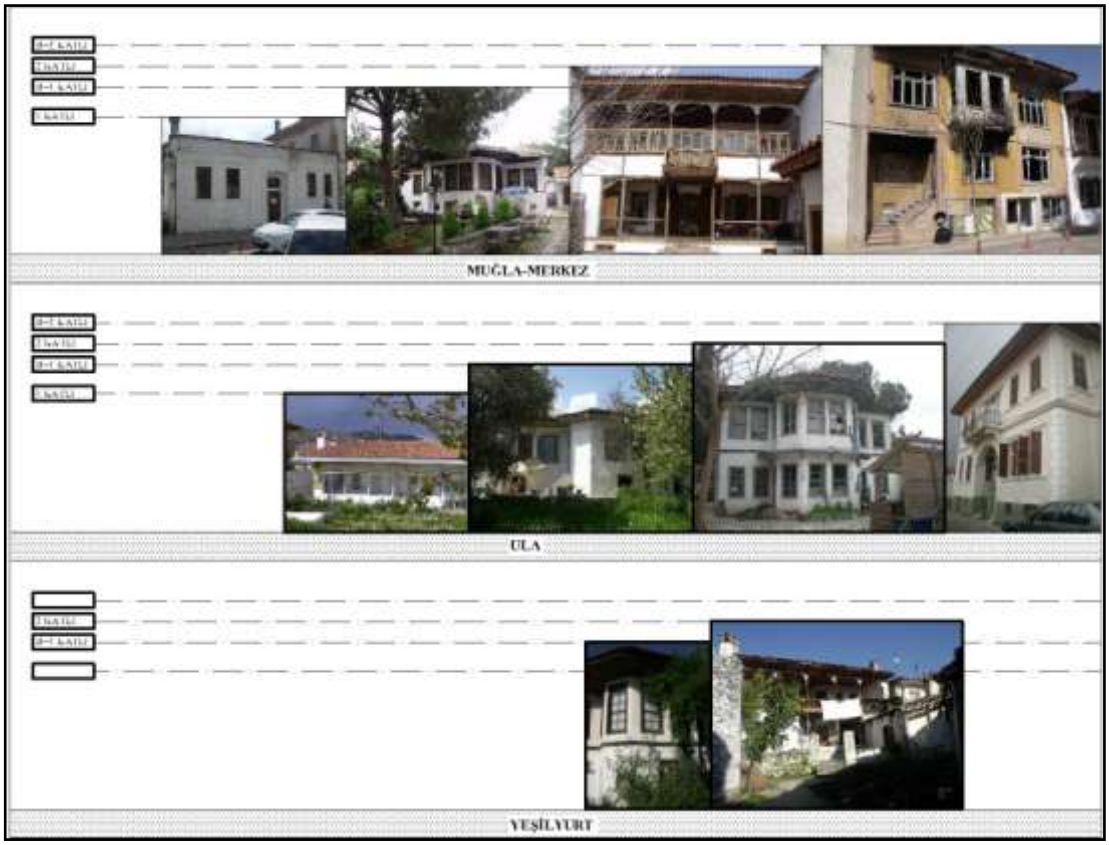

Şekil 5.3 Muğla-merkez, Ula ve Yeşilyurt'ta farklı kat adetlerindeki tescilli konutlar.

Muğla kent merkezi ve Ula'daki tescilli konutlarda kat adedi çeşitlilik gösterirken, Yeşilyurt'ta bodrum üzeri bir katlı ve iki katlı örnekler tespit edilmiştir. Bu durum da konut tiplerindeki çeşitlenmenin bu bölgede az oluşu ile açıklanabilir.

Tablo 5.5 Muğla kent merkezi ve çevre yerleşimlerinde yer alan tescilli konutların **"Onarım Durumu"** bağlamında karşılaştırılması.

YERLEŞİM ADI / ONARIM DURUMU	MUĞLA-MERKEZ	ULA	YEŞİLYURT
Esaslı Onarım Görmüş	% 7	% 15.5	% 20
Basit Onarım Görmüş	% 19	% 63.5	% 40
Onarım Görmemiş	% 69	% 5.5	% 20
Metruk	% 5	% 15.5	% 20
Rekonstrüksiyon	% 0.3	-	-

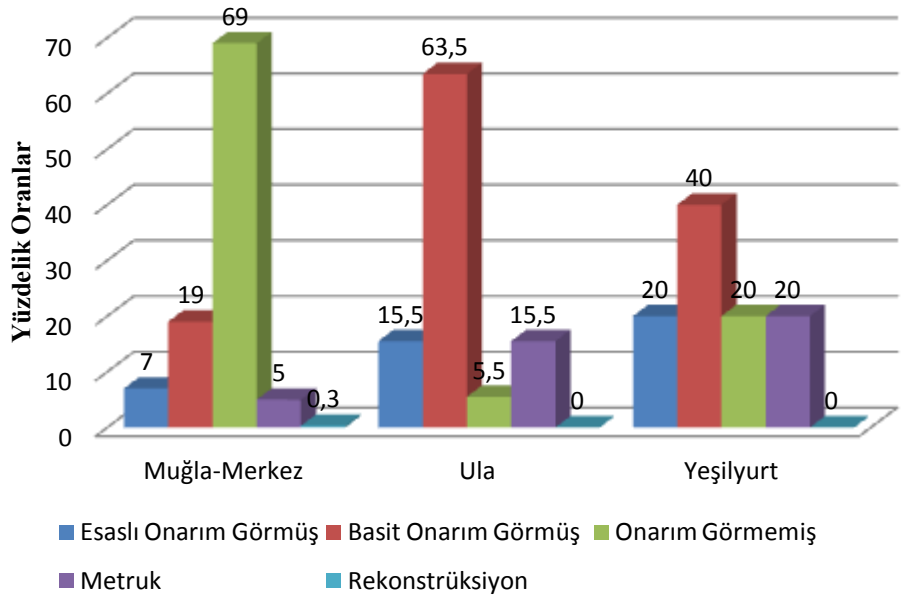

Muğla, tarihi doku bakımından korunmuşluğu ile öne çıkan Anadolu yerleşmeleri arasındadır. Doku olarak korunmuşluğunda, özellikle geleneksel konutların içinde yaşamın sürdürülüyor olmasının büyük katkısı vardır. Kent merkezinde yer alan anıtsal yapıların birçoğu esaslı onarım görmüştür. Tescilli konutlar ise, içinde yaşam sürdüğü için gündelik ihtiyaçların karşılanmasına yönelik basit onarımlar geçirmişlerdir. Kent merkezinde tarihi dokunun algılatılması, koruma çalışmalarının ön planda tutulması ile halk da koruma bilincini kazanmıştır. Bu nedenle Muğla kent merkezi geleneksel konut dokusundaki korunmuşluk kavramı restorasyon çalışmalarının fazla olması ile değil, mevcut yapıların bazı küçük müdahalelerle

yaşatılması anlamına gelmektedir. Bunun yanında, doku içinde % 5 oranda terk edilmiş, metruk durumda ev de mevcuttur. Esaslı onarım görmüş konutların oranı ise, % 7'dir. Bu oranın azlığı, olumsuz bir durum olarak nitelenebilir. Ancak mevcut dokuda metruk durumdaki evler de koruma altına alınmaya başlanmıştır. Böylelikle harap yapı sayısı aza indirgenmektedir.

Ula ve Yeşilyurt'ta tescilli konutların korunmuşluk durumu değişkendir. İki yerleşme de, Muğla kent merkezine yakın olmasına karşın, korunmuşluk durumu bakımından merkez ilçeden geridedir. Bu sonucun ortaya çıkışında, tescilli yapı sayısının azlığı, koruma bilincinin daha geç gelişmiş olması, tescil çalışmalarının yetersiz kalması neden olarak gösterilebilir.

Çalışma alanları arasında doku bütünlüğü bakımından korunmuş ve koruma çalışmalarının hızlı gelişim gösterdiği bölge Muğla kent merkezidir. Diğer iki yerleşme, merkeze yakın olmasına karşılık korunmuşluk bakımından merkez geleneksel dokusu kadar iyi durumda değildir. Ancak tescilli yapıların korunmasına yönelik çalışmalar vardır.

Tablo 5.6 Muğla kent merkezi ve çevre yerleşimlerinde yer alan tescilli konutların **"Mevcut İşlev"** bağlamında karşılaştırılması.

YERLEŞİM ADI / MEVCUT İŞLEV	MUĞLA-MERKEZ	ULA	YEŞİLYURT
Konut	% 90	% 73.5	% 80
Boş	% 5	% 21	% 20
Diğer	% 5	% 5.5	-

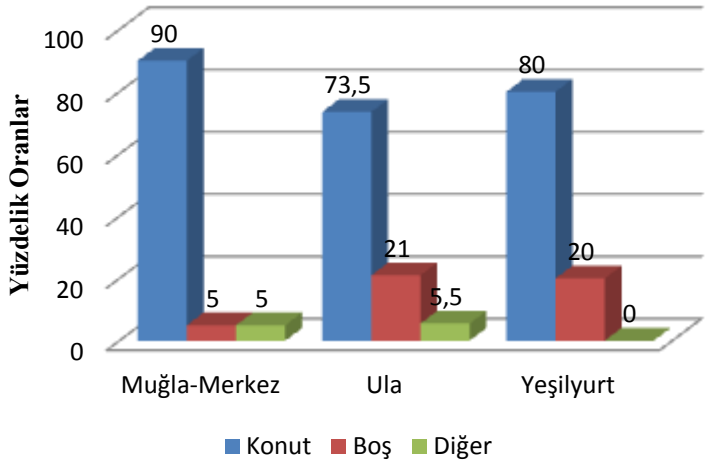

Çalışma alanlarında tescilli konutlar incelenmiştir. Bu nedenle mevcut durumda farklı işlevler yüklenmiş de olsa, özgün durumda konut veya ticaret ve konut işlevinin bir arada olduğu örnekler üzerinde çalışılmıştır. Konutların mevcut işlevleri ise farklılık gösterebilmektedir. Müze, kafeterya, kütüphane, banka, bar gibi çeşitli işlevler yüklenebilmektedir. Yapılan analiz çalışmasında mevcut durumda özgün işlevin korunup korunmadığının tespit edilmesi, farklı işlev yüklenen konutların dokudaki varlığının ölçülebilmesi için üç ana başlık altında mevcut işlev incelenmiştir. Özgün işlevini sürdüren konutlar, kullanılmayan boş durumda olanlar ve yeni işlev yüklenmiş olanlardır.

Çalışma alanları içinde özgün işlevi ile korunmuşluk oranı en yüksek yerleşim merkez ilçedir. Bu da tarihi yapıların burada benimsenmiş olması ve kaderine terk edilmemiş olduğunun bir kanıtıdır. Kullanılmayan evler, üç yerleşimde de sayıları

fazla olmamakla birlikte mevcuttur. Ula'da terk edilmiş metruk durumdaki konutların oranı, diğer odak alanlara göre en yüksektir. Ancak koruma bilincinin gelişimi ile birkaç yapının daha projelendirme çalışmalarına başlandığı bilinmektedir. Böylelikle bu oranın da, düşmesi beklenmektedir.

Üç odak yerleşimde de, konut dışı kullanım oranı oldukça düşüktür. İkincil işlev bağlamında Muğla kent merkezinde çeşitlilik görülmekteyse de, bu oran %5'te kalmıştır. Yapı yoğunluğunun fazlalığı ve konut kullanımının çokluğu bunda etkilidir. Ula'da da konutlar, restoran olarak kullanılan bir örnek dışında tümü ile özgün işlevlerini sürdürmektedir. Yeşilyurt'ta ise, farklı işlev yüklenen konut bulunmamaktadır. Bu durum da ikincil işlev kullanım gereksiniminin duyulmaması, turizm, ticaret gibi uğraşların yoğunlukta olmaması ile açıklanabilir. Bir yandan da bölgenin tarihi yapı potansiyelini koruma ve güçlendirme çabasının olmaması da etkilidir.

Şekil 5. 4 Muğla kent merkezinde banka olarak işlevini sürdüren bir konut.

Tablo 5.7 Muğla kent merkezi ve çevre yerleşimlerinde yer alan tescilli konutların **"Konut tipi"** bağlamında karşılaştırılması.

YERLEŞİM ADI / KONUT TİPİ	MUĞLA-MERKEZ	ULA	YEŞİLYURT
Türk Evi	% 89	% 73.5	% 100
Batı Etkisindeki Konut	% 11	% 26.5	-

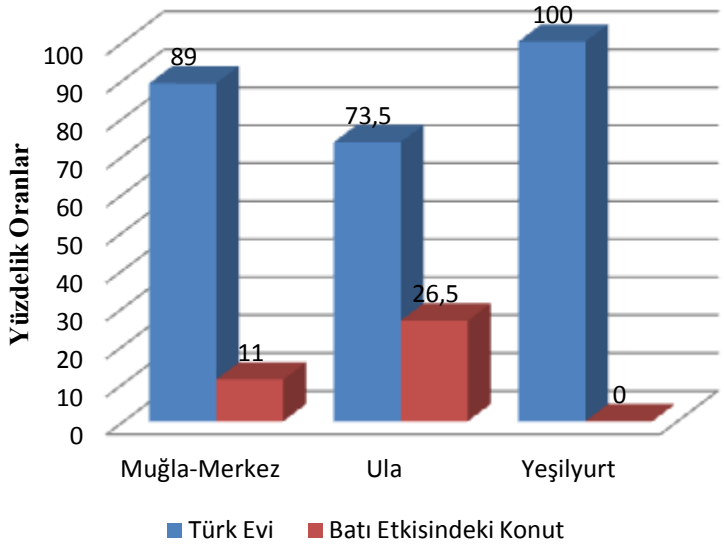

Geleneksel dokularda konut tipi, o bölgenin sosyal yapısı, yaşam biçimleri hakkında bilgi vermektedir. Çünkü farklı etnik kökende olan, farklı kültürel değerleri taşıyan insanlar kendi yaşantılarını yanıtlayan konutlar yapmışlardır. Bu bağlamda çalışmanın sürdürüldüğü alanlarda da, benzer durum gözlenir. Muğla kent merkezi Müslüman-Türk nüfusun yoğun olduğu, farklı etnik grupların da yaşamını sürdürdüğü bir yerleşimdir. Osmanlı-Türk gelenekleri ve mimari biçimini yansıtan Türk evlerinin yoğun olduğu bölgede özellikle Rumların yaptığı Batı Etkisinde gelişen konutlar önemli bir yer tutar. Söz konusu örneklerin, doku içinde çeşitliliğin yanı sıra Türk evlerine olan etkisi yadsınamaz. Ula'da da, merkez ile benzer biçimde Batı Etkisindeki konutlar ile karşılaşılmaktadır. Muğla kent merkezi gibi, Ula'da da Türk Evleri daha yoğun olmakla birlikte, Batı Etkisindeki konutlar fazladır. Ayrıca Ula'da dikkati çeken bir özellik, Batı Etkisindeki evlerin daha gösterişli ve büyük

ölçekli yapılar olmasıdır. Bu da gelir seviyesinin yüksek oluşunun göstergesidir. Yeşilyurt, diğer yerleşimlerin yanında sosyal yapı çeşitliliği en az olan yerleşmedir. Merkez ilçeye yakın olmasına karşın kendi içinde Müslüman-Türk halkın yaşadığı küçük bir kasaba niteliğinde kalmıştır. Mevcut durumda da, dışarıya kapalı bir yapısı vardır. Bu durum konut geleneğine de yansımaktadır. Yerleşimde Türk Evi özelliklerinde konutlar yer almaktadır.

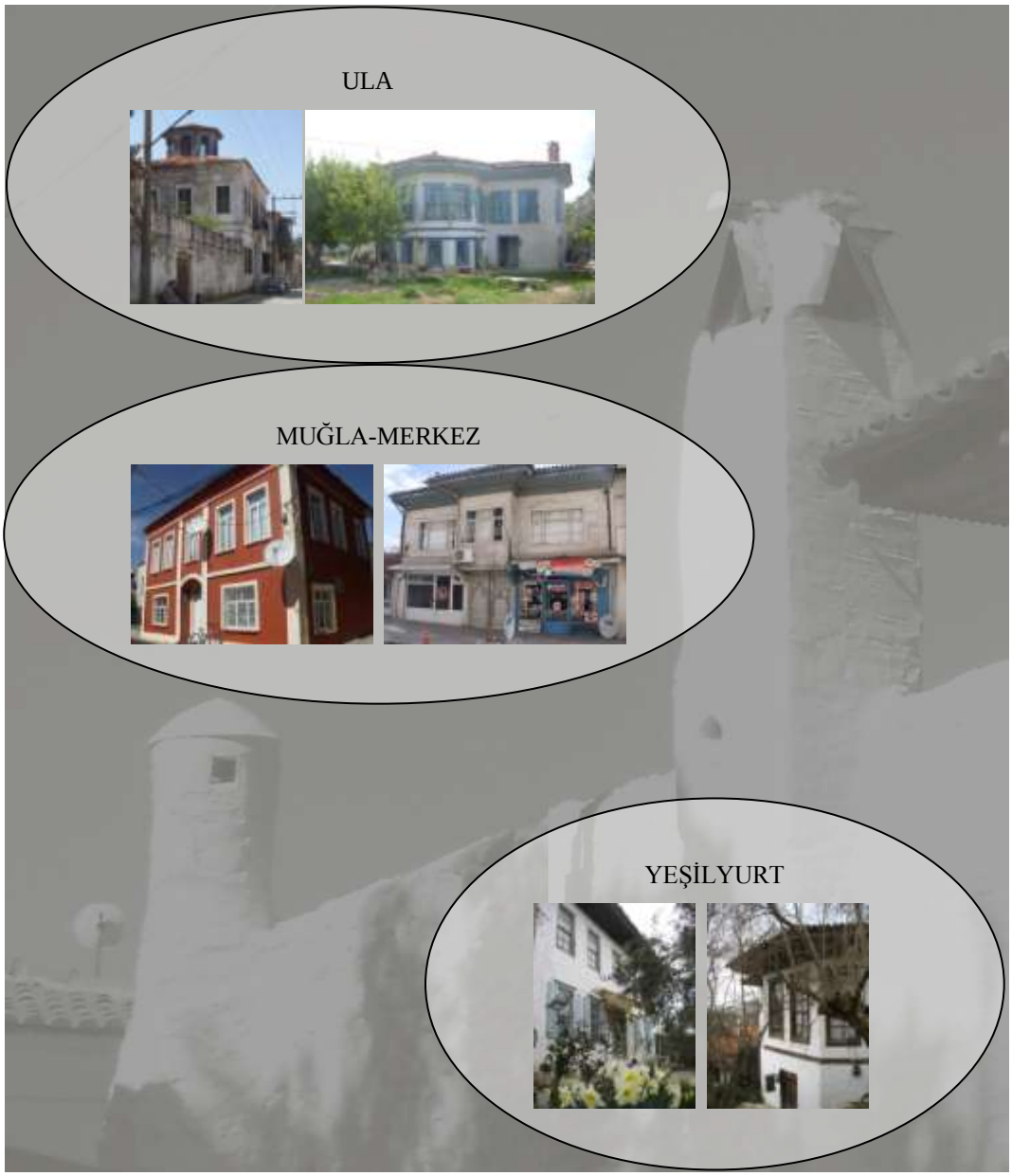

Şekil 5.5 Çalışma alanlarındaki tescilli konutların konut tiplerinden örnekler.

Tablo 5.8 Muğla kent merkezi ve çevre yerleşimlerinde yer alan tescilli konutların **"Sokak-Bahçe-Konut İlişkisi"** bağlamında karşılaştırılması.

YERLEŞİM ADI / S-B-K İLİŞKİSİ	MUĞLA-MERKEZ	ULA	YEŞİLYURT
Yalnız S-B-K	% 87	% 84	% 90
Yalnız S-K-B	% 3	-	% 10
Yalnız S-K	% 2	-	-
S-B-K ve S-K-B	% 8	% 16	-

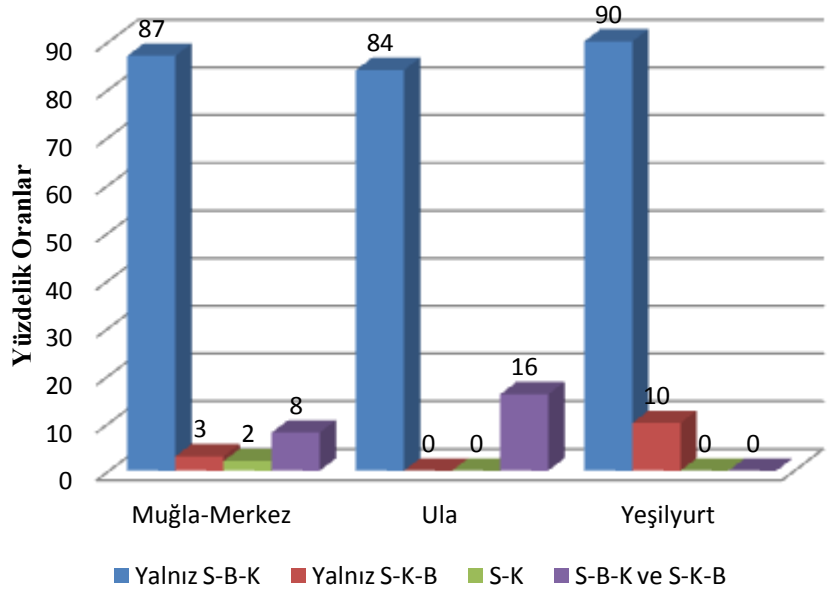

Muğla geleneksel konutlarının çoğunluğu, parselin tamamına oturmamakta, bahçe içinde yer almaktadır. Sokak ile konut ilişkisinin doğrudan ya da dolaylı olarak bahçe aracılığı ile olması da, sokak-bahçe-konut ilişkisi ile saptanmaktadır. Buradan elde edilen sonuçlar, konutların kullanıcılarının yaşam biçimlerini, sosyal yaşantılarını dolayısıyla da konutun mimari biçimini de bir bakıma yansıtmaktadır. Sokakla doğrudan ilişkili olan konutların 19.yy ortaları veya sonlarında Batı Etkisindeki konutlar veya bu evlerden etkilenerek yapılan konutlar olduğu görülmektedir.

Üç yerleşimdeki örneklerde, evlerin sokak-bahçe-konut ilişkisine bakıldığında yalnızca bahçeden ulaşılanların yoğunlukta olduğu dikkat çekmektedir.

Mahremiyetin simgesi olan bu durum, genellikle Müslüman-Türk evlerinin özelliğidir. Üç odak yerleşimde de, Türk evlerinin baskın oluşu bu analizde de paralel sonuçların ortaya çıkmasına neden olmuştur. Yalnızca sokaktan giriş alan konutların varlığı, üç yerleşimde de azdır. Batı Etkisi özelliğindeki bu konutlar genellikle bitişik nizamdaki parsellerde görülmektedir. Merkez ilçe ve Yeşilyurt'ta bu tip örnekler vardır; ancak Ula'da parseller genellikle ayrık nizamda ve büyük ölçekte olduklarından yalnızca sokaktan giriş alan konutlara rastlanmaz. Sokaktan giriş alırken aynı zamanda bahçeden de giriş alan konutlar yaygındır. Çünkü bu kullanım, hem Batı Etkisindeki evlerde, hem de 19. yy sonlarında dışa açık yapılmaya başlanan Türk Evlerinde görülmektedir. Muğla kent merkezi kentsel sit alanının 3. Bölgesi'ndeki konutlarda, Ula'da Batı Etkisindeki konutların çoğunda bu özelliğe rastlanır. Ancak Yeşilyurt'ta bu tipte örnek yoktur. Bu da farklı üslupların etkileşiminin olmayışı ve konutların dışa açılımının gerçekleştiği dönemi yansıtan evlerin ortaya çıkmaması ile açıklanabilir.

Tablo 5.9 Muğla kent merkezinde S-B-K ilişkisi bağlamında geleneksel konutlar.

Yalnız S-B-K	Yalnız S-K-B	Yalnız S-K	S-B-K ve S-K-B

Tablo 5.10 Muğla kent merkezi ve çevre yerleşimlerinde yer alan tescilli konutların **"Coğrafi Yönlenme"** bağlamında karşılaştırılması.

YERLEŞİM ADI / COĞRAFİ YÖNLENME	MUĞLA-MERKEZ	ULA	YEŞİLYURT
Güney	% 43	-	% 10
Güneydoğu	% 13	% 37	% 20
Güneybatı	% 18	% 41	% 50
Kuzey	% 6	-	-
Kuzeydoğu	% 3	% 9	% 10
Kuzeybatı	% 3	% 6.5	% 10
Doğu	% 10	% 6.5	-
Batı	% 4	-	-

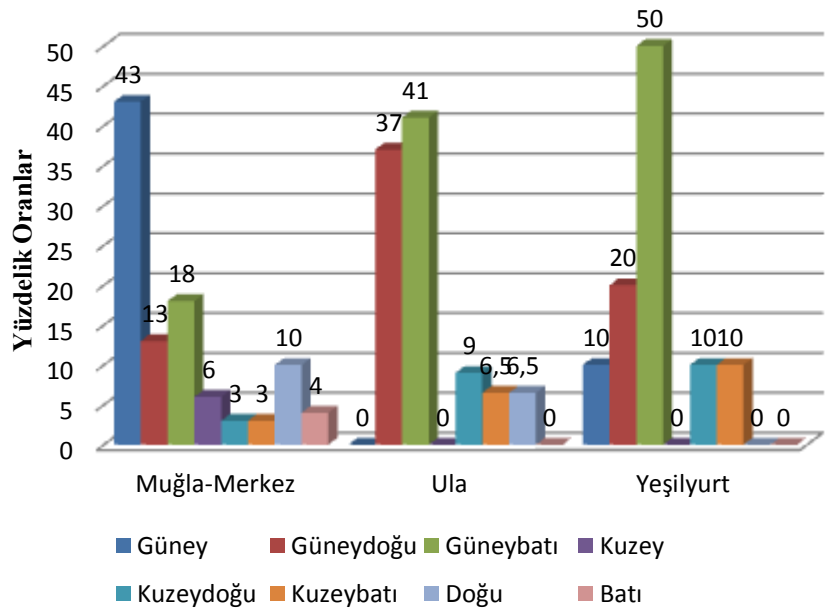

Geleneksel konutların biçimlenmesinde bazı çevresel faktörler etken olmaktadır. Muğla geleneksel konutlarında, en belirgin etkiyi iklim oluşturmaktadır. Konutların açıklıklı cephesi olarak adlandırılan, sofa, hol gibi mekanların açık kullanım alanlarının yer aldığı bu cephelerin yönelim kriterlerinin olduğu fark edilmektedir. Yönlenmede iklimsel veriler gözetilirken arazi koşulları etkisi de göz ardı edilemez.

Çalışma alanlarında, farklı arazi koşullarındaki konutların yönelim durumları incelendiğinde görülüyor ki, düz veya yamaç yerleşimde de olsa açıklıklı cephelerin güney ve ara yönlerine yönelimleri tercih edilmiştir. Bu durum, açıklığın fazla olduğu cephelerin güney ve ara yönlere, sağır cephelerin yaklaşık 50 cm kalınlığında beden duvarlarıyla soğuk yönlere yönelimi ile ısı kaybının en aza indirilmesi çabasını göstermektedir.

Muğla kent merkezinde sayıca çoğunluğu yamaca yerleşmiş olan konutların, % 43'ünün güneye, %13'ünün güneydoğuya, %18'inin ise güneybatıya yöneldiği görülmüştür. %74'ünün güney ve ara yönlerine yönelmesi iklim faktörünün ön planda olduğunu kanıtlar niteliktedir. Ula'daki konutların yaklaşık olarak tamamının ovada yerleşmiş olması durumunda da konutların yön tercihinin değişmediği gözlenir. % 41 oranında güneybatı, % 37 ise güneydoğuya yönlenmiştir. % 78'lik yüksek bir oranla bu alanda da coğrafi yönelimin sıcak yönlere olduğu saptanmıştır. Yeşilyurt yerleşiminde de benzer bir durumla karşılaşılır. Alandaki tescilli konutların % 50'si güneybatıya, % 20'si güneydoğuya, % 10'u ise güneye yönelmiştir. %80'lik bir oranla buradaki konutlarda da güney hakim yön tercih edilmiştir.

Şekil 5.6 Muğla kent merkezinde güneye yönelim gösteren cepheleri ile yamaç yerleşimi.

Tablo 5.11 Muğla kent merkezi ve çevre yerleşimlerinde yer alan tescilli konutların **"Plan Tipi"** bağlamında karşılaştırılması.

YERLEŞİM ADI / PLAN TİPİ	MUĞLA-MERKEZ	ULA	YEŞİLYURT
Lineer Açık Sofalı	% 59	% 11	% 25
Lineer Kapalı Sofalı	% 0,8	-	% 62,5
Çokgen Formlu Kapalı Sofalı	% 17	% 39	% 12,5
Dörtgen Formlu Kapalı Sofalı	% 10,4	% 17	-
Dörtgen Formlu Açık Sofalı	% 2	-	-
L Tipi Açık Sofalı	% 2	-	-
Orta Hollü	% 7	% 33	-

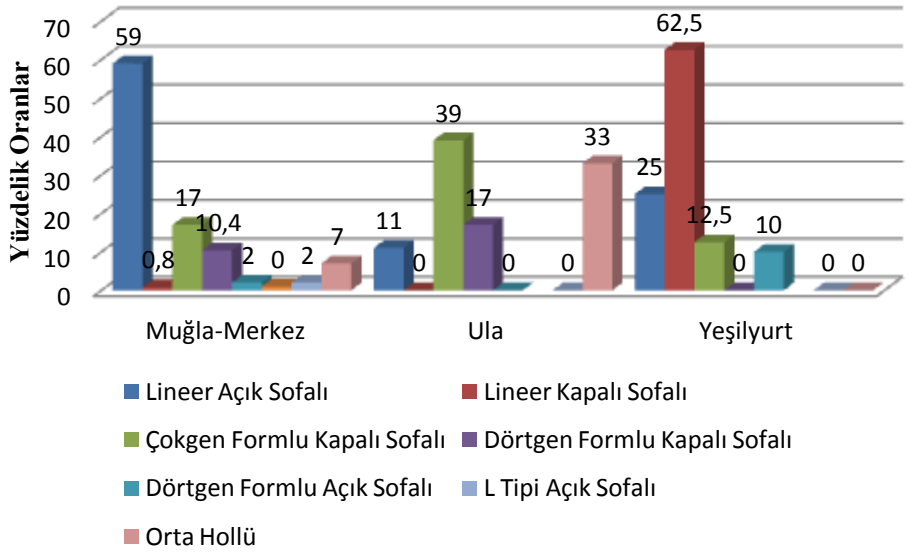

%59-Lineer Açık Sofalı

%39-Çokgen Formlu Kapalı Sofalı

%62,5-Lineer Kapalı Sofalı

Geleneksel konutlarda plan tipleri sınıflandırması, Muğla kent merkezinde yer alan konutlar üzerinden yapılmıştır. Çevre yerleşimlerde yer alan konut plan tiplerini de içine almasından dolayı bu sınıflandırma üzerinden veriler incelenmiştir.

Benzer plan tipleri ile karşılaşılan yerleşimlerde dikkati çeken, her yerleşimde farklı bir plan tipinin baskın durumda oluşudur. Muğla kent merkezinde, % 59 oranında lineer açık sofalı örnek en fazladır. Ula'da % 39 oranında çokgen formlu kapalı sofalı, Yeşilyurt'ta ise %62,5 oranında lineer kapalı sofalı konut en yaygın olarak bulunmaktadır. Muğla kent merkezi ile Yeşilyurt'ta plan tipi bağlamında çeşitlilik fazla iken, Ula'da yalnızca üç plan tipindeki örneğe rastlanmaktadır. Bu durum yörede yaşayan halkın ihtiyaçları, yapı ustalarının sayısı ve farklı konut tiplerinden etkileşimin olup olmamasıyla ilişkili olabilmektedir.

Sonuç olarak, üç odak alan da benzer plan tiplerini içerse de, her birinin öne çıkan ve yörede baskın niteliğe bürünmüş bir plan şemasının bulunduğu söylenebilir. Muğla kent merkezi lineer açık sofalı evleri ile, Ula çokgen formlu kapalı sofalı konutları ile, Yeşilyurt lineer kapalı sofalı plan tipindeki evleri ile geleneksel dokuda baskın karakterini yansıtır. Sofa formu, bu mekandaki yaşam; açık veya kapalı oluşu ise, klimatik faktörlerden etkilenmiştir.

Tablo 5.12 Muğla kent merkezi ve çevre yerleşimlerinde yer alan tescilli konutların **"Cephe Tipi"** bağlamında karşılaştırılması.

YERLEŞİM ADI / CEPHE TİPİ	MUĞLA-MERKEZ	ULA	YEŞİLYURT
Simetrik Düzende	%97	%89	%70
Asimetrik Düzende	%3	%11	%30

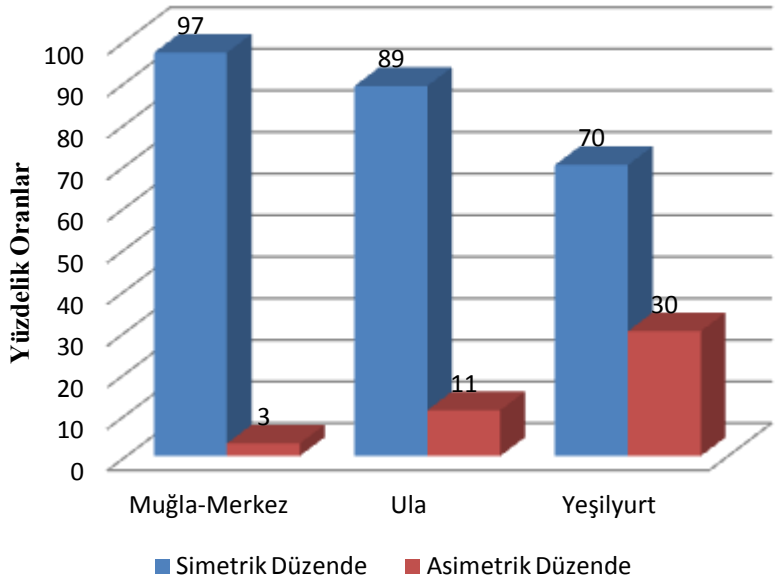

Geleneksel konutlarda açıklıklı cepheler incelendiğinde, simetrik düzende konutların varlığı dikkat çekmektedir. Simetrik cephe düzeni, ortada sofanın, çıkmanın yer aldığı veya sofanın tüm cepheyi kapladığı örneklerde olabilmektedir. Özellikle Muğla merkezde görülen L tipi açık sofalı örnekte olduğu gibi asimetrik düzende cepheler de mevcuttur. Aynı zamanda niteliksiz müdahale gören konutların bazıları da simetrik cephe düzenini yitirilmiş olabilmektedir. Bu bağlamda yerleşimlerde yer alan tescilli konutlar incelendiğinde, üç alanda da simetrik düzende konutlar yoğunluk göstermektedir. Yeşilyurt'ta yer alan tescilli konutlarda asimetrik düzenin en yüksek oranda oluşunun nedeni de müdahale görmüş konutların varlığıdır.

Tablo 5.13 Muğla kent merkezi ve çevre yerleşimlerinde yer alan tescilli konutların **"Cephe Ögeleri"** bağlamında karşılaştırılması ("Muğla Evlerinde cephe ögeleri ve çevre ile karşılaştırması" tablosu üzerinde düzenleme yapılmıştır, Akyüz Levi, E. ve Değer, G. 2010).

YERLEŞİM ADI / CEPHE ÖGELERİ			MUĞLA-MERKEZ	ULA	YEŞİLYURT
ÇIKMALAR	Açık Çıkma		*	*	
	Yarı Açık Çıkma		*		
	Kapalı Çıkma	Cumba	*		
		Şahnişin	*	*	
BAHÇE KAPILARI	Kuzulu Kapı		*	*	*
	Çift Kanatlı Masif Kapı		*	*	*
PENCERE ÖGELERİ	Siperlik		*		*
	Parmaklık		*	*	*
	Kepenk		*	*	*
SAÇAKLAR	Geniş Saçak		*	*	*
	Gumile Tipi Dar Saçak		*	*	*
	Çift Saçak		*	*	
	Teneketura		*	*	*
MUĞLA BACASI			*	*	*
TAHT			*		*
ABDESTLİK			*		*
SOFADA ÇİÇEKLİK			*		
DEKORATİF ÖGELER	Kat Silmesi		*	*	*
	Saçak Silmesi		*	*	
	Saçak Altı Motifli		*	*	*
	Cephede Taş-Tuğla Bezemesi		*		*

Muğla geleneksel konutları, cepheler bakımından yalın hatlar taşır, ancak birçok özgün nitelikte ve bölgenin karakteristiğini yansıtan cephe ögesi içerir. Bunlar arasında Muğla ile özdeşleşmiş unsurlar arasında Muğla bacası, kuzulu kapılar, çift saçaklar, teneketura, siperlikli pencereler en belirgin olanlarıdır (Akyüz Levi, E. ve Değer, G. 2010). Bunların yanında çıkmalar, kapılar, pencere ögeleri, saçaklar ve dekoratif ögeler gibi Muğla Evinin cephesini özellikli kılan çeşitli cephe elemanları tablolaştırılmış ve merkez ile çevre yerleşimlerde cephe ögelerinin durumu analiz edilmiştir.

Muğla kent merkezi, cephe ögelerinin belirlendiği alan olduğundan tescilli yapıların tamamında bu unsurlar yer almaktadır. Özellikle Muğla bacası, Muğla ili için önemli bir simge durumuna da gelmiştir. Ayrıca diğer iki yerleşimde görülmeyen ve Muğla kent merkezindeki konutlarda karşılaşılan bir durum, sofada çiçeklik bulunmasıdır. Ula ve Yeşilyurt'taki konutlarda genellikle odadaki ahşap yüklüklerin bir kenarında bulunan çiçeklik, merkez ilçedeki konutların bazılarında yüklük yanı sıra sofada da yer almaktadır. Merkez ilçedeki az sayıda konutta sofada çiçeklik ögesi görülmektedir.

Merkez ilçe gibi cephe karakteri bakımından zengin bir yerleşme olan Ula'da, merkezden farklı olarak cumba, taht, abdestlik, sofada yer alan çiçeklik, cephede taş-tuğla dekoratif bezemelerine rastlanmaz. Batı Etkisindeki konutların tamamında açık çıkma bulunduğundan Batı Etkisindeki konutlarda cumbaya rastlanmaz. Açık sofalı örneklerin azlığı ve mevcut iki örneğin ise tek katlı ve yalın oluşundan dolayı da, bu plan şemasında yaygın olarak taht, abdestlik ve sofada çiçeklik unsurları görülmez. Son olarak merkez ilçe ve Yeşilyurt'ta varolan ve cepheleri zenginleştiren taş ve tuğlanın almaşık düzende kullanılarak dekoratif bir etki oluşturduğu örneklere Ula'daki tescilli evlerde rastlanmamaktadır. Ula Evlerinin cepheleri genellikle sıvalı durumdadır.

Yeşilyurt'ta yer alan tescilli konutlar da cephe karakteri bakımından diğer iki yerleşimle benzerlik gösterir. Cephe ögeleri, genellikle bahçe içindeki konutların avlu cephesinde yer alır. Kapalı çıkmalı evler, bu durumun en güzel

örneklerindendir. Sokak cephesinde sağır olan bu örnekler avlu cephesi ortasında yer alan kapalı çıkma ile zenginleştirilmişlerdir. Bunun yanında açık ve yarı açık çıkmaya, şahnişine bu yörede rastlanmaz. Sofada çiçeklik unsuru ve saçak silmesi de yoktur. Diğer yerleşimlere göre daha az geleneksel konutu barındıran ve geleneksel konut tipoloji çeşitliliği az olan Yeşilyurt'ta, cephe ögeleri bağlamında diğer yerleşimlerdeki tüm mimari elemanları görülmektedir. Bu bakımdan nitelikli, özgün örnekler içermektedir.

5.2 Muğla Geleneksel Konutunun 20. yy Muğla Konut Mimarisindeki Yansımalarının İrdelenmesi

Konut tipi olgusu, zaman içinde insanların değişen ihtiyaçları, kültürel farklılaşma ve etkileşim, teknoloji gibi etkenlerle farklılaşabilmektir. Günümüzde şehir dokularına bakıldığında, birden çok dönemin varlığı ve bunun etkileri ile oluşmuş yapılı çevre çeşitliliği gözlenmektedir. İlk çağlardan bugüne dönemsel kırılmalar ve değişen yapı yapma kültürü var olsa da, mimari tasarım sürecinde her kurgu baştan yaratılmaz. Varolan bazı yapı taşları ve mimari söylemler üzerinden tasarım süreci sürdürülmekte ve farklı ürünlere ulaşılmaktadır. Eski yerleşmeler ve geleneksel yapılar yeninin tasarımında bir temel taşı niteliğindedir. Özbek, mimari dil ile yazı dili arasındaki benzerlikten yola çıkarak bu duruma farklı bir bakış açısı getirmiştir. Kelimeler nasıl birden fazla şekilde bir araya gelerek farklı anlamlarda cümleler oluşturabiliyor ve bunu da belirli kurallar çerçevesinde gerçekleştiriyorsa, mimari dil de noktalar, çizgiler ve geometrik nesnelerin oluşturduğu çeşitli tasarımların belirli felsefelere oturması koşuluyla ortaya çıkmaktadır. Buradan yola çıkarak, yöresel mimari aslında rastlantısal olarak değil, yıllarca süregelen gelenek, bilgi birikimi ile oluşmuştur. Geleneksel dokuyu oluşturan tarihi yapılar aslında farklı biçemlerde bir araya gelmiş gibi görünse de, benzer parçaların bir araya gelmiş ve değişken ifadeye bürünmüş halleridir (Özbek, 2004, s.5-7). Bu durumda geleneksel konutların yapımında gözetilen koşulların, kullanılan tekniklerin yeni yapılarda uygulanabilirliğinin sorgulanması ve uygun koşullarda mevcut olana uyarlanıp yorumlanabilmesi bir mimari yaklaşımdır.

Muğla geleneksel konut dokusu, bölgeye özgü nitelikleri barındıran Muğla Evi kavramı ile yöresel koşulları gözeten, mimari bir söylemi olan ve doku bütününde benzer örneklerle yinelenen bir tarz olma özelliğini taşımaktadır. Bu yönü ile mimari bir dil yansıtmaktadır. Çalışma kapsamında Muğla geleneksel konutları, Muğla kent merkezi, Ula ve Yeşilyurt'taki mevcut durumları, dönemsel ve konumsal farklılıklarının varlığı ve mimari biçimleri bakımından karşılaştırılmıştır. Muğla kent merkezinde, 19. yy'da yapılan ve birbirinden farklı nitelikteki sokaklar seçilmiş ve bu alanlar karşılaştırılmıştır. 19. yy'ı yansıtan bu mimari söylemlerin, 20. yy Muğla konut mimarisindeki yansımaları merak uyandıran bir konu olmuştur. Bu bağlamda Muğla kent merkezinde ve çevre yerleşimlerde Muğla Evi kavramının 20. yy konutları üzerindeki etkisi araştırılmıştır.

19. yy sonlarına kadar Muğla'da geleneksel konutlar Asar Dağı eteklerinden başlayıp Konakaltı ve arasta çevresine doğru ilerlemiştir. Rumların Muğla'dan ayrılması ve Cumhuriyet'in ilanı ile birlikte Muğla için yeni bir süreç başlamıştır. Sosyal düzende olduğu gibi, yerleşim alanları ve yapılarda da, değişimler gözlenmeye başlamıştır. Cumhuriyet rejimi ile birlikte, yeni yönetimin temsili olması açısından, beş ana yolun açıldığı Cumhuriyet Meydanı yapılmıştır. Muğla kent merkezi için son derece önemli olan bu noktayı yönetim ve idare ile ilişkili yapılar çevrelerken, konut alanlarının ayırımı için de belirleyici olmuştur. 1950'li yıllarda Aydın-Marmaris şosesinin güneyinde yeni yerleşme alanları açılmış, geleneksel dokudan kopuk bambaşka bir yeni yapılı çevre oluşturulmuştur. 1960'larda hazırlanan imar planı ile yüksek katlı modern yapılar yapılmaya başlanınca eski yerleşim ardıl kalmıştır. Ancak tarihi dokuda fazla yıkım söz konusu olmamıştır. Çünkü yeni yerleşim alanlarına geçişte, eski dokudaki evler satılmamış ve birçoğu da terk edilmemiş ikinci ev özelliğinde korunmuştur. Kentsel sit alanının oluşturulması, anıtsal yapıların ve sivil mimarlık örneklerinin tescillenene kadar uygulanan ve mevcudu korumamaya yönelik olan imar planı hükümleri altında da olsa, Muğla geleneksel dokusu varlığını sürdürmüştür (Ekinci, 1985). Sonuç olarak, Muğla geleneksel konut dokusu 19 ve 20. yy'lar arasındaki geçiş dönemini konut geleneği bakımından keskin bir çizgiyle birbirinden ayırmıştır. Bu nedenle, Muğla Evi kavramının "güncel"de yorumlanması söz konusu olmamıştır.

Kentsel sit alanı içindeki tescilli yapılar için ve yeni yapılar için uygulanması gerekli hükümleri içeren plan notlarında geleneksel dokunun sürdürülmesine ilişkin bazı yaptırımlar bulunmaktadır. Kentsel sit alanı beş bölgeye ayrılmış ve bu bölgelerin niteliklerine uygun koruma stratejileri geliştirilmiş ve korunacak değerler tanımlanmıştır. Özellikle bozulmamış geleneksel dokunun yer aldığı birinci bölgede mevcut dokuya uygun yapılaşma öngörülmüştür. Hükümler arasında kat adedi, cephe tipi, malzeme seçimi ile ilgili kararlar yer almaktadır. Böylelikle yeni yapıların mevcut dokuyu zedelemeden planlanmasının sağlanması amaçlanmıştır.

Muğla kent merkezindeki incelemeler, 20. yy konutlarının mimari üslubunun gelenekselden çok farklı şekilde biçimlendiğini göstermektedir. Çevre yerleşimlerde de benzer durum söz konusudur. Ula ve Yeşilyurt'taki yeni yapılı çevre, gelenekselden tümüyle farklıdır. Ancak 20.yy mimarisi bağlamında Muğla Evi'nin farklı bir yorumu Ula'nın Akyaka beldesinde gözlenmektedir. Bu yönü ile farklı bir örnek niteliğindeki Akyaka çalışmanın bu bölümünde gelenekselin güncele etkisinin araştırılması için örnek alan olarak seçilmiş ve incelenmiştir.

Geleneksel Muğla Evinin 20.yy Sivil Mimarisindeki Farklı Yorumu, Akyaka Örneği

Akyaka, Muğla'nın Ula İlçesi'ne bağlı bir beldedir. Muğla kent merkezinin güneybatısında, Sakar Geçidi'nin Gökova'ya bağlandığı noktada, Gökova Körfezi'nin doğusunda yer alan küçük bir kıyı yerleşimidir.

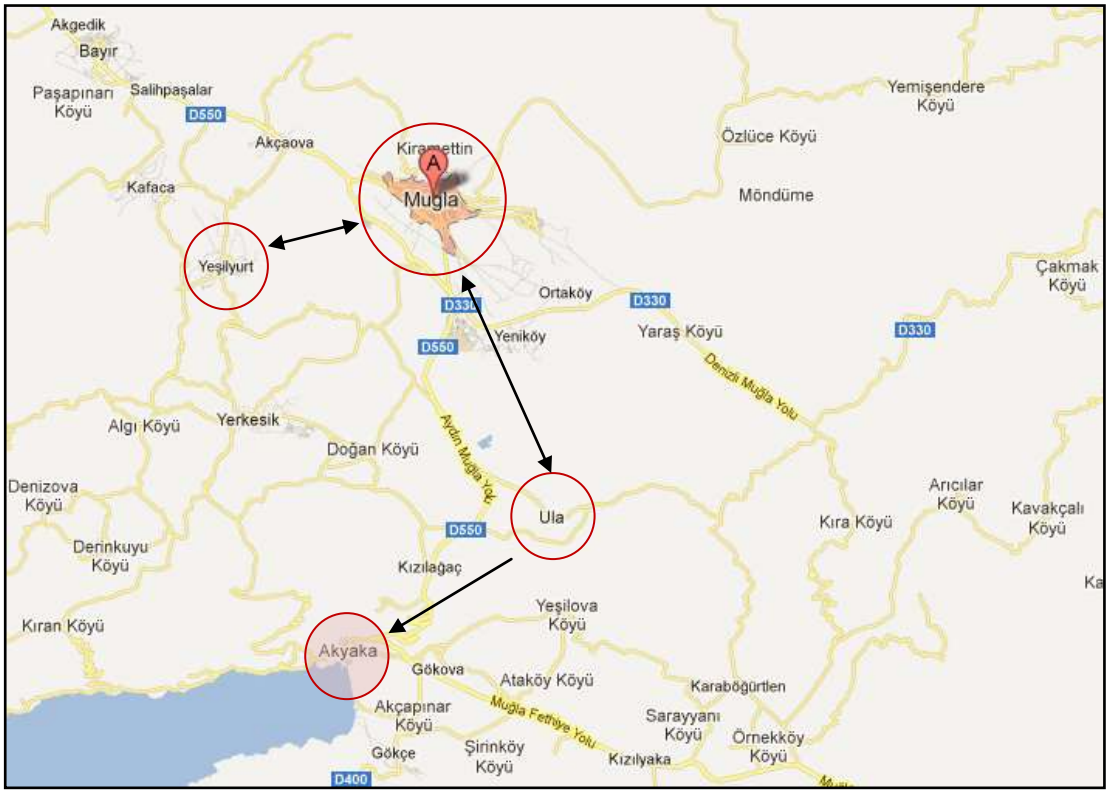

Şekil 5.7 Akyaka'nın konumu (https://maps.google.com/).

Gökova-Akyaka yöresinin tarihinin ilkçağlara uzandığı bilinmektedir. Bugün Sakar Geçidi'nin bulunduğu yamaç, Karia Bölgesi sınırları içindeki Idyma antik şehrinin kurulduğu yerdir. Gökova-Akyaka arasında konumlanan antik kentin kalıntıları, geniş bir alanda ve yamaca sırtını yaslamış durumda,Akyaka yakınında da bulunmaktadır. Osmanlı döneminde, Gökâbâd, Gökova, Akâbâd ve Akova isimleriyle tahrir defterlerine kayıtlanmıştır. Küçük bir kasaba niteliğindedir ve Ula'ya bağlı bir nahiye olarak kayıtlarda geçmektedir. Akyaka, 1945'lere kadar Gökabat olarak bilinen kasaba iken, 1968 yılında Akyaka Köy Muhtarlığı olmuştur. 1980 sonrasında ise, turizmin gelişmesi ile birlikte büyüyen ve gelişen yerleşim 1992'de belde olmuştur (http://www.akyaka.bel.tr/).

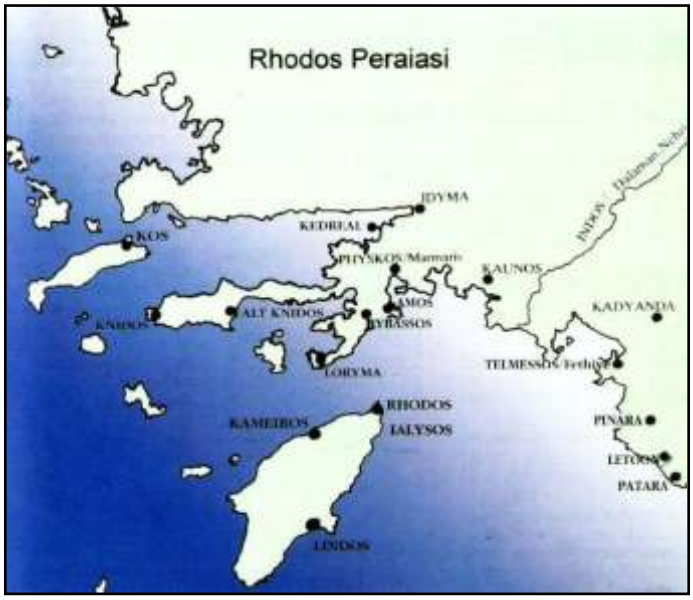

Şekil 5.8 Yöredeki Idyma Antik Şehri (Batırbek, 2010, s.34).

Eski tarihlerde küçük kasaba niteliğini sürdürmüş bir sahil yerleşimi olan Akyaka'nın turizminin gelişiminde teşvik edici olan bugünkü mimarisinin kaynağı Nail Çakırhan'dır. Ağa Han Mimarlık Ödülü almasının Akyaka için bir dönüm noktası yarattığından söz edilebilir. Bu mimari oluşumun kaynağı, yörenin turizm ve kalkınmasına etkisi ve geleneksel ile güncelin harmanlanış biçimi ilgi çekici bulunmuştur. Akyaka, Muğla geleneksel konutunun 20. yy mimarisine etkisi bağlamında incelenmeye değer bulunmuştur.

Akyaka mimarisinin oluşumunda önemli bir kişi olan Nail Çakırhan, 1910 tarihinde Ula'da doğmuştur. Çakırhan, mimar olmamasına karşın mimarlık ve inşaat alanında çalışmalar yaparak kendini geliştirmiş bir kişidir. Eşi ile birlikte arkeolojik alanlarda kazı çalışmalarında bulunmuş, 1960'lı yıllarda Turgut Cansever'in yürüttüğü Türk Tarih Kurumu Binası'nın inşaatını yürütmüştür. Bu ve benzeri işlerde bir süre çalıştıktan sonra, 1970 yılında rahatsızlığı sebebiyle Akyaka'ya yerleşmiştir. 1971 yılında kendisine burada bir ev inşa etmiştir (http://www.akyaka.org/cakirhan/nail_cakirhan_kimdir.htm). Ula'da yaşadığı geleneksel Türk evinin konut tipini, plan şemasını, cephe tipini ve mimari ögelerini aynı malzeme ve işçilik, aynı mimari detaylar ile birlikte farklı mekansal ve kullanım biçimleri ile yoğurarak bu evi oluşturmuştur. 1983 yılında 10 ülkeden 11 yapıya

verilen Ağa Han Mimarlık Ödülü, Türkiye'den önerilen 30 yapının arasından Muğla-Akyaka Nail Çakırhan Evi'ne verilmiştir (Hasol, 2001). Ödüllü bu ev, İzmir II No'lu Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu'nca korunması gerekli kültür varlığı niteliğinde sivil mimarlık örneği olarak 2000 yılında alınan karar ile tescil edilmiştir.

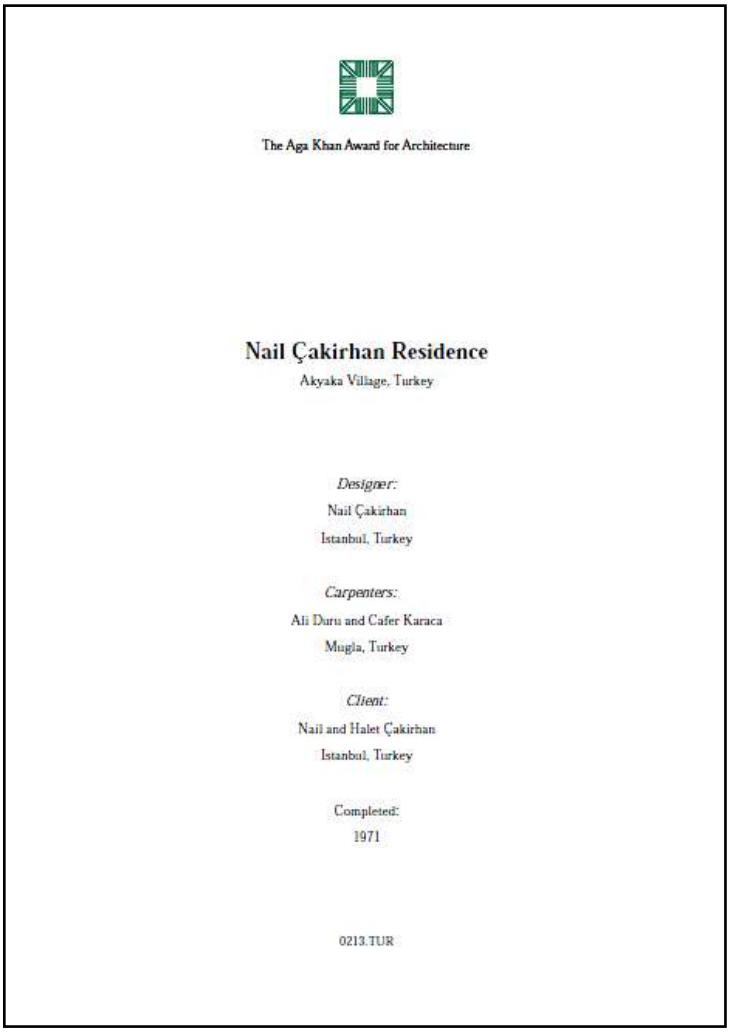
The Aga Khan Award for Architecture

Nail Çakirhan Residence

Akyaka Village, Turkey

Designer:

Nail Çakirhan

İstanbul, Turkey

Carpenters:

Ali Duru and Cafer Karaca

Mugla, Turkey

Client:

Nail and Halet Çakirhan

Istanbul, Turkey

Completed:

1971

0213.TUR

Şekil 5.9 Nail Çakırhan Evi Ağa Han Mimarlık Ödülü Raporu (www.akdn.orgarchitecturepdf0213_Tur).

Ağa Han Mimarlık Ödülü raporunda; Akyaka hakkında kısaca bilgilendirmeye yer verilmiştir. Nail Çakırhan'ın tasarımı olan evin, arazi koşulları, ana yapı ve müştemilat birimi, konutun plan şemasının oluşumunda etken olan kullanıcı gereksinimleri, kullanılan sabit mobilyaların geleneksel mimari ile olan ilişkisi, yapım sistemi ve malzeme seçimindeki doğal ahşap ve taş kullanımı, inşaat süreci

fotoğraflar, çizimler ve sayısal verilerle desteklenerek detaylı biçimde anlatılmıştır (www.akdn.orgarchitecturepdf0213_Tur).

Şekil 5.10 Nail Çakırhan Evi'nin güney cephesi (www.akdn.orgarchitecturepdf0213_Tur).

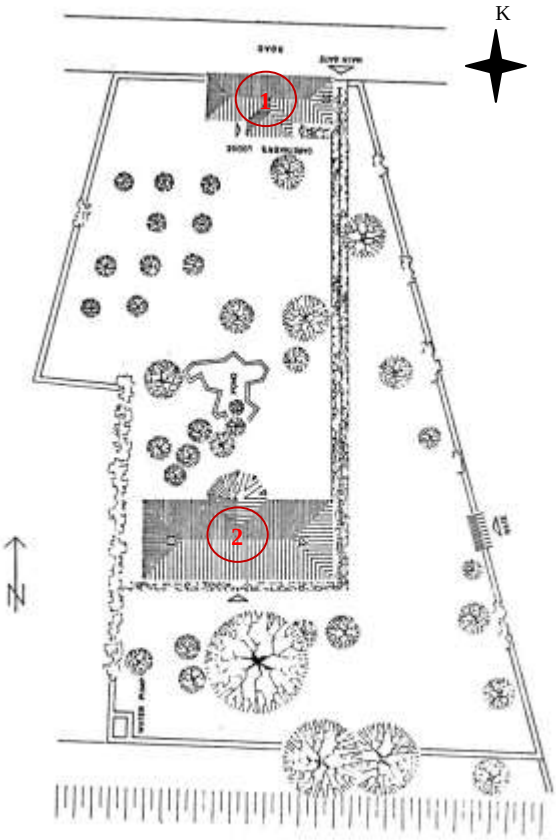

Şekil 5.11 Nail Çakırhan Evi'nin Vaziyet Planı
(www.akdn.orgarchitecturepdf0213_Tur).

Şekil 5.12 Nail Çakırhan Evi'nin konumlandığı eğimli arazi
(www.akdn.orgarchitecturepdf0213_Tur).

Konut, Akyaka'nın yamacına yerleştiği dağın eteklerinden başlayarak kuzey-güney yönünde eğimle deniz kıyısında son bulan arazilerinden birinde konumlanmıştır. Kuzey-güney yönünde denize doğru eğimi azalan, dik yamuk formunda bir bahçe içine yerleşmiştir.

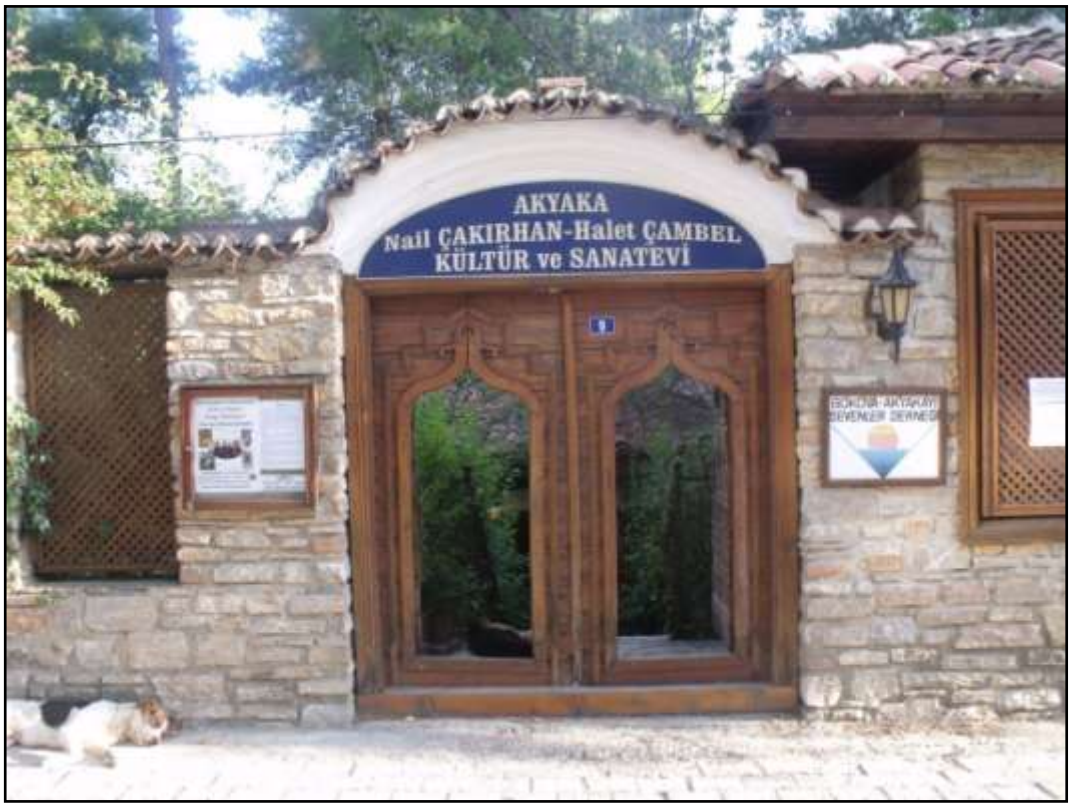

Şekil 5.13 Nail Çakırhan-Halet Çambel Kültür ve Sanat Evi bahçe girişi.

Bahçeye kuzey yönündeki sokaktan çift kanatlı ahşap bir kapıyla girilmektedir. Bahçede, ana yapı ve müştemilat olmak üzere, benzer biçimlerde ancak farklı büyüklüklerde iki konut yer almaktadır. Vaziyet planında 1 numara ile gösterilen

müştemilat, arsanın kuzey sınırına beden duvarı ile dayalı ve bahçe girişinin batısındadır. Tek katlı, Muğla geleneksel konutu açık sofalı plan tipine benzer kurgudadır. Z01 Veranda, geleneksel konutlardaki sofa gibi, odaların açıldığı açık bir hol niteliğindedir. Bu holün iki ucundan merdivenlerle bahçeye inilmektedir. Ahşap dikmeler ve dikme başlıkları geleneksel Muğla Evleri ile örtüşmektedir. Müştemilatın iki odası, banyo ve mutfağı vardır. Z02 ve Z03 odaya geçiş belirli bir açıda kırılan duvarlarla sağlanmaktadır. Bu da geleneksel konut mimarisinden bir iz olarak göze çarpmaktadır. Z02 Odada yüklük varken, Z03 Odada ise, ocaklık-dolap birlikte çözülmüştür. Sabit oda mobilyaları geleneksel mimarideki kullanım biçiminde ve ahşaptır. Ahşap yüklük müştemilat yapısında olduğundan küçük, iki kapaklı, tek hacimlidir. Z01 Verandaya açılan Z04 Banyo ve Z05 Mutfak ıslak hacimleri tasarımda, geleneksel konut kurgusuna mevcut ihtiyaçlar doğrultusunda eklenmiş olan mekanlardır. Müştemilat yapısı kuzey (sokak) cephesinde sağırdır. Odaların her biri dört tane ahşap dikey gelişen, ahşap pervaz ve kapaklarla tamamlanan geleneksel tarzda pencerelidir. Yapının güney yönde açılım yapması tasarımda, iklimsel verilerin, manzara etkeninin ve topografik koşulların göz önünde bulundurulduğunun göstergesidir. Bu yönü ile geleneksel konut biçimlenişindeki etkenleri de sağlamaktadır.

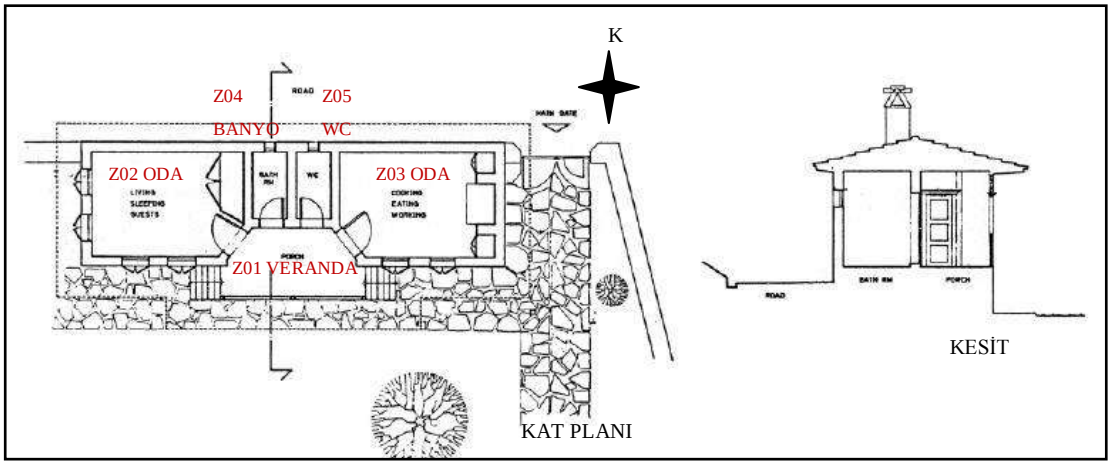

Şekil5. 14 Nail Çakırhan Evi müştemilat yapısı kat planı ve kesiti (www.akdn.orgarchitecturepdf0213_Tur).

.

Müştemilatın açıklıklı cephe tipine bakıldığında, simetrik düzendeki cephesinin kurgusunda, ortada veranda, yanlarda ikişer pencereli olduğu gözlenmektedir. Bu

bakımdan tek katlı lineer açık sofalı plan tipindeki Muğla geleneksel konutu biçimlenişi ile benzerlik göstermektedir. Cephe beyaz badanalı, ahşap korkuluk, ahşap dikme, ahşap kapı ve pencerelerle ahşap mimari ögelerin baskın olduğu nitelik sergilemektedir. Yapım sisteminde de, beton yerine ahşap karkas tercih edilmiştir. Kırma çatılı, alaturka kiremit kaplı olup, Muğla bacası ile taçlandırılmıştır.

Şekil 5.15 Nail Çakırhan Evi müştemilat yapısı maketi.

Müştemilat yapısı olarak tasarlanan bu tek katlı yapı, hizmetli konaklama birimi olarak ve rahatlıkla bir ailenin günümüz koşullarında gereksinimlerini karşılayabilecek nitelikte tasarlanmıştır. Geleneksel Muğla Evlerinde konut parsellerinde görülen müştemilat yapısı, işlev bakımından konutun servis birimlerini içeren, bazen çalışanların konaklama ihtiyaçlarını da karşılayan biçimde oluşturulmuştur. Konuta bitişik veya parsel içinde ve eve olabildiğince yakın konumlanmaktadır.

Tablo 5.14 Ula geleneksel konutu ve Nail Çakırhan Evinin müştemilat-konut ilişkisinin karşılaştırması.

 *Mimar Ebru Soydaş'ın hazırladığı rölöve projesi üzerinde düzenleme yapılarak hazırlanmıştır.	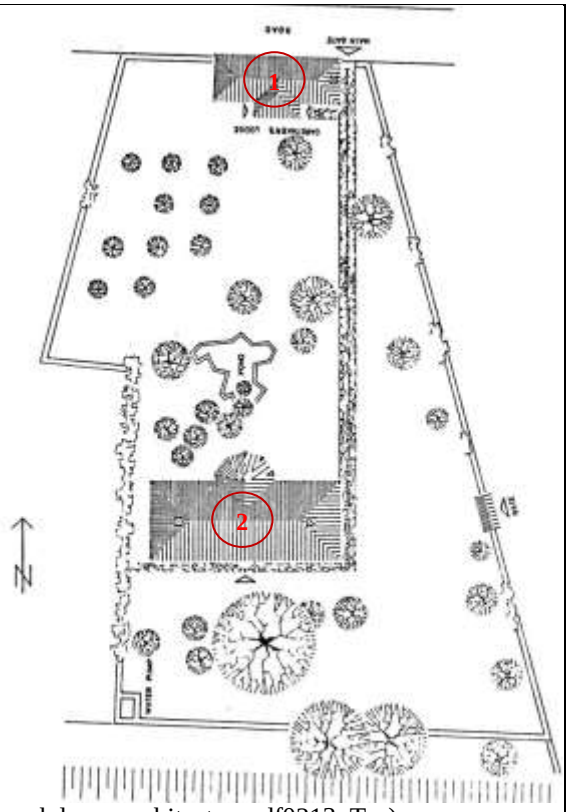 (www.akdn.orgarchitecturepdf0213_Tur)
Ula-Hakkı Özbay Evi 1-Müştemilat, 2-Geleneksel Konut	Akyaka-Nail Çakırhan Evi 1-Müştemilat, 2-Konut

Ula Hakkı Özbay Evi örneğinde müştemilat yapısı, Ula genelinde de sıklıkla görüldüğü gibi, Ula ve Akyaka'daki müştemilat yapıları karşılaştırıldığında, Ula'dakinde yapıyla bütünleşmiş, ilişkili nitelikte iken; Akyaka'daki örnekte birbirinden kopuktur. Genellikle tek katlı ve yan yana odaların dizilmesi ile oluşmuş, bahçeye açılan bazı durumlarda ise konuttan geçişi bulunan, yalın plan şemasındaki yapılardır. Cephesi de yalındır. Nail Çakırhan Evi müştemilat yapısı, plan şeması, cephe elemanları, oda düzeni bakımından geleneksel konut özelliklerine daha yakındır. 2 numaralı ana yapıya olan uzaklığı ile daha çok misafir konutu niteliğindedir.

Tablo 5.15 Ula geleneksel konutu müştemilatı ve Nail Çakırhan Evi müştemilatının cephelerinin karşılaştırması.

Ula-Nuri Uluskar Evi Müştemilatı	Akyaka-Nail Çakırhan Evi Müştemilatı

Nail Çakırhan'ın Ağa Han Mimarlık Ödülü aldığı konutun ana binası, parsele yakın konumda üç yönde bahçe içerecek şekilde yerleşmiştir. Kuzeyde, üst kotta bahçe girişinden eğimle inen kayrak taş kaplı yürüyüş yolu ile ulaşılan konutun girişi güney cephesindendir. Özgün durumda bu şemada işleyen konutun girişinde, mevcut durumda sanat evi sergi salonu birimi yer almaktadır. Bu nedenle ödüllü konuta doğrudan geçiş sağlanmamaktadır.

Şekil 5.16 Nail Çakırhan Evi (www.akdn.orgarchitecturepdf0213_Tur).

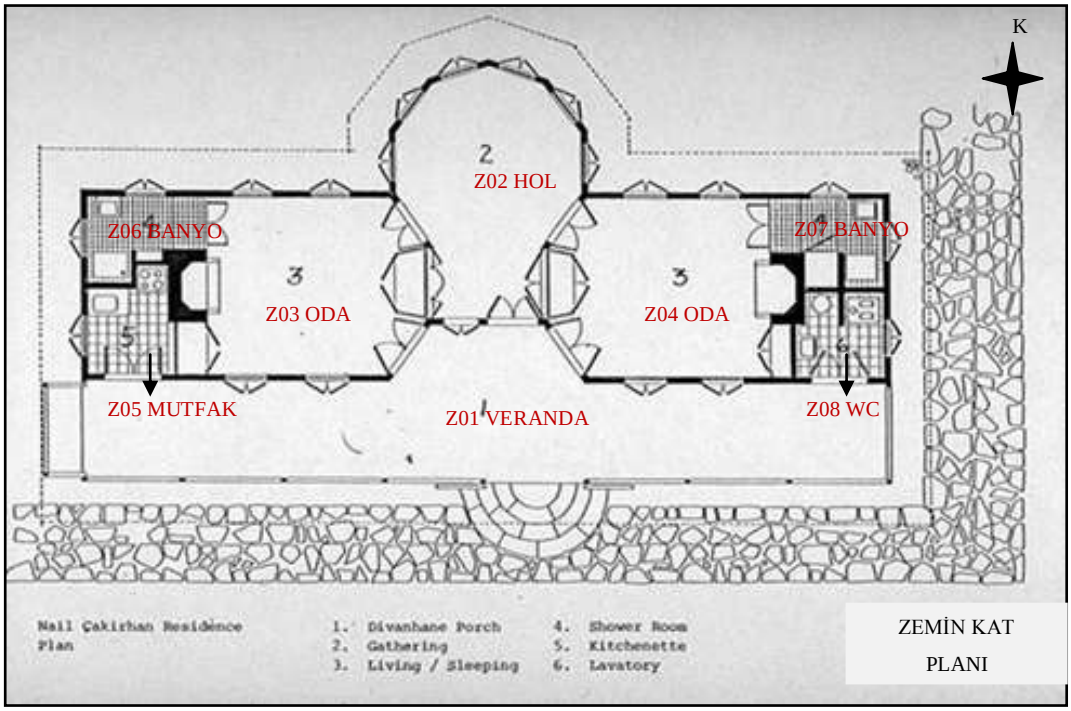

Şekil 5.17 Nail Çakırhan Evi vaziyet planı (www.akdn.orgarchitecturepdf0213_Tur).

Vaziyet planında 2 numara ile gösterilen konut, tek katlıdır. Plan tipi bakımından güney cephesinde lineer açık sofalı, kuzey cephesinde ise çokgen formlu kapalı sofalı geleneksel konut özelliği göstermektedir. Güney cephesinde taş basamaklarla ulaşılan Z01 Veranda, lineer ve açık bir mekandır. Buraya açılan üç mekan vardır. Z02 Hol, geçiş mekanı niteliğindedir. Z01 Verandaya göre oda özelliğinde olan bu mekan, Z03 ve Z04 Odaların açıldığı ortak mekan olma özelliği ile de hol niteliğine bürünmektedir. Çokgen formdaki bu mekan, geleneksel konut mimarisindeki çokgen sofanın biçimce benzeridir. Ancak kullanım biçimi olarak gelenekselden farklılaştırılmıştır. Bu geçiş mekanının iki yanında odalar bulunmaktadır. Z03 ve Z04 numaralı odalar hem verandaya, hem de hole açılmaktadır. Yarı açık ve kapalı bir mekana birlikte dışa açılma özelliği ile gelenekselden başkalaşmaktadır.

Tablo 5.16 Ula geleneksel konutları ve Nail Çakırhan Evi plan tipi karşılaştırması.

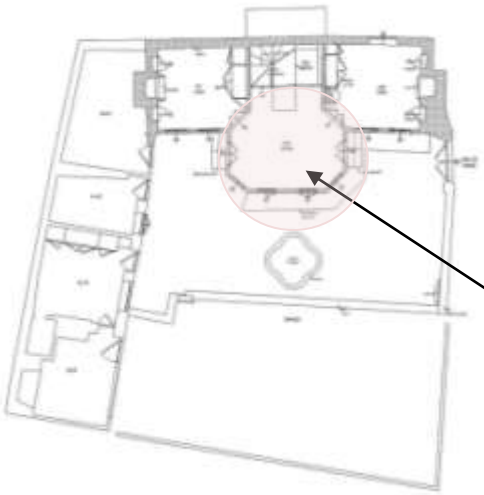	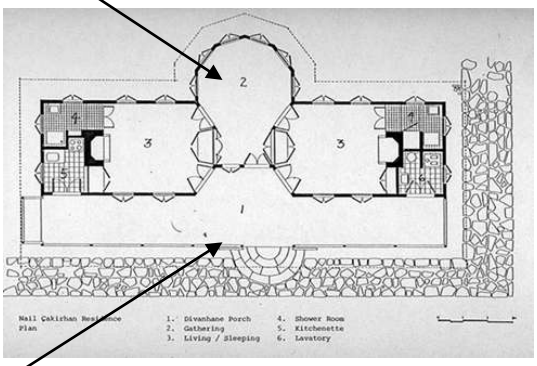
Çokgen Formlu Kapalı Sofalı Plan Tipinde Geleneksel Konut Ula-Hakkı Özbay Evi Zemin Kat Plan Şeması *Mimar Ebru Soydaş'ın hazırladığı rölöve projesi üzerinde düzenleme yapılarak hazırlanmıştır.	
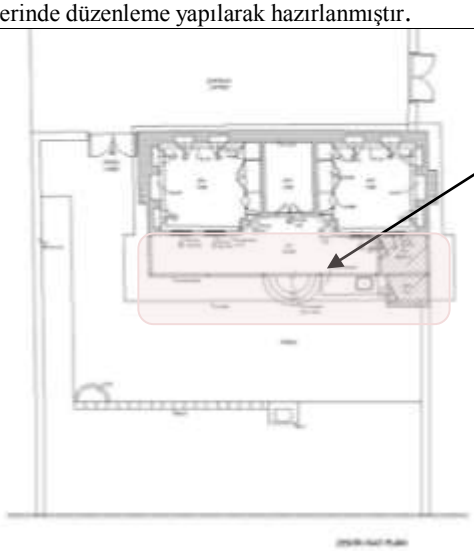	
Lineer Açık Sofalı Plan Tipinde Geleneksel Konut Ula-Ali Çakıroğlu Evi Zemin Kat Plan Şeması	Akyaka-Nail Çakırhan Evi Zemin Kat Plan Şeması (www.akdn.orgarchitecturepdf0213_Tur).

Oda düzeninde, geleneksel mimari ögelerle farklı düzen oluşturulmuştur. Veranda açık, hol ise kapalı sofaya benzetilecek olunursa iki sofadan da odalara diyagonal geçiş sağlanmaktadır. Geleneksel konut tipolojisinde sofadan odaya geçişin bir yansıması olan bu durum, bir odaya iki ayrı noktadan girişin verilmesi ve farklı mekanlara açılım ile farklılaştırılmıştır. Oda girişinde iki kapının arasında ahşap çift kapaklı tek hacimli dolap bulunmaktadır. Geleneksel konutun ahşap yüklüklerinden daha küçük birimlerdir. Karşısındaki duvarda ise, ocaklık ve dolap kurgusu

görülürken, ocaklığın bir yanından da ıslak hacimlere geçiş için kapı bulunmaktadır. Ocaklık, ıslak hacimler ile oda arasında kaldığından, cepheye taşma yapmaz. Geleneksel konutların cephelerine canlılık kazandıran baca çıkıntısı bu konutta yer almaz. Banyo mekanları odalardan geçişli iken, her odanın bitişiğinde verandaya açılan birer tane mutfağı da bulunur.

Tablo 5.17 Ula geleneksel konutu ve Nail Çakırhan Evi oda düzeni karşılaştırması.

 Ula-Hakkı Özbay Evi ocaklık-dolap düzeni	 Akyaka-Nail Çakırhan Evi ocaklık-dolap düzeni
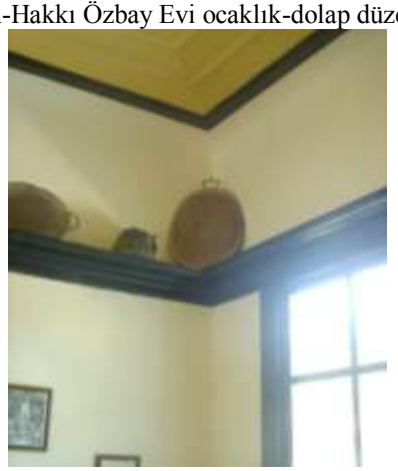 Ula-Türk Evi almalık detayı	 (www.akdn.orgarchitecturepdf0213_Tur).
 Ula-Ali Çakıroğlu Evi oda düzeni	Akyaka- Nail Çakırhan Evi oda düzeni

Nail Çakırhan Evi'nin, dört cephesi de dış mekanla görsel bağlantılıdır. Güney cephesinde bol pencereli, açık verandası ile manzaraya açılım yapmaktadır. Bu bakımdan geleneksel konutlarla örtüşmektedir. Kuzey cephesinde de, çokgen hol

mekanı ve oda pencereleri ile açılım sağlandığından geleneksel konutlarda kuzey cephesindeki sağır cephe kullanımı özelliğinin bu evde farklılaştığı gözlenmektedir. Batı ve doğu cepheleri ise, ıslak hacimlerin pencerelerini içermektedir. Pencereler, dikey gelişen, ahşap pervazlı, düşey sürmeli ve ahşap kapaklı düzendedir. Kapı ve pencereler geleneksel konut mimarisindeki formları ve malzemelerinde bu konutta da uygulanmıştır. Güney cephesinde ahşap korkuluk, ahşap dikmeler ve vuruşlar, ahşap taht ögesi ile geleneksellik vurgulanmıştır. Beyaz badanalı dış cephede bezeme yer almamaktadır. Ahşap saçaklı, ahşap kırma çatılı konutun çatı örtüsü alaturka kiremittir. Bacalar, Muğla bacası düzeninde yapılmıştır.

Tablo 5.18 Ula geleneksel konutu ve Nail Çakırhan Evi cephe tipi karşılaştırması.

Ula-Nail Çakırhan'ın büyüdüğü geleneksel konut	Akyaka-Nail Çakırhan Evi kuzey cephesi
Ula-Ali Çakıroğlu Evi	Akyaka- Nail Çakırhan Evi güney cephesi

Nail Çakırhan'ın, doğduğu ve büyüdüğü yer olan Ula'daki geleneksel konutların bazı özelliklerini doğrudan, bazılarını ise yeniye uyarlayarak yorumladığı tasarımıyla 1983 yılında Ağa Han Mimarlık Ödülü alması Akyaka'daki mimari gelişim süreci için bir kırılma noktası olmuştur. Bu ödül ile ses getiren konut ve yöreye merak, ilgi artmıştır. Aynı zamanda bir sahil kasabası olan Akyaka turizm açısından kısa sürede çekici bir yer durumuna gelmiştir. Nail Çakırhan'ın önce kendisi için yaptığı geleneksel tarzdaki konut, sonraları başka kişilerce de beğenilmiş ve bu mimari tarzdaki konutların yapımı hızlanmıştır. Bu doğrultuda 1986 yılında hazırlanan imar planı notlarına göre mimari karakterin oluşumunda etkili olan kararlardan bazıları şöyledir;

- Binaların mimari biçimi yerel mimari karaktere uygun olmalıdır.
- Cephedeki kapı ve pencere açıklıkları cephenin tamamının %25'ini geçmemelidir.
- Pencereler 3/5 oranında olmalıdır.
- Dış cephede kireç, ahşap, taş gibi doğal malzeme kullanılmalıdır.
- Muğla bacası dışında baca tipi kullanılmamalıdır (Batırbek, 2010, s.40-41).

Akyaka'da hızla yayılan geleneksel mimari tarzdaki yeni yapıların yapımı günümüzde de sürmektedir. Beldenin merkezinde konutların yanı sıra kamu yapıları, oteller gibi farklı işlevli yapıların da cephe özellikleri geleneksel izler taşımaktadır. Dokuda geleneksel malzeme ve geleneksel mimari ögeler kullanılırken, farklı yorumlamalarına da rastlanmaktadır. Geleneksel ahşap kuzulu kapı biçiminde garaj kapıları, kuzulu kapı tipinde tek kanatlı bahçe kapıları, üç kanatlı kuzulu kapılar bulunmaktadır. Geleneksel dokuda sofalarda görülen ahşap taht ögesi, balkonların bir kenarında veya tamamını dönen biçimde bulunmaktadır. Şahnişin ve cumba tipinde ancak farklı ölçülerde kapalı çıkmalar kullanılmaktadır. Pencereler ahşap pervazlı, ahşap kapaklıdır. Doğramalarda farklılıklar gözlenmektedir. Oranlar geleneksel mimariden farklı olabilmektedir. Balkonlarda ahşap dikme, korkuluk ve vuruş detayları dikkat çekicidir. Ayrıca odalarda bulunan yoğun tavan göbek bezemeleri balkon tavanlarında da uygulanmaktadır.

Tablo 5.19 Ula geleneksel konutu cephe ögeleri ve Akyaka Mimarisindeki yansımaları .

Ula Geleneksel Dokusu	Akyaka 20. yy Mimari Dokusu

Akyaka 20. yy konut mimarisini tamamıyla etkilemiş olan bu mimari dil, bazı mimarlık çevrelerince olumlu değerlendirilirken, bazı çevrelerde de eleştirilmiştir. Bu mimari üslupla Ağa Han Mimarlık Ödülü'nün Türkiye'ye kazandırılmış olması, geleneksel malzemenin mimaride kullanımının sürdürülmesi olumlu bulunmuş ve desteklenmiştir. Diğer yandan 20. yy'da değişen konut yapım tekniğinin hiçbir şekilde yansıtılmadığı düşüncesi ve her dönemin kendi tarzını benimsemesi, tekrarlardan kaçınılması gerekliliği düşüncesi de yapının eleştirilme nedenleri olmuştur (Hasol, 2001).

Geleneksel konutların korunarak kente entegre edilmesi ve sürdürülebilirliklerinin sağlanması koruma çevrelerince birincil olarak gözetilmektedir. Bu durum da gelenekselin çağdaşla bütünleştirilerek yorumlanması ve ait olduğu dönemi niteler biçimde bir duruşta sergilemesinin uygun olacağı düşünülmektedir.

BÖLÜM ALTI
DEĞERLENDİRME VE SONUÇ

Tarihsel süreçte birçok medeniyete ev sahipliği yapmış olan Anadolu toprakları, kültürel miras birikimi açısından oldukça zengindir. Tarihi dokuların zenginliği kadar, bu alanların korunması, yaşatılması ve gelecek nesillere aktarılması da önemle üzerinde durulması gereken bir konudur. Bu bağlamda günümüz şehir dokularına bakıldığında, tarihi alanların çoğunlukla terk edilip, yeni yerleşme bölgelerinin tercih edildiği, bu nedenle de kültür varlıklarının yok olmaya yüz tuttuğu görülmektedir. Söz konusu durum karşısında tarihi doku bakımından zengin ve geleneksel yapılarının geleceğe aktarımında duyarlı olan yerleşimler, korumacı çevrelerce üzerinde önemle durulan alanlar olmaktadır. Muğla geleneksel dokusu günümüzde Anadolu geleneksel kent dokuları arasında korunmuşluğu ile öne çıkan bir yerleşimdir.

Çalışma kapsamında ele alınan Muğla geleneksel konutları; odak alan Muğla kent merkezi, çevre yerleşimleri Ula ve Yeşilyurt üzerinde yapılan detaylı tipolojik çalışmalarla irdelenmiştir. Bu üç alandaki geleneksel konutların mevcut durumunun değerlendirilmesi, koruma sorunlarının saptanması ve öneriler geliştirilerek geleneksel dokunun sürdürülebilirliğinin sağlanması amaçlanmıştır.

6.1 Muğla Geleneksel Konutu Hakkında Elde Edilen Verilerin Değerlendirilmesi

Muğla kent merkezi ve çevre yerleşimlerde incelenen tescilli konutlar üzerinde yapılan çalışmalara dayandırılarak Muğla Evinin oluşum sürecine ilişkin bazı temel felsefeler ortaya çıkarılmak istenmiştir. Böylelikle, geleneksel dokunun korunmasında öneriler geliştirilmesi, günümüz mimari yaklaşımlarında uygulanabilecek tasarım ilkelerinin açığa çıkarılarak gelenekselin güncele kaynak oluşturması amaçlanmıştır. İnceleme alanlarındaki geleneksel konutlarda gözlenen mimari tutumlar, öncelikle yöre koşulları gözetilerek geliştirilmiştir.

Farklı çalışma alanlarında incelenen Muğla geleneksel konutunun en çarpıcı özelliklerinden biri, iklimsel koşullara olan duyarlılığıdır. Muğla kent merkezi, Ula ve Yeşilyurt'ta incelenen geleneksel konutların çoğunluğu güney ve ara yönlerine yönelmiş, güneş ışığından en üst düzeyde faydalanmak amaçlamıştır. Çalışma kapsamında, dördüncü bölümde yapılan coğrafi yönlenme analizlerinde bu durum net bir biçimde görülmektedir. Muğla kent merkezi ve Yeşilyurt'ta kısmen yamaca yerleşmiş olan geleneksel konutların güney ağırlıklı yönelimlerinde topografya ile ilişkisinin de etkin olduğu düşünülse de, Ula geleneksel konutlarının düz bir arazide olmasına karşın, çoğunluğunun güneye yönelmiş olması, Muğla geleneksel konutlarının iklimsel veriler gözetilerek oluşturulduğunu çarpıcı bir biçimde ortaya koymaktadır. Oysaki günümüzde, örnek olarak Doğu Anadolu Bölgesi'nde yapılan yeni bir konut ile iklimsel özellikler bakımından tamamen farklı olan Ege Bölgesi'nde yapılan bir ev arasında yöre koşullarına uyum açısından bir farklılık gözetilmemekte, tip projeler her bölgede uygulanmaktadır.

Muğla geleneksel konutunda, sofa tipinin oluşumuna iklimin etkisi büyüktür. Yerleşimler üzerinde yapılan plan tipi analizleri sonucunda, Muğla kent merkezi, Yeşilyurt ve Ula'da dış sofalı örneklerin yoğunlukta olduğu saptanmıştır. Ilıman iklim şartları için uygun olan dış sofanın tercih edilmesinin yanında sofanın açık veya kapalı kullanımının yoğunluğu, yerleşimler arasındaki sıcaklık farkları ile paralel değişim göstermektedir. Yeşilyurt ve Ula yerleşimlerinde merkeze göre seyrek yapılaşma olmasından dolayı konutlar sert iklim şartlarından daha çok etkilenmektedir. Dolayısıyla da merkezde açık sofalı örnekler en yüksek sayıda bulunurken, çevre yerleşimlerde kapalı sofanın çoğunlukla kullanılması dikkat çekmektedir. Böylelikle iklimsel koşullara bağlı olarak geleneksel konutun biçimlenmesinde farklılıklar oluştuğu düşüncesi doğrulanmıştır.

Muğla geleneksel konutunda cephe ögeleri, iklimsel verilere duyarlı oluşturulmuş, yerleşimin karakteristik unsurları niteliğine bürünmüştür. Yörenin iklimsel özelliklerine göre şekillenen cephe ögeleri arasında Muğla bacası en dikkat çekici olandır. Baca, işlevselliğinin yanı sıra günümüzde dekoratif bir cephe ögesi niteliğine bürünmüştür. Günümüzde yeni yapılarda da Muğla bacası uygulanmaktadır; ancak

geleneksel konutlarda olduğu gibi yeni konutlarda bacalar ocaklık aracılığı ile odaya açılmadığından, yağmur suyunun içeri girmesini önleyici işlev yüklenen Muğla bacasının, simgesel olarak varlığını sürdürdüğünden söz edilebilir.

Geleneksel konut cephelerinde kullanılan geniş saçaklara ek olarak, belirli bir açıda kırılarak geniş saçağa ek olarak uzayan metal malzemeden oluşturulmuş çift saçak, kat arası saçağı olarak adlandırılabilecek teneketura, pencerelerdeki siperlik ögesi ve kepenkler de klimatik kaygılarla şekillenmiş mimari ögelerdir. Muğla geleneksel konutlarında ısı kaybının en aza indirgenmesi için başvurulan geleneksel yöntemler arasındaki bu biçimlenmelerin, günümüz mimari anlayışında yansımalarına rastlanmamaktadır. 20. yy konutlarında doğal güneş enerjisinden faydalanmak yerine ısı kaybını azaltmak amacıyla yalıtım malzemeleri kullanılmaktadır. Bunun yerine doğal malzeme kullanımı teşvik edilerek, geleneksel konut mimarisinde elde edilen sağlıklı klimatik şartlar, günümüz yapılarına uyarlanarak gelenekselin güncelde fayda sağlar duruma getirilmesi sağlanmalıdır.

İncelenen üç yerleşimden, kent merkezi ve Yeşilyurt geleneksel dokusunun bir kısmında yamaca yerleşmiş geleneksel konutlar bulunurken, Ula'da konutlar ovada konumlanmaktadırlar. Yerleşimler arasında topografik farklılıkların oluşu geleneksel konutun biçimsel kurgusunda değişikliğe neden olmamıştır. Yalnızca Ula'daki konutların düz parsellerde dört cephesini de açıklıklı olarak kullanabilir olmasını mümkün kılmıştır. Ancak iklimsel etkenler ve mahremiyet kaygısı ile buradaki konutlar da merkez ve Yeşilyurt'taki örneklerde olduğu gibi, açıklıklı tek veya iki cephe hakimiyetinin çoğunlukta olduğu örnekler içermektedir. Bu da, Muğla'da geleneksel konutlarının yalnızca topografik koşullara bağlı değil, birçok çevresel etkenin senteziyle oluştuğunu göstermektedir.

Geleneksel dokularda yapım sistemi genellikle yörede mevcut doğal kaynaklar ile oluşturulmaktadır. Muğla geleneksel konutu için de benzer durum söz konusudur. Muğla, ormanlık bir alan olduğundan ahşap malzemenin yoğun olduğu bir bölgedir. Ayrıca doğal taş ocakları bakımından da zengindir. Buna karşın, doğal malzeme,

yalnızca geleneksel yapıların onarımında kullanılmakta; yeni yapılarda ise kullanımı sınırlı kalmaktadır.

Muğla geleneksel konutlarının şekillenmesinde temel unsur, çevresel etkenlerdir. Fiziki koşullara en iyi uyum sağlayabilecek biçimde tasarlanan geleneksel konutlardaki yaklaşımlar çağdaş yapım tekniklerinin kullanıldığı günümüz konut mimarisinde de göz önünde bulundurulmalı; böylelikle doğal kaynakların doğru kullanımı ile bir yandan atıklarla doğal çevrede yol açılan tahribat en aza indirgenmeli, bir yandan da doğal kaynaklardan en üst düzeyde yararlanılmalıdır.

İncelenen yerleşimlerdeki geleneksel konutlar fiziksel koşulların yanı sıra sosyo-ekonomik etkenler doğrultusunda da şekillenmektedir. Muğla, uzun yıllar boyunca tarım, hayvancılık etkinliklerinin sürdüğü bir bölge olmuştur. Geleneksel konutların çoğu bahçeler içinde yer almaktadır. Muğla geleneksel konutu denildiğinde yüksek bahçe duvarları içinde yer alan konutların algılanması olası bir durumdur. Kent merkezi ve çevre yerleşimlerde incelenen konutlardan elde edilen sayısal verilerle de doğrulandığı gibi, konut tipi değişse de bahçe kullanımı hemen hemen her konutta mevcuttur. Günümüzde geniş parsellerdeki müstakil konut yaşantısı, yerini apartmanlara bırakmıştır. Muğla kent merkezinde de, benzer durum yeni yapılaşma alanlarında gözlenmektedir. Bu durum karşısında, tarihi dokuda yer alan ve bahçe içindeki konutlar güncel gereksinimleri karşılayacak düzeye getirilerek, gerekli onarımlardan geçirilerek değerlendirilebilirler. Ula ve Yeşilyurt'ta, yeni gelişen konut alanlarına gerek duyulacak kadar nüfus artışı olmadığından, yeni konut alanlarının gelişimi merkezdeki kadar çok olmamıştır. İki yerleşimde geleneksel konutların bir kısmı bakımsız ve boş bırakılmış olsa da, konutların çoğu kullanılmaktadır. Bu da, modern yapılaşmanın bu alanlara geç gelmesinden dolayı, halkın içinde yaşadığı konutu bırakarak yeni yapılara taşınma gereği duymasını ortadan kaldırmıştır.

Muğla'da ekonomik açıdan toplumsal sınıf farkı oluşumu azdır. Bu nedenle, yalnızca tarım ve hayvancılıkla geçimin sağlandığı 18. ve 19. yy'da geleneksel konut büyüklükleri arasında büyük farklılıklar görülmemiştir. Ancak 19. yy ortalarında

yörede ticaretin gelişmesi ile birlikte zenginleşen halkın evlerini gösteriş unsuru olarak görmesi, Rum ustalarının yapı sanatında etkin olması, yapı büyüklüklerini ve konut tiplerini farklılaştırmıştır. Bu durumda sosyal yapının Muğla geleneksel konutuna etkisinin dolaylı olarak gözlendiğinden söz edilebilir. Merkez ilçede farklı etnik kökende toplulukların yaşaması ve Rum yapı ustalarının varlığı konut tipinde çeşitlenmeye ve konut büyüklüklerinde farklılaşmaya neden olurken, Ula'da sosyal yapı homojen özellik taşır. Buradaki geleneksel konut tiplerinde ise, çeşitlilik mevcuttur. Bu da, yerleşimdeki konutları yapan yapı ustalarının Muğla'da Rum ustaların yanında çıraklık yapmış olmalarından kaynaklanmaktadır. Muğla'daki Batı Etkisindeki konut geleneğini buraya taşımış olmalarının yanında, Ulalı zengin ailelere, büyük ölçekli, gösterişli konutlar yapmışlardır. Yeşilyurt'ta ise, sosyal yapı çeşitlilik göstermez ve geleneksel konutlar doku içinde benzer tipolojilerde oluşturulmuş ve birbirine yakın ölçeklerdedir.

Sonuç olarak, Muğla geleneksel konutları merkezde ve çevre yerleşimlerde fiziksel, sosyo-ekonomik çeşitli etkenler doğrultusunda farklı yönlerde çeşitlenmiş olsa da, ortak bir mimari dilden türeyen Muğla Evi paydasını oluşturdukları gözlenmektedir.

6.2 Muğla Geleneksel Konut Dokusunun Korunmuşluk Durumu ve Karşılaşılan Sorunlar

Tarihi çevre koruma, Türkiye için yeni gelişen bir kavramdır. Tarihi dokuların varlığı, korunarak yaşatılmasının önemi yakın tarihlere kadar benimsenmemiş olduğundan kültürel miras kapsamındaki pek çok eserin kaybı söz konusu olmuştur. Tarihsel süreçte koruma olgusu, 1930'lar öncesinde, anıtsal bazı tek yapılar ölçeğinde başlatılmış, ancak modern mimarinin gelişimi ile tarihi doku göz ardı edilerek yok edilme çabaları gözlenmiştir. 1930'lardan 1950'li yıllara kadarki süreçte ise, tarihi yapıların çevresiyle birlikte korunması gerekliliği gündeme gelmiş, ancak yeteri kadar uygulanamamıştır. 1950 ve 1980 arasında, Gayrimenkul Eski Eserler ve Anıtlar Yüksek Kurulu'nun (GEEAYK) kurulması ve Eski Eserler Yasası kabul görmüş, bu önemli adımların yanında koruma tek yapı ölçeğinde kalmıştır. 1970'li

yıllarda çeşitli bölgelerde tescil çalışmaları yapılmış, yapıların birçoğu koruma altına alınmıştır. Bu anlamda 1970 ve sonrası dönem önemlidir. 1980 ve 2000 yılları arasında ise, Türkiye çağdaş koruma kuramını benimsemiştir. Yasal çerçeve net kurallar üzerine oturtulmuş, tarihi dokular bütünüyle ele alınmış, koruma amaçlı imar planları oluşturulmuştur. 2000 yılından günümüze kadar da bu çalışmalar giderek hızlanmış ve Türkiye'de korumacı yaklaşım ön plana çıkmaya başlamıştır (Cansunar, 2011, s.50-53).

Muğla'da korumacılığın gelişim süreci de Türkiye'deki gelişmelerle paralel ilerlemiştir. 1930 yılına kadar imar planı olmayan kentin ilk imar planı 1936 yılında hazırlanmıştır. Korumacı yaklaşımdan uzak kararların yer aldığı ilk plan notlarında, tarihi dokuda yolların genişletilmesi ve eski yapıların çevresinin açılması öngörülmüştür. Bu kararlar uygulama alanı olarak 19. yy öncesi eserlerin yok olmasına neden olurken, 19. yy yapılarında tahribata yol açmamıştır. 1961 yılında Muğla için İller Bankası tarafından başka bir imar planı hazırlanmış; bu imar planında, Aydın-Marmaris Şosesi'nin güneyindeki araziler imara açılmış, önceleri tek ve iki katlı, sonraları da çok katlı konutlar yapılmaya başlanmıştır. Bu dönemde tarımsal faaliyetin azalması ve tarımla uğraşmayan kırsal yerleşmelerden de merkez ilçeye göç başlamış ve gelir seviyesi düşük grupların yaşam alanı tarihi konut alanları olmaya başlamıştır. Bu durumda, geleneksel dokuda giderek gelir seviyesi düşmeye başlamış, yeni yapılaşan modern konut bölgelerine yerleşme isteği artmıştır. 1961 imar planı ile verimli Muğla Ovası tarım arazileri yapılaşmaya açılmıştır. Bunun önüne geçilmesi amacıyla 1982 yılında imar planı hazırlanmıştır. Son olarak ise, 2004 yılında onaylanan imar planı hükümleri geçerlilik göstermiştir. Bu durumda Muğla kent merkezinde yerleşim, bugünkü otogara kadar güneye ilerlemiş, bunun yanında Muğla Ovası'nı çevreleyen yamaçlarda yeni yapılaşma başlamıştır (Kılınç Köksal, 2007, s.65-68).

Muğla'da koruma durumuna yaklaşım imar planları bakımından bu süreçte değişmişken, yapısal ölçekte koruma çalışmaları da paralelinde gelişim göstermiştir. 1974 yılında alınan kararla öncelikli olarak anıtsal yapıların bulunduğu 25 eski eser koruma altına alınmıştır. Kentsel sit kavramı ise, 1977 yılında Muğla kent

merkezinde tarihi yapıların içinde bulunduğu alanın bütünüyle koruma kararının alınması ile gündeme gelmiştir. 1979 yılında ise, sivil mimarlık örnekleri tespit edilmiş ve koruma altına alınmıştır. 1981'de imar planı ve koruma amaçlı imar planı hazırlanmıştır. 2001 yılında Dokuz Eylül Üniversitesi Mimarlık Fakültesi Şehir Bölge Planlama ekibi tarafından günümüz koruma amaçlı imar planı elde edilmiştir. Böylelikle var olan tarihi dokunun korunmasına ilişkin önemli kararlar oluşturulması ile doku bütününde koruma kavramının gelişim süreci başlamıştır (Kılınç Köksal, 2007, s.73-75).

Çalışmada odak alan olarak seçilen Muğla kent merkezi; tarihi doku bütünlüğü, yaşatılarak günümüze ulaşmış geleneksel konutları ile göz doldurmaktadır. Geçmişte imar planlarındaki yıkım kararları, modern yapılaşmanın tarihi dokuları baltalaması gibi korumacı yaklaşımı zedeleyen tavırlar karşısında Muğla geleneksel dokusunun bozulmadan bugüne aktarılması, burada yaşayan halkın konutları bütünüyle terk etmemiş olmasından kaynaklanmaktadır. Cumhuriyet döneminde modern yapılaşma ve konforlu konutların yapılması ile tarihi dokudan bu alanlara göç olmuştur. Ancak ev sahiplerinin büyük bir kısmı eski yerleşimdeki konutlarını satmadan yeni yapıya taşınmıştır. Bir kısım ev de dışarıdan gelen, gelir seviyesi düşük olan kişilerce kullanılmaya başlanmıştır. Bir yandan, tarihi konut dokusunun bugünkü merkeze de uzak olmaması, tarihi konut dokusunun süreç içinde terk edilip ardıl bırakılmamasında önemli rol oynamıştır.

Korumacılık açısından değerlendirildiğinde, olumlu bir tablo çizen Muğla kent merkezi konut dokusunda karşılaşılan birtakım sorunlar da mevcuttur. Bunlar;

-Geleneksel konutun mülkiyet durumu,

-Geleneksel konutun plansal ve mekansal bağlamda güncel ihtiyaçları karşılar düzeyde olmaması,

-Geleneksel konutta ikamet eden kişilerin onarım masraflarını karşılayacak mali gücünün olmaması,

-Yanlış uygulamalar (niteliksiz ekler),

-Konuta, uygun olmayan işlev yüklenmesi,

-Kentsel sit alanı içindeki sokakların darlığı nedeniyle konuta ulaşım sorunu,

-Yerel halkın ve geleneksel konut sahiplerinin tarihi çevre koruma yaklaşımı,

-Geleneksel konutta kullanıcının mülk sahibi olmaması durumunda, aidiyet problemi, olarak sıralanabilir.

6.3 Muğla Kent Merkezi ve Çevre Yerleşimlerde Uygulanan Anketlerin Değerlendirilmesi

Koruma sorunlarının toplumsal ölçekte incelenmesi bağlamında çalışma alanlarında anket çalışması yapılmıştır. Koruma sorunlarının tespiti amacıyla yapılan uygulama iki ayrı gruba yönelik hazırlanmıştır. Birinci grup soruları, tescilli yapıda ikamet eden kişilere, ikinci grup soruları ise tescilli yapıda ikamet etmeyen kişilere yöneliktir. Bu gruplama, tarihi yapıda ikamet etmekte olan kişilerin, memnuniyetinin saptanması, kullanıcı odaklı problemlerin ortaya çıkarılması, tarihi yapı ile birebir ilişkili olmayan kişilerin ise, tarihi çevre hakkında bilinç seviyesinin ölçülmesi amacıyla yapılmıştır.

Anket formunda, kişiye yöneltilen birden fazla sorunun ulaştığı ortak sonuç bir başlık altına toplanmış ve değerlendirme bu şekilde belirli konu başlıkları üzerinden yapılmıştır.

Anketler, odak alan olan Muğla kent merkezinde 58, Ula'da 26, Yeşilyurt'ta ise, 18 olmak üzere üç yerleşimde toplam 102 kişiye uygulanmıştır. Anketlerin uygulandığı kişi sayıları, ulaşılan sonuca göre tablolarda rakamsal ve yüzdelik dilimde belirtilmiş, grafiklerle de görselleştirilmiştir. Bu bağlamda kent merkezi ve çevre yerleşimlerde koruma durumunun ve karşılaşılan olası sorunların tespit edilerek çözüm üretilmesi amaçlanmıştır.

-Tescilli Yapıda İkamet Eden Kişilere Uygulanan Anket Sonuçlarına göre;

Çalışma kapsamında ele alınan üç yerleşim üzerinde yapılan anketler; Muğla kent merkezinde seçilen özellikli sokaklar Hekimbaşı Sokak, Şeyh Camii Sokak ve Ragıp Bey Caddesi tescilli konutlarında yaşayan kişiler başta olmak üzere, alanın farklı bölgelerinde toplam 25 kullanıcıya, Ula'da tescilli yapılarda ikamet eden 12 kişiye, Yeşilyurt'ta ise, sekiz kişiye uygulanmıştır.

Anketin ilk sorusu kişinin içinde yaşadığı konutta kiracı mı, mülk sahibi mi olduğunu tespite yöneliktir. Bu sorunun yöneltildiği hedef kitlenin Muğla kent merkezinde %72'si, Ula'da %75'i, Yeşilyurt'ta ise %62,2'inin mülk sahibi olduğu saptanmıştır. Bu soru ile, mülk sahibi ise tarihi yapının benimsenmesi ve paralelinde koruma eğiliminin gözlenmesi amaçlanmıştır. Üç yerleşimde de tescilli yapılarda ikamet eden kişilerin yarıdan fazlasının mülk sahibi olması, yerleşimlerde tescilli yapıların terk edilmeme sebepleri arasında gösterilebilir. Kiracı olunması durumunda, mülk ile duygusal ilişki ve anısal bağlantı kurulmadığından bakımı ile uğraşmak da, bu kişilerce çoğunlukla yapılmamaktadır. Çalışma alanlarında, geleneksel konutlarda yaşayan kişilerin çoğunun mülk sahibi olması, buradaki aidiyet duygusunu artırmış ve tarihi konutların korunmasında etkili olmuştur.

Tarihi yapıda ikamet eden kişi mülk sahibi ise, mülkiyet durumunun belirlenmesi amacıyla tek şahıs malı mı, ortak mülkiyet mi olduğu sorusu yöneltilmiştir. Tarihi konutun mülk sahibi olduklarını belirten Muğla kent merkezinde 18, Ula'da dokuz ve Yeşilyurt'ta beş kişinin taşınmazının ortak mülkiyet olma durumu oranları belirlenmiştir. Buna göre Muğla-merkezde %28, Ula'da %67, Yeşilyurt'ta %39 oranında yapının ortak mülkiyet olduğu anlaşılmıştır. Tarihi yapının ortak mülkiyet olması durumunda, mirasçılar arası uzlaşılamaması nedeniyle bu tip evler genellikle bakımsız bir biçimde boş bırakılmaktadırlar. Koruma açısından ortak mülkiyetli olma durumu olumsuz sonuçlar ortaya çıkarabilmektedir. Yerleşimler arasında Ula'nın tescilli konutlarının yarısından fazlasının miras yollu ortak mülkiyette olması dikkat çekmektedir. Ula'daki metruk konutların terk edilmiş ve bakımsız

durumlarına mülkiyet durumu etken olsa da, ortak mülkiyetli konutlarda uzlaşmaya gidilerek bir mirasçının konutu kullanmayı sürdürdüğü örnekler de oldukça fazladır.

Tarihi çevrede yaşayan kişilerin tarihi çevre konusunda daha bilinçli olması beklenmektedir. Diler'in Muğla ve ilçelerinde yaptığı çalışmada çarpıcı sonuçlarla karşılaşılmıştır. Muğla ilinde tescilli yapılarda ikamet eden kişilerin, tarihi yapıların tescillenmesi konusuna olumsuz yaklaştığı, tarihi yapıda ikamet etmeyen kişilerin ise, tescil çalışmalarını olumlu bulma oranının daha yüksek olduğu saptanmıştır (Diler, 2004). Bu durumun, tarihi yapılarda oturan kişilerin karşılaşmış olduğu olası problemler doğrultusunda ortaya çıktığını düşündürmektedir. Muğla kent merkezi ve çevre yerleşimlerde uygulanan anketlerde böyle bir durum ortaya çıkmamıştır. Her yerleşimde yöneltilen; "Tarihi yapıların korunmasını olumlu buluyor musunuz?" sorusuna olumlu verilen yanıtlar kişi sayısının yarısından fazladır. En yüksek oran ise, Muğla kent merkezinde gözlenmektedir. Bu durumun da, kent merkezinde yürütülen koruma çalışmaları sonucunda ortaya çıkan olumlu tablonun kişilerde farkındalık yaratması ve koruma bilincini artırıcı etki yapmasından kaynaklandığı söylenebilir.

Tescilli yapılarda ikamet eden kişiler arasında tarihi konutta oturmaktan memnun olma durumu araştırılmıştır. Tarihi yapıların korunmasına yönelik olumlu bakışı olan kişilerin genellikle bu konuda da memnuniyet duydukları, iki soruda ortaya çıkan birbirine yakın oranlarla anlaşılmıştır.

Tarihi yapıların önemli sorunları arasında, güncel ihtiyaçlara yanıt verememesi yer almaktadır. Tarihi konutta yaşayan kişilere; bu konutun, ihtiyaçlarını karşılar düzeyde olup olmadığı sorusu yöneltildiğinde, Muğla kent merkezindeki kullanıcıların %64'ünün, Ula'daki kullanıcıların %33'ünün, Yeşilyurt'taki kullanıcıların %50'sinin içinde yaşadığı tescilli konutun ihtiyaçlarını karşılar düzeyde olduğu yanıtı alınmıştır. Bu durum, kent merkezinde bu yanıtı veren kişilerin çoğunun yapısında ıslak hacim eklemesi, mekan genişletilmesi veya eklenmesi gibi dönem müdahaleleri olduğu, yapıdan beklenen güncel gereksinimlerin bu şekilde giderilme çabasına gidildiği gözlenmiştir. Bu tip

uygulamalara Ula ve Yeşilyurt'ta da rastlanmakta ise de, daha düşük müdahaleler olmasından dolayı, yapıların mevcut durumunun yetersiz bulunduğu algılanmaktadır.

Günümüze ulaşan eski eser yapıların gelecek nesillere aktarımının sağlanması, uygulanacak düzenli bakım ile mümkün olabilmektedir. Türkiye'de koruma kavramının geç gelişimi sonucunda, tarihi yapıların birçoğu, malzeme bozulmalarına uğramış, zamanla yıpranmış, çevresel veya insan kaynaklı tahribatlara uğramışlardır. Bunun önüne geçilmesi için de, harap yapıların esaslı onarımlarla korunmaları, hasar derecesi daha az olan yapıların ise, gerekli uygulamanın kapsamına göre, basit onarım görmeleri önerilmektedir. Günümüzde Muğla geleneksel konutlarının çoğunun içinde yaşam sürdüğünden, koruma büyük ölçüde konutun kullanımı sırasında yapılan onarımlarla sağlanmaktadır. Geleneksel konutta ikamet eden kişilerin, onarım için yeterli maddi olanağı olmaması, koruma problemleri arasında yer almaktadır. Bu sorunun tespit edilmesi için, tescilli yapılarda ikamet eden kişilere, içinde yaşadıkları konutun hasarlı bölümlerini onarmak için yeterli mali güce sahip olup olmadıkları sorusu yöneltilmiştir. Kent merkezinde uygulanacak onarım için yeterli mali güce sahip kişiler, kullanıcıların %12'lik kısmıdır. Çevre yerleşimlerde ise, anket katılımcılarının tamamı, onarım için mali yeterliliğinin olmadığı yanıtını vermiştir. Geleneksel evlerin korunmasında en önemli görevlerden biri kullanıcıya düşerken, maddi yetersizlikler nedeniyle korumada istenilen noktaya ulaşılamamaktadır. Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından eski eser sahiplerine verilen projelendirme ve onarım için maddi yardımlarından yararlanma hakkı konusunda halkın bilinçlendirilmesi gerekmektedir. Muğla Belediyesi KUDEB (Koruma Uygulama Denetim Büroları) tarafından hazırlanmış olan ve tarihi yapıların onarımı sürecinde izlenecek yollar, eski eser maddi destek fonları ve kredileri için başvurulması gereken kurumları içeren bilgilendirme fişleri bulunmaktadır. Bu bağlamda Muğla kent merkezinde geleneksel konut sahiplerine onarım desteği alma yönünde bilincin arttırılması yönünde uygulamalar olumlu bulunurken, Yeşilyurt ve Ula'da da buna benzer çalışmalar yapılmalıdır.

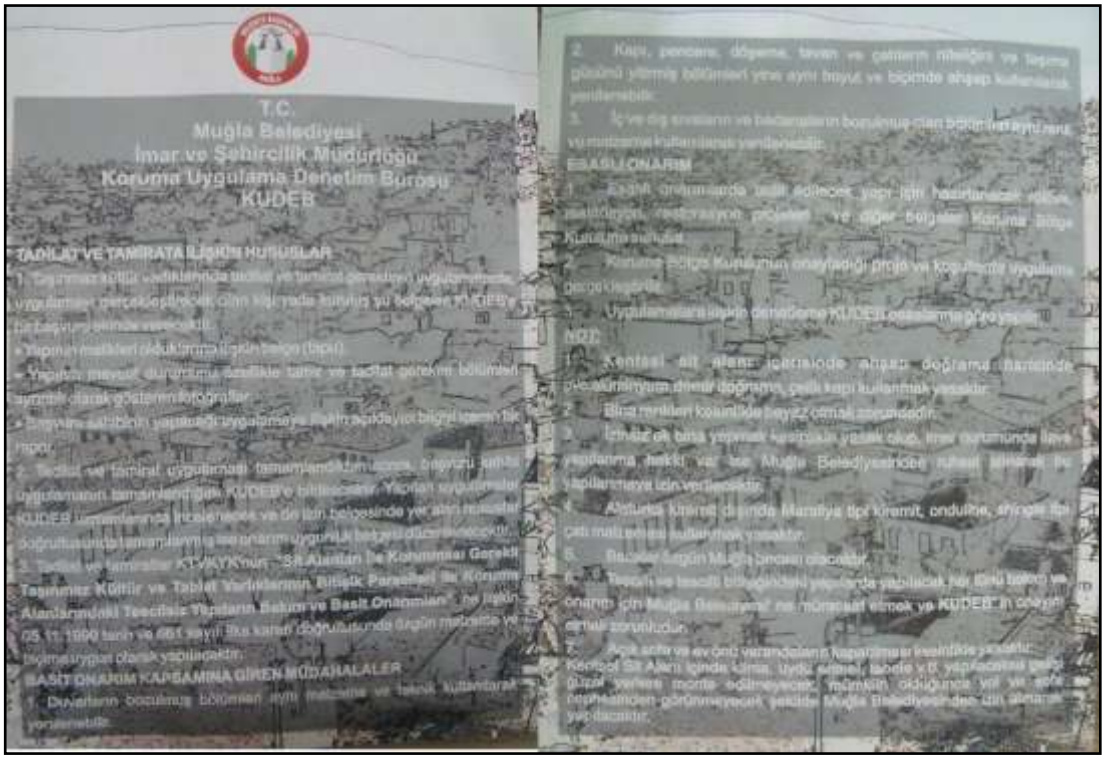

Şekil 6.1 Yapıların Onarımına İlişkin Bilgilendirme Fişi (KUDEB, Muğla Belediyesi).

Tarihi yapılarda ikamet eden kişilerin, onarım için yapması gerekenlerin yanında, onarım mevzuatlarını düzenleyen, uygulamalarda söz sahibi olan kurum ve kuruluşlar hakkında bilgi sahibi olmaları da beklenmektedir. Anket çalışmasında tarihi yapılarda ikamet eden kişilere, tarihi yapıların korunmasında yetkili kurumlar hakkında bilgi sahibi olup olmadıkları sorusu yöneltilmiştir. Bilincin en yüksek seviyede olduğu yerleşimin %80'lik oranla Muğla kent merkezi olduğu, çevre yerleşimlerde ise, ankete katılan kişilerin, yarısından azının tarihi çevre koruma kuruluşları hakkında bilgisinin olduğu gözlenmiştir. Koruma bilincinin Muğla kent merkezinde yüksek olmasındaki nedenler, burada yaşayan tarihi konut kullanıcılarına yöneltilen ek sorularla tespit edilmiştir. Ankete katılan kişilerin bir kısmı, tarihi çevre koruma kurumlarının Muğla'da gerçekleştirdiği çalışmaların fazla oluşu ile farkındalık kazandıklarını, bazıları eski eser taşınmazın onarımını yaptırmak için belediye ve koruma kuruluna başvuruda bulunduklarını, bir kesim ise merkezde yapılan eski eser duyarlılığını artıran koruma çalışmalarını yerel basın kaynaklarından öğrendiklerini aktarmışlardır. Sonuç olarak, koruma konusunda yapılan çalışmalar tarihi çevre bilincini ve duyarlılığını arttırmaktadır.

Muğla kent merkezinde yürütülen koruma çalışmalarının çevre yerleşimlerde görülmemesi, merkeze kıyasla bilincin düşük olması gibi sorunların çözümü için yerel yönetimlerin tarihi çevre koruma konusunda bilinçlendirme çalışmalarını arttırmaları gerekmektedir. Bu konuda yazılı ve görsel medya kullanımı, koruma bilincini artırmaya yönelik seminerlerin verilmesi, tarihi çevreyi korumaya yönelik teşvik edici "en iyi korunan tarihi yapı" gibi ödüller verilmesi ile konunun dikkat çekici duruma getirilmesi sağlanabilir.

Tarihi yapılarda ikamet eden kişilere uygulanan anket çalışmalarından elde edilen sonuçlar bütün olarak incelendiğinde; Muğla kent merkezinde tarihi bir yapıda ikamet eden bir kişi ile, çevre yerleşimlerde eski eser konutta oturan kullanıcı arasında korumaya bakış, koruma bilinci, memnuniyet konularında farklılıklar olduğu saptanmıştır. Muğla'da artan tarihi çevre bilincinin tarihi yapıda oturma memnuniyetini ve korumaya olumlu bakışı arttırdığı gözlenmiştir.

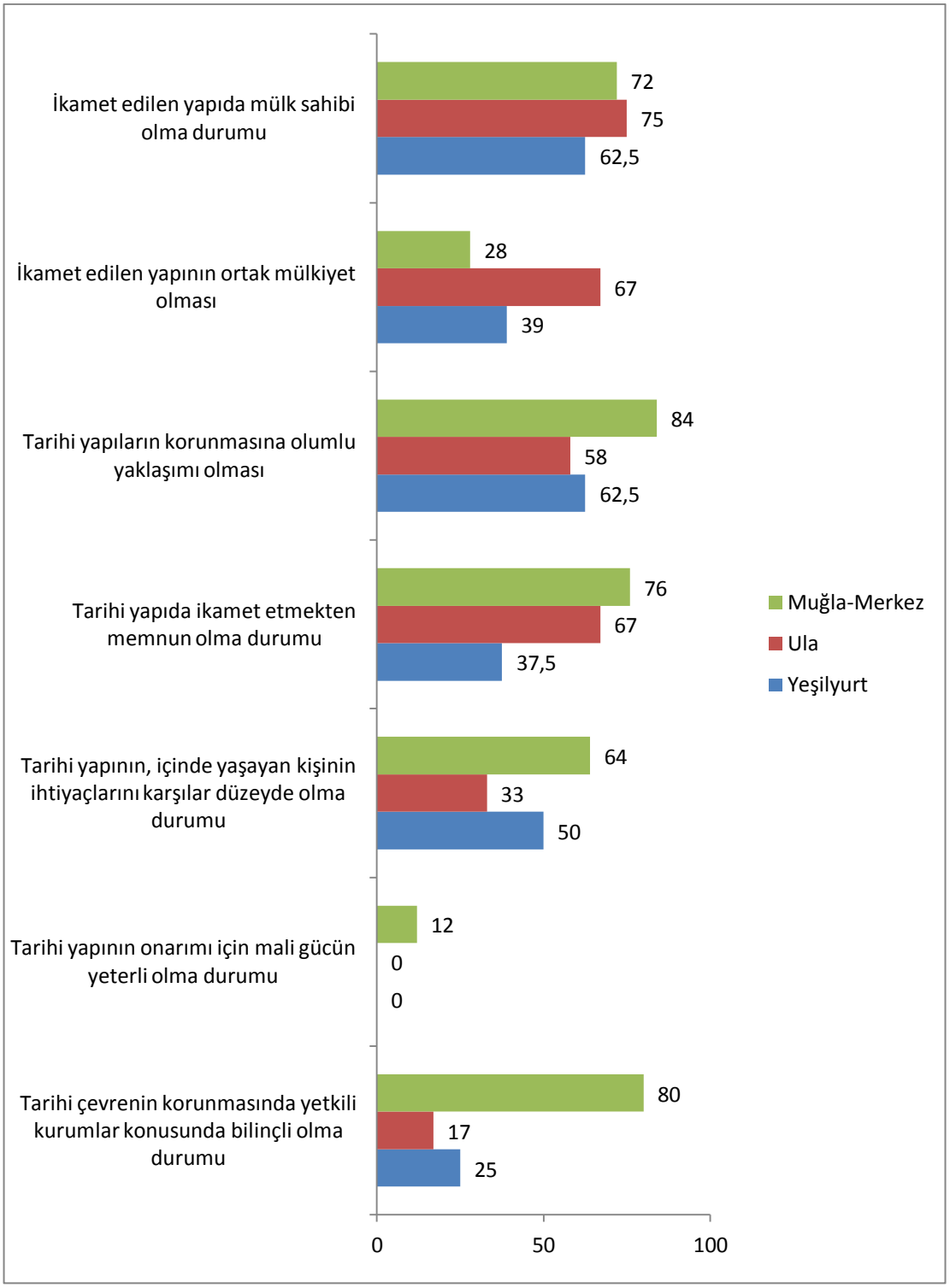

Şekil 6.2 Tescilli konutlarda ikamet eden kişilere yönelik anket sonuçları grafiği.

Tablo 6.1 Tescilli konutlarda ikamet eden kişilere yönelik anket sonuçları sayısal dökümü.

YERLEŞİM / SORULAR		MUĞLA-MERKEZ		ULA		YEŞİLYURT	
		Kişi Sayısı (Top:25)	Yüzdelik Oran (%)	Kişi Sayısı (Top:12)	Yüzdelik Oran (%)	Kişi Sayısı (Top:8)	Yüzdelik Oran (%)
İkamet ettiğiniz yapıda mülk sahibi misiniz?	Evet	18	% 72	9	% 75	5	% 62,5
	Hayır	7	% 28	3	% 25	3	% 37,5
İkamet edilen yapı ortak mülkiyet midir?	Evet	7	% 39	6	% 67	2	% 40
	Hayır	11	% 61	3	% 33	3	% 60
Tarihi yapıların korunması konusunda ne düşünüyorsu-nuz?	Olumlu	21	% 84	7	% 58	5	% 62,5
	Olum-suz	4	% 16	5	% 42	3	% 37,5
Tarihi yapıda ikamet ediyor olmaktan memnun musunuz?	Evet	19	% 76	8	% 67	3	% 37,5
	Hayır	6	% 24	4	% 33	5	% 62,5
İkamet ettiğiniz tarihi yapı ihtiyaçlarınızı karşılar düzeyde mi?	Evet	16	% 64	4	% 33	4	% 50
	Hayır	9	% 36	8	% 67	4	% 50
Tarihi yapının onarımı için mali gücünüz yeterli mi?	Evet	3	% 12	0	% -	0	%-
	Hayır	22	% 88	12	%100	8	%100
Tarihi çevre korumada yetkili kurumları biliyor musunuz?	Evet	20	% 80	2	% 17	2	% 25
	Hayır	5	% 20	10	% 83	6	% 75

-Tescilli Yapıda İkamet Etmeyen Kişilere Uygulanan Anket Sonuçlarına göre;

Tarihi dokuların korunmuşlukları ile burada yaşayan halkın koruma kavramına yaklaşımı birbiriyle paralellik gösteren kavramlardır. Yerleşimlerde, tarihi yapıda ikamet etmeyen kişilere yönelik yapılan anket çalışmasında, yöre halkının koruma bilincinin saptanması ve elde edilen sonuçlar doğrultusunda konutların korunmasına yönelik öneriler geliştirilmesi amaçlanmıştır. Tescilli yapıda ikamet etmeyen kişilere yönelik anket çalışması, Muğla kent merkezinde 33, Ula'da14, Yeşilyurt'ta ise 10 kişiye uygulanmıştır.

Tarihi dokusu bakımından özellikli olan üç yerleşimdeki kişilerin "tarihi çevre" ve "eski eser" bilincinin saptanması amacıyla sorular yöneltilmiştir. Katılımcılara öncelikle, içinde bulundukları yerleşimin tarihi miras bakımından zengin olup olmadığı sorulmuş, bununla bağlantılı olarak da içinde yaşanılan çevredeki tarihi eserlere örnek vermeleri istenmiştir. Alınan yanıtlara göre; tarihi çevre ve eski eser bilincinin %85'lik oranla en yüksek olduğu yerleşimin Muğla kent merkezi olduğu gözlenmiştir. Çevre yerleşimlerden Ula'da katılımcıların %57'si, Yeşilyurt'ta ise %30'unun konu hakkında bilgi sahibi olduğu gözlenmiştir. Ula ve Yeşilyurt yerleşimlerinin Muğla kent merkezine yakın olmalarına karşın, tarihi çevre bilinci bakımından çok farklı kullanıcı tutumu sergiliyor olması, tarihi çevre koruma ve geliştirme politikasının yaygınlaştırılması, kırsal alanların koruma faaliyetlerinde katılımcı olmalarının sağlanması ve bilincin arttırılması gerekliliğini vurgular niteliktedir.

Tarihi dokudaki konutların, modern kentleşme süreci ile birlikte terk edilmeye başlanması ve çoğu yerleşmede tarihi dokuların terk edilmesi nedeniyle eski eserler bakımsız duruma gelmiş, bir kısmı ise yok olmuştur. Tarihi konut dokularının yaşatılarak korunması bağlamında halkın geleneksel konutta yaşama isteğinin olması ve bu alanları tercih etmesinin sağlanması gerekmektedir. Bu durum da, ancak yapıların korunmasında karşılaşılan problemlerin en aza indirgenmesi ve eski evin kullanıcıya cazip duruma getirilmesi ile mümkün olabilir. Anket katılımcılarına, tarihi yapıda yaşamayı isteyip istemeyecekleri sorusu yöneltilmiştir. Tarihi yapıda

oturmak isteyeceğini belirten kişilerin, Muğla kent merkezinde sayıca en yüksek olduğu tespit edilmiştir. Ula ve Yeşilyurt'ta ise, tarihi yapıda yaşama isteğinde olan kişilerin oldukça az olduğu gözlenmiştir. Bu durum, eski eser bilinci ile paralellik gösteren bir sonuç ortaya koymaktadır. Tarihi çevre ve eski eser bilincinin gelişmiş olması, tarihi yapılarda karşılaşılan sorunların en aza indirgenmesi için yerel yönetimlerin ve halkın çalışmalar yapıyor olması, esaslı onarım görmüş ve değerlenmiş tarihi yapıların sayıca fazla olması, halkın tarihi yapıda yaşama isteğini artırıcı etki yaratmıştır. Muğla kent merkezinin en merkezi yerinde, Kurşunlu Camii karşısında, tarihi bir konutun Belediye tarafından restore edilip, Muğla Kültür Evi olarak dönüştürülmesi, göz önünde bulunan alanlarda halkın ilgisini çekici yönde yapılmış olumlu bir uygulamadır. Bu ve benzeri birçok teşvik edici çalışmanın sürdürülmesi sonucunda Muğla'da tarihi yapılarda yaşama isteğinin artmış olduğu açıkça görülmektedir. Ula'da tarihi yapıların korunması kapsamında yapılan çalışmaların azlığı dikkat çekerken, tez çalışması sırasında Hakkı Özbay Evi'nin restorasyonuna başlanmıştır. Ortak mülkiyet olan bu yapının, onarılarak hissedar kişilerce ortak yazlık ev olarak kullanılacağı sözlü verisine ulaşılmıştır. Koruma açısından olumlu bir durum oluşturan bu evin, Ula'da yer alan diğer tescilli konutlara örnek teşkil edici olması beklenmektedir. Yeşilyurt'ta ise, bu gibi örneklerin az olması, korumacı tutumun gelişmemesine neden olmaktadır. Yerel yönetimlerce bu bölgede yitirilmeye yüz tutmuş olan dokuma sanatının desteklenmesi, eski eser niteliğindeki konutlarla birlikte dokuma tezgahlarının sergilenmesi gibi tanıtıcı çalışmaların yapılması ve Yeşilyurt konut dokusunda yaşamın teşvik ediciliğinin sağlanması, kentteki korumacı yaklaşımın gelişimi bağlamında olumlu bir adım olabilir.

Anket çalışmasında, üç yerleşimin her birindeki katılımcıların yarısından fazlasının tarihi yapıların korunmasına olumlu yaklaşımda olmaları dikkat çekmektedir. Muğla kent merkezinde, koruma tutumu ile paralellik gösteren bu sonuç, çevre yerleşimlerde tarihi çevre koruma bilinci ve tarihi yapılara olan ilginin azlığı ile çelişmektedir. Tarihi yapıda ikamet etmeyen kişilerin, Ula ve Yeşilyurt'ta restore edilerek kullanılan tescilli eski eserleri göz önünde bulundurmaları ve tarihi yapılarda karşılaşılan koruma sorunlarını göz önünde bulundurmadan bu soruyu

yanıtlamaları nedeniyle bu alanlarda koruma yaklaşımı ile tarihi çevre bilinci arasında uyuşmaz tutumlar ortaya çıkmıştır.

Katılımcıların, tarihi çevrenin korunmasında yetkili kurumlar konusunda bilgi sahibi olması durumunun Muğla kent merkezinde %79'luk oranla oldukça yüksek olduğu gözlenmiştir. Bu konuda, yörede koruma çalışmalarının fazla oluşu, Muğla Kültür Varlıklarını Koruma Kurulu'nun kent merkezinde yer alması etkilidir. Bunun yanında Ula ve Yeşilyurt'ta bu kuruluşlar hakkında bilgi sahibi olma oranı daha düşüktür. Bu oranın yükseltilmesi için, yerel yönetimler ve Muğla Kültür Varlıklarını Koruma Kurulu tarafından kırsal alanlarda bilgilendirici çalışmalar yapılması gerekmektedir.

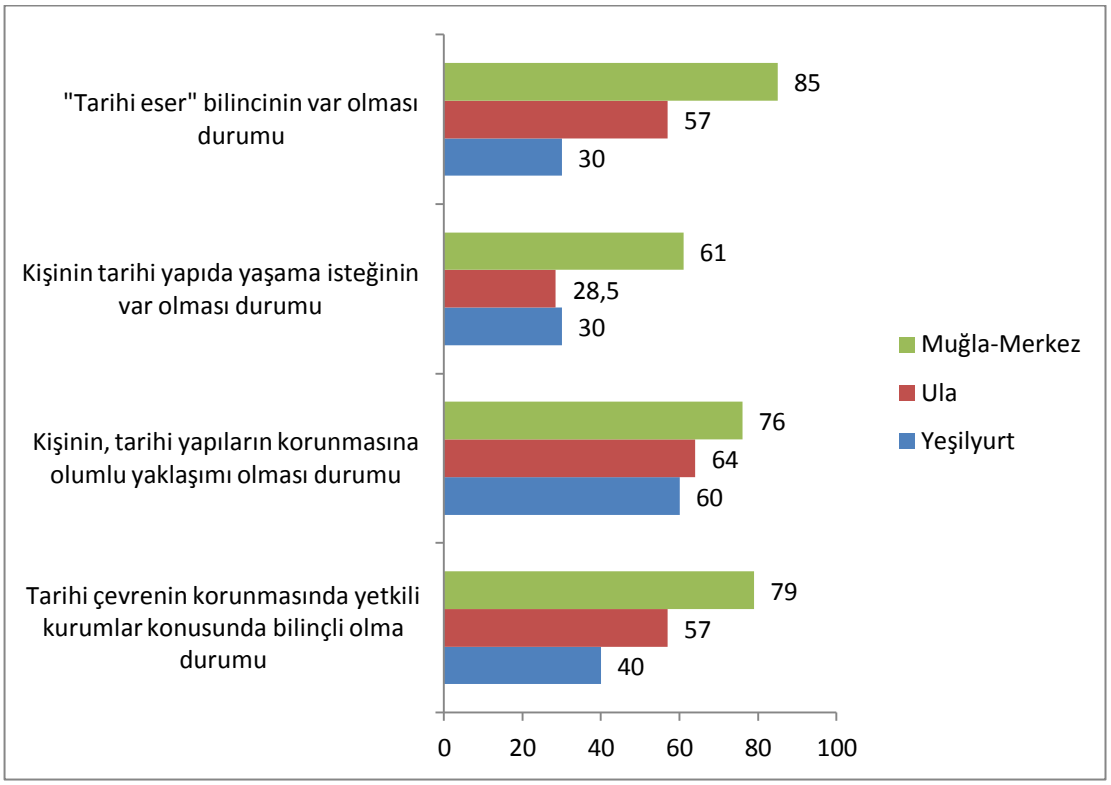

Şekil 6.3 Tescilli konutlarda ikamet etmeyen kişilere yönelik anket sonuçları grafiği.

Tablo 6.2 Tescilli konutlarda ikamet etmeyen kişilere yönelik anket sonuçları sayısal dökümü.

YERLEŞİM / SORULAR		MUĞLA-MERKEZ		ULA		YEŞİLYURT	
		Kişi Sayısı (Top:33)	Yüzdelik Oran (%)	Kişi Sayısı (Top:14)	Yüzdelik Oran (%)	Kişi Sayısı (Top:10)	Yüzdelik Oran (%)
Yaşadığınız yer tarihi eserler bakımından zengin midir?	Evet	28	% 85	8	% 57	3	% 30
	Hayır	5	% 15	6	% 43	7	% 70
Tarihi bir yapıda ikamet etmek ister miydiniz?	Evet	20	% 61	4	% 28,5	3	% 30
	Hayır	13	% 39	10	% 71,5	7	% 70
Tarihi yapıların korunması konusunda ne düşünüyorsu-nuz?	Olumlu	25	% 25	9	% 64	6	% 60
	Olum-suz	8	% 75	5	% 33	4	% 40
Tarihi çevre korumada yetkili kurumları biliyor musunuz?	Evet	26	% 79	8	% 57	4	% 40
	Hayır	7	% 21	6	% 43	6	% 60

6.4 Sonuç ve Öneriler

Muğla kent merkezinde tarihi çevre kavramı, eski eser bilinci, tarihi çevre koruma konusunda bilinç ve duyarlılığın gelişmiş olduğu gözlenmiştir. Bu konuda Muğla kent merkezinde, restorasyon çalışmalarının yoğunluğu, halkın bilinçlendirilmesine yönelik çalışmaların çokluğu ve yaşatılan tarihi bir doku oluşturulmasındaki başarılı tutum etkili olmuştur. Buna benzer uygulamaların yakın çevredeki yerleşimlerde de yürütülmesi gerekliliği vurgulanmıştır.

Ula, nitelikli tarihi konutlar içeren bir yerleşimdir. Bu örneklerin yok olmadan koruma altına alınmaları gerekmektedir. Dışarıdan göç almayan ve kendi içinde

kapalı bir yerleşim olan Ula'nın Muğla kent merkezi çeperinde bulunması nedeniyle ilçenin gelecekte değerinin artması beklenen bir durumdur. Bu sırada mevcut tarihi dokunun korunması ve geliştirilmesi ile çekici bir tarihi çekim merkezi durumuna da getirilebilir. Bu bağlamda konutların ve tarihi dokunun bozulmadan korunması için ilçenin koruma politikaları geliştirmesi gerekmektedir.

Yeşilyurt, Muğla'ya yakın kırsal bir alandır. Geleneksel konutlarının yanı sıra, tarihsel süreçte dokumacılık etkinliğinin yörede önemli bir yer tutmuş olması bakımından özelliklidir. Ancak günümüzde dokumacılık eski önemini yitirmiş, geleneksel konutlarda dokuma tezgahları sökülmüştür. Geleneksel konutlar ile birlikte dokumacılık sanatı da yaşatılmalıdır. Bu nedenle, dokuma tezgahlarının özgün durumda kullanıldıkları gibi, geleneksel konutlarda sürdürülmesi için halk teşvik edilmelidir. Böylelikle, hem konutun hem de dokumacılığın yöreye yeniden kazandırılması sağlanabilir. Örneğin, onarımı yapılan geleneksel bir konutta dokumacılık kursu açılıp, Yeşilyurt ve çevre yerleşimlerden, bu sanata meraklı kişiler bir araya getirilerek dokuma sanatının öğretilmesi sağlanabilir. Burada üretilen ürünlerin tanıtımı ve satışı gerçekleştirilebilir. Buradan elde edilen gelirle de geleneksel konutların onarımına katkı sağlanması söz konusu olabilir. Dikkat edilmesi gereken unsur ise, tarihi dokunun tanıtılması, halka sevdirilmesi ve benimsetilmesi amacının ön planda tutulması olmalıdır.

KAYNAKLAR

Akbulut, O. N. (2008). *Evliya Çelebi'ye göre Güneybatı Anadolu (Aydın, Denizli, Muğla).* Muğla: Muğla Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi.

Akgünlü, V. L. (2008). Muğla'nın sosyal yapısı. A. Yiğit, (Ed.), *XIX. Yüzyılın ortalarında temettüat kayıtlarına göre Muğla'nın sosyo-ekonomik yapısı* (1. Baskı). Muğla: Muğla Mermerciler Derneği.

Akyaka hakkında genel bilgi,(b.t). Ağustos 2012, http://www.akyaka.bel.tr/.

Akyüz Levi, E. ve Değer, G. (2010). Muğla evlerinde cephe ögeleri ve çevre ile karşılaştırmalı değerlendirmesi. *Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Mimarlık Fakültesi 1. Uluslar arası Yeşilçağ/Greenage Sempozyumu,* İstanbul: 6-8 Aralık 2010. İstanbul: Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Yayınları.

Aladağ, E. (1991). *Muğla evi.* Muğla: Hamle Matbaacılık.

Aladağ, E. (2004). Muğla'nın geleneksel evleri ve bacası. A. A. Çınar, (Ed.), *Muğla kitabı.* İzmir: Printer Ofset.

Altınsoy, H. İ. (2006). Yaşayan Kerimoğlu Efsaneleri. *Muğla Kent Kültürü Dergisi,* Eylül/2006 (4), 32.

Armağan, İ. (1983). *Bilimsel araştırma yöntemleri.* İzmir: Dokuz Eylül Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Yayınları.

Atilla, N. A. ve Öztüre, N. (2003). *Mobolla (Karia'dan Cumhuriyet'e Muğla)* (1. Baskı). İzmir: Öztüre Holding Kültür Yayını.

Batırbek, C. (2010). *Akyaka after 25 years: Spatial and conceptual re-readings in architectural discourse.* Ankara: Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Yüksek Lisans Tezi.

Bayındırlık Bakanlığı Yapı İşleri Genel Müdürlüğü (1972). *Muğla ili yapı gereçleri ve yöresel koşullar.* Ankara.

Baykal, B. S. (1974). *Tarih terimleri sözlüğü.* İstanbul: Türk Dil Kurumu Yaınları.

Benedict, P. (1974). *Ula: An Anatolian town.* İstanbul: İstanbul Üniversitesi Yayınları.

Cansunar, G. (2011). *Koruma politikaları bağlamında tarihi dokuların yaşayan kente entegrasyonu.*İzmir: Dokuz Eylül Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi.

Cezar, M. (1977). *Anadolu Öncesi Türk'lerde Şehir ve Mimarlık.* İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.

Darkot, B. ve Erinç, S. (1954). Güneybatı Anadolu'da Coğrafi Müşahadeler. *İstanbul Üniversitesi Coğrafya Enstitüsü Dergisi*, *3* (5-6), 179-196.

Deligöz, N. (1996-1997). *Muğla Yeşilyurt el dokumacılığı, günümüzdeki durumu ve yeni tasarımlar.* İzmir: Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Geleneksel Türk El Sanatları Ana Sanat Dalı, Yüksek Lisans Tezi.

Diler, A. (2004). *Muğla'da kültür ve tabiat varlıklarının korunmasında yaşanan sorunlar: kültürel ve doğal kaynak yönetimi ön araştırması* (1. Baskı). İstanbul: Elit Ofset A.Ş.

Dokuz Eylül Üniversitesi Mimarlık Fakültesi Döner Sermayesi Proje Çalışması (2001). *Muğla Kentsel Sit Alanı Koruma Amaçlı İmar Planı Muğla Belediyesi hizmet projesi.*İzmir.

Dokuz Eylül Üniversitesi Mimarlık Fakültesi Şehir ve Bölge Planlama Bölümü (2001). *Muğla Koruma Amaçlı İmar Planı Raporu*. İzmir.

Ekinci, O. (1985). *Yaşayan Muğla.* İstanbul: Bileşim Basımevi.

Eldem, S. H. (1954). *Türk evi plan tipleri* (1.Baskı). İstanbul: İ.T.Ü Mimarlık Fakültesi Baskı Atölyesi.

Eldem, S. H. (1987). *Türk Evi,Osmanlı Dönemi III* (1. Baskı). İstanbul: Türkiye Anıt-Çevre-Turizm Değerlerini Koruma Vakfı Yayınları.

Eroğlu, Z. (1939). *Muğla tarihi.* İzmir: Marifet Basımevi.

Gözenç, S. (1964). Muğla-Gökova arasında coğrafi müşahadeler. *İstanbul Üniversitesi Coğrafya Enstitüsü Dergisi*, (14), 209-220.

Günay, R. (1999). *Türk ev geleneği ve Safranbolu evleri* (2. Baskı). İstanbul: Yem Yayınları.

Hasol, D. (2001). "Çakırhan'a mimarca saygı" üzerine. *Yapı Dergisi,* (240). 15 Ağustos 2012, http://www.doganhasol.net/Articles/cakirhana-mimarca-saygi uzerine_10408.html.

Herodot. (1943). *Herodot tarihi.* (Ö. R. Doğrul, Çev.). İstanbul.

Karabulut, F. (1983-1984). *Ekonomik ve toplumsal yapıya paralel olarak Muğla arazi kullanış değişimleri (1950 sonrası).* İzmir: Dokuz Eylül Üniversitesi

Mühendislik Mimarlık Fakültesi Şehir ve Bölge Planlama Bölümü, Kentsel Tasarım Bitirme Ödevi.

Kahraman, S. A. (2011).*Günümüz Türkçesi ile Evliya Çelebi seyahatnamesi, 9. cilt.* İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.

Kayan, İ. (1979). *Muğla-Yatağan çevresinin jeomorfolojisi.* Ankara: Ankara Üniversitesi Dil Tarih Coğrafya Fakültesi, Basılmamış Doçentlik Tezi.

Kılınç Köksal, G. (2007). *Toplumsal bir ölçek olarak kentsel mekanın dönüşümü: Muğla kentsel sit örneği.* Muğla: Muğla Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Sosyoloji Anabilim Dalı, Yüksel Lisans Tezi.

Konakaltı Hanı, (b.t). Temmuz 2012, http://www.muglakulturturizm.gov.tr/belge/1-95818/mugla.html

Köy İşleri Bakanlığı Toprak ve İskan İşleri Genel Müdürlüğü (1970). *1969 yılı köy envanter etüdlerine göre Muğla ili.* Ankara: Ankara Yarı Açık Cezaevi Matbaası.

Kütükoğlu, M. S. (2010). *Menteşe sancağı 1830 (nüfus ve toplum yapısı).* Ankara: Türk Tarih Kurumu Basımevi.

Ula'da yer alan anıtsal yapılar, (b.t). Mayıs 2012, http://www.ula.gov.tr/turistik.html.

Muğla Belediyesi (2000), *Muğla arastası projesi.* Muğla.

Muğla Belediyesi resmi logosu, (b.t). Kasım 2011, http://www.mugla-bld.gov.tr.

Muğla ili haritası (b.t.). Eylül, 2012, https://www.maps.google.com.

Muğla ili haritası, (b.t.). Kasım 2012, http://www.cografya.gen.tr/tr/mugla/.

Muğla ili ortalama sıcaklık durumu, (b.t). Temmuz, 2012, http://www.mgm.gov.tr/veridegerlendirme/il-ve-ilceler-istatistik.aspx?m=MUGLA.

Muğla ili taşınmaz kültür varlıkları listesi, (b.t). Haziran 2012, http://www.korumakurullari.gov.tr/belge/1-88458/tasinmaz-kultur-ve-tabiat-varliklari-koruma-alanlari.html

Muğla ili ulaşım haritası, (b.t.). Kasım 2012, http://www.kgm.gov.tr/Sayfalar/KGM/SiteTr/Bolgeler/2Bolge/Iller/IlMugla.aspx.

Muğla Kültür Varlıklarını Koruma Kurulu (b.t). *Muğla merkez ilçesi tescil fişleri*, Muğla.

Muğla Valiliği (1967). *Muğla il yıllığı.* Ankara: İş Matbaacılık ve Ticaret.

Muğla Valiliği (1973). *Muğla il yıllığı.* İzmir: Ticaret Matbaacılık.

Nail Çakırhan Hakkında (b.t.). Eylül 2012, http://www.akyaka.org/cakirhan/nail_cakirhan_kimdir.htm.

Nail Çakırhan Evi Ağa Han Mimarlık Ödülü Raporu (b.t.). Kasım 2011, www.akdn.orgarchitecturepdf0213_Tur.pdf .

Oğuz, M. (2010). *Özbekler Evi Serüveni.* Muğla Valiliği Arşivi, Muğla.

Oktik, N. ve Öztürk, Ş. (2007). *Sosyolojik yapı araştırmaları, kültürel ve doğal kaynak yönetimi ön araştırması II.* Muğla: Muğla Üniversitesi Basımevi.

Orhonlu, C. (1963). *Osmanlı İmparatorluğunda aşiretlerin iskan teşebbüsü.* İstanbul: İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları.

Özbek, E. (2004). *Gelenekselden türeyen çağdaş Mardin konut yerleşimi*. İstanbul: Yıldız Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Mimarlık Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi.

Selek, S. (1965). *Milli Mücadele 2. İstiklal Harbi, yeni Türk devletinin kuruluşu* (2. Baskı). İstanbul: Toker Matbaası.

Süer, D. (1990). *Comparison of traditional building methods with contemporary rules, regulations and technologies. (in specific case of Muğla traditional houses).* İzmir: Dokuz Eylül Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Mimarlık Fakültesi, Yüksek Lisans Tezi.

Şimşir, B. N. (bt). Girit meselesi üzerine bir Yunan eseri. *Belgelerle Türk Tarihi Dergisi,* 7 (39), 39-41.

Tekeli, İ. (1993). *Tarih içinde Muğla.* Ankara: ODTÜ Mimarlık Fakültesi Yayını.

Toker, H. (1999). *Geleneksel Muğla ve Milas evlerinde ince yapı elemanlarının analizi.* Ankara: Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi.

Tolacı Şimşek, S. (2009). *Burdur tarihi kent dokusunun incelenmesi.* .Isparta: Süleyman Demirel Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Mimarlık Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi.

Tosun, Y. (1983). *17-19. yüzyıllarda Batı Anadolu'da Osmanlı-Türk şehir dokuları, bu dokuları oluşturan evler ve korunmaları.* İzmir: Mimar Sinan Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Doktora Tezi.

Türer, F. (1993). *Muğla'da Kentsel Sit Alanı Koruma Geliştirme Projesi.* İzmir: Dokuz Eylül Üniversitesi, Lisans Tezi.

Türkeş, Ü. (1973). *Kurtuluş savaşında Muğla* (1. Baskı). İstanbul: Karaca Ofset.

Türkiye Cumhuriyeti Karayolları 2. Bölge (İzmir) Haritası, (b.t). Temmuz 2012, http://www.kgm.gov.tr/Sayfalar/KGM/SiteTr/Bolgeler/2Bolge/Iller/IlMugla.aspx.

Türkiye istatistik yıllığı, (b.t). Kasım 2011, http://tuikapp.tuik.gov.tr/adnksdagitapp/adnks.zul.

Ula Belediyesi. (b.t). *Ula ilçesi imar paftası*, Muğla.

Muğla Kültür Varlıklarını Koruma Kurulu. (b.t). Ula ilçesi tescil fişleri, Muğla.

Ula Tapu Sicil Müdürlüğü. (b.t). Ula *Tescilli Konut Parselleri Mülkiyet Durumu*, Muğla.

Uykucu, E. (1974). *XVI. yüzyılda Menteşe Sancağı (tapu-tahrir defterlerine göre).* İstanbul: İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi, Doktora Tezi.

Uykucu, E. (1983). *Muğla tarihi (coğrafya ve sosyal yapı)* (2. Baskı). İstanbul: Gümüş Basımevi.

Uzunçarşılıoğlu, İ. H. (1929). *Afyon Karahisar, Sandıklı, Bolvadin, Çay, İshaklı, Manisa, Birgi, Muğla, Milas, Peçin, Denizli, Isparta, Atabey ve Eğirdir'deki kitabeler.* İstanbul: Devlet Matbaası.

Yabanlı, M. (2003). *Ula (Muğla) yöresinin makrofungusları üzerinde taksonomik bir araştırma.* Muğla: Muğla Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Biyoloji Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi.

Yazar, B. (1989). *Koruma olgusuna genel yaklaşım, Muğla-Ula örneği koruma planlaması.* İzmir: Dokuz Eylül Üniversitesi Mühendislik-Mimarlık Fakültesi Şehir ve Bölge Planlama Bölümü, Lisans Bitirme Projesi.

Muğla Kültür Varlıklarını Koruma Kurulu. (b.t). Yeşilyurt beldesi tescil fişleri, Muğla.

Yeşilyurt Belediye Yayın Organı. (1992). Yeşilyurt'ta tütün fideciliği. *Pisi'nin Sesi,* (1), 1.

Yeşilyurt Belediyesi. (b.t). Yeşilyurt imar paftası, Muğla.

Yurt Ansiklopedisi (1983). *Türkiye il il: Dünü, bugünü, yarını, 8.* İstanbul: Anadolu Yayıncılık A.Ş.

EK-1 MUĞLA-MERKEZ, ULA VE YEŞİLYURT ENVANTER FİŞLERİ

ENVANTER FİŞİ	MUĞLA/MERKEZ	2012	NO:MH1

VAZİYET PLANI Ö:1/1000

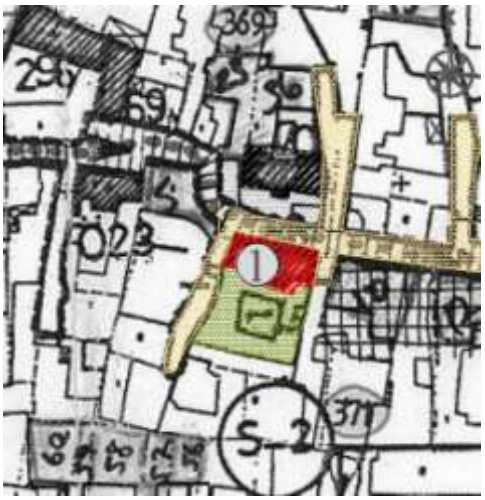

Yapı Adı	Mukaveletçiler Evi		
İl	Muğla		
İlçe	Merkez/ Hekimbaşı Sokak		
Adres	Hekimbaşı Sokak No:21		
Yerleşim Bilgileri	**Pafta**	**Ada**	**Parsel**
	26	371	8
Mülkiyet	Vakıf		
Parsel Deseni	Parsel Alanı		239 m^2
	Yapı Taban Alanı		84 m^2
	Sokak-Konut İlişkisi	S-B-K	*
		S-K-B	
	Yönlenme	Tek Yön	Güney
		İki Yönlü	
		Çok Yönlü	

YAPIYA AİT GÖRSELLER

SOKAK CEPHESİ

AVLU CEPHESİ

PLAN ŞEMASI

ZEMİN KAT PLANI

1. KAT PLANI

HAZIRLAYAN: Gözde DEĞER	DANIŞMAN: Prof. Dr. Eti AKYÜZ LEVİ

ENVANTER FİŞİ	MUĞLA/MERKEZ				2012	NO:MH1
MİMARİ BİÇİM	Türk Evi			*		
	Batı Etkisindeki Konutlar					
İŞLEV	Özgün	Konut				
	Mevcut	Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı				
ONARIM DURUMU	Esaslı Onarım Görmüş			*		
	Basit Onarım Görmüş					
	Onarım Görmemiş					
	Metruk					
KAT ADEDİ	1 Katlı					
	B+1 Katlı					
	2 Katlı			*		
	B+2 Katlı					
	2 Katlı+ Kuleli					
YAPIM SİSTEMİ	Zemin Kat	Karma Sistem				
	Birinci Kat	Karma Sistem				
PLAN TİPİ	Dörtgen Formlu Kapalı Sofalı					
CEPHE TİPİ	Simetrik Düzende					
CEPHE ÖGELERİ	ÇIKMALAR	Kapalı Çıkma	Cumba			
			Şahnişin			
		Yarı Açık Çıkma				
		Açık Çıkma				
	KAPILAR	Bahçe Kapısı	Malzeme	Ahşap	*	
				Demir		
			Tip	Çift Kanatlı		
		Giriş Kapısı	Malzeme	Ahşap	*	
				Demir		
			Tip	Çift Kanatlı		
	PENCERELER	Malzeme	Ahşap			
		Tip	½ Oranlı Giyotin			
	PENCERE ÖGELERİ	Parmaklık	Malzeme	Ahşap		
				Demir		
		Kepenk	Malzeme	Ahşap	*	
				Demir		
		Siperlik	Malzeme	Ahşap		
				Çinko		
				Taş		
	SAÇAKLAR	Malzeme	Ahşap		*	
			Taş			
			Metal		*	
	DEKORATİF ÖGELER	Korkuluk	Malzeme	Ahşap		
				Demir		
		Furuş	Malzeme	Ahşap		
				Taş		
		Kat Silmesi	Malzeme	Ahşap	*	
				Stüko		
		Konsol	Malzeme	Ahşap		
				Demir		
		Saçak Silmesi	Malzeme	Ahşap		
				Stüko		
		Taht				
		Abdestlik				
		Köşe Pılastırı				
		Cephede Taş-Tuğla Bezemesi				
		Saçak Altı Motifi			*	
DÖNEM MÜDAHALELERİ	PLAN ŞEMASINDAKİ MÜDAHALELER	Açık Sofanın Kapatılması				
		Islak Hacim Eklenmesi				
		Oda Eklenmesi				
	CEPHEDEKİ MÜDAHALELER	Malzeme Değişiklikleri				
		Oran Değişiklikleri				

Ahşap giriş kapısı

Ahşap bahçe kapısı

Ahşap kapaklı pencere

Ahşap geniş saçak ve metal çift saçak

Sofadan bir görünüş

Müştemilat yapısı-Vakıf ek binası

HAZIRLAYAN: Gözde DEĞER **DANIŞMAN: Prof. Dr. Eti AKYÜZ LEVİ**

ENVANTER FİŞİ	MUĞLA/MERKEZ	2012	NO:MH2

VAZİYET PLANI Ö:1/1000

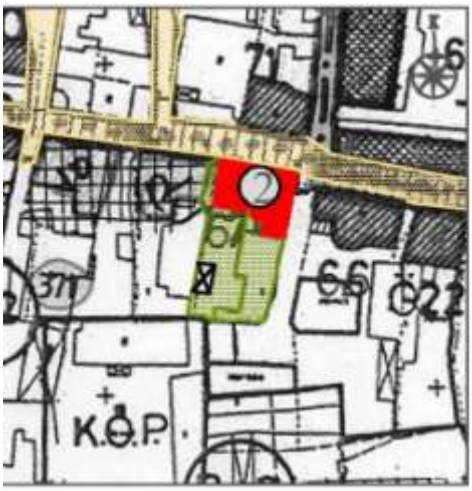

Yapı Adı	Konut		
İl	Muğla		
İlçe	Merkez/ Hekimbaşı Sokak		
Adres	Hekimbaşı Sokak No:11		
Yerleşim Bilgileri	**Pafta**	**Ada**	**Parsel**
	26	371	13
Mülkiyet	Özel		
Parsel Deseni	Parsel Alanı		301 m^2
	Yapı Taban Alanı		101 m^2
	Sokak-Konut İlişkisi	S-B-K	*
		S-K-B	*
	Yönlenme	Tek Yön	
		İki Yönlü	Güney
			Kuzey
		Çok Yönlü	

YAPIYA AİT GÖRSELLER

SOKAK CEPHESİ

AVLU CEPHESİ

PLAN ŞEMASI

ZEMİN KAT PLANI

1. KAT PLANI

HAZIRLAYAN: Gözde DEĞER **DANIŞMAN: Prof. Dr. Eti AKYÜZ LEVİ**

ENVANTER FİŞİ	MUĞLA/MERKEZ				2012	NO:MH2
MİMARİ BİÇİM	Türk Evi					
	Batı Etkisindeki Konutlar			*		
İŞLEV	Özgün	Konut				
	Mevcut	Konut				
ONARIM DURUMU	Esaslı Onarım Görmüş					
	Basit Onarım Görmüş			*		
	Onarım Görmemiş					
	Metruk					
KAT ADEDİ	1 Katlı					
	B+1 Katlı			*		
	2 Katlı					
	B+2 Katlı					
	2 Katlı+ Kuleli					
YAPIM SİSTEMİ	Zemin Kat	Taş Kagir Sistem				
	Birinci Kat	Taş Kagir Sistem				
PLAN TİPİ	Orta Hollü					
CEPHE TİPİ	Simetrik Düzende					
CEPHE ÖGELERİ	ÇIKMALAR	Kapalı Çıkma	Cumba			
			Şahnişin			
		Yarı Açık Çıkma				
		Açık Çıkma				
	KAPILAR	Bahçe Kapısı	Malzeme	Ahşap	*	
				Demir		
			Tip	Çift Kanatlı		
		Giriş Kapısı	Malzeme	Ahşap		
				Demir	*	
			Tip	Çift Kanatlı		
	PENCERELER	Malzeme	Pimapen (Değiştirilmiş)			
		Tip	½ Oranlı Kanatlı Açılır			
	PENCERE ÖGELERİ	Parmaklık	Malzeme	Ahşap		
				Demir		
		Kepenk	Malzeme	Ahşap		
				Demir		
		Siperlik	Malzeme	Ahşap		
				Çinko		
				Taş		
	SAÇAKLAR	Malzeme	Ahşap		*	
			Taş		*	
			Metal			
	DEKORATİF ÖGELER	Korkuluk	Malzeme	Ahşap		
				Demir		
		Furuş	Malzeme	Ahşap		
				Taş		
		Kat Silmesi	Malzeme	Ahşap		
				Stüko		
		Konsol	Malzeme	Ahşap		
				Demir		
		Saçak Silmesi	Malzeme	Ahşap		
				Stüko	*	
		Taht				
		Abdestlik				
		Köşe Pılastırı				
		Cephede Taş-Tuğla Bezemesi				
		Saçak Altı Motifi				
DÖNEM MÜDAHALELERİ	PLAN ŞEMASINDAKİ MÜDAHALELER	Açık Sofanın Kapatılması				
		Islak Hacim Eklenmesi				
		Oda Eklenmesi				
	CEPHEDEKİ MÜDAHALELER	Malzeme Değişiklikleri			*	
		Oran Değişiklikleri				

Ahşap giriş kapısı

Ahşap bahçe kapısı

Pencere detayı

Avlu cephesi ahşap saçak detayı

HAZIRLAYAN: Gözde DEĞER **DANIŞMAN: Prof. Dr. Eti AKYÜZ LEVİ**

ENVANTER FİŞİ	MUĞLA/MERKEZ	2012	NO:MH3

VAZİYET PLANI Ö:1/1000

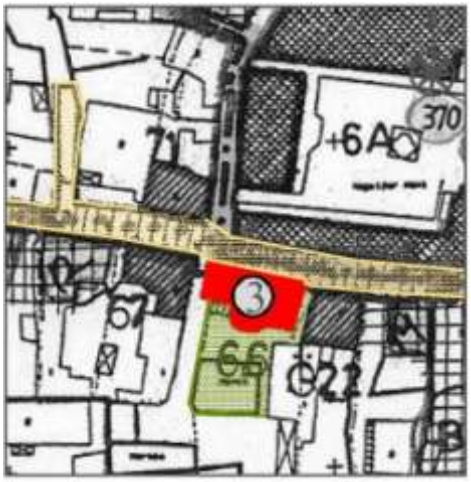

Yapı Adı	Kafe-Bar		
İl	Muğla		
İlçe	Merkez/ Hekimbaşı Sokak		
Adres	Hekimbaşı Sokak No:9		
Yerleşim Bilgileri	**Pafta**	**Ada**	**Parsel**
	26	371	74
Mülkiyet	Özel		
Parsel Deseni	Parsel Alanı		304 m^2
	Yapı Taban Alanı		117 m^2
	Sokak-Konut İlişkisi	S-B-K	*
		S-K-B	*
	Yönlenme	Tek Yön	
		İki Yönlü	Güney
			Kuzey
		Çok Yönlü	

YAPIYA AİT GÖRSELLER

SOKAK CEPHESİ

AVLU CEPHESİ

PLAN ŞEMASI

ZEMİN KAT PLANI

1. KAT PLANI

HAZIRLAYAN: Gözde DEĞER **DANIŞMAN: Prof. Dr. Eti AKYÜZ LEVİ**

ENVANTER FİŞİ	MUĞLA/MERKEZ				2012	NO:MH3
MİMARİ BİÇİM	Türk Evi			*		
	Batı Etkisindeki Konutlar					
İŞLEV	Özgün	Konut				
	Mevcut	Kafe-Bar				
ONARIM DURUMU	Esaslı Onarım Görmüş					
	Basit Onarım Görmüş			*		
	Onarım Görmemiş					
	Metruk					
KAT ADEDİ	1 Katlı					
	B+1 Katlı					
	2 Katlı					
	B+2 Katlı			*		
	2 Katlı+ Kuleli					
YAPIM SİSTEMİ	Zemin Kat	Karma Sistem				
	Birinci Kat	Karma Sistem				
PLAN TİPİ	Çokgen Formlu Kapalı Sofalı					
CEPHE TİPİ	Simetrik Düzende					
CEPHE ÖGELERİ	ÇIKMALAR	Kapalı Çıkma	Cumba	*		
			Şahnişin			
		Yarı Açık Çıkma				
		Açık Çıkma				
	KAPILAR	Bahçe Kapısı	Malzeme	Ahşap	*	
				Demir		
			Tip	Çift Kanatlı		
		Giriş Kapısı	Malzeme	Ahşap	*	
				Demir		
			Tip	Çift Kanatlı		
	PENCERELER	Malzeme	Ahşap			
		Tip	½ Oranlı Giyotin			
	PENCERE ÖGELERİ	Parmaklık	Malzeme	Ahşap		
				Demir	*	
		Kepenk	Malzeme	Ahşap		
				Demir		
		Siperlik	Malzeme	Ahşap		
				Çinko		
				Taş		
	SAÇAKLAR	Malzeme	Ahşap		*	
			Taş		*	
			Metal		*	
	DEKORATİF ÖGELER	Korkuluk	Malzeme	Ahşap		
				Demir	*	
		Furuş	Malzeme	Ahşap	*	
				Taş		
		Kat Silmesi	Malzeme	Ahşap		
				Stüko	*	
		Konsol	Malzeme	Ahşap		
				Demir		
		Saçak Silmesi	Malzeme	Ahşap		
				Stüko	*	
		Taht				
		Abdestlik				
		Köşe Pılastırı			*	
		Cephede Taş-Tuğla Bezemesi			*	
		Saçak Altı Motifi				
DÖNEM MÜDAHALELERİ	PLAN ŞEMASINDAKİ MÜDAHALELER	Açık Sofanın Kapatılması				
		Islak Hacim Eklenmesi			*	
		Oda Eklenmesi				
	CEPHEDEKİ MÜDAHALELER	Malzeme Değişiklikleri				
		Oran Değişiklikleri				

Ahşap giriş kapısı

Ahşap giriş kapısı

Ahşap bahçe kapısı

Pencere detayı

Cumba detayı

Teneketura detayı

HAZIRLAYAN: Gözde DEĞER	DANIŞMAN: Prof. Dr. Eti AKYÜZ LEVİ

ENVANTER FİŞİ	MUĞLA/MERKEZ	2012	NO:MH4

VAZİYET PLANI Ö:1/1000

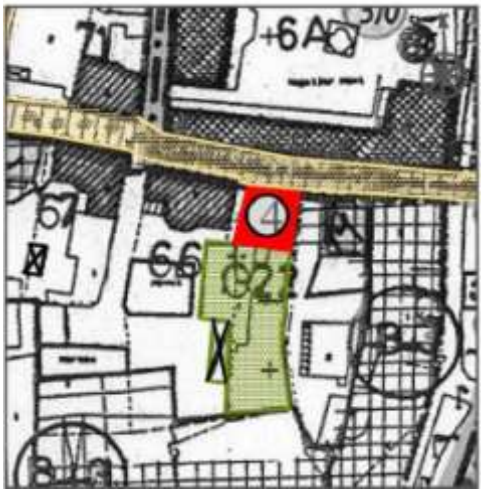

Yapı Adı	Bar		
İl	Muğla		
İlçe	Merkez/ Hekimbaşı Sokak		
Adres	Hekimbaşı Sokak No: 7		
Yerleşim Bilgileri	**Pafta**	**Ada**	**Parsel**
	26	371	17
Mülkiyet	Özel		
Parsel Deseni	Parsel Alanı		374 m^2
	Yapı Taban Alanı		74 m^2
	Sokak-Konut İlişkisi	S-B-K	
		S-K-B	*
	Yönlenme	Tek Yön	
		İki Yönlü	Güney
			Kuzey
		Çok Yönlü	

YAPIYA AİT GÖRSELLER

SOKAK CEPHESİ

AVLU CEPHESİ

PLAN ŞEMASI

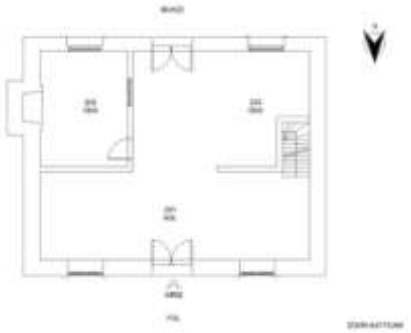

ZEMİN KAT PLANI

1. KAT PLANI

HAZIRLAYAN: Gözde DEĞER **DANIŞMAN: Prof. Dr. Eti AKYÜZ LEVİ**

ENVANTER FİŞİ	MUĞLA/MERKEZ				2012	NO:MH4
MİMARİ BİÇİM	Türk Evi					
	Batı Etkisindeki Konutlar			*		
İŞLEV	Özgün	Konut				
	Mevcut	Bar				
ONARIM DURUMU	Esaslı Onarım Görmüş					
	Basit Onarım Görmüş			*		
	Onarım Görmemiş					
	Metruk					
KAT ADEDİ	1 Katlı					
	B+1 Katlı					
	2 Katlı			*		
	B+2 Katlı					
	2 Katlı+ Kuleli					
YAPIM SİSTEMİ	Zemin Kat	Kagir Sistem				
	Birinci Kat	Kagir Sistem				
PLAN TİPİ	Orta Hollü					
CEPHE TİPİ	Simetrik Düzende					
CEPHE ÖGELERİ	ÇIKMALAR	Kapalı Çıkma	Cumba			
			Şahnişin			
		Yarı Açık Çıkma				
		Açık Çıkma				
	KAPILAR	Bahçe Kapısı	Malzeme	Ahşap		
				Demir		
			Tip	Çift Kanatlı		
		Giriş Kapısı	Malzeme	Ahşap		
				Demir	*	
			Tip	Çift Kanatlı		
	PENCERELER	Malzeme	Ahşap			
		Tip	½ Oranlı Ç. Kanatlı Açılır			
	PENCERE ÖGELERİ	Parmaklık	Malzeme	Ahşap		
				Demir	*	
		Kepenk	Malzeme	Ahşap		
				Demir		
		Siperlik	Malzeme	Ahşap		
				Çinko		
				Taş		
	SAÇAKLAR	Malzeme	Ahşap			
			Taş		*	
			Metal			
	DEKORATİF ÖGELER	Korkuluk	Malzeme	Ahşap		
				Demir		
		Furuş	Malzeme	Ahşap		
				Taş		
		Kat Silmesi	Malzeme	Ahşap		
				Stüko	*	
		Konsol	Malzeme	Ahşap		
				Demir		
		Saçak Silmesi	Malzeme	Ahşap		
				Stüko	*	
		Taht				
		Abdestlik				
		Köşe Pılastırı				
		Cephede Taş-Tuğla Bezemesi				
		Saçak Altı Motifi				
DÖNEM MÜDAHALELERİ	PLAN ŞEMASINDAKİ MÜDAHALELER	Açık Sofanın Kapatılması				
		Islak Hacim Eklenmesi				
		Oda Eklenmesi				
	CEPHEDEKİ MÜDAHALELER	Malzeme Değişiklikleri		*		
		Oran Değişiklikleri				

Ahşap giriş kapısı

Stüko saçak silmesi

Özgün ahşap pencere

Demir parmaklıklı ahşap pencere

Bahçeye açılan orta hol

HAZIRLAYAN: Gözde DEĞER **DANIŞMAN: Prof. Dr. Eti AKYÜZ LEVİ**

ENVANTER FİŞİ	MUĞLA/MERKEZ	2012	NO:MH5

VAZİYET PLANI Ö:1/1000

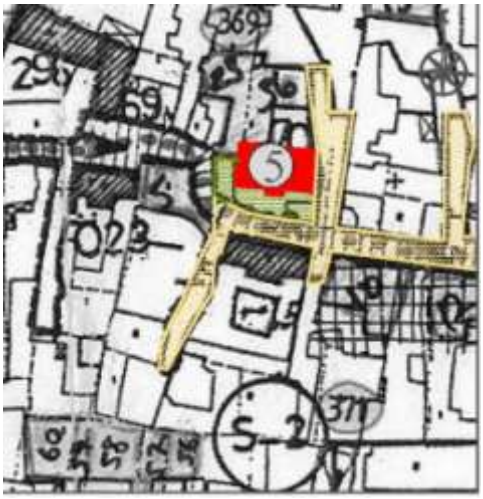

Yapı Adı	Konut		
İl	Muğla		
İlçe	Merkez/ Hekimbaşı Sokak		
Adres	Hekimbaşı Sokak No: 20		
Yerleşim Bilgileri	**Pafta**	**Ada**	**Parsel**
	26	369	22
Mülkiyet	Özel		
Parsel Deseni	Parsel Alanı		374 m^2
	Yapı Taban Alanı		74 m^2
	Sokak-Konut İlişkisi	S-B-K	*
		S-K-B	
	Yönlenme	Tek Yön	Güney
		İki Yönlü	
		Çok Yönlü	

YAPIYA AİT GÖRSELLER

SOKAK CEPHESİ

AVLU CEPHESİ

PLAN ŞEMASI

ZEMİN KAT PLANI

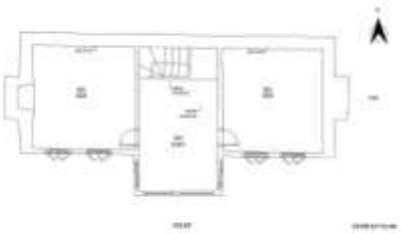

1. KAT PLANI

HAZIRLAYAN: Gözde DEĞER	DANIŞMAN: Prof. Dr. Eti AKYÜZ LEVİ

ENVANTER FİŞİ	MUĞLA/MERKEZ				2012	NO:MH5
MİMARİ BİÇİM	Türk Evi			*		
	Batı Etkisindeki Konutlar					
İŞLEV	Özgün	Konut				
	Mevcut	Konut				
ONARIM DURUMU	Esaslı Onarım Görmüş					
	Basit Onarım Görmüş			*		
	Onarım Görmemiş					
	Metruk					
KAT ADEDİ	1 Katlı					
	B+1 Katlı					
	2 Katlı			*		
	B+2 Katlı					
	2 Katlı+ Kuleli					
YAPIM SİSTEMİ	Zemin Kat	Karma Sistem				
	Birinci Kat	Karma Sistem				
PLAN TİPİ	Dörtgen Formlu Kapalı Sofalı					
CEPHE TİPİ	Simetrik Düzende					
CEPHE ÖGELERİ	ÇIKMALAR	Kapalı Çıkma	Cumba			
			Şahnişin			
		Yarı Açık Çıkma				
		Açık Çıkma				
	KAPILAR	Bahçe Kapısı	Malzeme	Ahşap		
				Demir	*	
			Tip	Çift Kanatlı		
		Giriş Kapısı	Malzeme	Ahşap	*	
				Demir		
			Tip	Tek Kanatlı		
	PENCERELER	Malzeme	Ahşap			
		Tip	½ Oranlı Ç. Kanatlı Açılır			
	PENCERE ÖGELERİ	Parmaklık	Malzeme	Ahşap		
				Demir		
		Kepenk	Malzeme	Ahşap	*	
				Demir		
		Siperlik	Malzeme	Ahşap		
				Çinko		
				Taş		
	SAÇAKLAR	Malzeme	Ahşap		*	
			Taş			
			Metal			
	DEKORATİF ÖGELER	Korkuluk	Malzeme	Ahşap		
				Demir		
		Furuş	Malzeme	Ahşap		
				Taş		
		Kat Silmesi	Malzeme	Ahşap		
				Stüko		
		Konsol	Malzeme	Ahşap		
				Demir		
		Saçak Silmesi	Malzeme	Ahşap		
				Stüko		
		Taht				
		Abdestlik				
		Köşe Pılastırı				
		Cephede Taş-Tuğla Bezemesi				
		Saçak Altı Motifi				
DÖNEM MÜDAHALELERİ	PLAN ŞEMASINDAKİ MÜDAHALELER	Açık Sofanın Kapatılması				
		Islak Hacim Eklenmesi		*		
		Oda Eklenmesi				
	CEPHEDEKİ MÜDAHALELER	Malzeme Değişiklikleri				
		Oran Değişiklikleri		*		

Demir bahçe kapısı

Ahşap kanatlı açılır düzende pencere

Müştemilat yapısı

Ahşap saçak

HAZIRLAYAN: Gözde DEĞER **DANIŞMAN: Prof. Dr. Eti AKYÜZ LEVİ**

ENVANTER FİŞİ	MUĞLA/MERKEZ	2012	NO:MH6

VAZİYET PLANI Ö:1/1000

Yapı Adı	Topçu Evi		
İl	Muğla		
İlçe	Merkez/ Hekimbaşı Sokak		
Adres	Hekimbaşı Sokak No: 4		
Yerleşim Bilgileri	**Pafta**	**Ada**	**Parsel**
	26	369	14
Mülkiyet	Özel		
Parsel Deseni	Parsel Alanı		152 m^2
	Yapı Taban Alanı		78 m^2
	Sokak-Konut İlişkisi	S-B-K	*
		S-K-B	*
	Yönlenme	Tek Yön	
		İki Yönlü	Güney
			Kuzey
		Çok Yönlü	

YAPIYA AİT GÖRSELLER

SOKAK CEPHESİ

AVLU CEPHESİ

PLAN ŞEMASI

ZEMİN KAT PLANI

1. KAT PLANI

HAZIRLAYAN: Gözde DEĞER	DANIŞMAN: Prof. Dr. Eti AKYÜZ LEVİ

ENVANTER FİŞİ	MUĞLA/MERKEZ				2012	NO:MH6
MİMARİ BİÇİM	Türk Evi					
	Batı Etkisindeki Konutlar			*		
İŞLEV	Özgün	Konut				
	Mevcut	Konut				
ONARIM DURUMU	Esaslı Onarım Görmüş					
	Basit Onarım Görmüş			*		
	Onarım Görmemiş					
	Metruk					
KAT ADEDİ	1 Katlı					
	B+1 Katlı					
	2 Katlı			*		
	B+2 Katlı					
	2 Katlı+ Kuleli					
YAPIM SİSTEMİ	Zemin Kat	Kagir Sistem				
	Birinci Kat	Kagir Sistem				
PLAN TİPİ	Orta Hollü					
CEPHE TİPİ	Simetrik Düzende					
CEPHE ÖGELERİ	ÇIKMALAR	Kapalı Çıkma		Cumba		
				Şahnişin		
		Yarı Açık Çıkma				
		Açık Çıkma				
	KAPILAR	Bahçe Kapısı	Malzeme	Ahşap	*	
				Demir		
			Tip	Çift Kanatlı		
		Giriş Kapısı	Malzeme	Ahşap		
				Demir		
			Tip	Çift Kanatlı		
	PENCERELER	Malzeme	Ahşap			
		Tip	½ Oranlı Ç. Kanatlı Açılır			
	PENCERE ÖGELERİ	Parmaklık	Malzeme	Ahşap		
				Demir	*	
		Kepenk	Malzeme	Ahşap		
				Demir		
		Siperlik	Malzeme	Ahşap		
				Çinko		
				Taş		
	SAÇAKLAR	Malzeme	Ahşap		*	
			Taş		*	
			Metal			
	DEKORATİF ÖGELER	Korkuluk	Malzeme	Ahşap		
				Demir		
		Furuş	Malzeme	Ahşap		
				Taş		
		Kat Silmesi	Malzeme	Ahşap		
				Stüko	*	
		Konsol	Malzeme	Ahşap		
				Demir		
		Saçak Silmesi	Malzeme	Ahşap		
				Stüko	*	
		Taht				
		Abdestlik				
		Köşe Pılastırı				
		Cephede Taş-Tuğla Bezemesi				
		Saçak Altı Motifi				
DÖNEM MÜDAHALELERİ	PLAN ŞEMASINDAKİ MÜDAHALELER	Açık Sofanın Kapatılması				
		Islak Hacim Eklenmesi		*		
		Oda Eklenmesi		*		
	CEPHEDEKİ MÜDAHALELER	Malzeme Değişiklikleri		*		
		Oran Değişiklikleri		*		

Değiştirilmiş giriş kapısı

Avlu cephesi ahşap çift kanatlı giriş kapısı

Ahşap kuzulu kapı

Ahşap kanatlı açılır düzende avlu cephesi pencereleri

Enine gelişen sokak cephesi zemin kat pencereleri

HAZIRLAYAN: Gözde DEĞER **DANIŞMAN: Prof. Dr. Eti AKYÜZ LEVİ**

ENVANTER FİŞİ	MUĞLA/MERKEZ	2012	NO:MS1

VAZİYET PLANI Ö:1/1000

Yapı Adı	Konut		
İl	Muğla		
İlçe	Merkez/ Şeyh Camii Sokak		
Adres	Şeyh Camii Sokak No: 10		
Yerleşim Bilgileri	**Pafta**	**Ada**	**Parsel**
	19	340	1
Mülkiyet	Özel		
Parsel Deseni	Parsel Alanı		180 m^2
	Yapı Taban Alanı		88 m^2
	Sokak-Konut İlişkisi	S-B-K	*
		S-K-B	*
	Yönlenme	Tek Yön	
		İki Yönlü	
		Çok Yönlü	*

YAPIYA AİT GÖRSELLER

SOKAK CEPHESİ

AVLU CEPHESİ

PLAN ŞEMASI

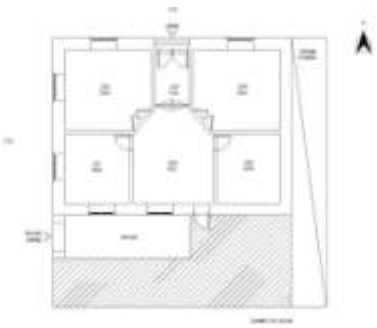

ZEMİN KAT PLANI

2. KAT PLANI

HAZIRLAYAN: Gözde DEĞER	**DANIŞMAN: Prof. Dr. Eti AKYÜZ LEVİ**

ENVANTER FİŞİ	MUĞLA/MERKEZ				2012	NO:MS1
MİMARİ BİÇİM	Türk Evi					
	Batı Etkisindeki Konutlar			*		
İŞLEV	Özgün	Konut				
	Mevcut	Boş				
ONARIM DURUMU	Esaslı Onarım Görmüş					
	Basit Onarım Görmüş					
	Onarım Görmemiş					
	Metruk			*		
KAT ADEDİ	1 Katlı					
	B+1 Katlı			*		
	2 Katlı					
	B+2 Katlı					
	2 Katlı+ Kuleli					
YAPIM SİSTEMİ	Zemin Kat	Karma Sistem				
	Birinci Kat	Karma Sistem				
PLAN TİPİ	Orta Hollü					
CEPHE TİPİ	Simetrik Düzende					
CEPHE ÖGELERİ	ÇIKMALAR	Kapalı Çıkma		Cumba		
				Şahnişin		
		Yarı Açık Çıkma				
		Açık Çıkma				
	KAPILAR	Bahçe Kapısı	Malzeme	Ahşap	*	
				Demir		
			Tip	Çift Kanatlı		
		Giriş Kapısı	Malzeme	Ahşap	*	
				Demir		
			Tip	Tek Kanatlı		
	PENCERELER	Malzeme	Ahşap			
		Tip	Enine Gelişen Kanatlı P.			
	PENCERE ÖGELERİ	Parmaklık	Malzeme	Ahşap		
				Demir	*	
		Kepenk	Malzeme	Ahşap		
				Demir		
		Siperlik	Malzeme	Ahşap		
				Çinko		
				Taş		
	SAÇAKLAR	Malzeme	Ahşap			
			Taş		*	
			Metal			
	DEKORATİF ÖGELER	Korkuluk	Malzeme	Ahşap		
				Demir		
		Furuş	Malzeme	Ahşap		
				Taş		
		Kat Silmesi	Malzeme	Ahşap		
				Stüko		
		Konsol	Malzeme	Ahşap		
				Demir		
		Saçak Silmesi	Malzeme	Ahşap		
				Stüko	*	
		Taht				
		Abdestlik				
		Köşe Pılastırı				
		Cephede Taş-Tuğla Bezemesi				
		Saçak Altı Motifi				
DÖNEM MÜDAHALELERİ	PLAN ŞEMASINDAKİ MÜDAHALELER	Açık Sofanın Kapatılması				
		Islak Hacim Eklenmesi				
		Oda Eklenmesi				
	CEPHEDEKİ MÜDAHALELER	Malzeme Değişiklikleri				
		Oran Değişiklikleri		*		

Ahşap giriş kapısı

Ahşap bahçe kapısı

Demir parmaklıklı enine gelişen pencere

HAZIRLAYAN: Gözde DEĞER **DANIŞMAN: Prof. Dr. Eti AKYÜZ LEVİ**

ENVANTER FİŞİ	MUĞLA/MERKEZ	2012	NO:MS2

VAZİYET PLANI Ö:1/1000

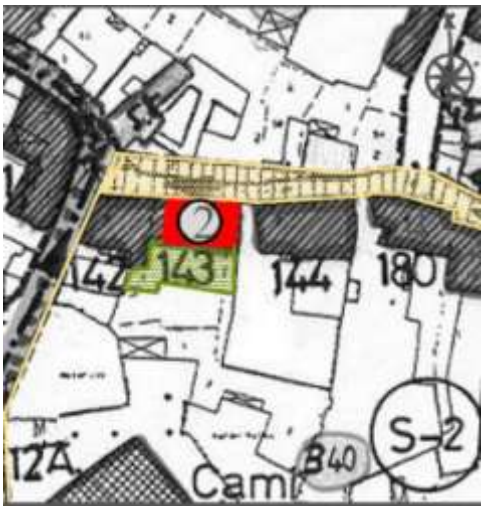

Yapı Adı	Konut		
İl	Muğla		
İlçe	Merkez/ Şeyh Camii Sokak		
Adres	Şeyh Camii Sokak No: 12		
Yerleşim Bilgileri	**Pafta**	**Ada**	**Parsel**
	19	340	2
Mülkiyet	Özel		
Parsel Deseni	Parsel Alanı		160 m^2
	Yapı Taban Alanı		70 m^2
	Sokak-Konut İlişkisi	S-B-K	*
		S-K-B	
	Yönlenme	Tek Yön	Güney
		İki Yönlü	
		Çok Yönlü	

YAPIYA AİT GÖRSELLER

SOKAK CEPHESİ

AVLU CEPHESİ

PLAN ŞEMASI

ZEMİN KAT PLANI

1. KAT PLANI

HAZIRLAYAN: Gözde DEĞER	DANIŞMAN: Prof. Dr. Eti AKYÜZ LEVİ

ENVANTER FİŞİ	MUĞLA/MERKEZ				2012	NO:MS2
MİMARİ BİÇİM	Türk Evi			*		
	Batı Etkisindeki Konutlar					
İŞLEV	Özgün	Konut				
	Mevcut	Konut				
ONARIM DURUMU	Esaslı Onarım Görmüş					
	Basit Onarım Görmüş					
	Onarım Görmemiş			*		
	Metruk					
KAT ADEDİ	1 Katlı					
	B+1 Katlı					
	2 Katlı			*		
	B+2 Katlı					
	2 Katlı+ Kuleli					
YAPIM SİSTEMİ	Zemin Kat	Karma Sistem				
	Birinci Kat	Karma Sistem				
PLAN TİPİ						
CEPHE TİPİ	Simetrik Düzende					
CEPHE ÖGELERİ	ÇIKMALAR	Kapalı Çıkma		Cumba		
				Şahnişin		
		Yarı Açık Çıkma				
		Açık Çıkma				
	KAPILAR	Bahçe Kapısı	Malzeme	Ahşap		
				Demir		
			Tip			
		Giriş Kapısı	Malzeme	Ahşap		
				Demir		
			Tip			
	PENCERELER	Malzeme				
		Tip				
	PENCERE ÖGELERİ	Parmaklık	Malzeme	Ahşap		
				Demir		
		Kepenk	Malzeme	Ahşap		
				Demir		
		Siperlik	Malzeme	Ahşap		
				Çinko		
				Taş		
	SAÇAKLAR	Malzeme	Ahşap			
			Taş			
			Metal			
	DEKORATİF ÖGELER	Korkuluk	Malzeme	Ahşap		
				Demir		
		Furuş	Malzeme	Ahşap		
				Taş		
		Kat Silmesi	Malzeme	Ahşap		
				Stüko		
		Konsol	Malzeme	Ahşap		
				Demir		
		Saçak Silmesi	Malzeme	Ahşap		
				Stüko		
		Taht				
		Abdestlik				
		Köşe Pılastırı				
		Cephede Taş-Tuğla Bezemesi		*		
		Saçak Altı Motifi				
DÖNEM MÜDAHALELERİ	PLAN ŞEMASINDAKİ MÜDAHALELER	Açık Sofanın Kapatılması				
		Islak Hacim Eklenmesi				
		Oda Eklenmesi				
	CEPHEDEKİ MÜDAHALELER	Malzeme Değişiklikleri				
		Oran Değişiklikleri				
HAZIRLAYAN: Gözde DEĞER		**DANIŞMAN: Prof. Dr. Eti AKYÜZ LEVİ**				

ENVANTER FİŞİ	MUĞLA/MERKEZ	2012	NO:MS3

VAZİYET PLANI Ö:1/1000

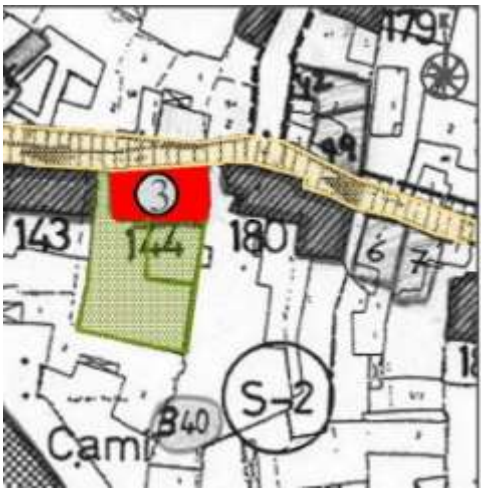

Yapı Adı	Konut		
İl	Muğla		
İlçe	Merkez/ Şeyh Camii Sokak		
Adres	Şeyh Camii Sokak No: 14		
Yerleşim Bilgileri	**Pafta**	**Ada**	**Parsel**
	19	340	3
Mülkiyet	Özel		
Parsel Deseni	Parsel Alanı		434 m^2
	Yapı Taban Alanı		108 m^2
	Sokak-Konut İlişkisi	S-B-K	*
		S-K-B	*
	Yönlenme	Tek Yön	Güney
		İki Yönlü	
		Çok Yönlü	

YAPIYA AİT GÖRSELLER

SOKAK CEPHESİ

AVLU CEPHESİ

PLAN ŞEMASI

ZEMİN KAT PLANI

1. KAT PLANI

HAZIRLAYAN: Gözde DEĞER	DANIŞMAN: Prof. Dr. Eti AKYÜZ LEVİ

ENVANTER FİŞİ	MUĞLA/MERKEZ				2012	NO:MS3
MİMARİ BİÇİM	Türk Evi			*		
	Batı Etkisindeki Konutlar					
İŞLEV	Özgün	Konut				
	Mevcut	Konut				
ONARIM DURUMU	Esaslı Onarım Görmüş					
	Basit Onarım Görmüş			*		
	Onarım Görmemiş					
	Metruk					
KAT ADEDİ	1 Katlı					
	B+1 Katlı					
	2 Katlı			*		
	B+2 Katlı					
	2 Katlı+ Kuleli					
YAPIM SİSTEMİ	Zemin Kat	Karma Sistem				
	Birinci Kat	Karma Sistem				
PLAN TİPİ						
CEPHE TİPİ	Simetrik Düzende					
CEPHE ÖGELERİ	ÇIKMALAR	Kapalı Çıkma	Cumba			
			Şahnişin			
		Yarı Açık Çıkma				
		Açık Çıkma				
	KAPILAR	Bahçe Kapısı	Malzeme	Ahşap		
				Demir	*	
			Tip	Çift Kanatlı		
		Giriş Kapısı	Malzeme	Ahşap		
				Demir		
			Tip			
	PENCERELER	Malzeme	Demir			
		Tip	½ Oranllı Kanatlı Açılır			
	PENCERE ÖGELERİ	Parmaklık	Malzeme	Ahşap		
				Demir	*	
		Kepenk	Malzeme	Ahşap		
				Demir		
		Siperlik	Malzeme	Ahşap		
				Çinko		
				Taş		
	SAÇAKLAR	Malzeme	Ahşap			
			Taş		*	
			Metal			
	DEKORATİF ÖGELER	Korkuluk	Malzeme	Ahşap		
				Demir		
		Furuş	Malzeme	Ahşap		
				Taş		
		Kat Silmesi	Malzeme	Ahşap		
				Stüko		
		Konsol	Malzeme	Ahşap		
				Demir		
		Saçak Silmesi	Malzeme	Ahşap		
				Stüko		
		Taht				
		Abdestlik				
		Köşe Pılastırı				
		Cephede Taş-Tuğla Bezemesi				
		Saçak Altı Motifi				
DÖNEM MÜDAHALELERİ	PLAN ŞEMASINDAKİ MÜDAHALELER	Açık Sofanın Kapatılması				
		Islak Hacim Eklenmesi				
		Oda Eklenmesi				
	CEPHEDEKİ MÜDAHALELER	Malzeme Değişiklikleri		*		
		Oran Değişiklikleri		*		

Demir bahçe kapısı

Sonradan Açıldığı Düşünülen Konut Giriş Kapısı

Oranı Değiştirilmiş Pencere

HAZIRLAYAN: Gözde DEĞER **DANIŞMAN: Prof. Dr. Eti AKYÜZ LEVİ**

ENVANTER FİŞİ	MUĞLA/MERKEZ	2012	NO:MS4

VAZİYET PLANI Ö:1/1000

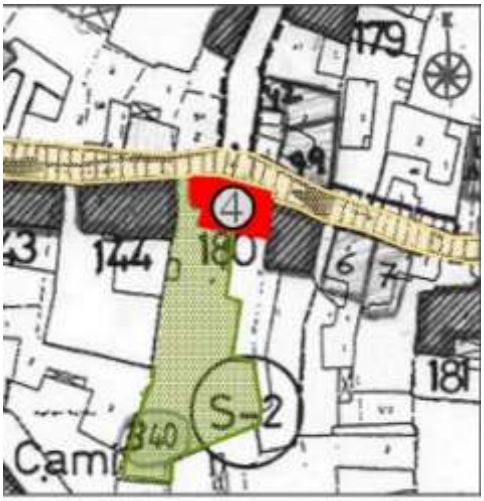

Yapı Adı	Konut		
İl	Muğla		
İlçe	Merkez/ Şeyh Camii Sokak		
Adres	Şeyh Camii Sokak No: 16		
Yerleşim Bilgileri	**Pafta**	**Ada**	**Parsel**
	19	340	4
Mülkiyet	Özel		
Parsel Deseni	Parsel Alanı		538 m^2
	Yapı Taban Alanı		84 m^2
	Sokak-Konut İlişkisi	S-B-K	*
		S-K-B	
	Yönlenme	Tek Yön	Güney
		İki Yönlü	
		Çok Yönlü	

YAPIYA AİT GÖRSELLER

SOKAK CEPHESİ

AVLU CEPHESİ

PLAN ŞEMASI

ZEMİN KAT PLANI

1. KAT PLANI

HAZIRLAYAN: Gözde DEĞER	**DANIŞMAN: Prof. Dr. Eti AKYÜZ LEVİ**

ENVANTER FİŞİ	MUĞLA/MERKEZ				2012	NO:MS4
MİMARİ BİÇİM	Türk Evi			*	Demir bahçe kapısı	
	Batı Etkisindeki Konutlar					
İŞLEV	Özgün	Konut				
	Mevcut	Konut				
ONARIM DURUMU	Esaslı Onarım Görmüş					
	Basit Onarım Görmüş					
	Onarım Görmemiş			*		
	Metruk					
KAT ADEDİ	1 Katlı					
	B+1 Katlı					
	2 Katlı			*		
	B+2 Katlı					
	2 Katlı+ Kuleli					
YAPIM SİSTEMİ	Zemin Kat	Karma Sistem				
	Birinci Kat	Karma Sistem				
PLAN TİPİ	Lineer Açık Sofalı					
CEPHE TİPİ	Simetrik Düzende					
CEPHE ÖGELERİ	ÇIKMALAR	Kapalı Çıkma	Cumba		Ahşap saçak ve metal çift saçak	
			Şahnişin			
		Yarı Açık Çıkma				
		Açık Çıkma				
	KAPILAR	Bahçe Kapısı	Malzeme	Ahşap		
				Demir	*	
			Tip	Çift Kanatlı		
		Giriş Kapısı	Malzeme	Ahşap		
				Demir		
			Tip			
	PENCERELER	Malzeme				
		Tip				
	PENCERE ÖGELERİ	Parmaklık	Malzeme	Ahşap		
				Demir		
		Kepenk	Malzeme	Ahşap		
				Demir		
		Siperlik	Malzeme	Ahşap		
				Çinko		
				Taş		
	SAÇAKLAR	Malzeme	Ahşap		*	
			Taş		*	
			Metal		*	
	DEKORATİF ÖGELER	Korkuluk	Malzeme	Ahşap		
				Demir		
		Furuş	Malzeme	Ahşap		
				Taş		
		Kat Silmesi	Malzeme	Ahşap		
				Stüko		
		Konsol	Malzeme	Ahşap		
				Demir		
		Saçak Silmesi	Malzeme	Ahşap		
				Stüko		
		Taht				
		Abdestlik				
		Köşe Pılastırı				
		Cephede Taş-Tuğla Bezemesi				
		Saçak Altı Motifi				
DÖNEM MÜDAHALELERİ	PLAN ŞEMASINDAKİ MÜDAHALELER	Açık Sofanın Kapatılması		*		
		Islak Hacim Eklenmesi				
		Oda Eklenmesi				
	CEPHEDEKİ MÜDAHALELER	Malzeme Değişiklikleri		*		
		Oran Değişiklikleri		*		
HAZIRLAYAN: Gözde DEĞER		**DANIŞMAN: Prof. Dr. Eti AKYÜZ LEVİ**				

ENVANTER FİŞİ	MUĞLA/MERKEZ	2012	NO:MS5

VAZİYET PLANI Ö:1/1000

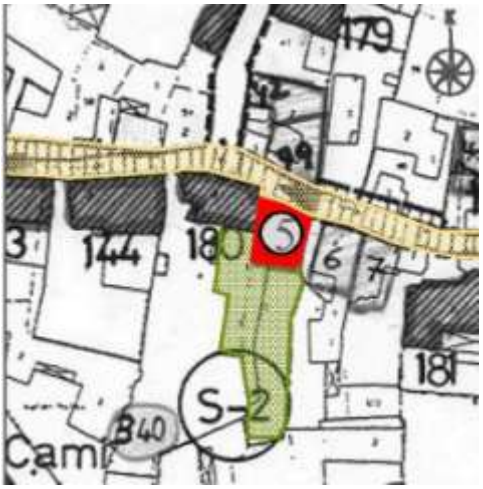

Yapı Adı	Konut		
İl	Muğla		
İlçe	Merkez/ Şeyh Camii Sokak		
Adres	Şeyh Camii Sokak No:18		
Yerleşim Bilgileri	**Pafta**	**Ada**	**Parsel**
	19	340	5
Mülkiyet	Özel		
Parsel Deseni	Parsel Alanı		314 m^2
	Yapı Taban Alanı		67 m^2
	Sokak-Konut İlişkisi	S-B-K	*
		S-K-B	
	Yönlenme	Tek Yön	Güney
		İki Yönlü	
		Çok Yönlü	

YAPIYA AİT GÖRSELLER

SOKAK CEPHESİ

AVLU CEPHESİ

PLAN ŞEMASI

ZEMİN KAT PLANI

1. KAT PLANI

HAZIRLAYAN: Gözde DEĞER **DANIŞMAN: Prof. Dr. Eti AKYÜZ LEVİ**

ENVANTER FİŞİ	MUĞLA/MERKEZ				2012	NO:MS5
MİMARİ BİÇİM	Türk Evi			*		
	Batı Etkisindeki Konutlar					
İŞLEV	Özgün	Konut				
	Mevcut	Konut				
ONARIM DURUMU	Esaslı Onarım Görmüş					
	Basit Onarım Görmüş					
	Onarım Görmemiş			*		
	Metruk					
KAT ADEDİ	1 Katlı					
	B+1 Katlı					
	2 Katlı			*		
	B+2 Katlı					
	2 Katlı+ Kuleli					
YAPIM SİSTEMİ	Zemin Kat	Karma Sistem				
	Birinci Kat	Karma Sistem				
PLAN TİPİ						
CEPHE TİPİ	Simetrik Düzende					
CEPHE ÖGELERİ	ÇIKMALAR	Kapalı Çıkma	Cumba			
			Şahnişin			
		Yarı Açık Çıkma				
		Açık Çıkma				
	KAPILAR	Bahçe Kapısı	Malzeme	Ahşap	*	
				Demir		
			Tip	Çift Kanatlı		
		Giriş Kapısı	Malzeme	Ahşap		
				Demir		
			Tip			
	PENCERELER	Malzeme				
		Tip				
	PENCERE ÖGELERİ	Parmaklık	Malzeme	Ahşap		
				Demir	*	
		Kepenk	Malzeme	Ahşap		
				Demir		
		Siperlik	Malzeme	Ahşap	*	
				Çinko		
				Taş		
	SAÇAKLAR	Malzeme	Ahşap			
			Taş			
			Metal			
	DEKORATİF ÖGELER	Korkuluk	Malzeme	Ahşap		
				Demir		
		Furuş	Malzeme	Ahşap		
				Taş		
		Kat Silmesi	Malzeme	Ahşap		
				Stüko		
		Konsol	Malzeme	Ahşap		
				Demir		
		Saçak Silmesi	Malzeme	Ahşap		
				Stüko		
		Taht				
		Abdestlik				
		Köşe Pılastırı				
		Cephede Taş-Tuğla Bezemesi				
		Saçak Altı Motifi				
DÖNEM MÜDAHALELERİ	PLAN ŞEMASINDAKİ MÜDAHALELER	Açık Sofanın Kapatılması				
		Islak Hacim Eklenmesi				
		Oda Eklenmesi				
	CEPHEDEKİ MÜDAHALELER	Malzeme Değişiklikleri				
		Oran Değişiklikleri				

Ahşap bahçe kapısı

Ahşap giyotin pencere

Cepheye taşan ocaklık ve Muğla bacası

HAZIRLAYAN: Gözde DEĞER **DANIŞMAN: Prof. Dr. Eti AKYÜZ LEVİ**

ENVANTER FİŞİ	MUĞLA/MERKEZ	2012	NO:MS6

VAZİYET PLANI Ö:1/1000

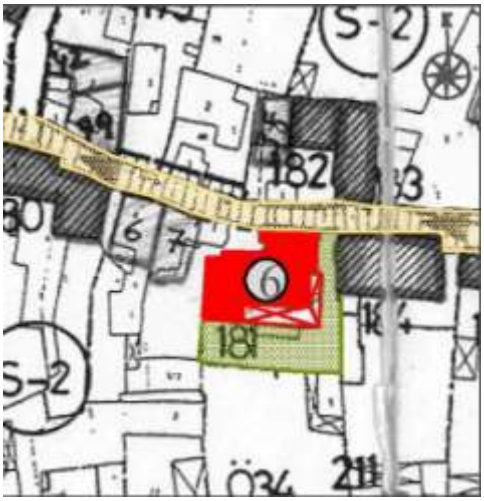

Yapı Adı	Konut		
İl	Muğla		
İlçe	Merkez/ Şeyh Camii Sokak		
Adres	Şeyh Camii Sokak No: 24		
Yerleşim Bilgileri	**Pafta**	**Ada**	**Parsel**
	19	340	8
Mülkiyet	Özel		
Parsel Deseni	Parsel Alanı		373 m^2
	Yapı Taban Alanı		159 m^2
	Sokak-Konut İlişkisi	S-B-K	*
		S-K-B	
	Yönlenme	Tek Yön	Güney
		İki Yönlü	
		Çok Yönlü	

YAPIYA AİT GÖRSELLER

SOKAK CEPHESİ

AVLU CEPHESİ

PLAN ŞEMASI

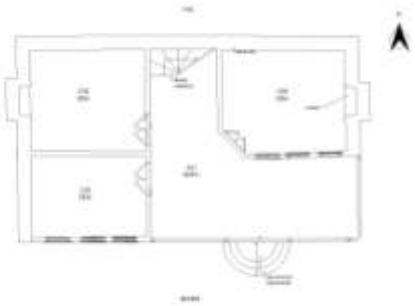

ZEMİN KAT PLANI

1. KAT PLANI

HAZIRLAYAN: Gözde DEĞER	DANIŞMAN: Prof. Dr. Eti AKYÜZ LEVİ

ENVANTER FİŞİ	MUĞLA/MERKEZ				2012	NO:MS6
MİMARİ BİÇİM	Türk Evi			*		
	Batı Etkisindeki Konutlar					
İŞLEV	Özgün	Konut				
	Mevcut	Konut				
ONARIM DURUMU	Esaslı Onarım Görmüş					
	Basit Onarım Görmüş			*		
	Onarım Görmemiş					
	Metruk					
KAT ADEDİ	1 Katlı					
	B+1 Katlı					
	2 Katlı			*		
	B+2 Katlı					
	2 Katlı+ Kuleli					
YAPIM SİSTEMİ	Zemin Kat	Karma Sistem				
	Birinci Kat	Karma Sistem				
PLAN TİPİ	L Tipi Açık Sofalı					
CEPHE TİPİ	Simetrik Düzende					
CEPHE ÖGELERİ	ÇIKMALAR	Kapalı Çıkma	Cumba			
			Şahnişin			
		Yarı Açık Çıkma				
		Açık Çıkma				
	KAPILAR	Bahçe Kapısı	Malzeme	Ahşap	*	
				Demir		
			Tip	Kuzulu Kapı		
		Giriş Kapısı	Malzeme	Ahşap	*	
				Demir		
			Tip	Kanatlı		
	PENCERELER	Malzeme	Ahşap			
		Tip	½ Oranında Giyotin			
	PENCERE ÖGELERİ	Parmaklık	Malzeme	Ahşap		
				Demir		
		Kepenk	Malzeme	Ahşap		
				Demir		
		Siperlik	Malzeme	Ahşap		
				Çinko		
				Taş		
	SAÇAKLAR	Malzeme	Ahşap		*	
			Taş			
			Metal		*	
	DEKORATİF ÖGELER	Korkuluk	Malzeme	Ahşap		
				Demir		
		Furuş	Malzeme	Ahşap		
				Taş		
		Kat Silmesi	Malzeme	Ahşap		
				Stüko		
		Konsol	Malzeme	Ahşap		
				Demir		
		Saçak Silmesi	Malzeme	Ahşap		
				Stüko		
		Taht				
		Abdestlik				
		Köşe Pılastırı				
		Cephede Taş-Tuğla Bezemesi				
		Saçak Altı Motifi				
DÖNEM MÜDAHALELERİ	PLAN ŞEMASINDAKİ MÜDAHALELER	Açık Sofanın Kapatılması				
		Islak Hacim Eklenmesi				
		Oda Eklenmesi		*		
	CEPHEDEKİ MÜDAHALELER	Malzeme Değişiklikleri		*		
		Oran Değişiklikleri		*		
HAZIRLAYAN: Gözde DEĞER		**DANIŞMAN: Prof. Dr. Eti AKYÜZ LEVİ**				

ENVANTER FİŞİ	MUĞLA/MERKEZ	2012	NO:MS7

VAZİYET PLANI Ö:1/1000

Yapı Adı	Konut		
İl	Muğla		
İlçe	Merkez/ Şeyh Camii Sokak		
Adres	Şeyh Camii Sokak No: 30		
Yerleşim Bilgileri	**Pafta**	**Ada**	**Parsel**
	19	340	9
Mülkiyet	Özel		
Parsel Deseni	Parsel Alanı		564 m^2
	Yapı Taban Alanı		153 m^2
	Sokak-Konut İlişkisi	S-B-K	*
		S-K-B	*
	Yönlenme	Tek Yön	Güney
		İki Yönlü	
		Çok Yönlü	

YAPIYA AİT GÖRSELLER

SOKAK CEPHESİ

AVLU CEPHESİ

PLAN ŞEMASI

ZEMİN KAT PLANI

1. KAT PLANI

HAZIRLAYAN: Gözde DEĞER **DANIŞMAN: Prof. Dr. Eti AKYÜZ LEVİ**

ENVANTER FİŞİ	MUĞLA/MERKEZ				2012	NO:MS7
MİMARİ BİÇİM	Türk Evi			*		
	Batı Etkisindeki Konutlar					
İŞLEV	Özgün	Konut				
	Mevcut	Konut				
ONARIM DURUMU	Esaslı Onarım Görmüş					
	Basit Onarım Görmüş			*		
	Onarım Görmemiş					
	Metruk					
KAT ADEDİ	1 Katlı					
	B+1 Katlı					
	2 Katlı			*		
	B+2 Katlı					
	2 Katlı+ Kuleli					
YAPIM SİSTEMİ	Zemin Kat	Karma Sistem				
	Birinci Kat	Karma Sistem				
PLAN TİPİ	Lineer Açık Sofalı (Sofa kapatılmış)					
CEPHE TİPİ	Simetrik Düzende					
CEPHE ÖGELERİ	ÇIKMALAR	Kapalı Çıkma		Cumba		
				Şahnişin		
		Yarı Açık Çıkma				
		Açık Çıkma				
	KAPILAR	Bahçe Kapısı	Malzeme	Ahşap	*	
				Demir		
			Tip	Kuzulu Kapı		
		Giriş Kapısı	Malzeme	Ahşap	*	
				Demir		
			Tip	Çift Kanatlı		
	PENCERELER	Malzeme	Ahşap			
		Tip	½ Oranında Kanatlı Açılır			
	PENCERE ÖGELERİ	Parmaklık	Malzeme	Ahşap		
				Demir	*	
		Kepenk	Malzeme	Ahşap		
				Demir		
		Siperlik	Malzeme	Ahşap		
				Çinko		
				Taş		
	SAÇAKLAR	Malzeme	Ahşap		*	
			Taş		*	
			Metal		*	
	DEKORATİF ÖGELER	Korkuluk	Malzeme	Ahşap		
				Demir		
		Furuş	Malzeme	Ahşap		
				Taş		
		Kat Silmesi	Malzeme	Ahşap		
				Stüko		
		Konsol	Malzeme	Ahşap		
				Demir		
		Saçak Silmesi	Malzeme	Ahşap		
				Stüko		
		Taht				
		Abdestlik				
		Köşe Pılastırı				
		Cephede Taş-Tuğla Bezemesi				
		Saçak Altı Motifi				
DÖNEM MÜDAHALELERİ	PLAN ŞEMASINDAKİ MÜDAHALELER	Açık Sofanın Kapatılması			*	
		Islak Hacim Eklenmesi				
		Oda Eklenmesi				
	CEPHEDEKİ MÜDAHALELER	Malzeme Değişiklikleri			*	
		Oran Değişiklikleri			*	

Ahşap giriş kapısı

Ahşap giriş kapısı

Ahşap bahçe kapısı

Demir parmaklıklı ahşap çift kanatlı açılır düzende pencere

HAZIRLAYAN: Gözde DEĞER **DANIŞMAN: Prof. Dr. Eti AKYÜZ LEVİ**

ENVANTER FİŞİ	MUĞLA/MERKEZ	2012	NO:MS8

VAZİYET PLANI Ö:1/1000

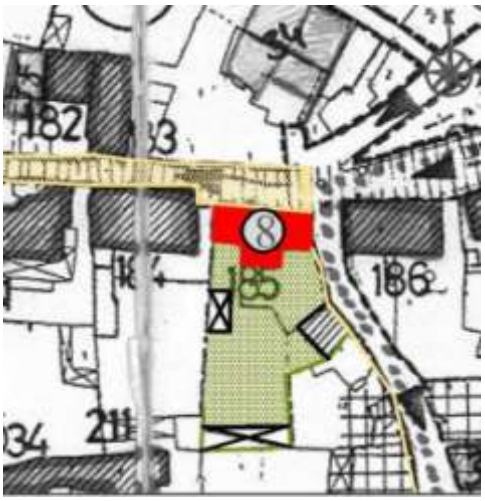

Yapı Adı	Balcılar Evi		
İl	Muğla		
İlçe	Merkez/ Şeyh Camii Sokak		
Adres	Şeyh Camii Sokak No: 32		
Yerleşim Bilgileri	**Pafta**	**Ada**	**Parsel**
	19	340	10
Mülkiyet	Özel		
Parsel Deseni	Parsel Alanı		543 m^2
	Yapı Taban Alanı		96 m^2
	Sokak-Konut İlişkisi	S-B-K	*
		S-K-B	
	Yönlenme	Tek Yön	Güney
		İki Yönlü	
		Çok Yönlü	

YAPIYA AİT GÖRSELLER

SOKAK CEPHESİ

AVLU CEPHESİ

PLAN ŞEMASI

ZEMİN KAT PLANI

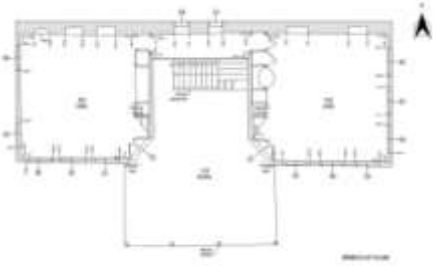

1. KAT PLANI

HAZIRLAYAN: Gözde DEĞER	DANIŞMAN: Prof. Dr. Eti AKYÜZ LEVİ

ENVANTER FİŞİ	MUĞLA/MERKEZ				2012	NO:MS8
MİMARİ BİÇİM	Türk Evi			*		
	Batı Etkisindeki Konutlar					
İŞLEV	Özgün	Konut				
	Mevcut	Boş				
ONARIM DURUMU	Esaslı Onarım Görmüş					
	Basit Onarım Görmüş					
	Onarım Görmemiş					
	Metruk			*		
KAT ADEDİ	1 Katlı					
	B+1 Katlı					
	2 Katlı			*		
	B+2 Katlı					
	2 Katlı+ Kuleli					
YAPIM SİSTEMİ	Zemin Kat	Karma Sistem				
	Birinci Kat	Karma Sistem				
PLAN TİPİ	Dörtgen Formlu Kapalı Sofalı					
CEPHE TİPİ	Simetrik Düzende					
CEPHE ÖGELERİ	ÇIKMALAR	Kapalı Çıkma	Cumba			
			Şahnişin			
		Yarı Açık Çıkma				
		Açık Çıkma				
	KAPILAR	Bahçe Kapısı	Malzeme	Ahşap	*	
				Demir		
			Tip	Kuzulu Kapı		
		Giriş Kapısı	Malzeme	Ahşap		
				Demir		
			Tip			
	PENCERELER	Malzeme	Ahşap			
		Tip	½ Oranında Giyotin			
	PENCERE ÖGELERİ	Parmaklık	Malzeme	Ahşap		
				Demir		
		Kepenk	Malzeme	Ahşap	*	
				Demir		
		Siperlik	Malzeme	Ahşap		
				Çinko		
				Taş		
	SAÇAKLAR	Malzeme	Ahşap		*	
			Taş		*	
			Metal			
	DEKORATİF ÖGELER	Korkuluk	Malzeme	Ahşap		
				Demir		
		Furuş	Malzeme	Ahşap		
				Taş		
		Kat Silmesi	Malzeme	Ahşap		
				Stüko		
		Konsol	Malzeme	Ahşap		
				Demir		
		Saçak Silmesi	Malzeme	Ahşap		
				Stüko		
		Taht				
		Abdestlik				
		Köşe Pılastırı				
		Cephede Taş-Tuğla Bezemesi				
		Saçak Altı Motifi				
DÖNEM MÜDAHALELERİ	PLAN ŞEMASINDAKİ MÜDAHALELER	Açık Sofanın Kapatılması				
		Islak Hacim Eklenmesi				
		Oda Eklenmesi				
	CEPHEDEKİ MÜDAHALELER	Malzeme Değişiklikleri				
		Oran Değişiklikleri				

Ahşap bahçe kapısı

Yangından hasar gören ahşap çatı

HAZIRLAYAN: Gözde DEĞER **DANIŞMAN: Prof. Dr. Eti AKYÜZ LEVİ**

ENVANTER FİŞİ	MUĞLA/MERKEZ	2012	NO:MS9

VAZİYET PLANI Ö:1/1000

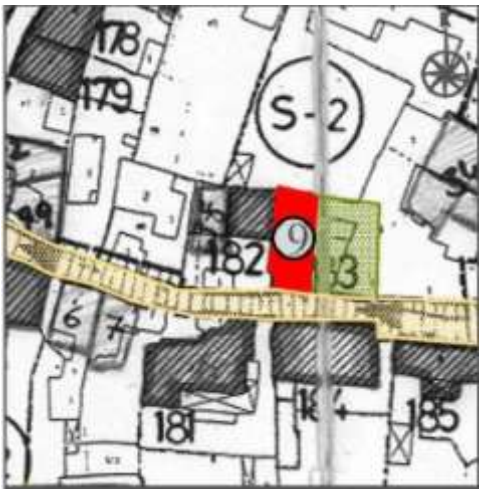

Yapı Adı	Konut		
İl	Muğla		
İlçe	Merkez/ Şeyh Camii Sokak		
Adres	Şeyh Camii Sokak No: 29		
Yerleşim Bilgileri	**Pafta**	**Ada**	**Parsel**
	19	340	37
Mülkiyet	Özel		
Parsel Deseni	Parsel Alanı		160 m^2
	Yapı Taban Alanı		53 m^2
	Sokak-Konut İlişkisi	S-B-K	*
		S-K-B	
	Yönlenme	Tek Yön	Doğu
		İki Yönlü	
		Çok Yönlü	

YAPIYA AİT GÖRSELLER

SOKAK CEPHESİ

AVLU CEPHESİ

PLAN ŞEMASI

ZEMİN KAT PLANI

1. KAT PLANI

HAZIRLAYAN: Gözde DEĞER	DANIŞMAN: Prof. Dr. Eti AKYÜZ LEVİ

ENVANTER FİŞİ	MUĞLA/MERKEZ				2012	NO:MS9
MİMARİ BİÇİM	Türk Evi			*		
	Batı Etkisindeki Konutlar					
İŞLEV	Özgün	Konut				
	Mevcut	Konut				
ONARIM DURUMU	Esaslı Onarım Görmüş					
	Basit Onarım Görmüş					
	Onarım Görmemiş			*		
	Metruk					
KAT ADEDİ	1 Katlı					
	B+1 Katlı					
	2 Katlı			*		
	B+2 Katlı					
	2 Katlı+ Kuleli					
YAPIM SİSTEMİ	Zemin Kat	Karma Sistem				
	Birinci Kat	Karma Sistem				
PLAN TİPİ	Dörtgen Formlu Kapalı Sofalı					
CEPHE TİPİ	Simetrik Düzende					
CEPHE ÖGELERİ	ÇIKMALAR	Kapalı Çıkma	Cumba			
			Şahnişin			
		Yarı Açık Çıkma				
		Açık Çıkma				
	KAPILAR	Bahçe Kapısı	Malzeme	Ahşap		
				Demir	*	
			Tip	Çift Kanatlı		
		Giriş Kapısı	Malzeme	Ahşap		
				Demir		
			Tip			
	PENCERELER	Malzeme	Ahşap			
		Tip	½ Oranında Giyotin			
	PENCERE ÖGELERİ	Parmaklık	Malzeme	Ahşap		
				Demir	*	
		Kepenk	Malzeme	Ahşap	*	
				Demir		
		Siperlik	Malzeme	Ahşap		
				Çinko		
				Taş		
	SAÇAKLAR	Malzeme	Ahşap		*	
			Taş		*	
			Metal		*	
	DEKORATİF ÖGELER	Korkuluk	Malzeme	Ahşap		
				Demir		
		Furuş	Malzeme	Ahşap		
				Taş		
		Kat Silmesi	Malzeme	Ahşap		
				Stüko		
		Konsol	Malzeme	Ahşap		
				Demir		
		Saçak Silmesi	Malzeme	Ahşap		
				Stüko		
		Taht				
		Abdestlik				
		Köşe Pılastırı				
		Cephede Taş-Tuğla Bezemesi				
		Saçak Altı Motifi				
DÖNEM MÜDAHALELERİ	PLAN ŞEMASINDAKİ MÜDAHALELER	Açık Sofanın Kapatılması				
		Islak Hacim Eklenmesi				
		Oda Eklenmesi				
	CEPHEDEKİ MÜDAHALELER	Malzeme Değişiklikleri		*		
		Oran Değişiklikleri		*		

Demir bahçe kapısı

Ahşap giyotin pencere

Cepheye taşan ocaklık ve ikili Muğla bacası

HAZIRLAYAN: Gözde DEĞER **DANIŞMAN: Prof. Dr. Eti AKYÜZ LEVİ**

ENVANTER FİŞİ	MUĞLA/MERKEZ	2012	NO:MS10

VAZİYET PLANI Ö:1/1000

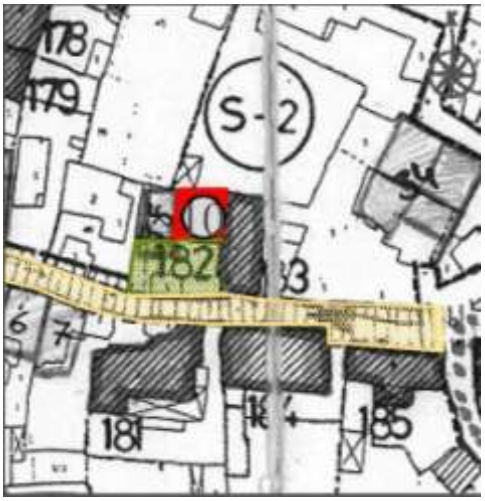

Yapı Adı	Konut		
İl	Muğla		
İlçe	Merkez/ Şeyh Camii Sokak		
Adres	Şeyh Camii Sokak No: 27		
Yerleşim Bilgileri	**Pafta**	**Ada**	**Parsel**
	19	340	36
Mülkiyet	Özel		
Parsel Deseni	Parsel Alanı		230 m^2
	Yapı Taban Alanı		90 m^2
	Sokak-Konut İlişkisi	S-B-K	*
		S-K-B	
	Yönlenme	Tek Yön	Güney
		İki Yönlü	
		Çok Yönlü	

YAPIYA AİT GÖRSELLER

SOKAK CEPHESİ	AVLU CEPHESİ

PLAN ŞEMASI

ZEMİN KAT PLANI	1. KAT PLANI

HAZIRLAYAN: Gözde DEĞER	DANIŞMAN: Prof. Dr. Eti AKYÜZ LEVİ

ENVANTER FİŞİ	MUĞLA/MERKEZ				2012	NO:MS10
MİMARİ BİÇİM	Türk Evi			*	Ahşap bahçe kapısı	
	Batı Etkisindeki Konutlar					
İŞLEV	Özgün	Konut				
	Mevcut	Boş				
ONARIM DURUMU	Esaslı Onarım Görmüş					
	Basit Onarım Görmüş					
	Onarım Görmemiş					
	Metruk			*		
KAT ADEDİ	1 Katlı					
	B+1 Katlı					
	2 Katlı			*		
	B+2 Katlı					
	2 Katlı+ Kuleli					
YAPIM SİSTEMİ	Zemin Kat	Karma Sistem				
	Birinci Kat	Karma Sistem				
PLAN TİPİ						
CEPHE TİPİ	Simetrik Düzende					
CEPHE ÖGELERİ	ÇIKMALAR	Kapalı Çıkma	Cumba			
			Şahnişin			
		Yarı Açık Çıkma				
		Açık Çıkma				
	KAPILAR	Bahçe Kapısı	Malzeme	Ahşap	*	
				Demir		
			Tip	Çift Kanatlı		
		Giriş Kapısı	Malzeme	Ahşap		
				Demir		
			Tip			
	PENCERELER	Malzeme				
		Tip				
	PENCERE ÖGELERİ	Parmaklık	Malzeme	Ahşap		
				Demir		
		Kepenk	Malzeme	Ahşap		
				Demir		
		Siperlik	Malzeme	Ahşap		
				Çinko		
				Taş		
	SAÇAKLAR	Malzeme	Ahşap			
			Taş			
			Metal			
	DEKORATİF ÖGELER	Korkuluk	Malzeme	Ahşap		
				Demir		
		Furuş	Malzeme	Ahşap		
				Taş		
		Kat Silmesi	Malzeme	Ahşap		
				Stüko		
		Konsol	Malzeme	Ahşap		
				Demir		
		Saçak Silmesi	Malzeme	Ahşap		
				Stüko		
		Taht				
		Abdestlik				
		Köşe Pılastırı				
		Cephede Taş-Tuğla Bezemesi				
		Saçak Altı Motifi				
DÖNEM MÜDAHALELERİ	PLAN ŞEMASINDAKİ MÜDAHALELER	Açık Sofanın Kapatılması				
		Islak Hacim Eklenmesi				
		Oda Eklenmesi				
	CEPHEDEKİ MÜDAHALELER	Malzeme Değişiklikleri				
		Oran Değişiklikleri				
HAZIRLAYAN: Gözde DEĞER		**DANIŞMAN: Prof. Dr. Eti AKYÜZ LEVİ**				

ENVANTER FİŞİ	MUĞLA/MERKEZ	2012	NO:MR1

VAZİYET PLANI Ö:1/1000

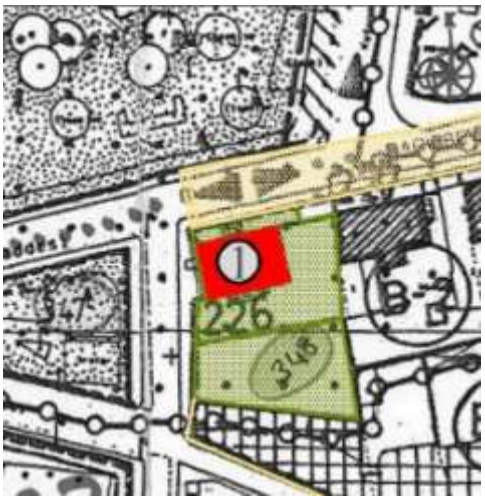

Yapı Adı	Saadet Hanım Evi		
İl	Muğla		
İlçe	Merkez/ Ragıp Bey Caddesi		
Adres	Ragıp Bey Caddesi No: 2		
Yerleşim Bilgileri	**Pafta**	**Ada**	**Parsel**
	23	348	1
Mülkiyet	Özel		
Parsel Deseni	Parsel Alanı		626 m^2
	Yapı Taban Alanı		103 m^2
	Sokak-Konut İlişkisi	S-B-K	*
		S-K-B	*
	Yönlenme	Tek Yön	
		İki Yönlü	Güney
			Kuzey
		Çok Yönlü	

YAPIYA AİT GÖRSELLER

SOKAK CEPHESİ

AVLU CEPHESİ

PLAN ŞEMASI

ZEMİN KAT PLANI

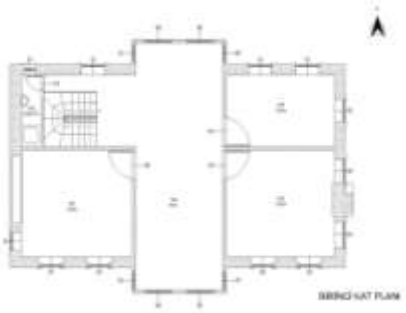

3. KAT PLANI

HAZIRLAYAN: Gözde DEĞER	DANIŞMAN: Prof. Dr. Eti AKYÜZ LEVİ

ENVANTER FİŞİ	MUĞLA/MERKEZ				2012	NO:MR1
MİMARİ BİÇİM	Türk Evi			*		
	Batı Etkisindeki Konutlar					
İŞLEV	Özgün	Konut				
	Mevcut	Konut				
ONARIM DURUMU	Esaslı Onarım Görmüş			*		
	Basit Onarım Görmüş					
	Onarım Görmemiş					
	Metruk					
KAT ADEDİ	1 Katlı					
	B+1 Katlı					
	2 Katlı			*		
	B+2 Katlı					
	2 Katlı+ Kuleli					
YAPIM SİSTEMİ	Zemin Kat	Kagir Sistem				
	Birinci Kat	Karma Sistem				
PLAN TİPİ	Dörtgen Formlu Kapalı Sofalı					
CEPHE TİPİ	Simetrik Düzende					
CEPHE ÖGELERİ	ÇIKMALAR	Kapalı Çıkma	Cumba			
			Şahnişin	*		
		Yarı Açık Çıkma				
		Açık Çıkma				
	KAPILAR	Bahçe Kapısı	Malzeme	Ahşap		
				Demir	*	
			Tip	Çift Kanatlı		
		Giriş Kapısı	Malzeme	Ahşap		
				Demir	*	
			Tip	Çift Kanatlı		
	PENCERELER	Malzeme	Ahşap			
		Tip	½ Oranlı Giyotin			
	PENCERE ÖGELERİ	Parmaklık	Malzeme	Ahşap		
				Demir	*	
		Kepenk	Malzeme	Ahşap	*	
				Demir		
		Siperlik	Malzeme	Ahşap		
				Çinko		
				Taş		
	SAÇAKLAR	Malzeme	Ahşap			
			Taş		*	
			Metal			
	DEKORATİF ÖGELER	Korkuluk	Malzeme	Ahşap		
				Demir		
		Furuş	Malzeme	Ahşap	*	
				Taş		
		Kat Silmesi	Malzeme	Ahşap		
				Stüko		
		Konsol	Malzeme	Ahşap		
				Demir		
		Saçak Silmesi	Malzeme	Ahşap		
				Stüko	*	
		Taht				
		Abdestlik				
		Köşe Pılastırı				
		Cephede Taş-Tuğla Bezemesi			*	
		Saçak Altı Motifi				
DÖNEM MÜDAHALELERİ	PLAN ŞEMASINDAKİ MÜDAHALELER	Açık Sofanın Kapatılması				
		Islak Hacim Eklenmesi				
		Oda Eklenmesi				
	CEPHEDEKİ MÜDAHALELER	Malzeme Değişiklikleri				
		Oran Değişiklikleri				

Demir giriş kapısı

Demir bahçe kapısı

Demir parmaklıklı taş söveli pencere

Ahşap Venedik panjuru

Ahşap şahnişin

HAZIRLAYAN: Gözde DEĞER	DANIŞMAN: Prof. Dr. Eti AKYÜZ LEVİ

ENVANTER FİŞİ	MUĞLA/MERKEZ	2012	NO:MR2

VAZİYET PLANI Ö:1/1000

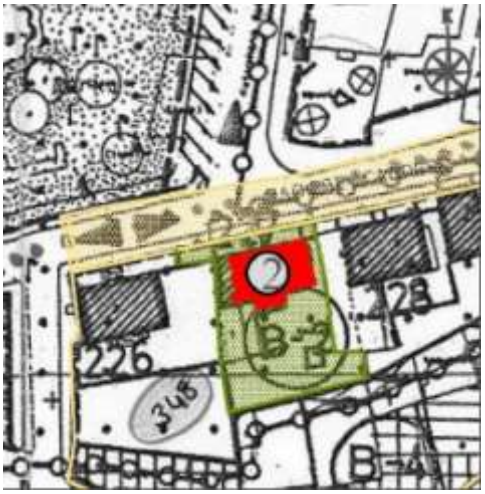

Yapı Adı	Konut		
İl	Muğla		
İlçe	Merkez/ Ragıp Bey Caddesi		
Adres	Ragıp Bey Caddesi No: 4		
Yerleşim Bilgileri	**Pafta**	**Ada**	**Parsel**
	23	348	27
Mülkiyet	Özel		
Parsel Deseni	Parsel Alanı		436 m^2
	Yapı Taban Alanı		103 m^2
	Sokak-Konut İlişkisi	S-B-K	*
		S-K-B	*
	Yönlenme	Tek Yön	
		İki Yönlü	Güney
			Kuzey
		Çok Yönlü	

YAPIYA AİT GÖRSELLER

SOKAK CEPHESİ

AVLU CEPHESİ

PLAN ŞEMASI

ZEMİN KAT PLANI

1. KAT PLANI

HAZIRLAYAN: Gözde DEĞER **DANIŞMAN: Prof. Dr. Eti AKYÜZ LEVİ**

ENVANTER FİŞİ	MUĞLA/MERKEZ				2012	NO:MR2
MİMARİ BİÇİM	Türk Evi			*		
	Batı Etkisindeki Konutlar					
İŞLEV	Özgün	Konut				
	Mevcut	Boş				
ONARIM DURUMU	Esaslı Onarım Görmüş					
	Basit Onarım Görmüş					
	Onarım Görmemiş			*		
	Metruk					
KAT ADEDİ	1 Katlı					
	B+1 Katlı					
	2 Katlı			*		
	B+2 Katlı					
	2 Katlı+ Kuleli					
YAPIM SİSTEMİ	Zemin Kat	Kagir Sistem				
	Birinci Kat	Karma Sistem				
PLAN TİPİ	Dörtgen Formlu Kapalı Sofalı					
CEPHE TİPİ	Simetrik Düzende					
CEPHE ÖGELERİ	ÇIKMALAR	Kapalı Çıkma	Cumba			
			Şahnişin	*		
		Yarı Açık Çıkma				
		Açık Çıkma				
	KAPILAR	Bahçe Kapısı	Malzeme	Ahşap	*	
				Demir		
			Tip	Çift Kanatlı		
		Giriş Kapısı	Malzeme	Ahşap	*	
				Demir		
			Tip	Çift Kanatlı		
	PENCERELER	Malzeme	Ahşap			
		Tip	½ Oranlı Giyotin			
	PENCERE ÖGELERİ	Parmaklık	Malzeme	Ahşap		
				Demir	*	
		Kepenk	Malzeme	Ahşap	*	
				Demir		
		Siperlik	Malzeme	Ahşap		
				Çinko		
				Taş		
	SAÇAKLAR	Malzeme	Ahşap			
			Taş		*	
			Metal			
	DEKORATİF ÖGELER	Korkuluk	Malzeme	Ahşap		
				Demir	*	
		Furuş	Malzeme	Ahşap	*	
				Taş		
		Kat Silmesi	Malzeme	Ahşap		
				Stüko		
		Konsol	Malzeme	Ahşap		
				Demir		
		Saçak Silmesi	Malzeme	Ahşap		
				Stüko	*	
		Taht				
		Abdestlik				
		Köşe Pılastırı				
		Cephede Taş-Tuğla Bezemesi				
		Saçak Altı Motifi				
DÖNEM MÜDAHALELERİ	PLAN ŞEMASINDAKİ MÜDAHALELER	Açık Sofanın Kapatılması				
		Islak Hacim Eklenmesi				
		Oda Eklenmesi				
	CEPHEDEKİ MÜDAHALELER	Malzeme Değişiklikleri				
		Oran Değişiklikleri				

Ahşap giriş kapısı

Demir bahçe kapısı

Demir parmaklıklı taş söveli pencere

Ahşap Venedik panjuru

Ahşap furuş

HAZIRLAYAN: Gözde DEĞER **DANIŞMAN: Prof. Dr. Eti AKYÜZ LEVİ**

ENVANTER FİŞİ	MUĞLA/MERKEZ	2012	NO:MR3

VAZİYET PLANI Ö:1/1000

Yapı Adı	Haluk Özsoy Evi		
İl	Muğla		
İlçe	Merkez/ Ragıp Bey Caddesi		
Adres	Ragıp Bey Caddesi No: 6		
Yerleşim Bilgileri	**Pafta**	**Ada**	**Parsel**
	23	348	19
Mülkiyet	Özel		
Parsel Deseni	Parsel Alanı		165 m^2
	Yapı Taban Alanı		88 m^2
	Sokak-Konut İlişkisi	S-B-K	*
		S-K-B	*
	Yönlenme	Tek Yön	
		İki Yönlü	Güney
			Kuzey
		Çok Yönlü	

YAPIYA AİT GÖRSELLER

SOKAK CEPHESİ

AVLU CEPHESİ

PLAN ŞEMASI

ZEMİN KAT PLANI

Mimar Eniz Tunca-Haluk Özsoy Evi Restorasyon Projes

1. KAT PLANI

HAZIRLAYAN: Gözde DEĞER **DANIŞMAN: Prof. Dr. Eti AKYÜZ LEVİ**

ENVANTER FİŞİ	MUĞLA/MERKEZ				2012	NO:MR3
MİMARİ BİÇİM	Türk Evi			*		
	Batı Etkisindeki Konutlar					
İŞLEV	Özgün	Konut				
	Mevcut	Bar				
ONARIM DURUMU	Esaslı Onarım Görmüş					
	Basit Onarım Görmüş			*		
	Onarım Görmemiş					
	Metruk					
KAT ADEDİ	1 Katlı					
	B+1 Katlı					
	2 Katlı			*		
	B+2 Katlı					
	2 Katlı+ Kuleli					
YAPIM SİSTEMİ	Zemin Kat	Kagir Sistem				
	Birinci Kat	Karma Sistem				
PLAN TİPİ	Dörtgen Formlu Kapalı Sofalı					
CEPHE TİPİ	Simetrik Düzende					
CEPHE ÖGELERİ	ÇIKMALAR	Kapalı Çıkma	Cumba			
			Şahnişin	*		
		Yarı Açık Çıkma				
		Açık Çıkma				
	KAPILAR	Bahçe Kapısı	Malzeme	Ahşap	*	
				Demir		
			Tip	Çift Kanatlı		
		Giriş Kapısı	Malzeme	Ahşap	*	
				Demir		
			Tip	Çift Kanatlı		
	PENCERELER	Malzeme	Ahşap			
		Tip	½ Oranlı Kanatlı Açılır			
	PENCERE ÖGELERİ	Parmaklık	Malzeme	Ahşap		
				Demir	*	
		Kepenk	Malzeme	Ahşap		
				Demir		
		Siperlik	Malzeme	Ahşap		
				Çinko		
				Taş		
	SAÇAKLAR	Malzeme	Ahşap			
			Taş		*	
			Metal			
	DEKORATİF ÖGELER	Korkuluk	Malzeme	Ahşap		
				Demir	*	
		Furuş	Malzeme	Ahşap	*	
				Taş		
		Kat Silmesi	Malzeme	Ahşap		
				Stüko		
		Konsol	Malzeme	Ahşap		
				Demir		
		Saçak Silmesi	Malzeme	Ahşap		
				Stüko	*	
		Taht				
		Abdestlik				
		Köşe Pılastırı				
		Cephede Taş-Tuğla Bezemesi				
		Saçak Altı Motifi				
DÖNEM MÜDAHALELERİ	PLAN ŞEMASINDAKİ MÜDAHALELER	Açık Sofanın Kapatılması				
		Islak Hacim Eklenmesi				
		Oda Eklenmesi				
	CEPHEDEKİ MÜDAHALELER	Malzeme Değişiklikleri			*	
		Oran Değişiklikleri				
HAZIRLAYAN: Gözde DEĞER		**DANIŞMAN: Prof. Dr. Eti AKYÜZ LEVİ**				

Ahşap giriş kapısı

Ahşap bahçe kapısı

Demir parmaklıklı taş söveli pencere

Ahşap şahnişin

ENVANTER FİŞİ	MUĞLA/MERKEZ	2012	NO:MR4

VAZİYET PLANI Ö:1/1000

Yapı Adı	Küçük Ev Bar		
İl	Muğla		
İlçe	Merkez/ Ragıp Bey Caddesi		
Adres	Ragıp Bey Caddesi No: 14		
Yerleşim Bilgileri	**Pafta**	**Ada**	**Parsel**
	23	348	6
Mülkiyet	Özel		
Parsel Deseni	Parsel Alanı		256 m^2
	Yapı Taban Alanı		100 m^2
	Sokak-Konut İlişkisi	S-B-K	*
		S-K-B	*
	Yönlenme	Tek Yön	
		İki Yönlü	GD
			KB
		Çok Yönlü	

YAPIYA AİT GÖRSELLER

SOKAK CEPHESİ

AVLU CEPHESİ

PLAN ŞEMASI

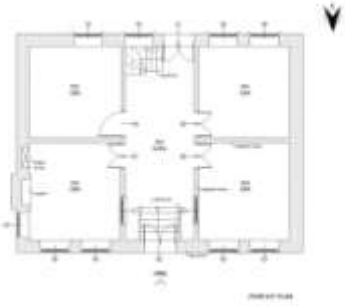

ZEMİN KAT PLANI

1. KAT PLANI

HAZIRLAYAN: Gözde DEĞER	DANIŞMAN: Prof. Dr. Eti AKYÜZ LEVİ

ENVANTER FİŞİ	MUĞLA/MERKEZ				2012	NO:MR4
MİMARİ BİÇİM	Türk Evi					
	Batı Etkisindeki Konutlar			*		
İŞLEV	Özgün	Konut				
	Mevcut	Bar				
ONARIM DURUMU	Esaslı Onarım Görmüş					
	Basit Onarım Görmüş			*		
	Onarım Görmemiş					
	Metruk					
KAT ADEDİ	1 Katlı			*		
	B+1 Katlı					
	2 Katlı					
	B+2 Katlı					
	2 Katlı+ Kuleli					
YAPIM SİSTEMİ	Zemin Kat	Kagir Sistem				
	Birinci Kat					
PLAN TİPİ	Orta Hollü					
CEPHE TİPİ	Simetrik Düzende					
CEPHE ÖGELERİ	ÇIKMALAR	Kapalı Çıkma	Cumba			
			Şahnişin			
		Yarı Açık Çıkma				
		Açık Çıkma				
	KAPILAR	Bahçe Kapısı	Malzeme	Ahşap		
				Demir	*	
			Tip	Çift Kanatlı		
		Giriş Kapısı	Malzeme	Ahşap	*	
				Demir		
			Tip	Tek Kanatlı		
	PENCERELER	Malzeme	Ahşap			
		Tip	½ Oranlı Kanatlı Açılır			
	PENCERE ÖGELERİ	Parmaklık	Malzeme	Ahşap		
				Demir	*	
		Kepenk	Malzeme	Ahşap		
				Demir		
		Siperlik	Malzeme	Ahşap		
				Çinko		
				Taş		
	SAÇAKLAR	Malzeme	Ahşap			
			Taş		*	
			Metal			
	DEKORATİF ÖGELER	Korkuluk	Malzeme	Ahşap		
				Demir		
		Furuş	Malzeme	Ahşap		
				Taş		
		Kat Silmesi	Malzeme	Ahşap		
				Stüko		
		Konsol	Malzeme	Ahşap		
				Demir		
		Saçak Silmesi	Malzeme	Ahşap		
				Stüko	*	
		Taht				
		Abdestlik				
		Köşe Pılastırı				
		Cephede Taş-Tuğla Bezemesi				
		Saçak Altı Motifi				
DÖNEM MÜDAHALELERİ	PLAN ŞEMASINDAKİ MÜDAHALELER	Açık Sofanın Kapatılması				
		Islak Hacim Eklenmesi				
		Oda Eklenmesi				
	CEPHEDEKİ MÜDAHALELER	Malzeme Değişiklikleri		*		
		Oran Değişiklikleri				

Ahşap giriş kapısı

Avlu giriş kapısı

Demir parmaklıklı ahşap pencere

Sofa görünüş

Oda görünüş

HAZIRLAYAN: Gözde DEĞER **DANIŞMAN: Prof. Dr. Eti AKYÜZ LEVİ**

ENVANTER FİŞİ	MUĞLA/MERKEZ	2012	NO:MR5

VAZİYET PLANI Ö:1/1000

Yapı Adı	Alone Bar		
İl	Muğla		
İlçe	Merkez/ Ragıp Bey Caddesi		
Adres	Ragıp Bey Caddesi No: 16		
Yerleşim Bilgileri	**Pafta**	**Ada**	**Parsel**
	23	348	23
Mülkiyet	Özel		
Parsel Deseni	Parsel Alanı		211 m^2
	Yapı Taban Alanı		101 m^2
	Sokak-Konut İlişkisi	S-B-K	*
		S-K-B	*
	Yönlenme	Tek Yön	
		İki Yönlü	GD
			KB
		Çok Yönlü	

YAPIYA AİT GÖRSELLER

SOKAK CEPHESİ

AVLU CEPHESİ

PLAN ŞEMASI

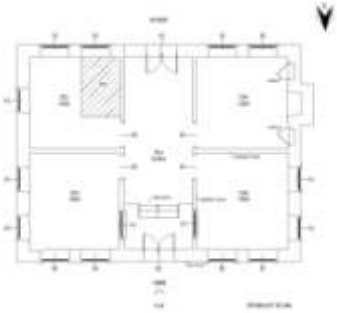

ZEMİN KAT PLANI

1. KAT PLANI

HAZIRLAYAN: Gözde DEĞER	DANIŞMAN: Prof. Dr. Eti AKYÜZ LEVİ

ENVANTER FİŞİ	MUĞLA/MERKEZ				2012	NO:MR5
MİMARİ BİÇİM	Türk Evi					
	Batı Etkisindeki Konutlar			*		
İŞLEV	Özgün	Konut				
	Mevcut	Bar				
ONARIM DURUMU	Esaslı Onarım Görmüş					
	Basit Onarım Görmüş			*		
	Onarım Görmemiş					
	Metruk					
KAT ADEDİ	1 Katlı			*		
	B+1 Katlı					
	2 Katlı					
	B+2 Katlı					
	2 Katlı+ Kuleli					
YAPIM SİSTEMİ	Zemin Kat	Kagir Sistem				
	Birinci Kat					
PLAN TİPİ	Orta Hollü					
CEPHE TİPİ	Simetrik Düzende					
CEPHE ÖGELERİ	ÇIKMALAR	Kapalı Çıkma	Cumba			
			Şahnişin			
		Yarı Açık Çıkma				
		Açık Çıkma				
	KAPILAR	Bahçe Kapısı	Malzeme	Ahşap		
				Demir	*	
			Tip	Çift Kanatlı		
		Giriş Kapısı	Malzeme	Ahşap	*	
				Demir		
			Tip	Çift Kanatlı		
	PENCERELER	Malzeme	Ahşap			
		Tip	½ Oranlı Kanatlı Açılır			
	PENCERE ÖGELERİ	Parmaklık	Malzeme	Ahşap		
				Demir		
		Kepenk	Malzeme	Ahşap		
				Demir		
		Siperlik	Malzeme	Ahşap		
				Çinko		
				Taş		
	SAÇAKLAR	Malzeme	Ahşap		*	
			Taş		*	
			Metal			
	DEKORATİF ÖGELER	Korkuluk	Malzeme	Ahşap		
				Demir		
		Furuş	Malzeme	Ahşap		
				Taş		
		Kat Silmesi	Malzeme	Ahşap		
				Stüko		
		Konsol	Malzeme	Ahşap		
				Demir		
		Saçak Silmesi	Malzeme	Ahşap		
				Stüko	*	
		Taht				
		Abdestlik				
		Köşe Pılastırı				
		Cephede Taş-Tuğla Bezemesi				
		Saçak Altı Motifi				
DÖNEM MÜDAHALELERİ	PLAN ŞEMASINDAKİ MÜDAHALELER	Açık Sofanın Kapatılması				
		Islak Hacim Eklenmesi		*		
		Oda Eklenmesi		*		
	CEPHEDEKİ MÜDAHALELER	Malzeme Değişiklikleri		*		
		Oran Değişiklikleri				

Ahşap giriş kapısı

Demir bahçe kapısı

Ahşap açılır kanatlı düzende pencere

Avlu cephesi ahşap pencere

Avluda yer alan hamam yapısı

Oda görünüş

HAZIRLAYAN: Gözde DEĞER **DANIŞMAN: Prof. Dr. Eti AKYÜZ LEVİ**

ENVANTER FİŞİ	MUĞLA/MERKEZ	2012	NO:MR6

VAZİYET PLANI Ö:1/1000

Yapı Adı	Kreş		
İl	Muğla		
İlçe	Merkez/ Ragıp Bey Caddesi		
Adres	Ragıp Bey Caddesi No: 7		
Yerleşim Bilgileri	**Pafta**	**Ada**	**Parsel**
	24	100	30
Mülkiyet	Özel		
Parsel Deseni	Parsel Alanı		442 m^2
	Yapı Taban Alanı		83 m^2
	Sokak-Konut İlişkisi	S-B-K	*
		S-K-B	*
	Yönlenme	Tek Yön	
		İki Yönlü	Güney
			Kuzey
		Çok Yönlü	

YAPIYA AİT GÖRSELLER

SOKAK CEPHESİ

AVLU CEPHESİ

PLAN ŞEMASI

ZEMİN KAT PLANI

1. KAT PLANI

HAZIRLAYAN: Gözde DEĞER **DANIŞMAN: Prof. Dr. Eti AKYÜZ LEVİ**

ENVANTER FİŞİ	MUĞLA/MERKEZ				2012	NO:MR6
MİMARİ BİÇİM	Türk Evi			*		
	Batı Etkisindeki Konutlar					
İŞLEV	Özgün	Konut				
	Mevcut	Bar				
ONARIM DURUMU	Esaslı Onarım Görmüş			*		
	Basit Onarım Görmüş					
	Onarım Görmemiş					
	Metruk					
KAT ADEDİ	1 Katlı					
	B+1 Katlı					
	2 Katlı			*		
	B+2 Katlı					
	2 Katlı+ Kuleli					
YAPIM SİSTEMİ	Zemin Kat	Kagir Sistem				
	Birinci Kat	Karma Sistem				
PLAN TİPİ	Dörtgen Formlu Kapalı Sofalı					
CEPHE TİPİ	Simetrik Düzende					
CEPHE ÖGELERİ	ÇIKMALAR	Kapalı Çıkma	Cumba			
			Şahnişin	*		
		Yarı Açık Çıkma				
		Açık Çıkma				
	KAPILAR	Bahçe Kapısı	Malzeme	Ahşap		
				Demir		
			Tip	Çift Kanatlı		
		Giriş Kapısı	Malzeme	Ahşap		
				Demir	*	
			Tip	Çift Kanatlı		
	PENCERELER	Malzeme	Ahşap			
		Tip	Enine Gelişen Pencere			
	PENCERE ÖGELERİ	Parmaklık	Malzeme	Ahşap		
				Demir	*	
		Kepenk	Malzeme	Ahşap		
				Demir		
		Siperlik	Malzeme	Ahşap		
				Çinko		
				Taş		
	SAÇAKLAR	Malzeme	Ahşap			
			Taş		*	
			Metal			
	DEKORATİF ÖGELER	Korkuluk	Malzeme	Ahşap		
				Demir		
		Furuş	Malzeme	Ahşap		
				Taş	*	
		Kat Silmesi	Malzeme	Ahşap		
				Stüko	*	
		Konsol	Malzeme	Ahşap		
				Demir		
		Saçak Silmesi	Malzeme	Ahşap		
				Stüko	*	
		Taht				
		Abdestlik				
		Köşe Pılastırı				
		Cephede Taş-Tuğla Bezemesi			*	
		Saçak Altı Motifi				
DÖNEM MÜDAHALELERİ	PLAN ŞEMASINDAKİ MÜDAHALELER	Açık Sofanın Kapatılması				
		Islak Hacim Eklenmesi				
		Oda Eklenmesi				
	CEPHEDEKİ MÜDAHALELER	Malzeme Değişiklikleri			*	
		Oran Değişiklikleri			*	

Demir giriş kapısı

Demir bahçe kapısı

Demir parmaklıklı enine gelişen pencere

Şahnişin

HAZIRLAYAN: Gözde DEĞER	DANIŞMAN: Prof. Dr. Eti AKYÜZ LEVİ

ENVANTER FİŞİ	ULA	2012	NO: 1

VAZİYET PLANI Ö:1/1000

Yapı Adı	Engin Akın Evi		
İl	Muğla		
İlçe	Ula		
Adres	Ayazkıyı Mah Köyceğiz Şosesi No: 5		
Yerleşim Bilgileri	**Pafta**	**Ada**	**Parsel**
	3	28	28
Mülkiyet	Tek Sahipli		
Parsel Deseni	Parsel Alanı		2052 m^2
	Yapı Taban Alanı		132 m^2
	Sokak-Konut İlişkisi	S-B-K	*
		S-K-B	*
	Yönlenme	Tek Yön	
		İki Yönlü	
		Çok Yönlü	*

YAPIYA AİT GÖRSELLER

GİRİŞ (GÜNEYDOĞU) CEPHESİ

AVLU (KUZEYDOĞU) CEPHESİ

PLAN ŞEMASI

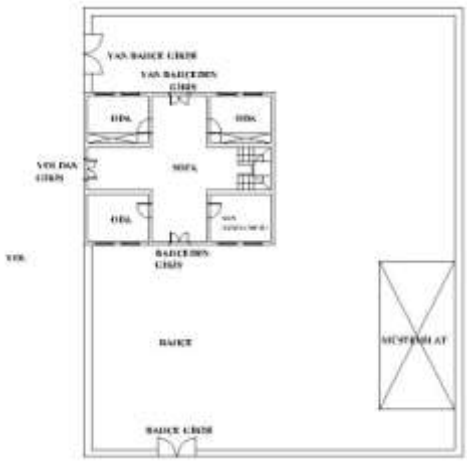

ZEMİN KAT PLAN ŞEMASI

BİRİNCİ KAT PLAN ŞEMASI

HAZIRLAYAN: Gözde DEĞER	DANIŞMAN: Prof. Dr. Eti AKYÜZ LEVİ

ENVANTER FİŞİ	ULA				2012	NO: 1
MİMARİ BİÇİM	Türk Evi					
	Batı Etkisindeki Konutlar			*		
İŞLEV	Özgün	Konut				
	Mevcut	Konut				
ONARIM DURUMU	Esaslı Onarım Görmüş			*		
	Basit Onarım Görmüş					
	Onarım Görmemiş					
	Metruk					
KAT ADEDİ	1 Katlı					
	B+1 Katlı					
	2 Katlı			*		
	B+2 Katlı					
	2 Katlı+ Kuleli					
YAPIM SİSTEMİ	Zemin Kat	Yığma taş kagir				
	Birinci Kat	Ahşap karkas				
PLAN TİPİ	Orta Hollü					
CEPHE TİPİ	Simetrik Düzende					
CEPHE ÖGELERİ	ÇIKMALAR	Kapalı Çıkma	Cumba			
			Şahnişin			
		Yarı Açık Çıkma				
		Açık Çıkma				
	KAPILAR	Bahçe Kapısı	Malzeme	Ahşap	*	
				Demir		
			Tip			
		Giriş Kapısı	Malzeme	Ahşap	*	
				Demir		
			Tip	Çift Kanatlı		
	PENCERELER	Malzeme	Ahşap			
		Tip	½ Oranlı giyotin			
	PENCERE ÖGELERİ	Parmaklık	Malzeme	Ahşap		
				Demir	*	
		Kepenk	Malzeme	Ahşap	*	
				Demir		
		Siperlik	Malzeme	Ahşap		
				Çinko		
				Taş		
	SAÇAKLAR	Malzeme	Ahşap			
			Taş		*	
			Metal			
	DEKORATİF ÖGELER	Korkuluk	Malzeme	Ahşap		
				Demir		
		Furuş	Malzeme	Ahşap		
				Taş		
		Kat Silmesi	Malzeme	Ahşap		
				Stüko	*	
		Konsol	Malzeme	Ahşap		
				Demir	*	
		Saçak Silmesi	Malzeme	Ahşap		
				Stüko	*	
		Taht				
		Abdestlik				
		Köşe Pılastırı			*	
		Cephede Taş-Tuğla Bezemesi				
		Saçak Altı Motifi				
DÖNEM MÜDAHALELERİ	PLAN ŞEMASINDAKİ MÜDAHALELER	Açık Sofanın Kapatılması				
		Islak Hacim Eklenmesi				
		Oda Eklenmesi				
	CEPHEDEKİ MÜDAHALELER	Malzeme Değişiklikleri				
		Oran Değişiklikleri				

Yan bahçe kapısı

Müştemilat yapısı

Giriş kapısı

Pencereler

Ahşap kepenk

HAZIRLAYAN: Gözde DEĞER **DANIŞMAN: Prof. Dr. Eti AKYÜZ LEVİ**

ENVANTER FİŞİ	ULA	2012	NO: 2

VAZİYET PLANI Ö:1/1000

Yapı Adı	Konut		
İl	Muğla		
İlçe	Ula		
Adres	Alparslan Mah Köyceğiz Şosesi No: 3		
Yerleşim Bilgileri	**Pafta**	**Ada**	**Parsel**
	3	28	29
Mülkiyet	Hisseli Tapu (4 varisli)		
Parsel Deseni	Parsel Alanı		331 m^2
	Yapı Taban Alanı		102 m^2
	Sokak-Konut İlişkisi	S-B-K	*
		S-K-B	
	Yönlenme	Tek Yön	GD
		İki Yönlü	
		Çok Yönlü	

YAPIYA AİT GÖRSELLER

KUZEYBATI CEPHESİ

AVLU (GÜNEYDOĞU) CEPHESİ

PLAN ŞEMASI

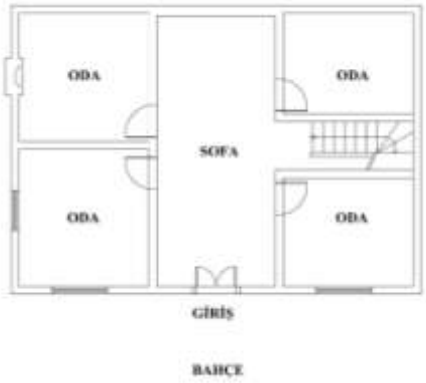

ZEMİN KAT PLAN ŞEMASI

BİRİNCİ KAT PLAN ŞEMASI

HAZIRLAYAN: Gözde DEĞER	DANIŞMAN: Prof. Dr. Eti AKYÜZ LEVİ

ENVANTER FİŞİ	ULA				2012	NO: 2
MİMARİ BİÇİM	Türk Evi					
	Batı Etkisindeki Konutlar			*		
İŞLEV	Özgün	Konut				
	Mevcut	Boş				
ONARIM DURUMU	Esaslı Onarım Görmüş					
	Basit Onarım Görmüş					
	Onarım Görmemiş					
	Metruk			*		
KAT ADEDİ	1 Katlı					
	B+1 Katlı					
	2 Katlı			*		
	B+2 Katlı					
	2 Katlı+ Kuleli					
YAPIM SİSTEMİ	Zemin Kat	Yığma taş kagir				
	Birinci Kat	Karma sistem				
PLAN TİPİ	Orta Hollü					
CEPHE TİPİ	Simetrik Düzende					
CEPHE ÖGELERİ	ÇIKMALAR	Kapalı Çıkma	Cumba			
			Şahnişin			
		Yarı Açık Çıkma				
		Açık Çıkma		*		
	KAPILAR	Bahçe Kapısı	Malzeme	Ahşap		
				Demir	*	
			Tip			
		Giriş Kapısı	Malzeme	Ahşap		
				Demir	*	
			Tip	Çift Kanatlı		
	PENCERELER	Malzeme	Ahşap ve demir			
		Tip	½ Oranlı ve Enine gelişen			
	PENCERE ÖGELERİ	Parmaklık	Malzeme	Ahşap		
				Demir	*	
		Kepenk	Malzeme	Ahşap	*	
				Demir		
		Siperlik	Malzeme	Ahşap		
				Çinko		
				Taş		
	SAÇAKLAR	Malzeme	Ahşap		*	
			Taş		*	
			Metal			
	DEKORATİF ÖGELER	Korkuluk	Malzeme	Ahşap		
				Demir	*	
		Furuş	Malzeme	Ahşap		
				Taş		
		Kat Silmesi	Malzeme	Ahşap		
				Stüko	*	
		Konsol	Malzeme	Ahşap		
				Demir		
		Saçak Silmesi	Malzeme	Ahşap		
				Stüko	*	
		Taht				
		Abdestlik				
		Köşe Pılastırı		*		
		Cephede Taş-Tuğla Bezemesi				
		Saçak Altı Motifi				
DÖNEM MÜDAHALELERİ	PLAN ŞEMASINDAKİ MÜDAHALELER	Açık Sofanın Kapatılması				
		Islak Hacim Eklenmesi				
		Oda Eklenmesi				
	CEPHEDEKİ MÜDAHALELER	Malzeme Değişiklikleri		*		
		Oran Değişiklikleri		*		

Açık çıkma

Bahçe kapısı

Ahşap pencere

Demir parmaklık

Ahşap ve taş saçak

Oranları değiştirilen pencereler

HAZIRLAYAN: Gözde DEĞER **DANIŞMAN: Prof. Dr. Eti AKYÜZ LEVİ**

ENVANTER FİŞİ	ULA	2012	NO: 3

VAZİYET PLANI Ö:1/1000

Yapı Adı	Türk Evi Restoran		
İl	Muğla		
İlçe	Ula		
Adres	Ayazkıyı Mah İzmirliler Cad. No: 4		
Yerleşim Bilgileri	**Pafta**	**Ada**	**Parsel**
	3	28	31
Mülkiyet	-		
Parsel Deseni	Parsel Alanı		1191 m^2
	Yapı Taban Alanı		42 m^2
	Sokak-Konut İlişkisi	S-B-K	*
		S-K-B	
	Yönlenme	Tek Yön	
		İki Yönlü	KD
			GB
		Çok Yönlü	

YAPIYA AİT GÖRSELLER

GİRİŞ (GÜNEYBATI) CEPHESİ

AVLU (KUZEYDOĞU) CEPHESİ

PLAN ŞEMASI

ZEMİN KAT PLAN ŞEMASI

BİRİNCİ KAT PLAN ŞEMASI

HAZIRLAYAN: Gözde DEĞER **DANIŞMAN: Prof. Dr. Eti AKYÜZ LEVİ**

ENVANTER FİŞİ	ULA				2012	NO: 3
MİMARİ BİÇİM	Türk Evi			*		
	Batı Etkisindeki Konutlar					
İŞLEV	Özgün	Konut				
	Mevcut	Depo				
ONARIM DURUMU	Esaslı Onarım Görmüş					
	Basit Onarım Görmüş			*		
	Onarım Görmemiş					
	Metruk					
KAT ADEDİ	1 Katlı					
	B+1 Katlı					
	2 Katlı			*		
	B+2 Katlı					
	2 Katlı+ Kuleli					
YAPIM SİSTEMİ	Zemin Kat	Yığma taş kagir				
	Birinci Kat	Karma sistem				
PLAN TİPİ	Çokgen Formlu Kapalı Sofalı					
CEPHE TİPİ	Simetrik Düzende					
CEPHE ÖGELERİ	ÇIKMALAR	Kapalı Çıkma	Cumba			
			Şahnişin	*		
		Yarı Açık Çıkma				
		Açık Çıkma				
	KAPILAR	Bahçe Kapısı	Malzeme	Ahşap	*	
				Demir		
			Tip	Çift Kanatlı		
		Giriş Kapısı	Malzeme	Ahşap	*	
				Demir		
			Tip	Çift Kanatlı		
	PENCERELER	Malzeme	Ahşap ve demir			
		Tip	½ Oranlı Giyotin			
	PENCERE ÖGELERİ	Parmaklık	Malzeme	Ahşap		
				Demir		
		Kepenk	Malzeme	Ahşap		
				Demir		
		Siperlik	Malzeme	Ahşap		
				Çinko		
				Taş		
	SAÇAKLAR	Malzeme	Ahşap		*	
			Taş			
			Metal		*	
	DEKORATİF ÖGELER	Korkuluk	Malzeme	Ahşap		
				Demir		
		Furuş	Malzeme	Ahşap	*	
				Taş		
		Kat Silmesi	Malzeme	Ahşap		
				Stüko		
		Konsol	Malzeme	Ahşap		
				Demir		
		Saçak Silmesi	Malzeme	Ahşap		
				Stüko		
		Taht				
		Abdestlik				
		Köşe Pılastırı				
		Cephede Taş-Tuğla Bezemesi				
		Saçak Altı Motifi				
DÖNEM MÜDAHALELERİ	PLAN ŞEMASINDAKİ MÜDAHALELER	Açık Sofanın Kapatılması				
		Islak Hacim Eklenmesi				
		Oda Eklenmesi		*		
	CEPHEDEKİ MÜDAHALELER	Malzeme Değişiklikleri				
		Oran Değişiklikleri				

Şahnişin

Bahçe kapısı

Giriş kapısı

Ahşap pencere

Ahşap saçak

Havuz

HAZIRLAYAN: Gözde DEĞER **DANIŞMAN: Prof. Dr. Eti AKYÜZ LEVİ**

ENVANTER FİŞİ	ULA	2012	NO: 4

VAZİYET PLANI Ö:1/1000

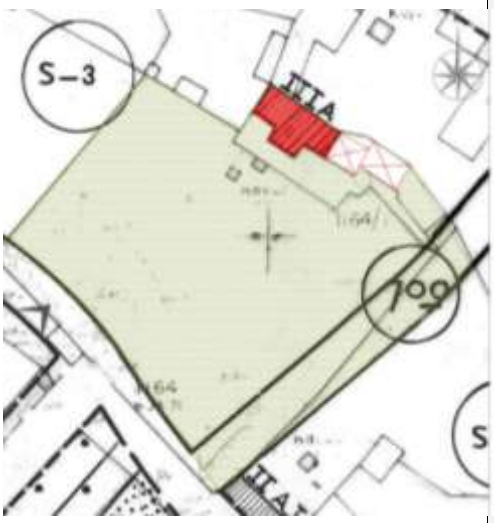

Yapı Adı	Şevki Alem Evi		
İl	Muğla		
İlçe	Ula		
Adres	Ayazkıyı Mah İzmirliler Cad. No: 8		
Yerleşim Bilgileri	**Pafta**	**Ada**	**Parsel**
	3	28	32
Mülkiyet	Hisseli Tapu (12 varisli)		
Parsel Deseni	Parsel Alanı		1678 m^2
	Yapı Taban Alanı		59 m^2
	Sokak-Konut İlişkisi	S-B-K	*
		S-K-B	
	Yönlenme	Tek Yön	GB
		İki Yönlü	
		Çok Yönlü	

YAPIYA AİT GÖRSELLER

AVLU (GÜNEYDOĞU) CEPHESİ

PLAN ŞEMASI

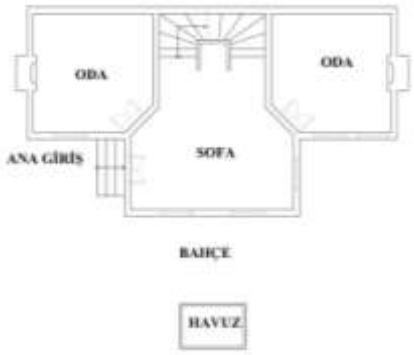

ZEMİN KAT PLAN ŞEMASI

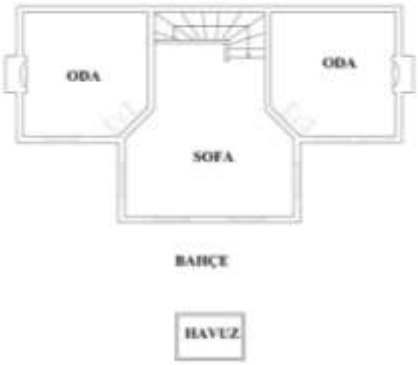

BİRİNCİ KAT PLAN ŞEMASI

HAZIRLAYAN: Gözde DEĞER **DANIŞMAN: Prof. Dr. Eti AKYÜZ LEVİ**

ENVANTER FİŞİ	ULA				2012	NO: 4
MİMARİ BİÇİM	Türk Evi			*		
	Batı Etkisindeki Konutlar					
İŞLEV	Özgün	Konut				
	Mevcut	Konut				
ONARIM DURUMU	Esaslı Onarım Görmüş			*		
	Basit Onarım Görmüş					
	Onarım Görmemiş					
	Metruk					
KAT ADEDİ	1 Katlı					
	B+1 Katlı					
	2 Katlı			*		
	B+2 Katlı					
	2 Katlı+ Kuleli					
YAPIM SİSTEMİ	Zemin Kat	Yığma taş kagir				
	Birinci Kat	Karma sistem				
PLAN TİPİ	Dörtgen Formlu Kapalı Sofalı					
CEPHE TİPİ	Simetrik Düzende					
CEPHE ÖGELERİ	ÇIKMALAR	Kapalı Çıkma		Cumba		
				Şahnişin		
		Yarı Açık Çıkma				
		Açık Çıkma				
	KAPILAR	Bahçe Kapısı	Malzeme	Ahşap		
				Demir	*	
			Tip			
		Giriş Kapısı	Malzeme	Ahşap	*	
				Demir		
			Tip	Tek Kanatlı		
	PENCERELER	Malzeme	Ahşap			
		Tip	½ Oranlı Kanatlı			
	PENCERE ÖGELERİ	Parmaklık	Malzeme	Ahşap		
				Demir		
		Kepenk	Malzeme	Ahşap		
				Demir		
		Siperlik	Malzeme	Ahşap		
				Çinko		
				Taş		
	SAÇAKLAR	Malzeme	Ahşap		*	
			Taş			
			Metal			
	DEKORATİF ÖGELER	Korkuluk	Malzeme	Ahşap		
				Demir		
		Furuş	Malzeme	Ahşap		
				Taş		
		Kat Silmesi	Malzeme	Ahşap		
				Stüko		
		Konsol	Malzeme	Ahşap		
				Demir		
		Saçak Silmesi	Malzeme	Ahşap		
				Stüko		
		Taht				
		Abdestlik				
		Köşe Pılastırı				
		Cephede Taş-Tuğla Bezemesi				
		Saçak Altı Motifi				
DÖNEM MÜDAHALELERİ	PLAN ŞEMASINDAKİ MÜDAHALELER	Açık Sofanın Kapatılması				
		Islak Hacim Eklenmesi				
		Oda Eklenmesi				
	CEPHEDEKİ MÜDAHALELER	Malzeme Değişiklikleri			*	
		Oran Değişiklikleri				

Giriş kapısı

Ahşap pencere

Havuz

Müştemilat yapısı

HAZIRLAYAN: Gözde DEĞER DANIŞMAN: Prof. Dr. Eti AKYÜZ LEVİ

ENVANTER FİŞİ	ULA	2012	NO: 5

VAZİYET PLANI Ö:1/1000

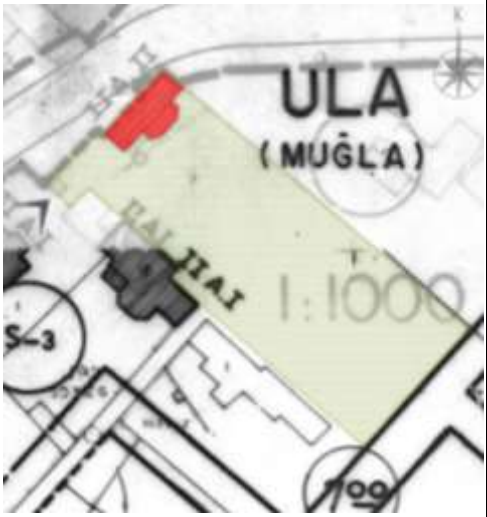

Yapı Adı	Memduh Ülkü Evi		
İl	Muğla		
İlçe	Ula		
Adres	Alparslan Mah Köyceğiz Şosesi No:28		
Yerleşim Bilgileri	**Pafta**	**Ada**	**Parsel**
	36	33	10
Mülkiyet	Tek Sahipli		
Parsel Deseni	Parsel Alanı		1180 m^2
	Yapı Taban Alanı		57 m^2
	Sokak-Konut İlişkisi	S-B-K	*
		S-K-B	
	Yönlenme	Tek Yön	GD
		İki Yönlü	
		Çok Yönlü	

YAPIYA AİT GÖRSELLER

SOKAK CEPHESİ

AVLU CEPHESİ

PLAN ŞEMASI

ZEMİN KAT PLAN ŞEMASI

HAZIRLAYAN: Gözde DEĞER **DANIŞMAN: Prof. Dr. Eti AKYÜZ LEVİ**

ENVANTER FİŞİ	ULA				2012	NO: 5
MİMARİ BİÇİM	Türk Evi			*		
	Batı Etkisindeki Konutlar					
İŞLEV	Özgün	Konut				
	Mevcut	Konut				
ONARIM DURUMU	Esaslı Onarım Görmüş					
	Basit Onarım Görmüş			*		
	Onarım Görmemiş					
	Metruk					
KAT ADEDİ	1 Katlı					
	B+1 Katlı			*		
	2 Katlı					
	B+2 Katlı					
	2 Katlı+ Kuleli					
YAPIM SİSTEMİ	Zemin Kat	Yığma taş kagir				
	Birinci Kat	Ahşap karkas				
PLAN TİPİ	Çokgen Formlu Kapalı Sofalı					
CEPHE TİPİ	Simetrik Düzende					
CEPHE ÖGELERİ	ÇIKMALAR	Kapalı Çıkma	Cumba			
			Şahnişin			
		Yarı Açık Çıkma				
		Açık Çıkma		*		
	KAPILAR	Bahçe Kapısı	Malzeme	Ahşap	*	
				Demir		
			Tip	Çift Kanatlı		
		Giriş Kapısı	Malzeme	Ahşap	*	
				Demir		
			Tip	Çift Kanatlı		
	PENCERELER	Malzeme	Ahşap			
		Tip	½ Oranlı kanatlı açılır			
	PENCERE ÖGELERİ	Parmaklık	Malzeme	Ahşap		
				Demir		
		Kepenk	Malzeme	Ahşap	*	
				Demir		
		Siperlik	Malzeme	Ahşap		
				Çinko		
				Taş		
	SAÇAKLAR	Malzeme	Ahşap		*	
			Taş		*	
			Metal			
	DEKORATİF ÖGELER	Korkuluk	Malzeme	Ahşap		
				Demir		
		Furuş	Malzeme	Ahşap		
				Taş		
		Kat Silmesi	Malzeme	Ahşap		
				Stüko		
		Konsol	Malzeme	Ahşap		
				Demir		
		Saçak Silmesi	Malzeme	Ahşap		
				Stüko		
		Taht				
		Abdestlik				
		Köşe Pılastırı		*		
		Cephede Taş-Tuğla Bezemesi				
		Saçak Altı Motifi				
DÖNEM MÜDAHALELERİ	PLAN ŞEMASINDAKİ MÜDAHALELER	Açık Sofanın Kapatılması				
		Islak Hacim Eklenmesi		*		
		Oda Eklenmesi				
	CEPHEDEKİ MÜDAHALELER	Malzeme Değişiklikleri				
		Oran Değişiklikleri				

Bahçe kapısı

Giriş kapısı

Pencereler

Köşe pılastırı

Dönem müdahalesi olduğu düşünülen açık çıkma

HAZIRLAYAN: Gözde DEĞER **DANIŞMAN: Prof. Dr. Eti AKYÜZ LEVİ**

ENVANTER FİŞİ	ULA	2012	NO: 6

VAZİYET PLANI Ö:1/1000

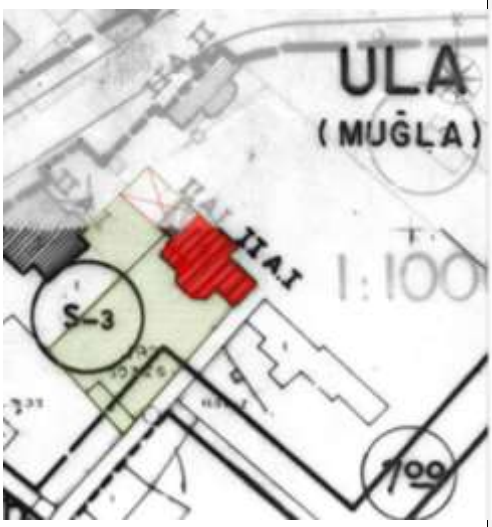

Yapı Adı	Nuri Uluskar Evi		
İl	Muğla		
İlçe	Ula		
Adres	Alparslan Mah Köyceğiz Şosesi No:26		
Yerleşim Bilgileri	**Pafta**	**Ada**	**Parsel**
	36	33	9
Mülkiyet	Tek Sahipli		
Parsel Deseni	Parsel Alanı		542 m^2
	Yapı Taban Alanı		95 m^2
	Sokak-Konut İlişkisi	S-B-K	*
		S-K-B	
	Yönlenme	Tek Yön	GB
		İki Yönlü	
		Çok Yönlü	

YAPIYA AİT GÖRSELLER

GİRİŞ CEPHESİ

AVLU CEPHESİ

PLAN ŞEMASI

ZEMİN KAT PLAN ŞEMASI

BİRİNCİ KAT PLAN ŞEMASI

HAZIRLAYAN: Gözde DEĞER	DANIŞMAN: Prof. Dr. Eti AKYÜZ LEVİ

ENVANTER FİŞİ	ULA				2012	NO: 6
MİMARİ BİÇİM	Türk Evi			*		
	Batı Etkisindeki Konutlar					
İŞLEV	Özgün	Konut				
	Mevcut	Konut				
ONARIM DURUMU	Esaslı Onarım Görmüş					
	Basit Onarım Görmüş			*		
	Onarım Görmemiş					
	Metruk					
KAT ADEDİ	1 Katlı					
	B+1 Katlı					
	2 Katlı			*		
	B+2 Katlı					
	2 Katlı+ Kuleli					
YAPIM SİSTEMİ	Zemin Kat	Yığma taş kagir				
	Birinci Kat	Ahşap karkas				
PLAN TİPİ	Çokgen Formlu Kapalı Sofalı					
CEPHE TİPİ	Simetrik Düzende					
CEPHE ÖGELERİ	ÇIKMALAR	Kapalı Çıkma	Cumba			
			Şahnişin			
		Yarı Açık Çıkma				
		Açık Çıkma				
	KAPILAR	Bahçe Kapısı	Malzeme	Ahşap		
				Demir	*	
			Tip	Çift Kanatlı		
		Giriş Kapısı	Malzeme	Ahşap	*	
				Demir		
			Tip	Çift Kanatlı		
	PENCERELER	Malzeme	Ahşap			
		Tip	½ Oranlı giyotin			
	PENCERE ÖGELERİ	Parmaklık	Malzeme	Ahşap		
				Demir	*	
		Kepenk	Malzeme	Ahşap	*	
				Demir		
		Siperlik	Malzeme	Ahşap		
				Çinko		
				Taş		
	SAÇAKLAR	Malzeme	Ahşap		*	
			Taş			
			Metal			
	DEKORATİF ÖGELER	Korkuluk	Malzeme	Ahşap		
				Demir		
		Furuş	Malzeme	Ahşap		
				Taş		
		Kat Silmesi	Malzeme	Ahşap		
				Stüko		
		Konsol	Malzeme	Ahşap		
				Demir		
		Saçak Silmesi	Malzeme	Ahşap		
				Stüko		
		Taht				
		Abdestlik				
		Köşe Pılastırı				
		Cephede Taş-Tuğla Bezemesi				
		Saçak Altı Motifi				
DÖNEM MÜDAHALELERİ	PLAN ŞEMASINDAKİ MÜDAHALELER	Açık Sofanın Kapatılması				
		Islak Hacim Eklenmesi		*		
		Oda Eklenmesi				
	CEPHEDEKİ MÜDAHALELER	Malzeme Değişiklikleri		*		
		Oran Değişiklikleri				

Giriş kapısı

Pencere ve ahşap kapak

Havuz

Ahşap saçak

Ana yapıya eklenen müştemilat

Malzeme değişiklikleri

HAZIRLAYAN: Gözde DEĞER **DANIŞMAN: Prof. Dr. Eti AKYÜZ LEVİ**

ENVANTER FİŞİ	ULA	2012	NO: 7

VAZİYET PLANI Ö:1/1000

Yapı Adı	Ali Yanık Evi		
İl	Muğla		
İlçe	Ula		
Adres	Alparslan Mah Köyceğiz Şosesi No:24		
Yerleşim Bilgileri	**Pafta**	**Ada**	**Parsel**
	36	33	8
Mülkiyet	Tek Sahipli		
Parsel Deseni	Parsel Alanı		335 m^2
	Yapı Taban Alanı		103,5 m^2
	Sokak-Konut İlişkisi	S-B-K	*
		S-K-B	
	Yönlenme	Tek Yön	GB
		İki Yönlü	
		Çok Yönlü	

YAPIYA AİT GÖRSELLER

AVLU CEPHESİ

PLAN ŞEMASI

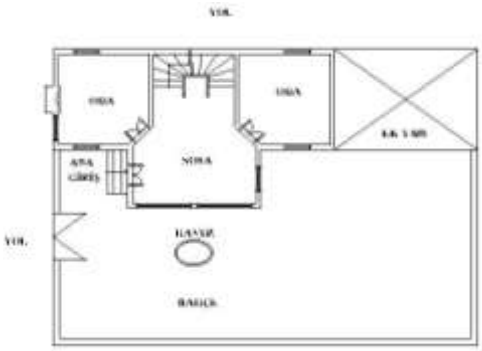

ZEMİN KAT PLAN ŞEMASI

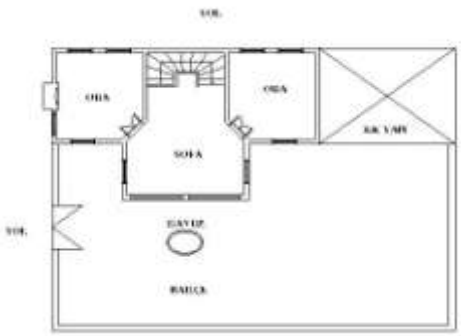

BİRİNCİ KAT PLAN ŞEMASI

HAZIRLAYAN: Gözde DEĞER **DANIŞMAN: Prof. Dr. Eti AKYÜZ LEVİ**

ENVANTER FİŞİ	ULA				2012	NO: 7
MİMARİ BİÇİM	Türk Evi			*		
	Batı Etkisindeki Konutlar					
İŞLEV	Özgün	Konut				
	Mevcut	Konut				
ONARIM DURUMU	Esaslı Onarım Görmüş					
	Basit Onarım Görmüş			*		
	Onarım Görmemiş					
	Metruk					
KAT ADEDİ	1 Katlı					
	B+1 Katlı					
	2 Katlı			*		
	B+2 Katlı					
	2 Katlı+ Kuleli					
YAPIM SİSTEMİ	Zemin Kat	Yığma taş kagir				
	Birinci Kat	Ahşap karkas				
PLAN TİPİ	Dörtgen Formlu Kapalı Sofalı					
CEPHE TİPİ	Simetrik Düzende					
CEPHE ÖGELERİ	ÇIKMALAR	Kapalı Çıkma	Cumba			
			Şahnişin			
		Yarı Açık Çıkma				
		Açık Çıkma				
	KAPILAR	Bahçe Kapısı	Malzeme	Ahşap		
				Demir	*	
			Tip	Çift Kanatlı		
		Giriş Kapısı	Malzeme	Ahşap		
				Demir	*	
			Tip	Çift Kanatlı		
	PENCERELER	Malzeme	Ahşap, Demir			
		Tip	½ Oranlı ve Enine gelişen			
	PENCERE ÖGELERİ	Parmaklık	Malzeme	Ahşap		
				Demir		
		Kepenk	Malzeme	Ahşap		
				Demir	*	
		Siperlik	Malzeme	Ahşap		
				Çinko		
				Taş		
	SAÇAKLAR	Malzeme	Ahşap		*	
			Taş			
			Metal			
	DEKORATİF ÖGELER	Korkuluk	Malzeme	Ahşap		
				Demir		
		Furuş	Malzeme	Ahşap		
				Taş		
		Kat Silmesi	Malzeme	Ahşap		
				Stüko		
		Konsol	Malzeme	Ahşap		
				Demir		
		Saçak Silmesi	Malzeme	Ahşap		
				Stüko		
		Taht				
		Abdestlik				
		Köşe Pılastırı				
		Cephede Taş-Tuğla Bezemesi				
		Saçak Altı Motifi			*	
DÖNEM MÜDAHALELERİ	PLAN ŞEMASINDAKİ MÜDAHALELER	Açık Sofanın Kapatılması				
		Islak Hacim Eklenmesi			*	
		Oda Eklenmesi				
	CEPHEDEKİ MÜDAHALELER	Malzeme Değişiklikleri			*	
		Oran Değişiklikleri			*	

Bahçe kapısı

Malzeme ve oran değişiklikleri

HAZIRLAYAN: Gözde DEĞER **DANIŞMAN: Prof. Dr. Eti AKYÜZ LEVİ**

ENVANTER FİŞİ	ULA	2012	NO: 8

VAZİYET PLANI Ö:1/1000

Yapı Adı	Fatma Gündüz Evi		
İl	Muğla		
İlçe	Ula		
Adres	Alparslan Mah Köyceğiz Şosesi No: 16		
Yerleşim Bilgileri	**Pafta**	**Ada**	**Parsel**
	36	33	3
Mülkiyet	Tek Sahipli		
Parsel Deseni	Parsel Alanı		286 m^2
	Yapı Taban Alanı		45,5 m^2
	Sokak-Konut İlişkisi	S-B-K	*
		S-K-B	
	Yönlenme	Tek Yön	
		İki Yönlü	KB
			GD
		Çok Yönlü	

YAPIYA AİT GÖRSELLER

GİRİŞ (KUZEYBATI) CEPHESİ

AVLU (GÜNEYDOĞU) CEPHESİ

PLAN ŞEMASI

ZEMİN KAT PLAN ŞEMASI

BİRİNCİ KAT PLAN ŞEMASI

HAZIRLAYAN: Gözde DEĞER **DANIŞMAN: Prof. Dr. Eti AKYÜZ LEVİ**

ENVANTER FİŞİ	ULA				2012	NO: 8
MİMARİ BİÇİM	Türk Evi			*		
	Batı Etkisindeki Konutlar					
İŞLEV	Özgün	Konut				
	Mevcut	Konut				
ONARIM DURUMU	Esaslı Onarım Görmüş					
	Basit Onarım Görmüş			*		
	Onarım Görmemiş					
	Metruk					
KAT ADEDİ	1 Katlı					
	B+1 Katlı					
	2 Katlı			*		
	B+2 Katlı					
	2 Katlı+ Kuleli					
YAPIM SİSTEMİ	Zemin Kat	Yığma taş kagir				
	Birinci Kat	Karma sistem				
PLAN TİPİ	Dörtgen Formlu Kapalı Sofalı					
CEPHE TİPİ	Simetrik Düzende					
CEPHE ÖGELERİ	ÇIKMALAR	Kapalı Çıkma	Cumba			
			Şahnişin	*		
		Yarı Açık Çıkma				
		Açık Çıkma				
	KAPILAR	Bahçe Kapısı	Malzeme	Ahşap	*	
				Demir		
			Tip	Çift Kanatlı		
		Giriş Kapısı	Malzeme	Ahşap	*	
				Demir		
			Tip	Tek Kanatlı		
	PENCERELER	Malzeme	Ahşap			
		Tip	½ Oranlı Giyotin			
	PENCERE ÖGELERİ	Parmaklık	Malzeme	Ahşap		
				Demir	*	
		Kepenk	Malzeme	Ahşap	*	
				Demir		
		Siperlik	Malzeme	Ahşap		
				Çinko		
				Taş		
	SAÇAKLAR	Malzeme	Ahşap		*	
			Taş			
			Metal			
	DEKORATİF ÖGELER	Korkuluk	Malzeme	Ahşap		
				Demir		
		Furuş	Malzeme	Ahşap	*	
				Taş		
		Kat Silmesi	Malzeme	Ahşap		
				Stüko	*	
		Konsol	Malzeme	Ahşap		
				Demir		
		Saçak Silmesi	Malzeme	Ahşap		
				Stüko		
		Taht				
		Abdestlik				
		Köşe Pılastırı				
		Cephede Taş-Tuğla Bezemesi				
		Saçak Altı Motifi				
DÖNEM MÜDAHALELERİ	PLAN ŞEMASINDAKİ MÜDAHALELER	Açık Sofanın Kapatılması				
		Islak Hacim Eklenmesi				
		Oda Eklenmesi				
	CEPHEDEKİ MÜDAHALELER	Malzeme Değişiklikleri				
		Oran Değişiklikleri				

Kuzeybatı cephesi kapalı çıkma

Güneydoğu cephesi kapalı çıkma

Bahçe kapısı

Ahşap pencere

Ahşap saçak

Müştemilat yapısı

HAZIRLAYAN: Gözde DEĞER **DANIŞMAN: Prof. Dr. Eti AKYÜZ LEVİ**

ENVANTER FİŞİ	ULA	2012	NO: 9

VAZİYET PLANI Ö:1/1000

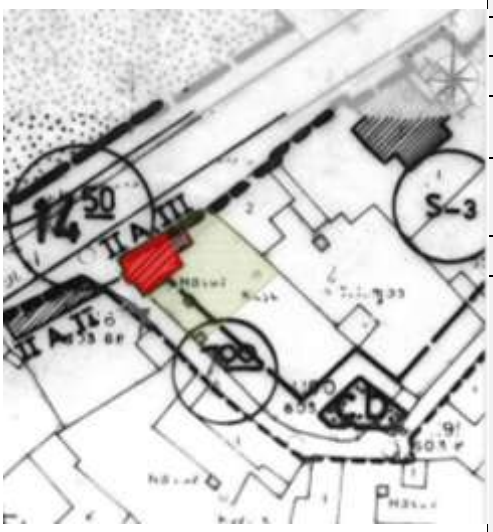

Yapı Adı	Arife Şatıroğlu Evi		
İl	Muğla		
İlçe	Ula		
Adres	Alparslan Mah Köyceğiz Şosesi No: 1		
Yerleşim Bilgileri	**Pafta**	**Ada**	**Parsel**
	36	33	6
Mülkiyet	Tek Sahipli		
Parsel Deseni	Parsel Alanı		210 m^2
	Yapı Taban Alanı		39,5 m^2
	Sokak-Konut İlişkisi	S-B-K	*
		S-K-B	
	Yönlenme	Tek Yön	
		İki Yönlü	
		Çok Yönlü	*

YAPIYA AİT GÖRSELLER

GİRİŞ (KUZEY) CEPHESİ

AVLU (GÜNEYDOĞU) CEPHESİ

PLAN ŞEMASI

ZEMİN KAT PLAN ŞEMASI

BİRİNCİ KAT PLAN ŞEMASI

HAZIRLAYAN: Gözde DEĞER	DANIŞMAN: Prof. Dr. Eti AKYÜZ LEVİ

ENVANTER FİŞİ	ULA				2012	NO: 9
MİMARİ BİÇİM	Türk Evi					
	Batı Etkisindeki Konutlar					
İŞLEV	Özgün	Konut				
	Mevcut	Konut				
ONARIM DURUMU	Esaslı Onarım Görmüş					
	Basit Onarım Görmüş			*		
	Onarım Görmemiş					
	Metruk					
KAT ADEDİ	1 Katlı					
	B+1 Katlı					
	2 Katlı			*		
	B+2 Katlı					
	2 Katlı+ Kuleli					
YAPIM SİSTEMİ	Zemin Kat	Yığma taş kagir				
	Birinci Kat	Karma sistem				
PLAN TİPİ	Tipoloji Dışı					
CEPHE TİPİ	Asimetrik Düzende					
CEPHE ÖGELERİ	ÇIKMALAR	Kapalı Çıkma	Cumba			
			Şahnişin			
		Yarı Açık Çıkma				
		Açık Çıkma				
	KAPILAR	Bahçe Kapısı	Malzeme	Ahşap		
				Demir	*	
			Tip			
		Giriş Kapısı	Malzeme	Ahşap		
				Demir	*	
			Tip	Tek Kanatlı		
	PENCERELER	Malzeme	Ahşap , demir, pimapen			
		Tip	½ Oranlı, Enine gelişen			
	PENCERE ÖGELERİ	Parmaklık	Malzeme	Ahşap		
				Demir		
		Kepenk	Malzeme	Ahşap		
				Demir		
		Siperlik	Malzeme	Ahşap		
				Çinko		
				Taş		
	SAÇAKLAR	Malzeme	Ahşap		*	
			Taş			
			Metal			
	DEKORATİF ÖGELER	Korkuluk	Malzeme	Ahşap		
				Demir		
		Furuş	Malzeme	Ahşap		
				Taş		
		Kat Silmesi	Malzeme	Ahşap		
				Stüko		
		Konsol	Malzeme	Ahşap		
				Demir		
		Saçak Silmesi	Malzeme	Ahşap		
				Stüko		
		Taht				
		Abdestlik				
		Köşe Pılastırı				
		Cephede Taş-Tuğla Bezemesi				
		Saçak Altı Motifi				
DÖNEM MÜDAHALELERİ	PLAN ŞEMASINDAKİ MÜDAHALELER	Açık Sofanın Kapatılması				
		Islak Hacim Eklenmesi				
		Oda Eklenmesi				
	CEPHEDEKİ MÜDAHALELER	Malzeme Değişiklikleri		*		
		Oran Değişiklikleri		*		
HAZIRLAYAN: Gözde DEĞER		DANIŞMAN: Prof. Dr. Eti AKYÜZ LEVİ				

ENVANTER FİŞİ	ULA	2012	NO: 10

VAZİYET PLANI Ö:1/1000

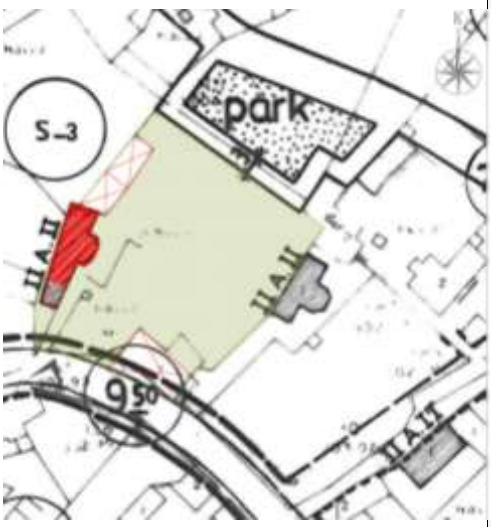

Yapı Adı	Özkan Coşkun Evi		
İl	Muğla		
İlçe	Ula		
Adres	Alparslan Mah Alpaslan Cad No: 23		
Yerleşim Bilgileri	**Pafta**	**Ada**	**Parsel**
	37	35	119
Mülkiyet	Hisseli Tapu (iki varisli)		
Parsel Deseni	Parsel Alanı		1124 m^2
	Yapı Taban Alanı		67 m^2
	Sokak-Konut İlişkisi	S-B-K	*
		S-K-B	
	Yönlenme	Tek Yön	Doğu
		İki Yönlü	
		Çok Yönlü	

YAPIYA AİT GÖRSELLER

AVLU (GÜNEYDOĞU) CEPHESİ

PLAN ŞEMASI

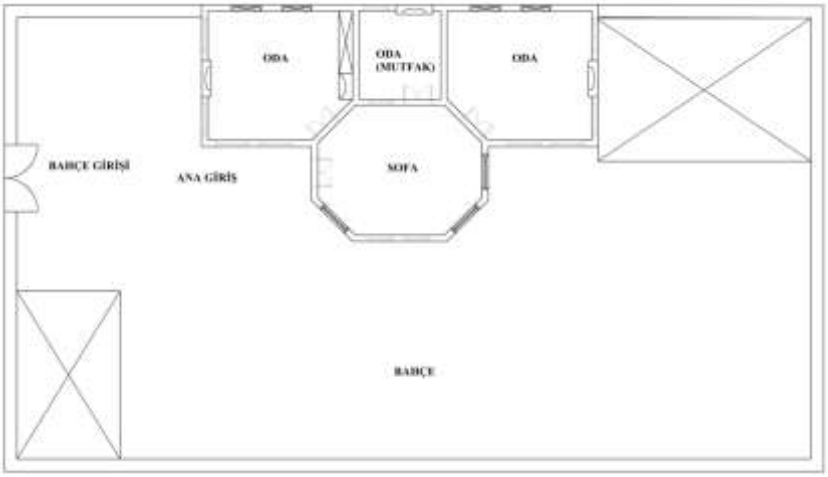

ZEMİN KAT PLAN ŞEMASI

HAZIRLAYAN: Gözde DEĞER **DANIŞMAN: Prof. Dr. Eti AKYÜZ LEVİ**

ENVANTER FİŞİ	ULA				2012	NO: 10
MİMARİ BİÇİM	Türk Evi			*		
	Batı Etkisindeki Konutlar					
İŞLEV	Özgün	Konut				
	Mevcut	Konut				
ONARIM DURUMU	Esaslı Onarım Görmüş					
	Basit Onarım Görmüş			*		
	Onarım Görmemiş					
	Metruk					
KAT ADEDİ	1 Katlı					
	B+1 Katlı			*		
	2 Katlı					
	B+2 Katlı					
	2 Katlı+ Kuleli					
YAPIM SİSTEMİ	Zemin Kat	Yığma taş kagir				
	Birinci Kat	Karma sistem				
PLAN TİPİ	Çokgen Formlu Kapalı Sofalı					
CEPHE TİPİ	Simetrik Düzende					
CEPHE ÖGELERİ	ÇIKMALAR	Kapalı Çıkma	Cumba			
			Şahnişin			
		Yarı Açık Çıkma				
		Açık Çıkma				
	KAPILAR	Bahçe Kapısı	Malzeme	Ahşap	*	
				Demir		
			Tip	Kuzulu kapı		
		Giriş Kapısı	Malzeme	Ahşap		
				Demir	*	
			Tip	Tek Kanatlı		
	PENCERELER	Malzeme	Ahşap			
		Tip	½ Oranlı, Enine gelişen			
	PENCERE ÖGELERİ	Parmaklık	Malzeme	Ahşap		
				Demir		
		Kepenk	Malzeme	Ahşap		
				Demir		
		Siperlik	Malzeme	Ahşap		
				Çinko		
				Taş		
	SAÇAKLAR	Malzeme	Ahşap		*	
			Taş			
			Metal			
	DEKORATİF ÖGELER	Korkuluk	Malzeme	Ahşap		
				Demir		
		Furuş	Malzeme	Ahşap		
				Taş		
		Kat Silmesi	Malzeme	Ahşap		
				Stüko		
		Konsol	Malzeme	Ahşap		
				Demir		
		Saçak Silmesi	Malzeme	Ahşap		
				Stüko		
		Taht				
		Abdestlik				
		Köşe Pılastırı				
		Cephede Taş-Tuğla Bezemesi				
		Saçak Altı Motifi				
DÖNEM MÜDAHALELERİ	PLAN ŞEMASINDAKİ MÜDAHALELER	Açık Sofanın Kapatılması				
		Islak Hacim Eklenmesi				
		Oda Eklenmesi		*		
	CEPHEDEKİ MÜDAHALELER	Malzeme Değişiklikleri				
		Oran Değişiklikleri		*		

Kuzulu kapı

Ahşap saçak

Ahşap pencere

Enine gelişen pencere

Havuz

Müştemilat yapısı

HAZIRLAYAN: Gözde DEĞER **DANIŞMAN: Prof. Dr. Eti AKYÜZ LEVİ**

ENVANTER FİŞİ	ULA	2012	NO: 11

VAZİYET PLANI Ö:1/1000

Yapı Adı	Ali Çakıroğlu Evi		
İl	Muğla		
İlçe	Ula		
Adres	Alparslan Mah Şahinler Çıkmazı No: 2		
Yerleşim Bilgileri	**Pafta**	**Ada**	**Parsel**
	37	35	109
Mülkiyet	Hisseli Tapu (dört varisli)		
Parsel Deseni	Parsel Alanı		436 m^2
	Yapı Taban Alanı		48 m^2
	Sokak-Konut İlişkisi	S-B-K	*
		S-K-B	
	Yönlenme	Tek Yön	GD
		İki Yönlü	
		Çok Yönlü	

YAPIYA AİT GÖRSELLER

GİRİŞ (KUZEYBATI) CEPHESİ

AVLU (GÜNEYDOĞU) CEPHESİ

PLAN ŞEMASI

ZEMİN KAT PLAN ŞEMASI

HAZIRLAYAN: Gözde DEĞER **DANIŞMAN: Prof. Dr. Eti AKYÜZ LEVİ**

ENVANTER FİŞİ	ULA				2012	NO: 11
MİMARİ BİÇİM	Türk Evi			*		
	Batı Etkisindeki Konutlar					
İŞLEV	Özgün	Konut				
	Mevcut	Konut				
ONARIM DURUMU	Esaslı Onarım Görmüş					
	Basit Onarım Görmüş			*		
	Onarım Görmemiş					
	Metruk					
KAT ADEDİ	1 Katlı			*		
	B+1 Katlı					
	2 Katlı					
	B+2 Katlı					
	2 Katlı+ Kuleli					
YAPIM SİSTEMİ	Zemin Kat	Karma Sistemde				
	Birinci Kat					
PLAN TİPİ	Lineer Açık Sofalı					
CEPHE TİPİ	Simetrik Düzende					
CEPHE ÖGELERİ	ÇIKMALAR	Kapalı Çıkma		Cumba		
				Şahnişin		
		Yarı Açık Çıkma				
		Açık Çıkma				
	KAPILAR	Bahçe Kapısı	Malzeme	Ahşap		
				Demir	*	
			Tip	Çift kanatlı		
		Giriş Kapısı	Malzeme	Ahşap	*	
				Demir		
			Tip	Çift Kanatlı		
	PENCERELER	Malzeme	Ahşap			
		Tip	½ Oranlı giyotin			
	PENCERE ÖGELERİ	Parmaklık	Malzeme	Ahşap		
				Demir	*	
		Kepenk	Malzeme	Ahşap		
				Demir		
		Siperlik	Malzeme	Ahşap		
				Çinko		
				Taş		
	SAÇAKLAR	Malzeme	Ahşap		*	
			Taş			
			Metal		*	
	DEKORATİF ÖGELER	Korkuluk	Malzeme	Ahşap	*	
				Demir		
		Furuş	Malzeme	Ahşap	*	
				Taş		
		Kat Silmesi	Malzeme	Ahşap		
				Stüko		
		Konsol	Malzeme	Ahşap		
				Demir		
		Saçak Silmesi	Malzeme	Ahşap		
				Stüko		
		Taht				
		Abdestlik				
		Köşe Pılastırı				
		Cephede Taş-Tuğla Bezemesi				
		Saçak Altı Motifi				
DÖNEM MÜDAHALELERİ	PLAN ŞEMASINDAKİ MÜDAHALELER	Açık Sofanın Kapatılması				
		Islak Hacim Eklenmesi		*		
		Oda Eklenmesi				
	CEPHEDEKİ MÜDAHALELER	Malzeme Değişiklikleri				
		Oran Değişiklikleri				

Açık dış sofa

Giriş basamakları, ahşap dikme ve furuşlar

Oda giriş kapısı

Metal çift saçak

HAZIRLAYAN: Gözde DEĞER **DANIŞMAN: Prof. Dr. Eti AKYÜZ LEVİ**

ENVANTER FİŞİ	ULA	2012	NO: 12

VAZİYET PLANI Ö:1/1000

Yapı Adı	Nail Çakırhan Evi		
İl	Muğla		
İlçe	Ula		
Adres	Alparslan Mah No: 27		
Yerleşim Bilgileri	**Pafta**	**Ada**	**Parsel**
	37	35	117
Mülkiyet	Hisseli Tapu (altı varisli)		
Parsel Deseni	Parsel Alanı		896 m^2
	Yapı Taban Alanı		50 m^2
	Sokak-Konut İlişkisi	S-B-K	*
		S-K-B	
	Yönlenme	Tek Yön	GD
		İki Yönlü	
		Çok Yönlü	

YAPIYA AİT GÖRSELLER

GİRİŞ (GÜNEYBATI) CEPHESİ

AVLU (GÜNEYDOĞU) CEPHESİ

PLAN ŞEMASI

ZEMİN KAT PLAN ŞEMASI

HAZIRLAYAN: Gözde DEĞER **DANIŞMAN: Prof. Dr. Eti AKYÜZ LEVİ**

ENVANTER FİŞİ	ULA				2012	NO: 12
MİMARİ BİÇİM	Türk Evi			*		
	Batı Etkisindeki Konutlar					
İŞLEV	Özgün	Konut				
	Mevcut	Konut				
ONARIM DURUMU	Esaslı Onarım Görmüş					
	Basit Onarım Görmüş			*		
	Onarım Görmemiş					
	Metruk					
KAT ADEDİ	1 Katlı					
	B+1 Katlı			*		
	2 Katlı					
	B+2 Katlı					
	2 Katlı+ Kuleli					
YAPIM SİSTEMİ	Zemin Kat	Karma Sistemde				
	Birinci Kat					
PLAN TİPİ	Çokgen Formlu Kapalı Sofalı					
CEPHE TİPİ	Simetrik Düzende					
CEPHE ÖGELERİ	ÇIKMALAR	Kapalı Çıkma	Cumba			
			Şahnişin			
		Yarı Açık Çıkma				
		Açık Çıkma				
	KAPILAR	Bahçe Kapısı	Malzeme	Ahşap	*	
				Demir		
			Tip	Kuzulu kapı		
		Giriş Kapısı	Malzeme	Ahşap	*	
				Demir		
			Tip	Çift Kanatlı		
	PENCERELER	Malzeme	Ahşap			
		Tip	½ Oranlı giyotin			
	PENCERE ÖGELERİ	Parmaklık	Malzeme	Ahşap		
				Demir	*	
		Kepenk	Malzeme	Ahşap	*	
				Demir		
		Siperlik	Malzeme	Ahşap		
				Çinko		
				Taş		
	SAÇAKLAR	Malzeme	Ahşap		*	
			Taş			
			Metal		*	
	DEKORATİF ÖGELER	Korkuluk	Malzeme	Ahşap		
				Demir		
		Furuş	Malzeme	Ahşap		
				Taş		
		Kat Silmesi	Malzeme	Ahşap		
				Stüko		
		Konsol	Malzeme	Ahşap		
				Demir		
		Saçak Silmesi	Malzeme	Ahşap		
				Stüko		
		Taht				
		Abdestlik				
		Köşe Pılastırı				
		Cephede Taş-Tuğla Bezemesi				
		Saçak Altı Motifi				
DÖNEM MÜDAHALELERİ	PLAN ŞEMASINDAKİ MÜDAHALELER	Açık Sofanın Kapatılması				
		Islak Hacim Eklenmesi				
		Oda Eklenmesi				
	CEPHEDEKİ MÜDAHALELER	Malzeme Değişiklikleri				
		Oran Değişiklikleri				

Çokgen merkezi dış sofa

Kuzulu kapı

Merdivenler ve giriş kapısı

Oda kapısı

Ahşap pencere ve ahşap kapak

HAZIRLAYAN: Gözde DEĞER **DANIŞMAN: Prof. Dr. Eti AKYÜZ LEVİ**

ENVANTER FİŞİ	ULA		2012	NO: 13
VAZİYET PLANI Ö:1/1000	**Yapı Adı**	Hamza Menteşeoğlu Konağı		
	İl	Muğla		
	İlçe	Ula		
	Adres	Alparslan Mah Atatürk Cad No:21		
	Yerleşim Bilgileri	**Pafta**	**Ada**	**Parsel**
		40	41	27
	Mülkiyet	Tek Sahipli		
	Parsel Deseni	Parsel Alanı		318 m^2
		Yapı Taban Alanı		126 m^2
		Sokak-Konut İlişkisi	S-B-K	*
			S-K-B	*
		Yönlenme	Tek Yön	
			İki Yönlü	
			Çok Yönlü	*

YAPIYA AİT GÖRSELLER

SOKAK CEPHESİ

AVLU CEPHESİ

PLAN ŞEMASI

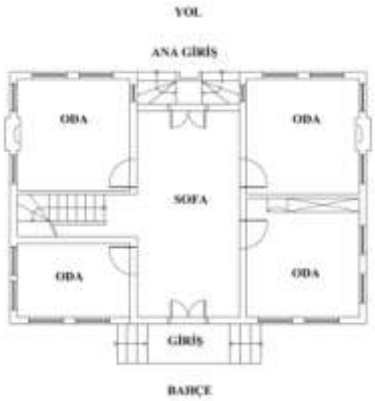

ZEMİN KAT PLANI

1. KAT PLANI

HAZIRLAYAN: Gözde DEĞER	DANIŞMAN: Prof. Dr. Eti AKYÜZ LEVİ

ENVANTER FİŞİ	ULA				2012	NO: 13
MİMARİ BİÇİM	Türk Evi					
	Batı Etkisindeki Konutlar			*		
İŞLEV	Özgün	Konut				
	Mevcut	Konut				
ONARIM DURUMU	Esaslı Onarım Görmüş					
	Basit Onarım Görmüş					
	Onarım Görmemiş			*		
	Metruk					
KAT ADEDİ	1 Katlı					
	B+1 Katlı					
	2 Katlı					
	B+2 Katlı					
	2 Katlı+ Kuleli			*		
YAPIM SİSTEMİ	Zemin Kat	Yığma taş kagir				
	Birinci Kat	Ahşap karkas (taş dolgulu)				
PLAN TİPİ	Orta Hollü					
CEPHE TİPİ	Simetrik Düzende					
CEPHE ÖGELERİ	ÇIKMALAR	Kapalı Çıkma	Cumba			
			Şahnişin			
		Yarı Açık Çıkma				
		Açık Çıkma		*		
	KAPILAR	Bahçe Kapısı	Malzeme	Ahşap		
				Demir		
			Tip			
		Giriş Kapısı	Malzeme	Ahşap		
				Demir	*	
			Tip	Çift Kanatlı		
	PENCERELER	Malzeme	Ahşap			
		Tip	½ Oranlı Giyotin			
	PENCERE ÖGELERİ	Parmaklık	Malzeme	Ahşap		
				Demir	*	
		Kepenk	Malzeme	Ahşap	*	
				Demir	*	
		Siperlik	Malzeme	Ahşap		
				Çinko		
				Taş		
	SAÇAKLAR	Malzeme	Ahşap			
			Taş		*	
			Metal			
	DEKORATİF ÖGELER	Korkuluk	Malzeme	Ahşap		
				Demir	*	
		Furuş	Malzeme	Ahşap		
				Taş	*	
		Kat Silmesi	Malzeme	Ahşap		
				Stüko	*	
		Konsol	Malzeme	Ahşap		
				Demir		
		Saçak Silmesi	Malzeme	Ahşap		
				Stüko	*	
		Taht				
		Abdestlik				
		Köşe Pılastırı			*	
		Cephede Taş-Tuğla Bezemesi				
		Saçak Altı Motifi				
DÖNEM MÜDAHALELERİ	PLAN ŞEMASINDAKİ MÜDAHALELER	Açık Sofanın Kapatılması				
		Islak Hacim Eklenmesi				
		Oda Eklenmesi				
	CEPHEDEKİ MÜDAHALELER	Malzeme Değişiklikleri				
		Oran Değişiklikleri				
HAZIRLAYAN: Gözde DEĞER		**DANIŞMAN: Prof. Dr. Eti AKYÜZ LEVİ**				

Açık çıkma

Giriş kapısı

Pencereler

Köşe pılastırı

Saçak silmesi

ENVANTER FİŞİ	ULA	2012	NO: 14

VAZİYET PLANI Ö:1/1000

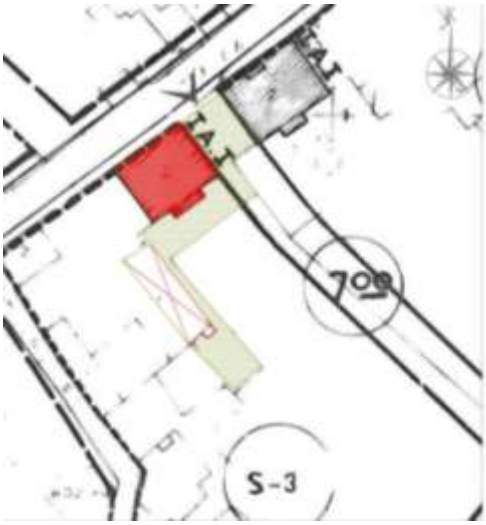

Yapı Adı	Muammer Öztürk Evi		
İl	Muğla		
İlçe	Ula		
Adres	Alparslan Mah Atatürk Cad No:23		
Yerleşim Bilgileri	**Pafta**	**Ada**	**Parsel**
	40	41	26
Mülkiyet	Hisseli Tapu (7 varisli)		
Parsel Deseni	Parsel Alanı		1858 m^2
	Yapı Taban Alanı		139 m^2
	Sokak-Konut İlişkisi	S-B-K	*
		S-K-B	*
	Yönlenme	Tek Yön	
		İki Yönlü	GD
			KB
		Çok Yönlü	

YAPIYA AİT GÖRSELLER

SOKAK CEPHESİ

AVLU CEPHESİ

PLAN ŞEMASI

Ebru Soydaş'ın Rölöve Projesinden yararlanılmıştır.

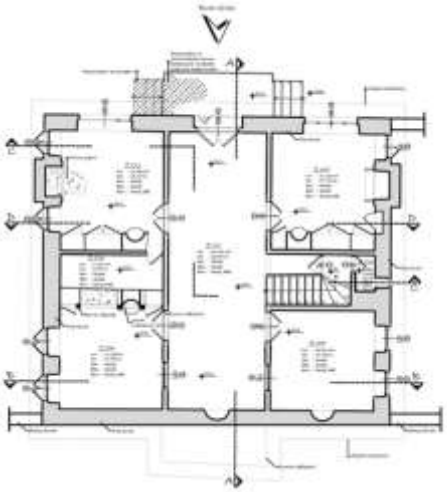

ZEMİN KAT PLANI

Ebru Soydaş'ın Rölöve Projesinden yararlanılmıştır.

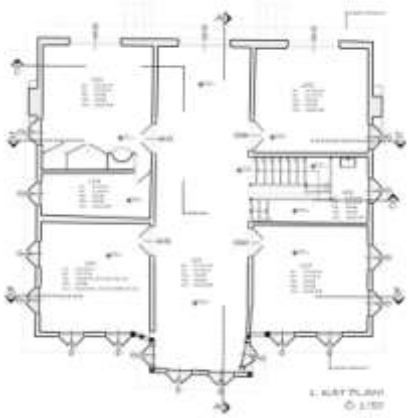

1. KAT PLANI

HAZIRLAYAN: Gözde DEĞER	DANIŞMAN: Prof. Dr. Eti AKYÜZ LEVİ

ENVANTER FİŞİ	ULA				2012	NO: 14
MİMARİ BİÇİM	Türk Evi			*		
	Batı Etkisindeki Konutlar					
İŞLEV	Özgün	Konut				
	Mevcut	Boş				
ONARIM DURUMU	Esaslı Onarım Görmüş					
	Basit Onarım Görmüş					
	Onarım Görmemiş					
	Metruk			*		
KAT ADEDİ	1 Katlı					
	B+1 Katlı					
	2 Katlı			*		
	B+2 Katlı					
	2 Katlı+ Kuleli					
YAPIM SİSTEMİ	Zemin Kat	Yığma taş kagir				
	Birinci Kat	Ahşap karkas (taş dolgulu)				
PLAN TİPİ	Dörtgen Formlu Kapalı Sofalı					
CEPHE TİPİ	Simetrik Düzende					
CEPHE ÖGELERİ	ÇIKMALAR	Kapalı Çıkma	Cumba			
			Şahnişin	*		
		Yarı Açık Çıkma				
		Açık Çıkma				
	KAPILAR	Bahçe Kapısı	Malzeme	Ahşap	*	
				Demir		
			Tip	Çift Kanatlı		
		Giriş Kapısı	Malzeme	Ahşap	*	
				Demir		
			Tip	Çift Kanatlı		
	PENCERELER	Malzeme	Ahşap, Demir			
		Tip	½ Oranlı ve Enine Gelişen			
	PENCERE ÖGELERİ	Parmaklık	Malzeme	Ahşap		
				Demir	*	
		Kepenk	Malzeme	Ahşap	*	
				Demir		
		Siperlik	Malzeme	Ahşap		
				Çinko		
				Taş		
	SAÇAKLAR	Malzeme	Ahşap		*	
			Taş			
			Metal			
	DEKORATİF ÖGELER	Korkuluk	Malzeme	Ahşap		
				Demir		
		Furuş	Malzeme	Ahşap	*	
				Taş		
		Kat Silmesi	Malzeme	Ahşap		
				Stüko	*	
		Konsol	Malzeme	Ahşap		
				Demir		
		Saçak Silmesi	Malzeme	Ahşap		
				Stüko		
		Taht				
		Abdestlik				
		Köşe Pılastırı			*	
		Cephede Taş-Tuğla Bezemesi				
		Saçak Altı Motifi				
DÖNEM MÜDAHALELERİ	PLAN ŞEMASINDAKİ MÜDAHALELER	Açık Sofanın Kapatılması				
		Islak Hacim Eklenmesi				
		Oda Eklenmesi				
	CEPHEDEKİ MÜDAHALELER	Malzeme Değişiklikleri				
		Oran Değişiklikleri				

Kapalı çıkma

Ahşap karkas duvar

Bahçe kapısı

Giriş kapısı

Pencereler

HAZIRLAYAN: Gözde DEĞER **DANIŞMAN: Prof. Dr. Eti AKYÜZ LEVİ**

ENVANTER FİŞİ	ULA	2012	NO: 15

VAZİYET PLANI Ö:1/1000

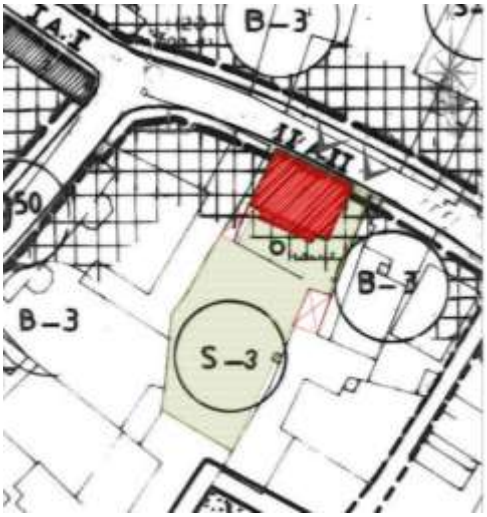

Yapı Adı	Şevket Akıncı Evi		
İl	Muğla		
İlçe	Ula		
Adres	Alparslan Mah Alpaslan Cad. No: 2		
Yerleşim Bilgileri	**Pafta**	**Ada**	**Parsel**
	40	41	48
Mülkiyet	Tek Sahipli		
Parsel Deseni	Parsel Alanı		610,5 m^2
	Yapı Taban Alanı		107 m^2
	Sokak-Konut İlişkisi	S-B-K	*
		S-K-B	*
	Yönlenme	Tek Yön	
		İki Yönlü	GB
			KD
		Çok Yönlü	

YAPIYA AİT GÖRSELLER

GİRİŞ (KUZEYDOĞU) CEPHESİ

AVLU (GÜNEYBATI) CEPHESİ

PLAN ŞEMASI

ZEMİN KAT PLAN ŞEMASI

BİRİNCİ KAT PLAN ŞEMASI

HAZIRLAYAN: Gözde DEĞER	DANIŞMAN: Prof. Dr. Eti AKYÜZ LEVİ

ENVANTER FİŞİ	ULA				2012	NO: 15
MİMARİ BİÇİM	Türk Evi					
	Batı Etkisindeki Konutlar			*		
İŞLEV	Özgün	Konut				
	Mevcut	Konut				
ONARIM DURUMU	Esaslı Onarım Görmüş			*		
	Basit Onarım Görmüş					
	Onarım Görmemiş					
	Metruk					
KAT ADEDİ	1 Katlı					
	B+1 Katlı					
	2 Katlı					
	B+2 Katlı			*		
	2 Katlı+ Kuleli					
YAPIM SİSTEMİ	Zemin Kat	Yığma taş kagir				
	Birinci Kat	Karma sistem				
PLAN TİPİ	Orta Hollü					
CEPHE TİPİ	Simetrik Düzende					
CEPHE ÖGELERİ	ÇIKMALAR	Kapalı Çıkma	Cumba			
			Şahnişin			
		Yarı Açık Çıkma				
		Açık Çıkma		*		
	KAPILAR	Bahçe Kapısı	Malzeme	Ahşap		
				Demir	*	
			Tip	Çift Kanatlı		
		Giriş Kapısı	Malzeme	Ahşap		
				Demir	*	
			Tip	Çift Kanatlı		
	PENCERELER	Malzeme	Ahşap			
		Tip	½ Oranlı kanatlı			
	PENCERE ÖGELERİ	Parmaklık	Malzeme	Ahşap		
				Demir	*	
		Kepenk	Malzeme	Ahşap	*	
				Demir		
		Siperlik	Malzeme	Ahşap		
				Çinko		
				Taş		
	SAÇAKLAR	Malzeme	Ahşap		*	
			Taş			
			Metal			
	DEKORATİF ÖGELER	Korkuluk	Malzeme	Ahşap		
				Demir	*	
		Furuş	Malzeme	Ahşap		
				Taş	*	
		Kat Silmesi	Malzeme	Ahşap		
				Stüko	*	
		Konsol	Malzeme	Ahşap		
				Demir		
		Saçak Silmesi	Malzeme	Ahşap		
				Stüko	*	
		Taht				
		Abdestlik				
		Köşe Pılastırı		*		
		Cephede Taş-Tuğla Bezemesi				
		Saçak Altı Motifi		*		
DÖNEM MÜDAHALELERİ	PLAN ŞEMASINDAKİ MÜDAHALELER	Açık Sofanın Kapatılması				
		Islak Hacim Eklenmesi		*		
		Oda Eklenmesi				
	CEPHEDEKİ MÜDAHALELER	Malzeme Değişiklikleri				
		Oran Değişiklikleri				

Bahçe kapısı

Giriş kapısı

Ahşap pencere

Köşe pılastırı ve ahşap saçak

Havuz

HAZIRLAYAN: Gözde DEĞER **DANIŞMAN: Prof. Dr. Eti AKYÜZ LEVİ**

ENVANTER FİŞİ	ULA	2012	NO: 16

VAZİYET PLANI Ö:1/1000

Yapı Adı	Niyazi Gölcüklü Evi		
İl	Muğla		
İlçe	Ula		
Adres	Alparslan Mah Gölcüklüler Çıkmazı No: 19		
Yerleşim Bilgileri	**Pafta**	**Ada**	**Parsel**
	40	41	41
Mülkiyet	Tek Sahipli		
Parsel Deseni	Parsel Alanı		419,5 m^2
	Yapı Taban Alanı		97 m^2
	Sokak-Konut İlişkisi	S-B-K	*
		S-K-B	
	Yönlenme	Tek Yön	GB
		İki Yönlü	
		Çok Yönlü	

YAPIYA AİT GÖRSELLER

KUZEY YÖNÜ GENEL GÖRÜNÜŞ

AVLU (GÜNEYBATI) CEPHESİ

PLAN ŞEMASI

ZEMİN KAT PLAN ŞEMASI

BİRİNCİ KAT PLAN ŞEMASI

HAZIRLAYAN: Gözde DEĞER	DANIŞMAN: Prof. Dr. Eti AKYÜZ LEVİ

ENVANTER FİŞİ	ULA				2012	NO: 16
MİMARİ BİÇİM	Türk Evi					
	Batı Etkisindeki Konutlar			*		
İŞLEV	Özgün	Konut				
	Mevcut	Boş				
ONARIM DURUMU	Esaslı Onarım Görmüş					
	Basit Onarım Görmüş			*		
	Onarım Görmemiş					
	Metruk					
KAT ADEDİ	1 Katlı					
	B+1 Katlı					
	2 Katlı			*		
	B+2 Katlı					
	2 Katlı+ Kuleli					
YAPIM SİSTEMİ	Zemin Kat	Yığma taş kagir				
	Birinci Kat	Karma sistem				
PLAN TİPİ	Orta Hollü					
CEPHE TİPİ	Simetrik Düzende					
CEPHE ÖGELERİ	ÇIKMALAR	Kapalı Çıkma		Cumba		
				Şahnişin		
		Yarı Açık Çıkma				
		Açık Çıkma			*	
	KAPILAR	Bahçe Kapısı	Malzeme	Ahşap		
				Demir	*	
			Tip	Çift Kanatlı		
		Giriş Kapısı	Malzeme	Ahşap		
				Demir	*	
			Tip	Çift Kanatlı		
	PENCERELER	Malzeme	Ahşap			
		Tip	½ Oranlı kanatlı			
	PENCERE ÖGELERİ	Parmaklık	Malzeme	Ahşap		
				Demir		
		Kepenk	Malzeme	Ahşap	*	
				Demir		
		Siperlik	Malzeme	Ahşap		
				Çinko		
				Taş		
	SAÇAKLAR	Malzeme	Ahşap		*	
			Taş			
			Metal			
	DEKORATİF ÖGELER	Korkuluk	Malzeme	Ahşap		
				Demir	*	
		Furuş	Malzeme	Ahşap		
				Taş	*	
		Kat Silmesi	Malzeme	Ahşap		
				Stüko	*	
		Konsol	Malzeme	Ahşap		
				Demir		
		Saçak Silmesi	Malzeme	Ahşap		
				Stüko		
		Taht				
		Abdestlik				
		Köşe Pılastırı			*	
		Cephede Taş-Tuğla Bezemesi				
		Saçak Altı Motifi				
DÖNEM MÜDAHALELERİ	PLAN ŞEMASINDAKİ MÜDAHALELER	Açık Sofanın Kapatılması				
		Islak Hacim Eklenmesi				
		Oda Eklenmesi				
	CEPHEDEKİ MÜDAHALELER	Malzeme Değişiklikleri				
		Oran Değişiklikleri			*	

Ahşap saçak ve köşe pılastırı

Bahçe kapısı

Ahşap kapak

Dönem eki olan betonarme balkon

HAZIRLAYAN: Gözde DEĞER **DANIŞMAN: Prof. Dr. Eti AKYÜZ LEVİ**

ENVANTER FİŞİ	ULA	2012	NO: 17

VAZİYET PLANI Ö:1/1000

Yapı Adı	Tavaslı Ali Evi		
İl	Muğla		
İlçe	Ula		
Adres	Alparslan Mah Alpaslan Cad No: 36		
Yerleşim Bilgileri	**Pafta**	**Ada**	**Parsel**
	40	41	99
Mülkiyet	Tek Sahipli		
Parsel Deseni	Parsel Alanı		239 m^2
	Yapı Taban Alanı		46,5 m^2
	Sokak-Konut İlişkisi	S-B-K	*
		S-K-B	
	Yönlenme	Tek Yön	GB
		İki Yönlü	
		Çok Yönlü	

YAPIYA AİT GÖRSELLER

AVLU (GÜNEYBATI) CEPHESİ

PLAN ŞEMASI

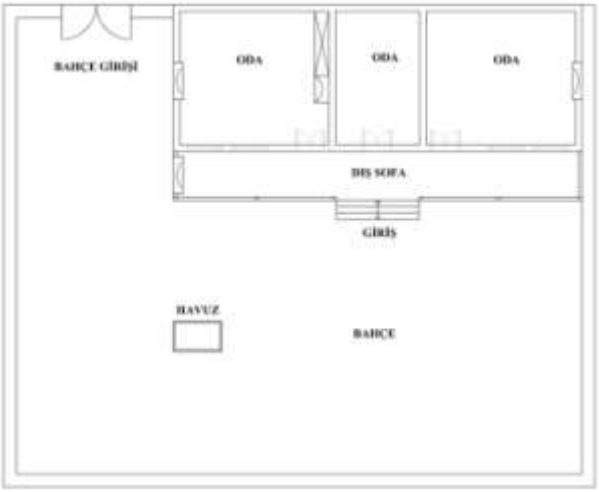

ZEMİN KAT PLAN ŞEMASI

HAZIRLAYAN: Gözde DEĞER **DANIŞMAN: Prof. Dr. Eti AKYÜZ LEVİ**

ENVANTER FİŞİ	ULA				2012	NO: 17
MİMARİ BİÇİM	Türk Evi			*		
	Batı Etkisindeki Konutlar					
İŞLEV	Özgün	Konut				
	Mevcut	Konut				
ONARIM DURUMU	Esaslı Onarım Görmüş					
	Basit Onarım Görmüş			*		
	Onarım Görmemiş					
	Metruk					
KAT ADEDİ	1 Katlı			*		
	B+1 Katlı					
	2 Katlı					
	B+2 Katlı					
	2 Katlı+ Kuleli					
YAPIM SİSTEMİ	Zemin Kat	Karma Sistemde				
	Birinci Kat					
PLAN TİPİ	Lineer Açık Sofalı					
CEPHE TİPİ	Simetrik Düzende					
CEPHE ÖGELERİ	ÇIKMALAR	Kapalı Çıkma		Cumba		
				Şahnişin		
		Yarı Açık Çıkma				
		Açık Çıkma				
	KAPILAR	Bahçe Kapısı	Malzeme	Ahşap	*	
				Demir		
			Tip	Çift kanatlı		
		Giriş Kapısı	Malzeme	Ahşap	*	
				Demir		
			Tip	Çift Kanatlı		
	PENCERELER	Malzeme	Ahşap			
		Tip	½ Oranlı giyotin			
	PENCERE ÖGELERİ	Parmaklık	Malzeme	Ahşap		
				Demir	*	
		Kepenk	Malzeme	Ahşap		
				Demir		
		Siperlik	Malzeme	Ahşap		
				Çinko		
				Taş		
	SAÇAKLAR	Malzeme	Ahşap		*	
			Taş			
			Metal		*	
	DEKORATİF ÖGELER	Korkuluk	Malzeme	Ahşap		
				Demir		
		Furuş	Malzeme	Ahşap	*	
				Taş		
		Kat Silmesi	Malzeme	Ahşap		
				Stüko		
		Konsol	Malzeme	Ahşap		
				Demir		
		Saçak Silmesi	Malzeme	Ahşap		
				Stüko		
		Taht				
		Abdestlik				
		Köşe Pılastırı				
		Cephede Taş-Tuğla Bezemesi				
		Saçak Altı Motifi				
DÖNEM MÜDAHALELERİ	PLAN ŞEMASINDAKİ MÜDAHALELER	Açık Sofanın Kapatılması				
		Islak Hacim Eklenmesi				
		Oda Eklenmesi				
	CEPHEDEKİ MÜDAHALELER	Malzeme Değişiklikleri				
		Oran Değişiklikleri				

Ahşap ve metal saçaklar

Bahçe kapısı

Ahşap pencere

Havuz

HAZIRLAYAN: Gözde DEĞER DANIŞMAN: Prof. Dr. Eti AKYÜZ LEVİ

ENVANTER FİŞİ	ULA	2012	NO: 18

VAZİYET PLANI Ö:1/1000

Yapı Adı	Fuat Akman Evi		
İl	Muğla		
İlçe	Ula		
Adres	Demirtaş Mah Çarşı Cad. No: 136		
Yerleşim Bilgileri	**Pafta**	**Ada**	**Parsel**
	28	42	45
Mülkiyet	-		
Parsel Deseni	Parsel Alanı		412 m^2
	Yapı Taban Alanı		65,5 m^2
	Sokak-Konut İlişkisi	S-B-K	*
		S-K-B	
	Yönlenme	Tek Yön	GD
		İki Yönlü	
		Çok Yönlü	

YAPIYA AİT GÖRSELLER

GİRİŞ (KUZEYDOĞU) CEPHESİ

AVLU (GÜNEYDOĞU) CEPHESİ

PLAN ŞEMASI

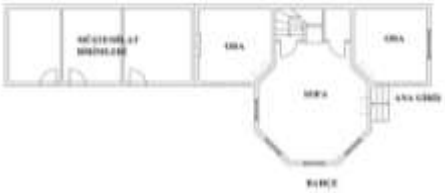

ZEMİN KAT PLAN ŞEMASI

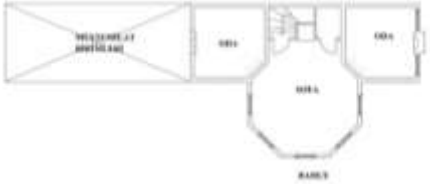

BİRİNCİ KAT PLAN ŞEMASI

HAZIRLAYAN: Gözde DEĞER	DANIŞMAN: Prof. Dr. Eti AKYÜZ LEVİ

ENVANTER FİŞİ	ULA				2012	NO: 18
MİMARİ BİÇİM	Türk Evi			*		
	Batı Etkisindeki Konutlar					
İŞLEV	Özgün	Konut				
	Mevcut	Konut				
ONARIM DURUMU	Esaslı Onarım Görmüş					
	Basit Onarım Görmüş			*		
	Onarım Görmemiş					
	Metruk					
KAT ADEDİ	1 Katlı					
	B+1 Katlı					
	2 Katlı			*		
	B+2 Katlı					
	2 Katlı+ Kuleli					
YAPIM SİSTEMİ	Zemin Kat	Yığma taş kagir				
	Birinci Kat	Karma sistem				
PLAN TİPİ	Çokgen Formlu Kapalı Sofalı					
CEPHE TİPİ	Simetrik Düzende					
CEPHE ÖGELERİ	ÇIKMALAR	Kapalı Çıkma	Cumba			
			Şahnişin			
		Yarı Açık Çıkma				
		Açık Çıkma				
	KAPILAR	Bahçe Kapısı	Malzeme	Ahşap		
				Demir	*	
			Tip	Çift Kanatlı		
		Giriş Kapısı	Malzeme	Ahşap	*	
				Demir		
			Tip	Çift Kanatlı		
	PENCERELER	Malzeme	Ahşap			
		Tip	½ , Enine gelişen kanatlı			
	PENCERE ÖGELERİ	Parmaklık	Malzeme	Ahşap		
				Demir	*	
		Kepenk	Malzeme	Ahşap	*	
				Demir		
		Siperlik	Malzeme	Ahşap		
				Çinko		
				Taş		
	SAÇAKLAR	Malzeme	Ahşap		*	
			Taş			
			Metal		*	
	DEKORATİF ÖGELER	Korkuluk	Malzeme	Ahşap		
				Demir		
		Furuş	Malzeme	Ahşap		
				Taş		
		Kat Silmesi	Malzeme	Ahşap		
				Stüko		
		Konsol	Malzeme	Ahşap		
				Demir		
		Saçak Silmesi	Malzeme	Ahşap		
				Stüko		
		Taht				
		Abdestlik				
		Köşe Pılastırı				
		Cephede Taş-Tuğla Bezemesi				
		Saçak Altı Motifi				
DÖNEM MÜDAHALELERİ	PLAN ŞEMASINDAKİ MÜDAHALELER	Açık Sofanın Kapatılması				
		Islak Hacim Eklenmesi				
		Oda Eklenmesi				
	CEPHEDEKİ MÜDAHALELER	Malzeme Değişiklikleri		*		
		Oran Değişiklikleri		*		

Ahşap ve metal saçaklar

Ahşap pencere

Ahşap kapak

Enine gelişen pencere ve demir parmaklık

Müştemilat yapısı

HAZIRLAYAN: Gözde DEĞER **DANIŞMAN: Prof. Dr. Eti AKYÜZ LEVİ**

ENVANTER FİŞİ	ULA	2012	NO: 19

VAZİYET PLANI Ö:1/1000

Yapı Adı	Hakkı Özbay Evi		
İl	Muğla		
İlçe	Ula		
Adres	Demirtaş Mah Atatürk Cad. No: 2		
Yerleşim Bilgileri	**Pafta**	**Ada**	**Parsel**
	28	42	46
Mülkiyet	-		
Parsel Deseni	Parsel Alanı		483 m^2
	Yapı Taban Alanı		59,5 m^2
	Sokak-Konut İlişkisi	S-B-K	*
		S-K-B	
	Yönlenme	Tek Yön	
		İki Yönlü	GB
			KD
		Çok Yönlü	

YAPIYA AİT GÖRSELLER

KUZEYDOĞU CEPHESİ

AVLU (GÜNEYBATI) CEPHESİ

PLAN ŞEMASI

ZEMİN KAT PLAN ŞEMASI

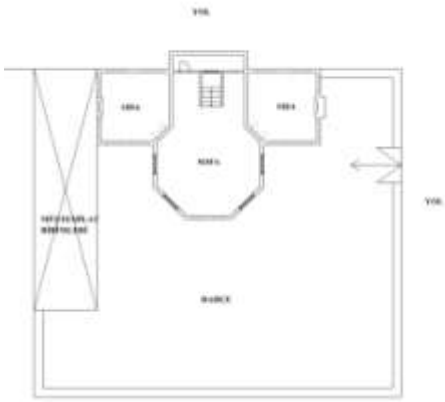

BİRİNCİ KAT PLAN ŞEMASI

HAZIRLAYAN: Gözde DEĞER	DANIŞMAN: Prof. Dr. Eti AKYÜZ LEVİ

ENVANTER FİŞİ	ULA				2012	NO: 19
MİMARİ BİÇİM	Türk Evi				*	
	Batı Etkisindeki Konutlar					
İŞLEV	Özgün	Konut				
	Mevcut	Boş				
ONARIM DURUMU	Esaslı Onarım Görmüş					
	Basit Onarım Görmüş					
	Onarım Görmemiş					
	Metruk				*	
KAT ADEDİ	1 Katlı					
	B+1 Katlı					
	2 Katlı				*	
	B+2 Katlı					
	2 Katlı+ Kuleli					
YAPIM SİSTEMİ	Zemin Kat	Yığma taş kagir				
	Birinci Kat	Karma sistem				
PLAN TİPİ	Çokgen Formlu Kapalı Sofalı					
CEPHE TİPİ	Simetrik Düzende					
CEPHE ÖGELERİ	ÇIKMALAR	Kapalı Çıkma		Cumba		
				Şahnişin	*	
		Yarı Açık Çıkma				
		Açık Çıkma				
	KAPILAR	Bahçe Kapısı	Malzeme	Ahşap		
				Demir	*	
			Tip	Çift Kanatlı		
		Giriş Kapısı	Malzeme	Ahşap	*	
				Demir		
			Tip	Çift Kanatlı		
	PENCERELER	Malzeme	Ahşap			
		Tip	½ Oranlı giyotin			
	PENCERE ÖGELERİ	Parmaklık	Malzeme	Ahşap		
				Demir	*	
		Kepenk	Malzeme	Ahşap	*	
				Demir		
		Siperlik	Malzeme	Ahşap		
				Çinko		
				Taş		
	SAÇAKLAR	Malzeme	Ahşap		*	
			Taş			
			Metal		*	
	DEKORATİF ÖGELER	Korkuluk	Malzeme	Ahşap		
				Demir		
		Furuş	Malzeme	Ahşap	*	
				Taş		
		Kat Silmesi	Malzeme	Ahşap		
				Stüko		
		Konsol	Malzeme	Ahşap		
				Demir		
		Saçak Silmesi	Malzeme	Ahşap		
				Stüko		
		Taht				
		Abdestlik				
		Köşe Pılastırı				
		Cephede Taş-Tuğla Bezemesi				
		Saçak Altı Motifi				
DÖNEM MÜDAHALELERİ	PLAN ŞEMASINDAKİ MÜDAHALELER	Açık Sofanın Kapatılması				
		Islak Hacim Eklenmesi				
		Oda Eklenmesi				
	CEPHEDEKİ MÜDAHALELER	Malzeme Değişiklikleri				
		Oran Değişiklikleri				

Ahşap ve metal saçaklar

Niteliksiz demir bahçe kapısı

Ahşap kapaklı pencere

Ahşap furuş

Havuz

Müştemilat yapısı

HAZIRLAYAN: Gözde DEĞER **DANIŞMAN: Prof. Dr. Eti AKYÜZ LEVİ**

ENVANTER FİŞİ	YEŞİLYURT	2012	NO: 1

VAZİYET PLANI Ö:1/1000

Yapı Adı	Bilal Özer Evi		
İl	Muğla		
İlçe	Yeşilyurt		
Adres	Okul Cad. No:41		
Yerleşim Bilgileri	**Pafta**	**Ada**	**Parsel**
	77	-	3395
Mülkiyet	Tek Sahipli		
Parsel Deseni	Parsel Alanı		484 m^2
	Yapı Taban Alanı		75 m^2
	Sokak-Konut İlişkisi	S-B-K	*
		S-K-B	
	Yönlenme	Tek Yön	Güney
		İki Yönlü	
		Çok Yönlü	

YAPIYA AİT GÖRSELLER

SOKAK CEPHESİ

AVLU CEPHESİ

PLAN ŞEMASI

ZEMİN KAT PLANI

1. KAT PLANI

HAZIRLAYAN: Gözde DEĞER	DANIŞMAN: Prof. Dr. Eti AKYÜZ LEVİ

ENVANTER FİŞİ	YEŞİLYURT				2012	NO: 1
MİMARİ BİÇİM	Türk Evi			*		
	Batı Etkisindeki Konutlar					
İŞLEV	Özgün	Konut				
	Mevcut	Konut				
ONARIM DURUMU	Esaslı Onarım Görmüş					
	Basit Onarım Görmüş					
	Onarım Görmemiş			*		
	Metruk					
KAT ADEDİ	1 Katlı					
	B+1 Katlı			*		
	2 Katlı					
	B+2 Katlı					
	2 Katlı+ Kuleli					
YAPIM SİSTEMİ	Zemin Kat	Yığma taş kagir				
	Birinci Kat	Ahşap karkas (taş dolgulu)				
PLAN TİPİ	Çokgen Formlu Kapalı Sofalı					
CEPHE TİPİ	Simetrik Düzende					
CEPHE ÖGELERİ	ÇIKMALAR	Kapalı Çıkma	Cumba			
			Şahnişin			
		Yarı Açık Çıkma				
		Açık Çıkma				
	KAPILAR	Bahçe Kapısı	Malzeme	Ahşap	*	
				Demir		
			Tip	Çift Kanatlı		
		Giriş Kapısı	Malzeme	Ahşap	*	
				Demir		
			Tip	Çift Kanatlı		
	PENCERELER	Malzeme	Ahşap			
		Tip	½ Oranlı Giyotin			
	PENCERE ÖGELERİ	Parmaklık	Malzeme	Ahşap		
				Demir		
		Kepenk	Malzeme	Ahşap	*	
				Demir		
		Siperlik	Malzeme	Ahşap		
				Çinko		
				Taş		
	SAÇAKLAR	Malzeme	Ahşap		*	
			Taş		*	
			Metal			
	DEKORATİF ÖGELER	Korkuluk	Malzeme	Ahşap		
				Demir		
		Furuş	Malzeme	Ahşap		
				Taş		
		Kat Silmesi	Malzeme	Ahşap	*	
				Stüko		
		Konsol	Malzeme	Ahşap		
				Demir		
		Saçak Silmesi	Malzeme	Ahşap		
				Stüko	*	
		Taht				
		Abdestlik				
		Köşe Pılastırı				
		Cephede Taş-Tuğla Bezemesi			*	
		Saçak Altı Motifi			*	
DÖNEM MÜDAHALELERİ	PLAN ŞEMASINDAKİ MÜDAHALELER	Açık Sofanın Kapatılması				
		Islak Hacim Eklenmesi				
		Oda Eklenmesi				
	CEPHEDEKİ MÜDAHALELER	Malzeme Değişiklikleri				
		Oran Değişiklikleri				

Ahşap giriş kapısı

Ahşap bahçe kapısı

Ahşap kapaklı pencere

Saçak Detayı

Cephede Taş Bezemesi

HAZIRLAYAN: Gözde DEĞER **DANIŞMAN: Prof. Dr. Eti AKYÜZ LEVİ**

ENVANTER FİŞİ	YEŞİLYURT	2012	NO: 2

VAZİYET PLANI Ö:1/1000

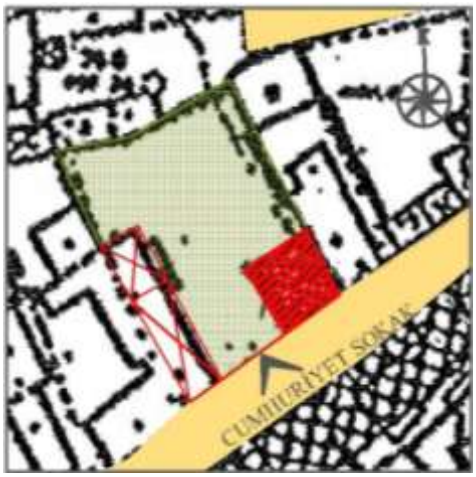

Yapı Adı	İlker Tatar Evi		
İl	Muğla		
İlçe	Yeşilyurt		
Adres	Cumhuriyet Sok. No:10/1		
Yerleşim Bilgileri	**Pafta**	**Ada**	**Parsel**
Mülkiyet	-		
Parsel Deseni	Parsel Alanı		794 m^2
	Yapı Taban Alanı		88 m^2
	Sokak-Konut İlişkisi	S-B-K	*
		S-K-B	
	Yönlenme	Tek Yön	GB
		İki Yönlü	
		Çok Yönlü	

YAPIYA AİT GÖRSELLER

SOKAK CEPHESİ

AVLU CEPHESİ

PLAN ŞEMASI

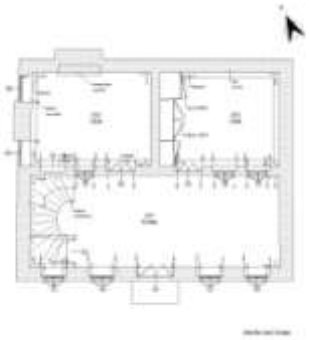

ZEMİN KAT PLANI

1. KAT PLANI

HAZIRLAYAN: Gözde DEĞER	DANIŞMAN: Prof. Dr. Eti AKYÜZ LEVİ

ENVANTER FİŞİ	YEŞİLYURT				2012	NO: 2
MİMARİ BİÇİM	Türk Evi			*		
	Batı Etkisindeki Konutlar					
İŞLEV	Özgün	Konut				
	Mevcut	Boş				
ONARIM DURUMU	Esaslı Onarım Görmüş					
	Basit Onarım Görmüş					
	Onarım Görmemiş					
	Metruk			*		
KAT ADEDİ	1 Katlı					
	B+1 Katlı					
	2 Katlı			*		
	B+2 Katlı					
	2 Katlı+ Kuleli					
YAPIM SİSTEMİ	Zemin Kat	Yığma taş kagir				
	Birinci Kat	Ahşap karkas (taş dolgulu)				
PLAN TİPİ	Lineer Kapalı Sofalı					
CEPHE TİPİ	Simetrik Düzende					
CEPHE ÖGELERİ	ÇIKMALAR	Kapalı Çıkma	Cumba			
			Şahnişin			
		Yarı Açık Çıkma				
		Açık Çıkma				
	KAPILAR	Bahçe Kapısı	Malzeme	Ahşap	*	
				Demir		
			Tip	Kuzulu kapı		
		Giriş Kapısı	Malzeme	Ahşap	*	
				Demir		
			Tip	Çift Kanatlı		
	PENCERELER	Malzeme	Ahşap			
		Tip	½ Oranlı Giyotin			
	PENCERE ÖGELERİ	Parmaklık	Malzeme	Ahşap		
				Demir		
		Kepenk	Malzeme	Ahşap	*	
				Demir		
		Siperlik	Malzeme	Ahşap		
				Çinko		
				Taş		
	SAÇAKLAR	Malzeme	Ahşap		*	
			Taş		*	
			Metal			
	DEKORATİF ÖGELER	Korkuluk	Malzeme	Ahşap		
				Demir		
		Furuş	Malzeme	Ahşap		
				Taş		
		Kat Silmesi	Malzeme	Ahşap		
				Stüko		
		Konsol	Malzeme	Ahşap		
				Demir	*	
		Saçak Silmesi	Malzeme	Ahşap		
				Stüko	*	
		Taht				
		Abdestlik				
		Köşe Pılastırı				
		Cephede Taş-Tuğla Bezemesi			*	
		Saçak Altı Motifi				
DÖNEM MÜDAHALELERİ	PLAN ŞEMASINDAKİ MÜDAHALELER	Açık Sofanın Kapatılması				
		Islak Hacim Eklenmesi				
		Oda Eklenmesi				
	CEPHEDEKİ MÜDAHALELER	Malzeme Değişiklikleri				
		Oran Değişiklikleri				

Ahşap giriş kapısı

Ahşap kuzulu kapı

Ahşap kapaklı pencere

Cumba Detayı

Cumba Detayı

Cephede Taş Bezemesi

HAZIRLAYAN: Gözde DEĞER **DANIŞMAN: Prof. Dr. Eti AKYÜZ LEVİ**

ENVANTER FİŞİ	YEŞİLYURT	2012	NO: 3

VAZİYET PLANI Ö:1/1000

Yapı Adı	Kazım Giritli Evi		
İl	Muğla		
İlçe	Yeşilyurt		
Adres	Hocalar Sok. No:31		
Yerleşim Bilgileri	**Pafta**	**Ada**	**Parsel**
	77	-	3398
Mülkiyet	Tek Sahipli		
Parsel Deseni	Parsel Alanı		330 m^2
	Yapı Taban Alanı		94 m^2
	Sokak-Konut İlişkisi	S-B-K	*
		S-K-B	
	Yönlenme	Tek Yön	KD
		İki Yönlü	
		Çok Yönlü	

YAPIYA AİT GÖRSELLER

SOKAK CEPHESİ

AVLU CEPHESİ

PLAN ŞEMASI

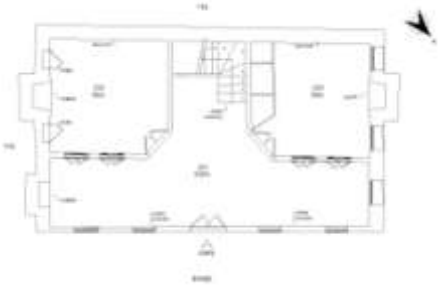

ZEMİN KAT PLANI

1. KAT PLANI

HAZIRLAYAN: Gözde DEĞER **DANIŞMAN: Prof. Dr. Eti AKYÜZ LEVİ**

ENVANTER FİŞİ	YEŞİLYURT				2012	NO: 3
MİMARİ BİÇİM	Türk Evi			*		
	Batı Etkisindeki Konutlar					
İŞLEV	Özgün	Konut				
	Mevcut	Konut				
ONARIM DURUMU	Esaslı Onarım Görmüş			*		
	Basit Onarım Görmüş					
	Onarım Görmemiş					
	Metruk					
KAT ADEDİ	1 Katlı					
	B+1 Katlı					
	2 Katlı			*		
	B+2 Katlı					
	2 Katlı+ Kuleli					
YAPIM SİSTEMİ	Zemin Kat	Yığma taş kagir				
	Birinci Kat	Ahşap karkas (taş dolgulu)				
PLAN TİPİ	Lineer Kapalı Sofalı					
CEPHE TİPİ	Simetrik Düzende					
CEPHE ÖGELERİ	ÇIKMALAR	Kapalı Çıkma	Cumba			
			Şahnişin			
		Yarı Açık Çıkma				
		Açık Çıkma				
	KAPILAR	Bahçe Kapısı	Malzeme	Ahşap	*	
				Demir		
			Tip	Kuzulu Kapı		
		Giriş Kapısı	Malzeme	Ahşap	*	
				Demir		
			Tip	Çift Kanatlı		
	PENCERELER	Malzeme	Ahşap			
		Tip	½ Oranlı Giyotin			
	PENCERE ÖGELERİ	Parmaklık	Malzeme	Ahşap		
				Demir	*	
		Kepenk	Malzeme	Ahşap	*	
				Demir		
		Siperlik	Malzeme	Ahşap		
				Çinko	*	
				Taş		
	SAÇAKLAR	Malzeme	Ahşap		*	
			Taş		*	
			Metal			
	DEKORATİF ÖGELER	Korkuluk	Malzeme	Ahşap		
				Demir		
		Furuş	Malzeme	Ahşap		
				Taş		
		Kat Silmesi	Malzeme	Ahşap		
				Stüko	*	
		Konsol	Malzeme	Ahşap		
				Demir	*	
		Saçak Silmesi	Malzeme	Ahşap		
				Stüko	*	
		Taht				
		Abdestlik				
		Köşe Pılastırı			*	
		Cephede Taş-Tuğla Bezemesi			*	
		Saçak Altı Motifi				
DÖNEM MÜDAHALELERİ	PLAN ŞEMASINDAKİ MÜDAHALELER	Açık Sofanın Kapatılması				
		Islak Hacim Eklenmesi				
		Oda Eklenmesi				
	CEPHEDEKİ MÜDAHALELER	Malzeme Değişiklikleri				
		Oran Değişiklikleri				
HAZIRLAYAN: Gözde DEĞER		**DANIŞMAN: Prof. Dr. Eti AKYÜZ LEVİ**				

Ahşap cumba

Ahşap bahçe kapısı

Ahşap kapaklı pencere

Ahşap kafesli pencere

Cephe bezemeleri

Cephede Taş Bezemesi

ENVANTER FİŞİ	YEŞİLYURT	2012	NO: 4

VAZİYET PLANI Ö:1/1000

Yapı Adı	Konut		
İl	Muğla		
İlçe	Yeşilyurt		
Adres	Okul Cad. No:17/A		
Yerleşim Bilgileri	**Pafta**	**Ada**	**Parsel**
	77	-	3351
Mülkiyet	Tek Sahipli		
Parsel Deseni	Parsel Alanı		231 m^2
	Yapı Taban Alanı		62 m^2
	Sokak-Konut İlişkisi	S-B-K	
		S-K-B	*
	Yönlenme	Tek Yön	Güney
		İki Yönlü	
		Çok Yönlü	

YAPIYA AİT GÖRSELLER

SOKAK CEPHESİ

AVLU CEPHESİ

PLAN ŞEMASI

ZEMİN KAT PLANI

1. KAT PLANI

HAZIRLAYAN: Gözde DEĞER **DANIŞMAN: Prof. Dr. Eti AKYÜZ LEVİ**

ENVANTER FİŞİ	YEŞİLYURT				2012	NO: 4
MİMARİ BİÇİM	Türk Evi			*		
	Batı Etkisindeki Konutlar					
İŞLEV	Özgün	Konut				
	Mevcut	Konut				
ONARIM DURUMU	Esaslı Onarım Görmüş					
	Basit Onarım Görmüş			*		
	Onarım Görmemiş					
	Metruk					
KAT ADEDİ	1 Katlı					
	B+1 Katlı					
	2 Katlı			*		
	B+2 Katlı					
	2 Katlı+ Kuleli					
YAPIM SİSTEMİ	Zemin Kat	Yığma taş kagir				
	Birinci Kat	Ahşap karkas (taş dolgulu)				
PLAN TİPİ	Lineer Kapalı Sofalı					
CEPHE TİPİ	Simetrik Düzende					
CEPHE ÖGELERİ	ÇIKMALAR	Kapalı Çıkma	Cumba			
			Şahnişin			
		Yarı Açık Çıkma				
		Açık Çıkma				
	KAPILAR	Bahçe Kapısı	Malzeme	Ahşap		
				Demir		
			Tip			
		Giriş Kapısı	Malzeme	Ahşap		
				Demir	*	
			Tip	Çift Kanatlı		
	PENCERELER	Malzeme	Ahşap			
		Tip	Enine Gelişen, Kanatlı Açılır			
	PENCERE ÖGELERİ	Parmaklık	Malzeme	Ahşap		
				Demir	*	
		Kepenk	Malzeme	Ahşap		
				Demir		
		Siperlik	Malzeme	Ahşap		
				Çinko		
				Taş		
	SAÇAKLAR	Malzeme	Ahşap		*	
			Taş			
			Metal			
	DEKORATİF ÖGELER	Korkuluk	Malzeme	Ahşap		
				Demir		
		Furuş	Malzeme	Ahşap		
				Taş		
		Kat Silmesi	Malzeme	Ahşap		
				Stüko		
		Konsol	Malzeme	Ahşap		
				Demir		
		Saçak Silmesi	Malzeme	Ahşap		
				Stüko		
		Taht				
		Abdestlik				
		Köşe Pılastırı				
		Cephede Taş-Tuğla Bezemesi				
		Saçak Altı Motifi				
DÖNEM MÜDAHALELERİ	PLAN ŞEMASINDAKİ MÜDAHALELER	Açık Sofanın Kapatılması				
		Islak Hacim Eklenmesi		*		
		Oda Eklenmesi				
	CEPHEDEKİ MÜDAHALELER	Malzeme Değişiklikleri		*		
		Oran Değişiklikleri		*		

Niteliksiz demir giriş kapısı

Demir parmaklıklı ahşap pencere

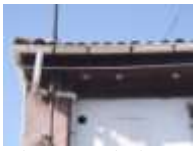
Ahşap saçak detayı

Kapalı sofaya açılan giyotin pencereler

HAZIRLAYAN: Gözde DEĞER **DANIŞMAN: Prof. Dr. Eti AKYÜZ LEVİ**

ENVANTER FİŞİ	YEŞİLYURT	2012	NO: 5

VAZİYET PLANI Ö:1/1000

Yapı Adı	Mehmet Güner Evi (Türk Evi)		
İl	Muğla		
İlçe	Yeşilyurt		
Adres	Kozludere Sok. No:25/1		
Yerleşim Bilgileri	**Pafta**	**Ada**	**Parsel**
	79	-	3710
Mülkiyet	-		
Parsel Deseni	Parsel Alanı		401 m^2
	Yapı Taban Alanı		109 m^2
	Sokak-Konut İlişkisi	S-B-K	*
		S-K-B	
	Yönlenme	Tek Yön	GB
		İki Yönlü	
		Çok Yönlü	

YAPIYA AİT GÖRSELLER

SOKAK CEPHESİ

AVLU CEPHESİ

PLAN ŞEMASI

ZEMİN KAT PLANI

1. KAT PLANI

HAZIRLAYAN: Gözde DEĞER	DANIŞMAN: Prof. Dr. Eti AKYÜZ LEVİ

ENVANTER FİŞİ	YEŞİLYURT				2012	NO: 5
MİMARİ BİÇİM	Türk Evi			*		
	Batı Etkisindeki Konutlar					
İŞLEV	Özgün	Konut				
	Mevcut	Boş				
ONARIM DURUMU	Esaslı Onarım Görmüş					
	Basit Onarım Görmüş					
	Onarım Görmemiş					
	Metruk			*		
KAT ADEDİ	1 Katlı					
	B+1 Katlı					
	2 Katlı			*		
	B+2 Katlı					
	2 Katlı+ Kuleli					
YAPIM SİSTEMİ	Zemin Kat	Yığma taş kagir				
	Birinci Kat	Ahşap karkas (taş dolgulu)				
PLAN TİPİ	Lineer Açık Sofalı					
CEPHE TİPİ	Simetrik Düzende					
CEPHE ÖGELERİ	ÇIKMALAR	Kapalı Çıkma		Cumba		
				Şahnişin		
		Yarı Açık Çıkma				
		Açık Çıkma				
	KAPILAR	Bahçe Kapısı	Malzeme	Ahşap	*	
				Demir		
			Tip	Çift Kanatlı		
		Giriş Kapısı	Malzeme	Ahşap	*	
				Demir		
			Tip	Çift Kanatlı		
	PENCERELER	Malzeme	Ahşap			
		Tip	½ Oranlı Giyotin			
	PENCERE ÖGELERİ	Parmaklık	Malzeme	Ahşap		
				Demir		
		Kepenk	Malzeme	Ahşap	*	
				Demir		
		Siperlik	Malzeme	Ahşap		
				Çinko		
				Taş		
	SAÇAKLAR	Malzeme	Ahşap		*	
			Taş			
			Metal			
	DEKORATİF ÖGELER	Korkuluk	Malzeme	Ahşap	*	
				Demir		
		Furuş	Malzeme	Ahşap	*	
				Taş		
		Kat Silmesi	Malzeme	Ahşap		
				Stüko		
		Konsol	Malzeme	Ahşap		
				Demir		
		Saçak Silmesi	Malzeme	Ahşap		
				Stüko		
		Taht			*	
		Abdestlik			*	
		Köşe Pılastırı				
		Cephede Taş-Tuğla Bezemesi				
		Saçak Altı Motifi				
DÖNEM MÜDAHALELERİ	PLAN ŞEMASINDAKİ MÜDAHALELER	Açık Sofanın Kapatılması				
		Islak Hacim Eklenmesi				
		Oda Eklenmesi				
	CEPHEDEKİ MÜDAHALELER	Malzeme Değişiklikleri			*	
		Oran Değişiklikleri			*	
HAZIRLAYAN: Gözde DEĞER		**DANIŞMAN: Prof. Dr. Eti AKYÜZ LEVİ**				

Ahşap bahçe kapısı

Ahşap kapaklı pencere

Ahşap taht

Abdestlik ve tepe penceresi

Sofa Detayı

Müştemilat yapısı

ENVANTER FİŞİ	YEŞİLYURT	2012	NO: 6

VAZİYET PLANI Ö:1/1000

Yapı Adı	Konut		
İl	Muğla		
İlçe	Yeşilyurt		
Adres	Kozludere Sok.		
Yerleşim Bilgileri	**Pafta**	**Ada**	**Parsel**
	79	-	3709
Mülkiyet	-		
Parsel Deseni	Parsel Alanı		274 m^2
	Yapı Taban Alanı		79 m^2
	Sokak-Konut İlişkisi	S-B-K	*
		S-K-B	
	Yönlenme	Tek Yön	GD
		İki Yönlü	
		Çok Yönlü	

YAPIYA AİT GÖRSELLER

SOKAK CEPHESİ

AVLU CEPHESİ

PLAN ŞEMASI

ZEMİN KAT PLANI

1. KAT PLANI

HAZIRLAYAN: Gözde DEĞER	DANIŞMAN: Prof. Dr. Eti AKYÜZ LEVİ

ENVANTER FİŞİ	YEŞİLYURT				2012	NO: 6
MİMARİ BİÇİM	Türk Evi			*		
	Batı Etkisindeki Konutlar					
İŞLEV	Özgün	Konut				
	Mevcut	Konut				
ONARIM DURUMU	Esaslı Onarım Görmüş					
	Basit Onarım Görmüş			*		
	Onarım Görmemiş					
	Metruk					
KAT ADEDİ	1 Katlı					
	B+1 Katlı					
	2 Katlı			*		
	B+2 Katlı					
	2 Katlı+ Kuleli					
YAPIM SİSTEMİ	Zemin Kat	Yığma taş kagir				
	Birinci Kat	Ahşap karkas (taş dolgulu)				
PLAN TİPİ	Lineer Kapalı Sofalı					
CEPHE TİPİ	Asimetrik Düzende					
CEPHE ÖGELERİ	ÇIKMALAR	Kapalı Çıkma	Cumba			
			Şahnişin			
		Yarı Açık Çıkma				
		Açık Çıkma				
	KAPILAR	Bahçe Kapısı	Malzeme	Ahşap		
				Demir		
			Tip			
		Giriş Kapısı	Malzeme	Ahşap	*	
				Demir		
			Tip			
	PENCERELER	Malzeme	Ahşap			
		Tip	½ Oranlı Kanatlı Açılır			
	PENCERE ÖGELERİ	Parmaklık	Malzeme	Ahşap		
				Demir		
		Kepenk	Malzeme	Ahşap		
				Demir		
		Siperlik	Malzeme	Ahşap		
				Çinko		
				Taş		
	SAÇAKLAR	Malzeme	Ahşap		*	
			Taş			
			Metal			
	DEKORATİF ÖGELER	Korkuluk	Malzeme	Ahşap		
				Demir		
		Furuş	Malzeme	Ahşap		
				Taş		
		Kat Silmesi	Malzeme	Ahşap		
				Stüko		
		Konsol	Malzeme	Ahşap		
				Demir		
		Saçak Silmesi	Malzeme	Ahşap		
				Stüko		
		Taht				
		Abdestlik				
		Köşe Pılastırı				
		Cephede Taş-Tuğla Bezemesi				
		Saçak Altı Motifi				
DÖNEM MÜDAHALELERİ	PLAN ŞEMASINDAKİ MÜDAHALELER	Açık Sofanın Kapatılması				
		Islak Hacim Eklenmesi				
		Oda Eklenmesi				
	CEPHEDEKİ MÜDAHALELER	Malzeme Değişiklikleri				
		Oran Değişiklikleri		*		

Ahşap kanatlı pencere

Oranı değiştirilmiş enine gelişen pencere

Ahşap geniş saçak

HAZIRLAYAN: Gözde DEĞER **DANIŞMAN: Prof. Dr. Eti AKYÜZ LEVİ**

ENVANTER FİŞİ	YEŞİLYURT	2012	NO: 7

VAZİYET PLANI Ö:1/1000

Yapı Adı	Rahime Bozkır Evi		
İl	Muğla		
İlçe	Yeşilyurt		
Adres	Hisar Sok. No:9		
Yerleşim Bilgileri	**Pafta**	**Ada**	**Parsel**
	79	-	3614
Mülkiyet	-		
Parsel Deseni	Parsel Alanı		146 m^2
	Yapı Taban Alanı		86 m^2
	Sokak-Konut İlişkisi	S-B-K	*
		S-K-B	
	Yönlenme	Tek Yön	GB
		İki Yönlü	
		Çok Yönlü	

YAPIYA AİT GÖRSELLER

SOKAK CEPHESİ | AVLU CEPHESİ

PLAN ŞEMASI

ZEMİN KAT PLANI | 1. KAT PLANI

HAZIRLAYAN: Gözde DEĞER | **DANIŞMAN: Prof. Dr. Eti AKYÜZ LEVİ**

ENVANTER FİŞİ	YEŞİLYURT				2012	NO: 7
MİMARİ BİÇİM	Türk Evi			*		
	Batı Etkisindeki Konutlar					
İŞLEV	Özgün	Konut				
	Mevcut	Konut				
ONARIM DURUMU	Esaslı Onarım Görmüş					
	Basit Onarım Görmüş					
	Onarım Görmemiş			*		
	Metruk					
KAT ADEDİ	1 Katlı					
	B+1 Katlı					
	2 Katlı			*		
	B+2 Katlı					
	2 Katlı+ Kuleli					
YAPIM SİSTEMİ	Zemin Kat	Yığma taş kagir				
	Birinci Kat	Ahşap karkas (taş dolgulu)				
PLAN TİPİ	Lineer Açık Sofalı					
CEPHE TİPİ	Asimetrik Düzende					
CEPHE ÖGELERİ	ÇIKMALAR	Kapalı Çıkma	Cumba			
			Şahnişin			
		Yarı Açık Çıkma				
		Açık Çıkma				
	KAPILAR	Bahçe Kapısı	Malzeme	Ahşap	*	
				Demir		
			Tip	Çift Kanatlı		
		Giriş Kapısı	Malzeme	Ahşap	*	
				Demir		
			Tip	Tek Kanatlı		
	PENCERELER	Malzeme	Ahşap			
		Tip	½ Oranlı Giyotin			
	PENCERE ÖGELERİ	Parmaklık	Malzeme	Ahşap		
				Demir		
		Kepenk	Malzeme	Ahşap	*	
				Demir		
		Siperlik	Malzeme	Ahşap		
				Çinko		
				Taş		
	SAÇAKLAR	Malzeme	Ahşap		*	
			Taş			
			Metal			
	DEKORATİF ÖGELER	Korkuluk	Malzeme	Ahşap	*	
				Demir		
		Furuş	Malzeme	Ahşap	*	
				Taş		
		Kat Silmesi	Malzeme	Ahşap		
				Stüko		
		Konsol	Malzeme	Ahşap		
				Demir		
		Saçak Silmesi	Malzeme	Ahşap		
				Stüko		
		Taht				
		Abdestlik				
		Köşe Pılastırı				
		Cephede Taş-Tuğla Bezemesi				
		Saçak Altı Motifi				
DÖNEM MÜDAHALELERİ	PLAN ŞEMASINDAKİ MÜDAHALELER	Açık Sofanın Kapatılması				
		Islak Hacim Eklenmesi				
		Oda Eklenmesi				
	CEPHEDEKİ MÜDAHALELER	Malzeme Değişiklikleri				
		Oran Değişiklikleri				

Ahşap bahçe kapısı

Ahşap giriş kapısı

Ahşap pencere

Ahşap kapaklı pencereler

Ahşap korkuluk

Ahşap saçak ve metal çift saçak

HAZIRLAYAN: Gözde DEĞER	DANIŞMAN: Prof. Dr. Eti AKYÜZ LEVİ

ENVANTER FİŞİ	YEŞİLYURT	2012	NO: 8

VAZİYET PLANI Ö:1/1000

Yapı Adı	Konut		
İl	Muğla		
İlçe	Yeşilyurt		
Adres	Kozludere Sok. No:35		
Yerleşim Bilgileri	**Pafta**	**Ada**	**Parsel**
	79	-	3717-3718
Mülkiyet	-		
Parsel Deseni	Parsel Alanı		253 m^2
	Yapı Taban Alanı		76 m^2
	Sokak-Konut İlişkisi	S-B-K	*
		S-K-B	
	Yönlenme	Tek Yön	KB
		İki Yönlü	
		Çok Yönlü	

YAPIYA AİT GÖRSELLER

SOKAK CEPHESİ

AVLU CEPHESİ

PLAN ŞEMASI

ZEMİN KAT PLANI

1. KAT PLANI

HAZIRLAYAN: Gözde DEĞER	DANIŞMAN: Prof. Dr. Eti AKYÜZ LEVİ

ENVANTER FİŞİ	YEŞİLYURT				2012	NO: 8
MİMARİ BİÇİM	Türk Evi			*		
	Batı Etkisindeki Konutlar					
İŞLEV	Özgün	Konut				
	Mevcut	Konut				
ONARIM DURUMU	Esaslı Onarım Görmüş					
	Basit Onarım Görmüş			*		
	Onarım Görmemiş					
	Metruk					
KAT ADEDİ	1 Katlı					
	B+1 Katlı			*		
	2 Katlı					
	B+2 Katlı					
	2 Katlı+ Kuleli					
YAPIM SİSTEMİ	Zemin Kat	Yığma taş kagir				
	Birinci Kat	Ahşap karkas (taş dolgulu)				
PLAN TİPİ	Tipoloji Dışı					
CEPHE TİPİ	Asimetrik Düzende					
CEPHE ÖGELERİ	ÇIKMALAR	Kapalı Çıkma	Cumba			
			Şahnişin			
		Yarı Açık Çıkma				
		Açık Çıkma				
	KAPILAR	Bahçe Kapısı	Malzeme	Ahşap	*	
				Demir		
			Tip	Kuzulu Kapı		
		Giriş Kapısı	Malzeme	Ahşap	*	
				Demir		
			Tip	Tek Kanatlı		
	PENCERELER	Malzeme	Ahşap			
		Tip	½ Oranlı Kanatlı Açılır			
	PENCERE ÖGELERİ	Parmaklık	Malzeme	Ahşap		
				Demir		
		Kepenk	Malzeme	Ahşap	*	
				Demir		
		Siperlik	Malzeme	Ahşap		
				Çinko		
				Taş		
	SAÇAKLAR	Malzeme	Ahşap		*	
			Taş			
			Metal			
	DEKORATİF ÖGELER	Korkuluk	Malzeme	Ahşap		
				Demir		
		Furuş	Malzeme	Ahşap		
				Taş		
		Kat Silmesi	Malzeme	Ahşap		
				Stüko		
		Konsol	Malzeme	Ahşap		
				Demir		
		Saçak Silmesi	Malzeme	Ahşap		
				Stüko		
		Taht				
		Abdestlik				
		Köşe Pılastırı				
		Cephede Taş-Tuğla Bezemesi				
		Saçak Altı Motifi				
DÖNEM MÜDAHALELERİ	PLAN ŞEMASINDAKİ MÜDAHALELER	Açık Sofanın Kapatılması				
		Islak Hacim Eklenmesi				
		Oda Eklenmesi				
	CEPHEDEKİ MÜDAHALELER	Malzeme Değişiklikleri		*		
		Oran Değişiklikleri		*		

Ahşap bahçe kapısı

Ahşap kanatlı açılır pencere

Ahşap saçak detayı

Sıvalı sokak cephesi

HAZIRLAYAN: Gözde DEĞER **DANIŞMAN: Prof. Dr. Eti AKYÜZ LEVİ**

ENVANTER FİŞİ	YEŞİLYURT	2012	NO: 9

VAZİYET PLANI Ö:1/1000

Yapı Adı	Ayten Arslan Evi		
İl	Muğla		
İlçe	Yeşilyurt		
Adres	Kozludere Sok. No:37		
Yerleşim Bilgileri	**Pafta**	**Ada**	**Parsel**
	79	-	3707
Mülkiyet	Tek Sahipli		
Parsel Deseni	Parsel Alanı		337 m^2
	Yapı Taban Alanı		95 m^2
	Sokak-Konut İlişkisi	S-B-K	*
		S-K-B	
	Yönlenme	Tek Yön	GB
		İki Yönlü	
		Çok Yönlü	

YAPIYA AİT GÖRSELLER

SOKAK CEPHESİ

AVLU CEPHESİ

PLAN ŞEMASI

ZEMİN KAT PLANI

1. KAT PLANI

HAZIRLAYAN: Gözde DEĞER	DANIŞMAN: Prof. Dr. Eti AKYÜZ LEVİ

ENVANTER FİŞİ	YEŞİLYURT				2012	NO: 9
MİMARİ BİÇİM	Türk Evi			*		
	Batı Etkisindeki Konutlar					
İŞLEV	Özgün	Konut				
	Mevcut	Konut				
ONARIM DURUMU	Esaslı Onarım Görmüş			*		
	Basit Onarım Görmüş					
	Onarım Görmemiş					
	Metruk					
KAT ADEDİ	1 Katlı					
	B+1 Katlı					
	2 Katlı			*		
	B+2 Katlı					
	2 Katlı+ Kuleli					
YAPIM SİSTEMİ	Zemin Kat	Yığma taş kagir				
	Birinci Kat	Ahşap karkas (taş dolgulu)				
PLAN TİPİ	Lineer Kapalı Sofalı					
CEPHE TİPİ	Simetrik Düzende					
CEPHE ÖGELERİ	ÇIKMALAR	Kapalı Çıkma	Cumba			
			Şahnişin			
		Yarı Açık Çıkma				
		Açık Çıkma				
	KAPILAR	Bahçe Kapısı	Malzeme	Ahşap	*	
				Demir		
			Tip	Kuzulu Kapı		
		Giriş Kapısı	Malzeme	Ahşap	*	
				Demir		
			Tip	Çift Kanatlı		
	PENCERELER	Malzeme	Ahşap			
		Tip	½ Oranlı Kanatlı Açılır			
	PENCERE ÖGELERİ	Parmaklık	Malzeme	Ahşap		
				Demir		
		Kepenk	Malzeme	Ahşap	*	
				Demir		
		Siperlik	Malzeme	Ahşap	*	
				Çinko		
				Taş		
	SAÇAKLAR	Malzeme	Ahşap		*	
			Taş		*	
			Metal			
	DEKORATİF ÖGELER	Korkuluk	Malzeme	Ahşap		
				Demir		
		Furuş	Malzeme	Ahşap		
				Taş		
		Kat Silmesi	Malzeme	Ahşap		
				Stüko		
		Konsol	Malzeme	Ahşap		
				Demir		
		Saçak Silmesi	Malzeme	Ahşap		
				Stüko		
		Taht				
		Abdestlik				
		Köşe Pılastırı				
		Cephede Taş-Tuğla Bezemesi				
		Saçak Altı Motifi				
DÖNEM MÜDAHALELERİ	PLAN ŞEMASINDAKİ MÜDAHALELER	Açık Sofanın Kapatılması				
		Islak Hacim Eklenmesi				
		Oda Eklenmesi				
	CEPHEDEKİ MÜDAHALELER	Malzeme Değişiklikleri		*		
		Oran Değişiklikleri				

Ahşap bahçe kapısı

Ahşap kapaklı pencere ve ahşap siperlik

Ahşap kafesli pencere

Saçak detayı

HAZIRLAYAN: Gözde DEĞER DANIŞMAN: Prof. Dr. Eti AKYÜZ LEVİ

ENVANTER FİŞİ	YEŞİLYURT	2012	NO: 10

VAZİYET PLANI Ö:1/1000

Yapı Adı	Konut		
İl	Muğla		
İlçe	Yeşilyurt		
Adres	Kozludere ve İmam Sok. Kesişimi		
Yerleşim Bilgileri	**Pafta**	**Ada**	**Parsel**
	80	-	3781
Mülkiyet	-		
Parsel Deseni	Parsel Alanı		177 m^2
	Yapı Taban Alanı		55 m^2
	Sokak-Konut İlişkisi	S-B-K	*
		S-K-B	
	Yönlenme	Tek Yön	GD
		İki Yönlü	
		Çok Yönlü	

YAPIYA AİT GÖRSELLER

SOKAK CEPHESİ

AVLU CEPHESİ

PLAN ŞEMASI

ZEMİN KAT PLANI

1. KAT PLANI

HAZIRLAYAN: Gözde DEĞER	DANIŞMAN: Prof. Dr. Eti AKYÜZ LEVİ

ENVANTER FİŞİ	YEŞİLYURT				2012	NO: 10
MİMARİ BİÇİM	Türk Evi			*		
	Batı Etkisindeki Konutlar					
İŞLEV	Özgün	Konut				
	Mevcut	Konut				
ONARIM DURUMU	Esaslı Onarım Görmüş					
	Basit Onarım Görmüş			*		
	Onarım Görmemiş					
	Metruk					
KAT ADEDİ	1 Katlı					
	B+1 Katlı					
	2 Katlı			*		
	B+2 Katlı					
	2 Katlı+ Kuleli					
YAPIM SİSTEMİ	Zemin Kat	Yığma taş kagir				
	Birinci Kat	Ahşap karkas (taş dolgulu)				
PLAN TİPİ	Tipoloji Dışı					
CEPHE TİPİ	Asimetrik Düzende					
CEPHE ÖGELERİ	ÇIKMALAR	Kapalı Çıkma	Cumba			
			Şahnişin			
		Yarı Açık Çıkma				
		Açık Çıkma				
	KAPILAR	Bahçe Kapısı	Malzeme	Ahşap	*	
				Demir		
			Tip	Kuzulu Kapı		
		Giriş Kapısı	Malzeme	Ahşap	*	
				Demir		
			Tip	Tek Kanatlı		
	PENCERELER	Malzeme	Ahşap			
		Tip	½ Oranlı Giyotin			
	PENCERE ÖGELERİ	Parmaklık	Malzeme	Ahşap		
				Demir		
		Kepenk	Malzeme	Ahşap	*	
				Demir		
		Siperlik	Malzeme	Ahşap		
				Çinko		
				Taş		
	SAÇAKLAR	Malzeme	Ahşap		*	
			Taş			
			Metal			
	DEKORATİF ÖGELER	Korkuluk	Malzeme	Ahşap		
				Demir		
		Furuş	Malzeme	Ahşap		
				Taş		
		Kat Silmesi	Malzeme	Ahşap		
				Stüko		
		Konsol	Malzeme	Ahşap		
				Demir		
		Saçak Silmesi	Malzeme	Ahşap		
				Stüko		
		Taht				
		Abdestlik				
		Köşe Pılastırı				
		Cephede Taş-Tuğla Bezemesi				
		Saçak Altı Motifi				
DÖNEM MÜDAHALELERİ	PLAN ŞEMASINDAKİ MÜDAHALELER	Açık Sofanın Kapatılması				
		Islak Hacim Eklenmesi				
		Oda Eklenmesi				
	CEPHEDEKİ MÜDAHALELER	Malzeme Değişiklikleri		*		
		Oran Değişiklikleri		*		

Ahşap bahçe kapısı

Ahşap kapaklı pencere

Ahşap saçak ve cephede baca çıkıntısı

Avlu cephesindeki niteliksiz dönem müdahaleleri

HAZIRLAYAN: Gözde DEĞER **DANIŞMAN: Prof. Dr. Eti AKYÜZ LEVİ**

EK-2 MUĞLA-MERKEZ, ULA VE YEŞİLYURT KONUT ÖRNEKLERİ RÖLÖVELERİ

Muğla-Merkez, Ula ve Yeşilyurt evlerinin benzerlik ve farklılıklarının deşifre edilmesi amacıyla yapılan çalışmaya ek olarak, yerleşimlerden plan tipi bağlamında farklı örnekleri içerecek biçimde evler seçilerek rölöve çalışması yapılmıştır. Plan ve cephe bağlamında ele alınan konutlar, detaylı olarak çizilmiştir.

Muğla-Merkezde dört, Ula'da beş, Yeşilyurt'ta iki tane konutun çizimleri yapılmıştır. Böylece, Muğla geleneksel konutu bütününde plan tipi çeşitlenmesi, sofa-oda kurgusu aktarılmıştır. Karşılaştırmalı değerlendirme kapsamında ele alınan yerleşimlerdeki konut büyüklükleri, oda biçimlenişleri, cephe karakterleri, mimari eleman büyüklüklerindeki benzer ve farklı noktalar vurgulanmak istenmiştir.

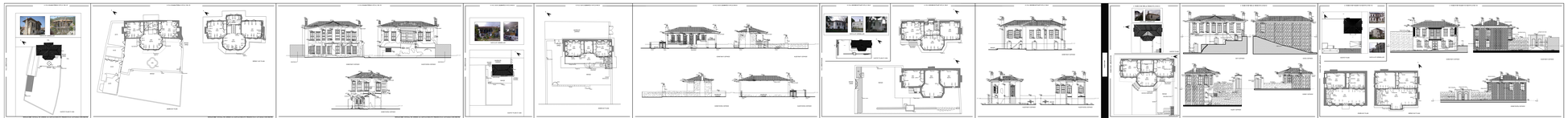

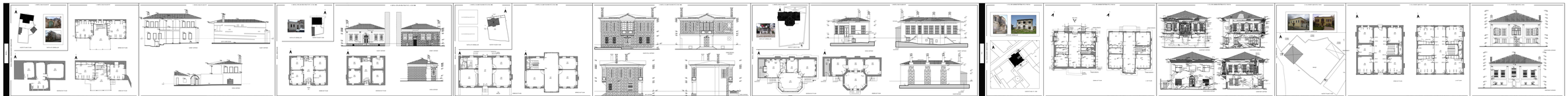

EK-3 MUĞLA KENT MERKEZİ VE ÇEVRE YERLEŞİMLERDE UYGULANAN ANKET FORMU

TESCİLLİ YAPILARDA İKAMET EDEN KİŞİLERE YÖNELTİLECEK SORULAR;

Kişisel Bilgiler

Adınız…

Yaşınız…

Mesleğiniz…

Nerelisiniz?

1.Yaşamakta olduğunuz konutta kiracı mısınız mülk sahibi mi?

2.Mülk şahıs malı mıdır,ortak mülkiyet midir?

3.Kaç yıldır bu konutta ikamet etmektesiniz?

4. Tarihi yapıların korunmasını olumlu buluyor musunuz?

5.Tarihi bir yapıda oturmaktan memnun musunuz?

6.İkamet ettiğiniz yapının tarihi niteliğini en çok hangi mekanında hissediyorsunuz?

7.Yeni yapılara göre oturduğunuz tarihi yapının olumlu yanları sizce nelerdir?

8.Yeni yapılara göre oturduğunuz tarihi yapının olumsuz yanları sizce nelerdir?

9.İkamet ettiğiniz tarihi yapı ihtiyaçlarınızı karşılar düzeyde mi?

10.İmkanınız olsa ikamet ettiğiniz yapının ilk olarak neresini değiştirirdiniz?

11.İkamet ettiğiniz yapı tescilli olmasaydı bu parseli nasıl değerlendirmeyi düşünürdünüz?

12.İkamet ettiğiniz konut herhangi bir onarım görmüş müdür?

13.Onarım görmemişse onarım gerektiren bir durumu var mıdır?

14.Onarım görmüş ise bu onarımlar nelerdir?

15.Onarım için yeterli mali gücünüz var mı?

16.Onarım için bir kurumdan mali destek alıyor musunuz?

17.Onarım için destek kredisi verilse kullanmak ister misiniz?

18.Onarım yaptırmak için nerelere başvurmak gerekmektedir?

19.Belediye ve ilgili kurumların tarihi yapıların korunması konusunda yaptığı çalışmalar var mıdır biliyor musunuz?

20.Varsa nelerdir?

a.Bu çalışmaları yeterli buluyor musunuz?

21.Yoksa yapılmasını öngördüğünüz çalışmalar var mıdır?

TESCİLLİ YAPILARDA İKAMET ETMEYEN KİŞİLERE YÖNELTİLECEK SORULAR;

Kişisel Bilgiler

Adınız…

Yaşınız…

Mesleğiniz…

Nerelisiniz?

1.Yaşadığınız yer tarihi miraslar bakımından zengin midir?

2.Yaşadığınız yerde bulunan tarihi değer taşıyan yapılara örnek verebilir misiniz?

3.Hiç tarihi bir yapıda bulundunuz mu?

4.Bulunduysanız neler hissettiniz?

a.nostalji

b.tarih

c.huzur

d.korku , sıkıntı

…

5.Tarihi bir yapıda yaşamak ister miydiniz?

6. Tarihi yapıların korunmasını olumlu buluyor musunuz?

7.Sizce tarihi bir yapıda oturmanın olumlu yönleri nelerdir?

8.Sizce tarihi bir yapıda oturmanın olumsuz yönleri nelerdir?

9.Yaşadığınız yerde bulunan tarihi yapıların korunmaları konusunda yapılan çalışmalar var mıdır?

10.Varsa ne gibi çalışmalar yapılmaktadır?

11. Çevrenizde onarım görmüş(veya restore edilmiş) tarihi bir yapı var mıdır biliyor musunuz?

12. Onarım gördükten sonra konutların kamulaştırılması hakkında ne düşünüyorsunuz?

13.Onarım geçiren konutların yeni bir işlevle dönüştürülmeleri (örneğin kafe,müze gibi) konusunda ne düşünüyorsunuz?

14. Muğla'da Kültür Varlıklarını Koruma Kurulu var mı,biliyor musunuz?

15. Kültür Varlıklarını Koruma Kurulu tarihi yapılarla ilgili hangi çalışmaları yapmaktadır biliyor musunuz?

16.Siz de koruma faaliyetlerine katkı sağlamak ister miydiniz?

17.Yakın çevrenizdeki koruma çalışmalarında maddi destek nereden sağlanmaktadır biliyor musunuz?

18.Koruma çalışmalarında belediyeler sizce nelere dikkat etmelidir?

19.Koruma çalışmalarında halka düşen görevler sizce neler olmalıdır?

EK-4 MUĞLA-MERKEZ KORUMA AMAÇLI İMAR PLANI PLAN NOTLARI

MUĞLA KORUMA AMAÇLI İMAR PLANI

PLAN NOTLARI

1.GENEL BÖLGELEME:

Muğla eski kent dokusunun yapısal özellikler ve mekansal organizasyon biçimleri açısından farklılıklar içermesi bir bölgeleme yapılması gerekliliğini ortaya koymuştur. Söz konusu farklı bölgelerin ayrıştırılmasında ise en temel belirleyici olan tarihsel oluşum ve dönüşüm süreci dikkate alınmıştır.

Buna göre kentsel sit alanı içerisinde beş altbölge belirlenmiştir.

I. BÖLGE: 1/ 1000 Ölçekli imar planında "I" olarak işaretlenmiş olan bu bölge, sivil mimarlık örneği konutların en yoğun ve en korunmuş olduğu bölgedir. Bu bölgenin sınırları, kuzeyde Kayaaltı Sokağa, doğuda ve batıda sit sınırına dayanmakta, güneyde ise yoğun ticari kullanışların bulunduğu Arasta ve çevresini dışarıda bırakacak biçimde, Kurşunlu Caddesi ve Karamustafa Efendi Caddesi'nden geçmekte, kuzeye doğru Hacı İsmail Efendi Sokağı'nı takip ederek, General Mustafa Muğlalı Caddesi'ne bağlanmakta ve oradan da doğudaki yerleşme bölgelerini içine alacak biçimde sit sınırı ile sonlanmaktadır.

Kendi içinde büyük benzerlikler göstermekle birlikte, doğuda geleneksel Rum Merkezi ve Batıda da geleneksel Türk Merkezi olarak anılan bölgelerin korunmuşluk düzeyi en yüksek alanlar olduğu görülmektedir. Orta bölgede, yani geleneksel merkezin üst bölgelerinde ise değişmişlik oranının yüksek olduğu izlenmektedir. Tarihi doku içindeki yapıların bakım ve onarımının maliyetli olması, günümüz ihtiyaçlarını yeterince karşılayamaması ve diğer yandan da ovadaki kentsel gelişmenin çekiciliği nedenlerinden dolayı boş bırakılan, terk edilen ve bu nedenle fiziksel olarak yıpranmış olan yapıların sayısının çok olduğu yapı adalarına rastlanmaktadır.

II. BÖLGE: 1/1000 ölçekli imar planında "II" olarak işaretlenmiş bu bölge, ticaretin oldukça yoğun bir biçimde gelişmiş olduğu Arasta ve çevresini kapsamaktadır. Bu bölge kuzeyde Ulu Cami'yi içine alacak biçimde I.Bölge ile, doğuda Yarım Hanı ve Balcıoğlu Hanı'nı içine alacak biçimde İsmet İnönü Caddesi ile, güneyde Turgut Reis Caddesi ile ve

batıda da Yağcılar Hanı, Pazar Camii ve Halil İbrahim Ağa Hanı'nı içine alacak bir hat ile sınırlanmaktadır.

Arasta bölgesi dışında daha çok iki katlı küçük dükkanların oluşturduğu bu bölge, güneyden gelen baskılar nedeniyle bazı bozulmalara uğramakla birlikte, geleneksel merkez özelliklerini büyük ölçüde korumaktadır. Bu kesimde perakende ticaret ile, lokanta ve kahvehane gibi yeme-içme birimlerinin yanısıra geleneksel el sanatları üretiminin yapıldığı ünitelere de rastlanmaktadır.

III. BÖLGE: 1/1000 ölçekli imar planında "III" olarak belirtilmiş bu bölge, I. ve II. Bölgelerin güneyinde kalan ve büyük ölçüde 1950'li yıllarla birlikte, Cumhuriyet Dönemi ve sonrasına ait mimari özellikleri yansıtan yapıların yer aldığı ve modernist bir planlama anlayışı çerçevesinde biçimlenmiş bir bölgeyi kapsamaktadır. Bu bölge, içinde Belediye Parkı'nın, Belediye Binası'nın ve Adliye'nin de yer aldığı, Cumhuriyet Devri idari yapı özelliklerini ortaya koyan binalarla çevrelenmiş bölge ve onun güneyinde yine aynı dönem mimarisi ile biçimlenmiş alanları kapsamaktadır. Bölgenin batısında ve güneyinde ise zaman içinde büyük ölçüde değişime uğramış, dokuyla uyumlu olmayan ve yüksek katlı yapılaşmaların yer aldığı adalar yer almaktadır.

IV. BÖLGE: 1/1000 ölçekli imar planında "IV" olarak işaretlenmiş bu bölge, Aydın-Muğla Karayolu İle, Muğla-Marmaris Karayolu'nun kesiştiği noktada bir meydan, dairesel bir yol düzeni ve çevresinde bu düzenle uyumlu yönetim ve eğitim yapılarını kapsamaktadır.

Cumhuriyet sonrası yapılaşan kent bölgelerinin en karakteristik unsurlarından olan bu dairesel formlu düğüm noktası çevresindeki yapıların biçimleri, konumları ve boyutları ile bir bütünlük arz ettiğinden özel ve ayrı bir bölge olarak değerlendirilmiştir.

V. BÖLGE: 1/1000 ölçekli imar planında "V" olarak işaretlenmiş bu bölgeler, Kentsel Sit Alanının batısında, kuzeyinde ve doğusunda kalan ve yeni gelişme alanları ile Kentsel Sit Alanı arasındaki geçişi sağlayan tampon bölgelerdir. Yapısal ve dokusal özellikleri ile "Sit Alanına Yaklaşım"ı sağlayacak bu bölgeler, sit sınırı dışında kalıyor olmalarına rağmen planlama sınırı içerisine alınarak ayrı bölgeler olarak tariflenmiştir.

2.GENEL HÜKÜMLER:

2.1. Muğla Koruma Amaçlı İmar Planı, 1/ 1000 Ölçekli Koruma Amaçlı İmar Planı ve 1/ 500 ölçekli, üzerine kadastral durumu ve öneri kitleleri işlenmiş olan Koruma Amaçlı İmar Planı, plan notları ve plan raporu ile bir bütündür. Uygulamaya yönelik her türlü karar bu bütün doğrultusunda verilir. Uygulama alanı, kentsel sit alanının tamamı ile kentsel sit sınırının batı, kuzey ve doğusunda yer alan etkileme geçiş bölgelerini içermektedir.

2.2. Sit alanı içinde daha önce geçerli olan imar planının yapılanma koşullarına göre yapılaşmış yapıların yıkılarak yeniden yapılanmaları durumunda, yeni Koruma Amaçlı İmar Planı kararları ve uygulama koşullarına uygun olarak yapılanmaları gerekmektedir.

2.3. Muğla Kentsel Sit Alanı içinde plan kararları doğrultusunda plan notlarına uyularak yapılacak her yapı, fen ve sağlık koşullarına ve ilgili tüzük ve yönetmelik hükümlerine uymak zorundadır. Ayrıca tüm yapılarda yürürlükte olan en son "Deprem ve Afetlerle İlgili Yönetmelik" hükümlerine uyulacaktır.

2.4. Muğla Kentsel Sit Alanı'na ilişkin olan bu plan notları ile, Koruma Amaçlı İmar Planı'nda söz konusu olabilecek her türlü değişiklik için, müellif görüşü ve Belediye Meclis Kararı alındıktan sonra, Muğla Kültür ve Tabiat Varlıkları Koruma Kurulu'nun onayının alınması gereklidir.

2.5. Muğla Kentsel Sit Alanı içinde "Korunması Gerekli Kültür Varlığı" olarak tescil edilmiş olan taşınmazlara ilişkin her türlü basit ve esaslı onarım, değişiklik, ilave yapı, yeni yapılanma, restorasyon v.b. uygulamalar için Muğla Kültür ve Tabiat Varlıkları Koruma Kurulu'nun onayının alınması zorunludur. Söz konusu taşınmazlardaki yapılanma istemlerine ilişkin uygulama projelerinin, yapılanma koşullarına uygun olması gerekmektedir.

2.6. Muğla Kentsel Sit Alanı içinde "Korunması Gerekli Kültür Varlığı" olarak tescil edilmiş olan yapıların bitişiğinde bulunan ve aralarından yol geçse dahi tescilli parsellere cephe veren parsellerdeki her türlü basit ve esaslı onarım, değişiklik, ilave yapı, yeni yapılanma v.b. uygulamalar için parselde öngörülen yeni oluşuma ait 1/200 ölçekli vaziyet planı ve **tescilli yapılarla ortak siluet çizimleri ile 1/100 ölçeğinde veya daha detaylı cepheler Muğla Kültür ve Tabiat Varlıkları Koruma Kurulu'nca** uygun görüldükten sonra bu plan ve çizimlerle uyumlu uygulama projeleri Belediyesince incelenip

onaylanacaktır. Söz konusu taşınmazlardaki yapılanma istemlerine ilişkin uygulama projelerinin, yapılanma koşullarına uygun olması gerekmektedir.

2.7. Uygulama projeleri Muğla Kültür ve Tabiat Varlıkları Koruma Kurulu tarafından onaylanan taşınmazlara uygulama sonrası oturma izni verilmesi konusunda, Kültür ve Tabiat Varlıkları Koruma Yüksek Kurulu'nun 22.03.2001 tarih ve 680 sayılı ilke kararına uyulması zorunludur.

2.8. Muğla Kentsel Sit Alanı içinde tescilli ve tescilli bitişiği yapıların dışındaki tüm taşınmazlarda, boş ve boşalacak parsellerde her türlü inşaat faaliyetleri, yıkım, basit ve esaslı onarım, kullanım değişikliği, ilave inşaat, yeni yapılanma gibi konular, bu plan notlarının "Yapılanma Koşulları"na uyulması koşullarıyla, ilgili belediyesinin yetki ve denetimindedir.

2.9. Muğla Kentsel Sit Alanı içinde bulunan korunması gerekli kültür varlıklarına ilişkin, İzmir 2 no'lu Kültür ve Tabiat Varlıkları Koruma Kurulu'nun 08.07.1998 tarih ve 7887 sayılı kararı ile onaylı tescil listesi ve ek olarak Kurul tarafından uygun görüldükten sonra bu planla önerilen yeni tescil listesi geçerlidir.

2.10. Muğla Kentsel Sit Alanı içinde tescilli taşınmaz kültür varlığı yapılarının bulunduğu parseller dışında, plan notları doğrultusunda mülkiyet sorunlarını çözmeye belediyesi yetkilidir.

2.11. Plan notlarında yer almayan konularda, yürürlükteki 3194 sayılı İmar Kanunu hükümleri geçerlidir.

3. KORUNACAK DOĞAL VE YAPISAL DEĞERLER:

3.1. Muğla Kentsel Sit Alanı içinde gerek kamuya ait yerlerde gerekse de özel mülkiyete konu olan parsellerde yer alan tek ya da toplu ağaçlar korunacaktır.

Doğal yapısı, ölçüleri, konumu ve diğer özellikleri açısından anıtsal nitelik taşıyan "Anıt Ağaç"larla ilgili işlemlerde Kültür ve Tabiat Varlıkları Koruma Yüksek Kurulu'nun 05.11.1999 tarih ve 666 sayılı ilke kararına uyulacaktır. Bu ağaçların yakın çevresinde yeni yapılaşma sözkonusu olduğu durumda ağaç taç izdüşümünün alınarak, yapılaşmanın bu izdüşümün dışında yer alması **Muğla** Koruma Kurulu denetimi ile sağlanacaktır.

3.2. Muğla Kentsel Sit Alanı içinde olup, 1/1000 ölçekli İmar Planı'nda "Projelendirilip, düzenlenecek sokaklar" olarak gösterilen sokaklar, her iki tarafında yer alan yapılarla olan

durumunda Kültür ve Tabiat Varlıkları Koruma Yüksek Kurulu'nun 05.11.1999 tarih ve 660 sayılı ilke kararının "Yeniden Yapma (rekonstrüksiyon)" bölümü uygulanır.

3.7. Korunması gerekli eski eser olarak tescil edilen sivil mimarlık örneği yapıların mimarisinde sadece yapının sağlıklaştırılması için gerekli her türlü bakım (çatı aktarımı, oluk onarımı, boya, badana vb.) işlerinin denetlenmesinde **Muğla Koruma** Kurul Müdürlüğü yetkilidir. Bu kuruluşların izni olmadan eski eser ve sivil mimarlık yapılarında, bakım işlemi yapılamaz. Bu yapılarda, merdiven ve tavan süslemeleri, ahşap ve taş oymacılık duvar ve tavan resimleri, alçı kabartma vb. değerler bakım kapsamına girmez.

3.8. Koruma Amaçlı İmar Planı sınırları içindeki tescilli yapılar ve koruma alanlarındak her türlü yapılanma (yeniden yapma, eklenti yapımı, değiştirme ve onarım) yıkma ve kazı yapmanın (hafriyat) yanısıra taşınmazların kullanımlarının değiştirilmesi ile yapıların cephe ve dış görünümlerinin (malzeme, açıklıklar, renk, vb. öğelerin) değiştirilmesi Muğla Kültür ve Tabiat Varlıkları Koruma Kurulu'nun iznine bağlanır. Bunların dışındaki uygulamalarda belediyesi yetkilidir.

3.9. Tescilli ve tescilli bitişiği parseller dışındaki tüm binaların konumları ve cephe özelliklerinin saptanmasında, plan notları ile tutarlı olacak biçimde yöresel kimliğin korunması ve sürdürülmesi sağlanacaktır. Belediyenin, Muğla Kentsel Sit Alanı'nda bu uyumu sağlamak üzere bir Estetik Kurul oluşturması ve **Muğla** Koruma Kurulu ile eşgüdüm içinde çalışılması uygun görülmektedir.

3.10. Tescilli parsellerin koruma alanında olup, yeniden / yeni yapılaşacak olan parsellerde tescilli yapının cepheleri ile yeni yapılacak yapının **1/100 ölçekli veya daha detaylı cephe görünüşleri ve 1/200 ölçekli vaziyet planı ile birlikte Muğla Koruma Kurulunca** uygun görüldükten sonra, bu görünüşlere uygun, planın diğer koşullarını gözeten ve ilgili mevzuata göre düzenlenmiş tatbikat projeleri Belediyesince incelenerek ruhsat verilebilir.

4. YAPILANMA KOŞULLARI:

Muğla Kentsel Sit Alanı içinde genelleştirilemeyecek düzeyde çeşitlilik ve zenginlik arz eden yapısal ve dokusal özellikler gereği, *ada bazındaki* tespit ve değerlendirmelere dayalı yapılaşma kararları üretilmiştir.

bütünlükleri de göz önüne alınarak, eğimleri, kaplama biçimleri ve malzemeleriyle birlikte korunacaktır. Sözkonusu sokaklarda yapılacak yeni düzenlemeler için detaylı proje hazırlanacak, ve plan müellifinin ve **Muğla Koruma Kurulu** kararının onayından sonra uygulamaya geçilecektir. Koruma altına alınan sokaklar dışındaki sokakların kaplama biçimleri ve malzemeleri, geleneksel dokuya uygun olacak biçimde beton ya da asfalt malzeme dışında, parke, kilit taşı, kayrak taşı gibi parçalı malzeme ile yenilenebilecektir.

Sit Alanı içindeki yolların kavşak noktalarında, kamu yapılarının ve dini yapıların önlerinde ve çevrelerinde oluşan meydan ve meydancıklar dokunun özellikli parçaları olmaları nedeniyle korunacak ve geliştirilecek, yeni fonksiyonlar yüklenebilecektir.

Sit Alanı içindeki yollarda özel ve kamu kuruluşları ve belediyesi tarafından, yol, kanalizasyon, elektrik v.b. her türlü altyapı çalışmaları nedeniyle ya da başka herhangi bir amaçla yapılacak her türlü kazı, sondaj v.b. işler için Muğla Kültür ve Tabiat Varlıkları Koruma Kurulu'ndan olur alınacak ve durum ilgili müdürlüklerce izlenecektir.

3.3. Sit alanı içinde olup, tarihi dokunun ayrılmaz bir parçası niteliğindeki sokak mobilyası, sebil veya çeşmeler, havuzlar, şadırvanlar, direkli veya duvara asılı sokak fenerleri, oturma elemanları, dökme demir veya taş korkuluklar, damgalı veya yazıtlı toprakaltı tesisat kapakları, sokaklarda yolun her iki tarafına bağlanan demir veya ahşap gölgelikler, v.b. mobilya korunacaktır. Bu tür öğelerin onarımları ya da yenilenmeleri gerektiğinde Muğla Kültür ve Tabiat Varlıkları Koruma Kurulu'nun bilgi ve denetimi zorunludur.

3.4. Sit alanı içinde mevcut dolu ve boş parsellerde yer alan bütün sağlam durumdaki taş bahçe ve set duvarları korunacaktır. Planda öngörülmediği halde müdahale gerekiyorsa, **Muğla** Koruma Kurulundan görüş alınacaktır. Onarılması ya da yıkılması durumunda aslına uygun olarak onarılacak / yeniden inşa edilecektir. Yükseklik, malzeme ve örgü biçimlerinde değişiklik yapılamaz. Muğla'nın geleneksel dokusu gereği beyaz dışında bir renge boyanamaz. Mevcut duvarlara ekleme yapmak gerektiğinde aynı malzeme ve aynı teknik kullanılacaktır.

3.5. Sit alanı içinde mevcut dolu ve boş parsellerdeki orijinal ve eski ahşap ve demir kapılar korunacak, eğer bozulmuş ise aslına uygun olarak onarılacaktır. Ancak Koruma Amaçlı İmar Planı ile çelişmesi durumunda **Muğla** Koruma Kurulundan görüş alınacaktır.

3.6. Korunması Gerekli Taşınmaz ve Kültür Varlığı olarak tescil edilen yapıların herhangi bir şekilde yıkılmaları, yanmaları, Koruma Kurulu'nun izni alınmadan yıktırılmaları v.b.

Yapılan inceleme ve değerlendirmeler ışığında, sit alanı içindeki yapılanma koşulları, dokuya katkıları açısından yapılan değerlendirme gereği dört kategori açısından ve yukarıda daha önce tarif edilmiş olan bölgeler itibariyle belirlenmiştir.

A. Tescilli parseller,
B. Tescili bitişiği parseller,
C. Görünüşleri ve cephe özellikleri ile korunarak yenilenecek olan yapıların yer aldığı parseller,
D. Boş ve yeniden yapılaşacak olan parseller.

Söz konusu yapılanma koşulları çerçevesinde belirlenen yapılaşma oranları ve bu yapılaşma oranlarına karşılık gelen kitleler, 1/500 ölçekli Koruma İmar Planı üzerinde konum ve büyüklükleri ile gösterilmiştir.

1/500 ölçekli Koruma Amaçlı İmar Planı'nda yapı adaları içinde yer alan parsellerde önerilen kitlelerin konumlarına, parselde mevcut olan yapıların konum ve yönlenmeleri dikkate alınarak karar verilmiştir. Yapı adaları bazında mevcut doku özelliklerinden yola çıkılarak belirlenmiş olan TAKS değerlerine uygun olarak da, kimi parsellerde mevcut yapı taban alanı büyüklüğünün yukarı çekildiği durumlarda, ada içindeki diğer parsellere erişim ve cephe alma durumları da değerlendirilmiştir.

Tescilli kitlelerin kitle büyüklükleri yapı rölevesi üzerinden hesaplanır. Diğer parsellerde plan üzerinde belirlenen kitle büyüklükleri ve bu kitlelerin konum yerlerine ilişkin değişiklik yapılamaz. Ancak,

- Plan üzerindeki dikdörtgen ya da kare formda gösterilen kitlelerin formlarında geleneksel mimari özelliklere oturan bazı ufak (girinti-çıkıntı-çıkma vb.) müdahalelerde bulunulabilir.
- Ayrıca ada ortasında yer alan yani sokağa cephe vermeyen parsellerin arka cephelerinde ışık almak amacıyla 3 m.yi aşmayan arka bahçe yapılmasına olanak tanınabilir.
- Bir parselde ilgili ortalama TAKS değeri ile birden fazla yapının yapılabileceği durumlarda, her bir bina büyüklüğü 100 m^2'yi aşmayacak ve 30 m^2'den az olmayacak biçimde toplam inşaat alanı istendiği biçimde bölünebilir.
- **Plan üzerinde gösterilmiş olan metrekare değerleri maksimum değerleri belirtmekte olup, bazı durumlarda bu değerlerin altında kalan yapılaşmalara olanak tanınabilir.**

- **Plan üzerinde gösterilmiş olan kat adedinden eksik katlı olarak yapı yapılmak istenen parsellerde, plan üzerinde gösterilmiş kat adedine uygun olarak hazırlanacak projelerin onaylanması ve yapının inşa edilen kısmının mutlaka çatı ile örtülmesi zorunludur.**

Görünüşleri ve cephe özellikleri ile korunarak yenilenecek olan yapıların yıkılıp yeniden yapılması halinde, öneri kitle için inşaat ruhsatı alınmadan önce, parsel alanının ölçümü yapılacak ve yerinde yapılan ölçümler sonucunda elde edilen parsel büyüklüğüne, öneri TAKS değerine ve planla getirilmiş olan bina konum ve büyüklüğüne göre inşaat alanı belirlenecektir. Mevcut bir yapının aynı kitle büyüklüğü ile yeniden yapılmasının önerildiği durumlarda, planda önerilen kitle büyüklüğü ile yerinde yapılan ölçümler arasında farklılık var ise, yerinde yapılan ölçümler esas alınır.

4.1. ***I. BÖLGE***

A-B. TESCİLLİ VE TESCİLLİ BİTİŞİĞİ PARSELLERDE:

Muğla Kentsel Sit Alanı içinde "Korunması Gerekli Kültür Varlığı" olarak tescil edilmiş olan yapılarla bu yapıların bitişiğinde bulunan ve aralarından yol geçse dahi tescilli parsellere cephe veren parsellerdeki her türlü basit ve esaslı onarım, değişiklik, ilave yapı, yeni yapılanma v.b. uygulamalar için, genel hükümler bölümünde de ifade edildiği gibi, parselde öngörülen yeni oluşuma ait 1/200 ölçekli vaziyet planı ve tescilli yapılarla ortak siluet çizimleri ile 1/100 ölçeğinde veya daha detaylı cepheler Muğla Kültür ve Tabiat Varlıkları Koruma Kurulu'nca uygun görüldükten sonra bu plan ve çizimlerle uyumlu uygulama projeleri Belediyesince incelenip onaylanacaktır. Söz konusu taşınmazlardaki yapılanma istemlerine ilişkin uygulama projelerinin, içinde yer aldıkları bölge, yapı adası ve parsel büyüklüğü itibariyle belirlenmiş olan yapılanma koşullarına uygun olması gerekmektedir.

Muğla Kültür ve Tabiat Varlıkları Koruma Kurulu'nun tescil kararını belediyesine tebliğ tarihinden önce ruhsat almış, temeli atılmış, yapımı zemin kat pencere lento seviyesine gelmemiş veya ruhsat almış olup inşaatına geçilmemiş ve Muğla Kültür ve Tabiat Varlıkları Koruma Kurulu'ndan izin alınmamış, tescilli bitişiği ve aralarından yol geçse dahi tescilli parsele cephe veren parsellerde, "başlanılmış yapı hakkı" kazanılmadığından, bu tür projelerin, yeni plana uygun bir şekilde Muğla Kültür ve Tabiat Varlıkları Koruma Kurulu'ndan onay almaları gerekmektedir.

C. GÖRÜNÜŞLERİ VE CEPHE ÖZELLİKLERİ İLE KORUNARAK YENİLENECEK OLAN YAPILARIN YER ALDIĞI PARSELLERDE:

Koruma Amaçlı İmar Planı içerisinde tescilli olmadığı halde dokuya katkıları açısından yıkılıp yeniden yapılaşabilecek diğer yapılardan ayrışan bu grup yapılar 1/500 ölçekli Koruma Amaçlı İmar Planı'nın siyah-beyaz kopyasında gri tonlama ile (renkli kopyada mavi renkte) gösterilmektedir. Gerek mimari gerek yapısal gerekse de parsele ilişkin özellikleri itibariyle tescilli olan yapılara benzerlik gösteren bu yapılarda, bina yıkılıp yeniden inşa edilecekse ;

C.1. Yapı yıkılmadan önce cephe rölevesi çıkarılacak ve belediyesine sunulacaktır.

C.2. Yeni inşaatta kitlenin önceki konumu ve cephe özelliklerine uyulacaktır.

C.3. Söz konusu yapı yeniden inşa edilirken dış cephe özellikleri (rölevesi alınarak) aynen tutulacak, ancak iç plan kullanıcının taleplerine bağlı olarak istenilen biçimde yeniden düzenlenebilecektir.

C.4. Bu grup içinde yer alan yapılarda mevcut taban alanı büyüklüğünün ada ortalama TAKS değerinin altında kalması durumunda, yeni yapının ada ortalama TAKS değerini tutacak şekilde büyütülmesi söz konusu olabilir. Ancak taban alanında gerçekleştirilecek bu büyütme işleminin sokak cephesindeki cephe özelliklerini bozmayacak biçimde yapılması gerekmektedir.

C.5. Mevcut yapı tek katlı ise ve ikinci kata ilişkin bir talep oluşmuşsa, mülk sahibi kitlesini ilk katın mimari özelliklerini pencere açıklıkları, cephe özellikleri, çatı özelliği vb. bozmayacak / tamamlayacak biçimde ve plan raporunun ekinde yer alan bina ve cephe tipolojilerine uygun olacak şekilde iki kata çıkarabilecektir. Ancak söz konusu kat ilavesinde sokak ve avlu cephesinde bina inşaat alanını değiştirecek konsol çıkma yapılamaz. Bu yapılar için ek yapılaşma hakkı, parsel içinde ana yapıdan bağımsız olacak biçimde tek katlı yapılabilir.

C.6. Söz konusu yapının bulunduğu parselde daha sonraki bir dönemde inşa edilmiş ikinci bir ana yapı yer alıyorsa, bu yapının yeniden yıkılması halinde, o parsel için yapılabilecek kitlelerin konum ve metrekare büyüklüğüne ilişkin plan üzerinde tariflenmiş koşullara uyulacaktır.

C.7. Görünüşleri ve cephe özellikleri ile korunarak yenilenecek olan bu yapıların denetiminden belediyesi sorumludur.

D. BOŞ VE YENİDEN YAPILAŞACAK PARSELLERDE:

Bu Bölgede, boş ve boşalacak parsellerde yapılacak binalar, korunması istenen dokuyu oluşturan mimariye uygun, çağdaş teknik ve malzeme ile yapılmakla beraber cephe düzeni, cephe kaplaması, mimari öğeler açısından çevresindeki korunan yapılarla uyum sağlayacak nitelikte olacaktır.

D.1. Bu bölgede yer alan tüm parseller avlulu düzende ve 1/500 ölçekli Koruma Amaçlı İmar Planı'nda gösterilen yapı nizamına (serbest nizam) uygun biçimde yapılaşacaklardır.

D.2. Bu bölge içinde maksimum kat adedi 2 kat ile sınırlandırılmaktadır. Bugünkü biçimi ile iki katın üzerinde olan yapıların yeniden inşa edilmeleri durumunda kat adetleri 2 kata çekilecektir. Planda önerilen taban alanı büyüklükleri bina tek katlı olarak inşa edilse bile değiştirilemez.

D.3. Parsel içinde ana yapı / yapılar dışında başka bir ilave yapı/ ek yapı yapmaya günümüzdeki ve gelecekteki eğilimler ve ihtiyaçlar göz önüne alınarak olanak tanınacaktır. Ancak bu ek yapılaşma eğiliminin, yalnızca TAKS değeri 0,60 ve altında olan parsellerde ve parsel büyüklüğünün % 10'u oranında bir ilave yapılaşma hakkı ile (max. 30 m^2 olarak) sınırlı tutulması zorunludur.

Bir parsel için planda önerilen kitle, bugünkü büyüklüğü nedeni ile ada ortalama TAKS değerinin üzerinde olduğu halde aynen tutulmuş ise, o takdirde bu parsel için ek yapı hakkı tanınamaz.

Bir parsel için belirlenmiş ana binanın inşaat alanı küçültülerek bu değer ek yapıya da eklenebilir. Ancak, bu durumda da ek yapı büyüklüğü 30 m2'yi geçemez.

D.4. Bir parselde yer alan mevcut yapılaşma oranı, o parsel için eğilimlere bakılarak belirlenmiş olan TAKS değerinden daha yüksek ise, o parseldeki ana kitlenin taban alanı büyüklüğü 100 m^2'yi aşmamak koşulu ile yine aynı taban alanı büyüklüğü ile yapılaşabilir.

Bu koşul yapının parselin tamamına oturması halinde de uygulanabilir. Yani yapı yeniden yapılaşırken 100 m^2 taban alanını aşmamak koşulu ile parselin tamamını kullanabilir.

Ancak eğer mevcut yapı / yapılar bugünkü haliyle 100 m^2'yi aşıyorsa, ve o parsel için önerilen TAKS değeri gereği 100 m^2'nin altında bir yapılaşma hakkı varsa, bina / binalar yeniden inşa edilirken taban alanının 100 m^2 sınırına çekilmesi zorunludur.

D.5. Bir parselde birden fazla yapı yapılmasına olanak tanınabilir. Ancak bir parselde mevcutta birden fazla ana yapı varsa ve ana yapıların taban alanları toplamı ada ortalama TAKS değerini geçiyorsa, bu yapılardan biri ya da hepsinin taban alanlarının küçültülmesi yoluyla, ada ortalama TAKS değerine çekilmesi zorunludur.

Eğer önerilen TAKS değeri ile o parsel için yapılaşma hakkı 100 m^2'nin üzerinde çıkıyor ve bugünkü yapılaşma bu değerin altında kalıyorsa, ada ortalama TAKS değeri ile belirlenen yapılaşma oranı iki ana bina aracılığı ile sağlanabilir. Ancak kullanıcı parseli içerisinde tek bir ana yapı yapmak eğiliminde ise, yapı taban alanı 100 m^2'yi geçemez.

E. ÖZEL PLANLAMA BÖLGESİNDE:

Bölgenin doğusunda Saburhane ve yakın çevresini içeren alan **ÖZEL PLANLAMA BÖLGESİ** olarak belirlenmiştir. Bu bölge turizme yönelik ticari fonksiyonlarla, sergileme alanlarını içeren özel bir proje ile geliştirilecektir. Uygulama özel projesine göre yapılacaktır. Özel projesi tamamlanıncaya kadar, **Muğla** Koruma Kurulu kararı ile parsel ölçeğinde uygulama yapılabilir.

- Bir anlamda "Aktivite Odakları" olarak işlev gören bu alanlarda perakende ticaret, yeme-içme üniteleri, el sanatları üretim-sergileme-satış yerleri ve sosyo-kültürel hizmetler yer alabilir. Söz konusu hizmetler ana yapıda ya da ek yapıda gerçekleştirilebilir.
- Yaya ve taşıt erişimini / geçişini engellemeyecek biçimde olmak üzere, yeme-içme ünitelerine ait oturma grupları kaldırım ya da yol üstünde yer alabilecektir.
- Bu aktivitelerin yer aldığı parsellerde sokaktan avluya girişte vitrin olanakları sağlanacaktır.
- Ek yapının perakende ticaret ya da yeme-içme üniteleri olarak kullanılması durumunda, ek yapı bahçe duvarına bitişik ise sokağa cephe açılabilir.
- Bu alanda ana yapı yola sıfır biçimde konumlanmışsa ya da yoldan cephe alıyor ise mevcut haliyle ya da yıkılıp yeniden yapıldığı durumda yukarıda adı geçen fonksiyonlar

için yola cephe açılabilir. Aksi takdirde ana kitleden yola cephe açılamaz. Bu konuda, ilgili yapılanma koşullarına uyulacaktır.

F. PANSİYON TERCİHLİ UYGULAMALARDA:

I no.lu bölgenin tamamında pansiyon tercihli konut kullanımına ve bir parsel içinde konut ve pansiyon kullanımlarının birarada bulunmasına olanak tanınacaktır. Söz konusu uygulamaların alan bütününde konut kullanımlarıyla birlikte ve kullanımları için tehdit oluşturmayacak bir düzen içinde gerçekleştirilmesi zorunludur. Parsel içerisinde ana yapının odası / odalar ya da ek yapısı aracılığıyla gerçekleştirilecek bu uygulamada;

- Sözü geçen pansiyon kullanımlarının en az iki odalı olup, müşteriye yeme-içme hizmeti verilebilen ya da müşterilerin kendi yemeklerini hazırlayabilme olanaklarının sağlanmış olması,
- yönetim odasının bulunması,
- oturma, yemek ve kahvaltı ihtiyacının karşılanabileceği yeterli kapasitede bir salon v.b. alanın bulunması,
- çamaşır yıkama, kurutma ve ütüleme olanağının bulunması,
- tüm hacimlerin fonksiyonuna uygun biçimde ve uygun malzeme kullanılarak dekore ve tefriş edilmesi, aydınlatılması,
- ilk yardım, yangın v.b. için gerekli tedbirlerin alınmış olması,
- müşteri için ayrı lavabo, duş ve wc. ünitelerinin bulunması,
- mutfakta kullanıma hazır ve yeterli sayıda mutfak araç ve gereçlerinin bulunması,
- kapasiteye uygun temiz su deposunun yer alması (en az 100 lt.),
- çöplerin boşaltılıncaya kadar koku, pislik ve haşarat yapmayacak biçimde muhafaza edilmesi için kapalı çöp kutularının yer alması,
- oturma ve yemek bölümlerinde kapasiteye uygun kanepe, yemek masası ve iskemlelerin bulunması sağlanacaktır.

Bu tesisler parsel içi düzenlemeler esas alınarak inşa edilecek ünitelerden oluşur. Her odada banyo, wc. şartı aranmaz.

Bu tesislerde Turizm Kanunu'nun Turizm Yatırım ve İşletmeleri Nitelikleri Yönetmeliği'nde yer alan "pansiyonların tanımı ve nitelikleri"nde geçen (4. Bölüm, madde 85 ve 86) asgari koşullar aranmamaktadır.

Parsel içinde pansiyon kullanımı söz konusu olduğunda, ek yapılaşma hakkının, yalnızca TAKS değeri 0,60 ve altında olan parsellerde ve parsel büyüklüğünün % 15'ini aşmayacak ve toplam alanı maksimum 50 m^2 olacak biçimde düzenlenmesi esastır.

Parsel içindeki pansiyon kullanımlarının denetlenmesinden belediyesi sorumludur.

4.1.1. İFRAZ VE TEVHİD KOŞULLARI:

4.1.1.1. 1/500 ölçekli Muğla Koruma Amaçlı İmar Planı'nda önerilen ifraz ve tevhidler, her yapı adasının kendine özgü parsel büyüklükleri ve formu esas alınarak belirlenmiştir.

İFRAZLAR:

a. Planda "zorunlu" ve "isteğe bağlı" olmak üzere iki tür ifraz biçimi tanımlanmıştır. Zorunlu ifrazlar --●●------●●--, isteğe bağlı ifrazlar ise –OO------OO--, gösterimi ile belirtilmiştir.

b. İsteğe bağlı ifraz koşullarında parsel sahibi, ifraz koşulunu uygulayıp uygulamamakta serbesttir. Planın önerdiği ifraz biçimi uygulanmak istendiğinde, parseller üzerinde yapılabilecek kitlelerin konum ve metrekare büyüklüğüne ilişkin 1/500 ölçekli plan üzerinde tariflenmiş koşullara uyulacaktır.

c. Parsel sahibinin ifraz yapmak istememesi durumunda ya da ifrazın gerçekleşmesini engelleyen özel durumlar söz konusu olduğunda parseldeki yapılaşma ifraz uygulanmaksızın, ancak ifraz durumunda geçerli olacak yapılaşma haklarını aynen geçerli kılacak biçimde olabilecektir. Sözkonusu yapılaşmalarda bina büyüklüğünün önerilmiş TAKS oranına göre hesaplanan alan büyüklüğünü ve maksimum 100 m^2 taban alanını geçmemesi esastır.

d. Zorunlu ifraz koşuluna göre, bu koşulun belirtildiği boş veya dolu parsellerde ifraz koşuluna uyulmaksızın yeni yapı yapılamaz. Planın önerdiği ifraz biçimi uygulanırken, parseller üzerinde yapılabilecek kitlelerin konum ve metrekare büyüklüğüne ilişkin plan üzerinde tariflenmiş koşullara uyulacaktır.

TEVHİDLER:

a. Planda "zorunlu" ve "isteğe bağlı" olmak üzere iki tür tevhid biçimi tanımlanmıştır. Zorunlu tevhidler --⊠⊠------⊠⊠--, isteğe bağlı tevhidler ise ✕✕--- ✕✕--, gösterimi ile belirtilmiştir.

b. İsteğe bağlı tevhid koşullarında parsel sahibi, tevhid koşulunu uygulayıp uygulamamakta serbesttir. Planın önerdiği tevhid biçimi uygulanmak istendiğinde, parseller üzerinde yapılabilecek kitlelerin konum ve metrekare büyüklüğüne ilişkin 1/500 ölçekli plan üzerinde tariflenmiş koşullara uyulacaktır.

c. Parsel sahibinin tevhid yapmak istememesi durumunda parselde, o adada söz konusu parsel büyüklüğü için belirlenmiş yapılaşma oranına uygun olmak ve minimum 30m^2 taban alanını sağlamak koşulu ile bina yapılabilecektir.

d. Zorunlu tevhid koşuluna göre, bu koşulun belirtildiği boş veya dolu parsellerde tevhid koşuluna uyulmaksızın yeni yapı yapılamaz. Planın önerdiği tevhid biçimi uygulanırken, parseller üzerinde yapılabilecek kitlelerin konum ve metrekare büyüklüğüne ilişkin plan üzerinde tariflenmiş koşullara uyulacaktır.

e. Zorunlu tevhid önerilmiş parsellerin en az birinde yapılanma olmuş ise, parselin içinde bulunduğu yapı adasına ilişkin TAKS değerini aşmamak kaydı ile boş parsele / parsellere yapı yapılabilir. Bu yapıların taban alanı değeri minumum 30 m^2 olmak zorundadır.

4.1.1.2. Planın özgün yapısını ve bütünlüğünü bozmayacak şekilde, planda önerilen ifraz ve tevhid koşullarında değişiklik, ya da yeni ifraz ve tevhidler yapılmak istenir ise, plan müellifinin, Belediye Meclisi ve Muğla Kültür ve Tabiat Varlıkları Koruma Kurulu'nun onayının alınması gereklidir. Bu anlamda oluşturulacak yeni ifraz ve tevhid koşullarında, yeni oluşacak parsellerde yapılacak olan yapının TAKS değeri, planda önerilen TAKS değerini ve maksimum taban alanı olan 100 m^2'yi aşamaz.

4.1.1.3. Kentsel sit alanı içinde kalan sosyal hizmet alanlarında (eğitim, sağlık, spor, v.b.) ifraz yapılamaz. İlave bina talep edildiği durumda, yapı tescilli ve tescilli bitişiği ise Muğla Kültür ve Tabiat Varlıkları Koruma Kurulu'nun onayının alınması gereklidir. Bunun dışındaki yapılarda **Muğla Koruma** Kurul onayının alınması şartı aranmaz.

4.1.2. BİNALARA KOT VERİLMESİ:

Binaların giriş yeri kotlarının belirlenmesinde yerinde ölçüm yapılacaktır. Mevcut geleneksel binanın zemin kat kotu öneri kitlenin de zemin kat kotu kabul edilir.

Kotlar kentin silüetine, sokağın silüetine ve bitişik veya en yakın parsellerde yer alan geleneksel yapıların zemin kat kotlarına göre ve yine mevcut geleneksel yapılan saçak kotlarını ve görünümlerini dikkate alarak belediyesince tespit edilir. Kottan dolayı kat kazanılamaz.

4.1.3. GABARİ:

Yapı gabarisi saçak altından sıfır kotuna kadar olan yükseklikltir. Yeni yapılacak olan yapılarda kat yüksekliği 2.60 m.den az olamaz.Tescilli yapılarda yıkılıp yeniden yapılma durumunda gereksinimler doğrultusunda 2.60 m den az olan katların yönetmeliklere uygun olarak normal kat yüksekliğine çıkarılması sağlanabilir.

Binanın tüm cephelerde görünen kat adedi,planda ön görülen kat adedinden fazla olamaz. Bu koşulu sağlamak için bina kütlesinde kademe yapılabilir.

4.1.4. BODRUM KATI:

Bodrumlar ana bina ile içten bağlantılı olarak yapılabilir. **Bina boyunca devam etmeyen ve eğimli bölgelerde ve avlulu binalarda binanın bir bölümünün altında bulunan bodrum katların zemin ile bağlantısı avludan sağlanabilir.**

Bodrum kat tavan üstü döşemesi kotu +0,80 metreyi aşamaz. Bodrum kat iç temiz yüksekliği 2.00 metreden fazla olamaz. Bodrum katlar iskan edilemez.

Bodrum katta kurangulez veya **yatay ya da dikey** dikdörtgen havalandırma penceresi yapılabilir. **Pencere boyutları binanın mimari özellikleri ve üst katlardaki pencerelerin**

durumu ve konumu dikkate alınarak belirlenecektir. Ancak hiçbir şekilde üst kattaki pencere genişliklerini aşamaz.

Rum mimarisini yansıtan yapıların yıkılıp yeniden yapılması durumunda, yapıların geleneksel mimari özelliği nedeniyle, bodrum katına olanak tanınacaktır.

4.1.5. PARSEL İÇİNDEKİ EK YAPILAR:

Parsel içinde ana yapı / yapılar dışında başka bir ilave yapı/ ek yapı yapmaya günümüzdeki ve gelecekteki eğilimler ve ihtiyaçlar göz önüne alınarak olanak tanınacaktır. Ancak bu ek yapılaşma eğiliminin, yalnızca TAKS değeri 0,60 ve altında olan parsellerde ve parsel büyüklüğünün % 10'u oranında bir ilave yapılaşma hakkı ile (max. 30 m^2 olarak) sınırlı tutulması zorunludur.

Ek yapılaşma bugünkü eğilim(ek yapı uzantıları)dikkate alınarak **tek katlı olarak** yapılabilir.

Bir parsel için planda önerilen kitle, bugünkü büyüklüğü nedeni ile ada ortalama TAKS değerinin üzerinde olduğu halde aynen tutulmuş ise, o takdirde bu parsel için ek yapı hakkı tanınamaz.

Ayrıca parsel sahibinin kışlık yakıt, bahçe malzemesi v.b. depolamasına olanak sağlamak amacıyla müştemilat yapmasına olanak sağlanabilir. Avluda yapılacak müştemilat mümkünse binadan en az 3 m. uzaklıkta konumlanacak biçimde, en fazla 15 metrekare büyüklükte ve en fazla 2.20 m. yükseklikte olacaktır.

Ahşap ve kuzulu kapıların korunması koşulu ile, parsel içinde otopark olanağı sağlanabilecektir.

4.1.6. ÇATILAR VE SAÇAKLAR:

Yapılardaki çatılar, sit alanındaki korunan yapılarda görülen mimari geleneğe uygun olarak alaturka kiremit örtülü olacak, yine aynı malzeme ile yenilenebileceklerdir. Kırma ve beşik çatı dışında çatı yapılamaz. Çatılar saçak boyutları değiştirilmemek koşuluyla onarılabilir. Saçak genişlikleri avluya bakan cephelerde minimum 0,80 m.dir ve ahşap malzeme ile yapılması zorunludur. **Ahşap malzemeye ek olarak teneke tura yapılabilir.**

Binanın yola bakan cephelerinde yaya ve taşıt trafiğini engellemeyecek yükseklikte ve sokak siluetine uygun bir şekilde ahşap saçak yapılabilir. Saçak yapıldığı taktirde saçak genişliği min. 0,60 m.dir. Çatı saçaksız ise duvar ve ahşap çatı birleşim yerinde genişliği en fazla 15 cm. düz veya profilli biçimde ve kagir malzemeden (taş, tuğla vb.) bir küçük saçaklık (gumile) ile çatı ve duvar arasında geçiş sağlanabilir.

Çatı örtüsü üzerinde, baca ve çatı havalandırma pencereleri ışıklıklar dışında çıkıntı yaratacak öğeler yapılamaz. **Çatı arasında iskan edilebilir mekanlar oluşturulamaz.**

4.1.7. BACALAR:

Bacalar, sit alanındaki korunan yapılarda görülen mimari geleneğe uygun olarak yapılacak ya da yenilenebileceklerdir.

4.1.8. ÇIKMALAR VE CUMBALAR:

Yapıların avluya bakan cephelerinde Muğla'nın geleneksel mimari özelliklerine uygun olarak ve cephe genişliğine oranı 1/3'ü geçmeyecek biçimde ahşap malzeme ile kapalı çıkma yapılabilir. Çıkmalar düz ya da köşeli çıkma biçimlerinde cephe düşey hatlarına paralel yapılacak, çıkma üzerinde çatı saçakları devam edecektir. Bu konuda, plan raporunda yer alan cephe ve plan tipi özellikleri göz önünde bulundurulacaktır. Kapalı çıkmalar bina metrekaresine dahildir.

Yol veya avlu cephelerinde balkon yapılamaz. Geleneksel olarak cumbalı yapıların bulunduğu sokaklarda sokağın karakterini korumak için yola çıkan cumba yapılabilir. **Cumbalar ahşap veya ahşap kaplama malzeme ile yapılacaktır. Cumbanın sokağa taşan derinliği 1 metreyi, genişliğinin bina cephesine oranı 1/3ü geçemez. Bu koşullarda yapılacak cumba emsale dahil değildir. Cumbaların sokağın ulaşım koşullarına etkisi Belediyesince denetlenir.**

4.1.9. SOFALAR:

Yapılardaki açık ev önü verandalar - sofalar, sit alanındaki korunan yapılarda görülen mimari geleneğe uygun olarak yapılacak ya da yenilenebileceklerdir. Tescilli yapılarda ve görünüşleri ve cephe özellikleri ile korunarak yenilenecek olan yapıların yer aldığı parsellerde, binanın yenilenmesi halinde mevcut yapının sofa biçimine uyulacaktır.

TAKS değeri 0,60'ın altında olan parsellerde açık sofa yapılması halinde, emsal değerinin 0,05'i kadar alan, üst katta açık sofada kullanılması şartıyla emsale dahil edilmez.

Binada zemin katın ve üst katın taban alanları açık sofa dahil 100 metrekareyi geçemez. 100 metrekare taban alanını aşan ve planda 100 metrekare üzerinde bir yapılaşma hakkı verilen "asal yapılarda" ise açık sofa dahil bina taban alanı planda öngörülen bina metrekare değerini aşamaz.

4.1.10. İÇ PLAN DÜZENLEMESİ:

"Korunması Gerekli Kültür Varlığı" olarak tescil edilmiş yapıların dışında kalan tüm yapılarda iç düzenlemeler değiştirilebilir. Yeni düzenleme ile, banyo, WC, mutfak, gibi geleneksel dokuda ana yapı dışında, avluda çözülmüş bulunan servis hacimleri ana yapı içine alınabilir.

4.1.11. PENCERELER:

Pencere oranları en / boy olarak en az 1 /1.5 en çok 1 / 2 oranlarında ve dikdörtgen formda olabilir. Pencerelerin eni en fazla 80 cm olabilir. **Pencere doğrama malzemesi ahşap olacaktır.**

I., II. ve V. Bölgelerde zemin katta ticaret olan binalarda vitrin genişlikleri söz konusu binanın içinde yer aldığı çevrenin özellikleri ve mimari karakterine uygun olarak Belediyesince denetlenir. Ancak, açıklık genişliği 3.00 m'yi aşamaz. Doğrama malzemesi ahşap olacaktır.

4.1.12. CEPHE KAPLAMALARI:

- Çıplak Moloz taş duvar örgüsü üzerine istenirse beyaz kireç badana (sıvasız) sürülebilir.

- Çevre ile uyumsuz renklerdeki tüm badanaların beyaza veya beyaz tonlarına çevrilmesi zorunludur.

- Moloz taş dışında bir malzemeden yapılmış veya yapılacak duvarlar, mutlaka sıvanıp üzerine beyaz veya beyaz tonunda açık renk badana yapılacaktır.

- Tescilli olan yapıların hiç biri, dış cephesinde görüntüyü değiştirecek, ilave bir yapı ve / veya herhangi bir yabancı elemanla kapatılamayacaktır.

4.1.13. BAHÇE DUVARLARI:

Sit alanı içinde dolu veya boş parsellerdeki geleneksel doku özellikleri gösteren taş duvarlar korunacaktır. Yeni eklenen kısımlar, mevcuttaki malzeme gibi taş olacak ve aynı teknikle örülecektir. Duvarlarda herhangi bir başka kaplama malzemesi kullanılmayacak ve yalnızca beyaz veya beyaz tonunda açık renge boyanacaktır. Duvar yükseklikleri Muğla'nın genel sokak örüntüsünü devam ettirecek biçimde tespit edilecek, merkez fonksiyonları ve ticaret kullanımları hariç özellikle sokağa cephe veren yerlerde 2.20 m'nin altında olmayacaktır.

4.1.14. BAHÇE KAPILARI:

Yeni yapılacak bahçe kapıları Muğla'nın geleneksel kapı özelliklerine uygun çift kanatlı, kuzulu üstü saçaklı ve ahşaptan, çevresindeki tescilli yapılardaki örneklere uyum sağlayacak şekilde yapılacaktır. Ahşap malzeme tabii renginde boyanacaktır.

4.1.6. Çatılar, bacalar, çıkmalar, pencereler, saçaklar ve bahçe kapılarının yenilenmesinde, plan raporunda yer alan tipolojiler esastır.

4.2. ***II. BÖLGE***

A-B. TESCİLLİ VE TESCİLLİ BİTİŞİĞİ OLAN PARSELLERDE:

I. Bölge için tarif edilmiş koşullar aynen uygulanacaktır.

C. GÖRÜNÜŞLERİ VE CEPHE ÖZELLİKLERİ İLE KORUNARAK YENİLENECEK OLAN YAPILARIN YER ALDIĞI PARSELLERDE:

I. Bölge için tarif edilmiş koşullar aynen uygulanacaktır.

Ancak bu bölgede yer alan görünüşleri ve cephe özellikleri ile korunarak yenilenecek olan yapıların yer aldığı parsellerde, yapıların mimari niteliklerinin ve parsel içerisindeki konumlarının farklılıklar içermesi nedeni ile, yeni oluşacak yapılaşma talepleri için 1/500 ve 1/1000 ölçekli imar planında gösterilen kitle büyüklük, form ve kat adetleri dikkate alınacaktır.

D.BOŞ VE YENİDEN YAPILAŞACAK PARSELLERDE:

D.1. Bu bölgede yer alan yapılar 1/500 ölçekli imar planında belirtilen kitleler esas alınarak ayrık ya da bitişik nizamda yapılanacaktır.

D.2. Bu bölge içindeki maksimum kat adedi 2 kat ile sınırlanmaktadır.

D.3. Arastanın tamamı ve çevresindeki bazı bölgelerde TAKS değeri 1.00 dir. Bu alanda yer alan ticari fonksiyonlar parselin tamamını kullanarak yapılaşacaktır. Diğer parsellerin yapılaşma oranları ise 1/500 ölçekli plan ile verilen hesap cetvellerine göre belirlenecektir.

D.4. Söz konusu bölgede yeniden yapılaşan parseller zemin katları ticari kullanışlara göre düzenlenirken üst katları depolama amaçlı olarak kullanabileceklerdir.

D.5. Bu bölge içinde otopark ihtiyacını karşılamak üzere belediyesince çevre düzenlemesini de içeren projesi kurulca onaylanması koşulu ile yeraltı otoparkı uygulamasına gidilebilecektir.

D.6. Arastayı içine alan bu kesimde perakende ticaret, toptan ticaret, depolama ve küçük ölçekli üretim kullanımlarının yanısıra, kafe, lokanta v.b. yeme-içme üniteleri yer alabilir.

- Yapıların yıkılıp yeniden yapılmaları ya da onarımı durumunda, tescilli ya da görünüşleri ve cephe özellikleri ile korunarak yenilenecek olan yapıların cephe özellikleri dikkate alınacaktır.
- Yapılardaki çatılar özgün malzemesine uygun olarak yenilenebileceklerdir. Çatılarda saçak boyutları değiştirilmemek üzere onarım yapılabilir. Saçağın özgün malzemesine uygun biçimde yapılması zorunludur.
- Çatı örtüsü üzerinde baca ve çatı havalandırma pencereleri / ışıklıklar dışında dokuyu bozucu öğeler yapılamaz.
- Çatı gabarisini kullanarak asma kat ve çatı arası yapılabilir.
- Cephe düzeni ve gabari değişmemek koşulu ile tevhid yapılabilir.
- Arasta içinde geleneksel dokunun özelliği olarak sokak-üstü örtüsü yapılabilir. Bu örtü sarmaşık v.b. bitkiler ile ya da gölge olanağı sağlayacak hafif malzeme ile (branda v.b.) yapılabilecektir. Sokak-üstü örtüsü yapmak üzere zeminde dikme ihtiyacı hissedildiğinde, dikmelerin yaya ve taşıt trafiğini engellemeyecek şekilde yapılması ve konumlandırılması esastır.
- Arasta içindeki zemin döşemesinde doğal malzeme kullanılacaktır.
- Yaya ve taşıt erişimini / geçişini engellemeyecek biçimde olmak üzere, yeme-içme ünitelerine ait oturma grupları kaldırım ya da yol üstünde yer alabilecektir.
- Bu kesimde çeşme, aydınlatma elemanları, oturma elemanları, çöp kutuları, telefon kulübeleri gibi donanımların seçiminde ve konumlandırılmasında geleneksel dokuya uygun mobilyaların seçimi ve malzeme ve form bütünlüğünün sağlanması esastır.
- Parsel içi boşluklarda küçük ölçekli üretime – sergilemeye – satışa olanak tanınacaktır.
- Bölgedeki ticari kullanımlara servis vermek üzere mal yükleme-boşaltma işlerinin sabah erken ve akşam belirli bir saatten sonra yapılması ve bu şekilde taşıt girişinin denetim altına alınması sağlanacaktır.
- Arasta içindeki "Özel Planlama bölgesi" içinde mevcut bir yapının yıkılıp tekrar yapılması söz konusu olduğunda, kat yüksekliği aynen korunacaktır.
- Arasta içinde cephe özelliklerinde, gabarilerinde, doluluk-boşluk oranlarında "özel planlama bölgesi" için belirlenmiş olan tespitler esas alınır.

E. ÖZEL PLANLAMA BÖLGESİNDE:

Bu Bölgede arasta ve yakın çevresini içeren alan *ÖZEL PLANLAMA BÖLGESİ* olarak belirlenmiştir. Bu bölge turizme yönelik ticari fonksiyonlarla, sergileme alanlarını içeren özel bir proje ile geliştirilecektir. Uygulama özel projesine göre yapılacaktır. Özel projesi

tamamlanıncaya kadar, **Muğla** Koruma Kurulu kararı ile parsel ölçeğinde uygulama yapılabilir

F. ÖZEL PROJESİNE GÖRE DÜZENLENECEK ALANLARDA:

Bölge içerisinde büyüklük açısından bakıldığında "Özel Planlama Bölgesi" olamayacak kadar küçük olan noktasal tasarım alanları özel projesine göre düzenlenecek alanlar olarak gösterilmiştir. Sözkonusu bu alanlar küçük meydancıklar, sokak başları yada boşluklardan oluşan ve müdahale açısından ölçeğine uygun kentsel tasarım çalışmalarını gerektiren alanlardır. Yine bu alanlarda da uygulama özel projeleri ile birlikte gerçekleştirilecektir.

4.3. ***III. BÖLGE***

A-B. TESCİLLİ VE TESCİLLİ BİTİŞİĞİ OLAN PARSELLERDE:

I. Bölge için tarif edilmiş koşullar aynen uygulanacaktır.

C. GÖRÜNÜŞLERİ VE CEPHE ÖZELLİKLERİ İLE KORUNARAK YENİLENECEK OLAN YAPILARIN YER ALDIĞI PARSELLERDE:

I. Bölge için tarif edilmiş koşullar aynen uygulanacaktır.

Ancak bu bölgede görünüşleri ve cephe özellikleri ile korunarak yenilenecek yapıların mimari niteliklerinin ve parsel içerisindeki konumlanışlarının farklılıklar içermesi nedeni ile, yeni oluşacak yapılaşma talepleri için 1/500 ve 1/1000 ölçekli imar planında gösterilen kitle büyüklük, form ve kat yüksekleri dikkate alınacaktır.

D.BOŞ VE YENİDEN YAPILAŞACAK PARSELLERDE:

D.1. Bu bölgede yer alan yapılar planda belirtilen kitleler esas alınarak ayrık ya da bitişik nizamda yapılanacaktır.

D.2. Bu bölgede mevcut yapıların büyüklük ve özellikleri gereği bina taban alanları için 100 m^2 sınırı uygulanmayacaktır.

D.3. Bu bölge içindeki kat adedi için 1/1000 ölçekli Koruma Amaçlı İmar Planı kararları geçerlidir.

D.4. Cepheler çok açık renklerde boyanacak, tercihen beyaz / beyaz tonları olacaktır.

D.5. Bu bölge içinde otopark ihtiyacını karşılamak üzere Belediyesince çevre düzenlemesini de içeren projesinin kurulca onaylanması koşulu ile yer altı otoparkı uygulamasına gidilebilecektir.

D.6. Bu bölgede yer alan iki katın üzerindeki binalarda, cephe özellikleri ve çevre binalarla etkileşimi Belediyesince denetlenmek üzere balkon yapılabilir. Betonarme kapalı çıkma yapılabilir. Bir kattaki yapı alanının %5'ini aşmayan kapalı çıkmalar yapı alanına dahil değildir.

Ön bahçe genişliği en az 3 metre olan parsellerde 1 metrelik açık ve kapalı çıkma yapılabilir.

D.7. Bu bölgede yer alan iki katlı yapılarda 1. bölge için tarif edilmiş saçak koşullarına aynen uyulacaktır. Ancak, bu bölgedeki iki katın üzerindeki binalarda ise saçaklar ahşap saçak veya betonarme saçak üzeri ahşap kaplama yapılabilecektir.

D.8 III. bölgede yer alan zemin katta ticaret bulunan binalarda vitrin genişlikleri ve malzemesi söz konusu binanın içerisinde yer aldığı çevrenin özellikleri ve mimeri karakterine uygun olarak Belediyesince denetlenir. Bu bölgede yer alan iki katın üzerindeki binalarda kapı ve pencere doğramaları ahşap veya ahşap görünümlü malzeme ile yapılabilir.

D.9. Bu bölgede yer alan tescilli, tescilli bitişiği ve asal binalar dışında yeni yapılaşacak binalarda veranda ve sofalarda yer döşemesi malzemesi ve taşıyıcı sistem serbesttir, ancak ahşap dışında bir sistem tercih edilmesi halinde tavan döşemelerinin her yüzeyi ahşap malzeme ile kaplanacaktır. Ayrıca binanın avlu cephesinde yer alan bu sofaların ön yüzünde mutlaka ahşap malzeme kullanılmalıdır. Kemer, dikme ve korkuluklar ahşap malzeme ile veya ahşap kaplama yapılmalıdır. Dikme kalınlıkları 19 x 19cm'den fazla olamaz.

E. ÖZEL PLANLAMA BÖLGESİNDE:

Bu Bölgede Belediyenin bulunduğu bölgede idari ve kültürel tesisleri içine alan alan *ÖZEL PLANLAMA BÖLGESİ* olarak belirlenmiştir. Bu bölge içerdiği özel fonksiyonlarla uyum sağlayacak biçimde yeniden ele alınacak, özel bir proje ile geliştirilecektir. Bu bölgede yer alan yeşil alanlar ve yapılar aynen korunacaktır. Yıkılacak herhangi bir yapının yerine gelecek yeni yapı, eskisine uygun bir biçimde gerçekleştirilecektir. Bu nedenle bu bölgenin özel olarak projelendirilmesi ve bu alanda yer alan yapıların rölevelerinin çıkartılması gereklidir. Uygulama özel projesine göre yapılacaktır. Özel projesi tamamlanıncaya kadar, **Muğla** Koruma Kurulu kararı ile parsel ölçeğinde uygulama yapılabilir

4.4. *IV. BÖLGE*

Bu bölge için söz konusu olacak yapılaşmada 1/1000 ölçekli Koruma Amaçlı İmar Planı kararları geçerlidir. Bölge içinde yer alan tescilli Cumhuriyet Dönemi yapıları bahçelerine ilave yapı yapılamaz.

4.5. *V. BÖLGE*

Sit sınırı dışında olmaları nedeni ile 1/500 ölçekli koruma amaçlı imar planında kitle çözümleri ve hesap tabloları yer almayan bu bölgelerde yapılanma koşulları 1/1000 ölçekli imar planı esas alınarak belirlenecektir. Buna göre:

A-B. TESCİLLİ VE TESCİLLİ BİTİŞİĞİ OLAN PARSELLERDE:

I. Bölge için tarif edilmiş koşullar aynen uygulanacaktır.

C. GÖRÜNÜŞLERİ VE CEPHE ÖZELLİKLERİ İLE KORUNARAK YENİLENECEK OLAN YAPILARIN YER ALDIĞI PARSELLERDE:

1/500 ölçekli planlarının bulunmaması nedeni ile bu bölgeler içerisinde yer alan görünüşleri ve cephe özellikleri ile korunacak yapılar 1/1000 ölçekli imar planı üzerinde * notasyonu ile belirlenmiştir.

Bu yapılar için I. Bölge için tarif edilmiş koşullar aynen uygulanacaktır.

D. BOŞ VE YENİDEN YAPILAŞACAK PARSELLERDE:

Bu Bölgede, boş ve boşalacak parsellerde yapılacak binalar, korunması istenen dokuyu oluşturan mimariye uygun, çağdaş teknik ve malzeme ile yapılmakla beraber cephe düzeni,

cephe kaplaması, mimari öğeler açısından çevresindeki korunan yapılarla uyum sağlayacak nitelikte olacaktır.

D.1. Bu bölgede yer alan parseller avlulu nizamda, ayrık, ya da bitişik nizamda yapılaşabilecek, ön bahçeli ya da arka bahçeli olabileceklerdir. Buna göre bu bölgelerde yer alan adalardaki yapı nizamı, 1/1000 ölçekli imar planında S-2 notasyonu ile (serbest nizam ve iki katlı) olarak belirlenmiştir.

D.2. Bu bölge içinde maksimum kat adedi 2 kat ile sınırlandırılmaktadır. Bugünkü biçimi ile iki katın üzerinde olan yapıların yeniden inşa edilmeleri durumunda kat adetleri 2 kata çekilecektir. Sadece Aydın – Muğla Karayoluna cephe veren parsellerde kat adedinin 3 kata çıkartılmasına olanak tanınacaktır.

D.3. Bu bölgeler için uygun yapılaşma oranı:

2 Katlı olarak yapılaşacak bölgelerde;
TAKS : 0,50 ve KAKS : 1.00 olarak belirlenmiştir.

3 Katlı olarak yapılaşacak bölgelerde:
TAKS : 0,50 ve KAKS : 1.50 olarak belirlenmiştir.

D.4. Bu bölgelerdeki minimum ifraz koşulu ise 150 m^2 olarak saptanmıştır.

D.5. Parsel içinde ana yapı / yapılar dışında başka bir ilave yapı/ ek yapı yapmaya bu günkü eğilimler ve ihtiyaçlar göz önüne alınarak olanak tanınacaktır. Ancak bu ek yapılaşma oranının, parsel büyüklüğünün % 10'u oranında gerçekleşmesi ve maksimum. 30m^2 ile sınırlı tutulması zorunludur.Ek yapılaşma bugünkü eğilim(ek yapı uzantıları)dikkate alınarak tek katlı olarak yapılabilir.

D.6. Bir parselde yer alan mevcut yapılaşma oranı, o parsel için eğilimlere bakılarak önerilmiş olan TAKS değerinden daha yüksek ise, o parseldeki ana kitlenin taban alanı büyüklüğü 100 m^2'yi aşmamak koşulu ile yine aynı taban alanı büyüklüğü ile yapılaşabilecektir.

Bu koşul yapının parselin tamamına oturması halinde de uygulanabilir. Yani yapı yeniden yapılaşırken 100 m^2 taban alanını aşmamak koşulu ile parselin tamamını kullanabilecektir.

Ancak eğer mevcut yapı bugünkü haliyle 100 m^2'yi aşıyorsa, ve o parsel için önerilen TAKS değeri gereği 100 m^2'nin altında bir yapılaşma hakkı varsa, bina yeniden inşa edilirken taban alanının 100 m^2 sınırına çekilmesi zorunludur.

D.7. Bir parselde birden fazla ana yapı yapılabilecektir. Eğer bir parselde mevcutta iki ana yapı varsa ve her iki ana yapının taban alanları toplamı önerilen TAKS değerini geçiyorsa, o taktirde iki yapıdan biri ya da her ikisinin taban alanlarının küçültülmesi yoluyla, önerilen TAKS değerine çekilmesi zorunludur.

Eğer önerilen TAKS değeri ile o parsel için yapılaşma hakkı 100 m^2'nin üzerinde çıkıyor ve bugünkü yapılaşma bu değerin altında kalıyorsa, o taktirde ada için önerilen TAKS değeri ile belirlenen yapılaşma oranı iki ana bina aracılığı ile sağlanabilecektir. Ancak kullanıcı parseli içerisinde tek bir ana yapı yapmak eğiliminde ise, o taktirde yapı taban alanı 100 m^2'yi geçemez.

D.8 Bu bölgede yer alan parseller için, binalara kot verme, bodrum katı, ek yapılar, iç plan düzenlemesine, bahçe duvarları ve cephe kaplamalarına ilişkin konularda I. Bölge için belirlenmiş koşullar aynen geçerli olacaktır.

D.9 Geçiş bölgesi olarak isimlendirilen bu Bölgede, belediyesince izin verildiği taktirde kentsel sit alanı içine veya kente hizmet verecek restoran, kafeterya, pansiyon gibi tesisler ve alışveriş birimlerini içeren tüm ticari aktiviteler yer alabilecektir. Bu bölgede yer alacak pansiyon kullanımları için I. Bölgede tarif edilmiş olan PANSİYON TERCİHLİ UYGULAMALARIN koşulları aynen geçerlidir.

D.10 Bu bölgede, plan üzerinde tescilli ve asal olarak belirlenmiş yapılar dışındaki yeni yapılaşma taleplerinde cephe özellikleri ve çevre binalarla etkileşimi Belediyesince denetlenmek üzere balkon yapılabilir. Bu bölgede yer alan 2 katın üzerindeki binalarda saçaklar ahşap saçak veya betonarme saçak üzeri ahşap kaplama yapılabilecektir.

D.11 Bu bölgede yer alan iki katın üzerindeki binalarda, etkileşimi Belediyesince denetlenmek üzere betonarme kapalı çıkma yapılabilir. Bir kattaki yapı alanının %5'ini aşmayan kapalı çıkmalar yapı alanına dahil değildir.

Ön bahçe genişliği en az 3 metre olan parsellerde 1 metrelik açık ve kapalı çıkma yapılabilir.

D.12. Bu bölgede yer alan tescilli, tescilli bitişiği ve asal binalar dışında yeni yapılaşacak binalarda veranda ve sofalarda döşeme malzemesi ve taşıyıcı sistem serbesttir, ancak ahşap dışında taşıyıcı bir sistem tercih edilmesi halinde tavan döşemelerinin her yüzeyi ahşap malzeme ile kaplanacaktır. Ayrıca binanın avlu cephesinde yer alan bu sofaların ön yüzünde mutlaka ahşap malzeme kullanılmalıdır. Kemer, dikme ve korkuluklar ahşap malzeme ile veya ahşap kaplama yapılmalıdır. Dikme kalınlıkları 19 x 19cm'den fazla olamaz.

D.13 Serbest Nizama İlişkin Ayrıntılar:
Yeniden yapılaşacak parsellerde önceden yapılmış bir bina varsa, bu binanın konumlanma biçimi dikkate alınır. Parsel içerisinde önceden yapılmış bir bina yoksa bu takdirde, binanın/binaların konumları Belediyesince ayrık ya da bitişik nizam olarak belirlenebilir. Ancak sözkonusu geçiş alanlarında gerçekleşecek yapılanma biçimlerinin, Muğla Merkez Kentsel Sit Alanı içerisinde var olan geleneksel yapı ve doku özelliklerine uyarlık göstermesi gereklidir. Bu nedenle de var olan biçimi ile binaların parselin kuzeyine yapıştırılarak güney avlulu inşa edilmesi geleneğine uyulması önceliklidir. (Muğla geleneksel yapılaşma düzeni içerisinde parselin ortasına yapılaşma geleneği bulunmamaktadır.) Yalnızca parselin kuzeyine yaslanma ve güney avlusu oluşturma koşulunun gerçekleşemediği özel durumlarda binaların farklı yönlerden içeriye çekilmesine olanak sağlanır.

- Yan bahçe varsa, mesafesi iki katlılarda 2 m'den, 3 katlı binalarda 3 m'den az olamaz.

- Planda önerilen TAKS değerine göre bir parselde birden fazla yapı ayrık nizamda yapılacaksa, iki bina arası uzaklık iki katlılarda en az 4 m, üç katlılarda en az 6 m. olarak belirlenir. Bir parselde iki yapının bu koşullarla ayrık nizamda inşaatı mümkün olamıyorsa o takdirde iki yapının birbirine bitişik olarak konumlandırılması mümkündür.

- İki ayrı bina, tek bir merdiven kovası aracılığıyla ilişkilendirilebilir. Bu taktirde bina cepheleri; renk, kaplama malzemesi, pencere açıklıkları, çatı ve saçak biçimlenmesi, doluluk boşluk düzenlemeleri ile farklılaştırılarak iki ayrı

bina görünümü sağlanmalıdır. Bu tür düzenlemelerdeki süreklilik (tek bina görünümlü maksimum cephe genişliği) 8 m' yi, tek bir merdiven kovası ile ilişkilendirilen iki yapının her birinin max. Taban alanı da 100 metrekareyi aşamaz.

- **Her durumda yapıların taban alanları planda öngörülen TAKS değerini aşamaz. Binaların tek ya birden fazla olmaları maximum inşaat taban alanını değiştirmez. Plan notları içerisinde bu bölge için belirlenmiş maximum bina büyüklüğü 100 m2dir. Hiçbir münferit yapı bu büyüklüğü aşamaz.**

5. ALTYAPI ÖGELERİ:

5.1. Sit alanı içindeki telefon, elektrik gibi açıktan geçen alt yapı öğeleri ait oldukları kuruluşlarca düzenlenir ve bunların yer altına alınması gereklidir.

5.2. Televizyon anteni gibi çatıda yer alabilecek öğeler, sokaklardan en az görülecek yerlere konur. Belediyesince lüzum görüldüğü takdirde, belirlenen diğer yerlere taşınırlar.

6. SOKAK MOBİLYALARI:

6.1. Sit alanı içinde geleneksel dokuyu yansıtan sokak mobilyalarının seçimi ve kullanımı sağlanacaktır. Çeşme, aydınlatma elemanları, oturma elemanları, çöp kutuları, telefon kulübeleri gibi donanımların seçiminde malzeme ve form bütünlüğünün sağlanması esastır.

6.2. Şehir merkezinde ve turistik çekim merkezlerinin bulunduğu alanlarda (odaklar, arasta v.b.) yönlendirmeyi sağlayacak işaret levhaları (ana yaya güzergahları, tek yönlü yollar, kontrollü park alanları, otopark, turizm danışma merkezi, dini yapılar, wc. v.b.) yer alacaktır.

6.3. Kentsel sit alanı içinde yer alan dini yapılar, saat kulesi gibi nirengi niteliğindeki yapılar az sayıda ve dokunun ayrılmaz parçası niteliğinde olup, bu yapıların sürekli bakım onarımı sağlanmalıdır. Yapıların bakım ve onarımında aslına uygun malzeme, renk ve cephe özelliklerinin yansıtılması esastır.

İLKÖĞRETİM TESİSLERİ ALANINDA:

Yapılaşma emsali 0.30 değerini aşmayacak ve h_{max}: 6.50 m. olacak biçimde yapılaşmaya gidilecektir.

7. YÜRÜRLÜK VE UYGULAMA:

7.1. Bu plan notları ile Belediyeye bırakılmış olan takdir yetkileri ve sorumlulukları Belediye Başkanlığına aittir.

7.2. Bu plan notları 1/1000 ve 1/500 ölçekli planlar ve plan raporu ile onanır ve bu onama tarihinden sonra yürürlüğe girer.

7.3. Bu plan üzerinde yapılacak plan değişiklikleri, ifraz ve tevhid koşularında yapılacak değişiklikler v.b. konusunda plan müellifinin onayının alınması esastır. Söz konusu müellif onayının alınması, planın onaylanmasından sonraki 5 yıllık bir süreyi kapsamaktadır. Bu süre sonrasında ortaya çıkabilecek olan plan değişiklikleri için müellif onayı aranmaz.

EK 5 YEŞİLYURT TESCİLLİ YAPILAR VE SİT ALANI KORUMA PLANI YAPILANMA KOŞULLARI

T.C.
KÜLTÜR BAKANLIĞI
İZMİR II NUMARALI KÜLTÜR VE TABİAT VARLIKLARINI
KORUMA KURULU
KARAR

Toplantı Tarihi ve No :17.4.1993-291
Karar Tarihi ve No :17.4.1993-3268

Toplantı Yeri
YEŞİLYURT

MUĞLA,MERKEZ,YEŞİLYURT BELDESİ'NDE 2863 VE 3386 SAYILI YASALAR UYARINCA TESCİLLENEN KÜLTÜR VE TABİAT VARLIKLARI LİSTESİ

ENV.NO	ADI	ADRES	PAFTA	ADA	PARSEL
1	Konut	Kozludere Sokağı	79	-	3709
2	Konut	Kozludere Sokağı No:37	79	-	3707
3	Konut	Kozludere Sokağı II.Çıkmazı	80	-	3781
4	Konut	Kozludere Sokağı	79	-	3717-3718
5	Konut	Hisar Sokak No:9	79	-	3614
6	Konut	Okul Cad.No:19A	77	-	3353-3352-3351
7	Konut	Okul Cad.	77	-	3398
8	Konut	Okul Cad.No:41	77	-	3395
9	Mehmet Güner Konutu	Kozludere Sokağı	79	-	3710
10	Dükkan	Kozludere I.Çıkmazı	79	-	3711
11	Dükkan	Kozludere Sokağı	79	-	3710
12	Mehmet Tatar Evi				
13	Cami	Çarşı Meydanı			
14	Çınar Ağacı	Çarşı Meydanı (4 adet)			

Başkan
Prof.Dr.Altan ÇİLİNGİROĞLU

Başkan Yardımcısı
Dr. Fatma SEDES
BULUNMADI

Üye
Doç.Dr.Atilla CİMCOZ
BULUNMADI

Üye
Yrd.Doç.Dr.Ülker SEYMEN

Üye
Ilhami BİLGİN
Sanat Tarihçi

Temsilci
Üye
Mehmet GÜNER
Yeşilyurt Belediye Bşk.

Temsilci
Üye

Temsilci
Üye

T.C.
KÜLTÜR BAKANLIĞI
İZMİR II NUMARALI KÜLTÜR VE TABİAT VARLIKLARINI
KORUMA KURULU
KARAR

Toplantı Tarihi ve No :23.11.1994-360
Karar Tarihi ve No :23.11.1994-4381

Toplantı Yeri
İZMİR

Muğla İli, Merkez, Yeşilyurt Beldesi, Kentsel Sit Alanındaki Koruma Planına ilişkin Kurulumuzun 9.3.1994 gün, 3887 sayılı kararı uyarınca; Kurulumuzun 28.4.1993 gün, 3290 sayılı kararı ile onanan 1 / 500 ölçekli Koruma Planı'nın İller Bankası 3. Bölge Müdürlüğü'nün 28.10.1994 gün, 10817 sayılı ve 1.12.1994 gün, 12084 sayılı yazıları eki 1 / 1000 ölçekli koruma planı incelendi, yapılan görüşmeler sonunda;

Muğla İli, Merkez, Yeşilyurt Kentsel Sit Alanı'na ilişkin Koruma Planı'nın Sit Alanı Sınırlarının ekli paftalardaki genişletildiği şekli ve YEŞİLYURT KORUMA AMAÇLI + REVİZYON + İLAVE PLANI'nın son durumunun ve dosya eki yapılaşma koşullarının uygun olduğuna karar verildi.

Başkan
Prof.Dr.Altan ÇİLİNGİROĞLU

Başkan Yardımcısı
Doç.Dr.Atilla CİMCOZ

Üye
Doç.Dr.Orcan GÜNDÜZ

Üye
Yrd.Doç.Dr.Ülker SEYMEN

Üye
Doç.Dr.Zeynep MERCANGÖZ

Temsilci
Üye
Mehmet GÜNER
Yeşilyurt Belediye Bşk.

Temsilci
Üye

Temsilci
Üye

T.C.
KÜLTÜR BAKANLIĞI
İZMİR II NUMARALI KÜLTÜR VE TABİAT VARLIKLARINI
KORUMA KURULU
KARAR

Toplantı Tarihi ve No :23.11.1994-360
Karar Tarihi ve No :23.11.1994-4381

Toplantı Yeri
İZMİR

MUĞLA, MERKEZ, YEŞİLYURT KORUMA PLANI YAPILANMA KOŞULLARI

1) GENEL HÜKÜMLER

1.1) Yeşilyurt Beldesi Kentsel Sit Alanı Koruma Planı Yapılanma Koşulları Kurulumuzun 17.4.1993 gün, 3268 sayılı kararıl ile tescillenen ve bu kararımız ile genişletilen Kentsel Sit Alanı içinde geçerlidir.

1.2) Yeşilyurt Kentsel Sit Alanı içindeki maili inhidam, yıkım, restorasyon, yeni yapılanma gibi her türlü fiziki ve inşai müdahalelerde Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Yüksek Kurulu'nun aşağıda yazılı olan ilke kararları ve 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu ile Bu Kanunun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi ve Bazı Maddeler Maddeler Eklenmesine ilişkin 3386 Sayılı Kanuna Göre İşlem Yapılacaktır.

1.2.a)Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Yüksek Kurulu'nun 4.3.1988 gün ve 9 sayılı ilke kararı "Eski Konutların Korunması Gerekli Nitelikte Olup Olmadığının Belirlenmesi",

1.2.b)Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Yüksek Kurulu'nun 4.3.1988 gün ve 10 sayılı ilke kararı "Sit Alanları ile Korunması Gerekli Kültür ve Tabiat Varlıkları ve Çevrelerinde yapılacak Onarımlar"

1.2.c)Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Yüksek Kurulu'nun 4.3.1988 gün 11 sayılı ilke kararı "Kentsel Sit Alanları ile Korunması Gerekli Kültür ve Tabiat Varlıkları ve Bunların Koruma Alanlarında Yapılacak Yeni Yapılaşmalarda",

1.2.d)Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Yüksek Kurulu'nun 4.3.1988 gün ve 12 sayılı ilke kararı "Korunması Gerekli Taşınmaz Kültür ve Tabiat Varlıklarının Yakın Çevresi İle Bu çevredeki Yaya Kaldırımları Üzerinde Çeşitli Amaçlara Hizmet Edecek Tesislerin (Büro,Otopark v.s.) Geçici ve Sökülebilir Türden Bile Olsa İzinsiz yapılamıyacağı",

1.2.e)Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Yüksek Kurulu'nun 4.3.1988 gün ve 13 sayılı ilke kararı "Korunması Gerekli Taşınmaz Kültür Varlıkları Üzerine Konulacak Elektrik ve Reklam Panoları",

1.2.f)Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Yüksek Kurulu'nun 4.3.1988 gün ve 14 sayılı ilke kararı "Korunması Gerekli Taşınmaz Kültür Varlıklarının Koruma Gruplarının Belirlenmesi",

1.2.g)Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Yüksek Kurulu'nun 4.3.1988 gün ve 15 sayılı ilke kararı "Korunması Gerekli Kültür Varlıklarından Maili İnhidam Yapılar",

1.2.h)Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Yüksek Kurulu'nun 4.3.1988 gün ve 16 sayılı ilke kararı "Korunması Gerekli Taşınmaz Kültür Varlıklarının Herhangibir Şekilde Yok Olmaları Halinde Parsele İlişkin Yapılacak İşlemler",

1.2.ı)Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Yüksek Kurulu'nun 4.3.1988 gün ve 17 sayılı ilke kararı "Mimari Yönden Korunması Gerekli Olmayan Ancak Korunmaya Değer Görülen Yapı Unsurlarının Tespiti ve Korunmasının Sağlanması",

T.C.
KÜLTÜR BAKANLIĞI
İZMİR II NUMARALI KÜLTÜR VE TABİAT VARLIKLARINI
KORUMA KURULU
KARAR

Toplantı Tarihi ve No :23.11.1994-360
Karar Tarihi ve No :23.11.1994-4381

Toplantı Yeri
İZMİR

1.2.j)Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Yüksek Kurulu'nun 4.3.1988 gün ve 19 sayılı ilke kararı "Korunması Gerekli Anıtsal Yapıların Onarımdan Sonra Onarım Kitabesinin Korunması",
1.2.k)Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Yüksek Kurulu'nun 28.6.1988 gün ve 22 sayılı ilke kararı "Korunması Gerekli Kültür Varlığı Cami,Mescit ve Türbelerde Yapılacak Fiziki ve İnşai Uygulamalar",
1.2.l)Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Yüksek Kurulu'nun 28.6.1988 gün ve 23 sayılı ilke kararı "Resmi Kuruluşlarca Kullanılan Taşınmaz Kültür Varlığı Yapılar İle Uluslararası ve Ulusal Yarışmalar İle Kazanılmış Projelerin Uygulanması Sonucunda Gerçekleştirilen Yapıların Yıkılmaması",
1.2.m)Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Yüksek Kurulu'nun 20.5.1990 gün ve 147 sayılı ilke kararı "Kentsel Sit Alanları İle Korunması Gerekli Kültür ve Tabiat Varlıkları ve Bunların korunma Alanlarında Yapılacak Yeni Yapılara Ruhsat Verilmesi",

1.3) Yeşilyurt Kentsel Sit Alanında Korunması gerekli Kültür Varlığı olarak tescillenen ve tescil edilecek olan tüm taşınmazlarla bu nitelikteki taşınmazların, cephe elemanları, malzemeleri renk ve ebat olarak korunur, değişiklik yapılmaksızın, görünümleri değiştirilmeden, orjinal durumları ile korunarak, basit onarımları, Müze Müdürlüğü ve Yeşilyurt Belediyesi ortak denetim ve sorumluluğunda yapılır. Onarım öncesi ve sonrası ayrı ayrı detaylı fotoğraf ve raporla Kurulumuza bilgi verilir.
1.3.1)BASİT ONARIM
1.3.1.a) Yapıların çürüyen ahşap elemanlarının (kapı, pencere,kepenk, merdiven, parmaklık, dolap v.b.) orjinal detaylarına uygun olarak değiştirilmesi,
1.3.1b) Bozulan, çürüyen, eksilen üst yapı elemanlarının aynı plan, renk, malzeme ile onarılması,
1.3.1c) Bozulan iç ve dış sıva, derz ve kaplamalarının orjinal renk, malzeme ve detay ile yenilenmesi işleri,
1.4) Yeşilyurt Kentsel Sit Alanı içinde özgün döşemesi korunmuş olan yollar aynen korunacak bozulan döşemeler ise aslına uygun olarak ortası arıklı veya sırtlı taş döşeme olarak düzenlenecektir. Parke taş, kayrak taşı veya beton ve asfalt yol kaplaması kullanılamaz.
1.5) Yeşilyurt Kentsel Sit Alanı içinde yapılacak olan resmi yapı, sosyo-kültürel tesislerde tip proje uygulanamaz. Bu tür yapılar ile alt yapı tesisleri, meydan düzenlemeleri, v.b. projeler ilgili kuruluşlarınca yapılaşma koşulları doğrultusunda hazırlanarak Koruma Kurulu onayı alırlar.
1.6) Yeşilyurt Kentsel Sit Alanında izinsiz her türlü fiziki ve inşai uygulamanın denetimi ilgili Müze ve Belediyesince yapılır; 2863 ve 3386 sayılı yasalara aykırı davrananlar hakkında Valilikçe yasal kovuşturma açılarak, Koruma Kurullarına bilgi verilir.

T.C.
KÜLTÜR BAKANLIĞI
İZMİR II NUMARALI KÜLTÜR VE TABİAT VARLIKLARINI
KORUMA KURULU
KARAR

Toplantı Tarihi ve No :23.11.1994-360
Karar Tarihi ve No :23.11.1994-4381

Toplantı Yeri
İZMİR

2)ONARIM-SAĞLIKLAŞTIRMA-RESTORASYON VE DEĞİŞİKLİK KOŞULLARI

2.1) Onarımlar geleneksel taşıyıcı sistem değiştirilmeden, geleneksel malzeme ve teknik ile yapılacak, moloz taş duvarlar sıvanmayacaktır, açık sofaya açılan bağdadi duvarlarla taş dışındaki malzemeden yapılacak duvarlar sıvanarak beyaza boyanacaktır.

2.2) Korunması gerekli kültür varlıklarının plan ve cephe düzenleri aynen korunacak, Koruma Kurulu izni olmadan plan ve cepheye yansıyacak müdahalelerde kesinlikle bulunulmayacaktır.

2.3)ÇATI

Alaturka kiremit kaplı kırma çatı ve saçaklar; aynı malzeme, biçim ölçü ve detayla aslına uygun olarak onarılıp yenilenir.

2.4)BACALAR

Yöresel özellikteki bacalar aynı malzeme, biçim ölçü ve detaylarıyla aslına uygun olarak onarılıp yenilenir.

2.5)AVLU VE BAHÇE

Korunması gerekli kültür varlıklarına ait olsun veya olmasın özgün avlu ve bahçe duvarları, kapıları, zemin kaplamaları, ocak, kuyu, sarnıç, v.b. elemanları özgün detayları ile aslına uygun olarak korunup onarılarak yenilenir.

2.6)KAPI VE PENCERE

Malzeme, biçim, ölçü, detay ve renk olarak aslına uygun olarak korunup onarılarak yenilenir.

2.7)MERDİVEN

Malzeme, biçim, detay ve renk olarak aslına uygun olarak korunup onarılarak yenilenir.

2.8)İÇ MEKAN ELEMANLARI

Tavan süslemeleri, döşeme kaplamaları, ocak, niş, dolap, lambalık, gusulhane, v.b. Malzeme, biçim, ölçü, detay ve renk olarak aslına uygun olarak korunup onarılarak yenilenir.

3)YENİ YAPILANMA KOŞULLARI

3.1) Yeşilyurt Kentsel Sit Alanındaki yeni yapılanmalardaki geleneksel doku karekteri, siluet ve yoğunluğun korunması amacıyla mevcut taşınmazlardaki yapı konumu, taban alanı, yapı büyüklükleri, gabarileri dikkate alınarak yeni yapılanmaya gidilmelidir.

3.2)İFRAZ VE TEVHİD

Yeşilyurt Kentsel Sit Alanında; ifraz koşulları 1. tip (100 m2.den ufak parsellerin çoğunlukta olduğu adalar) ve 2. tip (101 ile 200 m2. arasındaki parsellerin çoğunlukta olduğu adalar), adalarda minumum ifraz koşulu 200 m2. 3. tip (201 eli 300 m2. arasındaki parsellerin çoğunlukta olduğu adalar), adalarda minumum ifraz koşulu 300 m2. 4. tip (301 eli 400 m2. arasındaki parsellerin çoğunlukta olduğu adalarda), adalarda minumum ifraz koşulu 400 m2. 5. tip (401 ile 500 m2. arasındaki parsellerin çoğunlukta olduğu adalar), 6. tip (500 m2. den büyük parsellerin çoğunlukta olduğu adalar), adalarda minumum ifraz koşulu 500 m2.dir; maksimum tevhid ise 350 m2.dir.

T.C.
KÜLTÜR BAKANLIĞI
İZMİR II NUMARALI KÜLTÜR VE TABİAT VARLIKLARINI
KORUMA KURULU
KARAR

Toplantı Tarihi ve No :23.11.1994-360
Karar Tarihi ve No :23.11.1994-4381

Toplantı Yeri
İZMİR

3.3)YAPI BÜYÜKLÜKLERİ

201-300 m2. arasındaki parsellerde TAKS:0.30, KAKS:0.60, 301-400 m2. arasındaki parsellerde TAKS:0.25, KAKS:0.50;401-500 m2. arasındaki ve 500 m2.den büyük parsellerde TAKS:0.20, KAKS:0.40 dır; 200 m2. den küçük parsellerde mevcut yapının taban alanı kadar kullanılacak boş parsellerde TAKS:0.45, KAKS:0.90 dır. Yeni yapılacak yapının taban alanı hiçbir suretle 120 m2.yi geçemez.Bina cephesinin derinliğe oranı 1 / 1 veya 1 / 2 dir.Bir yapıya ilave veya müştemilat dışında ikinci bir yapı yapılamaz. Avluya bakan cephelerde geleneksel mimariye uygun hayat, sofa gibi ahşap malzeme kullanılarak yapılan mekanların %50 si kapalı inşaat alanına dahil edilir.

3.4)YAPI YÜKSEKLİĞİ

Yapı oturacağı alanın orta noktası O.kotu olmak üzere, yüksekliği h:6.80 dir, (O kotunda saçakaltı seviyesine kadar olan yükseklik). Çatı katı veya çatı odası yapılamaz.

3.5)YAPI SİSTEMİ

Yığma moloz taş örgü veya betonarme karkastır; betonarme yapıldığında sıvanıp beyaza boyanır, moloz taş ise derzlenip doğal hali ile bırakılır.

3.6)MÜŞTEMİLAT

hmax.:3.00 m. olmak üzere ihtiyaç olduğu kadar müştemilat yapılabilir.

3.7)BAHÇE DUVARI

Yoldan cephe alan bahçe duvarları kesinlikle moloz taş olacaktır ve yüksekliği bulunduğu sokak profilinin orta noktasından maksimum 2.00 m.dir.Parseller arasındaki bahçe duvarları moloz taş dışında malzeme ile imal edildiğinde sıvanıp beyaza boyanacaktır. Avlu ve bahçe kapıları 2.00 ile 2.50 m. genişliğinde çift kanatlı , ahşap yöresel kuzulu kapı olarak düzenlenecektir. Kapı kuzusu 0.60-0.70 m. eninde maksimum 1.70 m. yüksekliğinde olacaktır.

3.8)ÇATI

Geleneksel dokuya uygun beşik veya kırma çatı düzeninde alaturka kiremit kaplı saçak altı silmeli, hayat, sofa cepheleri ise maksimum 1.40 m. genişliğinde ahşap saçaklı olacaktır. Çatı eğimi maksimum %33 dür.

3.9)BACA

Geleneksel dokuya uygun kiremit şapkalı geleneksel Muğla bacası detay, ölçü ve biçimlerinden faydalanılacaktır. Ocak boyutları 1.30 ile 1.50 m. olarak cepheye yansıtılacak ikinci katdan itibaren 0.90 m. olarak devam ettirilecektir.

3.10) KAPI VE PENCERE

Pencere genişliği 0.60 m.-0.80 m. arasında maksimum 1.50 yükseklikte düşey dikdörtgen olacaktır; genişliğik/yükseklik oranı 1/1.5 veya 1/2 dir.

Pencereler giyotin veya çarpma kanat olarak düzenlenip ahşap kafes veya çift kanatlı ahşap kafes ile kapatılacak, boyanmadan tabi görünümü bozmayan koruyucu sürülecektir. Ayrıca demir parmaklık tasarlanabilir.

Kapı 1.00 ile 1.20 m. genişliğinde ve yüksekliği h:2.20 m. olacak, kanatları geleneksel dokuya uygun tablalı kapı olacaktır.

Ticaret kullanımında pencere genişliği max.:1.00 m. genişlik/yükseklik oranı 3/5; kapı genişliği 1.10 m. genişlik/yükseklik oranı 1/2 olup geleneksel ahşap kepenk yapılabilir.

T.C.
KÜLTÜR BAKANLIĞI
İZMİR II NUMARALI KÜLTÜR VE TABİAT VARLIKLARINI
KORUMA KURULU
KARAR

Toplantı Tarihi ve No :23.11.1994-360
Karar Tarihi ve No :23.11.1994-4381

Toplantı Yeri
İZMİR

3.11)ÇIKMA VE BALKON

Balkon yapılamaz, çıkma maksimum 0.80 m. genişliğinde emsale dahil edilerek ahşap veya ahşap kaplamalı dikdörtgen çıkma veya %50 si emsale dahil edilmek ve ahşap olmak üzere cephenin 1/3 ü kadar ve geleneksel dokudaki geometrik formlar kullanılarak ve komşu parsel sınırına 3.00 m.den fazla yaklaşmamak koşulu ile açık çıkma yapılabilir.

3.12)ALT YAPI

-Yeşilyurt Kentsel Sit Alanında mevcut elektrik ve telefon direkleri gibi sokak dokusunu bozan alt yapı elemanları kuruluşlarınca Koruma Kurulu izni alınarak yer altına alınılacaktır.

-Işıklı ve bulundukları yere yapıştırılan afişler kullanılmayacaktır.

-Mevcut orjinal sokak dokusu korunacak, bozulanlar taş malzeme ve geleneksel detaylarla yenilenecektir.

-Aydınlatma elemanları, çöp sepetleri, telefon kabinleri, büfe gibi kent mobilyaları geleneksel dokuya uygun olarak tasarlanacak ve Koruma Kurulu onayı alındıktan sonra uygulanacaktır.

-Yeraltı yangın söndürme sistemi planlanarak Koruma Kurulu izni alındıktan sonra uygulanacaktır.

-Televizyon antenleri yoldan görünmeyecek şekilde yerleştirilecektir.

-Güneş enerjisi ile ilgili tesisat bahçe içinde uygun bir yerde veya çatının yola bakmayan eğimli kısmında düzenlenecektir.

-Aydınlatma elemanları,çöp sepetleri,telefon kabinleri,büfe gibi kent mobilyaları geleneksel dokuya uygun olarak tasarlanacak ve koruma kurulu onayı alındıktan sonra uygulanacaktır.

-Yeraltı yangın söndürme sistemi planlanarak koruma kurulu izni alındıktan sonra uygulanacaktır.

-Televizyon antenleri yoldan görünmeyecek şekilde yerleştirilecektir.

-Güneş enerjisi ile ilgili tesisat bahçe içinde uygun bir yerde veya çatının yola bakmayan eğimli kısmında düzenlenecektir.

Başkan
Prof.Dr.Altan ÇİLİNGİROĞLU

Başkan Yardımcısı
Doç.Dr.Atilla CİMCOZ

Üye
Doç.Dr.Orcan GÜNDÜZ

Üye
Yrd.Doç.Dr.Ülker SEYMEN

Üye
Doç.Dr.Zeynep MERCANGÖZ

Temsilci
Üye
Mehmet GÜNER
Yeşilyurt Belediye Bşk.

Temsilci
Üye

Temsilci
Üye

-5-

48, 00/140

T.C.
KÜLTÜR BAKANLIĞI
İZMİR II NUMARALI KÜLTÜR VE TABİAT VARLIKLARINI
KORUMA KURULU
KARAR

Toplantı Tarihi ve No :28.4.1993-293
Karar Tarihi ve No :28.4.1993-3290

Toplantı Yeri
İZMİR

Muğla İli, Merkez, Yeşilyurt Beldesi, Kentsel Sit Alanında, 17.4.1993 gün, 3268 sayılı kararımız ile istenen ve İller Bankası 3. Bölge Müdürlüğü'nce hazırlanan 1 / 500 ölçekli plan taslağı incelendi, yapılan görüşmeler sonunda;

Muğla İli, Merkez, Yeşilyurt Beldesi, Kentsel Sit Alanı içinde

-TAKS oranları
0-100 m2 arası parsellerde %40
100-200 m2 arası parsellerde %35
200-300 m2 arası parsellerde %30
300-400 m2 arası parsellerde %25
400-500 m2 arası parsellerde %20
500 m2 veya daha büyük parsellerde taban alanı 120 m2 den fazla olmamak koşulu ile yeni yapı yapılabileceğine;

-Müştemilatın h max.=3.00 m. olmak ve emsale dahil edilmemek koşulu ile yapılabileceğine;
-Kitle oranlarının 1 / 1 veya 1 / 2 oranlarında planlanmasına
-Kitle yüksekliğinin kitlenin oturduğu zemin ortalamasından h max.=6.80 m. alınmasına
-Avluya bakan cephelerde sofa,hayat,kerevet gibi geleneksel mimari mekanlarının ahşap malzeme ile yapılması şartıyla %50 sinin kapalı inşaat alanına dahil edilmesine
-1 / 1000 ölçekli plan paftalarının hazırlanarak kurulumuza iletilmesinin uygun olduğuna,karar verildi.

Başkan
Prof.Dr.Altan ÇİLİNGİROĞLU

Başkan Yardımcısı
Dr. Fatma SEDES

Üye
Doç.Dr.Atilla CİMCOZ

Üye
Yrd.Doç.Dr.Ülker SEYMEN
BULUNMADI

Üye
Ilhami BİLGİN
Sanat Tarihçi

Temsilci
Üye
Mehmet GÜNER
Yeşilyurt Belediye Bşk.

Temsilci
Üye

Temsilci
Üye

148.00/140

T.C.
KÜLTÜR BAKANLIĞI
İZMİR II NUMARALI KÜLTÜR VE TABİAT VARLIKLARINI
KORUMA KURULU
KARAR

Toplantı Tarihi ve No :17.4.1993-291
Karar Tarihi ve No :17.4.1993-3268

Toplantı Yeri
YEŞİLYURT

Muğla İli, Merkez, Yeşilyurt Beldesi, Kentsel Sit Alanı önerisinin yerinde incelenmesine ilişkin 3.6.1992 gün, 2714 sayılı kararımız ve İller Bankası 3. Bölge Müdürlüğü'nün 12.10.1992 gün, 9718 sayılı ve 14.1.1993 gün, 294 sayılı yazıları uyarınca kurulumuzca yerinde yapılan inceleme sonunda;

Muğla İli, Merkez, Yeşilyurt Beldesi'nde 2863 ve 3386 sayılı yasalar uyarınca ekli 1 / 5000 ölçekli paftada önerilen alanın YEŞİLYURT KENTSEL SİT ALANI; ekli listede yeralan taşınmazların kültür varlığı olarak tesciline; yapılanma koşullarının hazırlanarak kurulumuza iletilmesinin uygun olduğuna karar verildi.

Başkan
Prof.Dr.Altan ÇİLİNGİROĞLU

Başkan Yardımcısı
Dr. Fatma SEDES
BULUNMADI

Üye
Doç.Dr.Atilla CIMCOZ
BULUNMADI

Üye
Yrd.Doç.Dr.Ülker SEYMEN

Üye
Ilhami BİLGİN
Sanat Tarihçi

Temsilci
Üye
Mehmet GÜNER
Yeşilyurt Belediye Bşk.

Temsilci
Üye

Temsilci
Üye

T.C.
KÜLTÜR BAKANLIĞI
İZMİR II NUMARALI KÜLTÜR VE TABİAT VARLIKLARINI
KORUMA KURULU
KARAR

Toplantı Tarihi ve No :17.4.1993-291
Karar Tarihi ve No :17.4.1993-3268

Toplantı Yeri
YEŞİLYURT

MUĞLA,MERKEZ,YEŞİLYURT BELDESİ'NDE 2863 VE 3386 SAYILI YASALAR UYARINCA TESCİLLENEN KÜLTÜR VE TABİAT VARLIKLARI LİSTESİ

ENV.NO	ADI	ADRES	PAFTA	ADA	PARSEL
1	Konut	Kozludere Sokağı	79	-	3709
2	Konut	Kozludere Sokağı No:37	79	-	3707
3	Konut	Kozludere Sokağı II.Çıkmazı	80	-	3781
4	Konut	Kozludere Sokağı	79	-	3717-3718
5	Konut	Hisar Sokak No:9	79	-	3614
6	Konut	Okul Cad.No:19A	77	-	3353-3352-3351
7	Konut	Okul Cad.	77	-	3398
8	Konut	Okul Cad.No:41	77	-	3395
9	Mehmet Güner Konutu	Kozludere Sokağı	79	-	3710
10	Dükkan	Kozludere I.Çıkmazı	79	-	3711
11	Dükkan	Kozludere Sokağı	79	-	3710
12	Mehmet Tatar Evi				
13	Cami	Çarşı Meydanı			
14	Çınar Ağacı	Çarşı Meydanı (4 adet)			

Başkan
Prof.Dr.Altan ÇİLİNGİROĞLU

Başkan Yardımcısı
Dr. Fatma SEDES
BULUNMADI

Üye
Doç.Dr.Atilla CİMCOZ
BULUNMADI

Üye
Yrd.Doç.Dr.Ülker SEYMEN

Üye
İlhami BİLGİN
Sanat Tarihçi

Temsilci
Üye
Mehmet GÜNER
Yeşilyurt Belediye Bşk.

Temsilci
Üye

Temsilci
Üye